

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ΄.

Περὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Πύρρου, τῆς κατασάσεως τῆς Ἠπείρου, τοῦ πολιτεύματος τῶν Ἠπειρωτῶν, ἑθίμων, ἡθῶν, καὶ ἄλλων ἀξιολόγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Πύρρου καὶ τῆς κατασάσεως τῆς Ἠπείρου.

§. α'. **Ε**πί τῆς βασιλείας τοῦ Πύρρου ἡ Ἠπειρος ἦτον εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν τῆς δόξης, ἐξ αἰτίας τῶν συνεχῶν ἐκστρατειῶν καὶ θριάμβων αὐτοῦ καὶ τῶν Ἠπειρωτῶν, καὶ τῆς ἰδιαιτέρας στρατιωτικῆς ἀρετῆς, μετριοφροσύνης καὶ ἡμερότητος αὐτοῦ. Ἐπειδὴ πανταχοῦ ἀφῆκε τοιαῦτα ὑπομνήματα· πληγὰς μεγάλας εἰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ γλυκύτητα εἰς τοὺς φίλους. Καὶ ἂν ἦτον ὀλίγου καρτερόθυμος καὶ βασιμώτερος εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, σεοσιώτερος εἰς τὰς

ἀποκτήσεις, καὶ πολιτικώτερον προνοητικὸς πρὸς τὸ μέλλον, ἐδύνατο νὰ κατορθώσῃ αὐτὸς τὴν μοναρχίαν τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν τότε κατάστασιν τῶν Μακεδόνων, καὶ τὴν ἔκπληξιν, τὴν ὁποίαν διεσκόρπισεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Νὰ παύσῃ ἐκεῖνας τὰς ἀπείρους ὀχλαγωγικὰς διοικήσεις, καὶ διαφόρους γυνώμας, καὶ νὰ συνάψῃ τὰ κοινὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος ὅλης, Ἡπείρου, Μακεδονίας καὶ Θράκης εἰς ἓν βουλευτήριον μοναρχικὸν καὶ ἔννομον, καὶ ἐκ τούτων νὰ συγκροτήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν αὐτοκρατορίαν, μεταξὺ Ἰερου, Σάββα, καὶ τῆς θαλάσσης ἀπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ μυχοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἰερου, ὅπερ δὲν ἐπρόφθασε νὰ κατορθώσῃ ὁ Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος. Καὶ μετὰ τὴν ἔνωσιν, τὴν βασίμου καὶ ἀκλόνητου σεβέωσιν τούτων, νὰ προσαρμόσῃ ὁμοίως βασίμως καὶ τὰ περίξ παραθαλάσσια, καὶ λοιπὰ πλησιέστερα καὶ ἀναγκαῖα μέρη τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Εὐρώπης, καὶ νὰ ἔχῃ τὴν μητρόπολιν, οἷον τὸ Ἑλληνικὸν βασίλειον, εἰς τὸ κέντρον τῶν ἐπικτήτων τόπων. Δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ πολεμῇ τὰς Ἰουδαίας, καὶ ἡ Ἑλλὰς νὰ ἐπανασταῖ, ἢ νὰ προσμένῃ μὲ ζῶμα ἀνοικτὸν, πότε νὰ ἀκούσῃ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Ἄλλ' ἔπρε-

πε νὰ κατασῆσῃ τοιαύτην τὴν Ἑλλάδα, ὥς νὰ περιθάλη αὐτὸν, νὰ νομιζῆ τὴν ζωὴν αὐτοῦ σωτηρίαν αὐτῆς καὶ εὐδαιμονίαν, καὶ νὰ συμπρολεμῆ προθύμως διὰ τὴν κοινὴν δόξαν καὶ τιμὴν. Νὰ τρέμωσιν οἱ βάρβαροι περίοικοι, καὶ ὄχι νὰ ἐπαπειλοῦσι· διότι τοιαύτην θέσιν, εἰς κατακυριεύσιν πόσης τῆς τότε οἰκουμένης, ὅταν ἔχη ἠνωμένους καὶ τοὺς ῥηθέντας τόπους, τοιαύτην θαλάσσαν, τοιαύτην εὐφορίαν καὶ εὐκολίαν εἰς τροφὴν καὶ διατήρησιν ζώων καὶ ζρατευμάτων, τοιαύτην ὕλην καὶ λιμένας διὰ ναυπηγίαν, καὶ τοιοῦτου εὐθετου λαοῦ εἰς πᾶν ἐπιχείρημα, καὶ εἰς πάντα τὰ τοιαῦτα, δὲν εἶχεν, οὔτε ἔχει, οὔτε ἔξει ἄλλο μέρος τῆς οἰκουμένης, οὔτε ἡ Ἑυρώπη, οὔτε ἡ Ἀσία, οὔτε ἡ Ἀφρική, οὔτε ἡ Ἀμερική· διότι ἕκαστος τόπος ἔχει τὸ οἰκείου καὶ φυσικὸν προτέρημα, ἢ ἐλάττωμα, ὅπερ ἡ ἀνθρωπίνῃ δύναμις δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ. "Οὔτε τοιαῦτα σύνορα ὑπὸ τῶν θεῶν χειρῶν κεχαραγμένα, εὐσχύρωτα καὶ ἀδῆριτα, εὐρίσκει τις ἄλλου. Τοῦτο ὅμως δὲν ἔγινε, καὶ ἡ Ἑλλάς ἅπασα, ἐν ᾗ ἐμπεριέχεται καὶ ἡ Πείρος, ἔκλιπε τὸν ἀγχένα εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων, σχεδὸν μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Πυρρῶ, τὸ ὅποιον ἴσως προέβλε-

πεν ὁ Πύρρος, καὶ διὰ τοῦτο ἐπίρρασεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, νὰ κόψῃ ἐκεῖνην τὴν τραχυτάτην καὶ ἀκανθώδη ῥίζαν.

§. β'. Μετὰ τὸν θάνατον λοιπὸν τοῦ Πύρρου ἔμεινε βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος, ὅς τις εἶχε γυναῖκα τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα. Εἰρηται, ὅτι οἱ βασιλεῖς ἐλάμβανον γυναῖκας τὰς ἐξ ἄλλων μητέρων ἀδελφάς. Ἐγέννησε δὲ ἐξ αὐτῆς δύο υἱοὺς, Πύρρον καὶ Πτολεμαῖον ὀνομαζομένους, καὶ μίαν θυγατέρα φθίαν. Ὁ πόλεμος τῶν Μακεδόνων δὲν ἔπαυσεν ἔτι, καὶ περιεπλέχθη εἰς αὐτὸν καὶ ὁ Ἀλέξανδρος· διότι μετ' ὀλίγου, ἐπιθυμῶν νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐσράτευσεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ διήρπαξε τὰς πρὸς τὰ σύνορα πόλεις, ὅτε κατεγίνετο ὁ Ἀντιγόνος εἰς τὸν κατὰ τῶν Ἀθηναίων πόλεμον. Ὁθεν ἠναγκάσθη ὁ Ἀντιγόνος νὰ ἐπιστρέψῃ κατ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐλειποτάκτησε τὸ εὐρύτευμα αὐτοῦ, καὶ ἔμεινε τότε ἀπολέμητος ὁ Ἀλέξανδρος. Μετ' ὀλίγου δὲ, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντιγόνου Δημήτριος, συναξας τὸ εὐρύτευμα, ἐσράτευσεν εἰς τὴν Ἠπείρου, καὶ ἐδίωξε τὸν Ἀλέξανδρον, ὅς τις κατέφυγεν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, ἣ ὁποία ἦτον σύμμαχος αὐτοῦ.

Ἐπεὶ οὖν ὁμοῦς ἐζήτησαν αὐτὸν οἱ Ἑπειῶται, ὅθεν βοηθούμενος καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀκαρνανίας, ἔλαβε πάλιν τὸ βασίλειον τῆς Ἑπείρου. Τέλος δὲ μεταξὺ τῶν πολέμων τούτων ἀπέκτησε μέρος τῆς Ἀκαρνανίας. Ἐπολέμησε καὶ μὲ τὸν Μυτιλήου βασιλέα τῆς Ἰλλυρίας.

δ. γ'. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἔμεινεν ἡ Ὀλυμπιάς ἐπίτροπος τῶν τέκνων αὐτῆς καὶ τοῦ βασιλείου, ἐπειδὴ ἦσαν ἀνήλικα. Τότε οἱ γείτονες αὐτῆς Αἰτωλοὶ, ἰσχυροὶ καὶ ἐπληρόμενοι οὗτοι, ὅτινες δὲν ὑπετάχθησαν ποτὲ εἰς τοὺς Μακεδόνας, ἐκίνησαν πόλεμον κατὰ τῆς Ἑπείρου, θέλοντες νὰ ἀποσπάσωσι ἀπ' αὐτῆς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ἀκαρνανίας, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκυρίευσαν. Ὅθεν ἡ Ὀλυμπιάς μὴ δυναμένη νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν δύναμιν αὐτῶν, προσρέχει εἰς τὸν Δημήτριον βασιλέα τότε τῆς Μακεδονίας, καὶ εἰδὼς αὐτῷ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Φθίαν γυναῖκα, ἵνα ἔχῃ αὐτὸν σύμμαχον διὰ τῆς συγγενείας. Ὁ Δημήτριος εἰδέχθη μὲν ταῦτα, εὐώρτασε καὶ τοὺς γάμους λαμπρῶς, ἐγέννησε καὶ ἓνα υἱὸν ἐξ αὐτῆς Φίλιππον ὀνομαζόμενον, ὅστις ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ θείου αὐτοῦ Ἀντιγόνου τοῦ β'. Ἐπειδὴ ὅταν ἀπέθανεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ,

αὐτὸς ἦτον διετής. Ὄθεν ἐβασίλευεν ὁ Δεῖος αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου ἐβασίλευσεν αὐτὸς δεκατσεσάρων χρόνων ὧν, ὅς τις ἐνέγκησε τοὺς Αἰτωλοὺς καὶ Ἀχαιοὺς. Ἄλλ' ὁ Δημήτριος εἶχε καὶ ἄλλην προτέραν γυναῖκα, τὴν Ἀρσινόην ἀδελφὴν τοῦ Ἀντιόχου βασιλέως τῆς Συρίας, ἣ ὁποία δὲν ἐδέχετο τοῦτο, καὶ ἔφυγεν εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς, ὡς ἐκίνησεν αὐτὸν εἰς πόλεμον κατὰ τοῦ Δημητρίου, καὶ ἐματαιώθη ἡ ἐλπίς τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ τῶν Ἀκαρνανῶν. Ὄθεν οἱ Ἀκαρνανεὺς μὴ ἔχοντες ἄλλην ἐλπίδα, ἐπεμψαν πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην, ἐπικαλούμενοι τὴν βοήθειαν τῶν Ῥωμαίων, καὶ δικαιολογούμενοι, ὅτι μόνου αὐτοὶ δὲν ἐσράτευσαν εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον μετὰ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, κατὰ τῶν προγόνων αὐτῶν (α). Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐδέχθησαν προθύμως τὸ ζήτημα, καὶ ἐπεμψαν πρέσβεις εἰς τοὺς Αἰτωλοὺς, προσάξοντας, νὰ ἀφήσωσι τὴν Ἀκαρνανίαν ἐλευθέραν. Αὕτη ἦτον ἡ πρώτη πρὸς τὴν Ῥώμην ὑπόκλησις τῶν Ἑλλήνων. Ἄλλ' οἱ Αἰτωλοὶ ἀπεκρίθησαν μὲ πολλὴν ἔπαρσιν καὶ καταφρένησιν πρὸς τοὺς πρέσβεις τῶν Ῥωμαίων, λέγοντες τὰ ἑξῆς.

(α) Ἰουδ. κς'. 2. 3. Κη'. 1. 2.

Ἔσεῖς, Ῥωμαῖοι, δὲν γνωρίζετε ποίους φοβερίζετε· ἡμεῖς οὔτε τὸν Φίλιππον ἐφοβήθημεν, οὔτε τὸν Ἀλέξανδρον ἐκείνου, ὅστις καθυπέταξεν ὅλην τὴν Ἀσίαν, καὶ ἔτρεμεν ὅλη ἡ οἰκουμένοι. Ἡμεῖς εἴμεθα οἱ ἐπιφανέστατοι καὶ πολεμικώτατοι μεταξὺ πάντων τῶν Ἑλλήνων. Ἔσεῖς ὅμως εἰσθε βοσκοὶ καὶ λησαί· ἐκτίσατε τὴν πόλιν σας με σφαγὰς καὶ αἱματοχυσίας (α), καὶ ἐσήσατε τὰ θεμέλια αὐτῆς εἰς τὰ αἵματα τῶν ἀδελφῶν σας. Γυναῖκας δὲν εἶχετε, ἐπειδὴ δὲν σὰς ἠθέλον, καὶ ἐκλέψατε ὡς λησαί· ἐκυρίευσαν οἱ Γαλάται τὴν πόλιν σας, καὶ δὲν ἐδυνήθητε νὰ τὴν ἐλευθερώσητε με τὰ ὄπλα, ἀλλὰ τὴν ἀγοράσατε με τὰ χρήματα. Ἡμεῖς ὅμως κατεκόψαμεν αὐτούς. Οἱ Γαλάται ἐκυρίευσαν τὴν Ἰταλίαν, καὶ κατέκαυσαν τὴν Ῥώμην· ἡμεῖς ὅμως ἐνταφιάσαμεν αὐτούς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Φροντίσατε λοιπὸν, νὰ ἐλευθερωθῆτε ἐκ τῶν Γαλατῶν, καὶ μὴ πολυπραγμονῆτε περὶ τῶν Αἰτωλῶν. Ἀνοίξατε πρῶτον τὰς πύλας τῆς Ῥώμης, τὰς ὁποίας ἐκλείσεν ὁ φόβος τῶν Καρ-

(α) Ὁρ. Ἐγγ. περὶ Ῥωμ. καὶ Γωμύλου, τόμ. β΄.

χηθονίαν, καὶ ἔπειτα ἐκρατεύσατε πρὸς τὴν Ἑλλάδα (α).

§. δ'. Μὲ τοιαύτην ἀπόκρισιν ἀπέπεμψαν οἱ Αἰτωλοὶ τοὺς πρέσβεις τῶν Ῥωμαίων, ἔπειτα ἐσράτευσαν καὶ ἐληλάτου τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ τὰ σύνορα τῆς Ἠπείρου. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐμαγάλωσαν οἱ υἱοὶ τῆς Ὀλυμπιάδος, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Πύρρος, ὅς τις ἐγέννησε δύο θυγατέρας, τὴν Δηϊδάμειαν, τὴν ὁποίαν λέγουσιν ἰνις Λαοδάμειαν, καὶ τὴν Νηρηίδα (β). Οὗτος ὁ Πύρρος ἦτον ἀσθενής, ὅτε ἐσράτευσεν κατὰ τῶν Αἰτωλῶν, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Ἐκκρατείαν, ὅθεν ἐβασίλευσεν ὁ Πτολεμαῖος. Μετ' ὀλίγου δὲ ἐδολοφόνησαν τὸν Πτολεμαῖον εἰς τὴν Ἀμβρακίαν οἱ Ἀμβρακιῶται, ἐπειδὴ οἱ γειτονικοὶ πόλεμοι διέφθειραν σχεδὸν τὰς ψυχὰς τῶν Ἠπειρωτῶν. Τὴν μὲν Νηρηίδα ἔλασθε γυναῖκα πρῶτον ὁ Γέλων υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Σικελίας (γ),

(α) Καθὼς καὶ συνέβη ὕστερον, ἀφ' οὗ ἤλυσθηρώθησαν ἐκ τοῦ Καρχηδονικοῦ πολέμου.

(β) Τοῦτο τὸ ὄνομα εἶναι ἀρχαιότατον τῆς γενεᾶς ταύτης, ἐπειδὴ τὴ Θέτις ἢ μήτηρ τοῦ Ἀχιλλέως ὠνομάζετο Νηρηΐς.

(γ) Ὁ Παυσανίας λέγει, σ'. β', ὅτι ἡ Νηρηΐς αὐτὴ ἦτον

καὶ ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε τὸν Ἰέρωνα, τὸν τελευταῖον βασιλεῖα τῶν Συρακουσίων. Ὅθεν ἔμεινε μόνου ἡ Δηϊδάμεια ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους, ἐπειδὴ τέκνα ἀρσενικὰ δὲν ἀφῆκαν οὔτε ὁ Πύρρος οὔτος ἢ τελευταῖος τοῦ ἐνόματος τούτου, οὔτε ὁ Πτολεμαῖος.

§. ε'. Ἐμεινε λοιπὸν ἡ Δηϊδάμεια βασίλισσα τῆς Ἠπείρου, ἀλλ' οἱ Ἠπειρώται ἤθελον τότε δημοκρατίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐφόνευσαν τὸν Πτολεμαῖον εἰς τὴν Ἀμβρακίαν τὴν καθέδραν αὐτοῦ. Ἐκείνη δὲ θείλουσα νὰ βιάσῃ αὐτοὺς καὶ νὰ ἐκδικήσῃ καὶ τὸν θάνατον τοῦ Πτολεμαίου, ἐξράτευσε καὶ κατέλαβε τὴν Ἀμβρακίαν. Ἄλλ' οἱ Ἠπειρώται ἐπεμψαν πρέσβεις πρὸς αὐτήν, ὑποσχόμενοι, ὅτι δέχονται αὐτὴν βασίλισσαν, μόνον νὰ παύσῃ τὸν πόλεμον. Ὅθεν ἔκαμαν ὄρκους καὶ συνθήκας, καὶ οὕτως ἡσύχασαν· ὅμως ὁ σκοπὸς αὐτῶν ἦτον νὰ τὴν φονεύσωσιν. Ὅθεν παρεσκεύα-

τοῦ μεγάλου Πύρρου θυγάτηρ, τοῦ Λιάκιδου· ἡ ἴσως ἐνοσεῖ κοινῶς Λιάκιδην καὶ τούτον· καὶ ὅτι ἔλαβεν αὐτὴν γυναικίκα ὁ Γέλων υἱὸς τοῦ Ἰέρωνος. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ὁ Πύρρος ἦτον τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου, καὶ ὄχι ὁ Πτολεμαῖος, ὡς Πύρρος ἦτον ὁ πρῶτος, Πύρρος καὶ ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου.

σαν ἓνα σωματοφύλακα τοῦ Ἀλεξάνδρου Νέσο-
ρα ὀνομαζόμενον, νὰ τὴν φονεύσῃ. Εἰσῆλθε λοι-
πὸν ὁ Νέσριω εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς νὰ τὴν φο-
νεύσῃ. Ἡ δὲ Δηιδάμεια ἀφ' οὗ εἶδεν αὐτὸν, ἔκλι-
νε τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν γῆν. Τοῦτο τὸ σχῆμα
ἐμαλάκωσε τὴν καρδίαν τοῦ Νέσορος, καὶ εὐλα-
βήθη, ἢ ἐδελίασε, καὶ ἀνεχώρησεν. Ἐκείνη δὲ
βλείπουσα τὸν κίνδυνον, κατέφυγεν εἰς τὸ Ἱερὸν
τῆς Ἠγεμόνης (α) Ἀρτέμιδος· οἱ δὲ συνομιῶται
ᾤρμησαν κατόπιον, μεταξύ τῶν ὁποίων ἦθόν τις
Μίλων ὀνομαζόμενος, ὁ θρασύτατος καὶ ἀσεβέ-
ςερρος πάντων, ὅς τις ἐφόνευσε πρότερον καὶ τὴν
μητέρα αὐτοῦ Φιλωτέραυ καλουμένην· οὗτος
τοῦτον ᾤρμησεν εἰς τὸ Ἱερὸν μὲ τὸ ξίφος εἰς τὰς
χιῖρας. Ἡ δὲ Δηιδάμεια ἀφ' οὗ τὸν εἶδε πλη-
σίον, εἶπε τὸ θρυλλούμενον ἐκεῖνο ἀπόφθεγμα.

„Ὁ μητροφόντης ἐπὶ φόνῳ πράσσει φόνον.

Δηλαδή, ὅς τις φονεῦει τὴν μητέρα αὐτοῦ, εὐ-
κόλως φονεῦει καὶ ἄλλους.

Τοῦτο μόνον εἶπε τὸ τελευταῖον. Ὁ δὲ μητρο-
φόντης ἐφόνευσεν αὐτὴν εἰς τὸ τέμενος τῆς Ἀρ-

(α) Ἐπιθeton τῆς θεᾶς· ὄρα περὶ τούτων ἐν Ὀργυῖα,
Τόμ. γ'. Ἀρτέμιδ.

τέμεδος, τὸ Ἴερόν καὶ ἄσυλον (α), καὶ οὕτως ἔπαυσε τὸ γένος τῶν Αἰακιδῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Ἠπειροῦ. Ὁ μὲν Μίλων ἐμάνη, καὶ ἔτρωγε τὰς σάρκας αὐτοῦ, ὥστε ἀπέθανεν ἐλευσινῶς τὴν δωδεκάτην ἡμέραν μετὰ τὸν ἀνόσιον ἐκεῖνου φόνον. Ἡ δὲ Ἠπειρος ἔπεσεν εἰς δυσυχίας ἀπείρους καὶ ἀλλεπαλλήλους· εἰς πείνας, ἀφορίας, ἔπανασάσεις καὶ πολέμους ἐμφυλίους, εἰς διαίρεσεις, καὶ τέλος εἰς πολέμους ἐξωτερικούς, ἕως οὗ ὑπέπεσεν εἰς τὴν δουλείαν τῶν Ῥωμαίων, καὶ κατέσφαζον αὐτοὺς σωρηδὸν ὡς πρόβατα.

§. 5. Ὁ δὲ Πausanias λέγει, ὅτι ἡ Δηιάμεια δὲν ἐγέννησε τέκνα, καὶ διὰ τοῦτο ὅτι ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ, παρέδωκε τὴν διοίκησιν εἰς τὸν δῆμον (β). Ἄλλ' ἄλλοι ἀναφέρουσι τὴν ῤηθίσαν αἰτίαν. Τέλος δὲ οἱ Ἠπειρῶται κατέστησαν δημοκρατίαν, καὶ διελύθη ὁ δεσμός, ὃς τις συνέδινεν αὐτοὺς πρότερον, ὥστε ἔγινεν ἕκαστος κύριος ἀνεξάρτητος, καὶ δὲν ἤθελε νὰ ὑπακούσῃ μήτε εἰς νόμους, μήτε εἰς ἀρχηγούς, καὶ διεῤῥέθησαν πάλιν εἰς διαφορὰς πόλεις καὶ δημοκρατίας, καὶ ἔτιως ἔκυρίευσον

(α) Ἴουστίν. Κη'. 3. Πολύαν. Η'. Ν6'.

(β) Μεσσην. λ'.

αὐτοὺς κατ' ὀλίγον οἱ Μακεδόνες, ἔπειτα ὅλους ἑμοῦ οἱ Ῥωμαῖοι. Τοιαῦται γίνονται αἱ δημοκρατικαὶ διοικήσεις, ὅταν ἔχωσι γείτονας ἰσχυρωτέρους. Εἶδομεν πῶς κατέπιεν ἡ Μακεδονία τὰς δημοκρατίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ μίαν μίαν, ὡς καὶ Ῥωμαῖοι τὰς ἐν Ἰταλίᾳ. Διὰ τοῦτο δὲν αὐξάνουσι ποτὲ αἱ δημοκρατίαι, μήτε διαρκοῦσι. Τίλος δὲ μία δημοκρατία ἠύξησε καὶ διήρκησε πολὺ, τῶν Ἀθηναίων.

§. ζ'. Μητρόπολις τῆς Ἠπείρου κοινὴ ἦτον τὸ Βουθρωτὸν, ὃ δὲ Πύρρος μετεχειρίσθη τὴν Ἀμβρακίαν μητρόπολιν διὰ τὸν λιμένα ἰσως. Ὅθεν αὐταὶ ἦσαν αἱ κατὰ πάντα προτεύουσαι πόλεις τῆς Ἠπείρου. Ἐπειτα δὲ μετὰ τὴν καθάρσιν τῆς μοναρχίας ἠύξησεν ἡ Φοινίκη· διότι τὴν Ἀμβρακίαν ἐκυρέυσαν οἱ Αἰτωλοί. Ἐπειδὴ ὁμως οἱ Ἠπειρώται δὲν ἠθέλον πλέον νὰ γίνωνται σρατιῶται, αὐτοκέφαλοι καὶ ανεξάρτητοι ὄντες, ἔλαβον Γαλάτας μισθωτοὺς νὰ τοὺς φυλάττωσι, καὶ ἐκ τούτων εἶχον ὀκτασίους φρουρὰν εἰς τὴν Φοινίην. Μεγάλῃ μὲν δυσυχία εἶναι, ὅταν κατανήσῃ ἐν ἔθνος εἰς τοιαύτην ποταπότητα καὶ θηλυπρέπειαν, ὥστε νὰ ἐλπίζῃ τὴν σωτηρίαν καὶ ἀσφάλειαν αὐτοῦ εἰς ξένους μισθοφόρους. Μεγίστη δὲ

μωρία εἶναι, ὅταν τύχη ἀνάγκη νὰ ἔχη μισθοφόρους, καὶ δὲν ἐξετάζει τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ πολέτευμα αὐτῶν, ἀλλὰ δέχεται τοὺς τυχόντας, καὶ ἐμπιστεύεται μόνον εἰς αὐτοὺς πόλεων φυλακὰς, στρατοπέδων, ἀποσκευῶν καὶ λοιπῶν τοιούτων ἀξιολόγων. Οἱ Γαλάται ἐκεῖνοι ἦσαν τότε τὸ ἀπιστότατον καὶ βαρβαρώτατον σύστημα, ἐκ πολλῶν περιστάσεων ἀποδεδειγμένον καὶ μεμαρτυρημένον· ἐπειδὴ πρῶτον ἐφάνησαν ἄπιστοι καὶ κακοῦργοι εἰς τοὺς ὁμογενεῖς αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο κατεδιώχθησαν ἐκεῖθεν. Ἐπειτα δὲ ἔλαβον αὐτοὺς μισθοφόρος οἱ Καρχηδόνιοι, καὶ εἶχον ἐξ αὐτῶν τρεῖς χιλιάδας φρουρὰν εἰς τὴν Ἀκράγαντα, οἵτινες ἀντὶ νὰ φυλάξωσι τὴν πόλιν, διήρπασαν αὐτήν. Ἄλλους δὲ εἶχον φρουρὰν εἰς τὴν Ἔρυκα, οἵτινες κατεγίνοντο νὰ παραδώσωσι τὴν πόλιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ἢ μὴ δυνηθέντες, ἔφυγον αὐτοὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς. Ἐκεῖνοι δὲ ἐπιστεύθησαν αὐτοὺς (α), καὶ ἀφῆκαν φρουρὰν ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν ἀφ' οὗ ἐκυρίευσαν αὐτήν, καὶ τότε ἐσύλησαν τὸ ἐκεῖ πλουσιώτατον Ἴερὸν τῆς Ἀφροδίτης. Διὰ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι ὕψερρον, γυνώρισαν-

(α) Οἱ Ῥωμαῖοι.

εις τὴν διαθέσειν αὐτῶν, τοὺς ἐξώρισαν ἀπὸ ὅ-
λην τὴν Ἰταλίαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἤλθον εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα, ἔλαβε καὶ ὁ Πύρρος μισθοφόρους ἐξ αὐ-
τῶν, καὶ τοὺς ἀφῆκε φρουρὰν εἰς τὰς Διγαστῆς
Μακεδονίας, καὶ τότε, ὡς εἴρηται, ἐσύλησαν
τοὺς τάφους τῶν βασιλέων. Παρατατιτόμενοι δὲ
εἰς μίαν ἀπηλπισμένην μάχην κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου,
ἔσφαξαν πρῶτον τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα αὐ-
τῶν αὐτοί, ἔπειτα ὤρμησαν εἰς τὴν μάχην,
καὶ κατεκόπησαν ἅπαντες (α).

§. η'. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἔλαβον οἱ Ἑπει-
ρῶται τότε μισθωτοὺς, καὶ ἐπισεύθησαν εἰς αὐ-
τοὺς τὴν φρουρὰν ἐκείνης τῆς ἀνθούσης, καὶ εὐδαι-
μονούσης πόλεως. Τότε ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Ἰλλυ-
ρίαν ἡ Τεῦτα, καὶ ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τοὺς Ἰλλυριοὺς,
να λεηλατῶσι τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις καὶ τὴν θά-
λασσαν, ὅπως θείλουσιν (β)· ἔπειτα ἐπεμψε καὶ
αὐτὴ σὸλον ἐπὶ τούτῳ. Ὅθεν ἐλεηλάτησαν τό-
τε τὰς παραθαλασσίας πόλεις τῆς Πελοποννήσου,
ὡς καὶ τὴν Μοθώνην τῆς Μεσσηνίας· ὁμοίως
ἐλήξουσιν καὶ τὰ τυχόντα πλοῖα, ὡς ἐπεμψάν

(α) Πολύβ. β'. ζ'.

(β) Καθὼς γίνεται καὶ τῶρα εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅταν ἐ-
χωσι πόλιν.

οἱ Ῥωμαῖοι πρέσβεις εἰς τὴν Ἰλλυρίαν ἐπὶ τού-
 τῳ, ἐπειδὴ ἤρπασαν πολλὰ πλοῖα τῆς Ἰταλίας.
 Τότε ἦλθεν ὁ στόλος αὐτῶν καὶ εἰς τὴν Φοινίκην
 τῆς Ἠπειροῦ νὰ λάσῃ τροφᾶς, καὶ διέτριψαν ἐ-
 κεῖ τινὰς ἡμέρας, ὥς ἐγνωρίσθησαν οἱ Ἰλλυριοὶ
 καὶ ἐφιλιώθησαν μὲ τούς Γαλάτας τοὺς φύλα-
 κας τῆς πόλεως. Τὸ δὲ ἔργον τῆς φιλίας τῶν
 τριούτων δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ σφαγὴ καὶ ἀρπα-
 γή. Ὅθεν συνεφώνησαν, νὰ ἐξαυδραποδίσωσι
 τοὺς ἐγκατοίκους, καὶ νὰ διαρπάσωσι τὴν πόλιν.
 Καὶ οὕτως ἤνοιξαν τὰς πύλας οἱ Γαλάται, καὶ
 ὤρμησαν οἱ φίλοι αὐτῶν Ἰλλυριοὶ εἰς τὴν πό-
 λιν, καὶ ἐκυρεύσαν αὐτήν. Μαθόντες δὲ τοῦτο
 οἱ ἄλλοι Ἠπειρώται, ἔδραμον ὅλοι καὶ ἐστρατοπέ-
 δευσαν ἔξωθεν τῆς πόλεως πλησίον τοῦ ποταμοῦ,
 ἔκρψαν δὲ τὴν γέφυραν. Ἐν τούτοις δὲ ἔμαθον, ὅτι
 ἔρχεται ὁ Σκερδιλαΐδας στρατηγὸς τῆς Τεύτας, μὴ
 πέντε χιλιάδας Ἰλλυριοὺς διαξηρᾶς ἐκ τῆς Ἰλ-
 λυρίας. Ὅθεν ἔδραμον οἱ μισοὶ νὰ φυλάξωσι τὰ
 στενὰ τῆς Ἀντιγούσιας. Οἱ δὲ μισοὶ ἔμειναν, καὶ
 ἐφυλακτοῦν ἔξωθεν τῆς πόλεως ἀμελῶς καὶ ἀμερίμ-
 νως. Ὅθεν τὴν νύκτα οἱ Γαλάται καὶ Ἰλλυριοί,
 κατεσκευάσαν γέφυραν, καὶ δειθήσαν τὸν ποτα-
 μόν, ἔπειτα ἐσῆθησαν ἐκεῖ εἰς τόπον ἀσφαλῆ ἕως

οὐ ἔγινε ἡμέρα. Ἡμέρας λοιπὸν γενομένης, συνεκρότησαν μάχην, καὶ νικῆσαντες τοὺς Ἡπειρώτας, ἐφόνευσαν πολλοὺς, ἔλαβον καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους· τοὺς δὲ λοιποὺς ἠνάγκασαν νὰ καταρύωσιν εἰς τοὺς Ἀυτιτάνας.

§. 9. Μετὰ δὲ ταύτην τὴν δυσυχίαν, μὴ ἔχουτες ἄλλην ἐλπίδα σωτηρίας, ἐπεμψαν πρίσβεις εἰς τοὺς Αἰτωλοὺς καὶ Ἀχαιοὺς καὶ ἐζήτησαν βοήθειαν παρακαλοῦντες καὶ ἐκτεύοντες. Οἱ δὲ ἐκ τῆς Φοινίκης Ἰλλυριοὶ ἦλθον καὶ ἀπήντησαν τὸν Σκερδिलाΐδαν, καὶ ἤτοιμάζοντο νὰ πολεμήσωσι τοὺς ἄλλους Ἡπειρώτας. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τόπος ἦτον δύσβατος καὶ στενὸς, ἐδυσκολεύοντο, καὶ ἐν τούτοις ἦλθε παραγγελία, νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, ἐπειδὴ συνέβη ἐπανάστασις. Ἦλθε δὲ καὶ ἡ βοήθεια τῶν Αἰτωλῶν καὶ Ἀχαιῶν εἰς τὴν Ἐλέκρανον πόλιν. Ὅθεν ἔγινε συνθήκη, καὶ ἐξηγόρασαν οἱ Ἡπειρώται τοὺς ἐλευθέρους μόνον ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Ἰλλυριῶν· τοὺς δὲ δούλους ἔλαβον εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, καὶ ὅλα τὰ λάφυρα ὅσα ἔλαβον ἀπὸ τῆν Ἡπειρον· ἐπειτα ἐπέστρεψαν, ὁ μὲν σόλος διὰ θαλάσσης, ὁ δὲ Σκερδिलाΐδης πάλιν διὰ τῶν στενῶν τῆς Ἀυτιγουνείας, καὶ κατεπόδησε τὰς ἐκεῖ παραθαλασσίας πόλεις

των Ἑλλήνων· ἐπειδὴ ἤκουσαν, ὅτι ἐξηνδραποδίσθη τόσον εὐκόλως καὶ παραλόγως ἢ Φοινίκῃ, ἢ ὀχυρωτάτῃ καὶ δυνατωτάτῃ πόλιν τῆς Ἡπειροῦ. Ἡ μὲν Τεῦτα ἀπ' οὗ εἶδε τὰ πολύτιμα σκεύη, τὰ πλούτη καὶ λοιπὰ, τὰ ὅποια ἔλαβον οἱ Ἰλλυριοὶ ἐκ τῆς Φοινίκης, ἐθαύμασε καὶ ἐρεθίσθη περισσότερο ἐκ τούτων, νὰ λεηλατῇ τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις. Οἱ δὲ Ἡπειρώται, ἐναντίως τοῦ ἰδίου συμφέροντος βουλευόμενοι, καθὼς συμβαίνει εἰς τὰς δημοκρατίας, συνεμάχησαν μετὰ τοὺς Ἰλλυριοὺς κατὰ τῶν Αἰτωλῶν, οἱ ἑποιοὶ ἔσειλαν βοήθειαν καὶ ἔσωσαν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἐσχάτου κινδύνου (α).

§. ι'. Ἡ Τεῦτα ἐφόρευσε δολίως ἓνα πρέσβυν τῶν Ῥωμαίων, ἔπειτα ἔπεμψε σῆλον καὶ διήρπαξε τὴν Ἑλλάδα, ὥστε ἐκυρίευσεν καὶ τὴν Κέρκυραν, ἐπολιόρκει καὶ ἄλλας ἐπισήμους πόλεις Ἑλληνικὰς τῆς Ἰλλυρίας. Ἀφῆκε δὲ φρουράρχον εἰς τὴν Κέρκυραν Δημήτριον τὸν Φάριον, ὃς τις φοβούμενος καὶ ὑποτιθεόμενος τὴν Τεῦταν, ἔπεμψε πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην μυσικῶς, καὶ ἐκάλεσε τοὺς Ῥωμαίους. Ὅθιν οἱ Ῥωμαῖοι ἔπεμ-

(α) Πολύβ. Β. ζ. η'. Πausan. Μεσσην. λς'.

ψαν ζόλου διακοσίων τριηρῶν εἰς τὴν Κέρκυραν, διεβίβασαν καὶ εἰς τὸ πεζικόν εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, εἴκοσι χιλιάδας πεζῶν, καὶ δύο χιλιάδας ἰππικόν. Στρατηγοὶ δὲ τούτων ἦσαν οἱ δύο Ἴππατοι, τοῦ μὲν ζόλου ὁ Γαῖος Φολούτιος, τοῦ δὲ πεζικοῦ ὁ Αὐλὸς Ποσειδῆμιος. Οἱ μὲν Κερκυραῖοι φοβούμενοι τὴν ἀπιστίαν καὶ βαρβαρότητα τῶν Ἰλλυριῶν, ἐδέχθησαν τοὺς Ῥωμαίους ὡς ἐλευθερωτὰς αὐτῶν, καὶ παρέδωκαν εἰς αὐτοὺς τὴν φρουρὰν τῶν Ἰλλυριῶν, συμφώνως μὲ τὸν Δημήτριον, καὶ ἐντεῦθεν ἤρξατο ἡ δουλεία τῶν Ἑλλήνων. Ὁμοίως ἐδέχθησαν αὐτοὺς καὶ οἱ Ἀπολλωνιάται τῆς Ἰλλυρίας, Ἐπιδάμνιοι, καὶ ἄλλοι, ἐπεμψαν πρέσβεις καὶ οἱ Ἀντιτάνες τῆς Ἠπείρου, καὶ παρεδόθησαν ἐκουσίως εἰς τοὺς Ῥωμαίους διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰλλυριῶν. Οὕτω λοιπὸν ἤρξατο ἡ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ὑποταγὴ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἡ διάλυσις τοῦ συσηματος τῆς Ἠπείρου. Ἐπειτα δὲ ἠνάγκασαν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Τεῦταν εἰς εἰρήνην καὶ ὑπόσχεσιν, νὰ μὴ λεηλατῆ πλέον τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐδειξαν τρόπον τινα εὐεργεσίαν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, οἱ ὅποιοι εἶχον μίσος ἄσπουδον κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν, διὰ τοὺς λεηστρικοὺς φόρους, ἀρπάγας, καὶ ἀνδραπο-

δισμούς. Αὕτη ἡ αἰτία ἔφερε τοὺς Ῥωμαίους τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἔκτοτε ἔλαβον τὴν ἐπιρροὴν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἔπεμπον πρέσβεις ἀμοιβαίως (α).

§. ια'. Μετὰ δὲ ταῦτα εἶχον οἱ Ἑπειρῶται συμμαχίαν μὲ τὸν Φίλιππον βασιλέα τῶν Μακεδόνων, καὶ ἔπεμπον καὶ αὐτοὶ σράτευμα εἰς τοὺς πολέμους ἐκείνους τοῦ Ἀράτου καὶ Κλεομένους, τῶν τελευταίων Ἡρώων τῆς Ἑλλάδος. Καὶ μά-
 λιστα εἰς τὸν κατὰ τῶν Αἰτωλῶν πόλεμον ἦλθεν ὁ Φίλιππος εἰς τὴν Ἑπειρὸν, καὶ ἔλαβε καὶ τοὺς Ἑπειρώτας, ἔπειτα κατέβη νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Αἰτωλίαν. Ἄλλ' οἱ Ἑπειρῶται παρεκίνησαν αὐ-
 τὸν, νὰ κυριεύσῃ πρῶτον τὸν Ἄμβρακον, τὸν ὁποῖον ἔλαβον πρότερον οἱ Αἰτωλοὶ ἐκ τῶν Ἑπειρωτῶν (β). Ὅθεν ἐπολιόρησε, καὶ ἔλαβε τὴν πόλιν κατὰ τὴν ζήτησιν τῶν Ἑπειρωτῶν. Ἄλλ' ἡ βραδυτῆς τῆς πολιορκίας ταύτης ἠνάγκασε τὸν Φίλιππον νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ μέσου τῆς Ἑπειροῦ εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐπειδὴ ἠτοιμάζον-

(α) Πολύβ. Β. ι'. ια'. ιβ'.

(β) Πολύβ. Β'. ξς'. Δ'. ε'. ς'. ιθ'. ις'. κς'. λ'. νς'.
 ξα'. ξγ'. ξδ'. ξε'.

το οἱ Δαρδανεῖς νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν Μακεδονίαν. Τότε ὁ Δορίμαχος στρατηγὸς τῶν Αἰτωλῶν ὤρμησεν εἰς τὴν Ἠπειρον καὶ διήρπαξε, καὶ διέφθειρεν ἐχθροπαθῶς τὴν χώραν, κατέκαυσε καὶ κατέσκαψε τὸ Ἱερόν τῆς Δωδώνης, ἐσύλησε καὶ κατεσκόρπισε καὶ τὰ ἄφιερώματα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἄπειρα καὶ πολύτιμα, καὶ ἐφυλάττοντο ἀθικτα ἐξ ἀμνημονεύτων αἰώνων.

§. ιβ'. "Ὅτε δὲ ἤθελεν ὁ Ἀντιοχος νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ἐζήτηε συμμάχους καὶ τοὺς Ἠπειρώτας, ἐπεμψαν πρέσβεις πρὸς αὐτὸν λέγοντες, νὰ μὴ περιπλέξῃ καὶ αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τούτου, ἐπειδὴ αὐτοὶ εἶναι εἰς τὴν ἄκραν τῆς Ἑλλάδος, καὶ πλησιέστεροι πρὸς τοὺς Ῥωμαίους. Ἄλλ' ἂν θέλῃ, πρέπει νὰ ἔλθῃ αὐτὸς εἰς τὴν Ἠπειρον, νὰ τοὺς φυλάξῃ, καὶ τὸν δέχωνται εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τοὺς λιμένας. Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι θέλει πέμψῃ πρέσβεις, νὰ ἀμιγύσωσι διὰ τὰ κοινὰ συμφέροντα (α). Ἀναφέρεται τις ἐπίσημος τότε εἰς τὴν Ἠπειρον Χάροψ ὀνομαζόμενος, ὃς τις ἐπέμπετο πρέσβυς πρώτιστος. "Ὅτε δὲ ἐπολέμει ὁ

(κ) Παλ. πρσο. ιβ'.

Μάνιος τούς Αιτωλούς, ἔπεμψαν καὶ οἱ Ἡπειρώται βοήθειαν, καὶ στρατηγὸν τινὰ Μενέστρατον καλούμενον, ὃς τις ἐπολέμησε κατὰ τὸν Ναύπακτον, καὶ φαίνεται, ὅτι ἔβλαψε πολὺ τοὺς Ῥωμαίους· ἐπειδὴ ὅτε ἐζήτησαν οἱ Αἰτωλοὶ εἰρήνην, ὁ Μάνιος μεταξὺ τῶν ἄλλων προβλημάτων ἐζήτησε, νὰ παραδώσωσιν εἰς αὐτὸν καὶ τὸν Μενέστρατον. Ὅμως δὲν τὸν παρέδωκαν (α).

§. γ'. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχον οἱ Ἀθαμάνες βασιλεῖα τοῦ Ἀμύνανδρον, ὃς τις ἦλθε μὲ τὸν Φίλιππον βασιλεῖα τῶν Μακεδόνων, καὶ μὲ τοὺς πρέσβεις τῶν ἄλλων συμμάχων πρὸς τὸν Τίτον Φλαμίνιον στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων, ὅτε ἔγινεν ἡ συνέλευσις εἰς τὴν Νίκαιαν κατὰ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου. Ἐπειδὴ δὲ ἐπεκαλίσθησαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Ῥωμαίων κατὰ Φιλίππου, ἔπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας περὶ τούτου. Ἐκείθεν δὲ ἦλθον καὶ εἰς τὴν Ἀθαμανίαν οἱ πρέσβεις οὗτοι πρὸς τὸν Ἀμύνανδρον, ἔπειτα ἐπέρασαν καὶ ἀπὸ τὴν Φοινίκην, καὶ εἶπον τὰ αὐτὰ πρὸς ἅπαντας τοὺς συμμάχους τοῦ Φιλίππου· δηλαδὴ, νὰ μὴ πολεμοῦν τοὺς Ἕλλη-

(α) Αὐτόθι. γ'.

νας. Ἐξερρον δὲ ἀφ' οὗ εὐίκησαν, τὸν Φίλιππου οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἔπεμψαν τοὺς δέκα πρέσβεις εἰς τὴν Κόρινθον, νὰ διατάξωσι τὴν Ἑλλάδα, ἀφήκαν τοὺς Ὀρέστας ἐλευθέρους, ἐπειδὴ ὑποκείμενοι οὗτες τῆς Μακεδονίας τότε, ἐπανεστάτησαν, καὶ ἐδοθήθησαν τοὺς Ῥωμαίους. Ὁμοίως ἐβόηθησι καὶ ὁ Ἀμύνανδρος, καὶ ἐκυρίευσεν πολλοὺς ὄχυρους τόπους τῶν Μακεδόνων. Ὄθεν συγκατατίθεισαν, νὰ κρατήσῃ τοὺς τόπους τοὺτους, ὅσους ἐκυρίευσεν. Ἐπειτα ἔπεμψε πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν πρὸς τὸν Σκηπίωνα (α).

§. ιδ'. Ὅτε δὲ ἐστράτευον οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ τῶν Αἰτωλῶν, ἦλθεν πρὸς τὸν στρατηγὸν αὐτῶν πρέσβεις τῶν Ἡπειρωτῶν, νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ, διὰ μίσου τῆς Ἡπείρου εἰς τὴν Αἰτωλίαν, καὶ συνεβούλευσαν αὐτοὺς, ὡς καὶ τὸν Φίλιππου πρότερον, νὰ κυριεύσῃ πρῶτον τὴν Ἀμβρακίαν. Ἐπειτα ἔλαβον δολίως τρεῖς πρέσβεις τῶν Αἰτωλῶν, καὶ ἐφυλάκωσαν αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν Βουχαίταν, καὶ ἕξερρον ἐζήτησαν ἐξαγορὰν, νὰ τοὺς ἀφίγῃσι. Καὶ πρῶτον μὲν ἐζήτησαν πέντε τάλαντα παρ' ἐκάστου· ἔπειτα κατέβησαν εἰς τὰ τρία.

(α) Παλιόβ. Πρεσβ. α'. Πρεσβ. δ'. β'. κς'.

Οἱ μὲν δύο οἱ πτωχότεροι, πληρώσαντες, ἡλευ-
 θερῶθησαν. Ὁ δὲ τρίτος, Ἀλέξανδρος ὑνομαζό-
 μενος, πλούσιος μὲν εἰς ὑπερβολὴν, φυλάργυρος
 δὲ ὁμοίως εἰς ὑπερβολὴν, δὲν ἠθιλε νὰ πληρώ-
 σῃ, ἀλλ' ἐκύθητο καὶ ἐκλαίειν εἰς τὴν φυλακὴν.
 Ἐν τούτοις δὲ ἦλθε ἑρσασαγὴ ἐκ τῆς Ῥώμης,
 καὶ ἡλευθέρωσαν αὐτὸν χωρὶς νὰ πληρώσῃ τὴν
 ἐξαγοράν. Ὅμοίως καὶ ὁ Χάροψ ᾠδήγησε πρό-
 τερον τῶν Τίτου Φλαμίνιον, ὅτε ἐςράτευε κατὰ
 τοῦ Φιλίππου, καὶ ἐπέραςε παροδόξως ἀπὸ μίαν
 ρεινὴν ὁδὸν, ὥσε κατέλαβε τὰ ρενὰ ἀνεπίσως,
 καὶ οὕτως ἐνίκησε τῶν Φιλίππου ἐυκόλως, καὶ
 ἐδύωξεν αὐτὸν ἐκ τῆς Ἡπείρου, ὅς τις ἐμάχετο
 ἠρωϊκῶς κατὰ Ῥωμαίων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος,
 καὶ διὰ τοῦτο ἦλθεν εἰς τὴν Ἡπειρον, ἵνα ἐμ-
 ποδίσῃ τὴν ὀρμὴν αὐτῶν ἐκείθεν εἰς τὰ ρενά.
 Τότε ἐκυρίευσεν ὁ Τίτος τὴν Ἡπειρον, σχεδὸν
 καὶ τὴν Μακεδονίαν. Οὗτος ὁ Χάροψ εἶχε πολ-
 λὴν φιλίαν μὲ τοὺς Ῥωμαίους, διὰ τὰς πικρὰς
 ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ, ὥσε ὁ ἐγγονὸς αὐτοῦ, Χά-
 ροψ καὶ ἐκεῖνος ὀνομαζόμενος, ἀνετράφη εἰς τὴν
 Ῥώμην, καὶ εἶχε πολλοὺς φίλους τῶν Ῥωμαίων.
 Ὁ Χάροψ εἶχεν υἱὸν Μαχατὰν καλούμενον, ὅς
 τις ἐγέννησε τὸν δευτέρου Χάροπα. Ἐπειδὴ δὲ ἀπέ-

θανεν ὁ Μαχατάς, ὁ Χάροψ ἔπεμψε τὸν ἑγγονοῦ αὐτοῦ Χάροπα, νὰ ἀνατραφῆ εἰς τὴν Ῥώμην, νὰ μάθῃ καὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ γράμματα, καὶ τὴν πολιτικὴν τῶν Ῥωμαίων. Ἐκείθεν δὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἑπειρον πλήρης πονηρίας καὶ δολιότητος. Ἐπισημότεροι δὲ τῶν Ἑπειρωτῶν τότε ἀναφέρονται δύο, ὁ Ἀντίουσις καὶ Κέφαλος. Πονηρότατος δὲ ὢν καὶ τολμηρὸς, ὁ Χάροψ, διέβαλλε τοὺς ἄλλους ἐπισήμους Ἑπειρώτας πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, λέγων διάφορους κατηγορίας ψευδεῖς, ἵνα φοβήσῃ αὐτοὺς, ὥστε νὰ μείνῃ ἐκεῖνος κύριος τῆς Ἑπείρου, καὶ δούλος πιστὸς τῶν Ῥωμαίων. Ὅθεν οἱ Ἑπειρωταὶ ἔπεμψαν πρέσβεις πρὸς τὸν Περσία, βασιλέα τότε τῆς Μακεδονίας, καὶ πρῶτιζον αὐτῆς τὸν Κέφαλον, ὑποσχόμενοι, νὰ παραδώσωσι τὴν Ἑπειρον εἰς αὐτὸν (α). Οἱ Ἑπειρωταὶ εἶχον μὲν συμμαχίαν μὲ τοὺς Ῥωμαίους καὶ φιλίαν, ὅμως δι' ὅλου δούλοι καὶ ἀνδράποδα δὲν ἠθελον νὰ γένουσι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Χάροπος. Ὅθεν, ἐπειδὴ ὁ πόλεμος τῶν Ῥωμαίων ἐκηρύχθη κατὰ τοῦ Περσέως, προέκριναν, νὰ

(α) Διόδ. Ἀποσπασματ. 528. Πολύβ. exscript. de vii. Lib. κζ.

λάβωσι τὸ μέρος τῶν Μακεδόνων κατὰ τὴν γυνώμην τοῦ Κεφάλου. Ἦσαν ὁμῶς διηρημένοι αἱ γυνῶμαι τῶν Ἡπειρωτῶν. Ἐπειδὴ ὅταν ὁ Περσεύς ἦλθε νὰ ἀπαντήσῃ τοῦ Ἰπποτου Ὀσίλιου, οἱ Μολοσσοὶ ἔκοψαν τὴν γέφυραν τοῦ Λώου ποταμοῦ, καὶ δὲν ἔδυνατο νὰ περάσῃ, καὶ ἤναγκάσθη νὰ πολεμήσῃ πρῶτον μὲ αὐτούς. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔγιναν ὑστερον.

§. ιε'. Τότε δὲ ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων Μάρκος, πολιορκῶν τὴν Ἀμβρακίαν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κυρεύσῃ αὐτὴν, ἐδοκίμαζε νὰ καταπέσῃ τοὺς Ἀμβρακιώτας ἵνα παραδοθοῦν, μὲ διαφύρους μεσιτείας· καὶ τέλος ἔφερε καὶ τὸν Ἀμύνανδρον βασιλέα τῶν Ἀθαμάνων, τὸν ἄκρον καὶ πιστότατον φίλον τῶν Ἀμβρακιωτῶν. Ἐπειδὴ ὁ Ἀμύνανδρος ἐδιώχθη πρότερον ἐκ τῆς Ἀθαμανίας ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν Ἀμβρακίαν, ὅπου διέτριψεν ἱκανὸν καιρὸν ἕως οὗ ἀνέλαβε πάλιν τὴν βασιλείαν τῶν Ἀθαμάνων. Οὗτος λοιπὸν κατέπεισε τοὺς Ἀμβρακιώτας καὶ παρεδόθησαν, ἐν ᾧ οἱ πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων καὶ Ῥοδίων, οἵτινες εὐρέθησαν τότε ἐκεῖ, ἐδοκίμαζον νὰ συμβιβάσωσιν ἄλλως τὴν διαφορὰν. Ἡ Ἀμβρακία ἦτον καθέδρα τοῦ Πύρ-

ρου, ὡς εἶρηται. Ὅθεν εἶχε πολλοὺς εὐπρεπεῖς καλλωπισμοὺς, ἀγαλμάτων, ζωγραφῶν, καὶ ἄλλων, τὰ ὅποια συνήθροισεν ἐκεῖ ἢ φιλοκαλία καὶ ἐλευθέρως μεγαλοδωρία τοῦ Πύρρου. Ταῦτα πάντα ἐπεμψεν εἰς τὴν Ῥώμην· ὁ Μάρκος (α).

§. ις. Ὅτε δὲ ἐνίκησαν τὸν Περσέα οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἐκυρίευσαν τὴν Μακεδονίαν, ἐπεμψαν εἰς τὴν Μακεδονίαν πρέσβεις ἅπαντες οἱ Ἕλληνας· ἐπεμψαν καὶ οἱ Ἑπειῶται τὴν Ῥηθίντα Χάροπα, καὶ τινα ἄλλου Νικίαν ὀνομαζόμενον. Ἄλλοτε δὲ πάλιν ἐδιχοσασίασαν εἰς τὴν Φοινίκην, καὶ ἐδιώχθησάν τινες· ὅθεν ἐπεμψαν πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην ἀμφοτέρωθεν τὰ μέρη, καὶ συμβιβάσῃ αὐτοὺς ἡ Σύγκλητος (β). Τέλος δὲ ἡ διχόνοια καὶ ἀσυμφωνία κατετάραττε τὰ ἐν τούτῃ τῆς Ἠπείρου, καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος τότε. Πανταχοῦ οἱ κατάσκοποι τῶν Ῥωμαίων δὲν ἔλειπον. Πανταχοῦ οἱ προδόται τῆς πατρίδος ἐθριάμβευον διὰ τὸ ἴδιον ὄφελος, οἱ δὲ πισοὶ πολλοὶ ἐφρουεῦντο καὶ κατετρέχοντο ὡς κακοῦργοι. Πάντες εἰ ἀλιτήριοι, οἱ πανοῦργοι καὶ πονηροὶ

(α) Πολύβ. Περσέ. κζ. κη'.

(β) Πολύβ. αὐτόθ. ιηδ'. ρκζ'.

ἐκολάκευον τοὺς Ῥωμαίους, ἐλπίζοντες νὰ γίνωσι καὶ αὐτοὶ τύραννοι ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν ἐκείνων. Τοιοῦτος ἦτον καὶ ὁ ῥηθεις Χάρουφ, ὅς τις ἐγένεν αἰτία, νὰ συμμαχήσωσιν οἱ Ἕπειρῶται μὲ τὸν Περσέα τότε, ἐν ᾧ αὐτοὶ ἤθελον πρότερον οὐδτερότητα ἢ τοῦλάχιστον, νὰ μὴ πικρᾶνωσι τοὺς Ῥωμαίους εἰς ἐκείνας τὰς κρίσιμους περιζήσεις.

§. ιζ'. Ἀπ' οὗ ἐνίκησεν ὁ Παῦλος Αἰμίλιος τὸν Περσέα, τὸ 168 ἔτος πρὸ Χριστοῦ, καὶ κατετάραξε τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἀσίαν, ἣ Ἕπειρος ἦτον εἰς διχουρίας πάλιν καὶ ταραχάς· καί τινες πόλεις περιέμενον μὲ ανοικτὰς ἀγκάλας τοὺς Ῥωμαίους, ἄλλαι δὲ πόλιν παρεσκευάζοντο εἰς ἀντίστασιν καὶ πολιορκίαν. Ὄθεν διωρίσθη ὁ Ἀνίκιος στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων, νὰ ὑποτάξῃ τὴν Ἰλλυρίαν, ἔπειτα καὶ τὴν Ἕπειρον. Καὶ οὕτως ἐκ τῆς Ἰλλυρίας κατέβη εἰς τὴν Ἕπειρον τὸ 167 ἔτος, ὅπου ὑπέδεχθη αὐτὸν φιλοφρόνως πρῶτον ἡ Φανωτὴ, ἔπειτα καὶ ἄλλαι πολλαὶ πόλεις. Ἐκείθεν δὲ εἰσέβαλεν εἰς τὴν Μολοσσίδα, ὅπου ἠτοιμάζοντο εἰς ἀντίστασιν τέσσαρες πόλεις· ἡ Πασσαρῶν, Τεκνέων, ἡ Τέκμων, Φυλάκη καὶ τὸ Ὀρειον. Αἱ δὲ ἄλλαι παρεδόθησαν. Πρῶτον ἐστρά-

τευσειν εἰς τὴν Πασσαρῶνα, ὅπου ἦσαν δύο
 δημαγωγοὶ ἐπίσημοι καὶ ἔχθιστοι τῶν Ῥωμαίων,
 ὁ Ἀντίουος καὶ Θεόδωτος. Οὗτοι διήγειραν τοὺς
 Μολοσσοὺς κατὰ τῶν Ῥωμαίων, δημηγοροῦντες
 καὶ λέγοντες, ὅτι εἶναι εὐδοξότερον νὰ ἐνταφια-
 σθῶσιν ὅλοι εἰς τὰ ἔρειπια τῆς πόλεως αὐτῶν,
 παρά νὰ παραδοθῶσιν αἰχμάλωτοι εἰς τοὺς Ῥω-
 μαίους. Νέος δὲ τις εὐγενῆς καὶ ἐπίσημος, Θεό-
 δωτος καὶ ἐκεῖνος ὀνομαζόμενος, ἠναυτιώθη,
 λέγων, ὅτι εἶναι μεγάλη μωρία νὰ θελήσω-
 μεν νὰ ἀντισθῶμεν ἡμεῖς μόνοι εἰς τοὺς Ῥω-
 μαίους, οἱ ὅποιοι ἐκυρίευσαν ὅλον τὸν κόσμον.
 Ὅτι πάθῃ ὁ κόσμος ὅλος, τοῦτο θέλομεν πά-
 θῃ καὶ ἡμεῖς. Εἶναι μὲν καλὸν νὰ ἀποθάνῃ τις,
 ἵνα σώσῃ τὴν πατρίδα αὐτοῦ. Ἡμεῖς ὅμως τώ-
 ρα θέλομεν ἀποθάνῃ, ἵνα ἀφανίσωμεν ἐκ θεμε-
 λίων τὴν πατρίδα καὶ τοὺς πολίτας. Ὅθεν μετε-
 βλήθησαν οἱ πολῖται, καὶ δὲν ἤθελον νὰ κλείσω-
 αὶ τὰς πύλας. Ὁ δὲ Ἀντίουος καὶ Θεόδωτος,
 βλέποντες τὴν μεταβολὴν ταύτην, ὥρμησαν μὲ
 τοὺς ὀπαδοὺς αὐτῶν στρατιώτας, εἰς τὸ στρατό-
 πεδον τῶν Ῥωμαίων, μὲ τὰ ξίφη εἰς τὰς χεῖρας,
 καὶ ἀπέθανον μαχόμενοι. Καὶ οὕτω παρεδόθη ἡ
 πόλις.

§. ιη'. Ἐκείθεν δὲ ἦλθεν ὁ Ἀνίκιος εἰς τὴν Τέκμωνα, ὅπου ἦτον πρῶτος ὁ ῥηθεὶς Κέφαλος. Ἐξῆλθε καὶ οὗτος ὡς καὶ οἱ ἄλλοι δύο, κατὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἀπέθανε μαχόμενος. Καὶ οὕτως ἐκυριεύθη καὶ αὕτη ἡ πόλις. Αἱ δὲ ἄλλαι δύο ἢ Φυλάκη καὶ τὸ Ὠρειον ὑπέφερον ὀλίγον τὴν πολιαρκίαν, ἔπειτα παρεδόθησαν. Τούτους τοὺς τρεῖς Ἴρωας, τὸν Ἀντίου, Θεόδοτον καὶ Κέφαλον, ἐπαιεῖ πολὺ ὁ Πολύβιος (α), ἐπειδὴ δὲν ἐφιλοψύχησαν νὰ παραδοθοῦν εἰς τοὺς Ῥωμαίους, ἵνα πάθωσι, ὅσα ἔπαθον καὶ ἄλλοι, βασιλεῖς μάλιца, οἳ τινες παρεδόθησαν εἰς αὐτοὺς, ἐλπίζοντες νὰ σώσωσι καὶ τὴν ζωὴν αὐτῶν, ἀλλ' ἀπέθανον ὡς Ἴρωες θάνατον ἔνδοξον, ἵνα μὴ καταισχύνωσι τὸ πρότερον ἀξίωμα αὐτῶν. Οὕτω λοιπὸν ἐκυριεύθη ἅπασα ἡ Ἡπειρος, καὶ ὁ Ἀνίκιος διεμοίρασε τὸ κράτευμα αὐτοῦ εἰς τὰς πόλεις, ἵνα παραχειμάσῃ ἐκεῖ. Αὐτὸς δὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σκοδρὰν τῆς Ἰλλυρίας, ὅπου ἤρχοντο τότε αἱ προσαγαὶ τῆς Ῥώμης, καὶ οἱ ἀπεσαλμῆνοι, περὶ τῆς τύχης καὶ

(α) Αὐτόθ. Κη'. Τίτ. Λίβ. μ.σ'. 26. Ῥολλίν. Ῥωμ. Ἴς. Τόμ. η'. σελ. 176.

κατασάσεως τῆς Ἰλλυρίας. Ἐπειτα ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Πασσαρῶνα, καὶ ἐχείμαζεν ἐκεῖ. Ὁ δὲ Παῦλος Αἰμίλιος περιῆλθεν ὅλην τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐλεηλάτει τὰς πόλεις ἐκείνας, αἱ ἑποῖαι συνεμάχησαν μὲ τὸν Περσέα, καὶ τέλος ἦλθε καὶ εἰς τὴν Πασσαρῶνα.

§. ιθ'. Πλησίον εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐστρατοπέδευεν ὁ Ἀνίκιος. Ὄθεν πρῶτον ἔγραψε πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἔχει προσαγὴν τῆς Συγκλήτου, νὰ λεηλατήσῃ τὰς πόλεις τῆς Ἠπείρου, ἕσαι συνεμάχησαν μὲ τὸν Περσέα, καὶ νὰ διαμοιράσῃ τὰ λάφυρα εἰς τὸ κράτευμα. Διὰ τοῦτο τὸν εἰδοποιεῖ, νὰ ἰξεύρῃ καὶ αὐτὸς τὴν αἰτίαν, καὶ νὰ προσέχῃ. Ἐπειτα ἔπεμψεν εἰς πᾶσαν πόλιν ἕνα ταξίαρχον, οἱ ὅποιοι ἔλεγον, κατὰ τὴν παραγγελίαν αὐτοῦ, ὅτι ἦλθον νὰ λάβωσι τὰς φρουρὰς ἐκ τῶν πόλεων, ἵνα μείνωσιν οἱ Ἠπειρώται ἐλεύθεροι, ὡς καὶ οἱ Μακεδόνες. Ἐν τούτοις δὲ παρήγειλε νὰ πέμψωσι πρὸς αὐτὸν οἱ Ἠπειρώται ἀφ' ἐκάστης πόλεως δέκα πολίτας, τοὺς πρωτίστους καὶ ἐπισημοτάτους. Πρὸς τούτους δὲ εἶπεν, ὅτι θέλει νὰ ἰδῇ πόσον χρυσίου καὶ ἀργύριου εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἠπειρον, καὶ διὰ τοῦτο πρόκειται νὰ συνάξωσιν ὅλον τὸ χρυσίον καὶ ἀρ-

γύριον ἐκ τῶν οἰκῶν ἐκάστης πόλεως καὶ ἐκ τῶν ναῶν, εἰς τὴν ἀγορὰν. Ἐν ᾧ δὲ ἐγίνοντο ταῦτα, οἱ Ταξιαρχοὶ περιέστησαν τὰ στρατεύματα εἰς τὰς πόλεις καὶ ἀγορὰς, ἵνα φυλάττωσι δηλαδὴ τοὺς θησαυροὺς τούτους. Ἡ παραγγελία ἦτον, νὰ συναχθοῦν ταῦτα εἰς ἡμέραν προσδιορισμένην τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν τετάρτην ὥραν τῆς ἡμέρας ταύτης, νὰ δοθῆ παυταχοῦ τὸ σημεῖον τῆς λεηλασίας, ἀρπαγῆς καὶ ἀνδραποδισμού. Ὅθεν ἐξηνδραπέδισαν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἑκατὸν πενήντα χιλιάδας ἀνθρώπους· ἐληλάτησαν ἐξδομήντητα πόλεις, ἔπειτα κατέσκαψαν τὰ τεῖχη αὐτῶν ἐκ θεμελίων. Ἐπωλήθησαν δὲ ταῦτα πάντα, τὰ ὅποια ἦσαν τόσου πολλὰ, ὥστε ἔλαβεν ἕκαστος ἵππεὺς, τετρακόσια δεινάρια καὶ ἕκαστος πεζὸς διακόσια (α). Μετὰ δὲ ταῦτα, ἀφ' οὗ ἐσφράγισεν εἰς τὴν Ἡπειρον τὰ ἀνδραγαθήματα τῆς λεηλασίας ὁ Διμίλιος, ἔλαβε τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Ὀρικόν, καὶ ἐκεῖθεν ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἐμεινε τοῖ-

(α) Ὁ δὲ Μιλέτιος λέγει, ὅτι ἔλαβεν ἕκαστος στρατιώτης ἑνδεκά δραχμὰς, καὶ νομίζει, ὅτι ἦσαν ὀλίγα τὰ λίτρα, ὡς ἐκφράζεται.

νον ὁ Ἀνίκιος εἰς τὴν Ἠπειρον, καὶ μετ' εὐλίγου ἡτοιμάζετο καὶ αὐτὸς νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἰταλίαν· ἔπρεπεν ὅμως νὰ ἔχῃ καὶ αὐτὸς αἰχμαλώτους. Ὅθεν εὐνόησε καὶ τοὺς λοιποὺς Ἠπειρώτας καὶ Ἀκαρνανάς, καὶ ἔλαβε τοὺς ἐπισήμους αὐτῶν εἰς τὴν Ῥώμην, προφασίζόμενος, ὅτι εἶναι ὑποπτοι. Ἀφῆκαν δὲ πάλιν τὴν δημοκρατίαν τῶν Ἠπειρωτῶν, καὶ προσάτην αὐτῆς, τὸν ῥηθέντα Χάρραπα. Τοιαύτην καταστροφὴν ἐδοκίμασεν ἡ Ἠπειρος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εὐρίσκονται οὔτε εἰρείπεια, οὔτε πέτραι, οὔτε οἱ τόποι τῶν παλαιῶν πόλεων (α).

β. κ'. Ὁ Ἀνίκιος λοιπὸν ἔλαβε τοὺς καλοὺς καὶ δικαίους πολίτας αἰχμαλώτους, καὶ ἄλλους μὲν ἐφόνευσεν, ἄλλους δὲ ἔφερεν ὡς ἀνδράποδα εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἀφῆκε τὸν προδότην Χάρραπα, τὸν ἐπιστήθιον φίλον τῶν Ῥωμαίων, ὁμοιωτικὴν τῆς Ἠπείρου. Ὅθεν ὁ Χάρραψ εὐρῶν τοιαύτην ευκαιρίαν, ἔχων καὶ τοσαύτην ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν, ὑπερέβη πάντας τοὺς ἀλιτηρέους ληστὰς καὶ τυράννους. Ἐπειδὴ ἦτον φύση πονηρὸς καὶ κακοῦργος· ἔπειτα καὶ νέος ἔτι,

(α) Πολύβ. Ἀποσκευα ζ', Τέτ. Λιβ. μί. 33- 34. Στράβ. η'. ζ. 3.

καὶ τούτου, ἔλαθεν ὑπουργοὺς καὶ συνεργοὺς πάντας τοὺς ὁμοίους αὐτοῦ ἄρπαγας, ὠμοὺς καὶ κακούργους, διότι ὁ ὁμοίος τὸν ὁμοίαν σγαπῆ, κατὰ τὴν ἀπλήν παρουσίαν. Ὁ Πελοπίδης λέγει, ὅτι εὖν πιστεύει καὶ εὐφρανῆ ἄλλος σὺν ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον θηροπόνητος καὶ κακούργότερος τοῦ Λάπρος τούτου. Πρώτου συνεσχάτην τῆς κακούργιας εἶχε τὴν μητέρα αὐτοῦ Φιλοτίδα καλομένην, ἣτις ἐγέννησεν υἱὸν ἀξίου τῆς αὐτῆς προαιρέσεως, ὡς ὁ υἱὸς ἦν τῆς μητρὸς, καὶ ἡ μήτηρ τοῦ υἱοῦ ἐπαίδῃ ὑπερέβαινε καὶ αὐτὴ τὴν γυναικεῖαν φύσιν κατὰ τὴν ἀδικίαν καὶ κακούργίαν. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀλλῶν ἦτον καὶ τις γέροντος Μύσωνα ἀνομαζόμενος, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Νικάνορ. Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἦσαν μὲν φίλοι τῶν Ῥωμαίων, ὅμως πρότερον ἐφραίνοντο, καὶ τῷ ὄντι ἦσαν, μέτριοι καὶ ἰσχυροί, καὶ διὰ τοῦτο εἶχον ὑπόληψιν τοιαύτην. Τότε δὲ μετεβλήθησαν ἀνελεπίσως καὶ παραδόξως, καὶ ἐγένοντο συνεργοὶ τοῦ Χάρουτος. Διὰ τοῦτο καταρχῆς εὐνομεζοῦσι οἱ Ἕλλησιν, ὅτι τὰ κακὰ τούτα γίνονται μετὰ λόγου, καὶ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ Ῥωμαίου, βέλτεροι τε σύμφωνοι καὶ τούγερουτα καὶ δίκαιοι Μύσωνα, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικάνορα. Τὰ δὲ κακὰ ἦτον τοιαῦτα καὶ ἀπαράλ-

λακτα, οἷα ἐπρωξάν και οἱ τρισάκοντα τύραννοι πρό-
 τερον εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἰατά τούτο μένου ὑπερέ-
 βαιεν ὁ Χάροψ ἐκείνους, καθότι ἐφύσευσε και ἐ-
 ξήρισε και πολλὰς γυναῖκας. Αὐτὸς μὲν ἔχων ἄν-
 δρας κατασκόπους, εὔρισε πάντας τοὺς πλουσίους
 ἄνδρας· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἔχουσα γυναῖκες κα-
 τασκόπους, εὔρισκε τὰς πλουσίας γυναῖκας. Ἰαὶ
 ἡ μὲν εὐλογοφανῆς κατηγορία ἤτεν, ὅτι θεὸν ἀ-
 γαπεῦν τοὺς Ῥωμαίους. Τὸ δὲ κριτήριον, ἡ μὲν ἄ-
 λου τὸ φουετήριον, ἤτεν εἰς τὴν Φοινίκην.
 Ἰαται δὲ ἤσαν οἱ συνεργοὶ και φίλοι τοῦ Χάρο-
 πας. Διὰ τὰ φαίνεται ὅμως δημοκρατικὸν τὸ
 πρᾶγμα, εἶχε και τινας ἄλλους ἀδυνάτους και
 πτωχοὺς, φοβουμένους και τρέμουτας αὐτοῦ, ὃ
 διά τῶν ὁρῶν εξαπατωμένους. "Οθεν ἡ ἀπί-
 ρασις τοῦ κριτηρίου ἐγίνετο πάντοτε διὰ θούα-
 του, και ὄχι διὰ ἐξορίαν. Τὰ δὲ χροῖματα τού-
 του τῶν φουεουμένων ἀνδρῶν τε και γυναικῶν, ἐ-
 λήθαιεν ὁ Χάροψ. Ἄλλους δὲ πάλιν ἐφύσευσε
 διαφουεθὸν εἰς τὴν ἀγορᾶν, και ἄλλους μυς:κῶς και
 ὁλίως διὰ τῶν ὁροφῶρων αὐτοῦ, εἰς τὰς οἰ-
 κίας, εἰς τοὺς ἀγροὺς, εἰς τοὺς ὄρῶμους. και
 ὅπου ἄλλοῦ εὐρίσκουτο καταγινόμενοι εἰς τὰ ἔρ-
 γα αὐτοῦ. "Οσοι δὲ προήλασαν τὸ κινδὺν και ἔφυ-

ζου. αὐτοὶ μὲν ἐπέβησαν, τὰς δὲ περιουσίας αὐ-
τοῦ ἔλαβον ὁ Νόρσος, ἔπειτα κατεδίκασε καὶ
αὐτοὺς εἰς Δάριον διὰ τοῦ κοιτηρίου.

§. κα'. Τισούτου δὲ μέγα ἔγνω τὸ κακόν,
ὅτε ἐκκρότετο οὐχὶ μόνου εἰς τὴν Ῥώμην, ἀλ-
λὰ καὶ εἰς ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ σχεδὸν ἐμί-
σησαν τὸν Νόρσον καὶ οἱ Ῥωμαῖοι. "Μεῖ δὲ ἤλ-
θουαίς τὴν Ῥώμην πρότερος ἐκ τῶν φυγάδων Ἠ-
πειροτῶν, καὶ ἐξήτητον δικαιοσύνην. "Ὅσον ἤλθον
εἰς τὴν Ῥώμην οὐ δικαιολογηθῆ, ἔχων καὶ τὸν
Μάρκον σύδικον, φέρων καὶ πολλὰ χρέηματα.
"Ἄλλ' εἰ ὅσα πράξεις τῶν Ῥωμαίων τότε, ὁ
Μάρκος ἔλαβεν, οὐκ ἐδέχθησιν εἰς τοὺς οὐ-
κούς σου, μήτε ὠμίλησεν με αὐτόν. Ἀντι δὲ
ἡ δικαία ἀπερροπή ἐχαραποίησε πολὺ πάντας
τοὺς ἐκεῖ εὐρισκαμένους τότε πρόσβεις καὶ λοι-
πούς τῶν Ἑλλήνων. Μήτε ἡ Σύγκλητος ἐδέχθη
τὴν ἀπολογία αὐτοῦ, ἀλλ' ἔπεισεν ἐφόρους,
οἱ ἐξέτασσαν εἰς τὴν Ἠπειρον τὸ πρῶγμα. Ὁ
Νόρσος οὖτως ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Ἠπειρον,
καὶ ἔλεγεν, ὅτι ὅσα ἔπραξεν, ὅλα ἔγνωσεν κατὰ
τὴν γνώμην τῶν Ῥωμαίων· καὶ φασίεσται ὅτι οἱ
καλλίστους ἔφοροι ἔκριναν αὐτοῦ ἀνάσσειν. Ἡ δὲ ῥη-
θείσα ἀπερροπή ἦσαν πρόσχημα μόνον· ἐπειδὴ,

ὡς λέγει ἄλλοθεν ὁ Πολύβιος (α), τότε μόνον ἡλευθερώθησαν ἐκ τῆς τυραννίας αὐτοῦ οἱ ἠπειρώται, ὅταν ὀπέθανεν εἰς τὸ Ἐρετιχίον μὲ θάνατον φυσικὸν. Τοιοῦτους τυράννους εἶχον καὶ οἱ Αἰτωλοὶ, καὶ Ἀκαρνανεῖς, καὶ ἄλλοι, ἀφ' οὗ ἐπετόλμησαν εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Τὰ δὲ μετὰ τοῦτα συμβεβηκότα δὲν ἀναφέρονται, ἐπειδὴ βεβαίως δὲν ἦσαν ἀξιόλογα. Ἐτι δὲ δὲν σώζονται καὶ τὰ ἱστορικὰ βιβλία, τὰ ὅποια περιεῖχον ἴσως καὶ τὰ μετὰ ταῦτα (β).

§. κβ. Μετὰ ἑκατὸν τριάντα ἑπτὰ χρόνους, ὅτε ἐνίκησεν ὁ Αὐγούρας τὸν Ἀυτῶνιον εἰς τὸ

(α) κcerpt. de vit. κη'. λζ'. Πισοβ. ρκζ'.

(β) Ὁ Γάλλος L. B. D. M. ἐπιγραφόμενος, ἐς τις ἐξέδωκε τὴν δέουσαν παλαιὰν Γεωγραφίαν, τῷ 1807, ἀναγράφει, ὅτι εἰς τὴν Ἐλλάδα πόλιν τῆς ἠπειρῶν ἐχρημάτισον οἱ Ἀριστόταμος τυράννος σκληρῶς, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀυτῶνιου, ἐπιφέρων μάρτυρα ἀπλῶς τὸν Ἰουστῶνα. Τοῦτο ἔμολε εἶναι ἐσφαλμένον, διότι οὕτως ὁ Ἀριστόταμος ἦτον τυράννος τῆς ἠλίδος ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, καὶ οὐχὶ τῆς Ἐλλάδος ἐν ἠπειρῶ, ὡς αὐτὸς ὁ Ἰουστῶνας, λέγει βιβλ. κη'. Πισοβ. α', ὅταν διεβηθῆ τὸ Ἐπιτοίμιον εἰς Ἐπίτομιον. Διότι τῆ ἠλὶς ἦτον πόλις τῶν ἠπειρῶν. Ἐπι δὲ καὶ ὁ Πισοβ. Πισοβ. Α' καὶ Β'. 18' d. καὶ ὁ Πλαύταρχ. Πισοβ. Α' ἄρτι. ἄρτι, ἐν ἠλίδι καὶ Μεσσηνίᾳ.

Ἄκτιον, πρὸς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἀμβραακοῦ κόλπου, τριάντα χεῖρους πρὸ χροῦ, ἔκτισε τὴν Νικόπολιν εἰς διαωσιμὸν τῆς νίκης ταύτης, πρὸς τὸ βόρειον ἀκρωτήριον τοῦ κόλπου τούτου· ἔπειτα ἐσύσχευε εἰς αὐτὴν ἐκ δεκατριῶν πόλεων ἐκδῶν τὰ ἑλκεῶν ἀπέψαυε τῶν Ἡπειρωτῶν, καὶ ἄλλων, ὡς μάλιστα ἐκαλλώπισε μίαν πόλιν ἐξ ἀπάτης σχεδὸν τῆς περιττῆς Ἀμβρακίαν Ἡπεῖρον, Ἀκαρνανίαν καὶ Λευκάδας, ὡς λέγει τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα τῷ Αυτιπάτρῃ (α).

„Λευκάδος σὺ τί με Καῖσορ, ἰδὲ Ἀμβρακίης
ἔριβόλον,

Θυρρείου τε πέλει, σὺ τί τ' Ἀνακτορίου,

„Ἄργεος Ἀμφιλόχου τε, καὶ ὅποσα ραῖστατο
κύκλω

ἄσ' ἐπιθρόσκων θυρομανῆς πόλεμος,

„Ἔστατο Νικόπολιν, δείτην πόλιν· ἀντιδὲ νίκης

„Φοῖβος ἄσπεξ ταύτην δείκνυται Ἀκτιάδος.

Δηλαστὴν ἀντι τῆς Λευκάδος, τοῦ Θυρρείου, Ἀνακτορίου, Ἄργεος τοῦ Ἀμφιλόχου, καὶ ἄλλων πόλεων, τὰς ὁποίας ἔφθειρεν ὁ πόλεμος, ἔκτισε ὁ Καῖσαρ ἐπὶ τῆς Νικόπολιν, τῆς Θείαν πόλιν, εἰς ἀνάμνησιν τῆς νίκης αὐτοῦ. Θείαν πόλιν δὲ

(α) Ἀνθολογ. Τόμ. β'. 196.

λέγει, ἐπειδὴ ἦτον ἱερά τοῦ Ἀπόλλωνος κατέ-
 σχασεν ὁ Παισαρ καὶ ἀγῶνα κατὰ πενταστείαν εἰς
 τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἀνάμνησιν τῆς νί-
 κης. Ταῦτα εἶναι λοιπὸν τὰ Ἠπειρωτικά, ἰδιαι-
 τέρως πῶς ἀναφερόμενα. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπέπε-
 σου δι' ὄλου κοινῶς ὅλαι ἐπαρχίαι τῆς Ἑλλάδος
 ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησιν τῶν Ῥωμαίων. Ἐπει-
 τα δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Βυζαντίων. Ταῦτα τοίνυν
 τὰ τελευταῖα συμβάντα συνέβησαν τριάκοντα ἄκ-
 τῶ χρόνους πρὸ Χριστοῦ, ὥς οἱ Ἠπειρωταὶ τό-
 τε ἦσαν ἐτι εἰδωλολάτραι, ὡς καὶ πάντες οἱ λοι-
 ποὶ Ἕλληες καὶ Ῥωμαῖοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ Πολιτεύματος τῶν Ἠπειρω-
 τῶν, εἰθίμων, ἠθῶν, καὶ ἄλλων
 ἀξιολόγων.

§. α΄. Τὸ πολίτευμα ἐκάστου ἔθνους ἔχει
 βάσιν τὴν Θρησκείαν, ἣ ὁποία εἶναι κοινὴ γνώ-
 μη παντὸς τοῦ ἔθνους· ἐπειδὴ πάντες οἱ ἀνθρω-
 ποι γνωρίζουσι τὴν ὑπαρξιν τοῦ Θεοῦ. Ταύτην
 εἰς τὴν ἰδίαν ἐνεργήτευσεν ἐξ ἀρχῆς εἰς τὰς ψυ-
 χὰς τῶν ἀνθρώπων, τὸ ὀρώμενον κάλλος τοῦ

ποντός, ἡ περιουσία καὶ εὐαρμοῦνιος κινήσις τῶν
 οὐρανίων σωμάτων, καὶ αἱ πρὸς τροφήν καὶ δια-
 τήρησιν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λοιπῶν ζώων γι-
 νοῦμαι μεταβολαί. Διὰ τοῦτο πάντες οἱ ἀρχαῖοι
 νομοθέται καὶ πολιτεῖαι διὰ μέσου ταύτης τῆς
 ἀκαταμάχητου ἐνστάμεως εἰσήγαγον νόμους καὶ
 πολιτείας, καὶ ἐξημέρωσαν τοὺς τότε ὄργιους
 καὶ ἐρσιτριφούς ἀνθρώπους. Ὁ Μίνως ὁ νομο-
 θέτης τῆς Κρήτης ἔλαβεν, ὅτι ἔλαβεν τοὺς νόμους
 παρὰ τοῦ Διός. Ὁμοίως καὶ ὁ Ζάλευκος, Ζα-
 μόλις, καὶ αὐτὸς ὁ Σέλιων καὶ Λυκούργος με-
 τὰ τὴν εὐνοίαν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐξερέωσαν τοὺς νό-
 μους αὐτῶν. Ἰαί οὕτω κατ' ὄλεθρον ἠνώσου τὴν
 πολιτικὴν μετὰ τὴν θρησκείαν, καὶ τοὺς νόμους
 τοὺς φυσικοὺς, μετὰ τοὺς νόμους τοὺς κοινωνικοὺς
 καὶ ἠθικοὺς, τοὺς εἰς κοινὴν καὶ ἀμειβοίαν ὠ-
 φελείαν τῶν ἀνθρώπων ἀφορῶντας, καὶ εἰς τὴν
 πληθυσμὸν καὶ διατήρησιν αὐτῶν συντελοῦντας.
 Τοῦτο ὅμως συνέβη πολὺ ὕστερον, ὅτε ἐπολλα-
 πλασιάσθη ἡ μάθησις, ἡ καλλιέργεια καὶ ὁ πο-
 λιτισμὸς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ δὲ ἀρχαία
 ἀπλοῦτης εἶχεν ἀπλᾶ καὶ ἀπερίεργα καὶ τὰ τοιαῦ-
 τα, ὥς ἐβυστίαζον ἀνθρώπους εἰς τοὺς θεοὺς,
 καὶ ἔβλαπτον ἀντὶ τὰ ὠφελήσωσι τὴν ἀνθρωπώ-

τητα. Ἄλλοι παλιν ἐλάτρευον διάφορα ἀναιδέη-
 τα ὑποκείμενα, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ δένδρα. Ἐπει-
 δὴ δὲ εἶναι καὶ τὰ δένδρα διαφόρων εἰδῶν, ἐ-
 λάτρευον εἰς ἓν μέρος ἓν δένδρον, καὶ εἰς ἄλλο
 ἄλλον. Οἱ δὲ Ἑπειρώται Πέλταγοι ἐλάτρευον
 ποτε τὴν δρυῖν.

§. β'. Πρῶτον ἐρωγῶν οἱ ἄνθρωποι χόρτα,
 ῥίζας, φυλλὰ δένδρων, καὶ ἄλλα ταιαῦτα βλα-
 βερὰ καὶ θανάσιμα μάστιγα. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐ-
 πατέρισαν τροφὴν τὰς βαλεάνους τῶν δρυῶν, καὶ
 ἴσως διὰ τοῦτο ἐτίμησαν τὴν δρυῖν, ὠνόμασαν
 αὐτὴν καὶ φηγὸν ἀπὸ τοῦ φάγω. Ὅθεν συνηθροί-
 ζοντο οἱ ἄνθρωποι, ὅπου ἦσαν ἐάση δρυῶν, ἵ-
 να ἔχῃσι πρόχειρον τὴν τροφὴν. Κάλλις δὲ
 ταιαῦτα ἐάση καὶ ἀφθονα εἶχε καὶ ἔχει ἡ Ἑπει-
 ρος. Διὰ τοῦτο ἴσως ἐτιμήθη ἡ δρυῖς ἰδαιτέρως
 πῶς εἰς τὴν Ἑπειρον, ἔνομίσθη σύμβολον τῶν
 Ἑπειρωτῶν, καὶ ἱερὰ τοῦ Διὸς, ὡς ἐδιδε καὶ
 χρησμούς. Ὅθεν ὠνόμασαν αὐτὴν οἱ ποιηταὶ
 πολύφωσον καὶ πολύγλωσσον, καὶ μάστιγα ἔλε-
 γον, ὅτι ἐφθέγγοντο καὶ τὰ ξηρὰ αὐτῆς ξύλα,
 ὡς καὶ ἡ τρόπις τῆς Ἀργεῦς. Εἰς τοῦτο δὲ ἴσως
 συνήρογχε καὶ ἄλλο τι φυσικὸν περιστατικόν. Ὅ-
 που ἐπιπέτε κεραυνός, ὁ τόπος ἐκείνος ἔνομιζετα.

ἱερὸς τοῦ Διὸς. Παρατηρήθη δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτι ὁ κεραυνὸς διώκει πάντοτε τὰς θύρας, καὶ μάλιχα τὰς μεγάλας, ὡς λέγει καὶ ὁ Ἄριστοφάνης. Φέρεται ὅμως καὶ ἄλλη αἰτία φυσικὴ κατ' ἀναφορὰν. Ὁ μὲν Ζεὺς ἐνομιζέτο ζωογόνου, διαφόρως λαμβανόμενος· ἢ ὡς αἶθῆρ, ἢ ὡς πῦρ, ἢ ὡς νοῦς τοῦ παντός, ἢ καὶ ἄλλως. Ἡ δὲ θύρα εἶναι ὁμοίως ζωογόνος, παρέχουσα τὴν τροφήν τῶν ζώων. Ὅθεν ἐνομισθῆ ἱερά τοῦ Διὸς κατ' ἀναφορὰν.

§. γ'. Διὰ τοῦτους ἄρα τοὺς ἀρχαίους λόγους ἐλάτρευον οἱ Πελασγοὶ τότε εἰς τὴν Ἰπείρου μῆδον τὴν θύραν, ἄλλους δὲ θεοὺς οὐκ ἐγνωρίζον. Ἐλάτρευον μὲν καὶ τοῦ Ἥλιου καὶ τὴν Σελήτην καὶ τὰ ἄστρα, καὶ ἄλλα κτιστὰ, ὡς καὶ πάντα τὰ ἀρχαῖα ἔθνη, ὅμως ἀπλῶς καὶ ἀνοουμῶς, μὴ γνωρίζοντες ἔτι τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ἢ ὠνόμαζον αὐτὰ ἄλλως, ὅπως ἠθέλον αὐτοὶ. Τοῦτους λοιπὸν τοὺς θεοὺς ἐλάτρευον εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Ἑρῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλίξαντες τὴν μεγίστην καὶ σεβασμιωτέραν θύραν, ἔσκησαν τὸ θυσιαστήριον ἐπ' αὐτήν, κατέσκησαν ἐκεῖ καὶ τὸ μαυτεῖον, ἔπειτα ἔκτισαν καὶ τὴν πόλιν Δωδώνην. Πηλαγίον δὲ τοῦ μαυτεῖου ἦταν καὶ πηγὴ Δωδῶ-

νη και ποταμὸς μικρὸς Δωδώνη ὀνομαζόμενος. Τοῦτο τὸ μαντεῖον ἦτον τὸ ἐπισημότετον καὶ ἀρχαιότατον τῆς Ἑλλάδος. Ὅμοιον δὲ μὲ αὐτὸ ἦτον τὸ ἐν Θήβαις τῆς Αἰγύπτου, καὶ τοῦ Ἄμμωνος τῆς Λιβύας. Ὅθεν λέγει ὁ Ἡρόδοτος, ὅτι ἐκεῖθεν ἔχει τὴν ἀρχὴν τὸ ἐν Δωδώνῃ μαντεῖον, ὡς ἐβελαιώθη ἐκ τῶν Ἰερείων τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ τῶν Ἰερείων τῆς Δωδώνης.

§. δ'. Οἱ μὲν Ἰερεῖς τοῦ ἐν Θήβαις τῆς Αἰγύπτου μαντείου τοῦ Διὸς ἔλεγον, ὅτι τινὲς ἔμποροι Φοίνικες ἔκλεψάν ποτε ἐκεῖθεν δύο Ἰερείας, καὶ ἐπώλησαν αὐτάς, τὴν μὲν μίαν εἰς τὴν Λιβύαν, τὴν δὲ ἄλλην εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ αὐταὶ κατέστησαν τὰ μαντεῖα ταῦτα, ἡ μὲν τοῦ Διὸς Ἄμμωνος ἐν τῇ Λιβύᾳ, ἡ δ' ἄλλη τοῦ Δωδωναίου Διὸς ἐν τῇ Ἠπείρῳ, κατὰ μίμησιν τοῦ ἐν Θήβαις τῆς Αἰγύπτου Διὸς (α). Αἱ δὲ Ἰερεῖαι τῆς Δωδώνης δεηγοῦντο μυθολογικῶς πῶς τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, ἔχουσαι βεβαίως κατὰ παράδοσιν τὴν Ἰσορίαν, τὴν ὁποίαν κατέφερον εἰς μυθολογίαν ἢ πολυχρόνιος ἐκείσιν αἰμωνία. Ἐλεγον τοίνυν, ὅτι δύο μέλαιναί πελειάδες, (πε-

(α) Ὅρι περὶ τούτων πάντων ἐν τῇ Ἠγυπτῷ, τόμ. γ'.

ριστραί) ἀπέτασαν ἐκ τοῦ Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἦ μὲν μίᾳ ἡλθον εἰς τὴν Λιβύαν, ἢ δ' ἄλλη εἰς τὴν Λαυδίην, καὶ καθήσασα ἐπί τινος ἑρούς, ἐλάλησε μὲ φωνῆ ἀνθρώπινην, ὅτι ὁ Ζεὺς θέλει ἐκ καταραθῆ ἕκαστ' αὐταῖον. Τότε ἐξερύθησε καὶ τὸ ἕξῃς ἄμμετρον.

„Ζεὺς ἦν, Ζεὺς ἔστι, Ζεὺς ἔσσεσται, ὦ μεγάλε Ζεῦ.

„Γὰ καρπούς εὐραί, θεὸ κλή' ἔστε μητέρα γαίην.
 Οἴην, ὃ μὲν Ζεὺς ἦεν, εἶναι καὶ θεὸς εἶναι.
 Πόρου μέγας λοιπὸν εἶναι ὁ Ζεὺς. Ἡ δὲ γῆ βλα-
 ραίει τοὺς καρπούς, διὰ τοῦτο ἐπικαλεῖσθε τὴν
 μητέρα γῆν. Ὅθεν ἐπίκευτον οἱ Πελασγοὶ καὶ
 κατέστησαν τὸ μαντεῖον. Μέλαινας δὲ εἶπον τῆς
 γυναικας, ἐπειδὴ ἦσαν Αἰγύπτιαι, καὶ μέλαιναί
 ἴσως τὸ χρῶμα.

§. ε'. Ἄλλαι ὅμως λέγουσιν, ὅτι οἱ Πε-
 λασγοὶ κατέστησαν τὸ μαντεῖον, καὶ πρότερον
 μὲν εἶχον ἀνδρας Ἰερεῖς καὶ προφήτας, ὡς λέγει
 καὶ ὁ Οὐγκρως, ὅς τις οὐνομάζει αὐτοὺς Σαλλοὺς
 αὐπιπίποδας· ὁ δὲ Πλούταρχος λέγει αὐτοὺς Ἰα-
 λοὺς. Ἦτι δὲ οὐνομάζου αὐτοὺς καὶ Ταμούρους
 ἀπὸ τοῦ ὄρου, ὡς εἶρηται. Μετὰ δὲ ταῦτα διώ-
 ρισαν γυναῖκας Ἰερεῖας. Ὅθεν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἡρό-
 δωτος ἐκεῖ, εἶπε τρεῖς Ἰερεῖας, διαφόρου ἡλι-

κίας. Καὶ ἡ μὲν πρεσβυτάτη ὠνομάζετο Προμέ-
 υια. Ἡ δὲ μεσαία Τιμαρέτη, καὶ ἡ νεωτότη
 Νικάνδρα. Πελειῶσας δὲ ὠνόμαζον τὰς Ἰερείας
 οἱ ἔργαται, διότι ἡ πελειῶσ ἦτον σύμβολον φι-
 λανθείας, σωφροσύνης καὶ καθαρότητος. Ὅθεν
 ἔλεγαν πελειῶσα τὴν γυναῖκα, ἃν ἔμευε γήρα
 μέχρι θανάτου, μετὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνδρὸς
 αὐτῆς. Οἱ δὲ Μολοσσοὶ ὠνόμαζον πελειῶσας τοὺς
 γέροντας, καὶ πελειῶσας τὰς γραῖας. Πελειῶσες
 δὲ κυρίως ὠνομάζονται αἱ μελιυαὶ καὶ κα-
 τὰχρονι περιζεραί. Ὅθεν ἔλεγον πέλιον καὶ τὸ
 τοιοῦτου χροῖμα. Πελειῶσες ἄρα αἱ χεῖραι, φε-
 ροῦσαι μέλινα ἱμάτια. Αὗται λοιπὸν αἱ γυναῖ-
 κες ἐκόμισαν ἐκεῖ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν.

§. 5. Ἡ δὲ κατασκευὴ τοῦ μαυτείου ἦτον
 μηχανικὴ. Τὸ ἱερὸν τοῦτο εἶναι εἶχε τοίχους,
 ἀλλὰ μόνον δύο σῦλους παραλλήλους εἰς σχῆ-
 μα πύλης κατὰ τὸ ἔμπροσθεν μέρος. Πλησίον
 δὲ τοῦ ἐνὸς σύλου εἶχον λέβητα μέγαν χαλκοῦν,
 καὶ μετ' αὐτὸν ἄλλους πολλοὺς συνεχεῖς εἰς σχῆ-
 μα κυκλωειδῆς μέχρι τοῦ ἄλλου σύλου. Εἰς τοῦ
 ἄλλου σύλου εἶχον παιδίον ἢ ἄγαλμα τοῦ Διὸς,
 μηχανικῶς κατασκευασμένου, τὸ ὅποιον ἐκράτει
 μάστιγα χαλκῆν, καὶ ὅτε ἔπυθεν ὁ ὄσραμος, δαί-

υει τὴν μάστιγα, ὡς ἐτυπτεν ἀκαταπαύτως τὸν
 μέγαν λέβητα. Τραπίθην δὲ ἐτήρχετο ὁ κρότος διὰ
 τῶν ἄλλων λέβητων, ὡς ἡλεκτρισμὸς, καὶ ἀπε-
 τέλει ἤχου συνεχῆ. Θαυμάσιον καὶ ἀνέκφραστον,
 ὡς λέγουσιν, ὅτι ἂν ἐκινεῖτο ὀλίγον μόνον ἡ
 μάστιξ, ὁ κρότος δὲν ἔπαυεν ὅλην τὴν ἡμέραν.
 Καὶ ὅταν ἐκτυπαῖσε ἀπαξ μόνον εἰς τὸν λέβητα
 ἐδύναται καὶ μετρούση τις τετρακοσίους ἀριθμούς,
 ἕως καὶ πάσης ὁ ἤχος. Ὅθεν ἐγένετο παροιμία,
 Δωδωκιστῶν χαλκείων, καὶ Κερκυραίων μάστιξ, ἐπι-
 τῶν πολυλόγων λεγομένη, ἐπειδὴ οἱ Κερκυραῖοι
 ἀγριέως τὴν μάστιγα ταῖτην. Ἐλάμφανον δὲ
 τριῶν εἰδῶν μαστεύματα· ἐκ τοῦ ψιθουρίσματος
 τῶν φύλλων τῆς ὄρυθς, ἐκ τοῦ κινήματος τοῦ
 ὕδατος τῆς πηγῆς, καὶ ἐκ τοῦ ἤχου τοῦ χαλκοῦ
 ἐκείνου ὄργάνου. Ἐπίθουτο ἄμως καὶ ἐγγραφοί
 χρῆσται, πλὴν πολὺ σκοτεινοί, ὡς ἐνόησε ἔλθει
 ἡ Πορτία τὴν ἐνοσίαν αὐτῶν. Τοῦτο τὸ μαν-
 τείον τὸ ἀρχαιότατον τῆς Ἑλλάδος ἐν εἶχεν
 ἀπειρα ἀφιερώματα, ἐπειδὴ ἤρχετο παντογό-
 θεν Θεοραί. Οἱ δὲ Βοιωτοὶ ἔπεμπεν τρίποδας
 πολλὰς κατ' ἔτος, ὡς φόρον, κατὰ τὰ χρῆσ-
 μόν, διότι ἐρύθρευσαν τὴν μίαν Ἰέρειαν. Ἐπειδὴ
 ἠρώτησάν ποτε τὸ μαντεῖον διὰ τινὰ αἰτίαν, ἡ

δι' Ἰερέϊα εἶπεν, ἂν θέλουν νὰ εὐδοκημῆσῃ τὸ ἐπιχείρημα αὐτῶν, νὰ πράξωσι πρῶτον τινα ἀσίδειαν· ὅθεν ἔκαυσαν αὐτήν. Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον πολλοὺς χρησμοὺς τοῦ Μαντείου τούτου, περὶ ὧν ἀναφέρει καὶ ὁ Δημοσθένης (α).

§. ζ. Τοιαῦτα μὲν λέγουσι περὶ τοῦ Μαντείου. Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν θεῶν ἦλθον ὑσερου ἐκ τῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐδέχθησαν αὐτὰ καὶ οἱ Πελασγοὶ τῆς Ἠπείρου, κατὰ τὴν συμβουλήν τοῦ Μαντείου. Καὶ τότε ἀφῆρῶσαν τὸ Μαντεῖον καὶ τὴν Δωδώνην εἰς τὸν Δία, τὴν μέγιστον πάντων τῶν θεῶν, κατὰ τὴν γνώμην ταύτην. Τοῦ δὲ Ποσειδῶνος τὴν λατρείαν ἐκόμισεν ἐκεῖ ὁ Ὀδυσσεὺς μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, ὡς λέγει ὁ Ὅμηρος (β), ὅτι οἱ Ἠπειρώται δὲν ἐγνώριζον τότε οὔτε τὸ ἅλας, οὔτε τὴν ναυτικὴν, οὔτε τὴν λατρείαν τοῦ Ποσειδῶνος, οὔτε τὴν θάλασσαν αὐτήν. Οὗτοι ἤμῃς ἦσαν πρὸς τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς Ἠπείρου, ὅπου ἔκτισε τὴν πόλιν ὁ Ὀδυσσεὺς, ὡς εἴρηται. Ἐβασίλευε δὲ τότε ἐκεῖ τις Τυρίμμος ὀνομαζό-

(α) Μηδ. Στρίβ. §. 402.

(β) Ὀδυσ. Λ. 120.

μυτος, ὅς τις εἶχε θυγατέρα ὠραίαν, ἥτις ὠνομάζετο Εὐσάπη. Ἐκ ταύτης ἐγένευσεν ὁ Ὀδυσσεὺς τὸν Εὐρύκλειον, τὸν ὀπίσσω ἐφύλευσεν ὕπερρον εἰς τὴν Ἰθάκην αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀπατηθεὶς ὑπὸ τῆς Πηνελόπτης (α).

§. η. Τριούτων μὲν ἦτον τὸ Θρησκειτικὸν ἔθος τῶν ἀρχαίων Ἡπειρωτῶν Πελασγῶν. Ἐπειτα δὲ αἱ ἀποικίαι ἐκτόμιζον καὶ τὰ νεώτερα ἔθιμα αὐτῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἡπειρον, καὶ οὕτως ἢ μῆτις αὐτῆ καὶ σύγκρασις ἐσχημάτισε μίαν κοινὴν Θρησκείαν εἰς ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, Ἡπειρον, Μακεδονίαν, Ἰταλίαν, Ἰωνίαν καὶ πανταχοῦ, ὅπου ἦσαν Ἕλληες, ἐκτός τινων τοπικῶν καὶ ἰδιαίτερος πῶς γενομένων ἐθίμων. Ἡ δὲ βάση τῆς Θρησκείας ἦτον πανταχοῦ ἡ αὐτή. Ὅθεν βλέπομεν, ὅτι μεταχειρίζοντο καὶ αἱ Ἡπειρωταὶ τὰ μαντεῖα εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληες, καὶ μάλιστα λέγουσιν, ὅτι ὁ Πυρρὸς ἠρώτησε καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον, ὅτε ἐμελλε νὰ κρατεύσῃ εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἔλαβε χρησμὸν λοξόν. Οἱ μὲν Μολοσσοὶ ἐφυλάττου πολὺ τὴν Ἰερίαν. Δηλαδή,

(α) Πιρρῶν. γ'.

ὅτε κατέφθυγέ τις Ἰκέτις πρὸς αὐτοὺς, δὲν τὸν ἔδιδον, ὡς δὲν ἔδωκαν καὶ τὸν Θεμιστοκλῆα. Ἔτι δὲ εἰς τὰς ὀρκωμοσίας ἔσφαζον βοῦς, καὶ ἔκαπτον αὐτοὺς εἰς τμήματα μικρὰ, ἔπειτα ὤμνουν. Τοῦτο δὲ δηλοῖ, ὅτι οὕτω νὰ κοπῆ καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀθιέτουτος τοῦ ὄρκου. Ὅθεν ἡ παρρημία, βοῦς ὁ Μολοτιῶν, ἐπὶ πραγμάτων διηρημένων καὶ κατακεκομμένων λεγομένη. Ὅτι δὲ ἦσαν φιλοικτίρμονες οἱ Μολοσσοὶ, τὸ ἔδειξαν πολλῶν, καὶ μάλιστα ὁ Πύρρος εἰς πολλὰς περιπέτειαι, ὡς καὶ ὅταν ἦνρε τινὰ σκύλον, φυλάττοντα τρεῖς ἡμέρας νεκρὸν τὸν ἀθιέτην αὐτοῦ εἰς τὴν ἐρημίαν, ὅπου ἐφύευσαν αὐτὸν τιεὶς στρατιῶται· καθότι τὸν μὲν νεκρὸν ἔθαψε, τὸν δὲ σκύλον ἔλαθε καὶ ἐτρέφεν. Ἐπειτα εἰς μίαν ἐπιθεώρησιν τοῦ στρατεύματος, ἐκάλητο ὁ Πύρρος καὶ ἐθεώρει τοὺς στρατιώτας διαβαίνοντας. Ἐκάλητο δὲ πλησίον αὐτοῦ καὶ ὁ σκύλος, καὶ ἐγνώρισεν τοὺς φρεῖς τοῦ δεσπότης αὐτοῦ. Ὅθεν ὠρμησε μὲν τοιαύτην μανίαν πρὸς αὐτοὺς, ὡς ἐκωπτεύθη ὁ Πύρρος, καὶ ἔλαθεν αὐτοὺς εἰς ἐξέτασιν, ἐνθα ἐμαρτύρησαν τὸν φόνον, καὶ ἐτιμωρήθησαν. Οἱ δὲ Αἰθίκες, οἵτινες ἦσαν μεταξὺ τῶν Τυμφαίων καὶ Ἀθαμάνων, εἰς τὸ ὄρος

Πυθῶν, ἦσαν ἐπιβόηταις εἰς τὰ ληστύεα. Διὰ τοῦτο μάλιχα ἐδίδωξεν αὐτοὺς ὁ Πειρίθους ἐκ τῆς Θεσσαλίας. Ἄπαυτες δὲ οἱ Ἑπειρωταὶ ἦσαν πιστοὶ πρὸς ἀλλήλους, καὶ πρὸς τοὺς συμμάχους αὐτῶν, ὥς ἐκαθύευναν καὶ ὑπὲρ ἐκείνων.

§. 9. Περὶ δὲ τοῦ πολιτικοῦ συστήματος καὶ τῆς νομοθεσίας τῶν Ἑπειρωτῶν, δεῦν ἔχουμεν γνώσιν περιστατικῆν, ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα δεῦν ἐσώθησαν εἰς ἡμᾶς. Ὁ Ἀριστοτέλης, ὅς τις ἔγραψε τὰς πολιτείας τούτων πόλεων, ἔγραψε καὶ τῶν Ἑπειρωτῶν, ὡς ἀναφέρει Στέφανος ὁ Βυζάντιος, ὅμως δεῦν ἐσώθησαν ὁμοίως ἔγραψε καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός, καὶ Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός, καὶ ὁ Ῥισός, καὶ ἄλλοι, ἀλλὰ δεῦν συζῶνται, ἐκτὸς τῶν τεμαχίων. Μόνον ὁ Ἀριστοτέλης ἔγραψεν ἑκατὸν πενήντα ὀκτώ πόλεων πολιτείας, ὡς λέγει ὁ Λαέρτιος, ὧν τὰ ὀνόματα ἀναφέρει ὁ Φαβρίκιος, οὐχὶ ὅμως ὅλα, ἀλλ' ὅσα ἐδουλήθη νὰ συναζῆ, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς διαφόρους συγγραφεῖς, ἐπειδὴ ὁ Λαέρτιος ἀναφέρει μόνον τὸν ἀριθμὸν. Εἶδομεν ὅμως, ὅτι ἡ διοίκησις τῶν Ἑπειρωτῶν ἦτον μοναρχικῆ, καθὼς καὶ ὅλων τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν ὅτι ἦσαν πολλὰι διοικήσεις εἰς τὴν Ἑπειρὸν, καὶ κατὰ τοὺς

νεωτέρους χρόνους ἦσαν καὶ δημοκρατικαί, ὡς
 τῶν Χαθύνων καὶ Θεσπρωτῶν· καὶ ὅτι πάντα τὰ
 ἔθνη τῆς Ἠπείρου εἶχον κοινὴν συμμαχίαν πρὸς
 ἀλλήλα, ἐναντίον τῶν ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν· καὶ
 τοῦτο δεικνύει, ὅτι ἡ πολιτικὴ αὐτῶν δὲν ἦτον
 ποταπὴ, καὶ διὰ τοῦτο ἐκοπέασε καὶ ἔγραψεν αὐ-
 τὴν ὁ Ἀριστοτέλης. Ἐτι δὲ εἶδομεν, ὅτι οἱ Μο-
 λοσσοὶ περιώριζον τὴν μοναρχικὴν δύναμιν κα-
 τὰ τοὺς νόμους αὐτῶν μὲ ὄρκους καὶ θυσίας,
 καὶ τοῦτο διετήρησε τὸ μοναρχικὸν σχῆμα ἀτά-
 ραχον τοσοῦτους αἰῶνας. Τόσον δὲ ἦσαν εὐχα-
 रिζημένοι οἱ Ἠπειρώται εἰς τὴν διοίκησιν ταύ-
 την, ὥστε, ὅτε ἔμεινεν ὁ Ἀρύβακ ὄρφανός καὶ
 ἀήλικος, δὲν ἐτάραξαν αὐτήν, ἀλλ' ἐπεμψαν
 αὐτὸν εἰς τὰς Ἀθήνας, νὰ διδαχθῇ τὰ ἥθη, τοὺς
 νόμους, καὶ τὴν διοίκησιν τῶν Ἀθηναίων. Ὅθεν
 ὑστερον μετέβαλε σχεδὸν εἰς δημοκρατικὸν τὸ
 σχῆμα τῆς διοικήσεως, καὶ ἔκτοτε ἐξημερώθη-
 σαν, καὶ καλλιεργήθησαν οἱ Μολοσσοί, ὥστε ἐγι-
 ταν κύριοι πάσης τῆς Ἠπείρου. Ἄλλ' αἱ μικραὶ
 διοικήσεις εἶναι πάντοτε ἐπιρρήπεῖς εἰς δεχονοίας
 καὶ διαιρέσεις, ὅταν μάλιστα ἔχῃσι γείτονας
 μοναρχικοὺς καὶ ἰσχυρωτέρους, ἢ ἄλλους ἐξω-
 τερικοὺς ἐπιβουλοὺς· ἐπειδὴ τὰ ποριώδη σώμα-

τα διοικουνται ευκολώτερον. Ὅσον σφικτή και ἄν
 εἶται ἢ συμμαχία πολλῶν δικεικῆσεων, διαρεῖται
 ευκόλως, διὰ πολλῶν και διαφόρων μέσων ὑπὸ
 τῶν ἐξωτερικῶν. Οὕτω διηρῶντο οἱ Ἴωνες ὑπὸ
 τῶν Περσῶν, οἱ Ἕλληες ὑπὸ τῶν Μακεδόνων
 και Ῥωμαίων, και ὑπ' αὐτῶν τῶν Περσῶν πρό-
 τερον. Διὰ τοῦτο συνεβούλευεν ὁ Θαλῆς τὰς
 Ἰουδας, νὰ ἐνωθῶσιν εἰς μίαν διοίκησιν. Αὐτὰ
 προσέβλεπον, ὁ Πλάτων, Ἄριστοτέλης, Ξενοφῶν
 και ἄλλοι, και ἐπλαττον μὲν πολιτείας, προκρί-
 νουτες δὲ πανταχοῦ τὴν εὐνομον μοναρχικὴν διοί-
 κησιν. Αὐτὸ τοῦτο τὸ σφενικτον κακὸν ἐπαθεν και
 οἱ Ἡπειρώται, διαρῶνμεναι ὑπὸ τῶν γειτόνων αὐ-
 τῶν Μακεδόνων και Ἰλλυριῶν, ἔπειτα και ὑπὸ
 τῶν Ῥωμαίων, ὥστε ὑπέπεσον εἰς τὴν δουλείαν
 τῶν Ῥωμαίων, και δοῦλοι ὄντες κατήρτησαν εἰς
 τὴν ἐσχάτην ἀναρχίαν, καὶ ἐξ αὐτῆς, εἰς τὴν τυραν-
 νίαν τοῦ Χάρουτος, ἵνα ἀναγκασθῶσιν νὰ ζητήσω-
 σιν αὐτοῖ Ῥωμαίους διοικητάς, ὥστε νὰ παύσῃ δι-
 ὄλου ἡ ἐθνικὴ ὑπαρξίς αὐτῶν, ὥσπερ και ἐγένετο.

§. ι'. Οἱ Ἡπειρώται ἦσαν και εἶναι εὐρωσοι,
 κρῶσεως καρτερικῆς και θρασικῆς, και προαι-
 ρέσεως παλσημικῆς. Ταῦτα δὲ εἶναι τοῦ κλίματος,
 τῆς συγκράσεως τοῦ ἀέρος, τῆς διαίτης και τοῦ

ἐπιτηδεύματος ἀποτελείσματα ἐπειδὴ, αὐτὰ ἀρχαῖα ἔθιμα μετεβλήθησαν, καὶ τὸ γένος συκράθη μὲ ἄλλα νεώτερα γένη, ὅμως τὸ κλίμα καὶ ἡ σύγκρασις τοῦ αἵρος, τῶν ὑδάτων καὶ λοιπῶν, εἶναι τὰ αὐτά. Ὅθεν τὰ ξένα ἔθνη εἰς ὀλίγας γενεάς λαμβάνουσι τὴν σύγκρασιν ἐκείνην, καὶ συμφύρονται μὲ τὰ ἤθη τῶν ἐντοπίων. Πολεμικοὶ ἦσαν καὶ εἶναι ἔτι, καθότι ἀπὸ τοῦς χρόνους τῶν Πελασγῶν μέχρι τοῦδε δὲν ἀφῆκαν τὰ ὄπλα ἐκ τῶν χειρῶν. Καὶ ὅταν δὲν εἶχον ἐξωτερικοὺς πολέμους, ἐμάχοντο, καὶ ἔτι μάχονται πρὸς ἀλλήλους, ὡσεὶ δὲν ἔλειψε ποτὲ ὁ πόλεμος ἐκ τῆς Ἠπειροῦ.

§. ια'. Ἐν τῇ Ἠπειρῷ ἐγίνοντο οἱ τάχιςοι ἴπποι, καὶ κάλλισοι βόες ὡς εἶρηται. Τὸ δὲ γάλα τῶν θηλείων βοῶν ἔτεν ἄφθοιον ὡς λέγει καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (α), καὶ μάλιστ' αὐτῆς Χαονίας ἐγίνοντο καὶ μέγιστοι, καὶ ἔλεγον ὅτι ἦσαν ἐκ τοῦ γέους τῶν βοῶν τοῦ Γηρούσιου. Ὠνόμαζον δὲ αὐτοὺς Λαρινούς, ἀπὸ τινος Κώμης Λαρίνης, ἢ ἀπὸ τοῦ βουκόλου Λαρίνου, ὡς λέγει ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Αἰλιανοῦ (β). Ἐπίσημοι δὲ ἦσαν καὶ οἱ ποιμε-

(α) Ζῶων ἔσορ. Γ'. κβ'.

(β) Ζῶων γούσ. Ιβ'. ια'. Γ'. λς'.

υικαὶ κύρις τῶν Μολοσσῶν, εἰς φύλαξιν τῶν πο-
 μείων, μέγιστοι καὶ πρεσβυτικαὶ οὗτοι. Ὅθεν ἐ-
 μυθαζέγησαν, ὅτι κατὰγονται ἐκ τοῦ γένους τοῦ
 σαύλου ἐκείνου τοῦ Ἡρακλειεύκτου, τὸν ὁποῖον
 ἔλασεν ἡ Πρώκτις ἀπὸ τῶν Μίωων (α). Λέγεται
 δὲ Μολοσσὸς καὶ ἓνα εἶδος τῆς μετρικῆς, τὸν
 ὁποῖον ἐπενόησαν οἱ Μολοσσοὶ ἴσως, καὶ μετε-
 χειρίζοντο αὐτὸν εἰς τοὺς ὕμνους.

(α) Ὅρα ἐν Ὁργ. Τέμ. δ'.

Τίππος ὁ Μέγας.

Ἡ Π Ε Ι Ρ Ω Τ Ι Κ Ἀ.

ἦ τ ο ι

ἹΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ἩΠΕΙ-
ΡΟΥ ΠΑΛΑΙΑΤΕ ΚΑΙ ΝΕΑ,

κ α ι

Β Γ Ο Σ Τ Ο Υ Π Υ Ρ Ρ Ο Υ.

Συλλεχθίοντα ἐκ πολλῶν Συγγρα-
φῶν καὶ παραφρασθίοντα εἰς τὴν
ἀπλουσίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν,

ὑ π ὀ

Ἀ Θ Α Ν Α Σ Ι ὸ Τ τοῦ Σ Τ Α Γ Ε Ι Ρ Ι ὸ Τ

Καθηγητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης ἐν τῇ
ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας Καισαροβασιλικῆ
Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἀνατολικῶν Γλωσσῶν.

ἘΝ ΒΙΕΝΝῃ, ΤΗΣ ΔΟΥΣΤΡΙΔΟΣ.

Ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ τοῦ Ἰωάν. Βαρθ. Τσέκλου.

1 8 1 9.

Τοῖς ἀναγινώσκουσι

Τὸ μὲν αἴτιον, ὅπερ με παρεκίνησεν εἰς τοῦτο τὸ ἔργον, εἴρηται ἱκανῶς ἔν τε τῷ προοιμίῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τροπαίου, καὶ ἐν τοῖς περὶ ἐκδόσεως τῶν Βίων τῶν ἐνδόξων προῤῥηθείσιν, ὧν μέρος ἐστὶ καὶ ὁ Βίος τοῦ Πυρρῶου, ὅστις ἔπρεπε νὰ ἐκδοθῆ κατὰ τὸν τρόπον ἐκεῖνον, ὡς ἐξεδόθη ὁ τοῦ Μιλτιάδου καὶ Θεμιστοκλέους. Ἀλλ' ἡ Ἱστορία ἀπαιτεῖ τὴν συνέχειαν αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, τὸν σύνδεσμον τῆς χρονολογίας, καὶ τὴν σύγχρονον αὐτῇ Γεωγραφίαν, εἰς διασάφησιν, καὶ προσδιορισμὸν κατὰ χρόνον τε καὶ τόπον, καὶ δεῖξιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν ἰσορομίων, καθ' ὅλλας τὰς εἰς ταῦτα συντελούσας περιστάσεις. Ἄνευ γὰρ τούτων ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς δὲν εἶναι σπουδαιολογία φιλοσοφικὴ, ἐξετάσεως καὶ κρίσεως λαβῆν, καὶ ἀπαρχὰς φιλοσοφίας, κατὰ Πλούταρχον, μὴ παρέχουσα, ἀλλὰ γίνεται ἀπόλυτος διήγησις διατριβῆς χάριν μόνου, καὶ τρόπον τινα, εἶδος μυθοπλάσματος ἐν βίβλῳ ἢ ἐν θεάτρῳ παρισταμένου, πρὸς λύπην ἢ τέρψιν

ἀκαριαίαν, καὶ μηδεμίαν σχετικὴν πρὸς τὰς ἀείποτε
 συμβαινούσας περιβάσεις τῷ χρόνῳ συναυξάνου-
 σαν, καὶ τῇ θεωρίᾳ τῆς μνήμης διαμένουσαν καὶ
 συνακμάζουσαν ὠφέλειαν ἔχουτος. Ἐπειδὴ αἱ
 προαιρέσεις αἱ διδακτικαί, καὶ αἱ πράξεις αἱ δρα-
 σήριαί καὶ πραγματικαί, ἀπαιτοῦσι καὶ τὰς ἐ-
 πιρριούσας περιβάσεις συμπλεκόμενας, καὶ ἐκ
 πάντων τούτων συνάγεται ὁ καρπὸς τῆς Ἰσορίας,
 καὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς φιλοσοφίας· ὅηλαδὴ, αἱ
 προαιρέσεις, ἐπιχειρήσεις, ἐκτελέσεις, χρήσεις
 καὶ καταχρήσεις προτερημάτων, τόπων, καιρῶν
 καὶ πραγμάτων, αἱ μιμήσεως ἢ ἀποφυγῆς ἄ-
 ξιαι. Οὕτω γίνεται ἡ ἄπουρος διδασκαλία τῆς Ἰσο-
 ρίας, καὶ ἡ ἀκίνδυνος φιλοσοφικὴ θεωρία καὶ
 πείρα τῶν πραγμάτων, ὡς ἔφη πολλὰ περὶ τού-
 των ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ Τροπαίου.

Οἱ Βίοι τοῦ Μιλτιάδου καὶ Θεμισοκλέους
 ἔχουσι προγενέστερον τὸν Πεισίερατον, καὶ ἐπει-
 δὴ ἐκρίθη εὐλογον νὰ συναχθῆ καὶ ὁ βίος αὐτοῦ,
 καὶ νὰ καταταχθῆ εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐνδόξων,
 ἔγγραφη ἐκεῖ ἡ συνάφεια τῆς πρὸ αὐτοῦ Ἀττικῆς
 Ἰσορίας, ἀπὸ τοῦ Ἰγύγου. Καὶ οὕτως οἱ μετὰ
 ταῦτα Βίοι τῶν Ἀττικῶν ἐνδόξων, συνέχονται
 κατὰ χρονολογίαν. Ἡπειρώτην δὲ ἄλλον δὲν ἔ-

γ

χομεν πρὸ τοῦ Πύρρου εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐνδόξων, οὔτε μετὰ τὸν Πύρρου. Πρῶτεροι μὲν ἦσαν, ἀλλ' ἡ Ἱσορία αὐτῶν δὲν ἔφθασεν εἰς ἡμᾶς, ἐκτός τινων τεμαχίων. Ὅθεν ἤτου ἀνάγκη νὰ συνδέσωμεν τὴν Ἱσορίαν τῆς Ἠπείρου χρονολογικῶς τε καὶ γεωγραφικῶς μετὰ τὸν Βίον τοῦ Πύρρου ὅσον ἐνδέχεται ἀκριβῶς καὶ ἐπιτόμως, κατὰ τὰς σωζομένας μαρτυρίας. Ἐπιτόμως δὲ λέγω οὐχὶ κατὰ προαίρεσιν, ἀλλ' κατὰ περίσσειαν, διότι τὸ πρᾶγμα εἶναι τοιοῦτον, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς ρηθήσεται.

Διὰ τούτους ἄρα τοὺς λόγους ἐξηρεύνησα τὴν ἀπ' ἀρχῆς Ἱσορίαν τῆς Ἠπείρου, τοὺς προγόνους τοῦ Πύρρου, τὴν Γεωγραφίαν, καὶ τὰ ἔθνη, πότε καὶ πόθεν ἦλθον εἰς τὴν Ἠπειροῦ· τὰς διοικήσεις, τὰς σχέσεις, τὰ ἔθιμα αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ λοιπὰ, ἅπερ λαμπρύνουσι καὶ σαφηνίζουσι τὴν Ἱσορίαν, καὶ τὰς πράξεις τοῦ Πύρρου. Ἐπειδὴ οὕτω γνωρίζομεν, ὅποιαν κατάστασιν εἶχεν ἡ Ἠπειρος ὅτε παρέλαβεν ὁ Πύρρος τὴν βασιλείαν· ὅποια γειτνιαζόντα ἔθνη, καὶ τὰς πρὸς αὐτὰ σχέσεις τῆς Ἠπείρου· πόθεν ἐστράτευσε πρὸς τὴν Μακεδονίαν, Θεσσαλίαν, Αἰτω-

λίαν, Ἰταλίαν. Πόσα τὰ μεταξὺ διασώματα, ὄρη, ρεῖα, θάλασσα, ποταμοί, καὶ λοιπά.

Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Πύρρου ἡ Ἰσορικὴ περιέργεια ἀπαιτεῖ, διὰ τοὺς ῥηθέντας λόγους, τὴν συνέχειαν τῆς Ἰσορίας, καὶ τὴν κατάστασιν εἰς Ἡπειροῦ. Ὅθεν ἀναφέρω τοὺς ἀπογόνους τοῦ Πύρρου, τὴν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καταστροφὴν τῆς Ἑλλάδος, ἐν ἣ ἔμπεριέχεται καὶ ἡ Ἡπειροσὶ τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῆς μεταβολὰς καὶ δυσυχίας, τὴν ἰδιαιτέραν Ἰσορίαν ἐπὶ Βυζαντιῶν καὶ Λατινῶν μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν νῦν κρατούντων ἀλώσεως. Περὶ ταύτην τὴν ἐποχὴν, ὅτε οἱ Ἰλλυριοὶ καὶ Ἀλβανοὶ, καὶ οἱ Ἡπειρώται ἦσαν ἅπαντες Χριστιανοὶ, συνέβη μεγάλη ταραχὴ εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ Ἀλβανίαν, καὶ πόλεμοι συνεχεῖς κατὰ Γεωργίου τοῦ Κασριώτου· ἔτι δὲ καὶ μεγάλη ἠθικὴ μεταβολή. Ἐπειδὴ ὁ ῥηθεὶς Γεώργιος ὁ Κασριώτης, ἀνατραφεὶς εἰς τὸ Παλάτιον τῶν Σουλτάνων, ὅπου ἦτον ἐνέχυρον, ἐδιδάχθη καὶ τὰ δόγματα τῆς θρησκείας αὐτῶν· ἔπειτα δὲ ἀποστατήσας, διήγειρε τὴν Ἡπειρον καὶ Ἀλβανίαν κατὰ τῆς Πόρτας, καὶ ἐπολέμει συνεχῶς, ἀείποτε νικῶν. Ἀλλ' ὑπερισχύσας ὁ Σουλτάν Μουράτ ὁ δεῦτερος, ἐδίωξεν αὐτὸν ἐκ τῆς Ἀλβα-

νίας καὶ Ἡπείρου τῷ 1447, ἔπειτα μετέβαλ-
 λεν ὅλας τὰς ἐκεῖ Ἐκκλησίας εἰς Τζαμιά, ἐξέ-
 δωκε καὶ προσαγῆν, νὰ τουρκεύσωσιν οἱ ὑποκει-
 μενοὶ τοῦ Γεωργίου, ἢ νὰ φονευθῶσι, τοὺς ἄ-
 ποίους ἐνόμιζεν ἀποστάτας. Τότε ἐτουρκεύθησαν
 ἅπαντες οἱ Ἄλβανοὶ τῆς Ἡπείρου, ὡς λέγει ὁ
 Καντεμέρης (α). Ταῦτα τὰ συμβεβηκότα δὲν ἀ-
 ναφέρω περιστατικῶς, διότι ἀναφέρονται ἰδίως
 εἰς τὴν Ἰσορίαν τοῦ Κασριώτου. Ἐν τούτοις δὲ
 ἀναφέρω τὰς ἐπιδρομὰς καὶ μίξεις τῶν ξένων
 ἐθνῶν, αἵτινες μετέβαλον καὶ τὸ σχῆμα τῆς Γεω-
 γραφίας· δι' αὐτὸ τοῦτο προσέθηκα καὶ τὴν νέαν
 Γεωγραφίαν, καὶ τοὺς Ὀδοιπορικοὺς Πίνακας, ὡς
 λέγω ἐκεῖ, τὰ ὁποῖα πρὸς τοῖς ἄλλοις, σαφη-
 νίζουσι πολὺ καὶ τὴν παλαιὰν Γεωγραφίαν, εἰς
 εὐκολωτέραν κατάληψιν τῆς Ἰσορίας

Μετὰ δὲ ταύτην τὴν τελευταίαν ἀλωσίῃ, ἡ
 Ἡπειρος διηρέθη εἰς πολλὰς Ἡγεμονίας, οἷον,
 Πασσαλίκια, κατὰ τὸν τρόπον τῶν κρατούντων·
 ὡς τὸ Τραπεζίκι, Ἀργυρόκασρον, Δέλδινου,
 Ἄρτα, εἶχον ἰδιαιτέρους Ἡγεμόνας, ὑποκειμέ-
 νους εἰς τὴν ὑψηλὴν Πόρταν, καὶ ἔκτοτε δὲν συ-

5
νίθη μεταβολή, ἐκτός τινων παραθαλασσιῶν με-
ρῶν, τὰ ὁποῖα ἔλαβον οἱ Ἑνετοί. Κατὰ δὲ τὴν Γαλ-
λικὴν ἐπανάστασιν, ὅτε ἐκυρίευσαν οἱ Γάλλοι τὰς
Ἰουικὰς νήσους, ἔλαβον καὶ αὐτὰ ἐκ τῶν Ἑνε-
τῶν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀνέλαβεν αὐτὰ πάλιν ὁ
Ἀλῆ Πασσᾶς, ὁ οὖν ἡγεμὼν τῆς Ἡπείρου. Ἔσω-
θεν ὁμως ἡ Ἡπειρος εἶχε πάντοτε πολέμους καὶ
ταραχὰς, περὶ ὧν λέγω ἐν ἐκάσῃ πόλει καὶ χῶ-
ρα τῆς νείας Γεωγραφίας, ὅσα ἐδυνήθηεν νὰ εὕρω.
Μάλιστα δὲ ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ πρότερου
ἡγεμόνος τῶν Ἰωαννίνων κατήντησεν ἡ γῶρα εἰς
εἶδος ἀναρχίας ὡς λέγει ὁ Πουκεδίλ. Τότε ἡγε-
μόνευεν ἐνδόξως ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς εἰς τὸ Τεπελέγγι,
ὅπου ἐγεννήθη, ἔχων πατρίθεν τὴν ἡγεμονίαν
ταύτην. Ὄθεν διώρισεν αὐτὸν ἡ ὑψηλὴ Πόρτα
ἡγεμῆνα τῶν Ἰωαννίνων, ἵνα καταπαύσῃ τὰς
ταραχὰς τῆς Ἡπείρου, καὶ ἔκτοτε ἡγεμονεῖει,
ἔχων τὴν καθέδραν αὐτοῦ εἰς τὰ Ἰωάννινα. Κα-
τὰ τοῦτου οὖν τοῦ τρόπου ἔχομεν τὴν σωζομέ-
νην Ἰσوریαν τῆς Ἡπείρου ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦδε.

Κατὰ τοῦτου τοῦ τρόπου κατέταξα καὶ τὴν
Ἰσوریαν καὶ Γεωγραφίαν τῆς Ἀττικῆς, ἣτις
ἐκδοθήσεται μετὰ ταῦτα· καὶ οὕτω νομιζῶ, ὅτι
ἵνα εὐκολώτερον, ὠφελιμώτερον καὶ χρησιμώ-

τερον, να συντιθῶσι καὶ τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλ-
 λάδος, διὰ τρία αἴτια, ὡς πρὸς τὴν παροῦσαν
 κατάστασιν τοῦ γένους. Πρῶτον μὲν, ὅτι ἡ Ἴσο-
 ρία, ὡς εἶρηται, ἀπαιτεῖ καὶ τὴν γυνῶσιν τῆς
 συγχρόνου Γεωγραφίας, μετὰ τὴν νῦν παραβαλ-
 λομένης, εἰς ἀκριδῆ καὶ ἐπωφελῆ κατάληψιν τῶν
 ἰσορομίων· ἡμεῖς ὅμως δὲν ἔχομεν οὔτε πα-
 λαιὰν, οὔτε νέαν Γεωγραφίαν ἔτι, ἀνάλογον εἰς
 τὴν παροῦσαν χρεῖαν. Δεύτερον δὲ, ὅτι ὁ ἀνα-
 γνῶστης ἔχει πρόχειρα καὶ ἐν μιᾷ εὐχρήσῳ καὶ
 εὐωνήτῳ βίβλῳ ἀναχειρας, ὅσα ἐπιθυμεῖ νὰ μά-
 θῃ περὶ ἐνὸς ἰδιαίτερου τόπου. Τρίτου δὲ, ὅτι,
 ὅταν καταγίνηται τις, συγγράφων ἢ ἀναγινώ-
 σκων τὰ ἐνὸς ἰδιαίτερου μέρους, ἐξιχνιάζει αὐ-
 τὰ προθυμώτερον, καὶ ἀκριδέστερον, εὐσυννοητό-
 τερα ἔντα, καὶ ἐπομένως, ὠφελιμώτερον, καὶ
 μάρτυς τούτων ἡ προφανὴς ἀλήθεια. Ὅταν ἔχη
 τις πρὸ ὀφθαλμῶν προκείμενον ἔργον, τὴν κα-
 ταμέτρησιν, φέρ' εἰπεῖν, ἢ περιγραφὴν ἐνὸς μό-
 νου κόλπου, ἢ τόπου, ἢ τοιοῦτου τινὸς ἄλλου,
 ἀγωνίζεται καταμετρῶν καὶ περιγράφων εὐθυ-
 μώτερον, προθυμώτερον, εὐκολώτερον, καὶ τέ-
 λος, ἀκριδέστερον, καὶ περιστατικώτερον. Ἐπει-
 ρδὴ ὅταν εἶναι ἡ ὕλη καὶ τὰ ἀντικείμενα ὀλιγώ-

τερα, τότε ἐρεθίζεται ἡ φιλομάθεια φιλοτιμότερον εἰς αὐξήσιν τῆς ὕλης, ἵνα φανῶ πληρύτερον τὸ ἔργον. Ὅταν ὅμως πρόκειται ἡ καταμέτρησις, ἢ ἡ περιγραφὴ πάσης τῆς οἰκουμένης, ἢ πάντων τῶν παραθαλασσίων τοῦ Ὀκεανοῦ, ἰλυγυῖα τὸν νοῦν τὸ πλῆθος τῶν ἀντικειμένων, τὸ ἀπειρον τῆς ὕλης, καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ἔργου. Τὸ δὲ δύσκολον, πολύπονον καὶ κινδυνώδες τοῦ ἐπιχειρήματος, ὑπερβαίνει τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν, προθυμίαν καὶ ὑπομονήν. Ὅθεν συμβαίνουσι παροράματα ἐν τοῖς τοιούτοις ἐκ πολλῶν αἰτιῶν ἐκούσιά τε καὶ ἀκούσια. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ Μοῦσαι, ὁμοῦ οὔσαι, διηρέθησαν εἰς πολλὰ μέρη, καὶ πάλιν εἰς πολλοὺς κλάδους, καὶ βιβλία, καὶ κεφάλαια, καὶ παραγράφους, διότι μόνον οὗτος ὁ τρόπος εἶναι σύμφορος εἰς εὐκόλειαν καὶ παραμυθίαν τῶν ἀναγινωσκόντων, εἰς εὐθύμησιν τῶν κεφαλαιωδῶς ἐν τάξει ἁρμονικῆ ἀναγινωσκομένων, καὶ ἐξακρίβωσιν προχειροτέρων τῶν ζητουμένων. Διὰ τοῦτο ἔγραφον καὶ οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι ἰδιαιτέρως Ἀττικά, Ἡπειρωτικά, Θετταλικά, Βοιωτικά, Κρητικά, καὶ λοιπα, ὡς μαρτυροῦσι καὶ τὰ σωζόμενα τοῦ Παισαχίου. Οὕτω γράφουσι καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι τὴν

Ἱστορίαν καὶ Γεωγραφίαν ἰδιαιτέρως ἐκάστου ἔθνους καὶ τόπου, καὶ ἐξ ἀπάντων τούτων συντάττουσι τὰς γενικὰς καὶ καθολικὰς, κατὰ τὴν χρείαν, ἐπιτομώτερον, ἢ ἐκτενέστερον. Ὅταν οὖν ἐξακριβώσωμεν καὶ ἡμεῖς οὕτω κατὰ μέρος τὴν παλαιάν τε καὶ νέαν Ἱστορίαν καὶ Γεωγραφίαν ἄλλων τῶν τόπων τῆς Ἑλλάδος, τότε εἶναι εὐκόλου νὰ συντάξωμεν καὶ γενικὴν ἐπίτομον εἰς χρῆσιν τῶν σχολείων, καὶ ἐκτενεστέρα πρὸς γνώσιν καὶ μελέτην γενικωτέρα. Αἱ δὲ κατὰ μέρος ἰδιαίτεροι ἐκάστου τόπου μένουσι πάλιν χρησιμώταται καὶ εὐχρηστόταται πρὸς γνώσιν καὶ περιέργειαν περιστατικωτέρα, καὶ ὡς οἴοντε ἐντελεστέρα.

Τὸ πρῶγμα ὁμῶς εἶναι καὶ οὕτω δύσκολον, ἐργῶδες καὶ πολύπονον ὁτιοῦντα διότι τὰ βοηθήματα εἶναι ὀλίγα, καὶ εἰς πολλοὺς συγγραφεῖς σποράδην ἀναφερόμενα, καὶ ταῦτα ἀσύμφωνα καὶ ἀκατάλληλα. Τὰ δὲ συστηματικὰ συγγράμματα, ὅσα ἐπραγματεύοντο συστηματικῶς περὶ Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας ἐκάστου τόπου ἀπώλοντο, τι νὰ μὲν κατὰ μέρος, τὰ πλείστα δὲ κατὰ κράτος. Περὶ δὲ τῆς Ἠπειροῦ πολὺ ὀλίγον ἐφρόντισαν οἱ παλαιοὶ τε καὶ νέοι. Ὄθεν εἶπε καὶ ὁ Δαυβὴλ ὁ περὶ ἡμεῶν Γεωγράφος τῆς Γαλλίας, ὅτι

δὲν εἶχεν ὕλην, νὰ σχεδιάσῃ Χάρταν τῆς Ἡπείρου. Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ζητῶμεν πράγματα ἐντελῆ ἐκ πηγῶν ἀτελῶν γινόμενα, ἀλλὰ νὰ εὐχαρισώμεθα μάλις, ἔτι ἐσώθησαν καὶ αὐτὰ τὰ ὀλίγα. Ἡ δὲ ἐπίπουρος καὶ ἐργώδης καὶ τούτων τῶν ὀλίγων συλλογῆ, προξενεῖ πολλάκις καὶ παραράματα· ὅθεν ὅπου εὐρεθῆται οὗτόν τι, νὰ τὸ διορθώωσι ἢ νὰ τὸ προσθέτωσι οἱ φιλογενεῖς καὶ εἰδήμονες ἀναγνώσται, φιλογενῶς καὶ φιλοπόνως, νομίζοντες κοινὸν καὶ κοινωφελὲς τοῦ γένους τὸ ἔργον· ἐπειδὴ ἡ καταβολὴ τῶν θεμελίων παντὸς οἰκοδομήματος εἶναι δύσκολος· πολλάκις δὲ καὶ ἐπισφαλῆς. Ἄν ὅμως τύχη καὶ τεθῶσι αἱ βάσεις σερραὶ, ἢ ἐποικοδόμησις εἶναι εὐκόλος.

Τῶν μὲν σωζομένων Γεωγράφων, ὁ Σκύλαξ ἀναφέρει ἐν παρόδῳ καὶ κεφαλαιωδῶς μόνον τὰ παραθαλάσσια ἔθνη τῆς Ἡπείρου, διότι τὸ ἔργον αὐτοῦ εἶναι περίπλους. Ὁ δὲ Δικαίεργος ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς Ἀχαρναίας τὸν Βίον τῆς Ἑλλάδος, δὲν περιλαμβάνει τὴν Ἡπειρον. Ὁ δὲ Σκύμνος ἀναφέρει μόνον τὸν Ἄρκον, τοὺς Χάουας, Θεσπρωτοὺς καὶ Μολοττοὺς, καὶ τούτων μόνον τὰ ὀνόματα. Ὁμοίως καὶ Διονύσιος ὁ Περιηγητὴς, καὶ

τινες ἄλλοι. Ὁ δὲ Σράβων ἀναφέρει μὲν πλείονα, ἄλλα μόνου τὰ παραθαλάσσια περιστατικώτερον. Ὅλα δὲ ταῦτα φέρονται εἰς ἡμᾶς ὡς χρησμοὶ καὶ ὀνόματα κατάξηρα· διότι ἐκεῖνοι ἔγραφον περὶ πραγμάτων ἐγνωσμένων τότε, τὰ ὅποια ἕξτερον μετεβλήθησαν, ἢ ἐξέλιπον δι' ὅλου. Ὁθεν ἀγνοοῦμεν ἀκριβῶς τὴν ἔκτασιν ἐκάστου τόπου, καὶ θεοῖν πολλῶν πόλεων, καὶ λοιπῶν. Τὸ δὲ μόνου μέσον, ὅπερ δύναται μὰ φυλάξῃ ταῦτα, εἶναι ἡ ἀστρονομικὴ καὶ γεωμετρικὴ παρατήρησις, ἣτις δὲν ἔγινεν ἔτι ἀκριβῆς εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τοῦτο ἀγνοοῦμεν ποῦ ἦτον ἡ Δωδώνη, καὶ ἄλλαι πολλαὶ πόλεις, ὅσαι δὲν ἦσαν πλησίον εἰς μέρη σημαντικά.

Τῶν δὲ Ἱστορικῶν Διοδώρος ὁ Σικελιώτης καὶ Διουύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς ἔγραψαν συστηματικώτερον τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἠπείρου, ἄλλὰ κακῆ τύχῃ ἐκεῖνο τὸ μέρος ἐχάθη καὶ τῶν δύο, ὁμοῦ μὲ ἄλλα πολλὰ, εἴθε ἀνεφέροντο καὶ πολλὰ γεωγραφικὰ συμπλεγμένα. Ἀναφέρουσι μὲν καὶ ἄλλοι, ὡς ὁ Πολύβιος, Θουκυδίδης, Ξενοφῶν, Ἰουστίνος, καὶ ἄλλοι πολλοί, οὐχὶ ὅμως συστηματικῶς, ἀλλὰ τεμάχιά τινα διεσπαρμένα καὶ ἀσύγδετα, διότι ὁ σκοπὸς αὐτῶν δὲν ἦτον

οὗτος. Τέλος δὲ ἐσώθη σωὸς μόνου ὁ βίος τοῦ Πύρρου ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου γεγραμμένος. Ἀλλὰ καὶ ὁ Πλούταρχος ἔγραφε πρὸς εἰδότας τῆς Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας τῆς Ἠπείρου, ἀναφέρων καὶ τοὺς Ἱστορικοὺς, ὅθεν ἔλαβε τὴν ἕλην, ὡς σωζομένους καὶ ὑπάρχοντας, ἐξ ὧν εἶδυνατο πᾶς ἀναγνώστης νὰ εὐχαριστησῆ τὴν περιέργειαν αὐτοῦ· ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τοῦ Πλουτάρχου εἶναι νὰ διδάξῃ τὸ ἠθικόν, καὶ οὐχὶ τὸ γεωγραφικόν. Ὅθεν διώκει πανταχοῦ κυρίως τὸ ἠθικόν, παραβλέπων τὰ λοιπὰ, καὶ τὸ γεωγραφικόν, ὥς δὲν ἀναφέρει μῆτε τὴν μητρόπολιν τῆς Ἠπείρου, μῆτε τὸ ὄνομα τοῦ ποταμοῦ ἐκείνου, ὅπου ἐκινδύνευσαν οἱ φεύγοντες μετὰ τὸν Πύρρον, νῆπιον ἔτι οὕτα. Ἀνίφερον ὅμως ὡς πρὸς εἰδότας τὴν πλησίον πέλιν. Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ἀγνοοῦντες τὴν πόλιν, ἢν οὐδεὶς τῶν γεωγράφων ἀναφέρει, πῶς νὰ εὐρωμεν τὸν ποταμόν; Καὶ οὕτως ἔμεινε ὁ βίος τοῦ Πύρρου ὡς πρὸς ἡμᾶς θεωρούμενος, ἀγεωγράφητος, ἀχρονολόγητος, καὶ τρόπου τινὰ ἄσχετος. Ὅθεν συνέδησα αὐτὸν γεωγραφικῶς τε καὶ χρονολογικῶς διὰ τε τῶν προγόνων αὐτοῦ καὶ ἀπογόνων, καὶ συγχρόνων συμβεβηκότων, ὅρου τῆς χρονολογίας μεταχειριζόμενος τὴν Χριστοῦ

γέννησιν, ὡς κοινῶς ἐγνωσμένην καὶ ἀρχὴν τῆς
 νείας Ἰσορίας οὖσαν. Ἐτι δὲ, ὁ Πλούταρχος διώ-
 κων μόνον τὸ ἠθικόν, ὡς εἴρηται, συνήθροισε τὰ
 κυριώτερα μόνον, ὅσα εἰς τοῦτο ἀφορῶσι. Διὰ
 τοῦτο εὐρίσκονται καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ διάφορα
 εἰς διαφόρους Ἰσορικούς διεσπαρμένα. Συλλέξας
 οὖν καὶ ταῦτα πάντα, παρήνεια εἰς τοὺς κατὰ
 χρονολογίαν, ἢ κατὰ τὴν ῥύμην τῆς Ἰσορίας
 ἀρμόζοντας τόπους, ὡς φαίνεται προφανῶς, ὅταν
 παραβαλήτις αὐτὸν μὲ τὸν τοῦ Πλουτάρχου.

Τοιαύτην ἀτέλειαν καὶ δυσκολίαν εὐρίσκομεν
 καὶ εἰς τὰ μέχρι τοῦδε περὶ τῆς νείας Γεωγρα-
 φίας ἀναφερόμενα, καὶ τὰ ἀτελέστατα πάντων
 περὶ τῆς Ἑλλάδος εἶναι τὰ τῆς Ἠπείρου, ἐπί-
 σης, ὡς ἐν τῇ παλαιᾷ, οὕτω καὶ ἐν τῇ νείᾳ
 Γεωγραφίᾳ. Περιστατικώτερος πάντων τῶν νεω-
 τέρων Γεωγράφων ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα θεω-
 ρούμενος, εἶναι ὁ Μελέτιος· ἀλλ' εἰς τὸ περὶ
 τῆς Ἠπείρου κεφάλαιον ἀναφέρει μόνον τὰ ὀνό-
 ματα τῶν πόλεων, καί τινα παλαιὰ Ἰσορίαν,
 τῶν παραθαλασείων μάλιστα, καὶ ταῦτα πρῶτου
 ἰσχυροῦ ἰσχυροῦ, διότι οὕτω γίνονται τὰ πρωτό-
 τυπα ἔργα τῶν ἀνθρώπων. Τοιαῦτα σφάλματα
 ἔχουσι καὶ οἱ Πίνακες τοῦ Ρῆγα. Τοιαῦτα ἔχει

καὶ ὁ Δαυσίλ, ὁ ἐνασχοληθεὶς πεντήκοντα χρό-
 νους εἰς τὴν Γεωγραφίαν, βασιλικὸς Γεωγράφος
 ὢν, καὶ ἔχων ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα. Ἀλλὰ
 ταῦτα τὰ ἀκούσια σφάλματα τῶν φιλομαθῶν
 καὶ φιλογενῶν προγόνων, δὲν πρέπει νὰ κα-
 ταφρονῶμεν ὑπεροπτικῶς, ὅλλὰ νὰ τὰ διορθώ-
 νωμεν φιλογενῶς, καὶ λογιζόμενοι τὴν προθυ-
 μίαν, καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἔργου ὠφέλειαν, νὰ τιμῶ-
 μεν, καὶ νὰ σεβώμεθα τοὺς πόνους αὐτῶν. Τὰ
 πέντε καὶ δέκα ἀκούσια σφάλματα τοῦ Μελετίου
 οὐδένα ἐξημίωσαν· τὸ δὲ ἔργον ὅλον ὠφέλησεν
 ὅλον τὸ γένος. Κάλλις μὲν εἶναι τὸ ἄσφαλτον,
 ἀλλὰ δυσκατόρθωτον, καὶ μάλιστα εἰς τὰ γεωγ-
 ραφικὰ καὶ ἱστορικὰ, ὅπου ἡ ὕλη εἶναι ἀπεριόρι-
 στος, ἀμφίβολος, παλλαχοῦ δὲ καὶ πάντῃ ἀβέ-
 βαιος κατὰ τὰς συστατικὰς περιστάσεις. Ὅταν ὁ-
 μως ὁ συγγραφεὺς ἢ μεταφράζων εἶναι εἰδήμων
 τῆς ὕλης, καὶ ἐπιστήμων τοῦ εἶδους, ἀποφεύγει
 τοῦλάχιστον τὰ βλαβερά σφάλματα. Διὰ τοῦτο
 δὲν πρέπει νὰ ἐπιχειρῆται τις τοιαῦτα ἔργα,
 πρὶν συλλάβῃ εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ καὶ τὴν ὕλην
 καὶ τὸ εἶδος.

Ὁ Ἐκδότης.

Ἡ ΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Περὶ Γεωγραφίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ Ὀνομασίας, Θεσεως, τῶν Συνο-
ρων, καὶ Ἐκτάσεως τῆς Ἡπείρου.

§. α΄. **Τ**ὸ βασιλεῖον τοῦ Πύρρου ὠνομά-
ζετο καὶ τότε καὶ τώρα Ἡπειρος. Τὸ δὲ Ἡπει-
ρος γίνεται ἀπὸ τοῦ ἄπειρος, καὶ σημαίνει ξηρὰν
γῆν μεγάλην, καὶ τρόπον τινα ἄπειρον, τῆς ὀ-
ποίας τὸ τέλος εἶναι ἀγνώρισον. Διὰ τοῦτο ὠνό-
μαζον οἱ παλαιοὶ κυρίως τρεῖς Ἡπείρους· τὴν
Ἀσίαν, Εὐρώπην καὶ Ἀφρικὴν, ἐπειδὴ δὲν ἐγ-
νώρισον τὸ τέλος αὐτῶν. Καὶ οὕτως ἐκεῖ μὲν ἡ
ὀνομασία εἶχε τὴν σημασίαν αὐτῆς. Τούτου δὲ
τοῦ τόπου ἡ ὀνομασία δὲν ἔχει κυρίαν τὴν σημα-
σίαν, καὶ δὲν ἐξεύρομεν μήτε πότε ὠνομάσθη, μήτε
διὰ τί ὠνομάσθη Ἡπειρος. Τινὲς μὲν νομίζουσιν,
ὅτι οἱ υἱοῦνται ὠνόμασαν αὐτὴν Ἡπειρον, οἱ ὅποιοι
ἦσαν ἄντικρυ καὶ πλησίον αὐτῆς, καὶ οὕτως ἔμεινε

τὸ ὄνομα· ἐπειδὴ ὅπου ἦσαν νῆσοι πλησίον τῆς ξηρᾶς, ὠνόμαζον ἀπλῶς Ἕπειρον τὴν ἀντίπεραν ξηράν. Ὅμως δὲν ἔμεινεν εἰς ἄλλο μέρος κύριον τὸ ὄνομα. Φαίνεται δὲ, ὅτι ὁ Ὅμηρος ὠνόμασεν αὐτὴν πρῶτον Ἕπειρον, καὶ ἔκτοτε ἔμεινε τὸ ὄνομα. Ὁ Παρθένιος ὅμως ἀναφέρει τιμὰ ἀρχαίαν γνώμην, πιθανωτέραν, καὶ ἀληθεστέραν ἴσως. Ὁ Ἐχίων ἐκ τῆς Βοιωτίας, ὅστις ἦτον ἐκ τοῦ γένους τῶν Σπαρτῶν, εἶχε θυγατέρα Ἕπειρον ὠνομαζομένην. Ὅτε δὲ ἔφυγεν ὁ Κάδμος ἐκ τῆς Βοιωτίας, ἦλθε καὶ αὐτὴ, καὶ ἀπέθανε κατὰ τὴν Χαονίαν. Ἐθαψαν λοιπὸν αὐτὴν μεταξύ τινος δρυμοῦ, ὅς τις ὠνομάσθη ἀπ' αὐτῆς Ἕπειρος, καὶ κατ' ὀλίγον ὠνομάσθη ἅπανα ἡ χώρα. Ἐδοξάσθη δὲ καὶ εὐφημίσθη ἐπὶ Πύρρου τὸ ὄνομα τοῦτο, ὅτι ὑπέταξεν ὅλα τὰ Ἕπειρωτικὰ ἔθνη ὑπὸ μιᾶν διοίκησιν, καὶ τότε ὠνομάσθησαν κοινῶς Ἕπειρος ὅλα τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα ὠνομάζοντο πρότερον ἰδιαίτερος, Μολλοσσοί, Θεσπρωτοί, Χάονες, καὶ τ. λ. ὡς θελομεν εἰπῆ εἰς τὸ ἐξῆς. Ὅθεν οἱ ἀρχαῖοι Ἱστορικοὶ καὶ Γεωγράφοι δὲν ἀναφέρουσι τὸ ὄλον, δηλαδὴ Ἕπειρον, ἀλλὰ τὰ μέρη καθὼς ἦσαν τότε διηρημένα.

§. β'. Ἡ δὲ θεσις τῆς Ἐπείρου εἶναι μετα-

ξυ τῆς $39^{\circ} 17'$, καὶ $4^{\circ} 35'$ τοῦ πλάτους· καὶ τῆς 38° , καὶ $39^{\circ} 15'$ τοῦ μήκους κατὰ τοὺς πίνακας τοῦ Δαυβίλ. Οἱ δὲ νεώτεροι πίνακες ἔχουσι αὐτὴν ἀπὸ τῆς 39° μέχρι $4^{\circ} 29'$ τοῦ πλάτους· καὶ ἀπὸ τῆς $37^{\circ} 7'$ μέχρι $38^{\circ} 47'$ τοῦ μήκους. Εἰς ἄλλους πίνακας πάλιν εὐρίσκεται ἄλλως ὀλίγη διαφορά, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ διορίσωμεν ἀκριδῶς τὴν θέσιν αὐτῆς. Ἐπειδὴ ἡ ἀκριδῆς θέσις εὐρίσκεται ἐκεῖ, ὅταν μετρηθῇ ἀκριδῶς. Τοῦτο δὲ εἶναι ἔργον τῶν ἐντοπίων, καὶ οὐχὶ τῶν ξένων περιηγητῶν· ἐπειδὴ ἀπαιτεῖ πολλὴν διατριβὴν ἢ θεωρίαν αὕτη, καὶ πολλὰς παρατηρήσεις. Ὡς πρὸς τὸ πλάτος δὲ θεωρουμένη ἡ Ἠπειρος, εἶναι εἰς τὸ εὐκράεστατον κλίμα τῆς Ἑλλάδος· ἐπειδὴ τὰ Ἰωάννεια, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς τὸ κέντρον αὐτῆς, ἔχουσι τὸ αὐτὸ πλάτος μὲ τὴν Λάρισσαν· ἡ δὲ Θεσσαλονίκη εἶναι ὡς $40'$ ἀνώτερον, καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις σχεδὸν μίαν μοῖραν. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι βουνώδης· ἔχει τοὺς καιροὺς πολὺ διαφοροὺς τῶν ἄλλων τόπων, ὅσοι ἔχουσι τὸ αὐτὸ πλάτος.

δ. γ. Τὰ δὲ σύνορα τῆς Ἠπειροῦ εἶναι σχεδὸν φυσικὰ πανταχόθεν· ἐπειδὴ ἔχει πρὸς μεσημβρίαν τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, ὅστις ὠνομάζεται

τῶρα κόλπος τῆς Ἄρτας ὁ καὶ ἐν ὄρος Καλλί-
 δρομον ὀνομαζόμενον, τὸ ὁποῖον συνέχεται με-
 τὸν Πίνδον. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ ἔχει τὸν Πίνδον,
 ὅστις ἐνομάζεται τῶρα βουνὸν τοῦ Μισσοῦδου,
 καὶ ἐκτείνεται μέχρι τῆς βορειοτέρας Ἠπείρου,
 ὅπου συνέχεται μετὰ τὰ βουνὰ τῆς Ἰλλυρίας. Πρὸς
 βορρᾶν δὲ ἔχει τὰ Κεραύνια ὄρη, τὰ ὁποῖα ὀνο-
 μάζονται ἤδη βουνὰ τῆς Χιμάρας, καὶ συνέχον-
 ται μετὸν Πίνδον. Ἐκτείνονται δὲ ἕως εἰς τὴν
 Θάλασσαν, ὅπου μία ἄκρα αὐτῶν σχηματίζει τὸ
 διαβόητον Ἀκροκεράυνιον ἀκρωτήριο, πρὸς τὴν
 μεσημβρινὴν πλευρὰν τοῦ κόλπου τῆς Αὐλῶνος,
 τὸ ὁποῖον λέγεται τῶρα Γλῶσσα, ἐπειδὴ ἐκτεί-
 νεται ὡς γλῶσσα εἰς τὴν Θάλασσαν. Τοῦτο τὸ
 ἀκρωτήριο διακρίνει καὶ τὴν Ἀδριατικὴν καὶ
 Ἰονικὴν Θάλασσαν ὅτι ἐκεῖ εἶναι τὸ ρευώ-
 τατον μέρος τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου. Ὅθεν ἀπὸ
 τοῦ μυχοῦ τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου, ὅς τις εἶναι
 τὸ Τριέσιον, ἕως εἰς τὸ ἀκρωτήριο τοῦτο, ὠ-
 νομάζεται ἢ Θάλασσα Ἀδριατικὴ, ἢ κόλπος Ἀ-
 δριατικός. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦτου μέχρι
 τῆς Κεφαλληνίας, ὠνομάζεται Θάλασσα Ἰονικὴ,
 ἢ κόλπος Ἰονικὸς καταχρηστικῶς, διότι δὲν εἶναι
 κόλπος ὡς τὸ Ἠπειρὸς ἔχει πρὸς δυσμὰς, σύνο-

ρου τὴν Ἰουικὴν Θάλασσαν. Καὶ οὕτω συνορεύει πρὸς μεσημβρίαν μετὴν Ἑλλάδα, διότι τὰ ἐκείθεν σύνορα τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἢ Ἀκαρνανία, ὡς καὶ ἐκ τῆς Θεσσαλίας ὁ Πηνειὸς· ἢ δὲ Ἀκαρνανία συνορεύει μετὴν Ἠπειρου κατὰ τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ συνορεύει μετὴν Θεσσαλίαν καὶ Μακεδονίαν· καὶ πρὸς βορρῶν μετὴν Μακεδονίαν καὶ Ἰλλυρίαν τὴν Ἑλληνικὴν. Ἑλληνικὴ δὲ Ἰλλυρία ἐλέγετο ἢ νῦν ἄνω Ἀλβανία ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἠείρου ἕως εἰς τὸν Δρίνον ποταμὸν, ἐπειδὴ εἶχεν εἰς τὸ παραθαλάσσιον πολλὰς Ἑλληνικὰς πόλεις· τὸν Ἰβρικὸν, τὴν Ἀπολλωνίαν, Ἐπίδαμνον, καὶ ἄλλας. Ἐκεῖ ἦλθε καὶ ὁ Κάδμος μετὴν Ἀρμουίαν, καὶ ἐγέννηται υἱὸν Ἰλλυριὸν, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ὠνομάσθη ἢ Ἰλλυρία ὡς λέγουσιν οἱ Ἀρχαιολόγοι. Ταύτην δὲ τὴν χώραν ἤνωσαν οἱ Μακεδόνες ὕστερον μετὴν Μακεδονίαν. Ἄνωθεν δὲ ταύτης ἦτον ἢ βαρβαρικὴ Ἰλλυρία, ἢ νῦν Βόσνα καὶ Δαλματία.

§. δ'. Ἡ δὲ ἔκτασις τῆς Ἠείρου κατὰ τὸ παραθαλάσσιον ἦτον ἀπὸ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, ἕως εἰς τὸ Ἀκροκεραυῦνιον ὀκρωτήριον. Ταύτην τὴν ἔκτασιν λέγει ὁ Στράβων χιλίων τριακοσίων σταδίων, τὰ ὅποια γίνονται ἑκατὸν ἐξήντα δύο

μέλια Ἰταλικά ἔμισον. Τόσον εἶναι σχεδὸν ἔτις ἄλλης πλευρᾶς τὸ μάκρος. Τὸ δὲ πλάτος εἶναι μὲν ἀνώμαλον, ὅμως ἀναλογεῖται ὡς ἐξήντα μέλια. Ὁ δὲ περιηγητὴς Πουκεδῖλ λέγει, τὸ μὲν μάκρος σαράντα πέντε λέγας, τὸ δὲ πλάτος εἴκοσι πέντε, ὡς γίνονται 1125 λέγαι τετραγωνικαί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ Διαίρεσεως αὐτῆς.

§. α΄. Ἡ Ἠπειρος ἦτον μὲν διηρημένη εἰς πολλὰς κυριαρχίας κατὰ τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα εἰς αὐτήν, ὅμως ὀλίγαι ἦσαν αἱ ἐπίσημοι· ἐπειδὴ ἕκαστον ἔθνος εἶχεν ὀλίγας τινας πόλεις· τινὰ δὲ εἶχον καὶ μόνου μίαν πόλιν, καὶ ὀλίγην γῆς περὶ τὴν πόλιν περιοχὴν. Αἱ δὲ ἐπισημότεραι τούτων ἦσαν πρὸς τὸ παραθαλάσσιον, καὶ λέγομεν πρῶτον περὶ τούτων, ἀρχινοῦντες ἀπὸ τὸ βόρειον μέρος, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Ἄκροκεραυῖον ἀκρωτήριον. Αὗται αἱ χῶραι ἦσαν τέσσαρες· ἡ Χαονία, Θεσπρωτία, Κασσωπία, καὶ Μολοσσις, κατὰ σειρὰν ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος ἀκρωτηρίου ἕως εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον. Τινὲς δὲ λέγουσι καὶ πέμπτην τὴν Ἀμβρακίαν, ἐπειδὴ οὕτως

ἦτον τὸ πάλαι· ἕξερου ὅμως ἠνωθῆ μετὰ τὴν Μολοσσίδα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀναφέρει αὐτὴν ἰδιαιτέρως ὁ Στράβων, καθὼς τὴν διαιρεῖ ὁ Σκύλαξ ὁ ἀρχαιότατος Γεωγράφος. Δὲν γνωρίζομεν ἀκριβῶς τὰ σύνορα αὐτῶν, ὅμως ὁ Σκύλαξ δίδει ὀλίγον φῶς, νὰ συμπεράνωμεν τὴν ἔκτασιν ἐκάστης, κατ' ἀναλογίαν τῶν γιλιῶν τριακοσίων σταδίων τοῦ Στράβωνος. Λέγει λοιπὸν ὁ Σκύλαξ, ὅτι ἡ Χαονία, ἡ ὁποία ἀρχεῖται ἀπὸ τὸ Ἀκροκεραυνοῦ ἀκρωτήριον, εἶχε παράπλου μισῆς ἡμέρας ἕξερου ἀπὸ αὐτὴν ἦτον ἡ Θεσπρωτία, ἡ ὁποία εἶχεν ὁμοίως μισῆς ἡμέρας παράπλου· ἔπειτα ἡ Κασσωπία, ἔχουσα καὶ αὐτὴ μισῆς ἡμέρας παράπλου. Τῆς δὲ Μολοσσίδος τὸν παράπλου λέγει σαράντα σταδίων, ἐπειδὴ αὐτὴ εἶχεν ὀλίγον παραθαλάσσιον μέρος. Ἐπειτα διαχωρίζει τὴν Ἀμβρακίαν, λέγων, ὅτι ὁ παράπλος αὐτῆς ἦτον ἑκατὸν εἴκοσι σταδίων. Ὅθεν ἡ Χαονία, Θεσπρωτία καὶ Κασσωπία εἶχον ἴσην τὴν παραθαλάσσιαν ἔκτασιν. Κατὰ τοῦτου τὸν λόγον, καὶ κατὰ τινα ἄλλην μαρτυρίαν τοῦ Σκύλακος, τῆς Χαονίας ἡ ἔκτασις ἦτον ἀπὸ τὸ Ἀκροκεραυνοῦ ἀκρωτήριον, ἕως εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου ἀντικρίζει ἡ βορρεια ἄκρα τῆς Κερκύρας. Ἐκεῖ δηλαδὴ, ὅ-

που είναι τώρα τὸ Δέλβινον. Καὶ οὕτως ἡ Χιμάρα καὶ τὸ Δέλβινον, ἕως καὶ τὸ Ἀργυρόκαστρον εἶναι εἰς τὴν χώραν τῆς Χαονίας.

§. β'. Μετὰ δὲ τὴν Χαονίαν ἦτον ἡ Θεσπρωτία, ἡ ὁποία ἐκτείνεται κατὰ τὴν ρηθείσαν παρατήρησιν τοῦ Σκύλακος, ἕως εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἄκραν τῆς Κερκύρας, ὅπου εἶναι τώρα ἡ κώμη Μαργαρίτη ὀνομαζομένη. Μητρόπολις δὲ τῆς Θεσπρωτίας ἦτον τὸ Βουθρωτὸν, τὸ ὁποῖον ὠνομάζεται τώρα Βουτρεύτον· ὅθεν ὡς λέγει ὁ Μελέτιος, ἡ Θεσπρωτία λέγεται τώρα Παρακάλαμον.

§. γ'. Μετὰ δὲ τὴν Θεσπρωτίαν ἦτον ἡ Κασσωπία, ἕως πλησίον εἰς τὸ σῶμα τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, ὥστε ἡ Πάργα εἶναι εἰς τὴν χώραν τῶν Κασσωπίων. Ἐπειτα ἦτον ἡ Μολοσσις, καὶ τέλος ἡ Ἀμβρακία, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Σκύλακος· ἢ μάλλον κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην διαίρεσιν. Δὲν ἀναλογεῖ ὅμως ἡ ἕκτασις κατὰ τὸν λόγον τοῦ Σκύλακος, διότι τῆς Χαονίας εἶναι μεγαλητέρα· καὶ ἕως ἐννοεῖ χρόνου πλοῦν, καὶ οὐχὶ ἐκτάσεως. Καὶ οὕτως εὐρίσκειται πιθανολογία, διότι ἡ Θεσπρωτία καὶ Κασσωπία ἔχουσι μεγαλητέρους κόλπους· ὁ δὲ πλοῦς ἐγένετο τότε μετὰ τὴν κωπηλασίαν,

καὶ πλησίον τῶν παραθαλασσίων. Ὁ δὲ Στράβων δὲν διαιρεῖ τὰς χώρας, ἀλλὰ λέγει κοινῶς περὶ τῆς Ἠπείρου, καὶ κατὰ τύχην ἐχάραξεν ἓνα λόγον, ὅτι ἡ Κίχυρος πόλις εἶναι τῶν Θεσπρωτῶν καὶ τὸ Βουχαίτιον, τὸ ὁποῖον ἦτον πλησίον τῆς Κιχύρου, ἦτον τῶν Κασσωπαίων, καὶ ἄλλαι τινὲς πόλεις, καὶ ὅτι ἡ χώρα αὐτῶν καταβαίνει ἕως εἰς τὸν κόλπον. Ὀνομάζεται ὅμως κοινῶς Θεσπρωτία καὶ ἡ χώρα τῶν Κασσωπαίων, ἣτις ἐκτείνεται πολὺ πρὸς τὴν μεσόγειον, καὶ ὡς λέγουσίν τινες, τὸ νῦν Σοῦλι καὶ τὰ Ἰωάννινα εἶναι εἰς τὴν χώραν ταύτης. Τινὲς μὲν λέγουσιν, ὅτι εἶχον μόνον τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἠπείρου αἱ ῥηθεῖσαι χῶραι· ἄλλοι δὲ ἐκτείνουσιν αὐτὰς ἕως εἰς τὰ σύνορα τῆς Θεσσαλίας, καὶ Μακεδονίας, ὡς θέλομεν ἰδῆ καὶ ὑπερώτερον. Τὸ δὲ ὄνομα τῶν Κασσωπαίων εὐρίσκεται καὶ κάτωθεν τῶν Ἰωαννίνων, ὅπου ὀνομάζεται τὸ ὄρος Κασσώπαιον· ἦτον καὶ πόλις τῶν Κασσωπαίων ἡ νῦν Κασρέτζα· ἐτι δὲ εὐρίσκομεν καὶ λιμένα Κασσώπην εἰς τὴν χώραν τῶν Θεσπρωτῶν· ἦτον καὶ ἄλλος λιμὴν τῆς Κερκύρας Κασσώπη καλούμενος, ἀντικρὺ τούτου.

§ δ'. Αὗται δὲ αἱ διαιρέσεις ἔχουσι καὶ ὑποδιαιρέσεις, ὡς εἴρται, διότι ἦσαν διόφορα ἔθνη

εἰς ἑκάστην χώραν. Καὶ ἡ μὲν Χαοῦα περιεῖχε τὴν Ἀυτιτανίαν, Ὀρεσιάδα, καὶ Ἐλυμιῶτιν πρὸς τὰ σύνορα τῆς Μακεδονίας· ἡ δὲ Θεσπρωτία, τὴν Κασσώπην, Ἐλαιάτιν, Κεσρίνην καὶ Ἐλλοπίαν. Ἡ δὲ Μολοσσίς τὴν Τραγασσαίαν, Ἀθαμανίαν, Τυμφαίαν, Παρώρειαν, καὶ Παραυαίαν. Μεταξὺ δὲ τούτων, καὶ πρὸς τὰ πέριξ ἦσαν καὶ ἄλλα ἔθνη, ὡς θέλομεν εἰπεῖν ἕξου (α). Ὁ Μελέτιος λέγει, ὅτι ἡ μὲν Θεσπρωτία εἶναι τῶρα ἡ ἐπαρχία τοῦ Βοθρωτοῦ καὶ Γλυκίως· ἡ δὲ Μολοσσίς, εἶναι ἡ ἐπαρχία τοῦ Δρυνουπόλεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Περὶ Ὀρέων.

§. α΄. Τὸ ἐπισημότερον ὄρος τῆς Ἠπείρου εἶναι ὁ Πίνδος εἰς τὰ ἀνατολικά σύνορα αὐτῆς, ὅστις τὴν διαχωρίζει ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν καὶ Μακεδονίαν. Τοῦτο τὸ ὄρος ὡς λέγει ὁ Αἰλιανὸς (β)

(α) Ὁ Μελέτιος λέγει καὶ τὴν Ἀγραίαν καὶ Ἀκαρνανίαν χώρας τῆς Ἠπείρου, ὅμοις τοῦτο δὲν ἀληθεύει· ἐπειδὴ οἱ Ἀγραῖοι ἦσαν μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὡς λέγει ὁ Θουκυδίδης. Γ΄. ρς΄. ρι΄.

(β). Ζῶων Ἴσορ. Γ΄. μή.

ὠνομάσθη ἀπὸ τοῦ Πίνδου υἱοῦ τοῦ Μακεδόνοσ, τὸν ὁποῖον ἐφόνευσαν ἐκεῖ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. Ὁμοίως ὠνομάσθη καί τις ποταμὸς Πίνδος, ὅπου ἔθαψαν αὐτόν.

§. β'. Ὁμοίως εἶναι ἐπίσημα καὶ τὰ Κεραύνια ὄρη, διὰ τοῦ ὕψοσ μαλιστα, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς τὰ βόρεια σύνορα, καὶ συνεχόμενα μὲ τὸν Πίνδον, καταβαίνουσι εἰωσ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡσ εἶρηται. ὠνομάσθησαν δὲ Κεραύνια, ἐπειδὴ ἐπιπτου πολλοὶ καὶ συχνοὶ κεραυνοὶ εἰς τὰσ κορυφὰσ αὐτῶν. Ταῦτα εἶναι τὰ ἀκρινὰ καὶ εἰς τὰ σύνορα ὄρη, ὅμωσ ἐκτείνουσι πλλῆσ κλώνεσ πρὸσ τὴν μεσόγειον χώραν, καὶ σχεδὸν πάντα τὰ ἄλλα τῆσ μεσογείου συνέχονται μὲ αὐτὰ. Μία ἄκρα τοῦ Πίνδου ὠνομάζτο Λάκιον, καὶ ἐκεῖ πηγάζουσι οἱ ποταμοὶ Κράθισ ἢ Αἰάσ, καὶ ὁ Κελυδνὸσ. Ὁ δὲ Πίνδοσ, ὅσ τις ἔχει διαφοροὺσ ὀνομασίασ κατὰ τόπουσ, συνέχεται μὲ τὰ βουνὰ τῆσ Ἰλλυρίας, τὰ ὁποῖα πάλιν συνέχονται μὲ τὰσ Ἄλπεισ τῆσ Ἰταλίας.

§. γ'. Μεσόγεια δὲ ὀνομασὰ ὄρη ἦσαν ὁ Τόμαροσ, ὅπου ἦτον καὶ τὸ μαντεῖον τῆσ Δωδώνησ εἰσ τοὺσ πρόποδασ αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο μαλιστα ἦτον τὸ ὄροσ ἐπίσημον. Δὲν γνωρίζομεν ὅ-

μως μὲ βεβαιότητα ποῦ καὶ ποῖου εἶναι τῶρα τοῦτο τὸ Ἱερὸν τῆς ἀρχαιότητος ὄρος. Ὁ περιηγητῆς Πουκεβίλ νομίζει, ὅτι τοῦτο εἶναι ἡ νῦν Τζουμέρκα ἀνωθεν καὶ πρὸς τὸ βόρειον τῆς λίμνης τῶν Ἰωαννίνων. Ἄλλ' ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι τοῦτο εἶναι τὰ Χιμέρια, ἢ Κιμέρια ὀνομαζόμενα, καὶ οὐχὶ ὁ Τόμαρος· τὸν δὲ Τόμαρον θέτουσιν ἔτι ἀνωτέρω. Τὸ Κασσώπειον, εἰς τὸ ὁποῖον νομίζουσιν, ὅτι εἶναι τὸ Σοῦλι, καὶ καταβαίνει ἕως εἰς τὴν Ἄρταν. Ὁ Λάκμων μεταξὺ Ἰωαννίνων καὶ Ζαγόρι. Ἡ Τύμφη, ὅπου πηγάζει ὁ ποταμὸς τῆς Ἄρτας, κάτωθεν τοῦ Μεσσόβου. Τὸ Ποῖον, ὅπερ ἐκτείνεται πρὸς τὴν Θεσσαλίαν ἀνωθεν τοῦ Μεσσόβου, καὶ ἐκεῖθεν πηγάζει ὁ Πηγεῖος ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας. Ἔτι δὲ καὶ ὁ Πελύαινος. Δὲν ἀναφέρει ὅμως ὁ Στράβων ποῦ ἦτον καὶ ὁ Πολύαινος, ἀλλὰ λέγει, ὅτι ἦσαν καὶ ἄλλα πολλὰ ὄρη, ὡς καὶ ὁ Τόμαρος καὶ Πολύαινος. Καὶ σχεδὸν ἅπαντα ἡ Ἠπειρος, λέγει, εἶναι βουνώδης. Ὁ δὲ Στέφανος ἀναφέρει ἐν ὄρος τῆς Ἠπειροῦ Ἀμνηρὸν ὀνομαζόμενον· ἀλλὰ δεῖν λέγει ποῦ ἦτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Περὶ Λιμνῶν.

§. Ἡ ἐπισημοτάτη λιμνη τῆς Ἠπείρου εἶναι ἡ Ἀχερουσία, ἢ οὖν λίμνη τῶν Ἰωννίνων καλουμένη, διότι εἶναι εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν αὐτῆς ἡ πόλις τῶν Ἰωννίνων. Τὸ μᾶκρος τῆς λίμνης ταύτης ἀπὸ τὸ μεσημβρινὸν πρὸς τὸ βόρειον, εἶναι τεσσάρων λεγῶν ἢ μισῆς, ὡς λέγει ὁ Πουκεβίλ· ὅ ἐστι, τεσσάρων ὠρῶν σχεδὸν καὶ μισῆς· τὸ δὲ πλάτος ἀπ' ἀνατολᾶς πρὸς δυσμᾶς εἶναι ὡς μία λέγα καὶ μισή. Ὁ δὲ περὶ τὴν λίμνην τόπος εἶναι χαριέστατος καὶ τερπνότατος, καὶ μάλιχα ἡ πεδιάς, ἢ ὅποια εἶναι πρὸς τὸ νοτιοδυτικὸν καὶ ὠνομάζεται Ἠλύσιον πεδίον, ἔχει κάλλος ἀπερίγραπτον. Διὰ τὴν καλλονὴν ταύτην, νομίζουσι πολλοὶ, ὅτι ὠνόμασεν ὁ Ὅμηρος τὴν πεδιάδα Ἠλύσιον πεδίον. Εἰς ταύτην τὴν λίμνην χύνονται πολλοὶ ῥύακες, ὡς ἢ ὁ Κωκυτὸς ποταμὸς τῶν παλαιῶν. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπλασεν ὁ Ὅμηρος τὸν Ἄδην, τοὺς ποταμοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰ Ἠλύσια πεδία, ἐπειδὴ ἤυρε κάποιαν ὁμοιότητα. Διότι ὁ μὲν Κωκυτὸς ἐξέρχεται ἐκεῖ πλησίον ἐκ τῆς γῆς·

ἔπειτα πέπτει ἀποτινος ὕψους εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀποτελεῖ κρότον φοβερόν· ὁ δὲ Ἀχέρων, ὅς τις ἐξέρχεται ἐκ τῆς λίμνης, ὀλίγον κατωτέρω κρύπτεται παλιν ὑπὸ τῆν γῆν καὶ χάνεται, ὅπου εἶναι ἓνα χάσμα, τὸ ὁποῖον ὠνόμαζον οἱ παλαιοὶ λίμνην Ἄδου. Δηλαδὴ δὲν ἐδύναυτο νὰ ζήσωσιν ὄρνυα ἐκεῖ. Ἔτι δὲ εἰς τὴν μέσην τῆς λίμνης εἶναι μία νῆσος, ὅπου εἶναι καὶ μοναστήριον καὶ μία κώμη πρὸς τὸ βόρειον τῆς νήσου. Εἰς ταύτην τὴν νῆσον γίνονται περιοδικῶς κατὰ τὸν Ὀκτώβριον σεισμοὶ ἐξαισιόει, συχνοὶ, ὥστε ἐνίοτε εἰς μίαν ἡμέραν γίνονται τριάκοντα. Ἐκαστος δὲ σεισμός ἀποτελεῖ τοιοῦτον σφοδρὸν κρότον, ὡς τὸ εἰκοσιτσσαίων λιθρῶν κανόνιον, ὡς λέγει ὁ Πουκεδῖλ· ὥστε ἡ μὲν νῆσος κινεῖται ὡς πλοῖον εἰς τὴν λίμνην σχεδὸν ὅλην τὴν ἡμέραν· ὁ δὲ κρότος γίνεται συνεχής. Ὅθεν ἐζωγράφισεν ὁ Ὅμηρος ἐκεῖ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἄδου. Ἰδὼν δὲ καὶ τῆς πεδιάδος τὴν καλλονὴν, ἐπλασε πλησίον καὶ τὰ Ἠλύσια πεδιά. Τοιαῦτα εἶχον καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ μέρη (α).

§. β'. Ἄλλοι δὲ, ὡς καὶ ὁ Πausanias, ἀναφέρουσι τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην περὶ τὴν Κίχου-

(α). Ὅρα ἐν τῇ Ὠγυγ. περὶ τούτων.

ρου πλησίον τῆς Θαλάσσης. Ἄλλ' ἴσως ἦταν ἄλλη τις μικρὰ ἐκεῖ· ἢ ἐπειδὴ ἔτρεχεν ἐκεῖ ὁ Ἀχέρων ποταμός, ὠνόμαζον τὸν αὐτὸν καὶ λίμνην· ἐπειδὴ ἐπήγαζεν ἐκ τῆς Ἀχερουσίας λίμνης. Ἄλλως δὲ εἶναι ἀσυγχώρητον, νὰ νομίση τις, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Πausανίου δὲν ἐγνώριζον τὴν γεωγραφίαν τῆς Ἠείρου. Ὡς δὲ λέγει ὁ Θουκυδίδης, ὁ Ἀχέρων ἐσχημάτιζεν ἄλλην λίμνην εἰς τὸ παραθαλάσσιον, καὶ ταύτην ἀναφέρουσι οἱ Ἀρχαῖοι, ὠνομάζοντες αὐτὴν Ἀχερουσίαν. Ἐκεῖ πρὸς τὴν θάλασσαν ἦταν καὶ ἄλλη τις μικρὰ λίμνη, τὴν ὁποῖαν ὠνόμαζον Ἀγχίσην, ὡς θελομεν εἰπῆ ἕξερων. Ἄλλη ἐπίσημος λίμνη δὲν ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἠπειρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ Ποταμῶν.

§. α. Ὁ Μίγιστος ποταμός τῆς Ἠείρου, ἦταν ὁ Αἶας, ἢ Ἀῶος, ἢ Λῶος ὠνομαζόμενος, ὅς τις πηγάζει εἰς τὸν Πίνδον κατὰ τὴν ἄκραν τοῦ Λάκμωνος ὄρους, καὶ χύνεται εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν ἀνωτέρω τῆς Αὐλῶνος, ὅπου ἦταν ποτὲ ἡ πόλις Ἀπολωνία. Τώρα δὲ ὠνομάζεται

Βουλίνα, ἢ Βοϊούσσα· εἶναι καὶ ἄλλος ἀνώτερου τούτου, ὃς τις ὠνομάζετο Κελυδνός, καὶ τῶρα Κρεβασά, καὶ συγχίζουσιν αὐτοὺς οἱ νεώτεροι Γεωγράφοι, διότι λέγουσι μερικοὶ ἐκείνου Αἴαντα, καὶ τοῦτον Κελυδνόν. Ἄλλοι δὲ εἶπον, ὅτι ὁ Αἴας χύνεται εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον. Ἄλλ' ἐκεῖνος εἶναι ὁ Αὔρος, ὅτις ἐνώνεται μὲ τὸν Ἀραχθόν.

§. β' Εἰς τὴν Χαορίαν ἦτον ἄλλος μικρὸς ποταμὸς Φοινίξ ὠνομαζόμενος, καὶ ἐχύνετο εἰς τὸν ἐκεῖ λιμένα, ὅπου ἐκεῖ πλησίον ἦτον καὶ πόλις Φοινίκη ὠνομαζομένη.

§. γ'. Πλησίον δὲ τοῦ Βουθρωτοῦ εἰς τὴν Θεσπρωτίαν εἶναι δύο μικροὶ ποταμοί, οἱ ὅποιοι ἐνούμενοι σχηματίζουσι τὴν λίμνην Ἀγχίσην. Τούτων ὁ μὲν ἕνας ὠνομάζετο Σιμόεις, ὁ δὲ ἄλλος Ξάνθος, καὶ ὠνόμασεν αὐτοὺς ὁ Ἑλένος υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὃς τις ἦλθεν ἐκεῖ μὲ τὸν Νεοπτόλεμον, ὡς ρηθῆσεται ἔπειτα. Ἐκεῖνος ὠνόμασε καὶ τὴν λίμνην Ἀγχίσην, διότι εἶχον καὶ εἰς τὴν Τρωάδα τοιαῦτα ὄνόματα. Ὁ μὲν Ξάνθος ὠνομάζεται τῶρα Πάβλα, ὁ δὲ Σιμόεις Πέριτσα· ἢ δὲ λίμνη, Πηλώδι· τοῦτο τὸ ὄνομα εἶναι ἀρχαῖον, ἐπειδὴ ὁ λιμὴν τοῦ Βουθρωτοῦ ὠνομάζετο Πηλώδης ὡς λέγει ὁ Στράβων.

§. δ'. Κατωτέρω δὲ τούτων ἦτον ὁ Θύαμις, ὅστις ἔτρεχε μεταξὺ Θεσπρωτίας καὶ Κεσρίνης, καὶ ἔχυνετο εἰς τὴν Θάλασσαν, ὅπου ἦτον καὶ τὸ ἀκρωτήριον Θύαμις ὀνομαζόμενον. Οὗτος ὁ ποταμὸς χωρίζει τὴν Κεσρίνην ἀπὸ τῆς Θεσπρωτίας. Ἐκεῖ ἦτον καὶ ἄλλος μικρὸς ποταμὸς Κάδμος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ὠνομάσθη ὕστερον Κεσρίνος ἀπὸ τοῦ Κεσρίνου, καὶ εἶναι ὄνυν Γλυκὺς, ὡς νομίζει ὁ Μελέτιος.

§. ε'. Ἐτι δὲ κατωτέρω ἦτον ὁ Ἀχέρων, ὅστις χύνεται εἰς τὸν λιμένα Γλυκὺν ὀνομαζόμενον, ἐπειδὴ ἐγλύκαινε αὐτὸν ὁ Ἀχέρων. Τώρα δὲ ὀνομάζεται ὁ Ἀχέρων Καλαμάς. Οἱ παλαιοὶ λέγουσιν, ὅτι οὗτος ἐδέχετο πολλοὺς μικροὺς ποταμοὺς, καὶ αὐτὸν τὸν Κωκυτὸν. Ἄλλ' οἱ νεοὶ περιηγηταὶ εὔρον, ὅτι ὁ Κωκυτὸς χύνεται εἰς τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην, ὡς εἴρηται, καὶ μάλιστα αὐτὸς σχηματίζει τὴν λίμνην, καὶ οἱ ἐντόπιοι ὀνομάζουσιν αὐτὸν καὶ τώρα Κωκυτὸν. Ὁ δὲ Ἀχέρων χύνεται ὡς εἴρηται, ἔπειτα ἐξέρχεται πάλιν κατὰ τὴν κώμην, Βελισρὴν τώρα ὀνομαζομένην, καὶ οὕτω καταβαίνει εἰς τὴν Θάλασσαν. Ὁ δὲ Πουκεβίλ λέγει κατὰ λάθος, ὅτι ὁ Ἀχέρων χύνεται εἰς τὸν κήλπον τῆς Ἄρτας.

§. ζ'. Κατωτέρω δὲ τούτου ἦτον ὁ Χάραδρος ποταμὸς, ὅστις χύνεται εἰς τὴν Βορείαν πλευρὰν τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Ἀνωτέρω δὲ τούτου ἦτον ἄλλος ποταμὸς Πίνος, ὁ ὁποῖος ὠνομάζεται Βουβὸς τῶρα, κατὰ τοὺς πίνακας τοῦ Ῥήγα. Ἀλλ' οἱ πίνακες οὔτε εἶναι ἐσφαλμένοι, ὥστε ἔχουσι καὶ τὸ Ἀργυρόκασρον πλησίον τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν. Ἄλλος δὲ πίναξ ἔχει δύο Ἀργυρόκασρα, ἓν τοῦτο, καὶ ἄλλο εἰς τὴν Χαονίαν ὡς καὶ οἱ πίνακες τοῦ Ῥήγα ἔχουσι δύο Κεσρίνας πόλεις.

§. ζ'. Κατωτέρω δὲ εἶναι ὁ Ἄραχθος, ὁ ὁποῖος ὠνομάζεται τῶρα ποταμὸς τῆς Ἄρτας, καὶ χύνεται κατὰ τὸν μυχὸν τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Οὗτος ὁ ποταμὸς καὶ ὁ Αἰῶν ἦσαν πλευροὶ εἰς ἰκανὸν διάστημα ἀνωθεν τῆς θαλάσσης.

§. η'. Κατωτέρω δὲ τούτου ἦτον ὁ Ἰναχος, ὁ ὁποῖος χύνεται εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, καὶ ὠνόμασαν αὐτὸν οἱ Ἀργεῖοι, οἱ ὁποῖοι ἔφερον ἐκεῖ ἀποικίαν ἐπειδὴ εἶχον καὶ εἰς τὸ Ἄργος ποταμὸν Ἰναχον. Τῶρα δὲ ὠνομάζεται ποταμὸς τῶν Ῥωγῶν. Ἦτον καὶ τινες μικροὶ ποταμοὶ τῆς Ἠπείρου Δωδώνη ἑνομαζόμενοι, πλησίον τοῦ μαντείου ὅμως δὲν ἰξεύρομεν ποῦ ἦτον, οὐ-

τε αὐτὸς, οὔτε τὸ μαντεῖον. Ὁ δὲ Πουκεσίλ νομίζει, ὅτι ἦτον μικρὸς ῥυαξ, καὶ χύνεται εἰς τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ Λιμένων καὶ Ἀκρωτηρίων.

§. α'. Τὸ βορειότατον καὶ μέγιστον ἀκρωτήριον τῆς Ἠπείρου ἦτον τὸ Ἀκροκεραύνιον, καὶ ἐκείθεν πρὸς τὴν Χαονίαν ἦσαν πολλοὶ καὶ καλλοὶ τοῦ καιροῦ ἐκείνου λιμένες, ὅτε ἦσαν μικρὰ τὰ πλοῖα· ὅθεν ὁ Σκύλαξ λέγει τὴν Χαονίαν εὐλίμενον. Ὁ δὲ Στράβων ἀναφέρει μόνου δύο λιμένας τῆς Χαονίας, τὸν Πάνορμον, καὶ τὸν Ὀγχημόν. Ὁ μὲν Πάνορμος ἦτον εἰς τὴν μέσην τῶν Κεραυειῶν ὄρων, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται καὶ τῶρα Πάνορμος. Ὁ δὲ Ὀγχημός ἦτον ἀντικρὺ τῆς βορείας ἄκρας τῆς νήσου Κερκύρας, ὅπου εἶναι τῶρα οἱ ἅγιοι Σαράντα. Τινὲς δὲ νομιζοῦσιν, ὅτι ἦτον καὶ ἄλλος λιμὴν κατωτέρω τῆς Χαονίας, Κασσῶπη ἢ Κασσιόπη κολούμενος. Δὲν ἰξεύρομεν ὅμως ἀκριβῶς τῆς Χαονίας ἦτον, ἢ τῆς Θεσπρωτίας, ἐπειδὴ ὁ Στράβων λέγει μόνου τοῦ λιμένος τὸ ὄνομα, καὶ τοῦτο σκοτεινόν.

§. β'. Τῆς δὲ Θεσπρωτίας πρῶτον ἀκρωτήριον ἦτον τὸ Ποσειδίου, ἔπειτα ὁ λιμὴν τοῦ Βουθρωτοῦ Πηλώδης ὀνομαζόμενος. Ἐπειτα ἦτον τὸ Χειμέριον ἀκρωτήριον, καὶ ὁ λιμὴν Γλυκῆς, ὅπου χύνεται ὁ Ἀχέρων. Κατώτερον δὲ εἰς τὴν Κασσώπην ἦτον ἄλλος λιμὴν Κόμαρος ὀνομαζόμενος, ὅπου εἶναι τῶρα τὸ Φανάρι. Ἐἵτα εἶναι τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, ἔπου ἦτον ἡ Νικόπολις. Μετὰ δὲ ταῦτα εἶναι ὁ Ἀμβρακικὸς κόλπος, καὶ ἔσωθεν τοῦ κόλπου εἰς τὴν βορείαν πλευράν ἦτον ἄλλος λιμὴν Ἀμβρακος καλούμενος. Καὶ τέλος εἶναι αὐτὸς ὁ μυχὸς τοῦ κόλπου, ὅπου ἦσαν τὰ μεσημβρινὰ σύνορα τῆς Ἠπείρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Περὶ Νήσων.

§. α'. Πρώτη νῆσος εἰς τὸ βόρειον τῆς Ἠπείρου ἔμπροσθεν τοῦ Ἀκροκεραυνίου ἀκρωτηρίου καὶ τοῦ κόλπου τῆς Αὐλώνος εἶναι μία μικρὰ, ἡ ὅποια φαίνεται, ὅτι ἀπεκόπη ποτὲ ἀπὸ τοῦ ρηθέντος ἀκρωτηρίου. Ὁ μὲν Σκύλαξ ὀνομάζει αὐτὴν Σασών, τῶρα δὲ ὀνομάζεται Σάζωνα, ἢ ;

Σάξινα. Εἶναι ὅμως ἀκατοίκητος, ὡς λέγουσι. Κατωτέρω δὲ, ἀντικρὺ τῆς Χαονίας καὶ ἄνωθεν τῆς Κερκύρας, εἶναι ἡ νῆσος Ὀρθρωνός, ὅπου ἦλθον οἱ στρατιῶται τοῦ Ἐλεφάνορος μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τρωάδος. Εἶναι καὶ ἄλλαι τινὲς μικραὶ περὶ αὐτήν.

§. β'. Πλησίον δὲ τοῦ Βοθρωτοῦ, καὶ τοῦ Πηλώδους λιμένος εἶναι ἕνας σωρὸς πολλῶν μικρῶν νήσων, τὰς ὁποίας ὀνομάζει Σύβοτα ὁ Στράβων. Τώρα δὲ ὀνομάζονται Τετρανήσια. Αὐταὶ ἦσαν αἱ νῆσοι τῆς Ἠπείρου. Ὁ Στράβων λέγει, ὅτι ἦσαν καὶ ἄλλαι τινὲς ὀλίγου λόγου ἄξια. Τῆς Ἠπείρου νῆσοι νομίζονται γεωγραφικῶς καὶ ἡ Κέρκυρα καὶ οἱ Παξοί, ὅμως πολιτικῶς ἡ γεωγραφία καὶ ἱστορία αὐτῶν δὲν ἀνήκει ἐδῶ, διότι ἦσαν αὐτόνομοι, καὶ εἶχον διοίκησιν ἰδιαιτέραν, καὶ ανεξάρτητον. Ἐκυρίευσε μὲν ὁ Πύρρος τὴν Κέρκυραν, ἀλλὰ πρὸς καιρὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Περὶ Πόλεων

§. α'. Ἐπειδὴ εἶπομεν τὰ ἄλλα ἰδιαιτέρως, ὅσα ἀνήκουσιν εἰς ἐκάστην χώραν, ἀρχινοῦντες πάντοτε ἀπὸ τοῦ βόρειον μέρους, οἷον ἀπὸ τὴν

Χαονίαν, λέγομεν ὁμοίως καὶ τὰς παραθαλασσίας πόλεις. Πρώτη πόλις πρὸς τὸ βόρειον τῆς Χαονίας παραθαλασσία, καὶ πλησίον τοῦ Ἄκρακεραυνίου ἀκρωτηρίου, ἦτον ὁ Ὀρικός, κατὰ τινὰς νεωτέρους Γεωγράφους, τῶν ὁποῖον ἔκτισαν οἱ Εὐβοεῖς, ὅταν ἐπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ πολέμου τῆς Τρωάδος. Οἱ παλαιοὶ ὅμως τὰ τούτοις τὴν πόλιν ταύτην εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἰλλυρίαν, τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσαν ὕστερον οἱ Μακεδόνες. Ἡ πόλις ἦτον ἐπίσημος, εἶχε καὶ λιμένα καλὸν εἰς τὸν κόλπου τῆς Αὐλαῦνος· ὠνομάζετο Ὀρικήα καὶ ἡ χώρα αὐτῆς. Ἐμπεριείχετο ὅμως εἰς τὴν Ἀμαυτίαν χώραν. Τώρα δὲ ὠνομάζεται Ὀρχα, ὡς λέγει ὁ Μελέτιος. Ἐκεῖ ἐγένετο ἡ καλλίστη τερέβινθος, Ὀρικήα τερέβινθος ὠνομαζομένη (α).

§. β'. Κατωτέρω δὲ τοῦ Ὀρικοῦ γράφουσι-
 τευες τὴν Χιμαίραν, πόλιν παραθαλασσίαν, ἡ
 ὁποία ὠνομάζεται τῶρα Χιμάρα. Κατ' ἄλλους δὲ
 ἐκεῖ ἦτον ἡ Ἐλυμα πόλις τὸ πάλαι. Ἐπειτα ἦτον
 ἡ πόλις Φοινίκη κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅπου εἶ-
 ναι τῶρα ἡ Γραμάτα. Μετὰ δὲ ταῦτα ἦτον ἡ

(α) Ἡ Τερέβινθος εἶναι δένδρον μικρὸν, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου γίνεται ἡ τερέβινθία, ἡ κοινῶς τρεμεντίνη ὠνομαζομένη.'

Ἐκατομπεδῶν, ὅπου εἶναι τῶρα τὸ Σπότον, ἔπειτα ὁ ῥηθεὶς Πάνορμος λιμὴν καὶ πόλις, καὶ μετὰ τούτου ὁ Ὀγχησμὸς ἢ Ὀγχισμὸς, ὅπου ἦσαν πόλεις καὶ λιμένες. Ταύτας δὲ τὰς δύο πόλεις λέγουσι τινὲς μὲν τῆς Χαονίας, τινὲς δὲ τῆς Θεσπρωτίας, καὶ ἄλλοι λέγουσι τῆν Κασσιόπην τῆς Μολοσσίδος. Αὗται ἦσαν αἱ παραθαλάσσιαι πόλεις τῆς Χαονίας (α).

§. γ'. Μεσόγειοι δὲ καὶ πρὸς τὰ Ἰλλυρικά καὶ Μακεδόνικα σύνορα τῆς Χαονίας ἦσαν πόλεις, ἡ Βαιάκη, Ἀντιγύσια πρὸς τὴν Ἰλλυρίαν. Κυδριαὶ πρὸς τὴν Μακεδονίαν. Φανωτὴ, Ἐλίκρανον, Ἐλαιοῦς, καὶ Δόκνα κατὰ Μελέτιοι. Ὀμφάλιον, τὸ νῦν Δελβινάκι. Μαιανδρία, ἡ νῦν Ἀλανδριανά. Ταύτας δὲ λέγουσιν ἄλλοι τῆς Θεσπρωτίας.

§. δ'. Τῆς δὲ Θεσπρωτίας πόλεις παραθαλάσσιαι ἦσαν τὸ Ποσειδίου καὶ Βουθρωτῶν, ἔπειτα ἡ Τορώνη, ἡ Τορύνη, ἡ νῦν Παλαιοπάργα. Ἀνωθεν δὲ τοῦ κόλπου Γλυκέως ἦτον ἡ Κέχυρος, ἡ ὁποία ὠνομάζετο πρότερον Ἐφυρα, καὶ ἐκείθεν πρὸς τὸ Βουθρωτῶν ἦτον ἄλλη πόλις

(α) Πολυβ. Β'. ε'. η'. Στέφαν. Βοιάκ. Θουκυδ. Α'. μς'.
 • Αἰβ. λβ'. 5. μγ'. 21. 23. μδ'. 26. Στράβ. Ζ'. Πτολεμ.

Φοινίκη ὀνομαζομένη, επίσημος τὸ πάλαι· νῦν δὲ σώζονται τὰ ἐρείπεια αὐτῆς πλησίον εἰς τὸ Δέλβινον· εἶτι δὲ καὶ ἡ Κυτάνη, ἄνωθεν τῆς θαλάσσης ὀγδόντα σταδία, καὶ πλησίον τοῦ Θυάμιος ποταμοῦ, ἣ ὅποια ἦτον ἐκεῖ πλησίον, ὅπου εἶναι τῶρα ἡ Φιλάτη. Ὀμοίως καὶ ὁ Βουλωρός, Φίλιπποι ἢ Γόμφοι, καὶ Ὀρωπὸς ἦσαν πόλεις μεσόγειαί τῆς Θεσπρωτίας. Ἡ δὲ Ἐλαία ἦτον παραθαλασσία, καὶ ἀπ' αὐτῆς ὠνομάσθη ἡ Ἐλεάτις χώρα· ὁμοίως λέγουσι τῆς Θεσπρωτίας καὶ τὴν Ἀντιγόνειαν, τὸ νῦν Ἀργυρόκασρον, τὴν ὅποιαν ἔκτισεν ὁ Ἀντίγονος. Τὸ μὲν Ἀργυρόκασρον κατὰ τοὺς νεωτέρους καὶ ἀκριβεστέρους πίνακας, ἀνήκει εἰς τὴν Χαοῦίαν μάλλον. Ἀντιγόνειαν δὲ ἀναφέρουσι εἰς ἓνα μέρος τῆς Ἰλλυρίας, ὅπερ ἐκυρίευσαν οἱ Μακεδόνες, καὶ εἶναι ἀμφίβολον ἂν ἡ Ἀντιγόνεια εἶναι τὸ Ἀργυρόκασρον. Πλησίον δὲ τῆς νῦν Παραμυθίας ἦτον ἄλλη πόλις Γλυκὺ ὀνομαζομένη.

§. ε'. Τῆς δὲ Κασσωπίας ἦτον τὸ Βουχαίτιον ὀλίγον μακρὰν τῆς θαλάσσης· ἡ Ἐλατρεία, ἡ Ἐλάτσια, ἡ Πανδοσία, νῦν Παλαιοσενστία, καὶ αἱ Βατῖαι. Καὶ καθεξῆς ἦτον ὁ Κόμαρος λιμνὴ καὶ πόλις ὡς εἶπομεν, ὅπου εἶναι τῶρα τὸ Φα-

νάρι· ἔπειτα δὲ ἦτον ἡ Νικόπολις, ὁ Ἄμβρακος πόλις καὶ λιμὴν, καὶ τέλος ἡ Ἀμβρακία. Αὗται δὲ ἦσαν τῆς Μολοσσίας κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους.

§. 5. Ἡ δὲ Ἀμβρακία ἦτον πρότερον πόλις αὐτόνομος, καὶ εἶχε περὶ αὐτὴν ἄλλας πόλεις· τὴν Μυγδοῦσαν, Πασσαρῶνα, Τεκνίωνα, Φυλάκην, Ὀρειον, Κράνας, καὶ Μέγαρα. Ἰσχυροῦ δὲ ἐκυρίευσαν αὐτὰς οἱ Μολοσσοί, καὶ ἦτον ἡ Ἀμβρακία μητρόπολις ὅλης τῆς Ἠπείρου. Ἡ δὲ Δωδώνη ἦτον πρὸς τὴν μεσόγειον τῆς Ἠπείρου, καὶ ἐπειδὴ αἱ χῶραι αὐταὶ μετέβαλον τὰ σύνορα καὶ τοὺς ἡγεμόνας, ἀναφέρουσι αὐτὴν τινὲς μὲν εἰς τὴν Χαοῦσαν, ἄλλοι δὲ εἰς τὴν Θεσπρωτίαν, καὶ ἄλλοι εἰς τὴν Μολοσσίδα. Ἀναφέρονται δὲ καὶ τῆς Ἀθαμανίας πόλεις αἱ ἐξῆς. Ἀθολία, Ἀρχίθεια, Ἀθήναιον καὶ Ἀκαυθος. Ὁ δὲ Στέφανος ἀναφέρει καὶ τὰς ἐξῆς πόλεις τῆς Ἠπείρου· Αἰγυλίπα, Κροκυλίαν, Ἄσπον, Βερνείκην, Βούνειμα, Τραμπύαν, Βρυόντιον, τῆς Θεσπρωτίας· Ἰτώνην, καὶ Κορώνειαν, φρούριον τῆς Ἀμβρακίας. Λύγκον, Μεδεῶν πόλις καὶ κώμη. Κατὰ δὲ τὴν μεσόγειον τῆς Ἠπείρου καὶ πρὸς τὰ σύνορα ἦσαν καὶ ἄλλαι πόλεις καὶ ἔθνη διάφορα, τὰ ἧ-

ποῖα ἐξουσίαπαν ὑπερου οἱ γείτονες, ὡς θέλα-
μεν εἰπῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ Ἐθνῶν.

§. α'. Ὁ Θεόπομπος ἔλεγε κατὰ τὴν μαρ-
τυρίαν τοῦ Στράβωνος, ὅτι ἦσαν δεκατέσσαρα
ἔθνη εἰς τὴν Ἡπειρον. Ἄλλοι ὅμως ἀναφέρου-
σι πλείονα, καὶ σχεδὸν ἔθνη τῆς Ἡπέρου ἀ-
ναφέρονται τὰ ἐξῆς, κατὰ ἀλφάβητου ἐκτιθέ-
μενα.

Ἄθαμάνες.	Δεξαμενοὶ.
Αἰγυραῖοι.	Δεξάριοι.
Αἰθίαιες.	15. Δρύορες.
Ἄρκιάνες.	Δωνεττινοὶ.
5. Ἀμβρακιῶται.	Ἐλαιάται.
Ἀμύνιοι.	Ἐλλοὶ.
Ἀμύνται.	Ἐλλοποὶ.
Ἀργυρινοὶ.	Ἐγχελεῖς.
Ἀτιντάνες.	20. Ἐλυμιῶται.
10. Αὐταριάται.	Ἐλινοί.
Ἀφείδαντες.	Θεσπρωτοί.
Γενουαῖοι.	Κασσωπαῖοι.

Κέλαιθοι.	Πρασαιβοί.
25. Κεσρῖνοι.	Σελλοί.
Μαρδόνες.	35. Συλλέονες.
Μολοσσοί·	Τάλαροι.
Μύλακες.	Τραγασσαῖοι.
Ἵορέσαι.	Τριπολίεσσιοι.
30. Πελαγώνιοι.	Τυμφαῖοι.
Παρωραῖοι.	40. Ὑπαίλοχοι.
Παραναῖοι.	Χαῦνοι.
Πλάριοι.	Χάονες.

Τούτων δὲ ἐπισημότερα ἀναφέρονται, οἱ Χάονες, Θεσπρωτοί, Μολοσσοί, Κασσωπαῖοι, Ἀμβρακιῶται, καί τινα ἄλλα, τὰ ὅποια ἦσαν αὐτόνομα. Οἱ Χάονες ὅμως καὶ οἱ Μολοσσοί ἦσαν τὰ εὐδοξότατα, ἐπειδὴ ἐξουσίασαν ὅλην τὴν Ἡπειρον, πρῶτον οἱ Χάονες, ἔπειτα οἱ Μολοσσοί. Ἀλλ' οἱ Μολοσσοί ἐχρημάτισαν εὐδοξότεροι καὶ ἐπισημότεροι τῶν Χαόνων διὰ δύο αἰτίας· ἐπειδὴ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἦσαν ἀπόγονοι τοῦ Διὸς, Αἰακοῦ, Πηλέως, Ἡρακλέους, Ἀχιλλέως, καὶ Πύρρου τοῦ πρώτου· ἔπειτα εἶχον

καὶ τὸ διαβέητον μαντεῖον τῆς Δωδώνης εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

§. β'. Τὰ μὲν παραθαλάσσια ἔθνη ἦσαν οἱ Χάονες, Θεσπρωτοὶ, Κασσωπαῖοι, Μολοσσοὶ, Ἀμβρακιῶται. Τινὲς δὲ ἀναφέρουσι καὶ τὸ Ἄργος τὸ Ἀμφιλοχικὸν πόλιν τῆς Ἠπείρου, τὸ ὁποῖον ἦτον εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν πλησίον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, καὶ ὀνομάζεται τῶρα Φίλοχι. Ἄλλοι δὲ λέγουσι καὶ τὴν Ἀκαρνανίαν μέρος τῆς Ἠπείρου. Οἱ παλαιοὶ ὅμως δὲν συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο, οἱ ὁποῖοι λέγουσι σύνορον τῆς Ἠπείρου τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Τὰ δὲ ἄλλα ἔθνη ἦσαν ἄλλα μὲν πρὸς τὴν μεσόγειον Ἠπείρον, καὶ ἄλλα πρὸς τὰ σύνορα αὐτῆς· καὶ ἄλλα μὲν ἦσαν αὐτόνομα, ἄλλα δὲ ἐμπεριείχοντο εἰς τοὺς Μολοσσοὺς, Θεσπρωτοὺς, καὶ Χάοντας καὶ εἰς ἄλλα, ὡς οἱ Κασσωπαῖοι ἦσαν μέρος τῶν Θεσπρωτῶν, οἱ Κεσρῖνοι τῶν Μολοσσῶν. Ἄλλα δὲ ἐμπεριείχοντο μὲν εἰς αὐτὰ, ὅμως εἶχον ἰδιαιτέρους βασιλεῖς, ὡς οἱ Ὀρέσαι, Ἀτιντάνες καὶ Παραυνοί. Τοὺς δὲ Αὐταριάτας λέγουσιν οἱ τινὲς τῆς Ἰλλυρίας, ἢ Μακεδονίας. Ἦσαν δὲ οὗτοι τόσοι δυνατοὶ, ὥστε κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Μακεδονικῶν πολέμων, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου

δρου, ἐπολέμουν τὸν Αὐτοκράτορα βασιλέα τῶν Παιόνων. Ἦλθεν ὁμως εἰς βοήθειαν αὐτοῦ ὁ Κάσσανδρος, βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας τότε, καὶ ἐνίκησεν αὐτούς· ἔπειτα τοὺς ἐσήκωσεν ἐκείθεν, καὶ τοὺς μετόικισε πλησίον εἰς τὸ ὄρος τῆς Μακεδονίας Ὀρβηλὸν καλούμενον, τὸ νῦν Ἀργεντάρου. Ἦσαν δὲ τότε οἱ Αὐταριάται εἴκοσι χιλιάδες σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις. Διὰ τοῦτο ἴσως ἐνόμισόν τινας, ὅτι ἦτον ἔθνος τῆς Μακεδονίας, ἐπειδὴ ἦτον ὑπερου τῶ ὄντι. Ἐκ τούτων εἶχεν ὑπερου ὁ Λυσίμαχος δύο χιλιάδας στρατιώτας, οἱ ὅποιοι ἔφυγον ἔπειτα ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὸν Ἀντίγονον, ὅτε ἐπολέμουν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐπειδὴ δὲν ἔδιδε τοὺς μισθοὺς αὐτῶν (α). Οἱ Αὐταριάται ποτὲ δὲν ἄφησαν ζωντανούς εἰς τοὺς δρόμους τοὺς ἀδυνατοὺς στρατιώτας αὐτῶν. Οἱ δὲ Ἀθαμᾶνες εἶχον τὸν βασιλέα αὐτῶν ἕως εἰς τὸ τέλος τῆς Μακεδονικῆς βασιλείας, ὡς λέγει ὁ Ἀρριανός. Οἱ δὲ Τάλαροι καὶ Αἰθίκες καὶ Ἀθαμᾶνες πρότερον μὲν ἦσαν ἔθνη Ἡπειρωτικά, ὑπερου δὲ ὠνομάσθησαν Θεταλικά, ἐπειδὴ ἦσαν εἰς τὰ σύνορα τῆς Θεσσαλίας. Ἀ-

• (α) Διόδ. Κ. ΙΓ'. σιγ'. Νικόλ. Δαμασκη. Αὐταριάται.

θαμάνες δὲ ἦσαν οἱ εὖν Ἀγραφιῶται. Αἱ γυναῖκες τούτων ἐγεώργουν τὴν γῆν, οἱ δὲ ἄνδρες κατεγίνοντο εἰς τὰ ἄλλα ἔργα, ὡς λέγει ὁ Ἡράκλειτος. Οἱ δὲ Ὀρέσαι, Πελαγῶνιοι καὶ Ἐλυμιῶται ὑπετάχθησαν ὑσερον εἰς τὴν Μακεδουίαν.

§. γ' Τούτων δὲ οἱ μὲν Δεξάροι ἦσαν ἔθνος τῆς Χαονίας πλησίον τῶν Ἐγγελῶν πρὸς τὰ σύνορα τῆς Ἰλλυρίας, ὅπου ἦτον τὸ ὄρος Ἀμηρὸν ὀνομαζόμενον. Καὶ οὕτως ἦτον τὸ ἔθνος τοῦτο πλησίον τοῦ κόλπου τῆς Αὐλῶνος (α). Ὀμοίως ἦσαν καὶ οἱ Συλλίονες τῆς Χαονίας, κατωτέρω τοῦ ρηθέντος κόλπου.

§. δ'. Τῆς δὲ Θεσπρωτίας ἦσαν οἱ Ἀμύνται, οἱ Αὐταριάται, καὶ οἱ Κέλαιθοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν πρὸς τὰ σύνορα τῆς Θεσσαλίας. Ἔτι δὲ οἱ Παραυαῖοι, οἱ ὁποῖοι ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ Αὐου ποταμοῦ, ἐπειδὴ ἦσαν ἐκεῖ πλησίον. Τούτους ἀναφέρει καὶ ὁ Θεουκυδίδης καὶ ὁ Ῥιανὸς παρὰ Στεφάνῳ (β)

(α) Στέφαν. Δεξάρ.

(β) Ἱστορικὸς, ὅστις ἔζη κατὰ τοὺς χρόνους Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου, καὶ ἔγραψε Ἠλιακὰ, Θεσσαλικὰ, Ἰλιακὰ, Ἀχαϊκὰ, Μεσσηνιακὰ καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔφθισαν εἰς τὴμᾶς. Ἀναφέρει ὁμοῦς ὁ Στέφανος πανταχοῦ ἀποσπασμάτια αὐτοῦ εἰς μαρτυρίαν πόλεων καὶ ἔθνων.

„Σὺν δὲ Παραναίοις καὶ ἀμύμοιαις Ὀμφα-
λειῆας·

Εἰς τὸν τόπον τῶν Παραναίων, κατοικοῦσι τῶρα ἴσως οἱ Μεσοδίται. Τὸ δὲ Μέσσοβον δὲν ἐξεύρομεν πόθεν ὠνομάσθη· ὁ Πausανίας ὅμως ἀναφέρει καὶ εἰς τὴν Ἀρκαδίαν παρόμοιον ὄνομα πόλεως, Μεσοδόαν· ἢ ὡς νομίζουσι τινες, Μεσοβουῦν ὠνομάσθη, διότι εἶναι μεταξὺ βουνῶν. Τῆς Θεσπρωτίας ἦσαν καὶ Τυμφαῖοι, τοὺς ὁ ποιῶν λέγει Στυμφαίους ὁ Στράβων, οἱ ὅποιοι ἦσαν πρὸς δυσμᾶς τῶν Παραναίων, πλησίον, ἢ εἰς τὸ ὄρος Τυμφην, ὅπου πηγάζει ὁ ποταμὸς τῆς Ἄρτας. Ἔτι δὲ καὶ οἱ Χαῦνοι ἦσαν τῆς Θεσπρωτίας, καὶ οἱ Κεσρίνοι, ὡς λέγει ὁ Ῥιαννός.

„Κεσρίνοι, Χαῦνοιτε καὶ αὐχήμεντες Ἐλινοί. Ἡ χώρα τῶν Κεσρίνων ἦτον μεγάλη, ἀναμεταξὺ Βουθρωτοῦ καὶ Ἰωαννίνων, καὶ ἡ μητρόπολις αὐτῶν ἦτον τὸ νῦν Κασρί.

§. ε'. Τῆς δὲ Μολοσσίδος ἦσαν οἱ Ἀφειδαυτες, οἱ ἑποιοὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ ἑνα βασιλεῆα αὐτῶν Ἀφειδαυτα ὠνομαζόμενον. Τοῦτο τὸ ὄνομα εἶχε καὶ τις βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων ἀπόγονος τοῦ Θησέως. Ἔτι δὲ οἱ Δρύοπες, οἱ ἑποιοὶ εἶχον τὴν πόλιν Δρῶν, εἰς τὴν ἐπιορχίαν τοῦ νῦν

Δρυουπόλεως. Καὶ οἱ Γενουαῖοι, οἵτινες ὠνομάσθησαν ἀπὸ ἓνα ἡγεμόνα αὐτῶν Γενόαν καλούμενον. Καὶ οἱ Δωυετῖνοι.

„ Ἐπτά δὲ Δωυετῖνοι, ἀπὸρ ὀκτώ καὶ δέκα
Κάρης,

λέγει ὁ Ῥιανός. Ποῖος ἐξεύρει τί ἐνοεῖ μὲ τοῦτο ὁμῶς φαίνεται, ὅτι οἱ Δωυετῖνοι ἦσαν ἀνδρῆσι καὶ ἐπίσημοι. Καὶ οἱ Ἐλλοποὶ, οἱ ὅποιοι κατά τινας ἐλέγοντο καὶ Ἐλλοὶ, καὶ Σελλοὶ, καὶ ἦσαν αἱ ἐγκατοικοὶ τῆς Δωδώνης περὶ τὸ Μαντεῖον. Ἡ χώρα αὕτη ὠνομάσθη καὶ Δωδωνία ἀπὸ τοῦ Δωδώνη. Τώρα δὲ ἡ Ἐλλοπία λέγεται Λοπεσία κατὰ Μελέτιου, καὶ οἱ Ἐλλοποὶ, Λοπεσοὶ. Καὶ οἱ Ὀρέσαι, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἐκεῖ, ὅπου εἶναι τώρα ἡ Κόνιτσα, καὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τὸν Ὀρέσην υἱὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὡς θέλομεν εἰπῆ ἕξερρον ὁμοίως ἦσαν τῆς Μολοσσίδος καὶ οἱ Ὑπαιλόχοιοι. Ταῦτα τὰ ἔθνη ἀναφέρονται εἰς τὰς χώρας ταύτας, καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἡ Θεσπρωτία ἔφθασεν ἕως εἰς τὰ ἀνατολικά σύνορα τῆς Ἡπείρου, ὅπου ἦσαν οἱ Παραυαῖοι. Ἄλλοι ὁμῶς δὲν ἔδωκαν τόσην ἔκτασιν εἰς αὐτήν, μήτε εἰς ἄλλην. Καὶ ἴσως ἐλάμβονον ἀδιαφόρως τὰ ὀνόματα, ἢ ἐκτάνθησαν ἕως ἐκεῖ κατὰ καιρούς.

§. 5'. Τα δὲ ἐξῆς ἔθνη ἀναφέρονται ἀπλῶς μόνον Ἑπειρωτικά· ὡς οἱ Ἀμύνιοι καὶ Ἀργύρινοι· ὡς δὲ λέγει ὁ Λυκόφρων (α),

„Εἰς Ἀργυρίνους καὶ Κεραυνίων νάπας,
οἱ Ἀργύρινοι ἦσαν πρὸς τὸ βόρειον τῆς Ἑπει-
ρου, ὅπου ἦσαν πλησίον αὐτῶν καὶ οἱ Μύλακες.
Ταύτας τὰς πόλεις καὶ τὸν Ὀρικόν, ὡς λέγουσιν
ἄλλοι, ἔκτισαν οἱ Κολχοὶ, τοὺς ὁποίους ἐσειλεν
ὁ Αἰήτης νὰ εὕρωσι τὴν Μήδειαν· ἐπειδὴ ὁμως
δὲν ἠμπόρουν νὰ τὴν λάβωσιν ἀπὸ τὰς χεῖρας
τοῦ Ἰάσονος, ἔμειναν εἰς τὴν Ἑπειρον (β). Ὁ δὲ
Στράβων ἀναφέρει καὶ μίταλλα ἀργύρου πρὸς
ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ἐπειτα ἔχομεν καὶ τῶρα Ἀρ-
γυρόκασρον εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Ὅθεν δὲν εἶναι
ἀπίθανον, ὅτι ἔγινε τὸ ὄνομα ἐκ τοιαύτης αἰτίας.
Οἱ δὲ Ἀρκτάνες ἦσαν πρὸς τὰ σύνορα τῆς Θεσ-
σαλίας. Φαίνεται δὲ ὅτι ἦσαν ἐπίσημοι καὶ οἱ Μαρ-
δόνας ὡς λέγει ὁ Εὐπολις παρὰ Στεφάνῳ.

„Καὶ Χαόνων καὶ Παιόνων καὶ Μαρδόνων,

(α) 1017.

(β) Ὅρα ἐν τῷ Δ'. Τόμῳ τῆς Ἔργυρας περὶ τούτων, ἐν
τῷ περὶ Μήδειας, καὶ ἐν τῷ Ε'. περὶ τῆς ἀκραιτείας τῶν
Ἀργοναυτῶν.

Ὀμοίως ἦσαν Ἡπειρώται καὶ οἱ Πλαραῖοι, ἢ Πλά-
 ριοι, καὶ οἱ Τραγασσαῖοι. Ἄλλ' ὁ Μελέτιος λέγει,
 ὅτι οἱ Τραγασσαῖοι ἦσαν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν,
 ἐν ᾧ ὁ Στίφανος λέγει αὐτοὺς Ἡπειρώτας, καὶ
 ὠνομάσθησαν ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα αὐτῶν Τράγασσον,
 τὸν ὁποῖον ἡγάπησε πολὺ ὁ Ποσειδῶν, ὥς πρὸς
 χάριν αὐτοῦ ἐπηξε τὸ ἄλας, καὶ διὰ τοῦτο ὠνο-
 μάζετο τὸ ἄλας Τράγασσοι, ἢ Τραγασσαῖοι ἄλας.
 Ἐκ τούτου δὲ φαίνεται, ὅτι ὁ τόπος ἦτον παρα-
 θαλάσσιος, καὶ εἶχεν ἐκεῖ καὶ ἀλικήν, ὅπου ἐγί-
 νετο ἄλας κάλλιξον καὶ περίφημον. Αὗται ἦσαν
 αἱ ἐπισημότεραι πόλεις καὶ τὰ ἔθνη, τὰ ὅποια εὐ-
 ρίσκονται εἰς διαφόρους Γεωγράφους καὶ Ἱστορι-
 κούς ἀξιοπέρους ἀναφερόμενα, ὅτι ἦσαν εἰς τὴν
 Ἡπειρον.

Μ Ε Ρ Ο Σ Β΄.

Περὶ τῆς Ἴσορίας τῶν πρώτων Ἐγκατοίκων τῆς Ἠπείρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῶν μέχρι τοῦ Πύρρου υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως Ἐγκατοίκων.

δ. α΄. **Τ**ὰ ἀρχαιότατα καὶ ἐπισημότατα ἔθνη τῆς Ἠπείρου, οἱ Χάους, Θεσπρωτοὶ, Κασσωπαῖοι, Ἀμβρακιῶται, Ἀμφίλοχοι, Ὀρέσαι, καὶ ἄλλα τένα, ἦλθον ἐκεῖ ἐκ τῆς Θεσσαλίας καὶ Πελοποννήσου· τινὰ μὲν ἐπὶ τοῦ κατακλισμοῦ τοῦ Δευκαλίωνος, ἢ ὀλίγου πρότερον, ἢ ὑστερώτερον· ἀλλὰ δὲ ὕστερον. Πρότερον δὲ τοῦ κατακλισμοῦ τούτου δὲν ἰξεύρημεν ἂν ἦσαν ἐγκατοικοὶ εἰς τὴν Ἠπειρον· καὶ ἂν ἦσαν, ὅποιοι ἦσαν, πόθεν ἦλθον, καὶ πόθεν κατάγονται. Γνωρίζομεν ὅμως, ὅτι τὸ ἀρχαιότατον ἔθνος τῆς Ἑλλάδος ἦσαν οἱ Πελασγοί. Καὶ οὗτοι ἦσαν τὰ αὐτόχθονα καὶ γνήσια τέκνα τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὅποια διηροέθησαν ὕστερον εἰς διά-

φορα ἔθνη καὶ διαφοροὺς ὀνομασίας, ἀφ' οὗ ἠνώ-
 θησαν, καὶ μὲ ἄλλα πολλὰ ξένα ἔθνη. Ἡ δὲ φω-
 λεὰ τούτων, ὅθεν ἐξήρχοντο ὡς μύρμηκες, ἦτον
 ἡ Πελοπόννησος, καὶ μάλιστα ἡ Ἀρκαδία. Ἀπὸ
 ἐκεῖ λοιπὸν διασκορπιζόμενοι οἱ Πελασγοὶ, ἐγε-
 μησαν ὅλην τὴν Ἑλλάδα, τὰς νήσους τοῦ Αἰ-
 γαίου πελάγους, τὴν Ἰταλίαν, καὶ τὴν μικρὰν
 Ἀσίαν. Πρῶτον λοιπὸν φαίνεται ὅτι ἦλθεν εἰς
 τὴν Ἡπειρὸν ἐκ τῆς Πελοποννήσου πρὶν τοῦ κα-
 τακλυσμοῦ τοῦ Δευκαλίωνος, ὡς λέγει ὁ Ἀλικαρ-
 νασσεὺς Διονύσιος, καὶ ἐκτίσαν τὸ μαντεῖον τῆς
 Δωδώνης, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάζοντο Δωδω-
 ναῖοι. Ὅτε δὲ ἐκυρίευσεν ὁ Δευκαλίων τὴν Θεσ-
 σαλίαν, ἐδίωξε τοὺς Πελασγοὺς τῆς Θεσσαλίας, καὶ
 ἦλθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν Ἡπειρὸν πρὸς τοὺς ἐκεῖ
 συγγενεῖς αὐτῶν Πελασγοὺς.

§. β'. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ὁ Δευκαλίων
 ἦλθε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν εἰς τὴν Ἡπειρὸν,
 καὶ ἐκτίσεν τὸ μαντεῖον, ἔπειτα ἔμεινεν ἐκεῖ. Ἄλ-
 λοι δὲ, ὅτι μετὰ τὸν ρηθέντα κατακλυσμὸν ἦλ-
 θον ἐκ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Ἡπειρὸν δύο ἡ-
 γεμόνες τῶν Πελασγῶν, Φαέθων καὶ Πελασγὸς
 ὀνομαζόμενοι, οἱ ὅποιοι ἔφερον ἀποικίαν Πελασ-
 γῶν. Πελασγοὶ ὅμως ὠνομάζοντο πολλοὶ βασι-

λείς τοῦ ἔθνους τούτου, καὶ τὸ ὄνομα ἦτον συνειθισμένον εἰς τοὺς βασιλεῖς αὐτοῦ, ὡς καὶ τῶν Πτολεμαίων (α). Κατὰ τὰς γνώμας ταύτας λοιπὸν δεῖν εἶναι βέβαιον, ἂν ἤλθον πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ οἱ Πελασγοὶ εἰς τὴν Ἡπειρον, ἢ μετὰ τὸν κατακλισμόν. Συμφωνοῦσιν ὁμῶς αἰγνώμαι καὶ αἱ τρεῖς, ὅτι ἤλθον κατ' ἐκείνου τοῦ καιρὸν, ἢ ὀλίγον πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ, ἢ εὐθύς μετὰ τὸν κατακλισμόν. Καὶ ἢ ὁ Δευκαλίων εἰδώξεν αὐτοὺς ἐκ τῆς Θεσσαλίας, ἢ ὁ κατακλισμὸς τοὺς ἠνάγκασε νὰ φύγωσιν εἰς ὑψηλότερα μέρη, ἢ ἡ συνειθισμένη μετανάσσεις τῶν Πελασγῶν. Περὶ τούτου ἀδιαφοροῦμεν, καὶ εὐχαριστοῦμεθα εἰς τούτο μόνον, ὅτι ἔχομεν ὄριον τοῦ χρόνου τὸν κατακλισμόν τοῦ Δευκαλίωνος, ἀφ' οὗ γνωρίζομεν τοὺς πρώτους ἐγκατοίκους τῆς Ἡπέιρου. Ἄν ὁμῶς εἶναι τινεῖς χρόνοι περιττοὶ, ἢ ἔλλειπεῖς, συγχωροῦμεν προθύμως καὶ περὶ τούτων τὴν ἀρχαιότητα. Καὶ ἂν ὁ Δευκαλίων ἤλθεν, ἢ ὁ Πελασγὸς, ἀδιαφοροῦμεν καὶ περὶ τούτου ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἔρχομὸς τοῦ Δευκα-

(α) Ὅρα περὶ τούτων ἐν τῇ Βιβλίᾳ, περὶ Ἰνάχου, ὅθεν κατέλθουσι τοὺς Πελασγοὺς.

λίωνος είναι πολὺ ἀμφίβολος. Ἀρκεῖ μόνον νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ἦλθον Πελασγοὶ εἰς τὴν Ἠπειρον, περὶ τὸν κατακλυσμὸν τοῦ Δευκαλίωνος, οἱ ὅποιοι ἔκτισαν τὴν πόλιν Δωδώνην, κατέστησαν καὶ τὸ μαντεῖον, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ἡ Ἠπειρος τότε Πελασγία, καὶ μητρόπολις αὐτῆς ἦτον ἡ Δωδώνη (α). ὅθεν λέγουσιν οἱ χρονολόγοι, ὅτι ἡ ἀποικία αὕτη ἔγινε τῷ 1529 πρὸ Χριστοῦ (β).

§. γ. Μετὰ δύο δὲ ἢ τρεῖς χρόνους, ὅτε ἔφερον εἰς τὴν Ἰταλίαν ὁ Οἶνοτρος καὶ Πευκίτιος ἀποικίαν Ἀρκαδῶν, ἔφερε καὶ ὁ Θεσπρωτὸς υἱὸς τοῦ Λυκάουος ἄλλην ἀποικίαν εἰς τὴν Ἠπειρον ἐκ τῆς Ἀρκαδίας. Οἱ Ἀρκαδῆες τότε ὠνομάζοντο Πελασγοί· ὅθεν καὶ αὕτη ἡ δευτέρα ἀποικία ἦτον τῶν Πελασγῶν. Οὗτοι δὲ οἱ Πελασγοὶ, ἔμειναν εἰς τὸ παραθαλάσσιον μέρος

(α) Ὁ δὲ Κλαυδιὸς εἰς τὰς σημειώσεις τοῦ Ἀπολλοδότη, σελ. 82. λέγει ὅτι τὸ μαντεῖον καταστάθη ἐπὶ τοῦ πρώτου Πύρρου μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, ἐν ᾧ μαρτυροῦσι τόσοι παλαιοὶ, καὶ μάλιστα ὁ Πλούταρχος, ὅτι καταστάθη ἐπὶ Δευκαλίωνος· ὅθεν ἀπορεῖ καὶ ὁ Ρασκὺλ, πῶς ἠπατήθη ὁ ἄνθρωπος.

(β) Ῥασκὺλ. περὶ Ἀποικ. τόμ. Α'. 216. c

τῆς Ἠπειροῦ ἀντικρὺ τῆς Κερκύρας, τὸ ὁποῖον ὠνομάσθη Θεσπρωτῖα ἀπὸ τούτου τοῦ Θεσπρωτοῦ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Πελασγῶν, ἢ Ἀρκάδων. Ἐκτισε δὲ ἐκεῖ ὁ Θεσπρωτὸς πρώτην πόλιν τὴν Ἐφυραν, ἐπειδὴ αὕτη ἦτον ἡ μητρόπολις τῆς Θεσπρωτίας. Καὶ ὡς λέγει Στέφανος ὁ Βυζάντιος, ἡ πόλις αὕτη ὠνομάσθη ὕστερον Ἐφυρα· ἐπειδὴ λέγει, ὅτι ὁ Θεσπρωτὸς εἶχεν υἱὸν Ἀμβρακον καλούμενον, ὁ ὁποῖος, ὡς φαίνεται, ἔκτισε τὴν Ἀμβρακίαν. Ὁ δὲ Ἀμβρακος εἶχεν υἱὸν τῶν Ἐφυρων, καὶ ἀπὸ τούτου ὠνομάσθη ἡ πόλις Ἐφυρα. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι εἶχε θυγατέρας ὁ Θεσπρωτὸς Ἐφυραν καὶ Ἀμβρακίαν, καὶ ἀπ' αὐτῶν ὠνόμασε τὰς πόλεις· καὶ ἄλλοι πάλιν ἄλλως, ὡς θέλομεν εἰπῆ εἰς τὸ ἐξῆς.

§. δ'. Ἐφυρα δὲ πόλις ἦτον καὶ εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, Θεσσαλίαν, Αἰτωλίαν, Ἰταλίαν· καὶ ἡ Κόρινθος αὕτη ὠνομάζετο Ἐφυρα πρότερον, καὶ φαίνεται ὅτι τὸ ὄνομα ἦτον συνειθισμένον τῶν Ἀρκάδων Πελασγῶν· διότι αὐτοὶ οἱ Πελασγοὶ, ὅσοι ἤλθον εἰς τὴν Θεσπρωτίαν ὠνόμασαν αὐτὴν τὴν πόλιν Ἐφυραν, ἔκτισαν καὶ ἄλλην καὶ ὠνόμασαν αὐτὴν Πανδοσίαν. Αὐτοὶ ὠνόμασαν τὴν λίμνην Ἀχερουσίαν, καὶ τὸν ποταμὸν Ἀχέροντα.

Οἱ δὲ ἄλλοι, ὅσοι ἦλθον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὠνόμασαν καὶ ἐκεῖ πόλιν Πανδοσίαν, λίμνην Ἀχερουσίαν, καὶ ποταμὸν Ἀχέροντα· ὅθεν ἠπατήθη ὁ Ἀλέξανδρος ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ, διὰ τὴν συνωνυμίαν, ὡς θέλομεν εἰπεῖν ὑστερώτερον. Ἡ δὲ Ἐφυρα μετωνομάσθη ὑστερον Κίχυρος, ἀπὸ τοῦ Κίχυρου υἱὸν ἐνὸς βασιλέως τῆς Χαονίας. Οὗτος θηρῶν, ἐφόνευσε μίαν νέαν ἀκουσίως Ἀυθίππην ὀνομαζομένην, κατὰ τοῦ ὄρυμόν ἐκεῖνον, ὅπου ἐνταφιάσθη ἡ Ἥπειρος, ὡς εἴρηται· ἔπειτα ἔγενετο ἐξω φρενῶν ἀπὸ τὴν λύπην, καὶ πρῶτον ἀπὸ τοῦ ἔππου εἰς τόπον κρημνώδη ἐφονεύθη. Ὅθεν ἔθαψαν καὶ αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὠνομάσθη ὁ τόπος καὶ ἡ πόλις Κίχυρος (α). Ὁ Ὅμηρος ἐπαινεῖ τοὺς Ἐφυραῖους τούτους ὡς ἀνδρείους καὶ πολεμικοὺς, (β) ὡς νομίζει ὁ Πausanίας (γ)· ἀλλ' ὁ σχολιαστὴς λέγει, ὅτι ἐννοεῖ τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ Ἐφυραῖους. Οὕτω πως διακρίνει τὸ πρᾶγμα καὶ ὁ Στέφανος, λέγων, ὅτι τὸ ἔθνικόν ὄνομα, τῆς μὲν Ἠπειρωτικῆς Ἐφύρας λέγεται Ἐ-

(α) Παρθέν. Ἐροτικ. λβ'.

(β) Ἰλ. Ν. 301.

(γ) Θ'. λς'.

φύριος· τῆς δὲ Αἰτωλικῆς, Ἐφυρος· τῶν δὲ ἄλλων, Ἐφυραῖος. Ἐπειτα δὲ ἐκόμεσαν οἱ Ἡλεῖοι ἄλλην ἀποικίαν εἰς τὴν Θεσπρωτίαν.

§. ε'. Οἱ δὲ Κασσωπαῖοι, τοὺς ὁποίους γράφει ὁ Σκυλαξ Κασσωποὺς, ἦλθον καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς Ἀρκαδίας, ἢ τότε, ἢ ὀλίγον πρότερον. Ἐπειδὴ ὡς λέγει ὁ Φιλοσέφανος κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀρποκρατίωνος (α), αὐτοὶ ἔκτισαν τὴν πόλιν Βούχαιτα κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ κατακλισμοῦ τοῦς Δευκαλίωνος. Ὁ δὲ Στράβων λέγει, ὅτι ἦσαν καὶ αὐτοὶ Θεσπρωτοὶ, καὶ ἐπομένως Ἀρκαῶδες. Ἐπειτα ἔκτισαν τὰς ἄλλας πόλεις· ὡς τὴν Κασσώπην, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὠνομάσθησαν Κασσωπαῖοι· τὴν Ἐλάτειαν, Βατίαν, καὶ Πανδοσίαν.

§. ς'. Οἱ δὲ Δρύοπες ἦσαν καὶ αὐτοὶ Ἀρκαῶδες Πελασγοὶ, οἱ ὁποῖοι ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ Δρύοπος τοῦ βασιλέως αὐτῶν. Ὁ δὲ Δρύοψ ἦτον υἱὸς τοῦ Μεναλέως υἱοῦ τοῦ Λυκάωνος. Ὁ Νίκανδρος καὶ Ἀθανάδας, οἱ ὁποῖοι ἔγραψαν Ἀμβρακικὰ, λέγουσι, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀντωνίου Λιβεράλιδος (β), ὅτι ὁ Μελα-

(α) Ἐν Βούχαιτα· (β) δ'.

νεὺς ἐκυρίευσεν ὅλην τὴν Ἠπειρον μὲ πόλεμον. Ἐπειτα ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἐυρυτον, καὶ μίαν θυγατέρα Ἀμβρακίαν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὠνόμασθη ἡ Ἀμβρακία. Ἐπειτα δὲ, ἐπειδὴ οἱ Ἀμβρακῶται εἶχον πόλεμον μὲ τοὺς ἄλλους Ἠπειρώτας, ἔκραξαν εἰς βοήθειαν τοὺς Κορινθίους. Ὄθεν ἐπεμφεν ὁ Κυψέλος τύραννος τῶν Κορινθίων τὸν ἀδελφὸν, ἢ υἱὸν αὐτοῦ Γόργον, ἢ Τόργον, ἢ Γόλγον, ἢ Γόργασον, κατὰ τοὺς 660 χρόνους πρὸ χριστοῦ (α), μὲ ἀποικίαν Κορινθίων. Διὰ τοῦτο λέγουσι τινὲς τὴν Ἀμβρακίαν κτίσμα τοῦ Γόργου. Ὁ δὲ Δρύοψ ἐγέννησεν υἱὸν Κραγαῆα ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσεν ὕστερον. Οἱ Δρύοπες ἔγιναν ἔθνος μέγα, καὶ διεσκορπίσθησαν εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος.

§. ζ'. Οἱ δὲ Χαῶνες ἦσαν καὶ αὐτοὶ Πελασγοὶ τῆς Ἀρκαδίας· πλὴν φαίνεται, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄλλη ἀποικία, καὶ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθησαν· ἢ ὕστερον ἐχωρίσθησαν. Διὰ τοῦτο ὠνόμασαν καὶ τὴν Χαονίαν τινὲς ἀρχαῖοι Πελασιγίδα Χαονίην. Τι-

(α) Ὁυτω διαφόρως ὀνομάζουσιν αὐτὸν οἱ διάφοροι Ἱστορικοὶ, καὶ Γεωγράφοι. Στράβ. Ζ'. 378. Γ'. 452. Ἀντων. Λιβεράλ. 23.

νὲς μὲν λέγουσιν, ἔτι ὠνομάσθη ὑστερον Χαουία ἀπὸ τοῦ Χάουος υἱοῦ τοῦ Πριάμου, ὡς θέλομεν εἰπῆ. Ἄλλ' ὁ Πausanίας λέγει, ὅτι πρὸς τὰ σύνορα τῆς Ἀρκαδίας καὶ Ἀργολίδος ἦτον ἓν μικρὸν ὄρος, Χάου ὀνομαζόμενον, καὶ ἴσως κατόγεται ἐκείθεν ἡ ὀνομασία, ὡς νομίζει καὶ τις νεώτερος κριτικός (α). Ἡ ἀποικία αὕτη τῶν Χαούων εἰς τὴν Ἠπειρον φαίνεται ὅτι ἦτον ἀρχαιότερα τῶν ἄλλων, καὶ τοῦ Οἰνότρου εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὡς νομίζει ὁ ῥηθεὶς κριτικός· ἐπειδὴ ἦσαν καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν πολλὰ ὀνόματα πόλεων καὶ ἄλλων τῆς Χαουίας. Ὄθεν συμπεραίνει, ὅτι ὁ Οἰνότρος διαβαίνων εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Ἠπειρον, καὶ ἔλαβε καὶ Ἠπειρώτας εἰς τὴν ἀποικίαν, καὶ μάλιστα Χάουος· ὄθεν ἦσαν καὶ εἰς τὴν Οἰνοτρίαν τῆς Ἰταλίας Χάουος· πόλεις, Πανδοσία, Δωδώνη, Δρύς, Ἐλύμη· Ἐλύμοι, τὸ ἔθνος, ποταμὸς Ἀχέρων, καὶ λίμ-

(α) Ὁ Ραουλ ἐν τῷ περὶ ἀποικιῶν, ὅς τις συμπεραίνει, ἔτι οἱ Χάουος οὗτοι κατώκουν πρότερον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους ἐκείνου, καὶ ἐκείθεν ἤλθον εἰς τὴν Ἠπειρον, καὶ ὠνόμασαν τὴν Χαουίαν. Ὁ Πausanίας ἕμως δὲν ἀναφέρει τοιοῦτέν τι, μήτε ἄλλος τις τῶν ἀρχαίων.

νη Ἀχερουσίᾳ (α). Φέρεται καὶ μία μαρτυρία (β), ὅτι ἡ ἀποικία αὕτη ἔλαβε καὶ Ἰλλυριοὺς· οἱ δὲ Ἰλλυριοὶ ἦσαν εἰς τὰ σύνορα τῆς Χαονίας. Ἀλλὰ καὶ χωρὶς μαρτυρίαν εἶναι βέβαιον, ὅτι κατὰ τὴν τότε κατάστασιν τῆς ναυτικῆς, δὲν ἔπλευσαν βεβαίως ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου, κατ' εὐθείαν εἰς τὰ Τάραντα τῆς Ἰταλίας, κωπηλατοῦντες, ἀλλ' ἀνέβησαν διὰ τῶν παραθαλασσίων τῆς Ἠπείρου εἰς τὸ Ἀκροκεραύνιον Ἀκρωτήριον, ὅπου εἶναι τὸ ρενώτατον μέρος τοῦ Ἀδριατικῆς κόλπου, καὶ ἐκεῖθεν ἐπέρασαν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Ἰαπυγίαν (γ).

δ. η'. Ἀνωτέρω δὲ τῆς Χαονίας ἦτον ἡ Ὀρική ὡς εἶπομεν, καὶ ἡ πόλις Ὀρικός. Ταύτην τὴν πόλιν λέγουσι τινὲς μὲν τῆς Ἰλλυρίας, τινὰς δὲ τῆς Ἠπείρου, καὶ τῆς Χαονίας πιθανώτερον. Ἐπειδὴ τὰ φυσικὰ σύνορα τῆς Ἠπείρου καὶ Ἰλλυρίας ἦσαν τὸ Ἀκροκεραύνιον ἀκρωτή-

(α) Γραύλ. Τόμ. Α. 228.

(β) Τοῦ Νικάνδρου παρ' Ἀντων. Λιβεράλ. λα'.

(γ) Ἀλλὰ κατὰ τὸν πρῶτον συμπρασμὸν, ἂν ἦσαν Χάονει εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, τίς ἢ ἀνάγκη νὰ λάβωσι τὸ ὄνομα ἐμμέσως ἐκ τῆς Χαονίας, καὶ οὐχι ἀμέσως ἐκ τῆς Ἀρκαδίας;

ριον· ὁ δὲ Ὀρικός ἦτον κατωτέρω τούτων· καὶ μάλις ὁ περιηγητὴς Διονύσιος διορίζει τὸν Ὀρικὸν σύνορον τῆς Ἑλλάδος (α). Ταύτην τὴν πόλιν ἔκτισαν οἱ Κόλχοι πρῶτον, κατὰ τοὺς 1360 χρόνους πρὸ χριστοῦ, ὅτε ἤρπασαν οἱ Ἀργοναῦται τὴν Μήδειαν, καὶ ἔσειλεν ὁ Αἰήτης ζόλου, νὰ εὐρώσει αὐτὴν (β). Ὁ ζόλος οὗτος ἦλθεν εἰς τὴν Κέρκυραν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐδυνήθησαν οἱ Κόλχοι νὰ λάβωσι τὴν Μήδειαν, ἔμειναν τινὲς μὲν εἰς τὴν Ἠπειρον, τινὲς δὲ εἰς τὴν Ἰλλυρίαν· διότι ἐφοβήθησαν νὰ ἐπιστρέψωσι εἰς τὴν Κολχίδα, χωρὶς τὴν Μήδειαν κατὰ τὴν προσαγὴν τοῦ Αἰήτου (γ). Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ἔκτισαν ἄλλην πόλιν εἰς τὰ ἐνδοτέρα πλησίον τῶν Μυλάκων, τοῦ Αἴαντος ποταμοῦ καὶ τοῦ ὄρους Λάκμωνος, ἢ Λακμώνης. Τὴν δὲ πόλιν αὐτῶν ὠνόμασαν Πόλαν, τὸ ὁποῖον σημαίνει κατὰ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, φυγάδας. Ἴσως αὐτοὶ ὠνόμασαν καὶ τὸν ποταμὸν Αἴαντα· ἐπειδὴ ἡ μητρόπο-

(α) Στήλ. 399.

(β) Ὁρα Ὀργυλά ἐν τῷ περὶ Μηδείας, καὶ ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ τῶν Ἀργοναυτῶν, τόμ. δ' καὶ ε'.

(γ) Ἀπολλοδ. Δ'. 3'. 25. Ἀπολλών. Δ'. 1216. καὶ Σχολ. •

πολις τῆς Κολχίδος ὠνομάζετο Δία. Μετὰ δὲ τὸν Ἑρωϊκὸν πόλεμον, οἱ Ἄβαντες τῆς Ἐυβοίας, ἐπειδὴ ἐφρουεῦθη ὁ στρατηγὸς αὐτῶν Ἐλεφῆνωρ εἰς τὸν πόλεμον, οὐκ ἠθέλησαν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν Ἐυβοίαν, ἀλλ' ἦλθον πρῶτον εἰς τὴν ῥηθείσαν νῆσον Ὀρθρωνόν, ἔπειτα μετ' ὀλίγου ἐπέρασαν εἰς τὴν Ὠρικίαν, καὶ ἔμειναν ἐκεῖ κατὰ τοὺς 1283 χρόνους πρὸ χριστοῦ. Διὰ τοῦτο λέγουσίν τινες, ὅτι αὐτοὶ ἔκτισαν τὸν Ὠρικόν. Ἦσαν δὲ μεταξὺ αὐτῶν καὶ Λοκροὶ καὶ Φωκεῖς, καὶ ἐσκορπίσθησαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη. Ὅυτοι ἔκτισαν καὶ ἄλλας πόλεις ἐκεῖ, καὶ τέλος ἀπ' αὐτῶν ὠνομάσθη κατὰ μεταβολὴν ἡ Ἀμαντία, ἣτις ὠνομάζετο πρότερον Ἀβαντία. Ἐν μέρος τούτων ἦλθε κατὰ τὴν Ἐδεσσαὺ τῆς Μακεδονίας, ὅπου ἔκτισαν καὶ πόλιν Ἐυβοίαν ἀπὸ τῆς πατρίδος αὐτῶν (α).

§. 9'. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦλθον εἰς τὴν Θεσπρωτίαν ὁ Φεῖδιππος καὶ Ἄντιφος, οἱ ὅποιοι ἦσαν υἱοὶ τοῦ Ἡρακλέους, καὶ στρατηγοὶ τῶν Κῶων εἰς τὸν πόλεμον τῆς Τρωάδος. Καὶ οὕτως

(α) Σκύμν. σίχ. 441. Λυκόφρ. 1017. 1034. 1043.
καὶ Τζέτζης ἀντίθ. Πανσκν. Ε. κβ'. Στέφανι Ἀβαντ.

ἔφερον καὶ αὐτοὶ ἐκεῖ ἀποικίαν Θεσσαλῶν καὶ Κίρων, οἱ ὁποῖοι ἐπέρασαν εἰς τὴν Κῶ, ἔπειτα ἦλθον εἰς τὸν πόλεμον τῆς Τρωάδος, καὶ ἐκείθεν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἥπειρον. Ὁ μὲν Ἄντιφος ἐνωθεὶς μὲ τούτους Δωριεῖς, ἐπέρασεν ἐκείθεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ἐκυρίευσεν τοὺς τόπους τοῦ Πρωτεσιλαίου. Ὁ δὲ Φειδίππος ἔμεινεν εἰς τὴν Θεσπρωτίαν, καὶ εἶχε τὴν καθέδραν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφύραν, ὅπου ἀφήκε δύο θυγατέρας, τὴν Λάνασσαν ὀνομαζομένην, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὕστερον γυναῖκα ὁ Πύρρος τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς θίλομεν εἰπῆ (α), καὶ τὴν Πολύκλειαν καὶ ἕνα υἱὸν Αἴατον. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Βοιωτοὶ ἐδίωξαν τοὺς Θετταλοὺς ἐκ τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἔλαβον αὐτοὶ τὸν τόπον, ὁ ὁποῖος ὀνομαζέτο τότε Αἰολίς, ἐστράτευσεν ὕστερον ὁ Αἴατος ἐκ τῆς Θεσπρωτίας μὲ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Πολύκλειαν, καὶ ἔλα-

(α) Ἄλλα λέγουσιν αὐτὴν θυγατέρα τοῦ Κίροδαίου, ἀλλ' ὡς παρατηρεῖ ὁ Ῥαούλ, ἦτον τοῦ Φειδίππου. Τόμ. Β. 372. — Ὁμοίως λέγουσι καὶ τὸν Αἴατον καὶ τὴν Πολύκλειαν τέκνα τινὸς Φιλίππου, ἀλλ' αὐτὸς λέγει τοῦ Φειδίππου, κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἔννοιαν. Τοῦτο τὸ σφάλμα παρέβλεψεν ὁ Κωραῆς, ὁ τελευταῖος ἐκδότης τοῦ Πολυαίου, ὡς λέγει ὁ Ῥαούλ. Ἀυτόθι, σημειώσ. 38.

βε τὸν τόπον. Ἐπειδὴ δὲ εἰδίθη χρησμός, νὰ βασιλεύσῃ ἐκεῖ, ὅς τις διαβῆ πρώτον τὸν Ἀχιλῶν ποταμὸν, καὶ πατήσῃ εἰς τὴν χώραν τῶν ἔχθρῶν, ἢ Πολύκλεια ἐπροσποιήθη, ὅτι ἦτον πληγωμένη εἰς τὸν πίδα, καὶ παρεκάλεσε τὸν ἀδελφὸν τῆς Αἰάτου, νὰ τὴν λάβῃ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ νὰ τὴν περάσῃ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Ἐκεῖνος δὲ μὴ γνωρίζων τὴν πανουργίαν, τὴν ἐπέρασε, πρὶν περάσῃ τὸ εὐρέυμα, οὔτε ἄλλοστις. Καθὼς ἐπλησίασαν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ποταμοῦ, ἐπήδησεν ἡ Πολύκλεια εἰς τὴν γῆν, λέγουσα, ὅτι αὐτὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ βασιλεύσῃ, κατὰ τὸν χρησμόν. Ὁ Αἶατος ὅμως δὲν ἐλυπήθη, ἀλλὰ μάλιστ' ἐχάρη διὰ τὴν ἀγχίνοιαν αὐτῆς. Ἐπειτα ἔλαβεν αὐτὴν γυναῖκα, καὶ ἐβασίλευον καὶ οἱ δύο. Ἐγέννησαν καὶ ἕνα υἱὸν Θεσσαλῶν καλούμενον, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ὠνομάσθη ἡ Θεσσαλία (α).

§. ι. Οἱ δὲ Ὀρέσαι οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀνωτέρω καὶ πρὸς τὸ βορειανατολικὸν τῆς Ἀμαντίας,

(α) Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἐλάμβανον, οἱ βασιλεῖς μάλιστ', τὰς ἀδελφὰς γυναῖκας. Θεσσαλοὶ δὲ ἐχρημάτισαν πολλοὶ, καὶ εἶναι ἀδελφῶν ἀπὸ τοῦ ὠνομάσθη ἡ Θεσσαλία. Πολύαιν. Η'. μδ'. Ἡρόδοτ. Περύμν. 176. Στράβ. Θ'. 401. Θεουκιδίδ. Α'. ιβ'.

ὠνομάσθησαν ἀπὸ τῶν Ὀρέσῃν υἱὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὁ ὁποῖος κατέφυγεν ἐκεῖ μετὰ τῶν φύων τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἔχων καὶ ἀποικίαν Μυκηναίων. Ἐκτίσεν ἔπειτα πόλιν καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν Ἄργος Ὀρεσικόν. Ἄλλοι δὲ νομίζουσιν, ὅτι δὲν ἦλθεν ἐκεῖ ὁ Ὀρέσης, ἀλλὰ τις υἱὸς αὐτοῦ ἔφερε τὴν ἀποικίαν, καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ὀνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἐπειδὴ καὶ ὁ Πενθίλος ἔφερεν ἀποικίαν εἰς τὴν Εὐβοίαν, καὶ εἰς τὴν Θράκην, καὶ ὠνόμασε τὰς πόλεις ἀπὸ τοῦ ὀνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ὀρέσου (α). Αὕτη δὲ ἡ ἀποικία εἰς τὴν Ἠπειρὸν ἔγινε κατὰ τοὺς 1210 χρόνους πρὸ χριστοῦ (β).

§. ια'. Πλησίον δὲ τούτων ἦσαν οἱ Παρωραῖοι, οἱ ὁποῖοι ἦλθον ἐκ τῆς Ἀρκαδίας, ὡς νομίζει ὁ ῥηθεὶς κριτικὸς· Ἐπειδὴ ἦτον καὶ εἰς τὴν Ἀρκαδίαν πόλις ἀρχαία τῶν Πελασγῶν Παρῶρεια ὀνομαζομένη, τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ὁ Παρῶρευς υἱὸς τοῦ Τρικολῶνου· οἱ δὲ ἐγκάττεικε αὐτῆς ὠνομάζοντο Παρωρεάται (γ) καὶ Παρωρεῖς.

(α) Ὅρα περὶ τούτων ἐν τῇ Ἔγγυγι, Τόμ. δ'.

(β) Στέφαν. Ὀρές. Στράβ. Ζ'. 326.

(γ) Παύσαν Ἀρκαδικ. Στέφαν Παρωρ.

§. β'. Τὸ δὲ Ἄργος τὸ Ἀμφιλοχικὸν ἔκτισεν ὁ Ἀμφίλοχος υἱὸς τοῦ Ἀμφιαράου μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ὁ Ἀλκμαίων ἀδελφὸς τοῦ Ἀμφιλόχου τὸ ἔκτισεν εἰς τιμὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ἢ εἶχεν υἱὸν Ἀμφίλοχον, καὶ τὸ ὠνόμασεν εἰς τιμὴν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Τέλος δὲ ἢ Ἀκαρνανία ὅλη ἦτον ὀποικία τῶν Ἀργείων, καὶ ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν Ἀκαρνανία υἱὸν τοῦ Ἀλκμαίωνος. Διὰ τοῦτο ὠνόμασαν καὶ τὸν ποταμὸν Ἰναχον (α)

§. γ', Οἱ δὲ Αἰγυπταῖοι ὠνομάσθησαν ἀπὸ ἓνα στρατηγὸν αὐτῶν Αἰγυπτία ὀνομαζόμενον. Τοῦτο τὸ ἔθνος ἦτον τῆς Θεσπρωτίας, ὅμως δὲν ἰξεύρομεν εἰς ποῖον μέρος εἶχε τὴν κατοικίαν αὐτοῦ. Ἦσαν δὲ καὶ εἰς τὴν Σικελίαν Αἰγυπταῖοι, καὶ Ἐλυμοί, καὶ Ἐλινοί· ἢ Κέρκυρα ὠνομάζετο Δρέπανον· ἦτον καὶ εἰς τὴν Σικελίαν πόλις, Δρέπανον καλουμένη. Ἐλυμοί ἦσαν καὶ εἰς τὴν Οἰνστρίαν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα συνώνυμα, ὡς φαίνεται, ὅτι ἐκ τῆς Θεσπρωτίας ἦτον ἡ ἀρχὴ τούτων (β).

(α) Ἀπολλόδ. Γ'. ζ'. 5. Θουκυδίδ. Β'. ρβ'. Τζέτζ. ἐν Λυκόφρ. 441. Στράβ. ἰ. 462.

(β) Στέφαν. Αἰγυπ. Ραούλ. Τόμ. Α'. 343—.

§. ιδ'. Οἱ δὲ Ἐλλοποὶ ἦλθον ἐκ τῆς Θεσσαλίας, ὡς συμπεραίνει ὁ ῥηθεὶς κριτικὸς (α). φαίνονται ὅμως πολὺ πιθανὸς ὁ συμπερασμὸς κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων. Ὁ Ἐλλοψ υἱὸς τοῦ Ἴωνος ἔφερεν ἀποικίαν Ἴώνων εἰς τὴν Εὐβοίαν, τὴν νῦν Εὐρίπου, καὶ ἔκτισε πόλιν Ἐλλοπίαν ἀπ' αὐτοῦ καλουμένην κατὰ τὴν χώραν τῶν Ἰσσιῶν, καὶ κατ' ὀλίγον ὠνομάσθη ὅλη ἡ Εὐβοία Ἐλλοπία. Οἱ δὲ Ἰσσιῶται τῆς Εὐβοίας ἐπέρασαν ὕψερρον εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ἀπ' αὐτῶν ὠνομάσθη ἡ Ἐσιῶτις χώρα τῆς Θεσσαλίας, ἡ ποῖα ἦτον περὶ τοῦ Πηνειοῦ, ὅπου εἶναι τὰ Τρίκαλα τῶρα, καὶ ἐκτείνετο ἕως εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἠπειροῦ. Ἐκεῖθεν ἴσως ἐπέρασαν οἱ Ἐλλοποὶ εἰς τὴν Ἠπειροῦ. Ἐτι δὲ ἦτον καὶ εἰς τὴν Αἰτωλίαν πόλις Ἐλλόπιον καλουμένη (β), καὶ εἰς τὰς Θεσπειάς, ὅπου ἦλθεν ἀποικία τῶν Ἴώνων, δηλαδὴ τῶν Ἀθηναίων.

§. ιε'. Οἱ δὲ Σελλοὶ, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἔθνος ἰδιαιτέρον περὶ τὴν Δωδώνην, καὶ ἐκ τούτων

(α) Ῥαούλ. Τόμ. Β'. 77. 100. 286.

(β) Στέφαν. Ἐλλοπ. Στρατ. Ι'. 445. Διοδώρ. Δ' κ. Σκίμων. 571.

ἦσαν οἱ Ἰερεῖς τοῦ Διὸς καὶ τοῦ μαντείου τῆς Δωδώνης, ἦλθον καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς Θεσσαλίας. Τιτυεὲς μὲν λέγουσι τοὺς αὐτοὺς Ἐλλοποῦς, Ἐλλοῦς ἢ Σελλοῦς, ἀλλ' εὐρίσκονται τρία διάφορα ἔθνη ἀπὸ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν ὀνομαζόμενα. Οἱ μὲν Ἐλλοποὶ, εἴρηται, ὅτι ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ Ἀθηναίου Ἐλλοπος· οἱ δὲ Ἐλλοὶ ἀπὸ τοῦ ἡγεμόνος αὐτῶν Ἐλλοῦ, τοῦ Θετταλοῦ· οἱ δὲ Σελλοὶ, ἀπὸ τοῦ ἡγεμόνος αὐτῶν Σελλοῦ τοῦ Πελασοῦ. Λέγουσι δὲ ἄλλοι, ὅτι οἱ Σελλοὶ ἦσαν Πελασοὶ τῆς Τυρρηνίας· ὅμως οἱ Πελασοὶ τῆς Τυρρηνίας ἦλθον ἐκεῖ ἐκ τῆς Θεσσαλίας· ὅθεν οἱ μὲν Ἐλλοὶ καὶ Σελλοὶ ἦσαν Πελασοὶ ἐκ τῆς Θεσσαλίας, οἱ δὲ Ἐλλοποὶ, Ἴωνες· Οἱ Ἐλλοποὶ ἦσαν περὶ τὴν χώραν ἐκείνην, ὅπου εἶναι τῶρα τὰ Ἰωάννινα, ἣ ὅποια ἦτον μέρος τῆς Θεσπρωτίας ὡς εἴρηται. Εἰς τὴν Θεσπρωτίαν ἦτον καὶ τὸ ἀρχαιότατον Νεκρομάντειον ὡς λέγει ὁ Πausanias, ἔπερ ὀνομάζει Ἄορνον. Ἐκεῖ ἦλθεν ὁ Ὀρφεὺς καὶ ἀνεκάλεσε τὴν Εὐριδίκην ἐκ τοῦ ἄδου. Τοῦτο λοιπὸν ἦτον ἐν τῇ Ἐλλοπία, ἢ ὀλίγον κατωτέρω, ὅπου εἶναι τὸ χάσμα, εἰς τὸ ὁποῖον βυθίζεται καὶ χάνεται ὁ Ἀχέρων· ἐπειδὴ

τὰ τοιαῦτα χάσματα ἐνόμιζον εἴματα τοῦ ἄδου, εἰς δισόφορα μέρη (α).

§. ις. Οἱ δὲ Ἀργυρίνοι ἦσαν ὡς εἴρηται πρὸς τὰ βόρεια τῆς Ἠπείρου κατὰ τὰ Ἀκροκεραύνια ὄρη, πλησίον τοῦ Αἰαντος ποταμοῦ. Ἐκεῖ πλησίον ἔμειναν καὶ οἱ ῥηθέντες Κόλχοι, καὶ ἴσως αὐτοὶ ὠνομάσθησαν Ἀργυρίνοι. Μετὰ δὲ τῶν Τρωϊκῶν πόλεμον ἦλθον ἐκεῖ ὁμοῦ ὁ Νιρεὺς ἐκ τῆς Σύμης ὁ περίφημος διὰ τὴν ὠραιότητα, καὶ ὁ Θίας στρατηγὸς τῶν Αἰτωλῶν, ἔχοντες ἀποικίαν τὰ στρατεύματα αὐτῶν, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπολέμησαν εἰς τὴν Τρωάδα. Καὶ οὕτως ἔμειναν καὶ αὐτοὶ ἐκεῖ μεταξὺ τῶν Ἀργυρίνων, ὡς λέγει ὁ Λυκόφρων (β).

§. ιζ. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὁ πολυχρόνιος πόλεμος τῆς Τρωάδος μετέβαλε δι' ὅλου τὰς διοικήσεις, καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς Ἑλλάδος· ἐπειδὴ ἐν ᾧ ἐ-

(α) Ὅμηρ. Ἰλ. Π. 235. καὶ Σχόλ. Διδύμ. καὶ Βιλοαζ. Φαβωρίν. Σειλλ. Παυσαν. Βοιωτ. λ'. Διόδ. Δ. Κβ'. Ὅρα καὶ ἐν Ὁργυγ. περὶ Ἀδρον. καὶ Νεκυομαντ.

(β) 1017. καὶ Τζέτζ. Ὁ Τζέτζης ἠπατήθη ἐνταῦθα, διότι ἐνόμισεν, ὅτι μόνον εἰς τὴν Σικελίαν ἦτον πόλις Ἀργύριον, ἡ πατρις τοῦ Διοδώρου. Τοῦτο ὁμοῦ παρετήρησε πρότερον ὁ Ραούλ.

πολέμουν αὐτοὶ δέκα χρόνους ἐκεῖ, ἤρπασαν ἄλλοι τοὺς τόπους αὐτῶν· ὅθεν διεσκορπίσθησαν ὕστερον, ἄλλοι μὲν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἄλλοι δὲ εἰς τὴν Ἡπειρου, καὶ ἄλλοι εἰς τὴν Ἰταλίαν, ζητοῦντες ἄλλους τόπους. Ἐπλάσαν μὲν οἱ ποιηταὶ, ὅτι ἔρριπτεν αὐτοὺς ἡ τρικυμία εἰς ξένους τόπους, ὡς λέγει καὶ ὁ Λυκόφρων, ὅτι ἔρριψε καὶ τοῦ Νιρέα καὶ Θόαντα εἰς τὴν Λιβύαν, ἔπειτα ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἡπειρου. Ὅμως δὲν ἦτον αὐτῇ ἡ αἰτία· ἐπειδὴ εἶναι πολλαὶ νῆσοι καὶ τόποι ἄλλοι πλησιέστεροι μεταξὺ Λιβύας καὶ Ἡπειρου, καὶ ἐδύνατο νὰ μείνωσιν ἀλλοῦ, εἰς πλησιέστερον μέρος, ἢ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν. Ἄλλ' αὐτοὶ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα πλεον τῆς πατρίδος, καὶ ὄντες συνειθισμένοι, νὰ ἡγεμονεύωσιν, ἐζήτουν ἔθνη βάρβαρα νὰ τὰ ἐξουσιάζωσιν. Αὕτη ἡ τρικυμία τῆς φιλαρχίας φαίνεται, ὅτι ἔρριπτεν αὐτοὺς μεταξὺ τῶν βαρβάρων ἐθνῶν.

§. ιη'. Ταῦτα λοιπὸν ἦσαν τὰ ἐπισημότερα ἔθνη τῆς Ἡπειρου, τῶν ὁποίων τὴν ἀρχὴν ἐδουνήθη νὰ εὕρω. Οἱ δὲ Μολοσσοὶ ἦσαν καὶ αὐτοὶ Θεσσαλοὶ, ὡς δέλομεν εἰπῆ μετ' ὀλίγου· ὁμοίως καὶ οἱ Αἰθίκες, οἳ τινες ἦσαν πρὸς ἀνατολὰς τῶν

Παραυαίων, καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ τῆς Θεσσαλίας, τῆς νῦν Σαλαμβρίας· ὁμοίως ἦσαν Θεσσαλοὶ καὶ οἱ Ἀθαμάνες, καὶ ἄλλα τινά· ὥστε τὰ ἔθνη τῆς Ἠπείρου ἦσαν ἅπαντες Ἕλληνες, ἐκτὸς ὀλίγων Τρωαδιδῶν, οἱ ὁποῖοι ἦλθον μὲ τὸν Πύρρον υἱὸν τοῦ Ἀχιλλέως. Πλησίον δὲ τῆς Ἠπείρου πρὸς τὰ σύνορα τῆς Ἰλλυρίας ἦσαν οἱ Ἐγχελεῖς, ὅπου ἦλθεν ὁ Κάδμος μὲ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Ἀρμονίαν, καὶ ἐβασίλευσαν, ἀφ' οὗ ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὰς Θήβας. Ἐκεῖ ἐγέννησαν υἱὸν Ἰλλυριὸν ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσεν ὕσερον. καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὠνομάσθη ἡ χώρα Ἰλλυρία.

§. ιθ'. Πολλοὶ Ἱστορικοὶ λέγουσιν, ὅτι πρὸς τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἠπείρου καὶ μάλιστα περὶ τὴν Ἀμβρακίαν, ἐβασίλευεν ὁ Γηρυόνης κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἡρακλέους, περὶ τοὺς 1350 πρὸ Χριστοῦ, ὅστις εἶχε πολλὰς ἀγέλας βοῶν· ἐπειδὴ λέγουσιν, ὅτι τὰ μέρη ἐκεῖνα εἶναι βουτρόφα· ὅθεν ἐστράτευσεν ὁ Ἡρακλῆς εἰς τὴν Ἠπειρον, καὶ νικήσας τὸν Γηρυόνην, ἔλαβε τὰς ἀγέλας τῶν βοῶν, καὶ ἔφερεν αὐτὰς εἰς τὴν Πελοπόννησον. Οἱ δὲ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι κατὰ τὸν Ἀτλαγτικὸν Ὠκεανὸν, ἐβασίλευεν ὁ Γηρυόνης εἰς

μίαν νῆσον Ἐρύθειαν ὀνομαζομένην. Ἀλλ' ἢ ἱστορικοὶ νομίζουσι ἐκεῖνο ποιητικὸν πλάσμα(α), ἢ σφάλμα γραφικόν· διότι εὐρέθη μία ἐπιγραφή εἰς τὴν Ἰπάτην πόλιν τῶν Δινιάνων, εἰς σήλην γεγραμμένη, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ἡ γυνὴ τινὸς Εὐρύτου ὠνομάζετο Ἐρύθη, καὶ ἀπὸ αὐτῆν ὠνομάσθη μία πεδιάς τῆς Ἡπείρου Ἐρύθη καὶ Ἐρύθεια, ὅπου ἐβασίλευεν ὁ Γηρυόνης.

§. κ'. Ἐὰν τούτο εἶναι ἀληθινόν, ὁ Ἡρακλῆς ἔκαμε δύο ἐκστρατείας εἰς τὴν Ἡπειρον, καὶ ἐπολέμησε δις μὲ τοὺς Ἡπειρώτας, καὶ τέλος ἔγινε καὶ συγγενῆς αὐτῶν. Διότι ὅτε ἐβασίλευεν ὁ Φυλίας ἀπόγονος τοῦ Θεσπρωτοῦ εἰς τὴν Ἐφυραν, καὶ ὁ Οἰνεὺς εἰς τὴν Καλυδῶνα τῆς Λιτωλίας, συνέβη πόλεμος μεταξὺ Θεσπρωτῶν καὶ Καλυδωνίων, καὶ οἱ Καλυδώνιοι ἀδύνατοι ὄντες, ἐκάλεσαν σύμμαχον τὸν Ἡρακλῆα. Ἐστράτευσε λοιπὸν ὁ Ἡρακλῆς μὲ τοὺς Καλυδωνίους εἰς τὴν Θεσπρωτίαν, καὶ νικήσας τοὺς Θεσπρωτοὺς, ἐφόνευσε καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν

(α) Εὐρύθ. ἐν Διονύσ. περιηγήσ. 658. Σκύλιξ Ἰλλυρ. καὶ σχολ.

Φυλῆα. ἔλαβε καὶ μίαν θυγατέρα ὁ Φυλῆς Ἀ-
 ρυόχην καλουμένην, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν αἰχμᾶ-
 λωτον ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε τὸν
 Τληπόλεμον (α).

§. κα'. Ὀλίγον δὲ ὕστερον, ζῶντος ἐτι τοῦ
 Ἡρακλείου, ἐσράτευσεν ὁ Θησεὺς καὶ Πειρίθους
 εἰς τὴν Θεσπρωτίαν. Μετὰ τὸν Φυλῆα ἐβασί-
 λευσεν εἰς τὴν Ἐφυραν ὁ Αἰδωνεύς, ἡ ἀμέσως,
 ἢ ὀλίγον ὕστερον· ἐπειδὴ ταῦτο μὲν δὲν τοῖς ἐξυ-
 ρομένοις, ὅτι ὅμως ἐβασίλευσε μετ' ὀλίγου μαρ-
 τυρεῖ ἢ ἡλικία τοῦ Ἡρακλείου. Ἄγνοοῦμεν καὶ
 τοῦτο, ἂν ὁ Αἰδωνεὺς ἦτον ἀπόγονος τοῦ Θε-
 σπρωτοῦ, ἢ ἐξ ἄλλου γένους· ἐπειδὴ δὲν ἀνα-
 φέρονται οἱ γονεῖς αὐτοῦ. Οὗτος ὁ Αἰδωνεύς ἤρπα-
 σεν ἐκ τῆς Σικελίας τὴν Περσεφόνην θυγατέρα
 τῆς Δήμητρος, καὶ ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς μίαν θυ-
 γατέρα, τὴν ὁποίαν ὠνόμασε Κόρην. Ταύτην
 λοιπὸν τὴν Κόρην ἤθελον νὰ ἀρπάσωσιν ὁ Θη-
 σεὺς καὶ Πειρίθους, καὶ διὰ τοῦτο ἐσράτευσαν
 εἰς τὴν Ἠπειρον. Ἐνικήθησαν ὅμως, καὶ ὁ μὲν
 Πειρίθους ἐφονεύθη, ὁ δὲ Θησεὺς ἔμεινεν αἰχ-
 μάλωτος, ἕως οὗ ἤλθεν ὁ Ἡρακλῆς ὕστερον,

(α) Ἀπολλοδ. Β'. ζ'. 5. Διόδ. Δ'. λς'.

καὶ ἠλευθέρωσεν αὐτὸν (α). Δὲν εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι οὗτος ὁ Ἀἰδωνεύς ἤρπασε τὴν Περσεφόνην, διότι ἡ Δήμητρα ἦτον πολὺ προγενεστέρα τοῦ Ἀἰδωνεύς τούτου· ὅτι ὁμῶς ἦτον οὗτος βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου, καὶ μάλιστα τῆς Μολοσσίδος, μαρτυρεῖ ὁ Πλούταρχος καὶ ἄλλοι πολλοί. Καὶ αὐτὸς ὠνομάσθη Ἀἰδωνεύς, τὸ ὁποῖον σημαίνει Πλούτωνα, καὶ Ἄδην· ὠνόμασε καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Περσεφόνην, καὶ τὴν θυγατέρα Κόρην· εἶχε καὶ ἓνα σκύλου μέγα, καὶ ὠνομάσεν αὐτὸν Κέρβερον (β), διὰ τὰ ἔχη ὅλα τὰ παράσημα τοῦ Ἄδου, ἐπειδὴ ἔπλασαν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι ἐκεῖ ἦτον ὁ Ἄδης. Τοῦτο τὸ ποιητικὸν πλύσμα ἂν ἀναχθῆ εἰς Ἰσορίαν, ὅτι ὁ Κέρβερος ἦτον στρατηγὸς περίφημος τοῦ Ἀἰδωνεύς, ὁ Ἡρακλῆς ἐστράτευσε καὶ τρίτον εἰς τὴν Ἠπείρου, καὶ ἔλαβε τὸν Κέρβερον αἰχμάλωτον, κατὰ τὴν προσαγὴν τοῦ Εὐρυπύθεως.

§. κβ'. Μετὰ δὲ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἦλθεν ὁ

(α) Κύριλλ. παρὰ Βοσσο. Θεολογ. Α'. Σ'. φιλόχορι παρ' Εὐσταθ. χρονικ. κζ'. Πλούταρχ. Θεσ. λβ'. λδ'.

(β) Οἱ σκύλοι τῆς Μολοσσίδος ἦσαν περίφημοι, ὁμῶς οὗτος ὁ Κέρβερος φαίνεται ὅτι ἦτον στρατηγὸς αὐτοῦ, ὅστις ἐφόνευσεν τὸν Πειρίθουν.

Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν Ἡπειρὸν κατὰ τινα χρησμὸν, ἀφ' οὗ ἐφόνευσε τοὺς μνηστῆρας, καὶ ἔκτισε τὴν πόλιν Βούνειμα πλησίον τῆς Τραμπύας· ὡς ἔφερε καὶ αὐτὸς ἐκεῖ ἀποικίαν Ἰθακησίων. Βούνειμα δὲ ὠνομάσθη ἢ πόλις, ἐπειδὴ ἐθυσίασε βουν, ἔπειτα ἔκτισεν αὐτήν. Κατέστησεν ἐκεῖ καὶ τὴν λατρείαν τοῦ Ποσειδῶνος· ὅθεν ὠνομάσθη καὶ ὁ Ποσειδῶν Ἡπειρώτης. Ταύτην δὲ τὴν συμβουλήν ἔλαβε παρὰ τῶν Τειρεσίδεω ὡς λέγει ὁ Ὅμηρος. Ἦτον δὲ ἡ πόλις αὕτη εἰς τὴν χώραν τῶν Τυμφαίων, ὅπου ἐγίνοντο ἄριστοι βόες ὡς λέγει ὁ Καλλιμάχος, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως ὠνομάσθη Βούνειμα, ἀπὸ τοῦ νέμειν βούς, καὶ οὐχὶ ὡς λέγει ὁ Στέφανος ἀπὸ τοῦ θυσιασθέντος βοός. Ὁ δὲ Πίνδαρος λέγει βουτρόφα τὰ ὄρη τῆς Ἡπείρου τὰ ὅποια κατέρχονται ἀπὸ τῆς Δωδώνης μέχρι τῆς Ἴουικῆς θαλάσσης. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἦσαν περίφημοι οἱ βόες τοῦ Γηρυόου. Τυμφαῖος ἦτον ὁ Πολυσπέρχων ὁ μέγας ἐκεῖνος στρατηγὸς καὶ βασιλεὺς τῶν Τυμφαίων καὶ Διθίκων, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Κασσάνδρου, ὅστις ἐφόνευσε τὸν Ἡρακλέα υἱὸν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐκ τῆς Περσίδος Βαρσίνης· ὅθεν ὀνομάζει αὐτὸν ὁ Λυκόφρων Δράκουτα Τυμφαῖον. Ὁ δὲ φιλόσοφος

Κλεάνθης ὁ μαθητὴς καὶ διαδόχος τοῦ Ζήνωνος
ἦτον ἐκ τῆς Ἀσσοῦ πόλεως τῆς Ἠπείρου (α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τοῦ Πύρρονος τοῦ πρώτου, υἱοῦ
τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ τῶν ἀπογόνων
αὐτοῦ.

§. α'. Ὁ Πύρρονος οὗτος κατάγεται, καθὼς
καὶ ὁ Μιλτιάδης, ἐκ τοῦ ἀρχαιστάτου γένους τοῦ
Διὸς καὶ τοῦ Ὀκεανῶ, κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἰσορίαν·
ἐπειδὴ ὁ Ὀκεανὸς ἐγέννησε τὸν Ἀσωπὸν, ὁ δὲ
Ἀσωπὸς τὴν Αἰγίναν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐγέννη-
σεν ὁ Ζεὺς τὸν Αἰακόν, τὸν βασιλέα τῆς νήσου
Αἰγίνης, καὶ τὸν δικαιότατον ἀνθρώπον τῆς Ἑλ-
λάδος. Οὗτος δὲ ὁ Ζεὺς ἦτόν τις βασιλεὺς τῆς
Αἰγίνης, διότι οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον τοὺς βασι-
λεῖς τότε μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Διὸς, τὸ ὁποῖον
ἐνομιζέτο εὐγενέστατον καὶ ἰδίου τῶν βασι-

(α) Ὅμηρ. Ὀδυσ. Α. 120. καὶ Εὐστάθ. Καλλιμάχ.
Ἕμν. εἰς Ἄρτεμ. 278. καὶ Σχολ. Πίνδαρ. Νεμ. Δ'. 34.
καὶ Σχολ. Λυκόφρ. 309. καὶ Τζέτζ. Στέφαν. Βούνημ.
Σχολ. Διόδ. Κ'. κη'.

λέων· ἐπειδὴ ὁ Ζεὺς ἐνομιζέτο ὁ δικαιότατος, ἰσχυρώτατος, εὐγενέστατος καὶ ἀρχαιότατος βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων. Διὰ τοῦτο τὸν ὠνόμασαν Ζῆνα· οἷον αἵτιον τοῦ καλῶς ζῆν· ἐπειδὴ αὐτὸς ἔδειξε πρῶτος, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ζῆσωσιν οἱ ἄνθρωποι εὐδαιμόνως καὶ εὐχαρίως. Τοιαύτην δὲ εὐγνωμοσύνην ἐφύτευσε εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀγαθότης καὶ φιλανθρωπία τοῦ Διός, ὥστε δὲν ἔξουρον πῶς νὰ τὸν τιμῶσι, καὶ μὲ τί ἄξιον τῆς δικαιοσύνης καὶ μεγαλοπρεπείας αὐτοῦ, νὰ τὸν συγκρίνωσιν εἰς εὐχαρίσῃσιν αὐτῶν. Τέλος δὲ μόλις ἔκριναν τὸν λαμπρότατον Πλανήτην ἄξιον, καὶ ὠνόμασαν αὐτὸν Δία. Δὲν εὐχαριστήθησαν ὅμως καὶ εἰς τοῦτο, ἐπειδὴ ἐφαίνετο μικρὰ ἡ τιμὴ αὕτη, καὶ ὄχι ἀνάλογος τῆς ἐργασίας τοῦ Διός· ὅθεν ὠνόμασαν Δία τὸν Ἥλιον, ἐπειδὴ ἄλλον φαινόμενον κοινὸν εὐεργέτην μεγαλήτερον τοῦ Ἥλιου δὲν ἐγνώριζον, νὰ παραβάλωσι τὸν Δία με αὐτόν. Δὲν εὐχαριστήθησαν καὶ εἰς τοῦτο, καὶ ὠνόμασαν Δία τὸν Δημιουργὸν καὶ κυβερνήτην τοῦ παντός, ὅς τις ἐδημιούργησε τὸ πᾶν, καὶ διοικεῖ αὐτὸ μὲ σοφίαν καὶ ἰσουομίαν ἀκατανόητον. Οὕτω τρόπον τινα καὶ ὁ Ζεὺς μετέπλασε τοὺς ἄσ-

θρώπους εἰς βίον ἡμερον, καὶ ἐκυβέρνησεν αὐτοὺς μετὰ σφίαν καὶ δικαιοσύνην, μιμούμενος τὴν δημιουργόν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν εὐνομήσθη ὁ Ζεὺς εὐγενέστατος πάντων τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὠνόμαζον μετὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τότε τοὺς δικαίους καὶ φιλανθρώπους βασιλεῖς.

§. β'. Τοιοῦτος δικαιοτάτος ἦτον καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Αἰακὸς ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγίνης, ὡς τὸν εἶδον οἱ θεοὶ ὅ,τι καὶ ἂν εἰζήτει. Διὰ τοῦτο, ὅτε συνέβαινε τις ὄργη θεϊκὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἱ Ἕλληνες παρεκάλουν τὸν Αἰακὸν, νὰ προσευχηθῆ, ἵνα παύσῃ τὸ κακὸν· καὶ ἔπαυεν εὐθύς, καθὼς προσήχθετο ὁ Αἰακὸς, ὁ βασιλεὺς τῆς νῆσου Αἰγίνης. Διὰ τοῦτο τὸν ἔκαμαν καὶ κριτὴν τοῦ Ἄδου, νὰ κρίνῃ καὶ ἐκεῖ δικαίως τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων. Τοιαύτην ὑπόληψιν ἀφῆκεν ὁ Αἰακὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Τοιοῦτοι λοιπὸν ἦσαν οἱ πρόγονοι τοῦ Πύρρου, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὠνομάζοντο Αἰακίδαι, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ τοῦ τρίτου Πύρρου ὠνομάζετο κυρίως Αἰακίδης. Τοιοῦτος ἦτον καὶ ὁ Αἰακὸς, ὅς τις ἐγέννησε τὸν Πηλεῖα καὶ Τελαμῶνα, τοὺς περιδοῦντας Ἡρώας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ μὲν Τελαμὼν ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Σαλαμίνα ὕστερον, καὶ ἐγέννησε τὸν μέγαν Αἴαντα. Ὁ δὲ Πηλεὺς ἐπέρασεν εἰς τὴν Θέσσα-

λίαν, καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ, εἰς τὴν χώραν Φθιώ-
 τιν, ὅπου ἦτον ἡ πόλις Ἑλλάς ὀνομαζομένη,
 ὄνθθεν καὶ πρὸς τὸ δυτικὸν τοῦ Πελασγικοῦ κόλ-
 που, τοῦ νῦν Βῶλου καλουμένου. Ἔπειτα ἔλα-
 θε γυναῖκα τὴν Θέτιν, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἀχιλ-
 λέα. Ἡ δὲ Θέτις ἦτον θυγάτηρ τινὸς βασιλέως τῆς
 Θεσσαλίας, ἀλλ' ἡ ὠραιότης καὶ ἡ ἀρετὴ αὐ-
 τῆς, ὑπεχρέωσε τοὺς ἀνθρώπους, νὰ τὴν ὀνομά-
 σωσι Θεάν Νηρηΐδα, θυγατέρα τοῦ Νηρέως, ἐ-
 πειδὴ ἔμεινε τὸ ὄνομα αὐτῆς ἀθάνατον, διὰ τὴν
 ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην. Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἔλαθε
 γυναῖκα τὴν Δηϊδάμειαν θυγατέρα τοῦ Λυκο-
 μήδους βασιλέως τῆς νήσου Σκύρου, καὶ ἐγέν-
 νησε τὸν Πύρρον, τὸν ὁποῖον ἀνέτρεφεν ὁ Πάπ-
 πος αὐτοῦ Λυκομήδης εἰς τὴν Σκύρον, ὅτε ἤλ-
 θεν ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς Ἰρωάδος.
 Τοιαύτη ἦτον ἡ φημηλία αὕτη, πανταχόθεν λαμ-
 πρά, βασιλικὴ καὶ εὐάρετος, ἐκ τῆς ὁποίας κα-
 τάγεται ὁ Πύρρος. Καὶ πάντες οἱ ἀπόγονοι αὐ-
 τῆς, ὁ Πηλεὺς, Ἀχιλλεὺς, Πύρρος, καὶ οἱ λοι-
 ποί, ἦσαν οἱ ἀνδρειότατοι, δικαιοτάτοι καὶ λαμπρό-
 τατοι Ἴρωες τῆς Ἑλλάδος. Ἐπειδὴ δὲ ἐφουεῦθη ὁ
 Ἀχιλλεὺς εἰς τὸν πόλεμον, οἱ Ἕλληες ἐσειλαν καὶ
 ἐζήτησαν τὸν Πύρρον, νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν πόλε-

μον, εἰς τὸν τόπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Ὁ Πύρρος ἦτον τότε πολὺ νέος, ἔμως ἦλθε μὲ πολλὴν προθυμίαν, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ δοξασθῆ, νὰ ἐκδικήσῃ καὶ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἐφόνευσαν δολίως οἱ Τρωαδίται. Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη καὶ Νεοπτόλεμος ὁ Πύρρος, ἐπειδὴ ἦλθε νέος εἰς τὸν πόλεμον.

§. γ'. Τριούτος δὲ νέος ὢν, ἔδειξε πολλὰς καὶ μεγάλας ἀνδραγαθίας εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον, διοικῶν τοὺς στρατιώτας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οἱ ὅποιοι ὠνομάζοντο Μυρμηδόνες (α). Τέλος δὲ αὐτὸς συνήργησε, καὶ ἐκυρίευσαν οἱ Ἕλληες τὴν Τρωάδα, ἐφόνευσε πολλοὺς εἰς τὸν πόλεμον, καὶ αὐτὸν τὸν Πριάμεν τὸν βασιλέα τῆς Τρωάδος. Ἔλαβεν ἄπειρα λάφυρα, καὶ τὴν Ἀνδρομάχην τὴν γυναῖκα τοῦ Ἑκτορος αἰχμάλωτον, καὶ τὸν Ἑλενον υἱὸν τοῦ Πριάμευ, καὶ οὕτως ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὅμως δὲν μετεχειρίσθη αὐτοὺς ὡς αἰχμαλώτους, ἀλλὰ τὴν μὲν Ἀνδρομάχην εἶχεν ὡς βασίλισσαν καὶ γυναῖκα νόμιμον· τὸν δὲ Ἑλενον ὡς σύμβουλον. Εἶχε δὲ τὸν Ἀκασον υἱὸν τοῦ Πελίου γείτονα εἰς τὴν

(α) Ὅρα περὶ πάντων τούτων ἐν τῇ ᾠγυγίᾳ.

Θισσαλίαν, ὅστις ἐβασίλευεν εἰς τὴν πόλιν Ἴωλκόν, ἣ ὅποια ἦτον πρὸς τὸν μυχὸν τοῦ Πελασγικοῦ κόλπου, ὅπου εἶναι τῶρα ὁ Βόλος. Με τούτου εἶχον παλαιὰν ἐχθραν, καὶ τότε ἐν ᾧ ἔλειπον αὐτοὶ εἰς τὴν Τρωάδα, ἤρπασεν ὁ Ἄκασος τὸ βασίλειον αὐτῶν. Ἦ ὡς νομίζουσι ἄλλοι, ὁ ῥηθείς Ἡρακλείδης Ἄντιφος ἤρπασεν αὐτό. Ἀναφέρεται ὅμως καὶ πόλεμος αὐτῶν μετὰ τοῦ Ἄκασου, καὶ ὅτι ἐφόνευσε τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἄκάσου ὁ Πύρρος ὕστερον. Διὰ τοῦτο δὲν εἰδυνήθη νὰ μείνῃ εἰς τὴν Θισσαλίαν ὁ Πύρρος, ἀλλ' ἔλαβεν ὅλους τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ἥπειρον, ὅπου ἐκυρίευσεν τὴν Μολοσσίδα, καὶ ἐβασίλευεν ἐνδόξως καὶ μεγαλοπρεπῶς, συνάξας εἰς πόλεις τοὺς διασκορπισμένους ἀνθρώπους, καὶ κατασχέσας νόμους Ἑλληνικοὺς, καὶ πᾶσαν τὴν ἀνῆκουσαν εὐνομίαν καὶ εὐταξίαν, εἰς εὐδαιμονίαν καὶ ἡσυχίαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ὑποκειμένων.

§. ἡ. Τοιοῦτος δὲ γενόμενος, ἤθελε βεβαίως νὰ ἔχῃ καὶ συγγενεῖς καὶ συμμάχους Ἑλληνας· ὅθεν ἔδωκε τὴν Ἀνδρομάχην γυναῖκα εἰς τὸν Ἐλευον, θείων νὰ λάβῃ αὐτὸς τὴν Ἑρμιόνην θυγατέρα τοῦ Μενελάου τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης. Ἐπειτα ἦλθεν εἰς τὴν

Σπάρτην καὶ συνεζεύχθη αὐτὴν, ὅπου εἰώρτα-
 σεν ὁ Μενέλαος τοὺς γάμους μεγαλοπρεπῶς.
 Ὁ δὲ Πausanias λέγει, ὅτι ἐκ τῆς Σκύρου
 ἦλθεν ὁ Πύρρος μὲ σόλου εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ
 ἐνυμφεύθη τὴν Ἑρμιόνην· καὶ μάλις αὐνόμασε
 καὶ ἓνα ποταμὸν τῆς Λακωνίας Σκύραν, ἀπὸ τῆς
 Σκύρου, ὅπου ἐστάθη ὁ σόλος αὐτοῦ. Κατὰ τοῦ-
 του τοῦ λόγου ὁ γάμος ἔγινε πρὶν στρατεύσῃ εἰς
 τὴν Τρωάδα ὁ Πύρρος· ἢ μόνον διὰ ἀρραβῶνα
 ἦλθε τότε. Ἄλλ' ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι εἰς τὴν
 Τρωάδα ὑπεσχέθη αὐτῷ ὁ Μενέλαος τὴν Ἑρ-
 μιόνην. Μετὰ δὲ ταῦτα ἔλαβε καὶ τὴν Λάνασ-
 σαν, ὡς εἴρηται, τὴν θυγατέρα τοῦ Ἡρακλείδου
 Φειδίππου, ἢ Κλεοδαίου κατ' ἄλλους. Ἐζήτει
 δὲ τὴν Ἑρμιόνην γυναῖκα καὶ ὁ ἐξάδελφος αὐτῆς
 Ὀρέσης υἱὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ μάλις λέ-
 γουσιν, ὅτι ἦτον καὶ ἀρραβωνισμένη εἰς αὐτόν.
 Ἄλλ' ὁ Μενέλαος ὕστερον ἰδὼν τὰς ἀρετὰς τοῦ
 Πύρρου εἰς τὸν πόλεμον τῆς Τρωάδος, μετέδω-
 λε τὴν γυνάμην. Ἔτι δὲ ὁ Ὀρέσης ἔγινε καὶ
 μητροκτόνος, ἐπειδὴ ἐφόνευσε τὴν μητέρα αὐ-
 τοῦ Κλυταιμνήστραν, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως δὲν
 ἤθελεν αὐτὸν γαμβρὸν ὁ Μενέλαος. Ὄθεν ἐφύ-
 λαττε πάθος ἀσπονδου κατὰ τοῦ Πύρρου ὁ Ὀ-

ρέσης, και ἐξήτει εὐκαιρίαν. Ὁ δὲ Πύρρος μὴ
 ἰξεύρων τὴν ἐπιβουλήν, δὲν ἐφυλόττετο, καὶ
 ἦλθε ποτὲ εἰς τὸ μαυτεῖον τῶν Δελφῶν ἀπροφύ-
 λακτος. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐφόνευσεν αὐτὸν ὁ Ὀρέσης εἰς
 τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Λέγουσιν ὅμως πολλὰ
 καὶ διάφορα περὶ τοῦ φόνου αὐτοῦ (α). Μαθὼν
 δὲ τοῦτο ὁ Μενέλαος, ἦλθε καὶ ἔθαψε αὐτὸν
 μεγαλοπρεπῶς. Οἱ δὲ Δελφοὶ ἐτίμησαν αὐτὸν ὡς
 ἥρωα.

§. ε'. Ἐκ μὲν τῆς Ἑρμιόνης δὲν ἐγέννησε
 τέκνα· ἐκ δὲ τῆς Ἀνδρομάχης τρία· τὸν Μα-
 λοσσὸν, Πίελον καὶ Πέργαμον. Ἐκ δὲ τῆς Λα-
 νάσσης ἐγέννησεν ὀκτὼ ἀρσενικά καὶ θηλυκά, καὶ
 τὰ μὲν θηλυκά ἔδωκε γυναῖκας ἔτι ζῶν εἰς τοὺς
 γείτονας βασιλεῖς, ἵνα ἔχη αὐτοὺς συμμάχους.
 Ἔνα δὲ ἐκ τῶν ἀρσενικῶν ὠνόμασε Πύρρον, καὶ
 οὗτος ἦτον ὁ δεῦτερος Πύρρος τοῦ γένους τού-
 του. Κατὰ τοῦτον δὲ τὸν λόγον, δὲν συμβιβά-
 ζεται τὸ πρῶγμα· ἐπειδὴ τὰ ἐκ τῆς νεωτέρας
 γυναικὸς τέκνα ὑπ᾿ ἀνδρευσεν αὐτὸς ἔτι ζῶν, τὰ

(α) Ὅρα περὶ τούτων ἐν Ὠγυγίᾳ, ἐν τῷ περὶ Πύρρῳ,
 Ἑρμιόν. Ὀρές. Καὶ Πausan. Λίτικ. Δ'. Θ'. Ἰ'. Λα-
 κωνικ. Κς'. Κε'. Μεσσηνιακ. Κ'. Στράβ. Θ'. 427.
 Πλούταρχ. ἐν Πύρρ. α'.

δὲ ἐκ τῆς προτέρας ἦσαν ἔτι ἀνήλικα, ὡς μετ' ὀλίγον ῥηθήσεται. Καὶ φαίνεται ὅτι μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἔλαβον τὰς θυγατέρας οἱ γείτονες ἡγεμόνες. Ἀπὸ τοῦ Πυρρῶου λοιπὸν τοῦ πρώτου, υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως ὠνομάζοντο Πυρρίδαι οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ βασιλεῖς. Ἔτι δὲ ὠνομάζοντο καὶ Αἰακίδαι ἀπὸ τοῦ Αἰακοῦ.

§. ι'. Πρωτότοκος υἱὸς αὐτοῦ ἦτον ὁ Μολοσσὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτον ἀνήλικος, ἐπετρόπευεν αὐτὸν ὁ Ἑλένος. Λέγουσι δὲ ὅτι ἡ Ἑρμιόνη ἐφθόουε τὸν Μολοσσὸν κατὰ τὴν συνθήκειαν, ἐπειδὴ ἦτον πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Πυρρῶου ἐξ ἄλλης γυναικὸς, καὶ ἐπομένως διαδοχός. Ἐν τούτοις δὲ ἐγέννησε καὶ ὁ Ἑλένος υἱὸν Κεσρίνου ὠνομαζόμενον. Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἑλένου, ἔλαβεν ὁ Μολοσσὸς τὴν πατρικὴν βασιλείαν, ὁ Κεσρίνος ἔλαβε πολλοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ, καὶ ἦλθε πέραν τοῦ Θυάμιδος ποταμοῦ, ὅπου ἔκτισε τὴν πόλιν Κεσρίνην. Ὁ δὲ Μολοσσὸς ἐβασίλευσεν εἰς τὴν πατρικὴν χώραν, ἣ ὅποια ὠνομάσθη ἀπ' αὐτοῦ Μολοσσία. Ἄλλοι ἀναφέρουσι καὶ εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἕνα τόπον Μολοσσίαν ἔτι πρότερον καλούμενον, καὶ ἐκεί-

θεν ἐκομίσθη τὸ ὄνομα εἰς τὴν Ἥπειρον (α). Φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ Μολοσσὸς ἦτον ἀξίος καὶ εὐδοξὸς βασιλεὺς, ἀλλὰ τέκνα δὲμ ἀρῆκε, καὶ ἔπαυσε τὸ γένος αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἐβασίλευσε ὁ Πιέλος μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Ὁ δὲ Πέργαμος ἔλαβε τὴν Ἀνδρομάχην, καὶ ἐπέρατ' εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπου ἔκτισε τὴν πόλιν Πέργαμον, καὶ ἐβασίλευεν ἐκεῖ. Τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι ὁ Ἑλένος εἶχε πολλοὺς Τρωαδίτας, καὶ ἀδελφὸν Χάουα καλούμενον, ὁ ὁποῖος ἐφουεῦθη εἰς τὸ κυνήγιον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὠνόμασεν ὁ Ἑλένος τὴν Χαουίαν. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι δὲν ἦτον ἀδελφίς, ἀλλὰ φίλος καὶ συνοδοιπόρος τοῦ Ἑλένου, καὶ ὁ Ἑλένος ἐφουευσεν αὐτοῦ ἀκουσίως. Ἐν μέρει δὲ τῶν Θεσσαλῶν, ἢ τῶν Μυρμηδάων, ἐκ τῆς συνοδείας τοῦ Πύρρου, ἐχωρίσθησαν, καὶ ἦλθον πρὸς τὰ σύνορα τῆς Ἰλλυρίας, ὅπου ἔκτισαν τὴν πόλιν Βύλιον. Ἦτον καὶ ἄλλο ἔθνος ἐκεῖ, τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν πόλιν Βουλίην ἠνωθὲν τῶν Κεραυνίων ὄρων, καὶ ὠνομάζοντο Βουλινοί· ὠνομάζετο ὅμως καὶ τῆς Φωκίδος μία πόλις Βούλις ἀπὸ τοῦ οἰκιστοῦ αὐτῆς Βουλίω-

* (α) Παυσαν. Ἀττικ. ια'. Ἀθην. ια'. 5.

νος (α). Ἐτε δὲ λέγουσιν, ὅτι ὁ Ἐλευσος ἔκτισε τὴν πόλιν Βουθρωτῶν, καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν οὕτως ἀπὸ τοῦ βοῦς καὶ τρωτός· διότι ἐθυσιάζε βουὴν, ὁ ὁποῖος ἔφυγε πληγωμένος, ἐπειδὴ δὲν ἔσφαξεν αὐτὸν καλὰ ὁ Βούπληξ· ἔπειτα ἔπαισεν ἐκεῖ, ὅπου ἐκτίσθη ἡ πόλις Βουθρωτός, καὶ Βουτρωτός ὀνομαζομένη. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ὁ κτίστης τῆς πόλεως ὠνομάζετο Βουθρωτός, καὶ ἀπ' ἐκείνου ὠνομάσθη (β).

§. ζ. Ἐμμεῖς λοιπὸν ὁ Πείλος βασιλεὺς τῆς Μολοσσίδος, καὶ ἐκ τούτου κατάγεται ὁ τρίτος Πύρρος, ὁ περὶφημος βασιλεὺς τῆς Ἠπειρου. Δὲν ἰξεύρομεν ὅμως τί ἐγένετο εἰς τὴν Ἠπειρον, οὔτε τοὺς ἀπογόνους βασιλεῖς τοῦ Πείλου γνωρίζομεν, οὔτε τὰ ἔργα αὐτῶν μέχρι τοῦ Θαρύπου, ὁ ὁποῖος ἦτον δέκατος πέμπτος ἀπόγονος τοῦ Πείλου· ἐπειδὴ ἔταπεινώθησαν, καὶ ἔδαρβαρώθησαν τόσον, ὥστε δὲν εἶχον κοινωσίαν μετὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἀναφέρει δὲ ὁ Ἡρόδοτος, ὅτι εἰς τὴν ἀποικίαν τῶν Ἴώνων, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν διάφορα ἔθνη τῆς Ἑλλάδος μεμιγ-

(α) Στέφαν. Βουλ.

(β) Στέφαν. Βουθρωτ.

μείνα, ἦσαν καὶ Μολοσσοί. Ταύτην τὴν ἀποικίαν ἔφερον οἱ υἱοὶ τοῦ Κόδρου ἐκ τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὴν μικρὴν Ἀσίαν κατὰ τοὺς 1113 Χρόνους πρὸ Χριστοῦ. Καὶ τοῦτο δηλοῖ, ὅτι ἡ Μολοσσὶς ἦτον πολυάνθρωπος τότε. Κατὰ τοὺς χρόνος τοῦ Θεμισοκλέους ὁμῶς ἀναφέρεται ὁ Ἄδμητος βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν, ὡς ἐπίσημος βασιλεὺς, καὶ ὀπασοῦν δυνατός· ἐπειδὴ κατέφυγεν ὁ Θεμισοκλῆς εἰς αὐτὸν κατὰ τοὺς 470 πρὸ Χριστοῦ, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι ἐπεμψαν πρέδεις εἰς τὸν Ἄδμητον, καὶ ἐζήτησαν τὸν Θεμισοκλῆα φοβερίζοντες, ὅτι θέλουν κηρύξῃ πόλεμον κατ' αὐτοῦ ὃν εἶν παραδῶσῃ αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἄδμητος δὲν τὸν παρέδωκε μὲν, ὅλλα τὸν ἔσειλε κρυφίως εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ ἐκεῖθεν ἔφυγεν εἰς τὴν Ἀσίαν. Καὶ οὕτως ἐφύλαξε τὸν ἐντιμὸν Ἡπειρωτικὸν καὶ βασιλικὸν χαρακτῆρα, ἀπέφυγε φρονίμως καὶ τὸν πόλεμον, καὶ τὴν κατηγορίαν τῆς προδοσίας (α).

§. η'. Κατὰ δὲ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς λέγει ὁ Θουκυδίδης (β) συνεμάχησαν καὶ

(α) Πλούταρχ. Θεμισοκλ.

(β) β. π'.

οὐκ ἠπειρώται μὲν τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ ἐπεμψαν καὶ αὐτοὶ σράτευμα εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, ἵνα ἐπειδὴ οἱ Ἀμβρακιῶται ἠθέλουσαν κυριεύσασθαι τὴν Ἀκαρνανίαν, καὶ νῦν ἀποσπάσωσιν αὐτὴν ἀπὸ τῆς συμμαχίας τῶν Ἀθηναίων. Ἐπειδὴ τὸ Ἀμφίλοχικὸν Ἄργος κατ' ἀρχαίαν μὲν ἦτον ἰσχυρὸν, ὑστερον ὅμως ἐδυσχύνησαν καὶ ἐβαρβαρώθησαν, ὥστε ἐκάλεσαν συνοίκους τοὺς Ἀμβρακιώτας, τοὺς ὁποίους λέγει Ἀμβρακιώτας ὁ Θουκυδίδης. Οἱ δὲ Ἀμβρακιῶται ἠκμαζον τότε καὶ ἦσαν Ἕλληνας ἅπαντες· ὅθεν ἔμαθον ἀπὸ αὐτῶν καὶ ἐκεῖνοι οἱ Ἀργεῖοι τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ ἑλληνίσθησαν καθ' ὅλα. Οἱ δὲ ἄλλοι Ἀμφίλοχοι, ὅσοι ἦσαν εἰς ἄλλας πόλεις ἔξω τοῦ Ἄργους, ἔμειναν βάρβαροι. Ὑστερον δὲ ἀφ' οὗ ἔγιναν δυνατοὶ οἱ Ἀμβρακιῶται, ἐδύνασαν τοὺς Ἀργεῖους, καὶ ἐκράτησαν αὐτοὶ τὴν πόλιν. Οἱ δὲ Ἀργεῖοι καὶ οἱ ἄλλοι Ἀμφίλοχοι κατέφυγον εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, ἔπειτα ἐκάλεσαν τοὺς Ἀθηναίους εἰς βοήθειαν αὐτοῖς τε καὶ οἱ Ἀκαρνανεῖς. Τότε ἐπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Φορμίωνα μὲν τριάκοντα τριήρεις, καὶ οὕτως ἀνέλαβον πάλιν τὸ Ἄργος, καὶ ἐξηνῶραπόδισαν τοὺς Ἀμβρακιώτας· δηλαδὴ ἔλαβον αὐτοὺς αἰχμαλώτους. Καὶ τότε ἔ-

καμαν συμμαχίαν οἱ Ἀκαρναῖες με τοὺς Ἀθηναίους (α). Τὸ δὲ Ἄργος ἐκράτησαν οἱ Ἀκαρναῖες καὶ Ἀμφίλοχοι.

§. γ'. Διὰ τοῦτου ὑπερου οἱ Ἀμβρακιῶται εὐρόντες εὐκαιρίαν, ἐκάλεσαν τοὺς Χάουας καὶ ἄλλους πολλοὺς Ἡπειρώτας, τοὺς ὁποίους ὀνομάζει βαρβάρους ὁ Θουκυδίδης, καὶ ἐστράτευσαν εἰς τὴν Ἀμφιλοχίαν. Δὲν ἐδυνήθησαν ὅμως νὰ κυριεύσωσι τὸ Ἄργος, καὶ ἐπέστρεψαν ἀπρακτοί. Ὄθιν μετὰ ἓνα χρόνον ἐζήτησαν οἱ Ἀμβρακιῶται βοήθειαν ἀπὸ τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐκάλεσαν εἰς συμμαχίαν καὶ τοὺς ἄλλους Ἡπειρώτας. Εἰς ταύτην τὴν περίεασιν ἀναφέρει τινὰ ἔθνη Ἡπειρωτικά ὁ Θουκυδίδης, τὰ ὁποῖα ἦσαν αὐτόνομα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, καὶ τρόπον τινὰ ἰσοδύναμα. Καὶ τινὰ μὲν εἶχον βασιλεῖς, τινὰ δὲ δημοκρατίαν. Ἦλθον, λέγει, εἰς τὴν συμμαχίαν ταύτην χεῖλοι Χάουες, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀβασίλευτοι· εἶχον δὲ δύο στρατηγοὺς ἐκ τοῦ πρώτου γένους αὐτῶν, Φώτιον καὶ Νικάνορα ὀνομαζομένους. Τοῦτο τὸ γένος εἶχε τὴν διοίκησιν τῶν Χαόνων κατὰ διαδοχὴν ὡς φαίνεται· ἐπει-

(α) Θουκυδίδ. Β'. ξη'.

δὴ εἶχεν τὴν διοίκησιν τὸν ἕνα χρόνον ὁ ἕνας, καὶ τὸν ἄλλον ὁ ἄλλος. Ὁμοῦ μὲ ταῦς Χάουας ἐσράτευσαν καὶ οἱ Θεσπρωτοί, οἱ ὅποιοι ἦσαν καὶ αὐτοὶ ἀβασίλευτοι. Οἱ δὲ Παραναῖοι ἦλθον μὲ τὸν βασιλέα αὐτῶν Ὀροίδου ὀνομαζόμενον. Οἱ δὲ Ὀρέσαι εἶχον βασιλέα Ἀντιόχου καλούμενον, ὅστις δὲν ἦλθεν εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἐξείλε χιλίους Ὀρέσας ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ὀροίδου τοῦ βασιλέως τῶν Παραναίων. Οἱ δὲ Μολοσσοὶ εἶχον τότε βασιλέα τὸν Θάρυπον, ὅς τις ἦτον ἀνήλικος, καὶ ἐπετρόπευσεν αὐτὸν ὁ Σαβύλιθος βασιλεὺς τῶν Ἀντιτάνων, ὅς τις ἦλθεν εἰς τὸν πόλεμον, ἔχων τοὺς Μολοσσοὺς καὶ Ἀντιτάνας ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ (α).

§. ι. Ἐκ τούτων γνωρίζομεν, ὅτι τὰ ἔθνη ταῦτα ἦσαν σύμφωνα τότε, καὶ εἶχον ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην ἀναμεταξύ των· ἐπειδὴ οἱ Θεσπρωτοὶ καὶ Χάουες ἐσράτευον ὁμοῦ· ὁμοίως καὶ οἱ Παραναῖοι καὶ Ὀρέσαι, καὶ οἱ Μολοσσοὶ καὶ Ἀντι-

(α) Τὸ κείμενον τοῦ Θουκυδίδου, εἰς ἐκδόσ. τινὰς, Β'. π. 18, ἔχει. „Μολοσσοὺς δὲ ἤγεν Ἀντιτάνας Σαβύλιθος.“ Ἐνταῦθα ἐλλείπει ὁ καὶ, ὅπερ φέρει πολλὴν σύγχυσιν, μάλιστα εἰς ἀναγνώσῃν ἐσορίας ἀμείρον· δεῖ δὲ ἀναγνώσκειν. Μολοσσοὺς δὲ ἤγε καὶ Ἀντιτάνας Σαβύλιθος.

τάνες. Καὶ ὅτι οἱ Μολοσσοὶ ἦσαν ἰσοδύναμοι
 σχεδὸν μὲ τοὺς ἄλλους. Καὶ τέλος ἐντεῦθεν γνω-
 ρίζομεν τὴν ἡλικίαν τοῦ Θαρύπου, τοῦ ὁποῖου
 τὸν πατέρα δὲν ἰξεύρομεν. Ὅτι δὲ τὰ Ἑπειρωτικὰ
 ἔθνη ἦσαν εἰς ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην μαρτυρεῖ καὶ ἄλ-
 λη τίς πέρυσσις. Εἶχον νόμον, νὰ συναζῶνται οἱ
 βασιλεῖς ὅλης τῆς Ἠπείρου, καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως,
 εἰς τὴν πόλιν τῆς Μολοσσίδος Πασσαρῶνα, ὅπου
 ὤμνουν τὸν κοινὸν ὄρκον, μὲ Φυσίας λαμπρὸς
 καὶ τελετὰς εἰς τὸν Ἄρειον Δία· οἱ μὲν βασιλεῖς
 ὤμνουν, ὑποσχόμενοι, νὰ διατηρήσωσιν ἔννομον
 τὴν διοίκησιν, καὶ νὰ διοικῶσι κατὰ τοὺς κοι-
 νοὺς νόμους· ὁ δὲ λαὸς, ἵνα διατηρῇ τὴν βασι-
 λικὴν ἐξουσίαν κατὰ τοὺς αὐτοὺς νόμους. Καὶ
 οὕτως αἱ μὲν διοικήσεις ἦσαν ἔννομοι, καὶ ἐγί-
 νοντο μὲ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ θέλησιν· οἱ δὲ
 βασιλεῖς καὶ τὰ ἔθνη τῆς Ἠπείρου ἦσαν ὅλα συν-
 δεδεδεμένα εἰς μίαν κοινὴν συμμαχίαν. Τὸ δὲ μί-
 σιγον κράτος φαίνεται ὅτι εἶχον οἱ Μολοσσοί·
 καὶ διὰ τοῦτο λέγει ὁ Πausανίας (α), ὅτι οἱ Ἠ-
 πειρῶται ὑπετάσσοντο εἰς ἓνα βασιλεῖα ἀπὸ τῆς
 βασιλείας τοῦ Πιέλου, ἕως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ

(α) Ἄττικ. ιε'.

Θαρύπου και Ἀλκίτου, ἐν ᾧ ὁ Θουκυδίδης ἀριθμῆι τοσοῦτους βασιλεῖς, ὡς εἶρηται.

§. ιε'. Εὐρήκαμεν λοιπὸν τὴν ἡλικίαν τοῦ Θαρύπου, ὁ ὁποῖος ἀνέζησε πάλιν τὴν Ἠπειροὺς μὲ τὴν ὀρθὴν καὶ σοφὴν διοίκησιν αὐτοῦ. Ἡ μὲν δυστυχία τοῦ Θεμιστοκλέους ἔγινεν αἰτία, νὰ ἀναφέρουσιν οἱ Ἱστορικοὶ τὸν Ἀδμήτην. Ὁ δὲ πόλεμος τῶν Ἀμβρακιωτῶν καὶ Ἀμφιλοχιακαρυάων, ἔγινεν αἰτία, νὰ ἀναφέρῃ καὶ ὁ Θουκυδίδης τοὺς Ἠπειρώτας, καὶ ἐν τούτοις εἶπεν, ὅτι ὁ Θάρυπος τότε ἦτον ἀνήλικος, καὶ εἶχεν ἐπέτροπον τοῦ βασιλείου, διορισμένου βεβαίως ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Ὁ μὲν Ἀδμήτης, εἰς τὸν ὁποῖον κατέφυγεν ὁ Θεμιστοκλῆς, ἤκμαζε περὶ τοὺς 480 χρόνους πρὸ Χριστοῦ. Ὁ δὲ Θάρυπος ἐπετροπεύετο περὶ τοὺς 430 ὅθεν εἶναι πιθανὸν, ὅτι ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀδμήτου, ἢ ἐγγουός. Καὶ οὕτως ἡ βασιλεία τοῦ Θαρύπου ἄρχισε κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Ἔως τότε λοιπὸν οἱ Ἠπειρώται ἦσαν ταπεινοὶ καὶ ἀφανεῖς. Ὁ Ἀδμήτης ὁμῶς εἶχε τιμὰς σχέσεις μὲ τοὺς Ἀθηναίους, ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος, ὅτι κατεφρόνησε μίαν ζήτησιν αὐτοῦ ὁ Θεμιστοκλῆς.

§. ις'. Ὁ δὲ Θάρυπος, ὁ ὁποῖος ἦτον ἀπό-

γονος τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς πατρός, καὶ τοῦ Ἡρακλείους πρὸς μητρός, ὡς προείπομεν, δὲν ὑπέφερε ταύτην τὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ ἀναστήσῃ πάλιν τὸ εὐδοξοῦ γένος τῶν Ἡπειρωτῶν. Φαίνεται ὅμως, ὅτι ἐξύπνισεν αὐτὸν εἰς τοῦτο ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος· ἐπειδὴ ὡς εἶρηται, ἦλθον εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ Ἀμβρακίαν, ἔπειτα καὶ εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἡπείρου, στρατεύματα καὶ εὐλοὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι συναναστρέφοντο μὲ τους Ἡπειρώτας. Ἔτι δὲ ἔγιναν καὶ σύμμαχοι, καὶ ἔδλεπον τὰ ἀποτελέσματα τῆς Ἑλληνικῆς μαθήσεως καὶ εὐνομίας· ὅθεν ὁ Θάρυπος ἔφερεν ἀνθρώπους πεπαιδευμένους ἐκ τῆς Ἑλλάδος, κατέστησε σχολεῖα, διέταξε νόμους Ἑλληνικοὺς, εἰσήγαγε τὰ Ἑλληνικὰ ἦθη, ἐκόσμησε τὰς πόλεις, ἐκαλλιέργησε τοὺς Ἡπειρώτας, καὶ ἄρχισαν πάλιν νὰ ἔχωσι κοινωνίαν μὲ τὴν Ἑλλάδα. Διὰ τοῦτο ἐνομίσθη μέγας βασιλεὺς (α), καὶ ἔμεινε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀθάνατον, διὰ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην. Οἱ δὲ πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς μῆτε φαίνονται, μῆτε ἀκούονται, μῆτε γνωρίζομεν

(α) Ὁ Πλούταρχος λέγει τοῦτον Θαρρύταν.

τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ἐπειδὴ ἔμειναν εἰς τὸ σκότος τῆς ἀμαθείας (α). Ἐγέννησε δὲ τὸν Ἀλκίταν, ὅστις ἔμεινε διάδοχος αὐτοῦ.

§. ιγ'. Ὁ δὲ Ἀλκίτας, μιμούμενος τὸν πατέρα αὐτοῦ, εἶχε περισσοτέραν κοινωνίαν μετὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὰ πολιτικά τῆς Ἑλλάδος. Οὗτος ἦτον ὁ πρῶτος Ἀλκίτας, ἐπειδὴ ἔχομεν καὶ δεύτερον. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἤκμαζεν ὁ Ἰάσων, βασιλεὺς τῶν Φερῶν τῆς Θεσσαλίας, ὁ μέγας στρατηγὸς καὶ πολιτικός. Οὗτος ἐκυρίευσε τὰ μεταξὺ Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας ἔθνη, εἰσέβαλε καὶ εἰς τὴν Ἡπειρὸν, καὶ ἠνάγκασε τὸν Ἀλκίταν, νὰ γένη σύμμαχος αὐτοῦ. Ἴσως διὰ τοῦτο λέγει ὁ Ξενοφῶν τὸν Ἀλκίταν Ἕπαρχον τῆς Ἡπείρου, ὡς ὑποκείμενον δηλαδὴ τοῦ Ἰάσωνος. Τοῦτο μαρτυρεῖ τρόπον τινα καὶ ὁ Δημοσθένης, ὅτι ὁ Ἰάσων καὶ Ἀλκίτας ἔγιναν τότε σύμμαχοι τῶν Ἀθηναίων. Ὅθεν ὅτε ἐπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Στρεπτικλέα μετὰ ἑξακοσίους πέλτας, νὰ βοηθήσῃ τοὺς Κερκυραίους, τοὺς ὁποίους ἐπολιόρκησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, παρεκάλεσαν τὸν Ἀλκίταν, νὰ τοὺς βοηθήσῃ, νὰ περάσωσιν ἀπὸ τῆν Ἡπει-

(α) Πλούταρχ. Πύρ. α'. Παισαν. Ἀττικ. Ια'.

ρον εἰς τὴν Κέρκυραν. Καὶ οὕτως ἐπέρασαν τὴν νύκτα. Τοῦτο δὲ ἔγινε περὶ τοὺς 380 χρόνους πρὸ Χριστοῦ. Τέλος δὲ, μετ' ὀλίγου, ὅτε ἔκρινον οἱ Ἀθηναῖοι τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Τιμόθεον, καὶ ἤθελον νὰ τὸν φουεῦσωσι, ἦλθον εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ Ἀλκίτας καὶ Ἰάσων, καὶ παρακαλέσαντες τοὺς Ἀθηναίους, ἔσωσαν αὐτὸν ἐκ τοῦ θανάτου· ἐπειδὴ ὁ Τιμόθεος ὅτε ἐπολέμησεν ὀλίγον πρότερον, καὶ ὑπέταξε τὴν Κέρκυραν, ἔκαμε συμμάχους τοὺς Ἡπειρώτας, Χάονας, Θεσπρωτοὺς, Μολοττοὺς, καὶ τοὺς ἄλλους παραθαλασσίους. Ἐκεῖ ἐγνωρίσθη καὶ ἐφιλιώθη καὶ μετὸν Ἀλκίταν (α), καὶ τότε ἔγινεν ὁ Ἀλκίτας μάλις φίλος πεισὸς καὶ σύμμαχος τῶν Ἀθηναίων (β). Ἀφῆκε δὲ δύο υἱοὺς τῶν Νεοπτόλεμον καὶ Ἀρύσαν.

§. ιδ'. Οὗτοι δὲ οἱ δύο ἀδελφοί, ὁ Νεοπτόλεμος καὶ Ἀρύσας, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ συμφωνήσωσι, ἀλλ' ἐμοίρασαν τὸ βασίλειον εἰς δύο

(α) Ξενοφ. Ἑλλην. ζ'. α'. 4. 10. Δημοσθέν. Πρὸς Τιμόθεον. γ'. ζ'. Διόδ. Ιθ'. λζ'. Κορνηλ. Νέπ. Τιμοθ. Βύρ.

(β) Οἱ μὲν σχολιασ. τοῦ Δημοσθέν. δις ἄζουσι, λέγοντες, ἴσως ἦτον Ἡπειρώτης ὁ Ἀλκίτας οὗτος· ὁ Μελέτιος ὅμως δὲν ἀναφέρει τελείως τούτον, εἰμὴ ὅτι δὲν ἔζησε πολὺ, καὶ ἀφῆκε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀρύσαν διάδοχον.

μέρη, καὶ ἑβασίλευον καὶ οἱ δύο, ὁ μὲν εἰς τὸ
 ἓν μέρος, ὁ δὲ εἰς τὸ ἄλλο. Μει' ὀλίγου ὅμως
 ὑπερίσχυσεν ὁ Ἀρύβας, καὶ ἐδίωξε τὸν Νεοπτό-
 λεμον, καὶ αὐτως ἐξουσίασεν αὐτὸς ὅλον τὸ βα-
 σίλειον. Ὁ Ἀρύβας λέγουσιν, ὅτι ἐσπούδασεν
 εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἦτον ἀγχινούσατος καὶ φι-
 λομαθῆς, καὶ διοικητῆς καλὸς, καὶ ἐννομος,
 καὶ σαφὸς, ὥστε διόρθωσε πολὺ τὸ βασίλειον,
 ἐπειδὴ δέεταξε νόμους ὠφελίμους, καὶ κριτὰς
 τῶν πόλεων κατ' ἔτος, καὶ συμβούλειον, καὶ με-
 τίβαλε τὴν διοίκησιν εἰς σχῆμα ἀριστοκρατικόν.
 Διὰ τοῦτο ἠγάπησαν αὐτὸν οἱ Ἡπειρωταί, καὶ
 ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσάθη ἐνδοξὸς καὶ λαμπρὸς.
 Ἐβασίλευσεν ὅμως μόνον δέκα χρόνους, ἀφ' οὗ
 ἐδίωξε τὸν Νεοπτόλεμον. Ἡ γυνὴ αὐτοῦ ὠνομά-
 ζετο Τρωϊάς. Τοῦτο τὸ ὄνομα φαίνεται, ὅτι
 ἔμεινεν ἐκ τῶν Τρωαδιδῶν, οἵτινες ἦλθον ἐκεῖ
 μετὰ τὸν Πύρρον τοῦ Ἀχιλλέως. Ἐγέννησε δὲ δύο
 υἱοὺς ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης, Ἀλκίταν τὸν δεύ-
 τερον, καὶ τὸν Αἰακίδην. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ μεί-
 νη διάδοχος αὐτοῦ ὁ Ἀλκίτας, ὁ ὁποῖος ἦτον
 πρωτότοκος, ἀλλ' οὗτος ἦτον σκληρὸς καὶ βίαιος
 ἄνθρωπος, ὥστε δὲν ὑπέφερεν αὐτὸν μήτε ὁ πα-
 τὴρ αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐδίωξεν ἐκ τοῦ βα-

σιλείου. Ὁ δὲ Αἰακίδης ἦτον βασιλικῆς ψυχῆς ἄνθρωπος· ἤμερος, γλυκὺς, καὶ φιλάνθρωπος· ὅθεν ἀρῆκεν αὐτὸν διαδοῆεν τοῦ βασιλείου ὁ Ἀρύβας μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Ἦτον ὅμως ἀνήλικος, καὶ ἀδύνατος.

§. ιε'. Ὁ δὲ Νεοπτόλεμος, τὸν ὁποῖον ἐδίωξε πρότερον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρίβας, κατέφυγεν, ὡς φαίνεται εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἢ εἰς τὴν Ἰλλυρίαν· ἐπειδὴ ἐκεῖ ἦτον τὸ καταφυγεῖον αὐτῶν, ὅπου κατέφυγον καὶ ἄλλοι ὕστερον· Ἐγέννησε δὲ ἓνα υἱὸν Ἀλέξανδρου ὀνομαζόμενον, καὶ μίαν θυγατέρα Ὀλυμπιάδα, τὴν ὁποίαν ἔλαβε γυναῖκα ὁ Φίλιππος βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, καὶ ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον. Καὶ ὁ μὲν Νεοπτόλεμος δὲν ἔζη, ὅτε ἀπέθανεν ὁ Ἀρύβας· ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος, ἔχων βοηθὸν τὸν γαμβρὸν τοῦ Φιλίππου, ἦλθεν εἰς τὴν Ἠπειρον, καὶ ἔλαβεν αὐτὸς τὴν βασιλείαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀρύβου· τὸν δὲ Αἰακίδην ἐδίωξε. Ὁ Φίλιππος ἐστράτευσε μάλιστα τότε εἰς τὴν Ἀμβρακίαν, καὶ ἐκεῖθεν ἐκυρίευσεν τὰς τρεῖς ἐπισήμους πόλεις τῆς Ἰασσωπίας, τὴν Πανδοσίαν, Βούχαιτα καὶ Ἐλάτειαν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν τότε ἀποικίαι τῶν Ἡ-

λείων, και ἔδωκεν αὐτῷ εἰς τὸν Ἀλέξανδρου
 τοῦτου, ὡς λέγει ὁ Δημοσθένης (ο). Τότε ἦτον
 εἴκοσι χρόνων νέος ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος, ὁ ὁ-
 ποῖος εἶχε κάλλος θαυμάσιον, ἦτον και ἄξιος,
 και ἐπιφανής διὰ τὸ γένος. Ἐλαβεν ἔπειτα και
 τὴν Κλεοπάτραν γυναῖκα, τὴν θυγατέρα τοῦ
 Φιλίππου και τῆς Ὀλυμπίδος, ἀδελφὴν τοῦ
 μεγάλου Ἀλεξάνδρου, και ἀνεψιῶν αὐτοῦ· ἐπει-
 δὴ ὡς εἴρηται, ὁ Φίλιππος εἶχε τὴν ἀδελφὴν
 αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα γυναῖκα· ὡς ὁ μέγας Ἀλέ-
 ξανδρος ἦτον ἀνεψιὸς και σύγχρονος σχεδὸν του-
 του τοῦ Ἡπειρώτου Ἀλεξάνδρου. Τότε ἦτον ὁ
 Φίλιππος εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς δόξης και ἐννάμειως·
 ἐπειδὴ εἶχεν ὑποχείριον ὅλην τὴν Ἑλλάδα, και
 παρεσκευάζετο νὰ κρατεύσῃ εἰς τὴν Ἀσίαν· ἐπεμ-
 ψε μάλιστα δύο στρατηγούς, τὸν Ἄτταλου και
 Παρμενίωνα, ὡς προφύλακας. Αὐτοὺς δὲ ἐκάλε-
 σεν ἔλους τοὺς ἐπισήμους τῶν Ἑλλήνων, και
 τῶν ἄλλων φίλων, και ἐώρταζε πολυτελεῶς και
 μεγαλοπρεπῶς τοῦτου τὸν γάμον τοῦ Ἀλεξάν-
 δρου και τῆς Κλεοπάτρας εἰς τὰς Δίνας πόλιν τῆς
 Μακεδονίας, ἔπου ἦσαν τότε τὰ βασίλεια αὐτοῦ.

(α) Περὶ Ἀλωνήσ. Γ΄.

Καὶ τότε ἐφόνευσαν τὸν Φίλιππον εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ γάμου τούτου, καὶ ἔμεινε διαδοχος αὐτοῦ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ὥστε εἶγον τὰ βασίλεια ταῦτα τῆς Ἠπειροῦ καὶ Μακεδονίας ἀμφότερα βασιλεῖς Ἀλεξάνδρους, καὶ συγγενεῖς πλησιεστάτους (α).

β. ις. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτε ἦτον ὁ μέγας Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀσίαν, οὗτος ὁ Ἠπειρωτῆς Ἀλέξανδρος, ὅστις ἤκουε τὰ κατρωτάματα ἐκείνου, ἐφιλοτιμήθη, νὰ δοξασθῆ καὶ αὐτός. Ὁθεν ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἰταλίαν μὲν ζυάτευμα ἰκανὸν, καὶ ἐκυρίευσεν μερικοὺς τό-

(α) Διοδ. Ις'. γκ'. Δι' Αἰγαί, ἀμφιστάλλουσί πνευ, ποῦ ἦσαν. Ὁ Στέφανος λέγει, ὅτι ἦτον εἰς τὴν Κερσόνησον τῆς Θράκης· ἀλλὰ τοῦτο φαίνεται ἐσφαλμένον· ἢ ἦτον ἄλλη ἐκείνη· διότι ἦσαν πολλαὶ πόλεις Αἰγαί καλούμεναι εἰς διάφορα μέρη. Ὁ δὲ Ἡρόδοτος ἀναφέρει μίαν πόλιν εἰς τὴν Παλλήνην Αἰγίην καλουμένην. Πολύμν. 123. Ἀλλοὶ δὲ λέγουσιν, ὅτι ἦτον πλησίον τῆς Πελλάς, ἢ ἐποία ὠνομάσθη ὕστερον Ἐδεσσα, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀληθὴς. Ἐπειδὴ ὁ Διοδώρος λέγει αὐτὴν Ἐσίαν τῆς Μακεδονίας, διότι ἐκεῖ ἐθαπτον τοὺς βασιλεῖς, καὶ αὕτη ἦτον ἡ ἀρχαιοτάτη καθέδρα τῆς Μακεδονίας. Ἦτον δὲ ἐκεῖ, ὅπου εἶναι τῶρα τὰ Βεδεναί· ἢ δὲ Πελλά, ἐκεῖ, ὅπου εἶναι τὰ Γιαντζά.

πους και πόλεις τῆς Λευκαίας· ἐπειδὴ δὲν ἐπέρασε κατ' εὐθείαν εἰς τὰ Τάραντα, ἀλλὰ διὰ τοῦ ζενοῦ μεταξύ Σικελίας καὶ Ἰταλίας, καὶ ἀπεδίωξε τὸ σράτευμα εἰς τὸν κόλπον Ποσειδωνιάτην, ὃ ὁποῖος λέγεται τῶρα κόλπος τοῦ Σαλέρνου, ὅπου ἦτον ἡ χώρα τῶν Λευκανῶν (α). Οἱ δὲ Λευκανοὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔκραξαν εἰς βοήθειαν καὶ τοὺς Σαυνίτας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν τότε ἔθνος δυνατῶν, καὶ ἐσυνορεύοντο μὲ τοὺς Λευκανοὺς. Ἄλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐνίκησεν αὐτοὺς, καὶ ἀνέβαινε πρὸς τὴν Ῥώμην. Ὅθεν ἐσράτευσαν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι κατ' αὐτοῦ. Δὲν ἐπολέμησαν ὅμως, ἀλλὰ δὲν ἰξεύρομεν διὰ πῶσαν αἰτίαν ἐκλείσαν εἰρήνην, καὶ ἐπέσρεψεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἥπειρον. Δὲν ἰξεύρομεν καὶ τὰς συνθήκας τῆς εἰρήνης ταύτης, ὅμως φαίνεται, ὅτι ἦσαν πρὸς ὄφελος τοῦ Ἀλεξάνδρου· διότι οἱ Ῥωμαῖοι ἦσαν ἀδύνατοι τότε, καὶ κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Λιβίου Τίτου, ὁ Ἀλέξανδρος κατώρθωσε τὸν

(α) Ὁ Μελέτιος λέγει τοὺς Λευκανοὺς, ἀπὸ τοῦ Λατινικοῦ Loucania. Οἱ Ἕλληνες ὅμως λέγουσιν αὐτοὺς Λευκανοὺς, καὶ Λευκανίαν τὴν χώραν. Ὁμοίως λέγει καὶ τοὺς Βραττίους, Βρουτίους. Ἐν Ἡπειρῷ. Τόμ. Β'. σελ. 263.

σκοπὸν αὐτοῦ. Ἐπειδὴ, ὡς νομίζουσι τινες, εἶχε σκοπὸν, νὰ κυριεύσῃ ὅλα τὰ δυτικὰ μέρη, καθὼς ἐκυρίευσεν τότε ὁ μέγας Ἀλέξανδρος τὰ Ἀσιατικά. Καὶ ποῖος ἰξεύρει ἂν δὲν εἶχον τοιαύτην συμφωνίαν μὲ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον· νὰ υποτάτῃ αὐτὸς κατ' ὀλίγου τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν, εἰς ταπεινώσει τῶν Καρχηδονίων, ἕως νὰ υποτάξῃ ἐκεῖνος τὴν Ἀσίαν· ἐπειδὴ μετὰ ταῦτα εἶχε σκοπὸν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ἀφ' οὗ δηλαδὴ κυριεύσῃ τὴν Ἀσίαν, νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὥστε νὰ υποτάξῃ ὅλην τὴν τότε ἐγνωσμένην γῆν (α). Ἡ ἐγνωρίζουσα οὗτος τοῦ σκοποῦ ἐκεῖνου, καὶ ἤθελε νὰ προφθάσῃ, νὰ κυριεύσῃ αὐτὸς τὰ δυτικὰ μέρη. Καὶ ἂν ἐγίνετο τοῦτο, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἡ οἰκουμένη δύο Ἀλεξάνδρους βασιλεῖς. Διὰ τοῦτο ἴσως ἔκλεισεν εἰρήνην, ἕως νὰ ἐτοιμασθῇ πάλιν· ἐπειδὴ μὲ μίαν ἐκστρατείαν δὲν ἐγίνετο τοῦτο, κατὰ τὰς τότε δυνάμεις τῆς Ἡπείρου. Διότι ὁ

(α) Τοιαύτην προσαγτὴν ἐγγραφὴν ἔδωκεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὸν Κρατερὸν πρὶν ἀποθάνῃ. Ἄλλ' ὁ Περδίκας δὲν ἠθέλησεν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν γνώμην ταύτην, μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ὡς λέγει ὁ Διόδωρος. ΙΗ'. δ'.

μέγας Ἀλέξανδρος εἶχεν Ἕλληνας συμμάχους, ἐπολέμει μὲ βαρβάρους, καὶ πανταχοῦ εὗρισκεν ἄπειρα πλούτη. Οὗτος ὅμως ἔπρεπε νὰ πολεμῇ μὲ Ἕλληνας εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν, ὅπου ἤκμαζον οἱ τύραννοι τότε, Διονύσιος καὶ ἄλλοι, καὶ ἅπασα ἡ Ἰταλία, ἡ ὁποία ὠνομάζετο τότε μεγάλη Ἑλλάς. Καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ εὕρισκῃ πανταχοῦ πλήθος ἄπειρον ἀνδρείας καὶ τέχνης πολεμικῆς, καὶ ἔνδειαν καὶ δυσυχίαν χρημάτων. Διὰ τοῦτο εἶπεν ὕστερον ἐκεῖνος τὸ ἀπόφθεγμα, ὅτε ἤκουε τὰ κατορθώματα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου· ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἦρε γυναῖκας εἰς τὴν Ἀσίαν· αὐτὸς δὲ ἀνδρας, εἰς τὴν Ἰταλίαν.

§. ιζ. Μετ' ὀλίγον καιρὸν, ὅτε ἔκτιζεν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος τὴν Ἀλεξάνδρειαν, οἱ Ταυραντίνοι τῆς Ἰταλίας, Ἕλληνες οὗτες, εἶχον πόλεμον μὲ τοὺς γείτονας αὐτῶν Λευκανοὺς καὶ Βροστίους, καὶ ἐκάλεσαν τὸν Ἀλέξανδρον εἰς βοήθειαν. Ἐκεῖνος δὲ ἠρώτησε τὸ μαυτιῖον τῆς Δωδώνης, ἂν εἶναι συμφέρον νὰ περάσῃ πάλιν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἔλαβε χρησμὸν, ὁ ὁποῖος εἶπεν, νὰ φυλάττηται ἀπὸ τὴν πόλιν Πανδοσίαν, καὶ ἀπὸ τὸν Ἀχέρυντα ποταμὸν. Ἡ δὲ πόλις Πανδοσία, καὶ ὁ Ἀχέρυν ποταμὸς ἦσαν εἰς τὸ

κέντρων τοῦ βασιλείου αὐτοῦ. Ὅθεν ἐνόμισεν, ὅτι ἐκεῖ μέλλει νὰ κινδυνεύσῃ, ἢ νὰ φουευθῇ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέρασέ πάλιν τὸ δευτερον μὲ πολλὴν προθυμίαν, καὶ χωρὶς ὑποψίας εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἦσαν δὲ καὶ εἰς τὴν χώραν τῶν Λευκανῶν πόλεις Πανδοσία, ὡς προείπομεν, καὶ ποταμὸς Ἀχέρων, καὶ ἐκείνην τὴν Πανδοσίαν καὶ τὸν Ἀχέρωντα ἔλεγεν ὁ χορησμός. Ὁ Ἀλέξανδρος ὁμῶς δὲν ἵσχυρεν, ὅτι εἶναι καὶ ἐκεῖ τοιαῦτα οὐνόματα. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπολέμει, καὶ ἐνέκησεν εἰς πολλὰς μάχας τοὺς Λευκανοὺς καὶ Βρεττίους, ὥστε ἐκυρίευσεν πάλιν πολλὰς πόλεις· τὴν Ἡράκλειαν, ἀποικίαν τῶν Ταραντίνων, τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ Λευκανοί· τὴν Κωσευτίαν, μητρόπολιν τῶν Βρεττίων· τὴν Σίπουταν, Τερῖναν καὶ ἄλλας πολλὰς τῶν Λευκανῶν, Βρεττίων καὶ Μετσαπίων. Ἐπειτα ἐπεμφεν ἀπὸ αὐτὰς τριακοσίας ἐπισήμους φαμίλιας εἰς τὴν Ἠπειρον, ὡς ἐνέχυρα.

§. ιη'. Μετὰ δὲ ταῦτα ἦλθε πλησίον τῆς Πανδοσίας, ὅπου ἦσαν τρεῖς λόφοι ὑψηλοὶ καὶ ἔχει μακρὰν ὁ ἕνας ἀπὸ τῶν ἄλλων. Οἱ λόφοι οὗτοι ἦσαν ὡς τρεῖς κορυφαὶ ἐνὸς ὄρους μικροῦ, εἰς τὰ σῆνυρα τῶν Λευκανῶν καὶ Βρεττίων. Ἡ

δὲ Πανδοσία ἦτον εἰς τὸ ἔρος τοῦτο, ἣ ὁποῖα εἶχε τεῖχος καλὸν καὶ σερεῶν, καὶ ἄλλα ὀχυρώματα, διότι ἦτον φρούριον. Καὶ πλησίον αὐτῆς ἔτρεχεν ὁ ποταμὸς Ἀχέρων· τὰ δὲ περίξ ἦσαν πεδιάδες. Ἐκεῖ λοιπὸν, διαιρέσας τὸ στρατευμα αὐτοῦ εἰς τρία μέρη, ἐστρατοπέδευσεν εἰς τοὺς τρεῖς λόφους, ἔχων σκοπὸν ἰσως, νὰ σενωχωρήσῃ τὸ φρούριον, ἢ νὰ ἤμφορῃ νὰ προσβάλλῃ ἐκείθεν ὅπου θέλει. Εἶχε δὲ εἰς τὸ στρατευμα αὐτοῦ ὡς διακοσίους Λευκανοὺς ἐξωρισμένους, τοὺς ὁποίους ἐξώρισαν οἱ ἄλλοι πολῖται, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς αὐτὸν ἐναντίον τῆς πατρίδος αὐτῶν. Ἄυτοὶ λοιπὸν ἦσαν ὅλοι εἰς τὸ ἕνα στρατόπεδον, ἐπειδὴ τοὺς ἐνόμιζε πιστοὺς καὶ τοὺς ἀφῆκεν ὅλους εἰς ἕνα μέρος. Ἄλλ' οἱ τοιοῦτοι ποτὲ δὲν εἶναι ἀξιοποιαύτης πίσεως, καὶ μάλιστα εἰς παρομοίας κρίσεις περιστάσεις. Ἐν ᾧ λοιπὸν ἦτον οὕτως εἰς τὰ ὑψώματα ἐστρατοπεδευμένος, ἔχων καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς τρία μέρη διηρημένην, συνείδησαν ἐξαίφνης βροχαὶ ῥαγδαῖαι καὶ ἀδιάκαποι, ὥσε ἐπλημμύρησαν αἱ μεταξύ τῶν στρατοπέδων κοιλάδες, ἀπέκοψαν τὴν κοινωνίαν αὐτῶν, καὶ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ βοηθηθῶν ἀνα-

μεταξύ των. Ὄθεν ἤσαν οἱ ἐχθροὶ ἀρμόδιον τὸν καιρὸν, καὶ ὤρμησαν ἐξαίφνης τὴν νύκτα εἰς τὰ δύο στρατόπεδα, ὅπου δὲν ἦτον ὁ βασιλεὺς, καὶ κατεσκόρπισαν αὐτά. Ἐπειτα κατεγίνοντο, νὰ περικυκλώσωσι τὸ τρίτον στρατόπεδον, ὅπου ἦτον ὁ βασιλεὺς. Οἱ δὲ διακόσιοι ἐξωρισμένοι Λευκανοὶ, οἱ πιεσοὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου μισθοφόροι, ἔπεμψαν εὐθύς κήρυκα πρὸς τοὺς συμπολίτας αὐτῶν, ὑποσχόμενοι, νὰ φονεῖσῶσι τὸν Ἀλέξανδρον, ἢ νὰ τὸν παραδώσωσιν εἰς αὐτοῦς ζωντανόν, ἂν τοὺς συγχωροῦν νὰ ἐπιερέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν. Τοῦτο ὅμως ἐφανερώθη ὕστερον, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἔξευρε τὴν ἐπιβουλὴν, μήτε ἄλλοστις. Διὰ τοῦτο δὲν εἶχεν ὑπόψιν, νὰ προφυλαχθῆ.

§. ιθ'. Εἰς τοιαύτην θλιβεράν κατάστασιν κατήντησεν ἡ τύχη τὸν Ἀλέξανδρον. Ἀλλ' ἐκεῖνος οὔτε τῆς τύχης τὴν καταδρομὴν ἐφοβήθη, οὔτε τὴν κύκλωσιν τῶν ἐχθρῶν· ἀλλ' ἔδειξε τὴν Ἡπειρωτικὴν καὶ ἠρωϊκὴν ἀρετὴν, καὶ τὴν Ἑλληνικὴν παρρησίαν τοῦ νοῦς, τὴν χρησιμωτάτην, καὶ ἀναγκαιοτάτην, καὶ σωτηριωδεςτάτην εἰς τοὺς τοιοῦτους κινδύνους. Ἐσύναξεν εὐθύς ὅσους Ἡπειρώτας ἐδυνήθη, καὶ ὤρμησεν ὡς λέων εἰς

τὴν μέσσην τοῦ πλήθους τοῦ ἐχθροῦ· συγκροτεῖ
 νυκτομαχίαν κρτεράν, ἔνθα ἐφύνευσε πολλοὺς,
 καὶ αὐτὸν τὸν στρατηγὸν τῶν Λευκανῶν. Δις-
 κόρησε τοὺς ἄλλους, ἤνοιξε τὸν δρόμον, ἐμα-
 ταίωσε τὴν κύκλωσιν, καὶ ἐσύναξεν ὅλον τὸ δια-
 σκορπισμένον, καὶ ἀποχωρισμένον στρατεύμα αὐ-
 τοῦ. Ἐπειτα κατέβη νὰ διαβῇ τὸν ποταμόν·
 ἀλλ' ἡ πλημμύρα ἔκοψε τὴν γέφυραν, καὶ διέ-
 βαινε τὸ στρατεύμα πεζόν. Ἄυτὸς δὲ ἐσάθη καὶ
 περιέμενε, ἕως νὰ περάσῃ τὸ στρατεύμα. Ἐπει-
 τα νὰ περάσῃ καὶ αὐτὸς μὲ τοὺς δορυφόρους
 αὐτοῦ. Τότε ἓνας στρατιώτης κουρασμένος, βλέ-
 πων τὴν ἀγριότητα τοῦ ποταμοῦ, εἶπε μεγαλοφώ-
 νως· Δικαίως σὲ ὀνομάζουσιν Ἀχέρουτα. Δη-
 λαδῆ, ποταμὸν τοῦ Ἄδου καὶ λύπης πρόξενον (α).
 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι ὀνομάζεται
 ὁ ποταμὸς Ἀχέρων, ἐνθυμήθη τὸν χρισμόν.
 Ὄθεν ἐσάθη μὲ σιωπὴν, καὶ ἀδειλίαζε νὰ περά-
 σῃ. Ἀπ' οὗ τὸν εἶδεν εἰς τοιαύτην ἀπορίαν ἓνας
 δούλος αὐτοῦ Σώτιμος ὀνομαζόμενος, εἶπε· διὰ
 τί ζέκεται καὶ ἀργοπορεῖ, εἰς τοιοῦτον κίνδυνον,

(α) Ἐπειδὴ τὸ Ἀχέρων ἐγενετὸ ἀπὸ τοῦ ἄχος, τὸ ὀ-
 πρὸν σημαίνει λύπη.

καὶ δὲν βλέπει, ὅτι οἱ μισθοφόροι αὐτοῦ Λευκανοὶ ἐτοιμάζονται νὰ τὸν φουεύσωσι μὲ δόλον. Ἐπειτα τὸν ἔδειξε τοὺς Λευκανοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐσυνάζοντο ἐπέτηδες εἰς ἓνα μέρος, ὀλίγου μακρὰν ἀπὸ αὐτόν. Ἐκεῖ τοίνυν ἐφανερώθη ἡ ἐπιβουλὴ τῶν μισθοφόρων. Ταῦτα δὲ ἰδὼν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐλκυσσε τὸ ξίφος, καὶ εἰσῆλθεν ἔφιππος εἰς τὸν ποταμόν. Ἐν ᾧ ἦτον εἰς τὴν μέσην σχεδὸν τοῦ ποταμοῦ, ἔρριψε τὸ δόρυ ἓνας Λευκανὸς ἀπὸ ἐκείνους, οἳ τινες τὸν ἐπεβουλεύοντο, καὶ οὕτω τὸν ἐφόνευσεν εἰς τὴν μέσην τοῦ ποταμοῦ.

§. κ'. Ἐπεσε λοιπὸν εἰς τὸν ποταμόν, ἔχων καὶ τὸ δόρυ ἐμπηγμένον εἰς τὸ σῶμα του· ὁ δὲ ποταμὸς κατέφερε τὸ σῶμα εἰς τὴν ὄχθην ἐκείνην, ὅπου ἦσαν οὗτοι οἱ μισθοφόροι Λευκανοί, οἳ τινες ἔλαβον αὐτὸ, καὶ τὸ ἔκοψαν εἰς τὴν μέσην· ἔπειτα ἔσπειλαν τὸ μισθὸν εἰς τὴν Κωσσυτιάν, τὸ δὲ ἄλλο μισθὸν ἐκράτησαν αὐτοὶ, καὶ τὸ ἐβασάνιζον, ὡς ζωντανόν, διὰ νὰ χορτάσωσι τὴν βαρβαρότητα αὐτῶν, κτυποῦντες τὸ μὲ βέλη καὶ πέτρας καὶ μὲ ἄλλα τοιαῦτα. Ἐυρέθη μία γυνὴ ἐκεῖ, καὶ παρεκάλεσε, νὰ σταθῶν ὀλίγον, ἔπειτα εἶπε, κλείουσα τὰ τέκνα μου

καὶ ὁ ἄνδρας μου εἶναι αἰχμάλωτοι εἰς τὸ βασιλικὸν στρατόπεδον· καὶ ἐλπίζω νὰ τοὺς ἐλευθέρωσω μὲ τοῦτο τὸ βασιλικὸν σῶμα, ἂν μοὶ τὸ χαρίσητε, μὲ ὅλον ὅπου εἶναι κατακεκοιμένου. Τότε εὐόησαν τὴν μωρίαν αὐτῶν, ὅτι ἔχουσι τόσους αἰχμαλώτους εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἑπειρωτῶν, καὶ τόσας φαμίλιας εἰς τὴν Ἑπειρὸν ἐνέχυρα. Ὄθεν ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Κωσεντιάν, τὰ δὲ ὅσα ἔσειλαν εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἔφερον αὐτὰ οἱ Ἑπειρώται εἰς τὴν Ἑπειρὸν, καὶ τὰ ἔδωκαν εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Κλεοπάτραν, καὶ εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ὀλυμπιάδα (α). Οὕτω λοιπὸν ἀπέθανεν ὁ Ἀλέξανδρος, πρὶν πολεμῆσθαι μὲ τοὺς Ῥωμαίους. Καὶ οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος στρατηγὸς καὶ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, ὅστις ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἠνάγκασε τοὺς Ῥωμαίους εἰς εἰρήνην, εἰς τὴν πρώτην ἐκστρατείαν. Δὲν ἰξεύρομεν ὅμως τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ μὲ αὐτοὺς εἰς τὴν δευτέραν ἐκστρατείαν ἂν δὲν ἐφρονεῖτο μὲ δόλου.

(α) Πλούταρχ. Τύχ. Ῥωμ. καὶ Πυρρ. Διόδ. Ις. 68. 44. Πausan. Ἀττικ. Ια. Στρατ. ζ. 256. Τίτος Λιβ. Η'. §. 27. §. 4.

§. κα'. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἡ Κλεοπάτρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ ἀδελφὴ ἐκείνου, ἔπεσεν εἰς παρομοίαν δυσχίαν. Οἱ στρατηγοὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, ἔγιναν ὅλοι βασιλεῖς, καὶ διεμοιράσθησαν τὸ βασίλειον αὐτοῦ. Ἐπειτα ἐπολεμοῦσαν ἀκαταπαύτως, ποῖος νὰ νικήσῃ τοὺς ἄλλους, καὶ νὰ ἐξουσιάζῃ αὐτὸς μόνος ὅλον τὸ βασίλειον τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἐπειδὴ ὅμως ἦτον ἡ Μακεδονία μητρόπολις, ἦτον ἀνάγκη νὰ λάβῃ πρῶτον τὴν Μακεδониαν. Ἄλλ' οἱ ἄλλοι τὸν ἐμπέδιζον· ὅθεν ἦτον εὐκολώτερον, ἂν γένη συγγενὴς τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὥστε νὰ ἔχῃ καὶ ὀλίγον συγγενείας δικαίωμα, καὶ τρόπον τινὰ νόμιμον, καὶ εἰς τοῦτο ἐκρίθη ἡ Κλεοπάτρα ἀρμοδία. Ἦτον μὲν καὶ ἡ Θεσσαλονικὴ θυγάτηρ τοῦ Φιλίππου, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὁ Κάσσανδρος ὕστερον, καὶ ἀπ' αὐτῆς ὠνόμασε τὴν πόλιν Θεσσαλονικὴν, ὅμως τῆς Κλεοπάτρας ἡ υπόληψις ἦτον πολλή, ἐπειδὴ ἠθέλον αὐτὴν ὅλοι οἱ διάδοχοι τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὁ Κάσσανδρος, Λυσίμαχος, Ἀντίγονος, Πτολεμαῖος, Περδίκκας, καὶ σχεδὸν πάντες οἱ ἐπισημότεροι στρατηγοί, ἐζήτησαν αὐτὴν γυναῖκα. Πρῶτον δὲ ἔφερον αὐτὴν πρὸς τὸν

Περδίκκων εἰς τὰς Σάρδεϊς. Ἐν τούτοις ὁμοῦς ἐ-
 χειλεν ὁ Ἀντίπατρος τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Νί-
 καιαν, διὰ τὴν λάβη αὐτὴν ὁ Περδίκκας, τὴν ὁ-
 ποίαν εἶχεν ἀρραβωνισμένην πρότερον, πρὶν
 γέννη βασιλεύς. Τότε δὲ ἐδέχθη μὲν τὴν Νίκαιαν,
 ἵνα μὴ ἔχη ἐχθρὸν τὸν Ἀντίπατρον, ἀλλὰ συμ-
 βοηθὸν εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ· ὁμοῦς ἡ κλί-
 σις τοῦ ἦτον πρὸς τὴν Κλεοπάτραν, διὰ τὸ γέ-
 νος. Ὁ Ἀντίγονος ὁμοῦς ἐνόησε τὴν πανουργίαν.
 Μετὰ δὲ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἀντιπάτρου, ἡ
 Κλεοπάτρα ἐκλίνε μόνου πρὸς τὸν Πτολεμαῖον.
 Ὅθεν παρήγγειλεν ὁ Ἀντίγονος, καὶ ἐφόνευσαν
 αὐτὴν κρυφίως τινὲς γυναῖκες· ἔπειτα ἐτιμώρη-
 σε μερικὰς γυναῖκας, να μὴ φανῆ αὐτὸς αἴτιος
 τοῦ φόνου· ἔθαψεν ὁμοῦς αὐτὴν βασιλικῶς. Τοι-
 οὔτου τέλος ἔδωκε καὶ ἡ Κλεοπάτρα. Τέκνου δὲ
 τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς Κλεοπάτρας δὲν ἀνα-
 φέρεται, καὶ φαίνεται, ὅτι δὲν εἶχον, ἐπειδὴ
 ἐβασίλευσεν ὁ Αἰακίδης ὑστερον εἰς τὴν Ἡπειρον.

§. κβ'. Μετὰ τὸν θάνατον λοιπὸν τοῦ Ἀλεξάν-
 δρου οἱ Ἡπειρῶται ἐδέχθησαν πάλιν βασιλεῖα τοῦ
 Αἰακίδου, τὸν νεώτερον υἱὸν τοῦ Ἀρύβου, τὸν

(α) Διοδ. τή. κγ'. κδ'. κ'. λζ'.

ὁποῖον ἐδίωξε πρότερον ἢ Ἀλέξανδρος μὲ τὴν
 εὐνάμιν τοῦ Φιλίππου. Καὶ οὕτως ὁ Αἰακίδης
 ἦτον τότε ἐχθρὸς τῶν Μακεδόνων· ὑπερουδῶμος
 ἔγινε τοιοῦτος φίλος μὲ τὴν Ὀλυμπιάδα τῆν
 μητέρα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὥστε ἐδέχθη
 καὶ πόλεμον ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ἐκ ταύτης τῆς αἰ-
 τίας ἔχασε καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ζωὴν.
 Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάν-
 δρου, ὅτε συνέβη ἐκείνη ἡ παγκόσμιος ταραχὴ,
 καὶ ἀκαταστασία, ἡ Ὀλυμπιάς ἔλαβε τὸν υἱὸν
 τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, τὸν ἐγγονὸν αὐ-
 τῆς, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Ἡπειρον, ἐπειδὴ ἐφο-
 ςεῖτο τὸν Ἀντίπατρον. Ὁ δὲ Διακίδης συγγενής
 καὶ ἀνεψιὸς αὐτῆς ὢν, ἔτι δὲ καὶ ἄνθρωπος ἀ-
 γαθός, ἐδέχθη αὐτὴν φιλοφρόνως. Ἐπειδὴ δὲ ἔμει-
 νε καὶ ἄλλος υἱὸς τοῦ Φιλίππου, Ἀριδαῖος ὀνο-
 μαζόμενος, ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου,
 κήρυξαν ἐκείνον βασιλεῖα οἱ Μακεδόνες, καὶ
 ἐν μετωνόμασαν Φιλίππον, ὁ ὁποῖος εἶχε καὶ
 γυναῖκα Ἐυρυδέκην ὀνομαζομένην. Ἄλλοι ὅμως
 θέλου τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου βασιλεῖα, καὶ
 τὴν Ὀλυμπιάδα ἐπίτροπον, ἕως νὰ μεγαλώσῃ,
 εἰδὴ ἦτον μικρός. Ὅθεν ἔγινε τὸ σχίσμα μέ-
 γαν, καὶ τὸ κακὸν ἀνάτον. Ἐπειτα δὲ ἀφ' οὗ

διώρισεν ὁ Ἀντίπατρος τὸν Πολυσπέρχοντα, να ἔχη τὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσασίαν τῆς βασιλικῆς φαμιλίας τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἔγραψεν ὁ Πολυσπέρχων πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα, να ἔλθῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ να ἐπιμελῆται τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸν διάδοχον τοῦ βασιλείου, καὶ τὴν μόνην ἐλπίδα καὶ παρηγορίαν τῶν Μακεδόνων. Ἐκείνη δὲ δὲν ἐπίστειεν αὐτὸν, καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν Ἐυμενῆν, να τὴν συμβουλεύσῃ τι να κάμῃ. Ὁ δὲ Ἐυμενῆς ἀντέγραψεν αὐτῇ, να κάθῃται εἰς τὴν Ἥπειρον, ἕως να λάβῃ κρίσιν ὁ πόλεμος. Ὁ δὲ Πολυσπέρχων ὕστερον, ἐσύναξε στρατεύματα ἰκανὸν, ἔλαβε βοηθὸν καὶ τὸν Διάκιδην, καὶ ἔφερον τὴν Ὀλυμπιάδα εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἣ ὁποία ἔλαβε τὴν βασιλείαν, ἕως να μεγαλώσῃ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τότε ἡ Ὀλυμπιάς, ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν δύναμιν, ἐφόρευσε τὸν Φίλιππον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Ἐυρυδίκην, τὸν Νικάνορα ἀδελφὸν τοῦ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλους ἑκατὸν ἐπισήμους Μακεδόνας φίλους τοῦ Κασσάνδρου. Ὅθεν ἐμίσησαν αὐτὴν καὶ οἱ Μακεδόνες καὶ οἱ Ἥπειρῶται (α).

(α) Διοδ. Ιη'. μθ'. νζ'. νη'. ξβ'. Ιθ'. ια'.

§. κγ'. Ὁ Κάσσανδρος ἦτον τότε εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὅπου ἐπολιόρκει τὴν Τεγέαν πόλιν τῆς Ἀρκαδίας, καὶ ἀφ' οὗ ἤκουσεν αὐτὰ, ἐσράτευσεν εἰς τὴν Μακεδονίαν μετὰ δυνάμιν μεγάλην. Ἡ δὲ Ὀλυμπιάς δὲν εἶχε τόσην δυνάμιν, νὰ τὸν ἐναντιωθῆ, καὶ κατεκλείσθη εἰς τὴν Πύδναν πόλιν τῆς Μακεδονίας, ἣ ὅποια εἶναι τῶρα τὸ Κίτρον· ἐκεῖ ἔλαβε καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν διάδοχον, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ Ῥωξάνην τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἔτι δὲ καὶ τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ τὴν Δηϊδάμειαν θυγατέρα τοῦ Αἰακίδου, ἣ ὅποια διέτριβεν ἐκεῖ, καὶ ἄλλας πολλὰς γυναῖκας, καὶ ἄνδρας ἐπισήμους τῆς αὐλῆς, ὡς καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ Ἀττάλου. Ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ ὁ Κάσσανδρος, ἐπολιόρκησε τὴν Πύδναν, καὶ ἠτοίμαζε τὴν ἐφοδὸν, συναζών πλοῖα, στρατεύματα, καὶ μηχανὰς πολιορκητικὰς.

§. κδ'. Ἀκούσας δὲ ὁ Αἰακίδης ταύτην τὴν δυσυχίαν, παρεσκευάζετο νὰ στρατεύσῃ εἰς βοήθειαν τῆς Ὀλυμπιάδος. Ὅμως οἱ ἠπειροῦται δὲν ἤθελον, ἐπειδὴ ὡς εἶπον, ἐμίσησαν τὴν Ὀλυμπιάδα διὰ τοὺς φόνους ἐκείνους, καὶ δὲν ἤθελον νὰ τὴν βοηθήσωσιν. Ἐτι δὲ ἐμίσησαν καὶ τὸν Αἰακίδην

διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν σοχαζόμενοι, ὅτι ἦτον καὶ αὐτὸς αἴτιος τοῦ φόνου· ἢ διότι ἦτον ἐκεῖ τότε, ἢ διότι ἐβοηθήσεν αὐτήν. Ἄλλ' ὁ Αἰακίδης κατέπεισεν αὐτούς, καὶ ἐσράτευσαν θείλונτες καὶ μὴ θείλונτες· Ὁ δὲ Κάσσανδρος ἐπεμψε τὸν στρατηγὸν αὐτοῦ Ἀταρρῖαν, καὶ προκατέλαβε τὰ ζενὰ τῆς Ἡπείρου. Τὸ δὲ σράτευμα τοῦ Αἰακίδου δὲν εἶχε μὲν καὶ πρότερον πρυθυμίαν, νὰ στρατεῖσῃ, τότε δὲ ἀφ' οὗ ἤκουσεν, ὅτι ἐκυρίευσεν ὁ ἐχθρὸς τὰ ζενὰ, ἐψυχράνθη δὲ ὅλου. Ἄλλ' ὁ Δίακίδης ἤθελε νὰ βοηθήσῃ τὴν Ὀλυμπιάδα, ὅπως ἐδύνατο· ὅθεν ἀφῆκε τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ σρατεύματος, τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελε, καὶ μάλις ἐσασίαζεν, ἔπειτα ἔλαβε τὸ ἄλλο, καὶ ἔσπευδε νὰ προφθάσῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἔμεινεν ὅμως ὀλίγον τὸ πιεζόν σράτευμα, καὶ δὲν ἦτον ἱκανὸν νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ Ἡπειρῶται, οἱ ὁποῖοι ἐσασίαζον, καὶ ἐπέσρεψαν εἰς τὴν Ἡπείρου, ἐπανεστάτησαν ὅλοι ἐκ συμφώνου καὶ ἔγραψαν ἐξωρίαν τοῦ Αἰακίδου, ἔπειτα ἐκάλεσαν σύμμαχον τὸν Κάσσανδρον, καὶ σχεδὸν παρέδωκαν τὴν Ἡπείρου εἰς αὐτόν. Ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Πύρρου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως ἕως εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Αἰακίδου

τούτου, ποτὲ δὲν ἐπαυεσάτησαν οἱ Ἑπειῶται κατὰ τοῦ βασιλείως αὐτῶν. Τότε δὲ ἐγινε τοῦτο διὰ τοὺς ἀδίκους ἐκείνους καὶ σκληροὺς φόνους τῶν Μακεδόνων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐνόμιζον αἰτιου καὶ τὸν Αἰακίδην (α). Ὁ δὲ Κάσσανδρος εἰδέχθη προθύμως τὴν συμμαχίαν τῶν Ἑπειρωτῶν, καὶ ἐπεμψεν εὐθύς διοικητὴν καὶ στρατηγὸν εἰς τὴν Ἠπειρον τὸν Λυκίσκον (β).

§. κέ'. Μετ' ὀλίγου ὅμως, συνήργησαν πενήκοντα ἐπίσημοι Ἑπειῶται, καὶ δειώξαντες τὸν στρατηγὸν τοῦ Κασσάνδρου, ἔφερον πάλιν τὸν Αἰακίδην εἰς τὴν Ἠπειρον. Ἐπειδὴ δὲ ἴδερουν, ὅτι ὁ Κάσσανδρος δὲν ὑποφέρει τοῦτο, ὁ ὁποῖος ἦτον ἐχθρὸς ἄσπονδος τοῦ Αἰακίδου, ἐσύναζον στρατεύματα, καὶ τὸν ἀπαντήσωσι. Ἐνας στρατηγὸς τοῦ Κασσάνδρου Φίλιππος ὀνομαζόμενος, ἐπολέμηε τότε εἰς τὴν Αἰτωλίαν (γ), καὶ εὐρέθη εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, ὅταν ἔμαθεν, ὅτι ὁ Αἰακίδης ἐγι-

(α) Τὸν αὐτὸν θάνατον ὅμως ἐδοκίμασε καὶ ἡ Ὀλυμπία ἕσπερον, καὶ ὁ ἀθῶος υἱὸς τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

(β) Παιουσν. Ἀττικ. Ια'. Διοδ. Ιθ'. κέ'. λς'.

(γ) Ἡ Αἰτωλία ἦτον πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ διαχωρίζεν αὐτάς ὁ Ἀχελῷος ποταμὸς, τὸ νῦν Ἀφρερ-πόταμον· ἐκτείνετο δὲ ἕως εἰς τὰ σύνορα τῆς Θεσσαλίας.

νε πάλιν βασιλεὺς τῆς Ἠπειροῦ καὶ ἐτοιμῶζεται εἰς πόλεμον μετὰ μεγάλην ταχύτητα· ὅθεν ἀφῆκε τοὺς Ἀτωλοὺς καὶ ἐσράτευσε πρὸς τοὺς Ἠπειρώτας, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπητηθήθησαν εἰς τὰς Οἰνεῖας (α), ὅπου οἱ Ἠπειρώται ἦσαν ἐτοιμοὶ εἰς μάχην. Ἡ μάχη ἔγινε μεγάλη, πλην ἐνίκησεν ὁ Φίλιππος, καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς, ἔλαβε καὶ πολλοὺς ζωντανούς· ἔλαβε κατὰ τύχην ζωντανούς καὶ τοὺς πεντήκοντα ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἔγιναν σῆτιοι, καὶ ἦλθεν ὁ Δίακίδης πάλιν ὅθεν ἐξείλεν αὐτοὺς δεδεδεμένους εἰς τὸν Κάσσανδρον. Ὁ μὲν Πausanίας λέγει, ὅτι εἰς ταύτην τὴν μάχην ἐπληρώθη ὁ Δίακίδης, καὶ μετ' ὀλίγου ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Διόδωρος, ὅτι μετὰ τὴν μάχην εὐνόησε πάλιν τὸ ἐπίλοιπον σράτευμα, καὶ ἠνώθη μετὰ τοὺς Αἰτωλοὺς· καὶ οὕτως ἐκρότησαν καὶ ἄλλην μάχην. Ἐνίκηθησαν ὁμῶς πάλιν, καὶ ἐκεῖ ἔπεσε καὶ ὁ Δίακίδης (β).

β. κς. Ὁ Δίακίδης ἔλαβε γυναῖκα τὴν Φθίαν θυγατέρα τοῦ Θετταλοῦ Μένωνος, ὅστις ἐ-

(α) Αὕτη ἡ πόλις ἦτον ἐκεῖ, ὅπου χύνεται τὸ Ἄσπρον ποταμὸν εἰς τὴν Θάλασσαν.

(β) Pausan. Ἀττικ. Ια'. Διόδωρ. Ιθ'. σγ'.

ζάθη περίφημος κατὰ τοῦ Λαμιακὸν πόλεμον, ὥς εἶχε πολλὴν ὑπόληψιν καὶ ἐπιρροὴν μεταξὺ τῶν τότε συμμαχῶν. Ἐγέννησε δὲ ἐξ αὐτῆς τρία τέκνα. Τὴν Δηιδάμειαν, Τρωϊάδα, καὶ τὸν Πύρρον. Οὗτος εἶναι ὁ μέγας Πύρρος, ὁ τρίτος τῆς γενεᾶς ταύτης, ὁ ὁποῖος ἦτον ἐτι βρίφρος, ὅτε ἐφρονεῦθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ μισούμενος μάλις, ὥς ἤθελον νὰ φρονεύσωσι καὶ αὐτὸν οἱ Μολοσσοί, ὡς θέλομεν εἰπῆ μετ' ὀλίγον. Διὰ τοῦτο οἱ Ἑπειῶται ἐδέχθησαν βασιλείαν τὸν Θεῖον αὐτοῦ Ἀλκίταν.

§. κζ'. Εἴρηται, ὅτι ὁ Ἀρύσας ἐδίωξε τὸν πρωτότοκον υἱὸν αὐτοῦ Ἀλκίταν, διότι ἦτον σκληρὸς καὶ θυμῶδης. Ὁ δὲ Διοδῶρος λέγει, ὅτι ὁ Ἀλκίτας ἔφυγεν εἰς τὴν Σικελίαν πρὸς τὸν Διονύσιον τὸν Τύραννον. Ὁ δὲ Διονύσιος εἶχε σκοπὸν τότε, νὰ ἔχη κοινωσίαν μετὴν Ἑπειρον, διὰ νὰ δυναθῆ νὰ περάσῃ ἐκείθεν εἰς τοὺς Δελφοὺς, ἵνα ἀρπάσῃ τὰ πλούτη τοῦ ναοῦ· ὅθεν ἔκαμε συμμαχίαν μετὰ τοὺς Ἰλλυριοὺς διὰ μέσου τοῦ Ἀλκίτου· ἔπειτα ἔσειλεν εἰς αὐτοὺς δύο χιλιάδας ζράτευμα, καὶ ὄπλα πολλὰ, διὰ νὰ φέρουσι τὸν Ἀλκίταν εἰς τὴν Ἑπειρον. Οἱ δὲ Ἰλλυριοὶ ἕσυναξαν καὶ αὐτοὶ ζράτευμα πολὺ,

καὶ εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἑπειρὸν, ὅπου κατέστησαν τὸν Ἀλκίταν βασιλέα τῶν Μολοσσῶν· ἔπειτα ἐλεητάτησαν τὴν χώραν, ἐπειδὴ οἱ Μολοσσοὶ δὲν ἀντετάθησαν καταρχάς. Ἔξερρον ὅμως ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὰ ὄπλα, καὶ συνεκρότησαν μάχην μεγάλην. Τέλος δὲ ἐνίκηθησαν οἱ Μολοσσοί, καὶ ἐφρουεύθησαν ὡς δεκαπέντε χιλιάδες ἄνθρωποι. Ἐξείλαν ὅμως ὑξερρον εἰ Λακεδαιμόνιοι βροθήθειαν, καὶ οὕτως ἐδύωξαν τοὺς Ἰλλυριοὺς (α).

§. κή. Τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς εἰδέχθη ὁ Μελίτιος ἀσμένως (β). Ἐγὼ ὅμως δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ συμβεβῶσω, μήτε κατὰ τὰς ἀναφορὰς τοῦ Διοδώρου, μήτε μὲ τὰ περιστατικά. Ὁ Διοδῶρος λοιπὸν λέγει, ὅτι τοῦτο ἔγινε κατὰ τὴν εὐσηκοσὴν ὀγδόῃ Ὀλυμπιάδα. Ἐπειτα λέγει, ὅτι ὁ Ἀλκίτας ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αἰακίδου κατὰ τὴν ἑκατοσὴν δεκάτην ἕκτην Ὀλυμπιάδα. Ἐν τῷ μεταξὺ λοιπὸν εἶναι δεκαοκτώ Ὀλυμπιάδες, αἱ ὁποῖαι περιέχουσι περὶ τοὺς ἐβδομήντα δύο χρόνους· ἐπειδὴ μία Ὀλυμπιάς περιέχει σχεδὸν τέσσαρας χρόνους. Ἄν ὑποθέσωμεν, ὅτι ἤττον εἴκοσι χρό-

(α) 18'. 1γ'.

(β) Γεωγραφ. Τόμ. Β'. σελ. 262.

νων ὁ Ἀλέξας, ὅτε ἐμσείτευσε, καὶ ἔγενεν ἡ
 συμμαχία τοῦ Διονυσίου μετὰ τοὺς Ἰλλυριοὺς,
 εἶχεν ἐννενηντα δύο χρόνους, ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν
 βασιλείαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αἰακίδου· ὅθεν
 ἐγὼ δεσάζω εἰς τοῦτο· μάλις εὐρίσκω σύγχρο-
 νου τῆς ἡλικίας ἐκείνης τὸν πρῶτον Ἀλέξαν-
 ὁ, ὅτε εἶχον οἱ Ἡπειρῶται συμμαχίαν μετὰ τοὺς Λα-
 κεδαιμονίους, ὡς εἴρηται. Πλὴν οὐδεὶς ἀναφέρει,
 ὅτι ἐκεῖνος ἐδιώχθη, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Σι-
 κελίαν, ἢ τοῦλάχιστον ἐγὼ δὲν ἔτυχον τοῦτο,
 καὶ μένω εἰς ἀμφιβολίαν.

§. κθ'. Ὁ Ἀλέξας λοιπὸν, ὅτε ἦλθεν εἰς
 τὴν βασιλείαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αἰακίδου,
 εἶχε τέσσαρας υἱοὺς. Ἀλέξανδρον, Τεῦκρον,
 Ἡσιονέα καὶ Νίσσον. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ Τεῦκρος
 ἦσαν μεγάλοι, σὶ δὲ ἄλλοι δύο, ἔτι παῖδες. Ἦ-
 ταν δὲ καὶ οὗτος ἑταῖρος τοῦ Κασσάνδρου. Ὁ δὲ
 Κασσάνδρος τότε εἶχε τὸ πᾶν κράτος τῆς Μα-
 κηδονίας, ἔλαβε καὶ τὴν Θεσσαλονίκην γυναῖκα
 τὴν θυγατέρα τοῦ Φιλίππου, καὶ ἀδελφὴν τοῦ
 μεγάλου Ἀλεξάνδρου· ὅθεν ὁ στρατηγὸς αὐτοῦ
 Λυκίσκος, ὁ ὁποῖος ἦταν τότε εἰς τὴν Ἀκαρνα-
 νίαν, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἡπειρον εὐθύς, ἵνα
 προφθάσῃ ἀτρέμασον τὸν Ἀλέξαν-
 ὁ, καὶ ἔστρατο-

πέδευσε περὶ τὴν πόλιν Κασσωπίαν. Ὁ δὲ Ἀλκέτας μὴ ἔχων ἔτι δύναμιν ἱκανὴν, ἔπεμψε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Τεῦκρον, ἵνα συνάξωσι στρατεύματα ἐκ τῶν πόλεων τῆς Ἠπειροῦ· αὐτὸς δὲ λαθῶν τὴν παρευρεθείσαν δύναμιν, ἐστράτευσαυ ἐναντίον τοῦ Λυκίσκου, ἵνα ἐμποδίτῃ τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ. Ἄφ' οὗ ὅμως ἦλθε πλησίον, καὶ εἶδε τὸ πλῆθος τοῦ ἐχθροῦ, ἐσάθη καὶ ἐπρόσμενε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. Ὁ δὲ Λυκίσκος θύλων καὶ πολεμήσῃ αὐτὸν πρὶν φθάσῃ ἡ βοήθεια, ἐπέπεσεν εἰς τοὺς Ἠπειρώτας μὲ τὴν δύναμιν καὶ ὁρμὴν, ὥστε ἐκεῖνοι φοβηθέντες, παρεδόθησαν εἰς αὐτόν. Δὲν εἶχον ὅμως καὶ προθυμίαν, ἐπειδὴ ἐμίσησαν καὶ τὸν Ἀλκέταν διὰ τὴν σκληρότητα αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἀλκέτας ἀφ' οὗ ἔμεινε μὲ ὀλίγους μόνον πειρούς, ἀνεχώρησε καὶ κατεκλείσθη εἰς τὰς Εὐρυμενᾶς, πόλιν Ἠπειρωτικὴν (α). Ἐπεὶ λοιπὸν ἦλθεν ὁ Λυκίσκος, καὶ ἐπολιορκήσεν αὐτόν.

§. λ'. Ἐν ᾧ ἐπολιορκεῖτο αὐτηρῶς, καὶ

(α) Ταύτην τὴν πόλιν ἀναφέρει μόνον ὁ Διόδωρος. Ἄλλα δὲ λέγουσιν εἰς τὴν Θεσσαλίαν πόλιν Εὐρυμενᾶς, κατὰ τὸν Πελασγικὸν κόλπον, Στέφαν. Εὐρυμεν. Σκύλαξ, Θεσσαλ.

ἔξενωχεῖτο ὁ Ἀλέξας, ἔφθασαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὁ Ἀλέξανδρος καὶ Τεῦκρος, ἔχοντες δύναμιν ἰκανήν, καὶ ἔλαβον τὸν Λυκίσκου εἰς τὴν μέσην. Ὅθεν ἐγένετο μάχη σφοδρὰ, καὶ ἐνίκησαν οἱ Ἡπειρώται, ἐφόνευσαν πολλοὺς στρατιώτας, καὶ δύο ἐπισήμους στρατηγούς, τὸν Μίκυθον καὶ Λύσανδρον τὸν Ἀθηναίου (α). Καὶ οὕτως ἀνέλαβον πάλιν οἱ Ἡπειρώται. Μετ' ὀλίγον ὁμως ἦλθεν εἰς βοήθειαν τοῦ Λυκίσκου ὁ Δεινίας, ἄλλος στρατηγὸς τοῦ Κασσαύδρου, καὶ ἐνεψυχώθη πάλιν ὁ Λυκίσκος· ὅθεν ἐγένετο καὶ τρίτη μάχη, καὶ ἐνίκησεν ὁ Λυκίσκος. Τότε κατέσκαψε καὶ κατηδάφισεν ὁ Λυκίσκος κατὰ κράτος τὰς Ἐυρυμενάς. Ὁ δὲ Ἀλέξας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ἀνεχώρησαν εἰς ἓνα μέρος ἔρυμνον (β), καὶ ὠχυρώθησαν ἐκεῖ.

δ. λα'. Ἐν τούτοις δὲ ἔμαθεν ὁ Κασσαύδρος, ὅτι ἐνίκηθη ὁ Λυκίσκος, καὶ τὰ πράγματα αὐτοῦ δὲν ἦσαν καλὰ εἰς τὴν Ἡπειρον· ὅθεν ἐστράτευσεν εὐθύς εἰς βοήθειαν αὐτοῦ, καὶ ὅτε ἔφθα-

(α) Τοῦτον τὸν Λύσανδρον εἶχεν ὁ Κασσαύδρος ἑπαρχὸν τῆς Λευκάδος (Ἀγίας Μαύρας)· τότε δὲ ἦλθε μετὰ τὸ στρατεῦμα αὐτοῦ εἰς βοήθειαν τοῦ Λυκίσκου.

(β) Δύσδατον Ἰσθμῷ ἦεν κανένα Σούλι ὁ τόπος οὗτος.

σαν ἐκεῖ, ἔμαθεν, ὅτι ἐνίκησεν ὁ Λυκίσκος πάλιν τὴν τελευταίαν μάχην, καὶ ἠνώρθωσεν ὅπως οὖν τὰ πράγματα. Δὲν ἰξεύρομεν ὅμως διὰ τί ὁ Κασσαῆδρος δὲν ἔκρινεν ὠφέλιμον τὸν πόλεμον εἰς τὴν Ἠπειροῦ· ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἦτον, νὰ διώξῃ τὸν Ἀλκέταν· εἶχεν εἰς τοῦτο καὶ συνεργοὺς ἰσῶς τοὺς μισοὺς Ἠπειρώτας, οἱ ὅποιοι δὲν ἤθελον τὸν Ἀλκέταν. Τότε δὲ ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς τὴν Ἠπειροῦ αὐτὸς, καὶ εἶδε τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν Ἀλκέταν ὠχυρωμένον εἰς τοιοῦτους τόπους, ἐγνώρισεν ἰσῶς τὸ ἀδύνατον, ἢ τὴν δυσκολίαν, ἐπειδὴ ὁ Κασσαῆδρος ἦτον μέγας στρατηγὸς καὶ πολιτικός· ὁθεν παραίτησε τοὺς πρώτους σκοποὺς, καὶ ἔκλεισεν εἰρήνην μὲ τὸν Ἀλκέταν, διὰ τῆς ὁποίας ἐγνώρισε καὶ ἐπεκύρωσεν αὐτὸν βασιλεῖα τῆς Ἠπειροῦ.

§. λβ'. Ἐμμενε λοιπὸν ὁ Ἀλκέτας βασιλεὺς τῆς Ἠπειροῦ, ὑπὸ τοῦ Κασσαῆδρου βεβαλωμένος, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Ἠπειρωτῶν, διὰ τὸν σκληρὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου δὲν ἐδυνήθησαν νὰ μεταβάλωσιν, ἢ νὰ ἐξημερώσωσι, μήτε ἡ ὀργὴ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἡ ἐξορία, μήτε ἡ ἡλικία, μήτε τὰ τόσα παραδείγματα,

τὰ ὁποῖα εἰδείκνυε συνεχῶς ἡ ἀνευχαριστία τῶν Ἑπειρωτῶν. Δὲν ἐδυνήθη νὰ γνωρίσῃ, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ βασιλέως συνίσταται εἰς τοὺς ὑποκειμένους αὐτοῦ, καὶ ὄχι εἰς τὴν ξένην βοήθειαν. Διὰ τοῦτο δὲν ἔβλεπε πῶς νὰ φανῇ ἀρεστὸς εἰς τοὺς ὑποκειμένους, ἀλλὰ κατεγίνετο, νὰ βιάσῃ τοὺς Ἑπειρώτας μὲ τὴν δύναμιν τῶν Σικελιωτῶν καὶ Ἰλλυριῶν, ἃν ἦτον αὐτὸς ἐκεῖνος, ὡς εἶρηται, διὰ νὰ γένῃ βασιλεὺς αὐτῶν. Ἐπειρῶν δὲ ἐπαιρόμενος πάλιν εἰς τὴν φιλίαν τοῦ Καπυαίου, ἔρχισε νὰ κακομεταχειρίζηται τόσον σκληρῶς τοὺς Ἑπειρώτας, ὥστε ἔφθασαν οἱ ἄνθρωποι εἰς ἀπελπισίαν. "Ὅθεν μὴ ὑποφέροντες τὸ δεινόν, ἐπανέστησαν μίαν νύκτα καὶ ἐφόνευσαν αὐτὸν καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν Ἡσιωνέα καὶ Νίσου. Οἱ δὲ ἄλλοι δύο, ὁ Τεῦκος καὶ Ἀλέξανδρος δὲν ἐξεύρομεν τί ἐγένον. Ὁ δὲ Πausanias λέγει ἀπλῶς, ὅτι ἐφόνευσαν καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ (α). Τόσον δὲ ἐξηγριώθησαν οἱ Ἑπειρώται τότε, ὥστε οὔτε αὐτοὶ ἐδέχοντο πλέον βασιλέα, οὔτε ἤθελέ τις ἡγεμῶν νὰ γένῃ βασι-

(α) Ἄττικ. Ια'. Διόδ. Ιθ'. Πη'. Πθ'.

λεὺς αὐτῶν. Μεταξὺ τοίνυν τούτων εὗρον εὐκαιρίαν οἱ φίλοι τοῦ Διακίδου, καὶ κατέστησαν τὸν μέγαν Πύρρον βασιλέα, νέου ἔτι ὄντα, ὡς θελομεν εἰπῆ μετ' ὀλίγου.

§. λγ'. Εἶδόμεν λοιπὸν τὸ γένος, πόθεν κατάρχεται ὁ μέγας Πύρρος· ὁποῖαν συγγένειαν εἶχε μετὰ τοὺς Μακεδόνας, καὶ ὅτι τὰ ὀνόματα, Νεοπτόλεμος, καὶ Διακίδης ἦσαν ἐκ τοῦ γένους τοῦ Ἀχιλλέως. Ὁμοίως καὶ τὸ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀλκίτας ἦσαν Ἡπειρωτικὰ πρῶτον· ἔπειτα ἔλαβον αὐτὰ καὶ οἱ Μακεδόνες διὰ τὴν συγγένειαν· ἐπειδὴ εἶχον καὶ αὐτοὶ ὕψερρον Ἀλκίταν καὶ Νεοπτόλεμον καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ὅτι δὲ τὰ ὀνόματα ταῦτα εἶναι πάντα Ἑλληνικὰ, φανερώσει ἡ σημασία. Εἶχον καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι Ἀλκίταν· ὁμοίως εἶχον καὶ οἱ Χάους Νικάνορα, καὶ οἱ Ὀρέζαι Ἀντίοχον, τὰ ὁποῖα ἦσαν Μακεδονικὰ ἐνόματα.

Μ Ε Ρ Ο Σ Γ .

Β ί ο ς Π ύ ρ ρ ο υ ,

Τῷ μεγάλῃ, Βασιλείῳ τῆς Ἠπειροῦ.

§. α'. **Ο**. Πλούταρχος λέγει, ὅτι ἐσασίασαν οἱ Μολοττοὶ, καὶ ἐδίωξαν τὸν Αἰακίδην, ἔπειτα ἔφερον τοὺς υἱοὺς τοῦ Νεοπτολέμου εἰς τὴν Ἠπειρον βασιλεῖς. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ἐφόνευσαν τὸν Αἰακίδην οἱ Μολοσσοὶ, καὶ πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ, ἔπειτα ἤθελον νὰ φονεύσωσι καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πύρρον. Φαίνεται ὁμοῦς, ὅτι, ὅτε ἐπανεστᾶτησαν καὶ ἔγραψαν τὴν ἐξωρίαν αὐτοῦ, ἐφόνευσαν καὶ τοὺς φίλους, ὅσοι ἦσαν ἐκ τοῦ μέρους τούτου, καὶ τότε διήρπασαν καὶ τὸν εἶκον, ἤθελον νὰ φονεύσωσι καὶ τὸν Πύρρον, ὅστις ἦτον ἔτι βρέφος δύο χρόνων, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

§. β'. Δύο φίλοι πιεσοὶ τοῦ Αἰακίδου, Ἄνδροκλῆς καὶ Ἄγγελος ὀνομαζόμενοι, βλέποντες τὸν κίνδυνον τοῦ παιδὸς, ἐκλεψαν αὐτὸ κρυ-

φίως· ἔλαβον καὶ τὰς γυναῖκας, τὰς τροφούς αὐτοῦ, καὶ ὀλίγους δούλους, καὶ ἔφυγον πρὸς τὴν Ἰλλυρίαν, ὅπως ἐδυνήθησαν. Ἐμαθον ὁμως τὸ πρᾶγμα οἱ ἔχθροί, καὶ ἔτρεξαν κατόπιν, ὡς ἐφθασαν αὐτούς· ἐπειδὴ αἱ γυναῖκες δὲν ἐδύναντο νὰ τρέχωσι, καὶ ἐγένετο ἀργοπορεία. Μεταξὺ τῶν δούλων ἦσαν τρεῖς νέοι πιρσοὶ καὶ ἀνδρεῖοι, Ἀνδροκλείων, Ἰππίας καὶ Νέαυδρος καλούμενοι. Ὅθεν ἀφ' οὗ εἶδον, ὅτι ἐπλησίασαν οἱ ἔχθροί, καὶ αἱ γυναῖκες ἀπέκαμον, ἔδωκαν τὸν Πύρρον εἰς αὐτοὺς τοὺς τρεῖς νέους, καὶ τοὺς παρήγγειλαν, νὰ τρέχωσιν ὅσον δύνανται, ἕως νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῶν συνόρων τῆς Ἠπειροῦ, καὶ νὰ φθάσωσιν εἰς τὰ Μέγαρα τῆς Μακεδονίας (α). Καὶ οὕτως ἐκεῖνοι μὲν ἔφυγον. Ἄυτοὶ δὲ ἐμπόδιζον τοὺς ἔχθρους, πότε μὲν παρακαλοῦντες, πότε δὲ ἐναντιούμενοι, ἕως νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἐκεῖνοι. Τέλος δὲ ἀφ' οὗ τοὺς εἰδῶξαν ὀλίγον ὀπίσω, ἔτρεχον νὰ φθάσωσι τοὺς δούλους, οἱ ὁποῖοι εἶχον τὸν Πύρρον. Ἐφθασαν λοιπὸν αὐτοὺς, καὶ ἔτρεχον νὰ φθάσωσι τὴν ῥηθεῖσαν πό-

(α) Δὲν ἰσχυρόμεν ποῦ ἦτον ἡ πόλις αὕτη. Ὁ δὲ Στέφανος ἀναφέρει καὶ τῆς Μολλοσίδας καὶ Ἰλλυρίας πόλεις Μέγαρα καλουμένας.

λεν. Πλησίον τῆς πόλεως ἦτον τρεῖς ποταμοί, τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ περάσωσιν, ἔπειτα νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν πόλιν, ὅπου ἦτον ἀσφάλεια καὶ ἀρεθία. Ὅθεν ὅσον ἐπλησίαζον πρὸς τὴν ἀσφάλειαν, τόσον ἐνεψυχοῦντο, καὶ παρηγοροῦντο, καὶ ἐβαδιζον ταχύτερον. Ἐφθασαν λοιπὸν εἰς τὸν ποταμὸν μετὰ τὴν δίσιν τοῦ ἡλίου, ἐλπίζοντες νὰ περάσωσιν εὐθύς.

§. γ'. Τοιαύτην ἐλπίδα ἔχοντες, καὶ μετ' αὐτὴν προθυμίαν τρέχοντες, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ὀπίσθεν μὴ βλέποντες, εἶδον ἐξαίφνης ἔμπροσθεν αὐτῶν, ἄλλου ἐχθροῦ ἀγριώτερου καὶ φοβερώτερου, ὁ ὁποῖος ἀπέκοψε δι' ὅλου τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας. Ὁ ποταμὸς ἦτον πλημμυρισμένος, ἐπειδὴ συνέβη μεγάλη βροχὴ εἰς τὰ βουνά, καὶ ἔτρεχε τόσον ὀρμητικῶς, ἄγριος καὶ θυελλερὸς, ὥστε ἔφριπτεν ὁ ἄνθρωπος, βλέπων τὴν ὀρμὴν, καὶ ἀκούων τὸν κρότον τοῦ ξέσματος. Ἐν τούτοις δὲ ἔγινε καὶ σκότος, ἐπειδὴ ἐνύκτωσε, καὶ ἐφαίνετο, καὶ ἠκούετο ἔτι φοβερώτερος καὶ ἀγριώτερος, ὥστε ἀπελπίσθησαν οἱ ἄνθρωποι, σοχαζόμενοι, ὅτι ἦτον ἀδύνατον, νὰ ἐπινοήσωσι τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ διαβῶσιν,

αἱ γυναῖκες καὶ τὸ παιδίον μάλις διὰ μέσου του τοιοῦτου κινδύνου.

§. δ'. Ἐν τοιαύτῃ δὲ ἀπελπισίᾳ ὄντες, εἶδον τινὰς ἀνθρώπους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔκραζον παρακαλοῦντες, νὰ τοὺς βοηθήσωσιν· εἰλεγον τὸν κίνδυνον, καὶ εἰς πληροφορίαν αὐτῶν, ἔδειχναν καὶ τὸν Πύρρον. Ἄλλ' ἐκεῖνοι δὲν ἐδύναντο νὰ ἀκούσωσι διὰ τὸν κρότον καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ποταμοῦ, τί λέγουσιν οὗτοι, καὶ τί θέλουσι. Καὶ οὕτως ἐσάθησαν ὥραν ἰκανήν, οὗτοι μὲν κράζοντες καὶ παρακαλοῦντες, ἐκεῖνοι δὲ βλέποντες μόνου, καὶ μὴ ἐννοοῦντες τί λέγουσι. Τέλος δὲ εἰς ἓξ αὐτῶν ἔλαβε φλοιὸν (φλούδα) ἀπὸ ἑνα δένδρου, καὶ ἔγραψεν εἰς αὐτὸν μὲ τὴν πόρπην (α) τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ Πύρρου. Ἐπειτα ἔδρασε τὸν φλοιὸν εἰς μίαν πέτραν, καὶ τὸν ἔρριψε πέραν τοῦ ποταμοῦ. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι εἰς ἀκούτιον ἐπέρασαν τὸν φλοιὸν, ἔπειτα ἔρριψαν τὸ ἀκούτιον πέραν τοῦ ποταμοῦ.

§. ε'. Ἀφ' οὗ ἐκεῖνοι ἀνέγνωσαν τὰ γράμματα, καὶ εἶδον τὴν ἀνάγκην, καὶ τὸν ἐπικείμε-

(α) Εἶδος βελόνης, ὡς αἱ νῦν καρφετίζαι τῶν γυναικῶν.

νον κίνδυνον, εὐθὺς ἔκοψαν ξύλα, καὶ συνέδησαν αὐτὰ μὲ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε τὰ κατεσκευάσαν ὡς γέφυραν, καὶ ἐπέρασαν πέραν. Ὁ πρῶτος τούτων, ὅς τις ἐπέρασε καὶ ἔλαβε τὸν Πύρρον πρῶτον, καὶ τὸν διεδίδασε πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὠνομάζετο Ἀχιλλεύς. Ὡς, οὗτος ὁ σωτὴρ τοῦ Πύρρου, εἶχε τὸ ὄνομα τοῦ προγόνου αὐτοῦ Ἀχιλλέως. Τοὺς δὲ ἄλλους καὶ τὰς γυναῖκας ἔλαβον οἱ ἄλλοι, καὶ τοὺς ἐπέρασαν ὅλους εὐτυχῶς εἰς τὴν σωτηρίαν. Καὶ οὕτως ἐσώθησαν ἅπαντες παραδέξως ἐκ τοῦ ἐσχάτου κινδύνου, πρὶν φθάσωσιν οἱ ἔχθροι, οἱ ὅποιοι εἰδίωκον αὐτούς.

β. ς'. Ἐκείθεν δὲ ἦλθον εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, πρὸς τὸν τότε βασιλέα αὐτῆς, ὁ ὅποιος ὠνομάζετο Γλαυκίας, καὶ εὖρον αὐτὸν καθήμενον εἰς τὸν οἶκον μὲ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Ἐυθὺς καθὼς εἰσηλθὼν εἰς αὐτὸν, ἔβαλον τὸν Πύρρον κατὰ γῆς εἰς τὴν μέσην τοῦ δωματίου. Ὁ δὲ Γλαυκίας, ἀφ' οὗ ἔμαθε τὰ πάντα, ἐσάθη πολλὴν ὥραν σιωπῶν καὶ συλλογιζόμενος, τί νὰ κάμη, νὰ τὸν δεχθῆ, νὰ τὸν διώξῃ, ἢ νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὸν Κάσσανδρον. Ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο τὸ θῆριον ἐκεῖνο τὸν Κάσσανδρον, τὸν ἄσπονδον ἔχ-

θρόν του Αιακίδου. Ἐν ᾧ δὲ ἐσυλλογίζετο αὐτός, ὁ Πύρρος ἔρπεται πρὸς αὐτὸν, λαμβάνει τὸ φόρεμά του μὲ τὰς δύο χεῖρας, ἔπειτα βοηθούμενος ἀπὸ τὸ φόρεμα, ὠρθώθη, καὶ ἐξάθη ὡς ἰκέτης εἰς τὰ γόνατα, αὐτοῦ. Τοῦτο τὸ ἀθῶν κίνημα τοῦ διστοῦς βρέφους, τὸ ὁποῖον ἔδειξε σχῆμα ἰκασίας, πρῶτον μὲν ἐκίνησεν εἰς γέλωτα τὸν Γλαυκίαν· ἔπειτα δὲ εἰς οἴκτου καὶ λύπην· ἐπειδὴ ἐξάθη ὡς ἰκέτης εἰς τὰ γόνατα αὐτοῦ δακρύων καὶ παρακαλῶν. Ἄλλοι δὲ εἶπον, ὅτι εἰς ἓνα βωμὸν τῶν θεῶν ἦλθε καὶ ἐξάθη ὁ Πύρρος, καὶ οὐχὶ εἰς τὰ γόνατα τοῦ Γλαυκίου. Ἐπειτα ἠπλώσε τὰς χεῖρας περὶ τοῦ βωμὸν, ὥς ἐφαίετο, ὅτι ἐνηγκαλίσθη αὐτὸν ὡς ἰκέτης (α).

§. ζ'. Τοῦτο τὸ κίνημα τοῦ Πύρρου, ὅπως καὶ ἂν ἔγινεν, ἢ πρὸς τὸν Γλαυκίαν, ἢ εἰς τὸν βωμὸν, ἐφάνη πρὸς τὸν Γλαυκίαν θεῖα ἔμπνευσις, καὶ μετέβαλε τὴν γνώμην αὐτοῦ. Ὄθεν παρέδωκε τὸν Πύρρον πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ παρήγγειλε νὰ τὸν ἀνατρέφῃ, νὰ τὸν παιδαγωγῇ, καὶ νὰ τὸν ἐπιμελῆται ὡς ἰδίου αὐτῶν τέκνον. Ἐπι

(α) Τοιαῦτα ἔκαμνον οἱ καταδικασμένοι, ὅτε κατέφευγον πρὸς τινὰ ὑπερασπιστὴν ζητοῦντες ὑπεράσπισιν. Ὅρα περὶ τούτων ἐν Ἑλλην. περὶ Ἰκασίας Τόμ. 4'. 158.

δὲ ἡ γυνὴ τοῦ Γλαυκίου ἣτις ὠνομάζετο Βερόη, ἦ-
 του συγγενῆς τοῦ Πύρρου, διότι κατήγετο καὶ αὐτὴ
 ἐκ τοῦ γένους τῶν Διακιδῶν (α). Καὶ οὕτως ἀνε-
 τρέφετο ἐκεῖ ὁ Πύρρος μετὰ τὰ τέκνα τοῦ Γλαυκίου,
 καὶ διὰ τοῦτο εἶχον ὕψιστον ἀδελφικὴν φιλίαν μετὰ
 τὸν Πύρρον οἱ υἱοὶ τοῦ Γλαυκίου. Ἐνομήσθη δὲ
 ὁ Πύρρος καὶ υἱὸς Θετῶς τοῦ Γλαυκίου. Μετὰ
 ὀλίγον ἐπεμψαν οἱ ἐχθροὶ καὶ ἐζήτησαν αὐτόν·
 ἀλλ' ὁ Γλαυκίας ἐπέμεινε σερεὸς εἰς τὴν ἀπόφα-
 σιν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Κάσσανδρος ὑπεσχέθη διακό-
 σια τάλαντα πρὸς τὸν Γλαυκίαν, νὰ τὸν παρα-
 δώσῃ. Ἀλλ' ὁ Γλαυκίας προτίμησε τὴν ἀρετὴν,
 καὶ τὸν χαρακτήρα τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος,
 παρὰ τὴν χαμερπεσάτην χρηματικὴν προδοσίαν.
 Τὰ διακόσια τάλαντα ἦσαν ὀλίγη ὑπόθεσις πρὸς
 τὸν Κάσσανδρον· ἐπειδὴ ἂν ἐφόνευε τὸν Πύρ-
 ρον, καθὼς ἐφόνευσε καὶ τὸν υἱὸν τοῦ μεγάλου
 Ἀλεξάνδρου, ἐλάμβανεν αὐτὸς τὸ βασίλειον τῆς
 Ἡπείρου· ἔπειτα βοηθούμενος ὑπὸ τῶν Ἡπει-
 ρωτῶν, ἐσερέωνεν εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ καὶ
 τὴν Μακεδονίαν.

§. η'. "Οὕτω λοιπὸν ἀνατρεφόμενος ἐκεῖ ὁ
 Πύρρος, ἔδειχε μικρόθεν τὰ μεγάλα καὶ ἀμίμη-

(α) Ἰουδίν. Γ'. 17.

τα προτερήματα αὐτοῦ. Ἐσπουδαζε δὲ μικρόθεν ἐπιμελῶς καὶ προθύμως μάλις αὐτὰ πολεμικά. Καὶ ὅτε ἐμεγάλωσεν, εἰς τὴν μελέτην τούτων κατεγίνετο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, νομίζων, ὅτι τοῦτο τὸ μάθημα εἶναι βασιλικώτατον. Ὅτε ἐφόνευσαν οἱ Ἡπειρώται τὸν Ἀλκίταν, καὶ ἦτον ἡ Ἡπειρος εἰς ἐκείνην τὴν ἀθλίαν ταραχὴν καὶ ἀσυμφωνίαν, ὥστε μήτε αὐτοὶ ἐδέχοντο βασιλεῖα, μήτε ἤθελέ τις νὰ γένη βασιλεὺς αὐτῶν, ὡς προεῖρηται, ὁ Πύρρος ἦτον δώδεκα χρόνων. Εἰς ταύτην λοιπὸν τὴν εὐκαιρίαν στρατεύει ὁ Γλαυκίας ἐκ τῆς Ἰλλυρίας, ἔχων τὸν Πύρρον, καὶ δυνάμειν στρατεύματος μεγάλην, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Ἡπειρον, ὅπου ἠνάγκασε τοὺς Ἡπειρώτας, καὶ ἐδέχθησαν αὐτὸν βασιλεῖα. Εἰς τοῦτο βεβαίως εἶχε καὶ ἐσωτερικοὺς συνεργοὺς, φίλους τοῦ Διακίεου, οἱ ὅποιοι ἤθελον τὸν Πύρρον. Καὶ οὕτως ἔγινεν ὁ Πύρρος βασιλεὺς τῆς Ἡπειρου, ἐπιτροπευόμενος βεβαίως ἕως νὰ μεγαλώσῃ. Ὁ Κάσσανδρος ὅμως δὲν ἀτηλπίσθη μήτε τότε, ἐπειδὴ εἶχε μέρος εἰς τὴν Ἡπειρον, τὸ ὅποιον ἤθελεν αὐτὸν, καὶ ἐμίσει τοὺς Διακίδας, ὡς προεῖρηται. Εἶχον μὲν καὶ οἱ Διακίδαι, ὅμως ὡς φανερῶνους αὐτὰ πράγματα, ὁ

Κάσσανδρος εἶχε τὸ πλεῖστον καὶ ἰσχυρώτατον μέρος τῶν Ἡπειρωτῶν.

§. 9. Ὄταν ἦτον ὁ Πύρρος δεκαεπτὰ ἐτῶν, καὶ ἐνόμιζεν, ὅτι ἐςερρώθη εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ πλέον δὲν ἔχει φόβον, ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, ὅτε ἐώρταζον τοὺς γάμους ἐνὸς υἱοῦ τοῦ Γλαυκίου, μετὸν ὁποῖον συναυστράφη. Ὄθεν μὴ ὑπερπευόμενος παντελῶς περὶ τοῦ βασιλείου αὐτοῦ, ἀφῆκεν ἐπιτρόπους διοικητὰς, καὶ ἦλθεν εἰς τοὺς γάμους τοῦ φίλου. Ἀλλ' ἐν ᾧ αὐτοὶ ἐώρταζον τοὺς γάμους, ἐπαυεσάτησαν οἱ Μολασσοὶ, ἐδίωξαν τοὺς ἐπιτρόπους αὐτοῦ, ὤρμηταν εἰς τὰ βασίλεια, καὶ διήρπασαν τὰ βασιλικὰ πράγματα, ἔπειτα ἐκάλεσαν βασιλέα τινὰ Μακεδόνα Νεσπτόλεμον ὀνομαζόμενον. Ὁ δὲ Πύρρος ἔμεινεν ἔξω τοῦ βασιλείου αὐτοῦ ἔρημος πάντων, καὶ δυνάμεως, καὶ φίλων καὶ χρημάτων.

§. 10. Ὁ Πύρρος εἶχεν ἀδελφὴν Δηιδάμειαν ὀνομαζομένην ὡς προείπομεν. Ταύτην τὴν Δηιδάμειαν εἶχον προσδιωρισμένην μικρῶθεν, νὰ τὴν λάβῃ γυναῖκα ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ἀλέξανδρος, ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Ὄθεν καὶ ὠνόμαζον αὐτὴν, ἔτι μικρὰν ὠσαν, γυναῖκα τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἀφ' οὗ δὲ

ἔδολοφονήθη ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος, ἔλαβε τὴν Δη-
 ῥάμειαν γυναῖκα Δημήτριος ὁ Πολιορκητῆς υἱὸς
 τοῦ Ἀντιγόνου βασιλέως τότε τῆς Φρυγίας. Ὁ
 Δημήτριος τότε ἦτον εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὅ-
 που ἐκυρίευσε τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῆς. Καί ἐκεῖ
 ἐώρτασε τοὺς γάμους τῆς Δηϊδάμειας, ὅτε ἐπα-
 νηγύριζε καὶ τὴν Ἐφρτὴν τῶν Ἑραίων εἰς τὸ
 Ἄργος μετ' ὄντας λαμπροὺς καὶ λοιπὰ τοιαῦτα.
 Ὄθεν ὁ Πύρρος μὴ ἔχων ἄλλο βεβαιότερον κα-
 σαφύγιον, ἦλθεν εἰς τὸν γαμβρὸν καὶ εἰς τὴν
 ἀδελφὴν αὐτοῦ. Ἐδέχθη λοιπὸν αὐτὸν ὁ Δημή-
 τριος καὶ τὸν εἶχεν ὑποστρατηγὸν εἰς τὸ στρατεύ-
 μα αὐτοῦ. Ὅτε ἐγένετο ἡ μεγάλη μάχη εἰς τὴν
 πόλιν τῆς Φρυγίας Ἰψοῦν ὀνομαζομένην, ὅπου
 ἐπολέμησαν ὅλοι οἱ διάδοχοι τοῦ Ἀλεξάνδρου,
 οἱ ὅποιοι ἦσαν οἱ βασιλεῖς πάσης τῆς οἰκουμένης
 τότε, εἶχε καὶ ὁ Πύρρος τὴν διοίκησιν ἐνὸς μέρ-
 ρους τοῦ στρατεύματος τοῦ Δημητρίου, καὶ ἠγώ-
 νισθη λαμπρῶς καὶ ἐνθάξως, ὥστε ἔτρεψε τοὺς
 ἐναντίους πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἐνικήθη μὲν
 ὑστερον καὶ ἐδυσήχησεν ὁ Δημήτριος, ὅμως ὁ
 Πύρρος ἔμεινε πιστὸς εἰς αὐτὸν, μάλις δὲ τὸν
 ἔσειλε νὰ φυλάξῃ τινὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, καὶ
 τὰς ἐφυλάξε πιστῶς. Καὶ τέλος, ὅτε ὁ Δημή-

τριος συνεφώνησεν εἰρήνην μετὸν Πτολεμαῖον, βασιλέα τῆς Αἰγύπτου, καὶ ὁ Πτολεμαῖος ἐζήτησεν ἐνέχυρον, ἦλθεν ὁ Πύρρος εἰς τὴν Αἰγύπτου προθύμως, καὶ ἔμεινεν ἐνέχυρον ἐκ μέρους τοῦ Δημητρίου.

§, ια. Διατρίβων δὲ εἰς τὴν Αἰγύπτου, ἔδειξε τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ εἰς πολλὰς καὶ διαφόρους περιστάσεις, εἰς γυμνάσια καὶ κυνήγια, καὶ εἰς ἄλλας τοιαύτας διατριβάς· ἐπειδὴ ὁ Πτολεμαῖος ἐλάμβανεν αὐτὸν εἰς ὅλα τὰ τοιαῦτα. Ἦτον δὲ ἐπιτηδεύων καὶ εἰς τοὺς πολιτικούς τρόπους τῶν ἡγεμονικῶν αὐλῶν, ὥστε ἐφαίνετο καὶ ἐκ τούτου χαριέστατος, μεταχειριζόμενος ἕκαστον κατὰ τὴν ὄξειαν αὐτοῦ, τὸν μὲν ἀνώτερον πολιτικῶς, τὸν δὲ ταπεινότερον ὑπεροπτικῶς, κατὰ τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον. Ἦτον ὁμῶς κόσμιος καὶ σώφρων καθ' ὅλα, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀρετὴ μεγάλη πρὸς πάντα ἄνθρωπον, καὶ ἐξαιρέτως εἰς βασιλέα καὶ ἡγεμόνα. Πρώτον παρατήρησε νὰ μάθῃ, ποία γυνὴ τοῦ Πτολεμαίου ἔχει τὴν μεγίστην δύναμιν εἰς τὴν αὐλήν· ἐπειδὴ ὁ Πτολεμαῖος εἶχε πολλὰς γυναῖκας κατὰ τὴν τότε συνήθειαν. Καὶ εὗρε πρώτην εἰς τούτου τὴν Βερενίκην, ἣ ὅποια ἐπρώτευεν εἰς τὴν αὐλήν, διὰ τὴν φρόνησιν καὶ σω-

φροσύνην αὐτῆς ὅθεν ἐθεράπευσεν αὐτὴν περισσότερον τῶν ἄλλων, σεμνῶς καὶ κοσμίως. Ἡ Βερενικὴ εἶχε πρῶτον ἄνδρα τὸν Φίλιππον, καὶ ἐγέννησεν ἐξ αὐτοῦ μίαν θυγατέρα Ἀντιγόνην οὐνόμαζομένην, ἔπειτα ἔλαβεν αὐτὴν ὁ Πτολεμαῖος. Ἡ δὲ Ἀντιγόνη ἦτον τότε εἰς ἡλικίαν γάμου, καὶ ἐζήτουν αὐτὴν πολλοὶ ἡγεμόνες. Ἀλλ' ὁ Πτολεμαῖος καὶ ἡ Βερενικὴ προέκριναν τὸν Πυρρὸν ἄνδρα τῆς Ἀντιγόνης, καὶ ἐώρτασαν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν πολυτελῶς καὶ βασιλικῶς τὸν γάμον.

§, ιβ'. Ἡ Ἀντιγόνη ἦτον νέα φρόνιμος ὡς καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς ὅθεν μετὰ τὸν γάμον τοῦτον ὁ Πυρρὸς ἐθεωρεῖτο ἔτι εὐνοϊκώτερον, ἐγίνε καὶ παρρησιασικώτερος. Ἐχων δὲ καὶ τὴν Ἀντιγόνην συνεργόν, κατώρθωσε τὸν τρόπον, νὰ ἀναλάβῃ τὸ βασίλειον αὐτοῦ. Ἐδωκεν αὐτῷ ὁ Πτολεμαῖος χρήματα, σράτευμα καὶ σόλον, καὶ οὕτως ἦλθεν εἰς τὴν Ἡπειρον, ὅτε ἐπεθύμησαν αὐτὸν οἱ περισσότεροι Ἡπειρῶται, διότι ὁ Νεοπτόλεμος ἦτον βίαιος καὶ σκληρὸς, καὶ ἐπομένως ἐδιδόκετο εὐκόλως. Ὅμως ὁ Πυρρὸς οὖν ἔκρινε συμφέρον νὰ τὸν διώξῃ μὲ βίαν, ἐπειδὴ ἔπρεπε νὰ καταφύγῃ εἰς ἄλλην δύναμιν, νὰ ζητήσῃ βοήθειαν, ἵνα πολεμῇ ὕστερον μὲ αὐτὸν, ὥς νὰ εἰ-

ναι ἡ βασιλεὶα ἀμφίρροπος. "Ὅθεν ἔκοινε συμφερώ-
 τερον, νὰ βασιλεύωσι καὶ οἱ δύο. Καὶ οὕτως ἐ-
 γένετο μὲ εἰρήνην καὶ φιλίαν καὶ μὲ συνθήκας
 ἢ κοινωνία τοῦ βασιλείου

§. γ'. Οὕτω λοιπὸν ἐβασίλευον ὕστερον εἰ-
 ρηνικῶς τινὰς χρόνους. Μετὰ δὲ ταῦτα ὑπο-
 πτίετο ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, ἐπειδὴ οἱ φίλοι αὐτῶν,
 τοὺς ἠρέθιζον κρυφίως, διαβάλλοντες τὸν ἓνα
 πρὸς τὸν ἄλλον, ὥστε συνεταράχθη ἡ μεταξὺ αὐ-
 τῶν πίσις, καὶ ἤυξανεν ἡ ὑπόψια μυσικῶς εἰς
 τὰς καρδίας αὐτῶν. Οὕτω δὲ αὐξανομένη ἡ ὑπο-
 ψία, ἐκίνησεν ἐπιβουλήν, ἡ ὁποία ἐφανερώθη
 ἀπρακτος πρὸς χάριν τοῦ Πυρρῶ. Προσέρηται,
 ὅτι οἱ βασιλεῖς τῆς Ἠπειροῦ καὶ ὁ λαὸς συνη-
 θροίζοντο εἰς τὴν Πασσαρῶνα, πόλιν τῆς Μο-
 λοσσιῶδος, καὶ ὠμυνον ἀμοιβαίως τὸν κοινὸν ὄρο-
 κον. Κατὰ ταύτην τὴν συνήθειαν ἦλθον καὶ αὐ-
 τοὶ νὰ ἀμόσωσι τοῦτον τὸν ὄρκον, ἔχοντες ἕκα-
 ρος τοὺς φίλους αὐτοῦ, συμβούλους, στρατηγούς
 καὶ λοιπούς, ὥστε ἡ τελετὴ καὶ πομπὴ ἦτον λαμπ-
 ρὰ καὶ βασιλεχὴ. Ἐκεῖ τότε ἔδιδον καὶ δῶρα πολ-
 λά πρὸς ἀλλήλους εἰς σημεῖον φιλίας καὶ εὐλικρι-
 νείας. Τότε ὁ πιστότατος φίλος καὶ σύμβουλος
 τοῦ Νεοπτολέμου, ὁ Γέλιων, ἔδωκε τῷ Πυρρῶ δῶ-

ραὺν δύο ζεύγη βοῶν ὄροτήρων (α), Ὁ δὲ Μυρτίλος ὁ ἐπίσατης τοῦ οἴνου τοῦ Πύρρου, ὅς τις εὐρέθη ἐκεῖ τότε, ἐζήτησεν εὐθὺς τοὺς βόας ἀπὸ τὸν Πύρρον. Ἄλλ' ὁ Πύρρος τοὺς ἐχάρισεν εἰς ἄλλον, καὶ ὁ Μυρτίλος ἔδειξεν, ὅτι ἐπειράχθη. Ταῦτα δὲ ἰδὼν ὁ Γέλων, ἐνόμισεν, ὅτι ὁ Μυρτίλος γίνεταί εὐκόλως ἐπίβουλος τοῦ Πύρρου.

§. ἰδ' Τοιαύτην λοιπὸν γνώμην ἔχων ὁ Γέλων, ἐκάλεσε τὸν Μυρτίλον νὰ τὸν φιλέσῃ, καὶ μεταξὺ τοῦ οἴνου, ἔπευ αὐτῷ τὸ μυζηρίου, ὑποσχόμενος πολλὰ, ἂν φαρμακώσῃ τὸν Πύρρον διὰ τοῦ οἴνου, τὸ ὁποῖον εἶναι εὐκόλου εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ Μυρτίλος ὑπεσχέθη, καὶ ἔδειξεν ὅτι τάχα θέλει καὶ αὐτὸς τὸν θάνατον τοῦ Πύρρου, ὥς ὁ Γέλων ἐπίστευσε, καὶ οὕτως ἀνέφερε τὸ πρᾶγμα ὡς βέβαιον πρὸς τὸν Νεοπτόλεμον. Ὁ Μυρτίλος ὅμως ἦλθεν εὐθὺς πρὸς τὸν Πύρρον, καὶ ἐφάνερωσε τὴν ἐπιβουλήν. Ὁ δὲ Πύρρος ἐπίστευσε μὲν ἄλλ' ἤθελε νὰ γένη φανερώτερον τὸ πρᾶγμα, νὰ τὸ ἰξεύρωσι καὶ ἄλλοι, ἵνα μὴ φανῇ αὐτὸς εἰς τὸ

(α) Οἶον, βέδια συναρτισμένα καὶ γυμνασμένα εἰς τὴν κτηνοτροφίαν. Τοῦτο ἐνομίζετο μέγα δῶρον τότε, ἐπειδὴ ἡ κτηνοτροφία εἶχε τὴν πρώτην τιμὴν μεταξὺ τῶν ἄλλων τέχων.

χοινόν πρωτοτείτος. Ὄθεν λέγει τῷ Μυρτίλῳ, νὰ συζητήσῃ εἰς τὸν Γέλωνα καὶ τὸν Ἀρχαιονοχόου αὐτοῦ Ἀλεξικράτην, νὰ ὁμιλήσῃ καὶ μετὰ αὐτὸν περὶ τοῦ ἐπιχειρήματος· ἐπειδὴ αὐτὸς εἶναι οἰνοχόος, καὶ δύναται νὰ τὸ κατορθώσῃ εὐκόλως. Ὄθεν ἦλθε πρὸς τὸν Γέλωνα ὁ Αλεξικράτης προδιατεθειμένος, καὶ ὁμιλήσαν, ἐσυμβουλευθήσαν, καὶ ἀπεφάσισαν, πῶς καὶ πότε νὰ γένη ἡ ἐπιχείρησις· ἔπειτα ὁ μὲν Γέλων ἦλθε πρὸς τὸν Νεοπτόλεμον, καὶ εἶπε πῶς διέταξαν τὸ πρᾶγμα· ὁ δὲ Ἀλεξικράτης, πρὸς τὸν Πυρρόν, καὶ εἶπε τὰ αὐτὰ, ὡς ἔξουρον ἐπίσης τὴν ἐπιβουλήν, καὶ ὁ ἐπιβουλεύων, καὶ ὁ ἐπιβουλεύόμενος.

§. ιε'. Οὕτω τοίνυν ἐξαπατῶμενος ὁ Γέλων, καὶ συξαπατῶν καὶ τὸν Νεοπτόλεμον, ἐνόμιζον καὶ οἱ δύο, ὅτι προχωρεῖ εὐτυχῶς ὁ σκοπὸς αὐτῶν, καὶ σχεδὸν τὸν εἶχον ὡς τετλειωμένον, ὡς, ὁ Νεοπτόλεμος δὲν ἔξευρε τί ἔλεγεσιν ἀπὸ τῆν χαρὰν, καὶ διηγείτο εἰς τοὺς φίλους τὸ κατορθῶμα. Μίαν ἐσπέραν· ἦλθεν εἰς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Καδμείαν, καὶ ἔφαγεν ἐκεῖ· ἔπειτα ὅταν ἦτον μόνου ἡ Καδμεία μετὰ αὐτὸν εἰς τὸ δωματίον, διηγήθη πρὸς αὐτὴν ὅλην τὴν ὑπόθεσιν, ἐυχαζόμενος, ὅτι δὲν ἀκούει ἄλλοστις, ἐν ᾗ

ἦτον καὶ μία ἄλλη γυνὴ ἐκεῖ. Ἡ γυνὴ αἴτη ἦ-
 του τοῦ Σάμωος τοῦ ἐπιστάτου τῶν ποιμνίων
 τοῦ Νεοπτολέμου, καὶ ὠνομάζετο Φαιναρέτη.
 Ἦτον δὲ εἰς τὴν κλίνην πλαγιάσμενη καὶ πρὸς
 τὸν τοῖχου γυρισμένη, ὥς ἐνόμιζον, ὅτι κοιμά-
 ται καὶ δὲν ἀκούει. Ἐκεῖνη ὁμῶς τὰ ἤκουσεν ὅ-
 λα, καὶ τὸ πρῶτ' ἔρχεται πρὸς τὴν Ἀντιγόνην
 τὴν γυναῖκα τοῦ Πύρρου, καὶ τὰ λέγει, καθὼς
 τὰ ἤκουσεν· ὅθεν ἔμαθε καὶ αὐτὰ ὁ Πύρρος,
 πλὴν ἐσιώπησε καὶ ἡσύχαζε. Τοιοῦτον δὲ μουσι-
 κὸν ἐφυλάχθη τοῦτο εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Πύρρου,
 ὥς ὁ Νεοπτόλεμος δὲν ἐδυνήθη νὰ μάθῃ, ὅτι
 ὁ Πύρρος γνωρίζει τοὺς σκοποὺς, καὶ βεβαίως
 θέλει προλάβῃ τὸν κίνδυνον. Ἐν τούτοις δὲ οἱ
 περισσότεροι δυνατοὶ καὶ μεγάλοι τῶν Ἡπειρω-
 τῶν ἐκλίναν πρὸς τὸν Πύρρον, καὶ παρεκίνοῦν
 αὐτὸν, νὰ μὴ εὐχαρισῆται μόνον εἰς τὸ μισθὸν
 βασιλείου τῆς Ἡπείρου, ἀλλὰ νὰ ἐλευθερωθῇ
 ἐκ τοῦ Νεοπτολέμου, καὶ νὰ μεταχειρισθῇ τὰ
 προτερήματα αὐτοῦ εἰς μεγαλύτερα πράγματα.
 Ταῦτα λοιπὸν ἀκούων ὁ Πύρρος, βλέπων καὶ
 τὴν ἐπιβουλήν ἐνεργουμένην καθ' αὐτοῦ, ἐθυσία-
 σε, καὶ ἐκόλεσε καὶ τὸν Νεοπτόλεμον εἰς τὸ δεῖ-
 πνον, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐφόνευσε.

§. ις'. Οὕτως ἠλευθερώθη ὁ Πύρρος ἐκ τοῦ Νεοπτολέμου, καὶ ἔμεινε κύριος ὅλου τοῦ πατρικοῦ βασιλείου. Ὁ Πausanias λέγει (α), ὅτι ὁ Πύρρος ἐπολέμησε πρῶτον τοὺς Κερκυραίους, καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Κέρκυραν. Καὶ τοῦτον τὸν πόλεμον λέγει πρῶτον πρὸς Ἕλληνας τοῦ Πύρρου. Ἐπειδὴ ἡ Κέρκυρα πλησίον τῆς Ἡπείρου, καὶ νῆσος μεγάλη οὖσα, καὶ λιμένας καλοὺς ἔχουσα, εἶναι βλαβερὰ πρὸς τὴν Ἡπειρον· διότι ὁ ἐχθρὸς δύναται νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὴν ὡς στρατόπεδον καὶ ὀρμητήριον, νὰ συναΐξῃ τὴν δύσμιον αὐτοῦ ἐκεῖ, νὰ παρασκευάζηται, ἔπειτα νὰ ἐφορμᾷ εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ ἀνάγκης τυχοῦσης, νὰ καταρεύῃ πάλιν ἐκεῖ, ὅπου ἔχει στρατόπεδα καὶ φραῦρια ὠχυρωμένα· ὅθεν ἦτον ἀνάγκη, νὰ ἔχῃ ὁ Πύρρος τὴν Κέρκυραν, διὰ τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ. Ὁ δὲ Πλούταρχος λέγει, ὅτι ἔλαβεν αὐτὴν ὕστερον προῖκα τῆς νεωτέρας γυναικὸς αὐτοῦ, ὡς μετ' ὀλίγου ρηθῆσεται. Ἐνθυμούμενος δὲ τὴν περιποίησιν καὶ εὐεργεσίαν τοῦ Πτολεμαίου καὶ τῆς Βερνίκης, καὶ Θέλων νὰ φανῇ εὐγνώμων, ὑπόμασι τὸν πρωτότοκον ἐκ τῆς Ἀντιγόνης υἱὸν αὐτοῦ

(α) Ἄττικ. Ια'.

Πτολεμαίου. Ἐκτίσθη καὶ πόλις εἰς τὴν Χερσόνησον τῆς Ἠπειροῦ, καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν Βερνίκην (α).

§. ιζ'. Ἐπειτα δὲ θείων καὶ ἐπιχεισθῆ ἔργα μεγαλύτερα καὶ ἄξια τῶν προτερημάτων αὐτοῦ, ἐσυλλογιζέτο πρὸς ποῖον μέσος καὶ τρέψῃ τὰ Ἠπειρωτικά ἔπλα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πόλεμος τῶν Μακεδόνων ἤκμαζεν ἔτι καὶ κατετάραττε τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἀσίαν, καὶ διὰ τὴν ἀμφίρροπον τύχην ἐφαίνετο ἄσματος καὶ ἀτελευτήτος, ἀπεφάτισεν καὶ λάβῃ μέρος καὶ αὐτὸς, καὶ εὗρεν εὐλογου αἰτίαν τὴν ἐξῆς. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κασσάνδρου ἐβασίλευσεν ὁ πρεσβύτατος υἱὸς αὐτοῦ Φίλιππος εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἄλλ' ἀπέθανε μετ' ὀλίγου, καὶ ὁ Ἀντίπατρος καὶ Ἀλέξανδρος οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐσασίασαν, καὶ ἐπολέμουν, πρὸς καὶ γένῃ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας. Καὶ ὁ μὲν Ἀντίπατρος ἐφόρευσε τὴν μητέρα αὐτοῦ Θεσσαλονίκην, ἔπειτα κατεδίωκε τὸν Ἀλέ-

(α) Δὲν ἔξεύρω πού εἶναι αὕτη ἡ Χερσόνησος τῆς Ἠπειροῦ. Αναφέρει δὲ ὁ Στράβων, ὅτι τὸ Βουθρωτὸν ἦτον ἰδρυμένον, ἐν τόπῳ χερρόνησιζοντι, καὶ ἴσως τὸ ἀκρωτήριον τοῦτο λέγει Χερσόνησον ὁ Πλούταρχος.

ξανδρον. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ρυνοχωροῦμενος, ἐξή-
 τησε σύμμαχον καὶ τὸν Πύρρον, καὶ τὸν Δημή-
 τριον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Δημήτριος εἶχεν ἄλλους πο-
 λέμους εἰς τὴν Πελοπόννησον τότε, καὶ Ἐβρα-
 ῶνεν, ὑπεσχέθη ὁ Πύρρος, ἀλλ' ἐξήτησε πρῶτον
 τινὰς τόπους τῆς Μακεδονίας, μισθὸν τῆς συμμα-
 χίας· οἱ δὲ τόποι οὗτοι ἦσαν ἡ Νυμφαία, καὶ τὰ
 παραθαλάσσια τῆς Ἰλλυρίας, ὅπου εἶναι τῶρα
 ἡ Αὐλιὴν, τὰ ὅποια εἶχον τότε οἱ Μακεδόνες·
 ἐτι δὲ καὶ τὴν Ἀμβρακίαν, Ἀκαρνανίαν, καὶ
 Ἀμφιλοχίαν. Τούτους τοὺς τόπους ἐκυρίευσεν
 ὁ Κάσσανδρος πρότερον. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐλπί-
 ζων νὰ λάβῃ ὅλην τὴν Μακεδοσίαν διὰ τῆς βοη-
 θείας τοῦ Πύρρου, ἔδωκε τοὺς ρηθέντας τόπους.

§. ιη. Μετὰ δὲ ταῦτα, παραλαβὼν τοὺς
 τόπους ὁ Πύρρος, καὶ διατάξας τὰς φρουράς,
 ἐστράτευσεν ἐναντίον τοῦ Ἀντιπάτρου, καὶ ἐκυ-
 ρίευσεν τὰ πόλεις αὐτοῦ, ὥστε ἠύξανεν ἡ δύναμις τοῦ
 Ἀλεξάνδρου. Ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως βλέπων τοιοῦ-
 του σύμμαχον δραστήριον καὶ μεγαλεπίβολον εἰς τὸ
 βασίλειον αὐτοῦ, εἶχε πολλὴν ὑποψίαν. Ὁ δὲ Λυ-
 σίμαχος βασιλεὺς τῆς Θράκης, ἠθέλε νὰ βοηθή-
 σῃ τὸν Ἀντίπατρον, καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ὁρμὴν
 τοῦ Πύρρου· ὅμως δὲν ἐδύνατο, ἐπειδὴ εἶχε

ἄλλου πόλεμον· ὅθεν, γυφρίζων, ὅτι ὁ Πύρρος ἀγαπᾷ τὸν Πτολεμαῖον, καὶ πείθεται εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ, ἐσοχάσθη νὰ τὸν ἀπατήσῃ μὲ δόλον. Ἐγραψε γράμματα πλασὰ ἐκ μέρους τοῦ Πτολεμαῖου πρὸς τὸν Πύρρον, λέγων, ὅτι ὁ Ἄντιπατρος δίδει αὐτῷ τριακόσια τάλαντα, ἂν ἀφίσῃ τὴν συμμαχίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ὅτι εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τὰ χρήματα, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἥπειρον. Ἄλλ' ὁ Πύρρος ἐγνώρισε τὸ ψεῦδος εὐθύς, ἐκ τῆς προσαγορεύσεως· ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα ἴσως τὰ ἐμιμήθη ὁ Λυσιμάχος, εἰς τὴν προσαγόρευσιν ὅμως ἔσφαλε. Διότι ὁ Πτολεμαῖος ἔγραφε συνήθως πρὸς τὸν Πύρρον, ὡς πατήρ πρὸς υἱόν, οὕτως· „Ὁ πατήρ τῶ υἱῶ, χαίρειν.“ Ὁ δὲ Λυσιμάχος ἔγραψε. „Βασιλεὺς Πτολεμαῖος Βασιλεῖ Πύρρῳ χαίρειν.“ Πρῶτον μὲν ἐμέμφθη τὴν πανουργίαν τοῦ Λυσιμάχου καὶ ἐπέπληξεν αὐτόν· ὅμως ὑστερον κατεπέισθη, καὶ ἔκλιεν εἰς εἰρήνην.

§. ιθ'. Τοῦτου δὲ γενομένου, ἦλθον οἱ τρεῖς βασιλεῖς εἰς ἓν μέρος· ὁ Πύρρος, Λυσιμάχος καὶ Ἄντιπατρος, νὰ βεβαιώσωσι μὲ θυσίας καὶ ὅρκους τὴν εἰρήνην κατὰ τὴν τότε συνήθειαν. Ὅτι ἐγένετο τοιαύτη ὀρκωμοσία, ἐθυσίαζον τρεῖς ἰε-

ρεῖα· Κάπρον, Ταῦρον καὶ Κριόν (α)· ὅθεν ἠ-
τοίμασαν καὶ τότε τρία τοιαῦτα ζῶα, διὰ τὸν
ὄρκου. Ἀλλὰ πρὶν σφάξωσιν αὐτὰ, ἔπεισεν ὁ Κριὸς
αὐτόματος καὶ ἐξέπνευσεν. Οἱ μὲν ἄλλοι ἐγέ-
λασαν διὰ τοῦτο τὸ παραδοξοῦ συμβάν. Ὁ δὲ
μάντις τοῦ Πυρρῶ, Θεόδοτος ὀνομαζόμενος, εἶ-
πε πρὸς τὸν Πυρρὸν νὰ μὴ δεχθῆ τὴν εἰρήνην,
ἐπειδὴ ἂν γένη εἰρήνη, μέλλει νὰ φονευθῆ ὁ εἰς
τῶν τριῶν βασιλέων, καὶ δὲν ἰξεύρομεν τίνας
εἶναι ἡ τύχη αὕτη· ὅθιν ὁ Πυρρὸς δὲν ἐδέχθη
τὴν εἰρήνην, καὶ ἐξηκολούθη τὸν πόλεμον.

§. κ'. Εἰς τοῦτον τὸν πόλεμον ὁ Πυρρὸς
εἰσέβαλε πολλάκις εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ Μακε-
δονίαν, ὁ δὲ Λυσιμάχος εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἡ-
πειρον, ὅτε ἐκεῖνος ἦτον εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἴσως,
καὶ ἀφ' οὗ ἐλεηλάτησε τὴν Ἡπειρον, ἀνέσκαψε
καὶ τοὺς βασιλικοὺς τόφους, διὰ κατασχύνην,
καὶ ἐσκόρπισε τὰ ὄσα τῶν βασιλέων. Ὁ Πausa-
νίας ὁμῶς. (β) δὲν πικρῶς τοῦτο· ἐπειδὴ ὁ
Λυσιμάχος ἦτον Μακεδὼν, καὶ πολὺ ἠγαπημέ-
νος τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου· ὁ δὲ Ἀλέ-

(α) Ὁρα ἐν Ἐπιτομῇ περὶ ὄρκωμοσίας. Τόμ. Α'.

(β) Ἀττικ. Γ'. Ἰερώνυμ. Καρδίαν. παρ' αὐτῶν.

ξανδρος ἦτον Ἡπειρώτης ἐκ μέρους τῆς μητρός. Ἡ ἀτιμία λοιπὸν ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον· ὁ Λυσιμάχος ὅμως δὲν ἐδέχετο ποτὲ νὰ ἀτιμάσῃ τοὺς γουεῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἔπειτα τοῦτο ἔπρεπε νὰ προξενήσῃ μίσος ἀπαυσον, καὶ ἔχθραν ἀδιάλλακτον μεταξὺ Πύρρου καὶ Λυσιμάχου. Ἐκεῖνοι ὅμως μετ' ὀλίγου ἔγιναν φίλοι καὶ σύμμαχοι (α).

§. κ'. Ἐν ᾧ δὲ ἠνυρθώθησαν τὰ πράγματα τοῦ Ἀλεξάνδρου διὰ τῆς βοήθειας τοῦ Πύρρου, ἦλθεν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ καὶ ὁ Δημήτριος, ὅστις ἐφόνευσε δολίως τὸν Ἀλέξανδρον, ἔπειτα καὶ τὸν Ἀντίπατρον (β), καὶ ἔγινεν αὐτὸς βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας. Ἐκτοτε ἐγένετο ἔχθρα μεγάλη μεταξὺ Πύρρου καὶ Δημητρίου· ἀπέθανε δὲ καὶ ἡ Δηϊδάμεια, καὶ διελύθη ἡ συγγένεια· ἔπειτα ἐν-

(α) Ὁ Καρδιανὸς Ἰερώνυμος, ὁ γράψας ἱστορίαν τῶν Μακεδόνων βασιλέων, εἶχε πολὺ πάθος πρὸς αὐτοὺς, καὶ μάλιστα πρὸς τὸν Λυσιμάχον, ἐπειδὴ κατέσρεψε τὴν πόλιν αὐτοῦ Καρδίαν ἐνομαζομένην, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐκτίσας τὴν Λυσιμάχϊαν εἰς τὸν Ἰσθμὸν τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου· ἔγραψεν ὅμως πολλὰ πρὸς χάριν τοῦ Ἀντιγόνου μόνον. Πausan. αὐτόθι.

(β) Διδ. Ἀποσπασματ. Βιβλ. κ'.

ρέθησαν και οί δύο περιπεπλεγμένοι εις τὰς ὑποθέσεις τῆς Μακεδονίας· ὅθεν ὁ Πύρρος κατέτρεχε τὴν Θεσσαλίαν, και κατέβη ἕως εις τὰς Θερμοπύλας, ὅτε ὁ Δημήτριος ἐπολιόρκει τὰς Θήβας, και κατετάραξεν αὐτόν. Τέλος δὲ ἀφ' οὗ ἐνίκησε τοὺς Αἰτωλοὺς ὁ Δημήτριος, ἀφήκε τὸν στρατηγὸν αὐτοῦ Πάνταυχον ἐκεῖ με δύναμιν πολλήν, αὐτὸς δὲ λαβὼν τὴν ἄλλην δύναμιν, ἐσράτευσε πρὸς τὴν Ἑπειρον. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Πύρρος, ἐσράτευσε και αὐτὸς ἐναντίον τοῦ Δημητρίου. Ἄλλ' ἔσφαλον και οἱ δύο· διότι ὁ μὲν Δημήτριος ἐσράτευε δι' ἄλλης ὁδοῦ, ὁ δὲ Πύρρος δι' ἄλλης, και δὲν ἀπηντήθησαν, ὡς, ὁ μὲν Δημήτριος εἰσέβαλεν εις τὴν Ἑπειρον, και ἐλεγάτει αὐτήν· ὁ δὲ Πύρρος ἀπαντήσας τὸν Πάνταυχον εις τὴν Αἰτωλίαν, περιπελεχθη εις μόχην, και δὲν ἐδύνατο νὰ ἐπιστρέψῃ εις βοήθειαν τῆς Ἑπείρου. Τοῦτο τὸ στρατήγημα, ὡς φαίνεται, ἦτον τοῦ Δημητρίου.

§. κβ'. Αὕτη ἡ μάχη αναφέρεται πρώτη περιδοξος τοῦ Πύρρου, αἱ δὲ πρότερον ἦσαν μικραὶ, ὡς φαίνεται, και πρὸς εὐλίγας δυνάμεις, ἢ ταπεινοὺς στρατηγούς, και δια τοῦτο ἴσως δὲν αναφέρουσιν αὐτὰς οἱ Ἱστορικοί. Ὁ δὲ Πάνταυ-

χος εἶχε δύναμιν πολλήν, ἦτον καὶ αὐτὸς πρῶ-
 τισος πάντων τῶν στρατηγῶν τοῦ Δημητρίου·
 φρόνιμος, ἔμπειρος, ἀνδρείος, τολμηρὸς, καὶ
 σχεδὸν εἶχεν ὅλας τὰς στρατιωτικὰς ἀρετάς. Ὁ-
 θεν ἀφ' οὗ ἦλθον τὰ στρατεύματα εἰς χεῖρας, καὶ
 ἐγένετο μέγας καὶ σφοδρὸς ὁ ἀγὼν, καὶ οἱ στρα-
 τηγοὶ ἠγωνίζοντο ποῖος νὰ φανῇ ἔμπειρότερος,
 καὶ ἀνδρειότερος τοῦ ἄλλου, ἐκάλεσεν ὁ Παν-
 ταυχος τὸν Πυρρὸν εἰς μονομαχίαν. Ὁ δὲ Πυρ-
 ρος, δὲν ἠθέλε νὰ φανῇ ἀπὸ κανένα βασιλεῖα καὶ
 στρατηγὸν κατώτερος, μήτε κατὰ τὴν τόλμην,
 μήτε κατὰ τὴν ἔμπειρίαν, μήτε κατὰ τὴν ἀν-
 δρείαν, μήτε κατὰ τὴν δόξαν. Δὲν ἠθέλε, νὰ
 λέγεται ἀπόγονος τοῦ Ἀχιλλέως διὰ τὸ γένος,
 ἀλλὰ διὰ τὴν ἀρετὴν· ὅθεν ἠθέλε νὰ φθάσῃ τὴν
 ἀρετὴν ἐκείνου, ἵνα φανῇ ἀληθῶς γνήσιος ἀπό-
 γονος. Διὰ τοῦτο εἰδέχθη μετὰ χαρᾶς τὴν πρό-
 σκλησιν τοῦ Πανταύχου, καὶ ἐξῆλθεν εὐθύς ἔμπροσ-
 θεν τῆς φάλαγγος. Πρῶτον ἔρξατο ἡ μάχη μὴ
 δορατισμόν· δηλαδὴ, μὲ τὰ δόρατα (α) μα-
 κρόθεν· ἔπειτα ἦλθον εἰς χεῖρας μὲ τὰ ξίφη,
 μὲ τέχνην, καὶ ταχύτητα ἀπερίγραπτον, καὶ μὲ

(α) Μουσική.

κινήματα διάφορα, ὅσα ἀπαιτεῖ ἡ εὐτεχνος μά-
 νομαχία. Τοιοῦτος δὲ εὐκίνητος καὶ ταχὺς ἦτον
 ὁ Πύρρος εἰς τοὺς ἀγῶνας μιμούμενος καθ' ὅλα
 τὸν Ἀλέξανδρον, ὥστε οἱ μακεδόνες τότε
 εἰομίζον, ὅτι βλέπουσι τὴν σκιὰν τοῦ Ἀλεξάν-
 δρου εἰς τὸ σῶμα τοῦ Πύρρου, καὶ τὴν ὀρμὴν,
 καὶ βίαν καὶ τὰ λοιπὰ κινήματα ἐκείνου, καὶ
 διὰ τοῦτο δὲν ὠργίσθησαν τελείως πρὸς τὸν Πύρ-
 ρον διὰ τὴν δυσυχίαν αὐτῶν. Τέλος δὲ ἔλαβε
 μίαν πληγὴν ὁ Πύρρος, ἀλλ' ἔδωκε δύο τριαύτας,
 ὥστε ἔρριψε τὸν Πάνταυχον εἰς τὴν γῆν· δὲν τὸν
 ἐρύευσεν ὅμως, ἐπειδὴ ἤρπασαν αὐτὸν οἱ φίλοι
 τοῦ ἐκ τοῦ κινδύνου. Ἐθαύμασαν λοιπὸν τὴν
 ἀρετὴν τοῦ Πύρρου καὶ οἱ Ἠπειρώται καὶ οἱ Μα-
 κεδόνες. Ἀλλ' ἡ ἐνέργεια τοῦ θαυμασμοῦ ἦτον
 διάφορος· διότι οἱ μὲν Μακεδόνες ἐλυπήθησαν
 ὀκωσοῦν, καὶ ἐψυχράνθησαν· οἱ δὲ Ἠπειρώται
 ἐπαιρόμενοι εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ νίκην τοῦ βασι-
 λέως αὐτῶν, ἐνεψυχώθησαν, καὶ ἔπρσαν μὲ
 τριαύτην ὀρμὴν εἰς τὴν Μακεδονικὴν φάλαγγα,
 ὥστε διέσπασαν αὐτήν, καὶ ἔτρεψαν τοὺς Μακε-
 δόνες εἰς φυγὴν· ἔπειτα δὲ διώξαντες αὐτοὺς,
 ἐρύευσαν πολλοὺς, ἔλαβον καὶ πέντε χιλιάδας
 αἰχμαλώτους. Αὕτη ἡ νίκη ἐδόξασε πολὺ τὸν

Πύρρον, διὰ τὴν ἀφοδίαν, ἀνδρείαν καὶ ἐμπειρίαν, καὶ ἔκτοτε ἐφαίνετο ὡς ὁ μέγας Ἀλέξανδρος πρὸς τοὺς Μακεδόνας. Πρὸς τοὺς Ἑπειρώτας δὲ ἔτι θαυμασιώτερος, ὥστε ὠνόμασαν αὐτὸν Ἄετον (α).

§. κγ. Ἀκούσας δὲ ὁ Δημήτριος τὴν φθορὰν τοῦ κρατεύματος αὐτοῦ καὶ τὴν δυσυχίαν τοῦ Πανταύχου, ἔφυγεν ἐκ τῆς Ἠπείρου. Ὁ δὲ Πύρρος μετὰ τὴν νίκην ταύτην, ἐπέσρεψεν εἰς τὴν Ἠπειροῦ λαμπρὸς ἔνδοξος, ἔκ τῶν Ἠπειρωτῶν ἐπαινούμενος καὶ θαυμαζόμενος. Ἀπέθανε δὲ πρότερον ἢ γυνὴ αὐτοῦ Ἀντιγόνη, καὶ ἔλαβε τὴν Λάνασσαν θυγατέρα τοῦ Ἀγαθοκλέους ἐκ τῆς Σικελίας, καὶ τότε ἔλαβε προῖκα τὴν Κέρκυραν κατὰ Πλούταρχον ὡς προεῖρηται. Ἐλαβε δὲ καὶ ἄλλας δύο γυναῖκας, θυγατέρας τῶν βασιλέων τῆς Παιουρίας καὶ Ἰλλυρίας, θίλων ἀέχῃ συγγενεῖς καὶ συμμάχους γείτονας διὰ τοὺς πολιτικοὺς σκοποὺς αὐτοῦ· ὅθεν ἐφθένησεν ἡ Λάνασσα, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Κέρκυραν, ὅτε ἔλειπε αὐτὸς εἰς τὴν ἐκκρατείαν· ἔπειτα ἐζήτησε τὸν Δημήτριον ἄνδρα, γνωρίζουσα, ὅτι ἦτον

(α) Πλούταρχ. Πύρρ. καὶ Δημήτρ. μκ'.

πρόχειρος εἰς τοὺς γάμους. Ὅθεν ἦλθεν ὁ Δημήτριος ἐκεῖ μετ' ἑσέου, καὶ ἔλαβε καὶ τὴν Λάνασσαν γυναῖκα, καὶ τὴν Κίρκυραν προῖκα. Καὶ οὕτως ἐγένε διπλοῦν τὸ πάθος.

δ. κδ'. Μαθὼν δὲ ὕστερον ὁ Πύρρος, ὅτι ὁ Δημήτριος ἦτον ἀρρώστως βαρέως εἰς τὴν Πέλλαν καθίδραν τῆς Μακεδονίας, εἰσέβαλεν ἐξαίφνης εἰς τὴν Μακεδονίαν, μετ' σκοπὸν, νὰ λεηλατήσῃ μόνου, καὶ νὰ ταραξῇ τὸν Δημήτριον. ἐπειδὴ δὲ τὰ Μακεδονικὰ στρατεύματα, ὅσα εὐρέθησαν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου αὐτὸς διέβαινε, δὲν ἐναντιώθησαν, ἀλλ' ἐφυγον καὶ ἦλθον εἰς αὐτὸν, ἐχώρησεν ἕως εἰς τὴν Ἐδίσσαν, χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ τοῦ ἐναντίωσι, καὶ ὀλίγου ἔλειψε νὰ κυριεύσῃ χωρὶς πόλεμου τὴν Μακεδονίαν. Αὐτὴν τὴν πόλιν ἐκυριεύσας, ὕστερον ὡς λέγει ὁ Διοδώρος (α) ὅτι ἐλεηλάτησε τὰς Αἰγὰς τὴν ἐξίαν τῆς Μακεδονίας. Ἐπειτα ἀφῆκε τοὺς Γαλάτας (β) νὰ φυλάττωσι αὐτήν. Μαθόντες

(α) Ἀποσπασματ. κβ'.

(β) Οὗτοι ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ Γαλάται, οἱ ὅποιοι ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Βρένον, ἦλθον ἐκ τῆς Γαλατίας, τῆς νῦν Γαλλίας, τριάντα χιλιάδες, καὶ ἐλεηλάτησαν τὴν Ἑλλάδα. Ἐπειτα ἐπέρασαν εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν, καὶ

δὲ οἱ Γαλάται, ὅτι οἱ βασιλικοὶ τάφοι εἶχον
πολλὰ πλούτη, ἤνοιξαν αὐτοὺς, καὶ τὰ μὲν
χρήματα διεμοιράσθησαν, τὰ δὲ ὅσα τῶν βασιλέων
διεσκόρπισαν· ὅθεν ἐλυπήθησαν καὶ ἐψυχράνθη-
σαν πολὺ οἱ Μακεδόνες, καὶ μάλιχα, ἐπειδὴ δὲν
ἠθέλησεν ὁ Πύρρος νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Γαλάτας,
διὰ τὴν παρανομίαν. Ἄλλ' ὁ Πύρρος εἶχε με-
γάλην χρεῖαν στρατιωτῶν τότε, καὶ βεβαίως δὲν
ἦτον συμφέρον νὰ ἐξαγριώσῃ τοὺς Γαλάτας. Φαί-
νεται ὁμως, ὅτι αὕτη ἡ πίκρα τῶν Μακεδόνων
ἔβλαψε τότε πολὺ τὰ πράγματα τοῦ Πύρρου.

§. κς'. Αὕτη δὲ ἡ ἀνάγκη ἠνάγκασε τὸν Δη-
μήτριον, νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ στρατεύσῃ, ἀσθενῆς
ἔτι ὢν, κατὰ τοῦ Πύρρου. Οἱ δὲ φίλοι καὶ στρα-
τηγοὶ αὐτοῦ ἐσύναξαν εἰς ὀλίγον καιρὸν πολὺ
στράτευμα Μακεδόνων, συμμάχων ἔμισθοφόρων,
καὶ ἐστράτευσαν μὲ πολλὴν προθυμίαν κατ' αὐ-
τοῦ. Ὁ δὲ Πύρρος, ὁ ὁποῖος εἰσέβαλεν εἰς τὴν
Μακεδονίαν δι' ἄρπαγὴν καὶ ταραχὴν μόνον, δὲν

κατοίκησαν ἐκεῖ, ἔπου ὠνομάσθη ἡ Γαλατία· ἔπειτα ἐ-
γίνοντο μισθοφόροι τῶν βασιλέων. Ἐκ τούτων λοιπῶν εἶχε
καὶ ὁ Πύρρος. Τοῦτο ὁμως ἐγένεν ὕστερον.

εἶχε προτοίμασίαν, νὰ ἀντιπαραταχθῆ εἰς το-
σαύτην δύναμιν· ὅθεν ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἡ-
πειρον, μὴ θέλων νὰ δεχθῆ μάχην. Ἐχασεν ὅ-
μως ἰκανὸν ζράτευμα εἰς τὸν δρόμον, ἐπειδὴ
κατεδίωκον αὐτὸν οἱ Μακεδόνες. Ἐπειτα δὲ ὁ
Δημήτριος, ἔχων σκοπὸν νὰ πολεμήσῃ με τοὺς
ἄλλους βασιλεῖς, δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ ἔχθραν καὶ
με τὸν Πύρρον· ὅθεν ἐζήτησεν εἰρήνην, καὶ ἐ-
δέχθη αὐτήν ὁ Πύρρος.

§. κς'. Οἱ δὲ ἄλλοι βασιλεῖς, ὁ Λυσιμάχος,
Πτολεμαῖος καὶ Σέλευκος, βλέποντες τὴν κατ'
αὐτῶν δύναμιν καὶ ἔπαρσιν τοῦ Δημητρίου, καὶ
τὴν εἰρήνην τοῦ Πύρρου, ἐφοβήθησαν· ὅθεν ἔ-
πεμψον πρὸς τὸν Πύρρον πρίσθεις καὶ γράμματα,
καὶ ἔλεγον, ὅτι θαυμάζουσι, πῶς ἐδέχθη τὴν
εἰρήνην, καὶ ἀφῆκε τὸν ἀρμόδιον καιρὸν, ὅτε
ἐδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν αὐξήσιν τοῦ Δημητρίου,
καὶ μάλιστα νὰ διώξῃ αὐτὸν ἐκ τῆς Μακεδονίας.
Διὰ τί ἡσυχάζει τῶρα, ὅτε δύναται νὰ πολεμῆ
εἰς ξένου τόπου, εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ διὰ
τὴν Μακεδονίαν, καὶ προσμένει νὰ ἔλθῃ ὕστερον
ὁ Δημήτριος εἰς τὴν Ἡπειρον, νὰ τὸν ἀναγκά-
σῃ, ὥστε νὰ πολεμῆ εἰς τὴν Ἡπειρον, ὅχι νὰ
κυριεύσῃ ἢ νὰ βλάβῃ τὴν Μακεδονίαν, ἀλλὰ

πῶς νὰ ἐκβάλῃ ἐκείθεν τὸν Δημήτριον, καὶ νὰ σύσῃ τὴν Ἥπειρον. Πῶς νομίζει φίλου τοιοῦτον τὸν Δημήτριον, ὁ ὁποῖος ἤρπασε πρὸ ὀλίγου τὴν Κέοκυραν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Λάνασσαν. Καὶ τέλος πῶς δὲν σοχάζεται, ὅτι ὁ Δημήτριος ἔχει ἀνάγκη, καὶ διὰ τοῦτο ἐζήτησε τὴν εἰρήνην, ἕως νὰ πολεμήσῃ ἐκείνους εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ Ἀσίαν· ἔπειτα ἀνυικήσῃ ἐκείνους, θέλει νομίζει φίλου αὐτὸν τὸν γείτονα αὐτοῦ; Ἐν ᾧ δὲ ἔγραφον ταῦτα πρὸς τὸν Πύρρον καὶ οἱ δύο, ὁ μὲν Πτολεμαῖος ἦλθεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου μὲ μέγαλον σόλῳ, καὶ ἐκυρίευσεν τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις τοῦ Δημητρίου, ὁ δὲ Λυσίμαχος ὀρμήσας ἐκ τῆς Θυράκης, ἐληλάτει τὴν ἄνω Μακεδονίαν.

§. κς'. Ταῦτα μὲν ἔλεγον ἐκεῖνοι· ἀλλὰ βεβαίως δὲν εἶχεν ἄλλην γνώμην καὶ ὁ Πύρρος· ἐδέχθη δὲ τὴν εἰρήνην, οἰκουσμῶν τοῦ καιροῦ, ἕως νὰ ἐτοιμασθῇ καθὼς ἔπρεπεν· ἐπειδὴ ἂν δὲν ἐδέχετο τὴν εἰρήνην, εἶδυατο νὰ ἐισβάλῃ τότε κατὰ πόδας ὁ Δημήτριος εἰς τὴν Ἥπειρον, καὶ νὰ συμβῶσιν αὐτὰ τότε, τὰ ὁποῖα προέβλεπον ἐκεῖνοι, ὅτι μέλλουσαν ἀκαλουθήσωσιν ἕξερρον, ὥστε νὰ ἀναγκασθῇ ὁ Πύρρος, νὰ δεχθῇ εἰρήνην ὑπαγορευομένην· ἢ νὰ ὑποπέσῃ καὶ εἰς ἄλ-

λοτι χειρότερον. Ὅθεν ἔκρινεν ὠφέλιμον, νὰ δεχθῆ ἔντιμον εἰρήνην τότε, ὅτε εἰδύνατο νὰ ζητήσῃ συνθήκας, καὶ βεβαιώσεις, καὶ νὰ ὁμιλήῃ ἐκ τοῦ ἴσου ὡς βασιλεὺς ἰσοδύναμος διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ Δημητρίου· ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη καὶ οἱ σκοποὶ τοῦ Δημητρίου τότε, εἰδάρουνον τόσων τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Πύρρου, ὡς εἶχε βάρος ἰσόρροπον καὶ ἐπιρροὴν πρὸς τοὺς συμμάχους, ἴσῃ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Δημητρίου. Τοῦλάχιστον, ἂν δὲν εἰδέχτο εἰρήνην, ἤθελεν ἀναγκασθῆ νὰ ζητήσῃ μὲ πολλὴν ταπεινώσειν τὴν συμμαχίαν καὶ βοήθειαν ἐκείνων, μὲ ὑποσχέσεις καὶ υποχρεώσεις· ἡ εἰρήνη ὅμως ἠνάγκασεν ἐκείνους εἰς τοῦτο. Τότε ἔπρεπε νὰ παρακαλῆ ὁ Πύρρος τρεῖς συμμάχους· ὕστερον ὅμως παρεκάλουν τρεῖς τὸν Πύρρον, καὶ ἐνόμιζον τὴν σωτηρίαν αὐτῶν εἰς τὴν συμμαχίαν τοῦ Πύρρου. Ὅθεν ὅτε ἤρξεν ἀρμόδιον τὸν καιρὸν, συνεμάχησε καὶ αὐτός.

§. κη. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ μὲν Πτολεμαῖος ἐπολέμηε εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ δὲ Λυσίμαχος εἰς τὴν ἄνω Μακεδονίαν, καὶ ὁ Δημήτριος ἔπρεπε νὰ διαίρεσῃ εἰς δύο μέρη τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὁ Πύρρος ἐξοστέυσε πρὸς τὴν κάτω Μακεδονίαν, ἐλπίζων, ὅτι θίξει εὖρη ἔρημον τὴν Βέροσιαν,

δηλαδή ἀρύλακτου. Καὶ οὕτω τὴν ἡῦρε, καθὼς ἤλπιζεν· ἐπειδὴ ὁ Δημήτριος ἔλαβε τὸ μισθὸν στρατεύματα αὐτοῦ, καὶ ἐστράτευσε κατὰ τοῦ Λυσιμάχου· τὸ δὲ ἄλλο μισθὸν ἔσειλε μὲ τὸν υἱὸν αὐτοῦ κατὰ τοῦ Πτολεμαίου. Ἡ δὲ Βέροια, ἡ τὸν τότε πόλις πρωτεύουσα τῆς κάτω Μακεδονίας (α). Ἐκείνην τὴν νύκτα, ὅτε ἔμελλε νὰ στρατεύσῃ τὸ πρῶτον, εἶδεν ὄνειρον, ὅτε ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, καὶ εἶπεν ἄλλα τε πολλὰ φιλικὰ, καὶ ὅτι θέλει τὸν βοηθήσει εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ. Ἦτον ὅμως ὁ Ἀλέξανδρος ἀρρώστος καὶ κλινήρης. Ὄθεν εἶπεν ὁ Πύρρος πρὸς αὐτόν. Καὶ πῶς ἡμπορεῖς νὰ μὲ βοηθήσεις, ὦ βασιλεῦ ἐν ᾧ εἶσαι ἀρρώστος; Μὴ τὸ ὄνομά μου μόνου, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος· ἔπειτα ἐτηκώθη, καὶ ἀνέβη εἰς ἵππον Νιταίου (α), καὶ οὕτως ὑπήγαιεν ἐμπρός. Ὁ δὲ Πύρρος

(α) Βέροια ὀνομάζεται καὶ τῶρα ἡ πόλις αὕτη, ἡ εἰς ποία εἶναι ὡς δώδεκα ὄμιαι πρὸς τὸ δυτικονότιον τῆς Θεσσαλονίκης. Ἐκτίσθη δὲ αὐτὴν τὸ ἀρχαιότατος Φέρης, υἱὸς τοῦ Μακεδόνος, καὶ ὀνομάσθη ἀπ' αὐτοῦ Φέρεια, καὶ Μακεδονικῶς Βέρεια· ἐπειδὴ οἱ Μακεδόνες μετεχειρίζοντο τὸ β' ἀντὶ τοῦ φ. Κατ' ἄλλους δὲ ἀπὸ τῆς Βεροίας Σουγατρός τοῦ Φέρητος ὀνομάσθη. Στέφαν. ἐν Βεροία, καὶ Σχολ.

(α) Οἱ Ἴπποι οὗτοι ἦσαν ἐπίσημοι, ἀπὸ τῆς Νίσσης.

ἠκολούθη. Τοῦτο τὸ ὄνειρον ἐγκαρδίωσεν αὐτὸν
 πολὺ· ὅθεν στρατεύσας, καὶ ὀδοιπορῶν τάχιστα,
 ὅσον ἦτον δυνατὸν, κατέλαβε τὴν Βερόισιν ἀ-
 ναιμωτί, καὶ ἔστησε τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ ἐκεῖ.
 Ἐπειτα ἐπεμψε τοὺς στρατηγοὺς αὐτοῦ καὶ ἐκυ-
 ρίσειον τὰ πέριξ.

§. κθ'. Τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς κατεστάραξε
 καὶ τὴν Μακεδονίαν, καὶ τὸν Δημήτριον, καὶ
 τὸ στρατεύμα αὐτοῦ· ὅθεν ὁ Δημήτριος, βλέ-
 πων τὸν Θάρυβον τοῦ στρατεύματος, ἐφοβήθη
 νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω πρὸς τὸν Λυσίμαχον,
 μήπως αὐτομολήσωσιν οἱ Μακεδόνες πρὸς ἐκεῖ-
 νου, ἐπειδὴ ὁ Λυσίμαχος ἦτον Μακεδῶν, εἶχε
 καὶ πολλὴν ὑπόληψιν μεταξὺ τῶν Μακεδόνων·
 ἀλλ' ἔκρινε συμφερώτερον, νὰ ἐπιστρέψῃ κατὰ
 τοῦ Πύρρου, ὅς τις ἦτον ξένος, καὶ μισυ-
 μένος μάλιστα τότε ὑπὸ τῶν Μακεδόνων,
 ὡς ἐκεῖνος ἐνόμιζεν. Ἦλθε λοιπὸν καὶ ἐ-
 στρατοπέδευσε πλησίον τοῦ Πύρρου, καὶ ἡτοιμά-
 ζετο διὰ τὴν μάχην. Ἦρχοντο ὅμως πολλοὶ Μα-
 κεδόνες ἐκ τῆς Βεροίας εἰς τὸ στρατόπεδον αὐ-

τίπου τῆς Μεδείας, ἢ τῆς Ἀρμενίας, ὀνομαζόμενοι, καὶ
 μετεχειρίζοντο αὐτούς οἱ βασιλεῖς.

τοῦ, οἷτινες ἐγκωμιάζοντες τὸν Πύρρον εἰς ὑπερβολὴν, ἔλεγον, ὅτι εἶναι ἀνδρείος καὶ ἀνικητος, καὶ ὅτι μεταχειρίζεται φιλανθρωπῶς τοὺς αἰχμαλώτους καὶ ὑποκειμένους, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ἐπεμπε δὲ καὶ ὁ Πύρρος ἐπίτηδες πολλοὺς τοιοῦτους πισοὺς, οἱ ὅποιοι προσποιούμενοι ὅτι εἶναι Μακεδόνες, ἔλεγον πρὸς τὸ στρατεύμα τοῦ Δημητρίου, ὅτι τῶρα εἶναι καιρὸς νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἐκ τῆς τυραννίας τοῦ Δημητρίου, καὶ νὰ δεχθῶσι τὸν Πύρρον, ὅς τις εἶναι ἀνθρώπος καλὸς, δημωτικὸς καὶ φιλάνθρωπος, σγαπᾷ πολὺ καὶ ἐπιμελεῖται καὶ τοὺς στρατιώτας. Ταῦτα δὲ ἠρέθισαν πολὺ τοὺς Μακεδόνας, καὶ μάλιστα ἡ ἀνδρεία τοῦ Πύρρου, καὶ ἡ ἐμπειρία εἰς τὰ ὅπλα· ἐπειδὴ ἦσαν συνειθισμένοι εἰς τοῦτο παλαιόθεν, καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἤθελον τὸν βασιλεῖα αὐτῶν, ὄχι μόνον στρατηγὸν ἐμπειρον, ἀλλὰ καὶ στρατιώτην ἀνδρείου καὶ τολμηρόν.

§. λ'. Πρῶτον μὲν ἄρχισαν νὰ φεύγῃσι κρυφίως οἱ στρατιῶται τοῦ Δημητρίου εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Πύρρου, πότε ὀλίγοι, πότε πολλοί, ὅπως ἐδύναντο· ἔπειτα συνέδη θόρυβος φανερός εἰς ὅλον τὸ στρατόπεδον. Ὅσοι δὲ ἐπί-

ρασαν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Πύρρου, περιήρ-
 χοντο καὶ ἐζήτουν αὐτὸν, νὰ τὸν ἰδοῦν, ἐπει-
 δὴ δὲν τὸν ἐγνώριζον. "Ἐτυχε δὲ τότε, νὰ μὴ
 φορῇ τὴν περικεφαλαίαν* ἐνόησεν ὅμως τὸ γε-
 νόμενον, καὶ ἐφύρεσεν αὐτήν, καὶ τότε τὸν ἐ-
 γνώρισαν, καὶ ἔτρεχον πρὸς αὐτὸν ζητοῦντες
 σύνθημα. Δηλαδή, ἤθελον νὰ γένουν στρατιῶται
 εἰς αὐτὸν, καὶ ἐζήτουν νὰ ἰξούρουν ποῖον εἶναι
 τὸ σύνθημα ἐκείνης τῆς ἡμέρας (α). "Ἄλλοι δὲ
 ἔσερον τὰς κεφαλὰς αὐτῶν μὲ κλώνους ὄρουσ,
 ἐπειδὴ οὕτως ἦσαν ἐσθρανωμένοι καὶ οἱ Ἕπει-
 ρῶται (β). Τοιαύτη ἦτον τότε ἡ κατάστασις τοῦ
 Δημητρίου, ὡς εἶπον τινὲς Μακεδόνες πρὸς
 αὐτὸν, φίλοι του ἰσως, ὅτι ἄλλο φρονιμώτερον

(α) Τὸ σύνθημα εἶναι ἕνας λόγος, τὴν ὁποῖον ἰξού-
 ρουσιν ὅλοι οἱ στρατιῶται μουσικῶς, καὶ μὲ ἐκεῖνον γνωρίζ-
 ζονται, τὴν νύκτα μάλιστα.

(β) Ἡ δρυς ἦτον Ἰερά τιῦ Διὸς, καὶ μάλιστα εἰς τὴν
 Ἕπειρον εἶδεν τοὺς χρησμούς ἀπὸ τῆς Ἰεράς δρυὸς ὁ
 Ζεὺς. Διὰ τοῦτο οἱ Ἕπειρῶται εἶχον ἰδιαιτέρως ὡς ἰδίον
 παράσημον τὴν δρὺν, καὶ ἐσέφροντο με' αὐτήν, ὡς εἶχον
 οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Ἐλαιάν. Τοιαύτην συνήθειαν ἔχουσιν ἤ-
 δὴ καὶ οἱ Ἑυρωπαῖοι, καὶ μάλιστα τὰ στρατεύματα τῆς
 Ἀκυρσίας ἔχουσιν ἰδιαιτέρως τὴν δρὺν, καὶ φερροῦσι πάν-
 τως κλώνους αὐτῆς εἰς τὴν περικεφαλαίαν.

ἔργον δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ εἰς ταύτην τὴν περι-
 ρασιν, παρὰ νὰ φύγῃ. Ὄθεν ἐννοήσας τὸν κίν-
 δυνον, ἔφυγε κρυφίως μεταμορφωμένος. Οἱ
 Μακεδόνες ἦσαν πολὺ βεβαρυμένοι ὑπὸ τοῦ Δη-
 μητρίου, διότι ἦτον πολυδάπανος μάλιςα καὶ τρυ-
 φηλός· ὄθεν ἐμίσησαν αὐτὸν τόσον. Διὰ τοῦτο ἔρ-
 μησαν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἔφυγεν αὐ-
 τός, καὶ ἄλλοι μὲν ἤρπαζον, ἄλλοι δὲ ἐμάχου-
 το πρὸς ἀλλήλους, ὥς συνέβη θόρυβος πολὺς.
 Ἐφθασεν ὅμως ὁ Πύρρος, καὶ καταπραΰνας αὐ-
 τοὺς, ἔλαβεν ὅλον τὸ στρατόπεδον ἄνευ μάχης.
 Οἱ δὲ Μακεδόνες ἐκήρυξεν αὐτὸν βασιλεῖα τῆς
 Μακεδονίας.

§. λα' "Οὕτω λοιπὸν ἐκυρίευσεν ὁ Πύρρος
 τὴν Μακεδονίαν, καὶ ἐκηρύχθη βασιλεὺς αὐτῆς.
 Ἦλθεν ὅμως καὶ ὁ Λυσίμαχος μετ' ὀλίγου, καὶ
 ἐζήτηι μέρος καὶ αὐτὸς, κατὰ τὸ δίκαια τῆς
 συμμαχίας, λέγων, ὅτι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν
 ἐκοπίαζον ἐκ συμφώνου καὶ οἱ δύο. Ὁ δὲ Πύρ-
 ρον ἰξεύρων ὅτι δὲν εἶναι ἀσφαλῆς εἰς ξένου βα-
 σίλειον, διότι οἱ Μακεδόνες ἔκλινον καὶ πρὸς
 τὸν Λυσίμαχον, ἔκρινε συμφερώτερον πρὸς τὸ
 παρὸν, νὰ εἶναι φίλος μὲ τὸν Λυσίμαχον· ὄθεν
 ἐμοίρασαν τὴν Μακεδονίαν, καὶ ἔλαβεν ὁ Λυ-

μαχος τὰ πρὸς τὴν Θράκην μέρη. Καὶ οὕτω τότε μὲν ἔμειναν φίλοι, καὶ κατέπαυσαν τὸν πόλεμον. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγου ἡ διαμοίρασις αὕτη καὶ γειτνιάσις ἔγινεν αἰτία νέας καὶ μεγάλης ἔχθρας καὶ διαφορᾶς, καὶ ἀρχὴ νέου πολέμου. Ἐπειδὴ, ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἡσυχάσωσιν οἱ τοιοῦτοι γείτονες, τῶν ὁποίων τὴν πλεονεξίαν θεὸν ἐμποδίζουσιν οὔτε διορίζουσι, μήτε τὸ πέλαγος, μήτε τὰ ὄρη, μήτε ἡ ἀκατοίκητος ἐρημία, μήτε τὰ σύνορα τῆς Ἑυρώπης καὶ Ἀσίας; Πῶς εἶναι δυνατὸν, νὰ μὴ εὕρωσιν αἰτίαν πολέμου οἱ τοιοῦτοι, ὅταν βλέπωσι καθ' ἑκάστην ὁ εἰς τοὺς τόπους τοῦ ἄλλου, οἱ ὅποιοι εὐρίσκουσιν αἰτίας καὶ ζητεῦσιν εἰς τόπους ἀγνώστους, ἔχοντες ἔμφυτον τὸν φθόνον καὶ τὴν ἐπιβουλήν; Ὅυτοι, λέγει, ἔχουσι δύο ονόματα, τὸν πόλεμον καὶ τὴν εἰρήνην, καὶ μεταχειρίζονται αὐτὰ ὡς νομίσματα, οὐχὶ πρὸς τὸ δίκαιον, ἀλλὰ κατὰ τὸ συμφέρον.

§. λα'. Ὅυτοι μὲν ἡσύχαζον τότε πρὸς τὸ παρόν. Ὁ δὲ Δημήτριος ἔφυγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ ἄλλο κράτευμα, καὶ ἠνώρθωσε πάλιν τὰ πράγματα αὐτοῦ. Ἐξουσιάζε δὲ τότε σχεδὸν ὅλην τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσεν ὁ

Κάσσανδρος ὡς εἶρηται. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μὴ ἐλπίζοντες νὰ ἀνορθωθῇ πλέον ὁ Δημήτριος, ἀπεσάτησαν, ἀφ' οὗ ἤκουσαν τὴν πτώσει αὐτοῦ. Ἦλθεν ὁμῶς ὕστερον μὲ εἰναμιν ἰκανὴν, καὶ ἐπολιόρχησεν αὐτούς. Μαθὼν δὲ ὁ Πύρρος τὴν ἀνάρρωσιν τοῦ Δημητρίου, ἐσράτευσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα λόγῳ μὲν, νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἕλληνας, ἔργῳ δὲ, νὰ ταπεινώσῃ τὸν Δημήτριον. Τότε ἐκόλησαν αὐτὸν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς βοήθειαν, καὶ ἦλθε προθύμως. Ὁ Δημήτριος ὁμῶς ἔλυσε πρότερον τὴν πολιορκίαν τῶν Ἀθηναίων. Ἐδειξάν δὲ οἱ Ἀθηναῖοι πολλὴν περιποιήσιν καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Πύρρον, ὥς ἐξωγράφισαν καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἐφύλαττο ὕστερον εἰς ἐνθύμησιν τῆς εὐεργεσίας, ὡς λέγει ὁ Πausanias. Ἀνέβη δὲ ὁ Πύρρος εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ ἐβυσίασεν εἰς τὴν Ἀθηναίαν, ἔπειτα ἀφ' οὗ εἶδε τὸ κάλλος καὶ τὴν εὐνομίαν τῆς πόλεως, εἶπε πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι τὸν εὐαρεσεῖ πολὺ ἢ πρὸς αὐτὸν εὐνοία καὶ πίστις τοῦ δήμου, ὁμῶς ἀν' ἔχῃσι γνώσει, νὰ μὴ δεχθῶσι πλέον εἰς τὸ ἐξῆς βασιλεία τινα εἰς τὴν πόλιν, μήτι νὰ ἀναίξῃσι τὰς πύλας εἰς τοιοῦτον. Τότε συνεφώνησεν ὁ Πύρρος εἰρήνην μὲ τὸν Δη-

μήτριον. Καὶ ὁ μὲν Δημήτριος μετ' ὀλίγου ἐπί-
 ρασεν εἰς τὴν Ἀσίαν, μὲ σκοπὸν, νὰ κυριεύσῃ
 τοὺς τόπους τοῦ Λυσιμάχου, τὴν Κιαρίαν καὶ
 Λυδίαν. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Λυσιμάχος, κατέ-
 πεισε τὸν Πυρρὸν, νὰ πολεμῇ τὸς εἰς τὴν Θεσ-
 σαλίαν καὶ Ἑλλάδα πόλεις τοῦ Δημητρίου. Ὁ
 δὲ Πυρρὸς ἐπολέμει προθύμως, θέλων νὰ ἔχῃ
 εἰς ἀσχολίαν τοὺς Μακεδόνας.

§. λβ'. "Αὐτὴ τοίνυν ἡ ἀνάγκη τοῦ Λυσι-
 μάχου ἐφύλαξεν ἕως τότε τὴν μεταξὺ αὐτῶν εἰ-
 ρηνὴν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐνίκηθη ὁ Δημήτριος εἰς τὴν
 Συρίαν, καὶ ἠλευθερώθη ὁ Λυσιμάχος ἐκ τοῦ
 φόβου ἐκείνου, ἔτρεψε τὰ ὄπλα αὐτοῦ πρῶτον,
 πρὸς τὸν πλησιέστερον γείτονα, φίλον, σύμμα-
 χον καὶ χρήσιμον εἰς τὴν ὑπαρξιν, καὶ διατήρη-
 σιν, αὐξήσιν τοῦ βασιλείου αὐτοῦ γενόμενον. Τό-
 τε λοιπὸν, ὅτε διέτριβεν ὁ Πυρρὸς εἰς τὴν Ἐδεσσαν
 σήμερον, ὠρμησεν ὁ Λυσιμάχος, καὶ ἔφθασε
 τὰς ἀμάξας, αἱ ὅποια ἔφερον τὰς τροφὰς εἰς
 τὴν Ἐδεσσαν, διὰ τὸ σράτευμα τοῦ Πυρρῶ.
 Οἱ δὲ σρατιῶται οἱ φύλακες αὐτῶν ἦσαν ὀλίγοι
 ὡς πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ Λυσιμάχου· ὅθεν ἀν-
 τεσύθησαν μὲν, ἀλλ' ἐνίκηθησαν, καὶ ἔλαβεν ὁ
 Λυσιμάχος τὰς τροφὰς, ὥστε συνέβη ἑλλειψεῖς

εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Πύρρου. Μεταξὺ δὲ ταύτης τῆς δυσυχίας, ἔγραψεν ὁ Λυσιμάχος πρὸς τοὺς Μακεδόνας, καὶ ὠνεΐδιζεν αὐτοὺς, ἔτι δὲν θέλουσι βασιλεῖς τοὺς φίλους τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' ἐδέχθησαν τοὺς ξένους, οἱ ὅποιοι ἦσαν πρότερον ὑποκείμενοι τῶν Μακεδόνων βασιλέων. Ἀκούοντες οὖν αὐτὰ οἱ Μακεδόνες ἐπέθουτο, ὥς ἐ συνέβησαν τὰ αὐτὰ, ἅπερ συνέβησαν καὶ κατὰ Δημητρίου. Ὅθεν ὁ Πύρρος φοβηθεὶς, ἔλαβε τοὺς Ἡπειρώτας, καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἡπειρον. Καὶ οὕτως ἔγινεν αὐτὸς διδάσκαλος τοῦ Λυσιμάχου· ἐπειδὴ καθὼς διέφθειρεν αὐτὸς τοὺς Μακεδόνας πρότερον κατὰ Δημητρίου, οὕτω διέφθειρεν αὐτοὺς καὶ ὁ Λυσιμάχος κατ' αὐτοῦ.

§. λβ'. Τότε εἶχεν ἱκανοὺς τόπους ὁ Πύρρος, καὶ εἶδύνατο νὰ ζήσῃ μὲ ἡσυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν, βασιλεύων τοὺς Ἡπειρώτας, τοὺς νομίμους αὐτοῦ ὑπηκόους. Ὅμως οἱ τοιοῦτοι φιλιδοξοὶ δὲν ὑποφέρουσι τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀπραγμοσύνην, ὅταν ἔχωσι μάλιστα καὶ τοὺς τροπούς, ἀλλὰ τότε μόνον εὐχαριστοῦνται, ὅσα προξενῶσι ταραχὴν καὶ ἀνησυχίαν εἰς ἄλλους, ἢ ὅταν ταραττωνται καὶ συγχίζωνται αὐτοὶ ὑπ'

ἄλλων. Τοῦτα νομιζουσιν ἡσυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν οἱ τοιοῦτοι. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Πύρρος δὲν εἶδύνατο νὰ ἡσυχάσῃ εἰς τὴν Ἑπειρου περιωρισμένος. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπελπίσθη ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν, ἤρξατο νὰ βλέπῃ πέραν τῆς Ἰονικῆς θαλάσσης πρὸς τὴν Ἰταλίαν, ὡς καὶ ὁ προκατοχὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος. Συνέπεσε δὲ καὶ τότε σχεδὸν ἡ αὐτὴ πρόφασις, ἣτις ἐκάλεσε καὶ αὐτὸν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὡς καὶ τὸν Ἀλέξανδρον.

§. λγ'. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐπολέμουν οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς Ταραντίνους, καὶ ἐξενωχώρησαν αὐτοὺς πολὺ. Οἱ δὲ Ταραντῖνοι μὴ δυνάμενοι καὶ ὑποφέρωσι πλέον τοῦ πόλεμου, μήτε νὰ διατάξωσι τὰ πράγματα εἰς εἰρήνην καὶ συμβιβασμὸν, διὰ τὴν ἀσυμφωνίαν καὶ κακίαν τῶν δημαγωγῶν, ἐβουλεύοντο νὰ καλέσωσι τὸν Πύρρον σύμμαχον, ὁ ὅποτος δὲν εἶχεν ἄλλου πόλεμον, τότε, καὶ νὰ κάμωσιν αὐτὸν ἡγεμόνα καὶ στρατηγόν, ἰξεύροντες, ὅτι ἦτον ὁ ἐμπειρότατος τότε στρατηγός. Τινὲς δὲ, καὶ μάλιστα οἱ γεροντότεροι καὶ φρονιμώτεροι δὲν εἰδέχοντο τὴν γνώμην ταύτην, φοβούμενοι τὸν Πύρρον, μήπως καταλύσῃ τὴν δημοκρατίαν αὐτῶν, καὶ ἐξουσιάσῃ αὐτοὺς ἐκεῖνος. Ὑπερίσχυσαν ὅμως

οὐ ἄλλοι, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἐπικυρώσωσι τὴν γυνώμην. Ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν, ὅτε ἔμελλε νὰ ἐπικυρωθῇ τὸ δόγμα, καὶ ἔγνε συνέλευσις ἐπὶ τούτῳ, εἰς τῶν ἐπισήμων πολιτῶν Μένων καλούμενος, λαμβάνει λαμπάδα εἰς τὰς χεῖρας, ἓνα παλαιὸν ζέφανρον εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν συνέλευσιν, ἔχων καὶ μίαν αὐλητρίδα προπορευομένην καὶ αὐλοῦσαν. Ἄυτὸς δὲ ἠκολούθη τραγωδῶν καὶ κωμῶζων ὡς μεθυσμένος δηλαδῆ. Ὁ δὲ ὄχλος, ὅστις ἦτον συναγμένος ἐκεῖ, νὰ θεωρήσῃ ἐκεῖνος τὰς κρισίμους ὑποθέσεις, ἀφ' οὗ τὸν εἶδον εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ἀφῆκαν τὰς κοινὰς καὶ πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ ἔκοπζον αὐτὸν γελῶντες καὶ χειροκροτοῦντες, νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν μίσην αὐτῶν, νὰ τραγωδησῇ ὁμοίως ἔλεγον καὶ τὴν αὐλητρίδα νὰ αὐλήσῃ. Ἦλθον λοιπὸν εἰς τὴν μίσην, καὶ ἡ συνέλευσις ἐσιώπησε, νὰ ἀκούσῃ τοῦ αὐλοῦ καὶ τὸ ὄσμα. Ἐκεῖνος ὁμως ἀντὶ νὰ ψάλλῃ, εἶπε μεγαλοφώνως τὰ ἑξῆς. "Ἄνδρες Ταραντίνοι, καλὰ κάμνετε καὶ δεῦ ἐμποδίζετε τινα, ἂν θεῖλῃ νὰ κωμάξῃ, ἕως ὅτου ἔχομεν τὴν ἐλευθερίαν· οὐ ὅμως ἔχετε γυνῶσιν, κωμάζετε καὶ ἐστίς, πρὶν ἔλθῃ ὁ Πυρρὸς εἰς τὴν πόλιν μας, διοίτι

ὑπερῶν, ἀφ' οὗ ἐλθῆ ἰκεῖνος, θέλομεν μεταβά-
 λη καὶ τὸν βίον καὶ τὴν δίαιταν. Ταῦτα εἶπεν
 ὁ Μέτων, τὰ ὁποῖα ἐτάραξαν πολλοὺς, ὥς
 ἔγινε σύγχυσις εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Οἱ ἄλλοι ὁμῶς
 ἐφοβοῦντο περισσώτερον τοὺς Ῥωμαίους παρὰ
 τὸν Πύρρον, διότι ἐβλέπον τὸν σκοπὸν ἐκείνου,
 καὶ τὴν ἑαυτῶν ἀδυναμίαν· τέλος δὲ ὑπερίσχου-
 σαν οὗτοι, καὶ διώξαντες τὸν Μέτωνα ἐκείθεν,
 ἐπεκύρωσαν τὸ δόγμα.

§. λδ'. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπεκυρώθη ἡ γνώμη αὐ-
 τη, ἔπεμψαν πρέσβεις καὶ δῶρα πολλὰ εἰς τὴν
 Ἑπειρὸν πρὸς τὸν Πύρρον, καὶ αὐτοὶ κοὶ οἱ ἄλ-
 λοι Ἰταλιῶται οἱ γείτονες καὶ σύμμαχοι αὐτῶν·
 οἱ Μεσάπιοι, Λευκανοὶ καὶ Σαυνῆται. Ἐλθόντες
 δὲ ἐκεῖ, ἔλεγον, ὅτι θέλουσιν αὐτὸν μόνον στρα-
 τηγόν, διὰ τὴν στρατιωτικὴν φρόνησιν κοὶ ἐμπει-
 ρίαν, καὶ διὰ τὴν ὑπόληψιν καὶ φήμην· στρατεύ-
 ματα δὲ ἔχουσιν αὐτοὶ πολλὰ εἴκοσι χιλιάδας ἰπ-
 πεῖς, καὶ τριακοσίας πενήντα χιλιάδας πεζοὺς.
 Ταῦτα δὲ ἀκούσαντες ὁ Πύρρος καὶ οἱ Ἑπειρω-
 ται, ὥρμησαν μὲ μεγάλην προθυμίαν νὰ ἐτοιμά-
 ζωσι τὴν ἐκστρατείαν, χωρὶς νὰ ἀμειψάλλωσι παν-
 τελῶς εἰς τὴν καλὴν ἔκβασιν τοῦ ἐπιχειρήματος.

§. λε'. Ὁ Πύρρος εἶχε ἓνα σύμβουλον Θετ-

τάλου Κινέου ὀνομαζόμενον, πεπαιδευμένον καὶ
 φρόνιμον, καὶ εἰς τὸ λέγειν δεινότατον, ὅς τις
 ἐχρημάτισε μαθητῆς τοῦ Δημοσθένους, καὶ σχε-
 δὸν εἶχε τὰ προτερήματα ἐκείνου· ἐπειδὴ ἦτον
 ὁ δεινότατος ρήτωρ τοῦ καιροῦ ἐκείνου, καὶ μι-
 μητῆς ἄριστος τοῦ Δημοσθένους, ὥς οἱ ἀκούοντες
 αὐτοῦ δημηγοροῦντα, ἐνόμιζον, ὅτι βλέπουσι τὴν
 εἰκόνα τοῦ Δημοσθένους, καὶ ἀκούουσι τὴν δεινό-
 τητα καὶ δύναμιν ἐκείνου. Τοῦτον μεταχειριζόμε-
 νος ὁ Πυρρὸς σύμβουλον καὶ πρέσβυν, καὶ πέμ-
 πων αὐτὸν εἰς τὰς πόλεις, κατώρθωσε τὸν σκο-
 πὸν αὐτοῦ· ὅθεν ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυρρὸς, ὅτι ὑ-
 πέταξε πλείους πόλεις μὲ τούς λόγους τοῦ
 Κινέου, παρά μὲ τὰ ὄπλα. Διὰ τοῦτο εἶχεν αὐ-
 τὸν εἰς μεγάλην ὑπόληψιν καὶ τιμὴν. Οὗτος λοι-
 πὸν, βλέπων τὴν προθυμίαν τοῦ Πυρρῶ, καὶ τὴν
 ἐτοιμασίαν διὰ τὴν ἐκστρατείαν εἰς τὴν Ἰταλίαν,
 παρετήρησε καὶ ἤυρεν ἀρμόδιον καιρὸν, ὅτε ἐ-
 σχόλαζεν ὁ Πυρρὸς, ἔπειτα εἶπε πρὸς αὐτὸν ταῦ-
 τα. Ἀκούομεν, ὦ Πυρρε, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι εἶναι
 πολεμισαί, ἐξουσιάζουσι καὶ πολλὰ πολεμικά ἔ-
 θνη· ἂν ὁμως δώσῃ ὁ θεὸς καὶ τοὺς νικήσω-
 μεν εἰς τί θελεῖ μᾶς ὠφελήσῃ ἢ νίκη ἐκείνη; Ὁ
 δὲ Πυρρὸς εἶπεν· ὦ Κινέα, ἐρωτᾷς διὰ πρῶγμα

φανερὸν καὶ φαινόμενον. Καὶ ποία πόλις, ἢ ποῖον ἔθνος τῶν Ἑλλήνων ἢ τῶν βαρβάρων δύναται νὰ μᾶς ἀντισταθῇ, ἀφ' οὗ νικίσωμεν τοὺς Ῥωμαίους; Εὐθύς ἐξουσιάζομεν μετὰ ταῦτα ὅλην τὴν Ἰταλίαν, τῆς ὁποίας τὸ μέγεθος, ἢ δύνამεις καὶ ἀρετὴ τῆς χώρας εἶναι πασιδῆλα· καὶ ἴσως ἄλλοι τινὲς δὲν γνωρίζουσιν αὐτὰ, οὐχὶ ὅμως καὶ σύ.

§. λς'. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Κινέας, εἰσιώπησεν ὀλίγον, ἔπειτα εἶπε. Λοιπὸν, ἀφ' οὗ κυριεύσωμεν τὴν Ἰταλίαν, ὦ βασιλεῦ, ὕστερον τί πρέπει νὰ κάμωμεν; Ὁ δὲ Πύρρος, μὴ γινώσκων εἰς τί ἀποβλέπει, καὶ ποῦ μέλλει νὰ καταστήσῃ ἡ ὁμιλία αὐτοῦ, εἶπεν. Ἐχομεν πλησίον τὴν Σικελίαν, ἢ ὁποία εἶναι νῆσος μεγάλη, εὐδαίμων καὶ πολυάνθρωπος, καὶ ἀπλώνει τὰς χεῖρας καὶ μᾶς κράζει, καὶ εἶναι εὐκόλου νὰ τὴν κυριεύσωμεν· ἐπειδὴ ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς αὐτῆς Ἀγαθοκλῆς, καταταράττει αὐτήν, ὦ Κινέα, ἡ ἀναρχία, τὰ σχίσματα καὶ οἱ δημαγωγοί. Καλὰ λέγεις, εἶπεν ὁ Κινέας, ἀλλ' ἀφ' οὗ κυριεύσωμεν καὶ τὴν Σικελίαν τελειώνει ἡ ἐκστρατεία μας; Οὐχί, εἶπεν ὁ Πύρρος· ἀλλ' ὕστερον ἢμποροῦμεν νὰ κυριεύσωμεν μεγαλητέρους καὶ μακρινωτέρους τόπους, ἂν μᾶς βοηθήσῃ ὁ θεός. Διὰ τί

να ἀφήσωμεν τὴν Λιβύαν καὶ Καρχηδόνα, ὅταν εἶναι δυνατὸν νὰ τὰς κυριεύσωμεν; Δὲν ἰξεύρεις, ὅτι ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐπέρασε μὲ ὀλίγα πλοῖα, ὅταν ἔφυγε κρυφίως ἐκ τῶν Σαρακουσῶν, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ κυριεύσῃ τὴν Καρχηδόνα; Ἀφ' οὗ δὲ κυριεύσωμεν καὶ ταῦτα τὰ μέρη, ἡμποροῦν νὰ μᾶς ἀντισταθῶν ὑξερου ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μᾶς καταφρονοῦν τῶρα; Ὁχι, εἶπεν ὁ Κινέας, ἐπειδὴ ὅταν ἔχωμεν τοιαύτην δύναμιν, ἡμποροῦμεν νὰ λάβωμεν πάλιν τὴν Μακεδονίαν, καὶ νὰ ἐξουσιιάσωμεν καὶ ὅλην τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' ὑξερου, ὅταν ἔχωμεν τοσοῦτους τόπους καὶ τοσαύτην δύναμιν τί πρέπει νὰ κόμωμεν; Ὁ δὲ Πυρρὸς ἀκούσας καὶ ταῦτα, ἐγέλασεν, ἔπειτα εἶπε. Τότε, φίλε, ἡσυχάζομεν, ἀναπαυόμεθα, τρώγομεν καὶ πίνομεν καθ' ἑκάστην, φιλολογοῦντες, καὶ εὐφραινόμενοι.

§. λζ'. Ὁ σκοπὸς τοῦ Κινέου ἦτον, νὰ καταφέρῃ ἐδὼ τὴν ὁμιλίαν. Ὄθεν ἀκούσας καὶ ταῦτα, εἶπε· λοιπὸν ὁ σκοπὸς εἶναι, ἵνα ἡσυχάζωμεν ὑξερου, καὶ νὰ εὐφραινώμεθα. Ἀλλ' εἶναι δέλωμεν ἡσυχίαν καὶ εὐφροσύνην, ποῖος μᾶς ἐμποδίζει; Ποῖος μᾶς ἀναγκάζει νὰ μὴ ἔχωμεν ταῦτα τὰ περισπούδασα καλὰ; ἢ τί μᾶς λείπει

εἰς ἀπόλαυσιν τούτων; Δὲν εἶναι φρονιμώτερον, νὰ ἠσυχάζωμεν τῶρα, καὶ νὰ ἀπολαμβάνωμεν χηρὸς κόπους, κινδύνους καὶ κακοπαθείας ταῦτα τὰ ὑπόρχοντα καλὰ, παρὰ νὰ ἀφήσωμεν τὴν παροῦσαν ἠσυχίαν, ἔπειτα νὰ ἀγωνιζώμεθα νὰ τὴν φθάσωμεν μὲ τόσος κόπους, κινδύνους, αἱματοχυσίας, καὶ ἄλλα τοσαῦτα κακὰ, προξενοῦντες ἐνίοτε ἡμεῖς κακὰ καὶ δυσυχίαις εἰς ἄλλους, καὶ ἐνίοτε ἄλλοι εἰς ἡμᾶς; Οὗτοι οἱ λόγοι ἐλίπησαν μὲν τὸν Πύρρον, ἐπειδὴ ἐνόησε πίστην ἠσυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν ἀφῆκε, δὲν μετέβαλον ὁμῶς τὴν γνώμην αὐτοῦ, διότι δὲν εἶδοντο νὰ ἀφῆσιν τὴν ἐλπίδα, τὴν ὁποίαν ἔτρεφε διὰ πράγματα ἐπειθυμητά. Ὁθεν παρεσκευάζε τὴν ἐκστρατείαν, καὶ τοῦ σόλου. Ὁ σόλος οὗτος ἦτον λαμπρὸς καὶ μεγαλοπρεπὴς, καὶ μόλις ἢ βασιλικὴ τριήρης, ὡς λέγει ὁ Πολύβιος (α), ἦτον Ἑπτήρης οἶον μὲ ἐπτὰ ἀράδας κηπία, λαμπρὰ ἔμεγίση.

§. λη'. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἠτοιμάσθη ὁ σόλος, ἔπεμψε πρῶτον τὸν Κινέαν εἰς τοὺς Ταραντίνους μὲ τρεῖς χιλιάδας στρατιώτας· ἔπειτα ἔπεμψαν οἱ Ταραντῖνοι εἰς τὴν Ἠπειρον διάφορα πλοῖα, ἵππα-

(α) Α'. ε'. κγ'.

γωγὰ, κατάφρακτα καὶ πορθημεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔβα-
 λε τὸ εὐνάρισμα ὁ Πύρρος, νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἰτα-
 λίαν. Ὅλου τὸ εὐνάρισμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἰσηλ-
 θεν εἰς τὰ πλοῖα, ἦτον εἴκοσι χιλιάδες πεζόν,
 τρεῖς χιλιάδες ἵππικόν, δύο χιλιάδες τοξόται,
 πεντακόσιοι σφενδονῆται, καὶ εἴκοσιν Ἐλέφαντες.
 Ἄρ' οὐ ἔγνε καὶ τοῦτο, ἔπλευσεν ὁ σόλος, τὸν
 281 χρόνον πρὸ Χριστοῦ, καὶ διέβαινε τὴν Ἰο-
 νικὴν Θάλασσαν. Ἄλλ' ὅτε ἦλθε κατὰ τὴν μίσην
 τοῦ κόλπου, ἐξερράγη ἐξαίφνης ἄνεμος βορέας
 σφοδρότατος, καὶ κατεσκόρπισεν ὅλον τὸν σό-
 λον. Μερικὰ πλοῖα δὲν ἐδυνήθησαν νὰ φθάσωσι
 τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐξέπεσον εἰς τὸ Λιβυκὸν καὶ
 Σικελικὸν πελάγος· τὰ δὲ ἄλλα, ὅσα δὲν ἐδυ-
 νήθησαν νὰ περάσωσι τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἰαπυ-
 γίας, τὰ ἐρρίπτεν ἡ Θύλασσα τὴν νύκτα εἰς τό-
 πους πετρῶδης, καὶ σκοπέλους, καὶ τὰ συνέ-
 τριδε. Μεταξὺ τούτων ἦτον καὶ τὸ βασιλικὸν
 πλοῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον ὁ Πύρρος. Ἐπειδὴ
 δὲ ἦσαν εἰς αὐτὸ οἱ ἐμπειρότεροι καὶ προθυμώ-
 τεροι ναῦται καὶ κυβερνήται, ἀντεπάλευσαν με-
 τὸν ἄνεμον καὶ μετὰ τὰ κύματα παραδόξως, καὶ ἐ-
 πλησίαζον πρὸς τὴν γῆν, μετὰ πολλοὺς κόπους καὶ
 ταλαιπωρίας, ἕως ὅτου εἶχον πλάγιον τὸν ἄνε-

μον καὶ τὰ κύματα. Ἰσπερ οὖν ἄφ' οὗ ἐπέρασεν τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἰαπυγίας, ἀπήυτησαν ἐναντίου καὶ ἀντίπρῳρον τὸν ἀνεμου καὶ τὰ κύματα, καὶ δὲν ἦτον πλέον δυνατόν νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τὴν τοιαύτην ἀκράτητον βίαν καὶ ὀρμὴν. Ὅθεν τότε ἔφθασαν εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον, καὶ εἰς τὴν μεγίστην ἀπελπισίαν· ἐπειδὴ ἂν ἐδίαζον τὸ πλοῖον ἐναντίον τοῦ τοιοῦτου κλυδωνος, ἦτον κίνδυνος, νὰ ἀνατραπῆ, ἢ νὰ διαβραγῆ. Ἄν πάλιν ἄφησαν αὐτὸ εἰς τὴν ὀρμὴν τοῦ ἀνέμου καὶ τῶν κυμάτων, νὰ τὸ καταφέρῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ ἄγριον πέλαγος, ἔβλεπον καὶ ἐκεῖ τὸν θάνατον ἐπὶ ὄφθαλμῶν· διότι ἂν ἀπέφευγον τοῦ κίνδυνου τοῦ πελάγους κατὰ τινα παράδοξον τύχην, ἔπρεπε νὰ πέσωσιν εἰς ἄκραν τινα πετρώδη τὴν νύκτα εἰς τὸ σκότος.

§. λθ'. Εἰς τοιαύτην ἀνάγκην ἄρα κατήυτησεν ὁ Πύρρος, ὡς εἴφθασεν εἰς ἀμηχανίαν. Μίαν ἀμυδρὰν ἐλπίδα μόνον ἔβλεπε, νὰ ἀφήσῃ τὸ πλοῖον, πρὶν ἀπομακρυνθῆ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ νὰ πέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅθεν ἐπήδησεν εἰς τὴν θάλασσαν. Εὐθύς δὲ ἐπήδησαν καὶ οἱ φίλοι καὶ δευροφόροι αὐτοῦ, μὲ πολλὴν φιλοτιμίαν καὶ προθυμίαν, νὰ τὸν βοή-

θῆσωσιν. Ἀλλὰ ἡ ταραχὴ τῶν κυμάτων, καὶ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἐματαίωσαν τὴν προθυμίαν τῶν φίλων. Ὄθεν ἐκυματίζετο ὁ Πύρρος ἕως ὅπου ἔγιγεν ἡμέρα, καὶ ἔπαυσεν ὀλίγον καὶ ὁ ἀνέμος, καὶ τότε ἐξέπεσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Μεσσαπίων. Ὁ τοσοῦτος κίνδυνος καὶ ἡ τσαλιτη κακοπάθεια, ἠδυνατίσασα πολὺ τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ τόλμη καὶ τὸ γενναῖον φρόνημα τῆς ψυχῆς, ἠναντιῶντο εἰς τὴν δυσυχίαν, καὶ ἐφρόντισε πῶς να διορθώσῃ τὸ πρῆγμα, καὶ να ἀναπληρώσῃ τὴν ζημίαν. Ἐδραμον δὲ εἰς βοήθειαν αὐτοῦ οἱ Μεσσαπιοὶ, καὶ ἐν τούτοις ἐσώθησαν καὶ τινα πλοῖα αὐτοῦ, καὶ ἦλθον, εἰς τὰ ὅποια εὐρέθησαν ὡς δύο χιλιάδες πεζοὶ στρατιῶται, ὀλίγοι τινὲς ἵππεῖς, καὶ δύο Ἐλέφαντες. Ταύτην τὴν δύναμιν ἔλαβεν ὁ Πύρρος, καὶ ἤρχετο εἰς τὰ Τάραντα. Ἀκούσας δὲ ὁ Κινέας τὰ συμβῆντα, ἐξήλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ μετὰ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους στρατιώτας. Οἱ Ταραντῖνοι ἦσαν τόσον ἠναγκασμένοι πρότερον, ὥστε εἰδέχθησαν σχεδὸν οἱ πλείους τὴν γνώμην, να συμφωνήσωσιν εἰρήνην μετὰ τοὺς Ῥωμαίους. Πρῶτος δὲ τῆς γνώμης ταύτης ἦτον ὁ στρατηγὸς αὐτῶν Ἄγις. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἦλθεν ὁ Κινέας, διεσκέδασε τὴν γνώμην ταύτην, ἔδωκεν

καὶ τὴν στρατηγίαν εἰς ἄλλον. Καὶ οὕτως ἀπεδίωξαν τοὺς Ῥωμαίους (α).

§. μ'. Μὲ τοιαύτην κατάστασιν καὶ εἰς τοιαύτην περίστασιν ἔφερεν ἡ τύχη τὸν Πύρρον εἰς τὰς Τάραντα, νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ῥωμαίους εἰς ξένον τόπον, καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς διχογνώμονας Ταραντίνους. "Ὅθεν ἔδειξε τότε ταπεινωσύνην καὶ πραότητα πρὸς τοὺς Ταραντίνους, μεταχειριζόμενος αὐτοὺς κατὰ τὴν θέλησιν αὐτῶν, ἕως νὰ συναχθῇ ἡ δύναμις αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲν ἐφθάσῃ ὁ σῆλος, ἀλλ' ἐσκορπίσθησαν τὰ πλοῖα, εἰς διαφόρους τόπους ἔλιμένας, ἔκατ' ὀλίγον συνηθροίσθησαν πάλιν. Ἐν τούτοις ὁμως παρατήρει τὰ ἔθνη τῶν Ταραντίνων, καὶ τὸ πολίτευμα τὸ δημοκρατικὸν καὶ ἐλεύθερον. Ἐπειδὴ ἐνόμιζον, ὅτι πρέπει νὰ πολεμῇ αὐτὸς μὲ τοὺς Ἰππειώτας νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ, καὶ ἐκεῖνοι νὰ διατρέψωσιν εἰς συναναστροφάς, εἰς τὰ λουτρά, εἰς τὰ γυμνάσια, θεάματα, καὶ περιπάτους, καὶ ἐκεῖ νὰ ὁμιλοῦν περὶ πολέμου, νὰ κρίνωσι τοὺς στρατηγούς, νὰ ἐπαινοῦν, νὰ κατηγοροῦν, καὶ νὰ φιλονεκροῦν. Ταῦτα λοιπὸν παρατηρήσας, καὶ σοχαζόμενος, ὅτι ὁ ἐλεύθερος

(α) Ρολλίον. Ἱστορ. Ῥωμ. τόμ. γ'. 401.

καὶ ἀχαλκωτός ὄχλος δὲν εἶναι εὐθετος μήτε ἄλλους νὰ φυλάξῃ, μήτε τὸν ἑαυτοῦ του, ἂν δὲν ἀναγκασθῇ, ἀπέκλεισε τὰ γυμνάσια, τοὺς περιπάτους καὶ τὰς λοιπὰς διατριβὰς, ἐμπόδισε τοὺς πότους καὶ τὰς ἀνωφελεῖς συναναστροφάς, καὶ παρεκίνησε αὐτοὺς, νὰ λάθωσι τὰ ὄπλα. Τοῦτο ὅμως ἐγένετο, ὅταν ἐσυνάχθη ἡ περισσοτέρα δύναμις αὐτοῦ. Ἐπειτα ἐσρατολόγει αὐσηρῶς, καὶ ἀκριβῶς, ὡς ἐφυγον πολλοὶ ἐκ τῆς πόλεως· ἐπειδὴ εἰς τὰς δημοκρατικὰς διοικήσεις εἶναι συνηθισμένοι, νὰ ζῆ ὅπως θέλει ἕκαστος, καὶ νὰ κάμνῃ ὅ,τι θέλει, καὶ ὁπόταν θείλῃ. Καὶ ὅταν ἐμποδισθῇ αὕτη ἡ ἐλευθερία, τὸ πρᾶγμα φαίνεται εἰς αὐτοὺς δουλεία καὶ τυραννία. Ἄλλοι πάλιν ὑβρίζου καὶ ἐβλασφήμου τρώγοντες καὶ πίνοντες εἰς τὰ καπηλεῖα. Τότε Ἐυρέθησαν δύο νέοι, πίνοντες τὴν νύκτα καὶ αἰσχρολογοῦντες κατὰ Πύρρου, καὶ τὸ πρῶτον ἐκάλεσεν αὐτοὺς ὁ Πύρρος εἰς ἐξέτασιν, ἂν εἶπον τοιαῦτα αἰσχροῦ κατ' αὐτοῦ. Μάλισα, εἶπον, ὦ βασιλεῦ, καὶ ἂν εἴχομεν περισσότερον οἶνον, ἔπρεπε νὰ ἀκούσης καὶ ἄλλα πλείονα. Ἄυτη ἡ ἀξεία καὶ προσφυῆς ἀπόκρισις ἔσωσεν αὐτούς. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν καὶ προθυμίαν ἦσαν οἱ Ταραντῖνοι.

§. μα'. Ἐν τούτοις δὲ ἔμαθεν, ὅτι ὁ Λαιδίνοσ Ἰπάτοσ τότε καὶ στρατηγὸσ τῶν Ῥωμαίων, ἐσράτευε κατ' αὐτοῦ μὲ δύναμιν μεγάλην, καὶ σχεδὸν εἰσέβαλεν εἰσ τὴν Λευκανίαν, καὶ ἐλεηλάτει τὴν χώραν. Ἄλλ' αὐτὸσ δὲν ἤγον ἔτι ἠτοιμασμένοσ, διότι τὰ στρατεύματα τῶν συμμάχων δὲν ἤλθον, καὶ ἔπρεπε νὰ προσμένῃ ἐξ ἀνάγκησ. Δὲν ἔκρινευ ὁμωσ συμφέρον, νὰ ἀφήσῃ τὸν ἐχθρὸν νὰ ἔλθῃ πλησιέστερον, νὰ ἀφανίσῃ τὴν χώραν, καὶ νὰ ψυχραίνῃ τοὺσ συμμάχοσ, ἀρπάζων καὶ λεηλατῶν τοὺσ τόποσ αὐτῶν. Ὁθεν ἔπεμψε κήρυκα πρὸσ τοὺσ Ῥωμαίουσ, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ἂν θέλωσι νὰ συμβιβασθοῦν μὲ τοὺσ Ἰταλιώτασ, νὰ μὴ πολεμήσωσιν, ἀλλὰ νὰ διορίσωσιν αὐτὸν κριτὴν τῆσ διαφορᾶσ. Καὶ ἐν τούτοισ ἐσράτευσε καὶ αὐτὸσ μὲ τὴν παρευρεθεῖσαν δύναμιν. Ἐπειδὴ δὲ ἀπεκρίθη ὁ Λαιδίνοσ, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι οὔτε κριτὴν δέχονται αὐτὸν, οὔτε ὡσ ἐχθρὸν τὸν φοβοῦνται, ἤλθε καὶ ἐστρατοπέδευσε εἰσ τὴν μεταξὺ Ἡρακλείασ καὶ Πανδοσίασ πεδιάδα. Ἐμαθε δὲ, ὅτι ἤλθε καὶ ὁ Λαιδίνοσ, καὶ ἐστρατοπέδευσε πλησίον, πέραν τοῦ Σίριου ποταμοῦ.

§. ρβ'. Τότε ὁ Πύρροσ θέλων νὰ κατασκο-

πειύση τὸ στρατόπεδον τῶν Ῥωμαίων, ἦλθεν Ἰφιππος πλησίον τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐθεώρησεν αὐτό. Ἰδὼν δὲ τὸ σχῆμα τοῦ στρατοπέδου, τὴν τάξιν τῶν φυλακῶν, καὶ πᾶσαν τὴν εὐκροσίαν, ἐθαύμασεν· ὅθεν εἶπε πρὸς τὸν πλησιέστερον φίλου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Μεγακλῆς· ἡ μὲν τάξις αὕτη, ὡς Μεγάκλεις, τῶν βαρδάρων τούτων, βλέπομεν ὅτι δὲν εἶναι βάρδαρος· τὰ λοιπὰ ὅμως ἕξερων θέλωμεν τὰ δοκιμάσει. Ἐκτοτε ἄρχισε νὰ φροντίζη διὰ τὸ μέλλον, καὶ ἐπεράσισε νὰ μὴ συγκροτήσῃ μάχην, πρὶν ἔλθωσιν οἱ σύμμαχοι αὐτοῦ, ἀλλ' ἔβαλε μόνον φυλακὴν εἰς τὸν ποταμὸν, νὰ ἐμποδίζη τοὺς Ῥωμαίους, ἂν θελήσουν νὰ περάσωσι πρότερον. Ἄλλ' οἱ Ῥωμαῖοι ἠθέλον ἐξευαντίας, νὰ ἐπιπέσωσιν εἰς αὐτὸν τότε, ὅτε ἦτον ἀδύνατος, πρὶν ἔλθωσιν οἱ σύμμαχοι αὐτοῦ. Ὅθεν ἐδίασαν τὴν διάσασιν τοῦ ποταμοῦ, διαβαίνοντες εἰς πολλὰ μέρη, ὥστε οἱ φυλακες τοῦ Πυρρῶν ἐκινδύνευσαν νὰ κυκλωθῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἀνεχώρησαν.

§. μγ'. Ἀκούσας δὲ ὁ Πυρρῶς, ὅτι ἔφυγον οἱ φυλακες, καὶ οἱ ἐχθροὶ διαβαίνουσιν ἀφόβως τὸν ποταμὸν, παρήγγειλεν εἰς τοὺς στρατηγοὺς τοῦ πεζοῦ στρατεύματος, νὰ παρατάξωσι, τὸ στρα-

τευμα εἰς μάχην, καὶ νὰ προσμύνωσι δευτέραν παραγγελίαν. Ἄυτὸς δὲ ἔλαβε τὸ Ἴππικόν, τὸ ὀποῖον ἦτον τρεῖς χιλιάδες, καὶ ἔδραμεν εἰς τὸν ποταμὸν, σοχαζόμενος, νὰ προφθάσῃ τοὺς Ῥωμαίους ἀτάκτους, διεσπαρμένους καὶ διαβαίνοντας ἔτι. Ἄφ' οὗ ὁμῶς εἶδεν, ὅτι δῖεθσαν, καὶ τὸ Ἴππικὸν αὐτῶν ἤρχετο παρατεταγμένον, ἐπέσρεψε καὶ ἔλαβε καὶ τὸ πεζὸν στρατευμα, ἔπειτα προχωρῶν, ἀπήντησεν αὐτοὺς, καὶ ἤρξατο αὐτὸς τὴν μάχην.

§. μδ'. Ἡ μάχη ἔγινε σφοδρὰ, καὶ ὁ Πύρρος πότε μὲν ἐμόχετο ὡς στρατιώτης, δεῖκνύων τὴν ἀνδρείαν καὶ ἀφοδίαν αὐτοῦ, πότε δὲ ἔτρεχε πανταχοῦ, διοικῶν τὴν μάχην, ὡς στρατηγὸς, καὶ ἄλλοτε πάλιν ἔφθανεν ἐκεῖ, ὅπου ἔβλεπεν, ὅτι ξενοχωροῦνται οἱ στρατιῶται αὐτοῦ. Καὶ ὅπου εὐρίσκετο αὐτὸς, οἱ ἐχθροὶ ἐξενοχωροῦντο. Εἰς ἕλας δὲ αὐτὰς τὰς διαφοροὺς ἐνεργείας δὲν ἔδειξεν οὔτε σώματος ἀδυναμίαν, οὔτε ψυχῆς δειλίαν, οὔτε νοῦς σύγχυσιν, οὔτε φρονήματος μεταβολὴν. Ὅτις ἦτον ἀνάγκη, ἐπολέμει μὲν ὡς στρατιώτης, ὁμῶς ἐνθυμείτο ὅτι ἦτον καὶ στρατηγὸς, καὶ κυβερνήτης τῆς φάλαγγος. Ὅτις πάλιν ἐκυβέρνηα τῆς παράταξιν ὡς στρα-

τηγός, ἵξευρε νὰ γίνεταί καὶ στρατιώτης, καὶ νὰ βοηθῇ τὰ ἀδύνατα μέρη τῆς φάλαγγος. Καὶ τέλος εἰς πᾶσαν τὴν παράτοξιν ἤτου παρὸν, πότε μὲν ὡς συστρατιώτης, πότε δὲ ὡς στρατηγός.

§. μέ. Τοιοῦτος δὲ ὢν, εἶχε καὶ ὄπλισμόν λαμπρότατον, περικαλέςατον καὶ πολυτελέστατον, ὥστε ἐγνώριζον αὐτὸν μακρόθεν οἱ ἐχθροί· ὅθεν τις Ἰταλὸς, ἀξιωματικὸς τοῦ Ἰππικοῦ τῶν Ῥωμαίων, Ὀπλακος ὀνομαζόμενος, ἀπεράσισε νὰ τὸν φονεύσῃ, καὶ παρετήρει πάντοτε τὰ κινήματα αὐτοῦ, καὶ σχεδὸν ἠκολούθη αὐτὸν, συμπεριφερόμενος, καὶ συγκινούμενος, ἕως νὰ εὕρῃ εὐκαιρίαν. Ὁ Ἴππος τούτου ἦτον μαῦρος, τοὺς δὲ πόδας εἶχε λευκοὺς. Μεταξὺ δὲ τῶν δορυφόρων τοῦ Πύρρου ἦτον ἕνας; Μακεδὼν Λεοννάτος ὀνομαζόμενος, καὶ μόνου ἐκεῖνος παρετήρησε τὰ κινήματα τοῦ Ἰταλοῦ, ἐνόησε καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Ὅθεν εἶπε πρὸς τὸν Πύρρον· βλέπεις, ὦ βασιλεῦ, ἐκεῖνον τὸν βάρβαρον, τὸν ἄγριον καὶ φοβερόν, ὅς τις ἔχει τὸν μέλανα καὶ λευκόπουν ἵππον; Ἐκεῖνος σκοπεῖ νὰ ἐκτελέσῃ μέγα καὶ κακὸν ἔργον. Μόνου ἐσὶ παρατηρεῖ, καὶ ζητεῖ εὐκαιρίαν. Ὅθεν πρέπει νὰ τὸν προσέχῃς, καὶ νὰ φυλάττησαι ἀπὸ αὐτόν.

§. μς'. Ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ Λεονάτος. Ὁ δὲ Πύρρος ἀκούσας αὐτὰ, εἶπε· τὸ μὲν πεπρωμένον γὰρ ἀποφύγωμεν, ὡς Λεονάτε, εἶναι ἀδύνατον, ὅμως καὶ ὁ Ἴταλὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει τοιοῦτον σκοπὸν, εἴτε αὐτὸς, εἴτε ἄλλος, δὴν θίλει πάθῃ καλῶν, ὅταν ἔλθωμεν εἰς χεῖρας. Ἐν ᾧ ἔλεγεν αὐτὰ ὁ Πύρρος, ὥρμησεν ἐπ' αὐτὸν ὁ ἄγριος Ἴταλὸς, καὶ ἐκτύπησεν εὐθὺς μετὴν λόγχην τοῦ Ἴππου αὐτοῦ. Ὁ δὲ Λεονάτος, ὑπερασπιζόμενος τὸν Πύρρον, ἐκτύπησε τὸν Ἴππον τοῦ Ἴταλοῦ, ὥς ἐπεσον συγχρόνως αἱ Ἴπποι καὶ οἱ δύο ὁμοῦ μετὰ τοὺς ἀναβάτας. Καὶ τὸν μὲν Πύρρον ἤρπασαν οἱ δορυφόροι ἐκείθεν· ὁ δὲ Ἴταλὸς ἔμεινε χωρὶς Ἴππου εἰς τοιοῦτον κίνδυνον, καὶ τέλος ἐφουεῦθη μαχόμενος καὶ ἀνθιστάμενος.

§. μζ'. Τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς ἐδίδαξε μὲν τὸν Πύρρον γὰρ προφυλάττειται εἰς τὸ ἐξῆς, ἐτάραξεν ὅμως καὶ τὴν φάλαγγα αὐτοῦ, ὥς ἐνέδωκε τὸ Ἴππικόν. Ὄθεν ἔτρεψε καὶ διώρθωσε πάλιν τὴν τάξιν τῆς μάχης, ἔπειτα ἔδωκε τὴν ὀπλισμὸν καὶ τὴν βασιλικὴν χλαμύδα, γὰρ τὰ φορέσῃ ὁ ῥηθὴς Μεγακλῆς, ὁ φίλος ἢ ὑπασπιστὴς αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ἐφῆρσε τὰ φορέματα καὶ τὰ ὄπλα

ἐκεῖνου, καὶ ἔπειτα ὤρμησε πάλιν εἰς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ἀνεκαίνισε τὴν μάχην. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐδέχθησαν αὐτὸν ὁμοίως μὲ γυναιότητα, καὶ τότε ἔγινεν ἡ μάχη σφοδρότατη, καὶ ἐπεκράτησε πολὺν καιρὸν ἄκριτος, ὥςτε λέγουσιν, ὅτι ἐπτάκις ἐτρέπη τὸ ἓν μέρος, καὶ πάλιν ἀνελάμβουσε, καὶ ἐπτάκις ὁμοίως ἐτρέπη τὸ ἄλλου, καὶ πάλιν ἀνελάμβανε. Τοιαύτη ἀμφιρρόπος ἐστάθη ἡ μάχη, καὶ τосαῦται τροπαὶ καὶ διώξεις ἐγιναν, καὶ ὀλίγου ἔλειψε νὰ ἀρπάσωσιν οἱ Ῥωμαῖοι ταύτην τὴν λαμπρὰν καὶ εὐδοξοῦν νίκην, διὰ τὸ ἐξῆς συμβεβηκός.

§. μη'. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐνόμιζον, ὅτι ὁ Μεγακλῆς ἦτον ὁ Πύβρος, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ. Ἰξεύροντες δὲ, ὅτι ἂν πέσῃ ὁ Πύβρος, ἡ νίκη εἶναι βεβαίως ἐδική των, τὸ δὲ Ἑπειρωτικὸν στρατεῦμα ἀφανίζεται, ἔταν λείψῃ ὁ τοιοῦτος στρατηγός, παρετήρουν πολλοὶ μὲ μεγάλην προσοχὴν, νὰ τὸν φουεῦσωσι, καθὼς ἐτόλμησε καὶ ὁ Ὀπλακος πρότερον. Τέλος δὲ εὐρήκαν τὸν καιρὸν, καὶ ὤρμησαν ἐπὶ τὸν Μεγακλία. Μεταξὺ δὲ τούτων ἦγοντες Δεξῶος οὐνομαζόμενος. Ὁυτος ἐκτύπησε πρῶτος τὸν Μεγακλία, καὶ ἔρριψεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἵππου· ἔπει-

γενναϊότητα.

§. μθ'. Ἀκούσας δὲ ὁ Πύρρος τὸ γινόμενον, ὁ ὁποῖος ἔτυχε τότε εἰς τὴν ἄλλην ἀκρᾶν τῆς παραρτάσεως, διακῶν καὶ μαχομένους, ἔσπεχεν εἰς τὴν παρατάξιν ἀπὸ τῆν μίαν ἀκρᾶν ἕως εἰς τὴν ἄλλην, ἔχων τὸ πρόσωπον γυμνόν, ἀκλῶνων τὴν δεξιὰν χεῖρα πρὸς τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ, καὶ κρούων καὶ παραθαρρόντων αὐτοὺς μάγανθοφώνως, ἵνα γνωρίσασιν αὐτῶν. Τότε γ' ἐπέληπτος αὐτῆ καὶ σιφνίδιος ἀνάστασις τοῦ Πύρρου, ἐκίησε χάραν ἀπερίγραπτον, καὶ τόλμην ἀκράτητον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἱππέων. "Θεοὺ ἐμάχοντο γενναϊότερον καὶ θορραλέωτερον. Τότε ἀφῆκε τοὺς ἱπλάφοντας πρὸς τὸ ἱππικῶν τῶν Ρωμαίων, καὶ κατετίραζεν αὐτοῖς,

τα ἀπράσας τῆν γλαυῦδα καὶ εἶν περιεφραλαίαν
 τοῦ Πύρρου, ἔπρεχε πρὸς τὸν Λαίδηου, καὶ ἄλλων,
 ὅτι ἐφόνευσε τὸν Πύρρον, ἕκκυνίω καὶ τὰ ση-
 μasia. Ἐπειτα περιέφρασαν αὐτὰ εἰς τὰς ταΐξεις τῶν
 Ρωμαίων, κηρύττουτες, ὅτι ἔπρεσε ὁ Πύρρος.
 Ὅθεν τὰ στρατεύματα, τῶν μὲν Ῥωμαίων ἕκκα-
 ζον μὲν χαρᾶν καὶ ἀλαλαγῶν, τῶν δὲ Ἑλλήνων
 ἐλυπῶντο μεγάλως, καὶ ἔπρεσαν εἰς μεγάλην ἀθυ-
 μίαν καὶ ἔκκληξιν, ἐπειδὴ δεῦ ἐμάθον εἶν τῆν
 ἀληθείαν. Δεῦ ἐνετίωσαν ὅμως, ἀλλ' ἐμάχοντο

ἐπειδὴ οἱ Ῥωμαῖοι ἕως τότε δὲν ἐγνώριζον τοὺς Ἐλέφαντας, μήτε εἶδον εἰς τὴν Ἰταλίαν πρότερον τοιαῦτα ζῶα πολεμικά. Διὰ τοῦτο ἦσαν καὶ οἱ Ἴπποι αὐτῶν ἀσυνεῖθιστοι, καὶ δὲν ὑπέφερον τὴν θέαν τῶν Ἐλεφάντων, ὥς κατατάραχθησαν καὶ διεσκορπίσθησαν. Ματαξὺ δὲ ταύτης τῆς ταραχῆς, ἀφῆκεν ἐπ' αὐτοὺς τὸ Θεσσαλικὸν Ἴππικόν, καὶ οὕτως ἐφόνευσε πολλοὺς· τοὺς δὲ λοιποὺς ἔτριψε κατὰ κράτος, καὶ κατεσκόρπισεν αὐτοὺς οὕτως, ὥς δὲν ἐσάθησαν εἰς ἄλλην μάχην.

§. ν'. Οὕτω λοιπὸν ἐτράπησαν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἀφῆκαν τὸ στρατόπεδον αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Πύρρου. Τούτην τὴν μάχην περιέγραψαν δύο Ἱστορικοὶ, ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος, ὁ Διονύσιος καὶ Ἱερώνυμος. Καὶ ὁ μὲν Διονύσιος λέγει, ὅτι ἐφονεύθησαν ὡς δεκαπέντε χιλιάδες Ῥωμαῖοι. Ὁ δὲ Ἱερώνυμος, ὅτι ἔπεσον μόνον ἑπτὰ χιλιάδες. "Ἐλληνας δὲ ἔπεσον, κατὰ μὲν Διονύσιον, δεκατρεῖς χιλιάδες· καθ' Ἱερώνυμον δὲ, ὀλιγώγεροι τεσσαρῶν χιλιάδων." Ἐφονεύθησαν ἔτι πολλοὶ καλοὶ στρατηγοὶ ἔπειτα φίλοι τῷ Πύρρῳ εἰς τὴν μάχην ταύτην. Τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐπρόσβαλε, νὰ συνάξωσιν ὅλους τοὺς φονευθέντας Ῥωμαίους, ἔτι νὰ τοὺς θάψωσι, ἔτι

ἐθαύμασεν, ὅτε εἶδεν, ὅτι ἦσαν ὅλοι πληγω-
 μένοι εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος. Ὄθεν εἶπεν, ὅτι
 μὲ τοιούτους στρατιώτας ἐδύνατο νὰ κυριεύσῃ εὐ-
 κόλως ἔλην τὴν οἰκουμένην. Ἐπιμελήθη δὲ πολὺ
 φιλανθρώπως καὶ τοὺς αἰχμαλώτους τῶν Ῥωμαίων.
 Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκυρίευσεν καὶ ἐπόρθησεν πολλήν
 χώραν τῶν Ῥωμαϊκῶν συμμάχων, καὶ τέλος ἦλ-
 θεν ἕως τριακόσια στάδια πλησίον τῆς Ῥώμης. Ἐ-
 κεί ἦλθον καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτοῦ Λευκανοὶ καὶ
 Σαυῖται, τοὺς ὁποίους ἐπέπληξε μὲν διὰ τὴν
 βραδύτητα, ὅμως ἔχαιρε καὶ ἐμεγαλοφρόνει, ὅτι
 ἐνίκησεν ἔλην τὴν δύναμιν τῶν Ῥωμαίων μόνου
 μὲ τοὺς Ἕλληνας, Ἡπειρώτας καὶ Ταραντίους.

§. νά. Οὕτως ἰσορεῖ ὁ Πλούταρχος (α) τὴν
 ἐκστρατείαν τοῦ Πύρρου εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ τὴν
 μάχην ταύτην, ὅς τις λέγει, ὅτι ὁ Πύρρος ἔλαβε
 προῖκα τὴν Κέρκυραν. Ὁ δὲ Πausanias ἀναφέ-
 ρει ὀλίγα μὲν (β) ἀλλὰ διαφορετικῶς. Εἰρηται ὅτι
 ὁ Πύρρος ἐκυρίευσεν μὲ πόλεμον τὴν Κέρκυραν
 κατὰ Pausaniam, καὶ εἰς τὸν πόλεμον τοῦτου
 ἐβοήθησαν αὐτὸν οἱ Ταραντίνοι μὲ στόλον, καὶ διὰ

(α) Ἐν Πύρρ. Ιγ'. — Ιζ'.

(β) Ἀττικ. Ιβ'.

τοῦτο ἐζήτησαν καὶ αὐτοὶ ὑπερου βοήθειαν. Ὁ δὲ Πολύβιος λέγει (α), ὅτι οἱ Ταραντῖνοι καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη τῆς Ἰταλίας ἐνόησαν, ὅτι ἤττον ἀδύνατον νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ἔπρεπε νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτοὺς ἐξ ἀνάγκης. Ὅθεν, γυμνάζοντες τὰς ἀρετὰς τοῦ Πυρρῶ, ἔκριναν συμφερώτερον, νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἔπεμψαν δῶρα καὶ πρέσβεις πρὸς αὐτόν. Οἱ δὲ πρέσβεις εἶπον ἄλλα τε πολλὰ (β), καὶ ὅτι ἡ Ἰταλία εἶναι εὐδαιμονεστέρα τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἶναι δηλαδὴ ὠφελιμώτερον νὰ κυριεύσῃ αὐτήν, παρὰ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ τέλος δὲν πρέπει νὰ παρασλέψῃ τὸ ζήτημα αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι καὶ φίλοι καὶ ἰκέται αὐτοῦ. Ἐδόθη δὲ τις παλαιὸς χρησμός, ὅτι ἡ Τρωὰς δὲν κυριεύεται, ἂν δὲν ἔλθωσιν εἰς τὸν πόλεμον οἱ Δίακίδαί, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Διάκου, διότι λέγουσιν ὅτι ἔκτισε καὶ ὁ Διάκος ἐν μέρους τοῦ τείχους τῆς Τρωάδος (γ). Διὰ τοῦτο ἐζήτησαν τὸν Ἀχιλλεῖα εἰς τὸν πόλεμον ἐκεῖνον, ἔπειτα καὶ τὸν

(α) Λε'. 14.

(β) Πασσαν. Ἄυτιθ.!

(γ) Ταῦτα ἔχουσιν ἀλληγορικὴν ἔννοιαν, καὶ ζητεῖ ἐν τῇ Ὁμοιᾷ.

υἱὸν αὐτοῦ Πύρρον, ὅς τις ἔγενεν αἴτιος τῆς ὀλώσεως τῆς Τρωάδος.

§. υβ'. Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τρωάδος ἦλθεν ὁ Αἰνείας μὲ ἀποικίαν Τρωαδιδῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἔλεγον, ὅτι κατάγονται ἐκ τῶν ἀπογόνων τοῦ Αἰνείου. Ὅθεν ὁ Πύρρος ἐνθυμηθεὶς τοῦτο, καὶ ζηταζόμενος τὴν κοινὴν τῶν ἀνθρώπων γνώμην, ἐσράτευσε προθύμως, ἐλπίζων, ὅτι καθὼς οἱ πρόγονοι αὐτοῦ ἐνίκησαν τοὺς προγόνους τῶν Ῥωμαίων, οὕτω θέλει νικήσῃ καὶ αὐτὸς τοὺς ἀπογόνους ἐκείνων ἀπόγονος ὢν τῶν Αἰακιδῶν. Τὸ δὲ ναυάγιον, ὅπερ ἔπαθεν ὁ Πύρρος κατὰ Πλούταρχον, δὲν ἀναφέρει ὁ Πausanias, ἀλλὰ λέγει αὐτὸν μέγαν στρατηγὸν καὶ πολὺ προνοητικὸν, ὥς ἐπέρασεν οὕτως ἐπιτηδείως εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὥς δὲν εἶχον εἰδῆσθαι οἱ Ῥωμαῖοι. Ὅτε δὲ συνεκρότησαν μάχην οἱ Ῥωμαῖοι μὲ τοὺς Ταραντίνους, καὶ ἐμάχοντο, τότε ἐπέπεσεν ἐξαίρουης καὶ ἀπροσδοκῆτως ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ἐτάραξεν αὐτούς. Τὸ δὲ πλεῖστον κακὸν ἔκαμαν οἱ Ἐλέφαντες, ὡς λέγει καὶ ὁ Πλούταρχος. Ὅμως ὁ Πausanias λέγει, ὅτι δὲν εἶχεν ἰκανὰς δυνάμεις, νὰ παραταχθῇ εἰς τὴν μεγάλην δύναμιν τῶν Ῥω-

μαίων, καὶ διὰ τοῦτο παρέταξε τοὺς Ἐλέφαντας. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐθαύμασαν, καὶ μόλις δὲν ἰξευρον ἂν εἶναι ζῶα ταῦτα τὰ παρῶδοξα τέρατα. Ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι δὲν ἤκουσαν ποτὲ λόγον περὶ Ἐλεφάντων (α). Τὰ δὲ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Ἰταλίαν συμπεδοκῶτα δὲν ἀναφέρει ὁ Πausανίας, ἀλλὰ λέγει, ὅτι ὁ Πύρρος ἐπέρασεν εἰς τὴν Σικελίαν. Ἄλλ' ὁ Πausανίας δὲν ὑπεσχέθη νὰ γράψῃ περιστατικῶς τὴν ἰστορίαν τοῦ Πύρρου, οὔτε ἄλλου τινός, διότι γράφει περιήγησιν, καὶ ἐν τούτοις ἀναφέρει καὶ τὰς κεφαλαιώδεις καὶ ἀξιολόγους πράξεις ἐκάστου. Τὸ δὲ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Διοδώρου, ἐν ᾧ ἀνεφέροντο αἱ πράξεις τοῦ Πύρρου, ἀπύλετο, καὶ ἄλλου ὁδηγὸν συστηματικώτερον τοῦ Πλουτάρχου δὲν ἔχο-

(α) Μήτε οἱ Ἕλληνας εἶδον αὐτοὺς πρὶν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὡς λέγει ὁ Πausανίας. Ἰξευρον ὁμῶς ἐξ ἰστορίας καὶ ἐπὶ Ὀμήρου, ὅτι ὑπάρχουσι τοιαῦτα ζῶα· ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ Ὀμηρὸς ἀναφέρει κλίνας Ἐλεφαντίνας, καὶ ἄλλα Ὀδυσ. Γ. στίχ. 55. 563—565. Ὁ Ἀλέξανδρος ἔλαβε πρῶτον Ἐλέφαντας ἀπὸ τῶν Πῶρον, καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἔμισσαν εἰς τοὺς διαδόχους. Τοὺς πλείους ὁμῶς εἶχεν ὁ Ἀντίγονος. Ὁ δὲ Πύρρος ἔλαβεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Δημήτριον, ὅτε ἐνάκησεν αὐτόν.

μεν. Ευρίσκομεν ὅμως πολλά καὶ εἰς ἄλλους Ἱστορικούς, οἳ τινες ἀναπληροῦσι πολλά κεχηνότεα μέρη τοῦ Πλουτάρχου. Ὅθεν ἐπιστρέφουμεν καὶ πρὸς αὐτούς.

§. υγ. Μετὰ τὴν ρηθεῖσαν νίκην οἱ Ῥωμαῖοι κατεταράχθησαν μὲν, ὅμως δὲν ἀπελπίσθησαν δι' ὅλου, ἀλλ' ἐστρατολόγουν, καὶ παρεσκευάζοντο μὲ μεγάλην προθυμίαν καὶ ταχύτητα, λέγοντες καὶ λόγους σοβαροῦς, καὶ φοβερικικοῦς πρὸς τὸν Πύρρον, καὶ δεικνύοντες, ὅτι δὲν φοβοῦνται παντάπασιν, μήτε τοὺς μέλλει ἂν ἐνικήθησαν. Ὁ μὲν Γάϊος Φαβρίκιος εἶπεν, ὅτι δὲν ἐνίκησαν οἱ Ἑπειῶται τοὺς Ῥωμαίους, ἀλλ' ὁ Πύρρος ἐνίκησε τὸν Λαιδίνου. Δηλαδὴ δὲν ἐνίκησεν ἡ δύναμις τῆς Ἑπείρου τὴν δύναμιν τῆς Ῥώμης, ἀλλ' ἡ ἐμπειρία τοῦ Πύρρου ἐνίκησε τὴν ἀπειρίαν τοῦ Λαιδίνου. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἵνα δείξωσιν ἐμφαντικωτέραν τὴν ἀροδίαν αὐτῶν, εἶχον ἔτι στρατηγὸν καὶ Ἴπατον τοῦ νικηθέντα Λαιδίνου. Ταῦτα ὅμως ἦσαν ὅλα προσποιήματα· ὁ δὲ φόβος καὶ ἡ ὑποψία ἔκαιε τὴν καρδίαν αὐτῶν.

§. υδ'. Ὁ δὲ Πύρρος ἀφ' οὗ ἠτοιμάσθη πάλιν, ἐστράτευσε νὰ κυριεύσῃ τὴν Καπύαν μητρό-

πολιῶν τῶν Καμπανῶν (α). Ἄλλ' ὁ Λαιδίνος, ὅς τις ἀνεπλήρωσε πάλιν τὴν ζημίαν αὐτοῦ, ἔκοψε τὸν δρόμον. Ὄθεν ὁ Πύρρος ἐτρόπη πρὸς τὴν Νεάπολιν. Ἄλλ' ὁ Λαιδίνος προφθάσας, ἀπέκοψεν αὐτὸν καὶ ἐκείθεν. Κατὰ τοῦτο τὸ στρατήγημα, φαίνεται, ἔτι κατεστράτηγει ὁ Πύρρος τὸν Λαιδίνον, ἕως οὗ ἀπέκοψεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, καὶ τότε ὤρμησε κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐστρατοπέδευσεν εἰς τὴν Πραινέσην, πλησίον (β) τῆς Ῥώμης, ὥστε κατετάραξε τοὺς Ῥωμαίους. Οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον τότε πόλεμον καὶ μὲ τούς Ἑτρουρίους, καὶ ἐπολέμει ἐκεῖ ὁ ἄλλος Ἰπάτος. Βλέποντες δὲ τὴν ἀνάγκην, συμφώνησαν εἰρήνην μὲ ἐκείνους, καὶ ἐπέσρεψεν ὁ Ἰπάτος ἐκεῖθεν εἰς βοήθειαν τῆς Ῥώμης, εἰς ἀρμόδιον καιρὸν, ὥστε ὁ Πύρρος εὐρέθη μεταξὺ δύο στρατευμάτων. Ὄθεν δοκιμάσας νὰ διεγείρη πάλιν τοὺς Ἑτρουρίους, καὶ μὴ δυνηθεὶς, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Καμπανίαν, καὶ ἀπήντησε τὸν Λαιδίνον. Ἐπειδὴ ὅμως εἶχε πολλὴν δύναμιν συναγαμμένην ὁ Λαιδίνος, ἔπειτα κατέδαινευ ὀπισθεν

(α) Νῦν Κάπουα, ἀνωτέρω τῆς Νεαπόλεως, ἣτις ὀνομαζέτο καὶ τότε καὶ τῶρα Νεάπολις.

(β) Νῦν Παλιεστρίνα.

αὐτοῦ καὶ ὁ ἄλλος Ἰπατος, οὐκ ἔκρινε συμφέρον νὰ συγκροτήσῃ μάχην, ἀλλ' ἀνεχώρησεν εἰς τὰ Τάραντα (α).

§. νε'. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεμψαν οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς αὐτὸν τρεῖς πρέσβεις, τὸν Κορνήλιον Δολαβέλλαν, Κοῦντον Αἰμίλιου καὶ Γαῖον Φαβρίκιον, νὰ ζητήσωσι τοὺς αἰχμαλώτους. Ὁ δὲ Πύρρος ἐνόμισεν, ὅτι ἔρχονται περὶ εἰρήνης, καὶ ἐπεμψε στρατιώτας καὶ ἄλλων τάξεων ἀνθρώπους, νὰ τοὺς ὑποδεχθῶν εἰς τὰ συνόρα τῶν Ταρυντιῶν. Ἐπειτα ἦλθε καὶ αὐτὸς ἔφιππος μὲ παράταξιν βασιλικήν, καὶ ὑπεδέχθη αὐτοὺς εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως. Ἐπειδὴ λοιπὸν εἶπον, ὅτι ἦλθον μόνον διὰ τοὺς αἰχμαλώτους, ὁ Πύρρος συνεκρότησε τὸ συμβούλιον αὐτοῦ, καὶ συνεβουλεύοντο, ἂν εἶναι συμφέρον, νὰ δώσωσι τοὺς αἰχμαλώτους· ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἀπεφάσιζεν ὑπόθεσιν ἀξιόλογον, χωρὶς τῆν γνώμην τῶν συμβούλων αὐτοῦ. Εἰς δὲ τούτων Μίλων ὀνομαζόμενος, εἶπε πρῶτος, νὰ μὴ δώσῃ τοὺς αἰχμαλώτους, μήτε νὰ παύσῃ τὸν πόλεμον, ἕως νὰ ταπεινώσῃ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ νὰ ἀπολαύ-

(α) Ἦν Τράντον.

ση τὸν καρπὸν τῆς πρώτης νίκης. Ὁ δὲ Κινέας εἶπε, τὰ μὲν παρὸντα εἶναι φανερά, τὰ δὲ μέλλοντα ἀδιόλα. Ὅθεν εἶναι συμφερώτερον νὰ δώσῃ τοὺς αἰχμαλώτους χωρὶς λύτρα μάλιστα, ἵνα κολακευθῶν οἱ Ῥωμαῖοι, νὰ κλίνωσιν εἰς εἰρήνην, ἐπειδὴ μόνον μὲ μίαν νίκην δὲν καταβάλλωσι τὸ φρόνημα. Ταύτην τὴν γνώμην εἰδέχθησαν ἅπαντες. Ὅθεν καλέσας ὁ Πύρρος τοὺς πρέσβεις, εἶπε πρὸς αὐτοὺς τὰ δέοντα. Ἐπειτα ἀπεκρίθη ὁ Φαβρίκιος πρὸς αὐτὸν ἄλλα πλείονα καὶ τοῖς Ῥωμαίοις συμφέροντα ὡς λέγει Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς (α).

§. νς'. Ὁ δὲ Κινέας, ὅστις ἐγνώριζε τὰ τῶν Ῥωμαίων, εἶπε πρὸς τὸν Πύρρον, ὅτι ὁ Φαβρίκιος ἔχει πολλὴν ὑπόληψιν μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων, ὅτι εἶναι ἀγαθὸς καὶ πολεμικὸς, εἶναι ὅμως πολὺ πτωχός. Διὰ τοῦτο ὁ Πύρρος ἐδειξε πρὸς τὸν Φαβρίκιον ἰδιαιτέραν φιλίαν καὶ περιποίησιν, συνομιλῶν καὶ μουσικώτερον καὶ φιλοφρονέσερον μὲ αὐτὸν, καὶ φαινόμενος ὅτι ἐπι-

(α) Ὅστις ἔπλασε μὲν ταύτην τὴν συνομιλίαν, ἀλλὰ λέγει τι ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ὁ ἓνας καὶ τι ὁ ἄλλος εἰς ταύτην τὴν περίερασιν, σαφηνίζων ἐν τούτοις καὶ τὸν χαρακτήρα ἑκάστου.

θυμῆ τὴν φιλίαν αὐτοῦ. Τέλος δὲ ἔδιδεν αὐτῷ καὶ χρήματα πολλὰ, λέγων, ὅχι δι' ἄλλο τι αἰσχροῦν, ἀλλὰ μόνον εἰς φιλίας σημεῖον. Ὁ δὲ Φαβρίκιος δὲν ἑδέχετο αὐτά. Καὶ τότε μὲν ἐσιώπησεν ὁ Πυρρὸς. Τὴν δὲ ἄλλην ἡμέραν ἠθέλησε νὰ δείξῃ εἰς τοὺς πρέσβεις τοὺς Ἐλέφαντας, καὶ τρόπον τινα, νὰ φοβήσῃ τὸν Φαβρίκιον ἀσεῖζόμενος. Ὅθεν εἶπε, νὰ κρεμάσωσιν ἔξω εἰς τὴν αὐλὴν παραπέτασμα (α), καὶ ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος νὰ ἔχωσιν ἐνωπλισμένον καὶ ἔτοιμον τὸν μέγιστον Ἐλέφанта. Ἐπειτα ὅταν ἔλθῃ αὐτὸς ἐκεῖ καὶ συνομιλεῖ μὲ τὸν Φαβρίκιον πλησίον τοῦ παραπετάσματος, καὶ δείξῃ σημεῖον, νὰ σηκώσωσι τὸ παραπέτασμα. Τοῦτο δὲ γενομένου, ἐφάνη ἐξαίφνης ὁ Ἐλέφας ὀπισθεν τοῦ Φαβρίκιου, φωνάζων ἀγρίως, καὶ ἐκτείνων τὴν πρυθρακίδα ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐκεῖνος μηδὲλως ταραττόμενος, ἐγράφη πρὸς τὸν Πυρρὸν καὶ εἶπε χαμογελῶν· οὔτε χθὲς τὸ χρυσίου μὲ ἐξέπληξεν, οὔτε σήμερον τὸ θηρίου μὲ ἐφόβησεν.

§. νζ'. Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὸ δεῖπνον συ-

(α) Μπερδέν.

νωμίλησαν περί πολλῶν καὶ διαφορῶν πραγμάτων, καὶ μεταξύ τούτων συνέπεσε λόγος καὶ περὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν φιλοσόφων. Τότε ὁ Κινέας διηγήθη τὰ δόγματα τῶν Ἐπικουρείων ὅλα, περὶ Θεῶν, πολιτείας καὶ τέλους. Ὅτι νομίζουσι τὴν ἡδονὴν τέλος ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, καὶ ἀποφεύγουσι τὴν πολιτείαν, διότι βλάπτει ἢ ταραττεῖ τὴν ἡδονὴν· δηλαδὴ τὴν ἡσυχίαν· καὶ ὅτι οἱ Θεοὶ οὔτε ὀργίζονται, οὔτε φροντίζουσι διὰ ἡμᾶς. Πρὶν τελειώσῃ ὁ Κινέας τὴν ὁμιλίαν, ἔκραξε μεγαλοφώνως ὁ Φαβρίκιος· ὦ Ἡράκλεις, εἴθε νὰ φιλοσοφοῦν ὁ Πυρρῶς καὶ οἱ Σαυῆται, καὶ νὰ ἀκλουθοῦν ταῦτα τὰ δόγματα ἐν ὅσῳ πολεμοῦν μετ' ἡμᾶς (α). Ὁ δὲ Πυρρῶς διὰ ὅλα αὐτὰ ἐθαύμαζε τὸ φρόνημα τοῦ Φαβρίκιου, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἠθέλη νὰ κάμῃ εἰρήνην μετὰ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ νὰ λάβῃ αὐ-

(α) Ὁ Ῥελλῖνος Σαυμάζαι, ὅτι ἐκεῖνοι οἱ μέγιστοι βασιλεῖς, στρατηγοὶ καὶ πολιτικοί, ἦσαν καὶ φιλοσοφίας εἰδήμονες. Ὅθεν ἐνοσιμεύοντο νὰ ὁμιλοῦν καὶ περὶ φιλοσοφίας εἰς τὰς τοιαύτας διατριβὰς. Οἱ δὲ νεώτεροι εἰς τὰ δεῖπνα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ὁμιλοῦν περὶ τοῦ οἴνου, φαγητῶν, σκευῶν, καὶ ἄλλων τοιούτων, ἐν τῇ τραπέζῃ ἐρωμένων.

τὸν εἰς τὴν Ἡπειρον. Ὅθεν παρεκίνεῖ αὐτὸν, νὰ μεσολαβήσῃ εἰς τοῦτο, ἔπειτα νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἡπειρον, ὅπου θέλει εἶναι πρῶτος εἰς τὴν τιμὴν ἀπὸ ὅλους τοὺς πολιτικούς αὐτοῦ καὶ στρατηγούς. Ὁ δὲ Φαβρίκιος εἶπεν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν σοὶ συμφέρει, ὦ βασιλεῦ· ἐπειδὴ αὐτοὶ οἱ Ἡπειρώται, οἱ ὅποιοι σὲ τιμοῦν καὶ σὲ θαυμάζουν, ὅταν γνωρίσωσιν ἐμὲ καλὰ, θέλουν προκρίνην νὰ τοὺς ἐξουσιάζω ἐγὼ, παρὰ σὺ.

§. νη'. Αὕτη ἡ συνομιλία ἐγένετο μουσικῶς μόνον μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ὁ Πυρρὸς ποτὲ δὲν ὠργίσθη, ἀλλ' ἤκουε καὶ ἐδέχετο αὐτὰ ἀσμένως καὶ φιλοφρόνως, θαυμάζων καὶ ἐπαινῶν τὴν φρόνησιν καὶ μεγαλοπρέπειαν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ διηγούμενος αὐτὰ ὕστερον καὶ πρὸς τοὺς φίλους αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο ἀναβολὴ περὶ τῶν αἰχμαλώτων, διότι ὁ Πυρρὸς ἤθελε νὰ φέρῃ τὸ πρᾶγμα εἰς εἰρήνην, καὶ ἐπλησίαζεν ἡ μεγάλη ἐορτὴ τῶν Κρονείων (α), εἶπεν ὁ Φαβρίκιος, νὰ ἀφήσῃ αὐτοὺς, ἵνα ἐορτάσωσι τὴν ἐορτὴν, νὰ ἴδουν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν, καὶ ἂν ἡ Σύγκλητος δεχθῇ τὴν εἰρήνην, καλῶς, εἰ δὲ μὴ,

(α) Ὁρ. Ἄγγλ. περὶ τῆς ἐορτῆς ταύτης.

να επιστρέψωσι πάλιν, ὑποσχόμενος αὐτοῖς, ὅτι βεβαίως ἐπιστρέφουσι· περὶ δὲ τῆς εἰρήνης ἔλεγεν, ὅτι δὲν εἶναι αὐτοῖς κύριος. Ὅθεν ἀφῆκε τοὺς αἰχμαλώτους ὁ Πύρρος, πιεῦων μόνον εἰς τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Φαβρικίου. Καὶ οὕτως ἀνεχώρησαν οἱ πρέσβεις καὶ οἱ αἰχμάλωτοι ὁμοῦ.

§. νθ'. Μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τούτων, ἐπεμψε καὶ ὁ Πύρρος πρεσβείαν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ πρῶτιστον αὐτῆς τὸν Κινέαν, να δοκιμάσῃ περὶ εἰρήνης, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κινέου. Ὁ δὲ Κινέας σφ' οὐ ἔλθεν εἰς τὴν Ῥώμην ἐπισκέπτετο τοὺς δυνατοῦς, ἔπεμπε καὶ δῶρα ἐκ μέρους τοῦ Πύρρου εἰς τὰς γυναῖκας, καὶ εἰς τοὺς παῖδας αὐτῶν, κατὰ τὸν πολιτικὸν τρόπον. Οὐδεὶς ἔμως τούτων ἐδέχθη αὐτὰ, ἀλλ' ἀπεκρίνοντο ὁμοφώνως, ὅτι, ὅταν ἡ Σύγκλητος κάμῃ εἰρήνην καὶ φιλίαν μετὰ τὸν Πύρρον, τότε εἰμέθα καὶ ἡμεῖς φίλοι αὐτοῦ. Παρρησιασθεῖς δὲ εἰς τὴν Σύγκλητον, καὶ δημηγορήσας κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ δεινότητα αὐτοῦ, εἶπεν ἄλλατε πολλὰ καὶ διάφορα, καὶ ὅτι ὁ Πύρρος ἀφήνει τοὺς αἰχμαλώτας δωρεάν, ὅσους ἔλαβεν ἕως τῶρα, ἂν δεχθῶσιν εἰρήνην· τοὺς βοηθεῖ να ὑποτάξωσι καὶ τὴν Ἰταλίαν ὅλην ἐκτὸς τῶν Ταραντῶν, οἱ

ὁποῦσι βεβαίως, ἤθελον νὰ μείνωσιν ἐλεύθεροι ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ. Τοῦτο τὸ ζήτημα ἔδειχ-
 νεν, ὅτι ὁ Πύρρος θέλει νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν, καὶ
 διάδασιν ἐλευθέραν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅμως ἡ
 δεινότης τοῦ Κινέου κατέπεισε τοὺς περισσοτέ-
 ρους τῶν Ῥωμαίων εἰς εἰρήνην. Ἔτι δὲ ἐφοβού-
 ντο καὶ αὐτοὶ τὸ μέλλον, σοχαζόμενοι, ὅτι
 ἐνικτήθησαν καὶ ἔπαθον τοιαύτην φθοράν, ὅτε
 ὁ Πύρρος εἶχε μόνου τοὺς Ἕλληνας καὶ Τα-
 ραντίνους· ἔπειτα δὲ ἦλθον καὶ οἱ ἄλλοι σύμμα-
 χοὶ αὐτοῦ, καὶ ἤυξσε πολὺ ἡ δύναμις. Ὅθεν
 ἐγένοντο λόγοι περὶ εἰρήνης, καὶ ἡ φήμη διεδό-
 θη εἰς ὅλην τὴν Ῥώμην.

§. ξ'. Ἦτον τότε εἰς τὴν Ῥώμην ὁ Κιλαύ-
 διος Ἄπιος, ἐπίσημος πολιτικός, ὃς τις εἶχε πολ-
 λὴν ὑπόληψιν μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων. Τότε ὅμως
 ἦτον γέροντος, τυφλός, καὶ διὰ τοῦτο ἠσύχαζεν εἰς
 τὸν οἶκον αὐτοῦ (α). Ἀκούσας δὲ, ὅτι ἡ Συγκλήτος
 ἐδέχθη τὴν εἰρήνην, καὶ καταγίνονται νὰ τὴν ἐπικυ-
 ρώσωσιν, εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, νὰ τὸν

(α) Ὁ Διόδωρος λέγει, ὅτι ὑπεκρίνατο τὴν τύφλωσιν, .
 φοβούμενος τὸν φθόρον τῆς Συγκλήτου, ἐπειδὴ τὸν ἐφ-
 θύνησε πολὺ. Κ'. λς'.

φέρωσιν εἰς τὸ βουλευτήριον. Καὶ οὕτως ἔφερον αὐτὸν βασακτὸν εἰς φορεῖον διὰ μέσου τῆς ἀγορᾶς. Οἱ δὲ βουλευταὶ ἀφ' οὗ τὸν εἶδον ἐσιώπησαν, νὰ ἀκούσωσι τὴν ἔχει νὰ εἰπῇ, καὶ ἄρχισαν τὸν ἐξῆς λόγον. „Ἐγὼ, ὦ Ῥωμαῖοι, πρότερον ἐλυπούμην πολὺ, διότι εἶμαι τυφλὸς καὶ δὲν βλέπω. Τώρα ὅμως λυπούμαι ἔτι μᾶλλον, ἐπειδὴ δὲν εἶμαι καὶ κωφός, νὰ μὴ ἀκούω τὰ βουλευμάτά σας, τὰ ὁποῖα ἀμαυρώνουσι τὴν δόξαν τῆς Ῥώμης. Ποῦ εἶναι, ἀνθρώποι, ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πρότερον ἤκουεν ὅλος ὁ κόσμος; Δὲν ἐκομπάζετε ἐσεῖς, ὅτι ἂν ἐσράτευεν εἰς ἡμᾶς καὶ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, δὲν ἤθελε μείνῃ ἀνίκητος, νὰ δοξάζεται αἰωνίως, ὅτι ἀπέθανεν ἀνίκητος, ἀλλ' ἢ ἔπρεπε νὰ φύγῃ κατησχυμένος, ἢ νὰ φονευθῇ εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ νὰ ἀφήσῃ εἰς τὴν Ῥώμην τὴν δόξαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔχει ἐκεῖνος τώρα; Ταῦτα ἄρα ἦσαν κενὴ ἀλαζονεῖα καὶ κομπάσματα παιδαριώδη· ἐπειδὴ τώρα φοβεῖσθε τοὺς Χάρνας καὶ Μολοσσούς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν δούλοι τῶν Μακεδόνων. Τρέμετε καὶ τὸν Πύρρον, ὃς τις ἐκολάκευε τὸν Πτολεμαῖον, τὸν δορυφόρον τοῦ Ἀλεξάνδρου. Δὲν ἐννοεῖτε, ὅτι ὁ Πύρρος δὲν ἦλθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἐνταῦθα Ἕλληνας,

ἀλλ' ἔφυγεν ἐκ τῆς Ἠπείρου, φοβούμενος τοὺς Μακεδόνας, καὶ περιπλανᾶται εἰς τὴν Ἰταλίαν; Καυχᾶται νὰ σᾶς ὑποτάξῃ τὴν Ἰταλίαν, ἐν ᾧ αὐτὸς δὲν ἐδυνήθη νὰ κρατήσῃ διὰ τὸν ἑαυτοῦ του ἐν μέρος τῆς Μακεδονίας. Μὴ νομίζετε ὅτι θέλει φύγῃ ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν ἂν κάμῃτε εἰρήνην, καὶ δὲν τὸν τιμωρήσετε διὰ τὴν ἀτιμίαν. Καὶ μάλις αὖ τὸν δώσετε καὶ μισθὸν τοὺς Γαραντί- νους καὶ Σαυίτας διὰ τὴν ἀτιμίαν ταύτην, αὐ- τοὺς τοὺς ἰδίους θέλει διεγείρῃ ἐναντίου σας· ἐ- πειδὴ αὐτοὶ θέλουσιν σᾶς καταφροῦνῃ, βλέποντες ὅτι εἴσθε δειλοὶ καὶ εὐκολονίχῃτοι“.

§. ζα'. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἄπιος, καὶ μετέβαλε τὰς γνώμας τῶν Ῥωμαίων, οἱ ὅποιοι ἐρεθισθέν- τες, ἐδέχθησαν προθύμως τὸν πόλεμον. Ὅθεν εἶ- πον πρὸς τὸν Κινέαν, ὅτι ἂν ὁ Πύρρος θέλῃ φι- λίαν καὶ συμμαχίαν μετὰ τοὺς Ῥωμαίους, νὰ ἀνα- χωρήσῃ εἰς τὴν Ἠπειρον, καὶ ἐκείθεν νὰ πέμψῃ πρέσβεις, νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τούτων. Ἐν ὅσῳ ὅμως κἀθεταί ἐνοπλος εἰς τὴν Ἰταλίαν, οἱ Ῥω- μαῖοι θέλουσιν πολεμῆ μετὰ τὴν δύναμιν αὐ- τῶν· καὶ ἂν νικήσῃ μυρίους Λαιβίνους, οἱ Ῥω- μαῖοι πάλιν δὲν φοβοῦνται. Ἐπειτα ἐπέμψαν τοὺς αἰχμαλώτους πόλιν εἰς τὸν Πύρρον κατὰ τὴν ὑ-

πόσχεσιν τοῦ Φαβρικίου. Ἐξέδωκεν καὶ ψήρισμα, λέγουτες, ὅτι ἂν κρυφθῆτις αἰχμάλωτος ἢ φύγη καὶ δὲν ἐπιστρέψῃ, ἢ τιμωρία αὐτοῦ εἶναι θάνατος. Ὁ δὲ Κινέας πολιτικός, περίεργος καὶ φιλομαθῆς ὢν, συνανεστράφη μὲ διαφόρους ἀνθρώπους τῆς Ῥώμης, ὅτε διέτριβεν ἐκεῖ, καὶ παρατήρησε τὴν πόλιν, τὴν δύναμιν, τὸν χαρακτήρα τῶν Ῥωμαίων, τὰ ἤθη, τὴν διοίκησιν, τὰς γνώμας καὶ λοιπὰ. Ὄθεν ἐπιστρέψας εἰς τὸν Πύρρον, καὶ ἐρωτώμενος περὶ τούτων, εἶπεν, ὅτι ἡ μὲν Ῥώμη εἶναι ὡς ναὸς, ἡ δὲ Σύγκλητος ὡς συνέδριον πολλῶν βασιλείων, τὸ δὲ πλῆθος εἶναι πολὺ καὶ πρόθυμον, καὶ μὴ φαίνεται, ὅτι θέλομεν πολεμῆ μὲ τὴν Λερναίαν Ἰθάραν· ἐπειδὴ συνήθροισαν εὐράτευμα περισσότερον ἀπὸ ὅσου εἶχε πρότερον ὁ Λαιστριος, εἶναι καὶ ἄλλοι πολλαπλάσιοι, οἵτινες δύνανται νὰ κρατήσωσιν ὄπλα.

§. ξβ'. Ἐπειδὴ τοίνυν ἀπελπίσθη ἡ εἰρήνη, καὶ ἐπρεπε νὰ κρίνῃ τὰ πράγματα ἄλλη μίᾳ μάχῃ, ἐστράτευεν ὁ Πύρρος τὴν ἀνοιξίν τοῦ 279 ἔτους πρὸ Χριστοῦ, πρὸς τὴν Ἀπούλειαν, καὶ ἐκυρίευσεν πολλὰς πόλεις, καὶ τέλος ἔφθασεν εἰς τὸ Ἄσκλον (α).

(α) Τοῦτο τὸ Ἄσκλον ἦτον τῆς Ἀπουλαίας ἢ ἦτον ὁμοῦς

Σουλπίκιος καὶ Δέκιος, ἔχοντες ἕκαστος εἴκοσι χιλιάδας σφάτευμα, καὶ θέλοντες νὰ ἐμποδίσωσι τὴν προόδον αὐτοῦ, ἤλθον καὶ ἐστρατοπέδευσαν εἰς τὸ Ἄσκλον πλησίον αὐτοῦ, καί τινος ποταμοῦ, ὡς ὁ ποταμὸς διεχώριζε τὰ στρατόπεδα αὐτῶν· ἐπειδὴ ὁ Πυρρὸς ἐστρατοπέδευσεν ἀντίπεραν τοῦ ποταμοῦ. Καὶ οὕτω παρεσκευάζετο ἀμφοτέρωθεν ἡ μάχη. Ἐν τούτοις δὲ διεδόθη λόγος, ὅτι ὁ Δέκιος θυσιάζεται ἑκουσίως εἰς τοὺς καταχθονίους θεοὺς, ἵνα νικήσωσιν οἱ Ῥωμαῖοι, καθὼς ἐθυσιάσθη καὶ ὁ Κόδρος, ἵνα νικήσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι. Τοῦτο δὲ ἐκίνησε δειλίαν καὶ ἀθυμίαν εἰς τὸ σφάτευμα τοῦ Πυρρῶ. Ὁ δὲ Πυρρὸς ἐδημηγῆρει παραθαρρύνων τὸ σφάτευμα, καὶ λέγων, ὅτι δὲν νικαῶν ἐκεῖνοι, ὅσοι ὑπόσχονται νὰ θυσιασθῶν, ἀλλ' ὅσοι μάχονται ἀνδρείως καὶ ἀφρόβως. Ἐπειτα εἶπε τὰ σημεῖα, νὰ τὸν γνωρίζωσι, καὶ νὰ μὴ τὸν φρονεύωσιν εἰς τὴν μάχην, ἀλλὰ νὰ τὸν λάσσωσι ζωντανόν, ἵνα συμβῇ τὸ ἐνυπνίον. Ἐμήνυσεν δὲ καὶ πρὸς τὸν Δέκιον, συμβουλεύων αὐτὸν νὰ μὴ θυσιασθῇ, ἐπειδὴ δὲν τὸν ἀέχονται οἱ θεοὶ εὐμενῶς.

καὶ ἄλλο τῶν Πικεντέων. Ὅθεν πρέπει νὰ μὴ συγχέωνται. Ὑπομίσθεται δὲ τῶρα Ἄσκολι.

§. ξγ'. Ὁ μὲν Πλούταρχος λέγει, ὅτι συνέβησαν δύο μάχαι εἰς τὸ Ἄσκλον, κατὰ τοῦ ἐξῆς τρόπου. Ὁ Πύρρος ἠθέλεε νὰ περάσῃ τὸν ποταμὸν, καὶ νὰ ἐπιπέσῃ εἰς τὰ στρατόπεδα τῶν Ῥωμαίων· ἀλλ' ὁ τόπος ἦτον δύσβατος, καὶ τὰ πέριξ τοῦ ποταμοῦ ἐλώδη, ὥστε οὔτε τὸ Ἴππικὸν ἐνῆργει, οὔτε οἱ Ἐλέφαντες, ἵνα σκεπαζώσῃ τὸ πεζὸν ἕως νὰ περάσῃ τὸν ποταμὸν. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀντίσαντο γενναίως, καὶ δὲν εἰδύνατο νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν φάλαγγα αὐτῶν, ἵνα συγκροτήσῃ μόχην γενικὴν. Οὗτος ὁ ἀγὼν ἐκράτησεν ἕως ἑσπέρας, καὶ τέλος ἔπαυεν αὐτὸν τὸ σκότος τῆς νυκτός. Ἐφρονεύθησαν ὅμως καὶ ἐπληγώθησαν πολλοὶ ἀμφοτέρωθεν. Ἐκείνην τὴν νύκτα ὁ Πύρρος βεβαίως κατεσκόπευσε τὸν τόπον, καὶ προητοίμαζε τὴν μάχην εἰς τόπον ὀμαλόν. Τὸ δὲ Πρωῖ ἐπεμψε καὶ προκατέλαβε τὰ δύσβατα μέρη, ἵνα μὴ προκαταλάβωσιν αὐτὰ οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ τὸν ἐνοχλοῦν ἐκείθεν· ἔπειτα ἔταξε τοὺς Ἐλέφαντας ἔμπροσθεν, καὶ οὕτως ἐπέπεσεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους μετ' ὀρμὴν μεγάλην, ἔχων πυκνὴν καὶ σφικτὰ συνταγμένην ὅλην τὴν φάλαγγα. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι δὲν εἶχον τότε τόπον ἀρμόδιον νὰ ἀναχωροῦν μετ' ἀσφάλειαν, καὶ ἔπειτα νὰ προσβάλλωσιν εἰς ἄλλο

μέρος ὅπως ἤθελον, καθὼς ἔπαιζον τὴν προ-
 τέραν ἡμέραν εἰς τὸν ἀνώμαλον καὶ δύσβατον
 τόπον, ὅπου οἱ Ἑλέφαντες καὶ τὸ Ἴππικὸν ἦσαν
 ἄχρηστα. Ἐδῶ δὲν ἐδύναυτο οὔτε νὰ ἐκκλίνωσιν,
 ἵνα φέρωσιν ἄλλου τὴν μάχην, οὔτε νὰ ταραξώ-
 σι τὴν φάλαγγα αὐτῶν, ἀλλὰ μόνου εἰς τὸ σῆ-
 θος ἔπρεπε νὰ ἐλπίζωσιν. Ὅθεν ἔσπευδον νὰ ἀ-
 ποκρούσωσι τοὺς ὀπλίτας, πρὶν φθάσωσιν οἱ Ἑ-
 λέφαντες, μαχόμενοι μὲ τὰ ξίφη ἔμπροσθεν εἰς
 τὰ τοξεύματα καὶ ἀκουτίσματα τῶν ἐχθρῶν, οἵ-
 τινες εἶχον λόγχας μακράς. Ὁ ἀναδρασμὸς τοῦ
 ἀγῶνος ἔγινε πολὺς, καὶ ἡ φθορὰ αὐτῶν μεγάλη·
 ἐπειδὴ οἱ Ῥωμαῖοι δὲν ἔβλεπον πῶς νὰ προφυ-
 λαχθῶν, ἀλλὰ πῶς νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ὀρμὴν
 τοῦ ἐχθροῦ. Δὲν ἔβλεπον τοὺς φονευομένους περὶ
 αὐτοὺς, ἀλλὰ πῶς νὰ φονεύσωσι καὶ αὐτοί. Ὅ-
 θεν ἡ μάχη ἐσάθη ἀμφίρροπος πολλὴν ὥραν. Τέ-
 λος δὲ ἔτρεψεν ὁ Πύρρος πρῶτον τὸ μέρος ἐκεῖ-
 νο, ὅπου ἐμάχετο αὐτός· ἔπειτα ἐτράπη ὅλη
 ἡ φάλαγξ αὐτῶν. Τὴν μεγάλην φθορὰν, καὶ τὸ
 μέγα κακόν, ἔκαμαν μάστιγα οἱ Ἑλέφαντες· ἐ-
 πειδὴ ἡ ὀρμὴ αὐτῶν ἐγένετο τοιαύτη φρικτὴ καὶ
 ταραχώδης, καθὼς γίνεται ἡ ὀρμὴ τῶν μεγίστων
 καὶ ἀγρίων κυμάτων τῆς θαλάσσης. Ἡ δὲ γῆ ἐ-

σειέτο καὶ ἐταράτετο ὑπὸ τοῦ βάρους, καὶ τῆς τακτικῆς ὀρμῆς καὶ βαδίσεως ἐκείνων τῶν μεγάλων καὶ ἀγριομόρφων θηρίων· ὥστε ἡ ὄψις μόνου τούτων καὶ ὁ φρικτὸς κλονισμὸς τῆς γῆς, ἐκπλήττουσι καὶ φοβίζουσι τοὺς ὄρωντας, καὶ μάλισα ἐκείνους, ὅστινες δὲν εἶδον ποτὲ τοιαῦτα θηρία, ὡς οἱ Ῥωμαῖοι τότε. Διὰ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι δὲν ἐδυνήθησαν νὰ μεταχειρισθῶν τότε τὴν ἀνδρείαν αὐτῶν. Ὅθεν ἔκριναν εὐλογου, νὰ ἀναχωρήσων, παρὰ νὰ φουεῦνται ἀνωφελῶς. Καὶ ἐπειδὴ ἦτον πλησίον τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, κατεκλείσθησαν εὐθύς εἰς αὐτὸ, καὶ διὰ τοῦτο ἐφουεῦθησαν μόνου ἕξ χιλιάδες. Ἄν ὅμως ἦτον τὸ στρατόπεδον μακρὰν, ἔπρεπε νὰ φουευθῶν πολλοὶ, ἀναχωροῦντες καὶ καταδιωκόμενοι. Τοῦ δὲ Πύρρου στρατιῶται ἐφουεῦθησαν τρεῖς χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι πέντε. Τόσοι εὐρέθησαν γεγραμμένοι εἰς τὰ βασιλικὰ τοῦ Πύρρου ὑπομνήματα.

§. ζδ. Ὁ δὲ Διονύσιος δὲν ἀναφέρει οὔτε δύο μάχας τοῦ Πύρρου εἰς τὸ Ἄσκλον, οὔτε ἂν ἐνίκηθησαν καὶ ἀνεχώρησαν οἱ Ῥωμαῖοι· ἀλλ' ὅτι ἐπολέμησαν ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐπειδὴ ἐπληγῶθη ὁ Πύρρος εἰς τὸν βραχίονα, διήρπασαν καὶ οἱ Σαυνῖαι τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἀνεχώ-

ρησαν οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν. Καὶ ὅτι ἀπέθανον ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε χιλιάδας Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι εἰς τὴν μάχην ταύτην. Ταύτην τὴν γνώμην εἰδέχθη εὐμενῶς ὁ Ῥολλί-
νος, τὴν δὲ προτέραν τοῦ Πλυτάρχου παντε-
λῶς δὲν ἀναφέρει. Ἔτι δὲ λέγει, ὅτι ἡ δύναμις
ἀμφοτέρων ἦτον ἰσόρροπος. Τεσσαράκοντα χι-
λιάδας λέγει τὸ στρατεύμα τῶν Ῥωμαίων, καὶ
ἄλλο τόσον τοῦ Πύρρου. Ἐὰν ἀνεχώρησαν οἱ
Ῥωμαῖοι, ἀφ' οὗ ἐπληρώθη ὁ Πύρρος, καὶ ἀφ'
οὗ διήρπασαν οἱ Σαυῖται τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ,
ὅτε ἐταράχθη βεβαίως ἡ φάλαγξ τοῦ Πύρρου,
εἶναι φανερὸν, ὅτι ἦσαν τότε εὐκαιρίαν καὶ ἐ-
φυγον. Τοιοῦτον συμπέρασμα συνάγει ἡ ἔκφρα-
σις αὕτη. Ἔτι δὲ οἱ Σαυῖται ἦσαν σύμμαχοι τοῦ
Πύρρου, καὶ ἂν διήρπασαν τὴν ἀποσκευὴν, βε-
βαίως ἐπανεσάτησαν. Ὁ Ῥολλίνοσ ὁμῶς λέγει,
ὅτι οἱ Ἀποούλειοι διήρπασαν τὴν ἀποσκευὴν (α).

(α) Λυπεῖται δὲ, ὅτι δὲν ἔχομεν συμφώνους καὶ σα-
φεῖς ἀναφορὰς τούτων τῶν συμβεβηκότων, διότι ἐχάθη
τὸ μέρος ἐκεῖνο Τίτου τοῦ Λισίου, Ἰσσηκοῦ Λατίνου.
Ἐγὼ ὁμῶς λυποῦμαι ὅτι ἐχάθησαν τὰ βιβλία ἐκεῖνα τοῦ
Διοδώρου, τὸ κα. κβ'. κγ', ὅπου ἀναφέρετο ἡ Ἰσσηρία τοῦ
Πύρρου· ἔτι δὲ καὶ τοῦ Ἀλικαρνασσῆος Διονυσίου.

§. ζε'. Κατὰ ταύτην τὴν ἔκφρασιν ἀμφοτέρων τῶν Ἱστορικῶν, τοῦ τε Πλουτάρχου καὶ Διονυσίου, οἱ Ῥωμαῖοι ἐνίκηθησαν, καὶ ἀνεχώρησαν, ὁ δὲ Πύρρος ἐκηρύχθη δημοσίως νικητής· ἔχασεν ὁμῶς τοὺς περισσοτέρους ἀξίους στρατηγούς καὶ φίλους, καὶ σράτευμα ἰκανόν. Ὄθεν μετὰ τὴν μάχην ταύτην ἤρχοντο οἱ φίλοι, καὶ τὸν ἐσυγχαίρουτο διὰ τὴν νίκην· καὶ τότε εἶπεν εἰς ἓνα ἀπὸ αὐτοῦς ἐκεῖνο τὸ θρυλλούμενον ἀπόφθεγμα· ὅτι ἂν νικήσωμεν οὕτω καὶ εἰς ἄλλην μάχην, χανόμεθα. Ἐπειδὴ Ἕλληνας στρατηγούς καὶ στρατιώτας γυμνασμένους δὲν εὔρισκεν εἰς τὴν Ἰταλίαν τότε· μήτε εἰς τὴν Ἠπειρὸν εἶχεν ἄλλους. Ὄθεν οἱ σύμμαχοι αὐτοῦ ἔχασαν τὴν προθυμίαν. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀνεπλήρωσαν πάλιν εὐθύς τὴν ζημίαν αὐτῶν, ὡς προεῖπεν ὁ Κινέας, ὅτι ὁ Πύρρος μέλλει νὰ πολεμήσῃ μετὰ πολυκέφαλον Ἰθραν. Διὰ τοῦτο δὲν κατέβαλλον τὸ φρόνημα, ἀλλ' ὅσων ἐνικῶντο, ἄλλο τόσον ἐπαίρουτο, γνωρίζοντες, ὅτι ὁ μὲν Πύρρος ἀδυνατεῖ, αὐτοὶ δὲ ἔχουσι διαφόρους πόρους εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς ζημίας αὐτῶν.

§. ζς'. Μετὰ δὲ τὴν μάχην ταύτην οἱ Ῥωμαῖοι ἄλλαξαν τοὺς Ἰπάτους, τὸ 27δ ἔτος πρὸ

Χριστοῦ, καὶ διώρισαν πόλιν τῶν Αἰμίλιου καὶ Φαβρίκιου, οἱ ὅποιοι παρέλαβον τὸ εὐράτευμα. Τότε ἐπεμψεν ὁ Ἴατρος τοῦ Πύρρου ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Φαβρίκιον, ὑποσχόμενος νὰ φαρμακώσῃ τὸν Πύρρον, ἂν δίδωσιν αὐτῷ οἱ Ῥωμαῖοι ἀξίαν ἀμοιβήν. Ὁ Φαβρίκιος ὁμῶς ἐταράχθη, ἔπειτα κατέπεισε καὶ τὸν συνύπατον αὐτοῦ Αἰμίλιον, καὶ ἔγραψαν πρὸς τὸν Πύρρον, ἔπεμψαν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἴατροῦ· ἡ δὲ ἐπιστολὴ αὐτῶν ἔγραφε ταῦτα.

Γαίος Φαβρίκιος, καὶ Κόιντος Αἰμίλιος Ὑπατοὶ Ῥωμαίων, Πύρρῳ βασιλεῖ χάρειν.

Ἰ, Φαίνεται ὅτι δὲν γνωρίζεις καλὰ οὔτε τοὺς φίλους, οὔτε τοὺς ἐχθροὺς· ὅταν ὁμῶς ἀναγνωσῆς τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν, θέλεις γνωρίσῃ, ὅτι τοὺς μὲν χρησοὺς καὶ δικαίους ἀνθρώπους πολεμεῖς ὡς ἐχθροὺς, τοὺς δὲ κακοὺς καὶ ἀδίκους πιετεύεις ὡς φίλους. Ἰξευρε δὲ ὅτι δὲν σοὶ πέμπομεν δι' ἄλλο τι τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν τιμὴν μας, ἵνα μὴ κατηγορηθῶμεν, ὅτι σὲ ἐφονεύσαμεν δολίως, διότι δὲν ἤμεθα ἄξιοι νὰ σὲ νικήσωμεν μὲ ἀρετὴν καὶ ἀνδρείαν.

§. ζζ. Ἀφ' οὗ ἀνέγνωσεν ὁ Πύρρος ἀμφοτέρων τὰς ἐπιστολάς ταύτας, εἶπεν· εὐκολώτερον

εἶναι τὰ μετατρέψῃ τις τὴν πορείαν τοῦ Ἰλλίου, παρὰ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Φαβρίκιου· ἔπειτα ἐξετάσας τὴν ἐπιβολὴν, ἐτιμώρησε τὸν Ἴατρον, τοὺς δὲ αἰχμαλώτους τῶν Ῥωμαίων ἔπεμψεν ὅλους δωρεὰν πρὸς τὸν Φαβρίκιον. Ἐπειτα ἔπεμψε πάλιν τὸν Κινέαυ τὰ πραγματεύσῃ τὴν εἰρήνην. Οἱ Ῥωμαῖοι ὅμως δὲν ἠθέλησαν τὰ δεχθῆναι δωρεὰν τοὺς αἰχμαλώτους, ὡς μισθὸν δηλαδὴ διὰ τὴν ἐπισολήν τοῦ Ἴατροῦ, ἀλλ' ἔπεμψαν ἄλλους τέσους αἰχμαλώτους Σαυίτας καὶ Ταραντίνους (α). Περὶ εἰρήνης δὲ καὶ φιλίας δὲν ἠθέλησαν τὰ συνομιλήσωσιν, ἀλλ' ἀπεκρίθησαν πάλιν τὰ αὐτὰ ὡς καὶ πρότερον· οἷον, πρῶτον τὰ ἀναχωρήσῃ ὁ Πυρρὸς εἰς τὴν Ἠπειροῦ μὲ τὸν σῶλον καὶ μὲ τὸ σράτευμα αὐτοῦ· τὰ ἀφήσῃ τὴν Ἰταλίαν ἐλευθέραν καθὼς ἦτον πρότερον, καὶ ἔπειτα ἂν θέλῃ, ὁμιλοῦν περὶ εἰρήνης.

§. ξή. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπέσρεψεν ὁ Κινέας, καὶ εἶπεν, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι δὲν δέχονται εἰρήνην, ἀλλὰ λέγουσι πάλιν τὰ αὐτὰ, ὁ Πυρρὸς ἦλθεν εἰς ἀπορίαν καὶ ἀμηχανίαν, ἐπειδὴ ὡς εἶρηται

(α) Ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι Ἕλληνας αἰχμαλώτους δὲν ἔλαβον οἱ Ῥωμαῖοι. Δηλαδὴ Ἠπειρώτας.

ἠλατῶθη ἡ δύναμις αὐτοῦ· οἱ δὲ σύμμαχοι ἐψυχράνθησαν. Δὲν ἠθέλει ὁμῶς νὰ δείξῃ ὅτι ἀναχωρεῖ ἀπὸ φόβου καὶ ἀδυναμίας, ἀλλ' ἠθέλε νὰ εὖρη πρόφασιν εὐλογοφανῆ. Εἴρηται, ὅτι ὁ Πυρρὸς εἶχε γυναῖκα τὴν Λάνασσαν (α) θυγατέρα τοῦ Ἀγαθοκλέους τυράννου τῶν Συρακουσίων, ἐκ τῆς ὁποίας ἐγέννησε καὶ ἓνα υἱὸν Ἀλέξανδρον ὀνομαζόμενον· ὅθεν οἱ Συρακούσιοι ἐνόμιζον τὸν Πυρρὸν συγγενῆ αὐτῶν. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν, οἱ Καρχηδόνιοι ἐκυρίευσαν καὶ ἐληλάτουν τὰς πόλεις τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Σικελίαν· ἔπειτα ἐπολιορκήσαν αὐσηρῶς καὶ ἐξενοχώρησαν πολὺ τοὺς Συρακουσίους, Ἀκραγαντίνους καὶ Λεοντίνους. Ἔτι δὲ οἱ Σικελιώται ἦσαν βεβαρυμένοι καὶ ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν τυράννων αὐτῶν. Ταῦτα δὲ συνέβησαν μετὰ τὸν θάνατον

(α) Διὰ τὴν Λάνασσαν ταύτην ἐξηπάτησεν ὁ Ἀγαθοκλῆς τοὺς Κερσωνιάτας. Ἐπειδὴ παρεσκεύαζε σόλον, λέγων, ὅτι θέλει πέμψῃ τὴν Λάνασσαν εἰς τὴν Ἠπειρον, μὲ σόλον βασιλικόν. Ὁ δὲ σόλος ἐκόμιξε τὸν γαμβρὸν, καὶ οὐκ τὴν νύμφην, δηλαδὴ τὸν Ἀγαθοκλῆν, ὅστις ἐνυμφεῖσθαι τὴν Κερσωνία μὲ βίαν καὶ ἀπάτην. Διότι οἱ Κερσωνιάται πιεσέοντες τὴν φήμην, ἐκάθηστο ἀμέριμοι, καὶ ἀνέτοιμοι, ὥστε ἐκυρίευσεν εὐκόλως τὴν Κερσωνία ὁ Ἀγαθοκλῆς. Διδόξ. ἀποσπ. Βιβλ. Κιά. 49.

τοῦ Ἀγαθοκλέους, ὅτι ὁ μὲν Σώκρατος ἦτον τύραννος τῶν Συρακουσίων, ὁ δὲ Θυνίων τῆς πόλεως Νήσου, καὶ ἐπολέμουν πρὸς ἀλλήλους, ὡς ἀπέκαμον, καὶ διὰ τοῦτο ἐζήτησαν αὐτοὶ μάλις τὸν Πυρρὸν. Διὰ τοῦτο συνεφώνησαν αὐταὶ αἱ πόλεις, καὶ ἔπεμψαν πρέσβεις πρὸς τὸν Πυρρὸν, λέγοντες, ὅτι ἀπελπίσθησαν πάντοθεν, καὶ μόνον εἰς αὐτὸν ἐλπίζουσι, να ἔλθῃ ἐκεῖ, να διώξῃ τοὺς τυράννους καὶ τοὺς Καρχηδονίους ἐκ τῆς Σικελίας, καὶ να βασιλεύσῃ αὐτός. Ἐν ᾧ λοιπὸν ἐσυλλογίζετο ὁ Πυρρὸς, ὡς εἴρηται, πῶς να εὖρη τρόπον εὐλογοφανῆ να ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς Ἰταλίας, ἔφθασαν οἱ πρέσβεις τούτων. Ἐν ᾧ δὲ ἐσυμβουλευέτο περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, καὶ πρὶν ἀποφασίσῃ ἔτι, ἔπεμψαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ φίλοι αὐτοῦ ἄλλας εἰδήσεις, ὅτι ὁ Πτολεμαῖος ὁ Κεραυνὸς ἐπονομαζόμενος, ὁ βασιλεὺς τότε τῆς Μακεδονίας, ἐφονεύθη, καὶ ἡ Μακεδονία δὲν ἔχει βασιλεία. Ὅθεν τῶρα εἶναι καιρὸς να ἔλθῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν (α).

(α) Διόδ. Ἀποσπατ. κβ'. Ἐκλογ. Ια'. Πλούταρχ. Πύρρ. κβ'. Διονύσι. Ἀλικαρνασ. Ἑλλείκος. Ιθ'.

§. ξδ'. Αὐται αἱ δύο χαροποὶ ἀγγελίαι ἔφερον τὸν Πύρρον εἰς ἄλλην λύπην, ὥς ἐμέμφοστο τὴν τύχην· ἐπειδὴ ἦσαν μὲν αἴτιαι πράξεων μεγάλων, ἀλλὰ συνέπεσον εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, καὶ ἔπρεπε νὰ χάσῃ τὴν μίαν· ὅθεν ἔπεσον εἰς ἄλλους συλλογισμοὺς, ποίαν τούτων νὰ ἐκλέξῃ. Οἱ Σικελιώται ὅμως ἔπεμπον πρέσβεις συνεχῶς, παρακαλοῦντες καὶ ὑποσχόμενοι πολλά. Ὅθεν συμβουλευθεὶς καὶ συλλογισθεὶς πολὺν καιρὸν, προέκρινε τὴν Σικελίαν, ἐπειδὴ ἦσαν μεγαλήτεροι, καὶ ἐνδοξότεροι οἱ ἀγῶνες κατὰ Καρχηδονίων καὶ Λιβύας, ὅπου δὲν ἦλθε μῆτε ὁ μέγας Ἀλέξανδρος. Διότι ἂν εἰδῶκε τοὺς Καρχηδονίους ἐκ τῆς Σικελίας, τὸ ἔποϊον δὲν ἦτον δύσκολον, κατὰ τὴν προθυμίαν τῶν Σικελιωτῶν, εἰς ὀλίγου καιρὸν κατεσκευάζε σόλου ἐν τῇ Σικελίᾳ, καὶ διέβαινε εἰς τὴν Λιβύαν. Καὶ μετὰ ταῦτα ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Ἑλλάς ἦτον εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καθὼς καὶ τὸ προεῖπε πρὸς τὸν Κινέαν. Ἔτι δὲ ἐφιλοτιμεῖτο πολὺ νὰ ἐλευθέρωσῃ τὰς πόλεις τῶν Ἑλλήνων ἐκ τῆς τυραννίας τῶν βαρβάρων, ὡς τὸ ἔδειξεν εἰς μίαν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἐπιστολὴν, ἐν ἣ ἔλεγε, ὅτι δὲν θέλω σὰς ἀφήσῃ νὰ ἐρημώνητε καὶ νὰ διαρπά-

ζητε τὰς πόλεις τῶν Ἑλλήνων, νὰ κάμνητε δούλους καὶ ἀνδράποδα τοὺς ἐλευθέρους ἀνθρώπους, καὶ νὰ τοὺς πωλῆτε ὡς ζῶα. Μήτε νὰ κατατρέχητε ὅλην τὴν Ἰταλίαν, νὰ ἀρπάξῃτε καὶ νὰ λεηλατῆτε, καὶ νὰ μεταχειρίζησθε ὡς δούλους σας ὅλους τοὺς ἀνθρώπους (α).

§. ο'. Ἐπειδὴ δὲ ἀπεφάσισε νὰ περάσῃ εἰς τὴν Σικελίαν, ἐπεμφε πρῶτον ἐκεῖ τὸν Κινέαν, νὰ συνομιλήσῃ μὲ τοὺς Σικελιώτας, καὶ νὰ διατάξωσι τὰ πράγματα, καὶ ἐν τούτοις ἠτοιμάζετο καὶ αὐτὸς, νὰ ἀφήσῃ φρουρὰν εἰς τὰ Τάραντα. Ἄλλ' οἱ Ταραντῖνοι δὲν ἔδεχοντο τὴν φρουρὰν, λέγοντες, ἢ νὰ μείνῃ καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, νὰ πολεμήσωσι τοὺς Ῥωμαίους καθὼς ὑπεσχέθη, ἢ νὰ ἀφήσῃ τὴν πόλιν ἐλευθέραν, καθὼς τὴν ἴδεν. Ἐκεῖνος ὁμῶς εἶπε, νὰ ἡσυχάζωσι, καὶ νὰ προσμύνωσιν, ἕως νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκ τῆς Σικελίας. Ἐπειτα ἔλαβε τὸ σράτευμα καὶ τοὺς Ἐλέφαντας εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἔπλευσεν ἐκ τῶν Ταραντων, τὸ 278 ἔτος πρὸ Χριστοῦ. Ἐπολίμησε δὲ

(α) Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ὡς καὶ τινες ἄλλαι συνομιλίαι, ἰσως εἶναι πλάσμα τοῦ Διονυσίου, ἵνα δείξῃ οἰκονομικῶς τὴν προαίρεσιν τοῦ Πύρρου, καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν Ῥωμαίων.

ἕως τότε δύο χρόνους καὶ τέσσαρας μῆνας εἰς τὴν Ἰταλίαν.

§. οα'. Μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ Καρχηδόνιοι καὶ Ῥωμαῖοι, ἔκαμαν συμμαχίαν κατὰ τοῦ Πύρρου. Ὁμοίως καὶ οἱ Μαρκετῖνοι ἐκ τῆς Μεσσηνίας συνεμάχησαν μετὰ τοὺς Καρχηδονίους ἐπὶ τούτῳ. Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ἔλαβον καὶ πεντακουσίους Ῥωμαίους στρατιώτας εἰς τὰ πλοῖα αὐτῶν, καὶ ἐφύλαττον τὸ ξενὸν εἰς τὸ Ῥήγιον. Διὰ τοῦτο οἱ μὲν Ῥωμαῖοι ἐπεμψάν τεσσαρας χιλιάδας στρατευμα, καὶ τὸν Δέκιον στρατηγόν, νὰ φυλάττῃ τὸ Ῥήγιον (α). Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ἐφύλαττον τὸ ξενὸν, καὶ πανταχοῦ μετὰ τοὺς πόλους αὐτῶν, ἐπολιόρκουν καὶ τὰς Συρακούσας κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν μετὰ ἑκατὸν τριήρεις, καὶ μετὰ πενήντα χιλιάδας στρατευμα τῆς ξηρᾶς, ὡς κατατελεστάτησαν καὶ κατερήμωσαν τὴν περίξ χώραν.

§. οβ'. Ὁ δὲ Πύρρος πλεύσας ἐκ τῶν Τα-

(α) Ἡ πόλις αὕτη εἶναι ἀντικρὺ τῆς Σικελικῆς Μεσσηνίας, καὶ ὀλίγον κατωτέρω, Ῥήγιον καὶ τῶρα ὀνομαζομένη. Ὁ Πολύβιος λέγει, ὅτι οἱ Ῥηγινοὶ ἐζήτησαν φρουρὰν τῶν Ῥωμαίων, φοβηθέντες τὸν Πύρρον. Εἶναι ὁμοῦς ἀπορὸν, πῶς ἐφοβήθησαν τὸν Πύρρον Ἕλληνας ὄντες, καὶ ἐδέχθησαν τοὺς φανεροὺς ἀνδραποδιστὰς τότε Ῥωμαίους.

ράντων, ἦλθεν εἰς δέκα ἡμέρας εἰς τοὺς Λοκροὺς τῆς Ἰταλίας, τοὺς Ἐπιζεφυρίους καλουμένους, οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἄκραν τοῦ πρὸς τὴν Σικελίαν ἀκρωτηρίου τῆς Ἰταλίας (α). Κατὰ ταύτην τὴν εὐκαιρίαν ὁ Δέκιος φθονήσας τὴν εὐδαιμονίαν τῶν Ῥηγίνων, ἔπλασεν αἰτίαν ψευδῆ, ὅτι ἐκάλεσαν τὸν Πύρρον εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν. Ὄθεν ἔσφαξεν αὐτοὺς, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸς ἐκείνην τὴν εὐδαίμονα πόλιν (β). Ὁ δὲ Πύρρος ἐπλευσεν ἐκ τῶν Λοκρῶν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ περάσας τὸ ζευθὸν, ἦλθεν εἰς τὸ Ταυρομένιον, πόλιν ἐπίσημον καὶ αὐτόνομον τῆς Σικελίας (γ). Ἐδυνάστευε δὲ τότε εἰς τὸ Ταυρομένιον ὁ Τυνδαρίων, ὅς τις ὑπεδέχθη αὐτὸν φιλοφρόνως, ἔγινε καὶ σύμμαχος. Λαθῶν δὲ καὶ τὸ κράτευμα τούτου ὁ Πύρρος, ἦλθεν εἰς τὴν Κατάνην (δ), ὅπου ὑπε-

(α) Ὅπου εἶναι τῶρα τὸ ἀκρωτήριον Runzzano.

(β) Ὅυτος ὁ Δέκιος ὠφθαλμιάσεν ὕστερον καὶ ἐκάλεσε τὸν ἐκ τῆς Μεσσηνίας ἰατρὸν Δεξιμάτην, νὰ τὸν ἰατρεύσῃ. Ἀντὶ δὲ νὰ τὸν ἰατρεύσῃ, τὸν ἐτύφλωσεν εἰς ἐκδίκησιν τῆς πατρίδος του, ἔπειτα ἔφυγεν ἐκ τῆς Μεσσηνίας.

(γ) Ἡ νῦν Ταορμίνια.

(δ) Τὴν νῦν Κατάνεαν.

δέχθησαν αὐτὸν οἱ ἐγχώριοι μὲ τοιαῦτον ἐνθουσιασμὸν, καὶ μὲ τοιαύτην περιποίησιν, ὥστε τὸν ἔσειψαν μὲ χρυσοῦς σεφάνους. Ἐκεῖ λοιπὸν ἀπεβίβασε τὸ πεζικὸν κράτευμα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐσράτευε διὰ ξηρᾶς πρὸς τὰς Συρακούσας· συμπάρεπλε δὲ καὶ ὁ ἑσὸλος εἰς ναυμαχίαν παραταγμένους.

§. ογ'. Οἱ δὲ Φοίνικες μαθόντες, ὅτι πλησιάζει ὁ Πύρρος, δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἀντιταχθῶσιν εἰς μάχην, ἀλλ' ἀφῆκαν τὰς Συρακούσας καὶ ἔφυγον, καὶ οὕτως ἔλαβε τὴν πόλιν ταύτην χωρὶς πόλεμου. Οἱ πρωτεύοντες τότε εἰς τὰς Συρακούσας ἦσαν δύο, ὁ Θυνίω (α) καὶ Σώστρατος. Οὗτοι οἱ δύοι μάλιστα ἔκραζαν τὸν Πύρρον εἰς τὴν Σικελίαν. Ὁ δὲ Σώστρατος ἐκυρίευσεν τὴν Ἀκράγαντα (β) καὶ ἄλλας τινὰς πόλεις, καὶ εἶχεν ὡς δέκα χιλιάδας στρατιώτας. Ἦσαν ὅμως συγχυσμένοι τότε ὁ Θυνίω, Σώστρατος καὶ οἱ Συρακούσιοι, καὶ ὁ Πύρρος ἐφιλέωσεν αὐτοῦς. Εὔρε δὲ εἰς τὴν Σικελίαν ἑκατὸν εἴκοσι τριήρεις

(α) Τοῦτον λέγει Θοίνωνα ὁ Πλούταρχος.

(β) Ἡ νῦν Ἀγριγέντη.

καταφράκτους (α), και εἴκοσι ἀφράκτους, ὡς ἦτον ὅλος ὁ στόλος αὐτοῦ ὑπὲρ τὰς διακοσίας τριήρεις. Ἐν τούτοις δὲ ἐπεμψε πρέσβεις πρὸς αὐτὸν καὶ ὁ Ἡρακλείδης δυνάστης τῶν Λευτινῶν, καὶ ἔλεγεν, ὅτι παραδίδουσιν εἰς αὐτὸν τὴν πόλιν, τὰ φρούρια καὶ τοὺς στρατιώτας αὐτῶν, οἱ ὅποιοι ἦσαν τέσσαρες χιλιάδες πεζοὶ, καὶ πεντακίσιοι Ἴππεῖς. Ὁμοίως ἦρχοντο καὶ ἄλλοι πανταχόθεν, καὶ παρέδιδον τὰς πόλεις καὶ τοὺς στρατιώτας αὐτῶν, ὑποσχόμενοι καὶ ὅτι ἄλλο δύναυται. Ὄθεν ἐσύνειπεν ὁ Πύρρος εἰς ὀλίγον καιρὸν, τριάκτα χιλιάδας στρατεύματα πεζῶν, δύο χιλιάδας καὶ πεντακίσιους Ἴππεῖς, καὶ διακοσίων τριηρῶν στόλου.

§. οδ'. Ἀφ' οὗ διέταξε τὰς Συρακούσας καὶ τοὺς Λευτινῶν, καὶ προετοιμάσθη καθὼς ἔπρεπεν, ἐστράτευσε πρὸς τὴν Ἀκράγαντα, ὅπου τις Φιντίας ἐνομαζόμενος εἶχε φρουρὰν τῶν Καρχηδονίων, καὶ κατεγίνετο νὰ γένη τύραννος τῶν Ἀκράγαντινῶν, διὰ τῆς βοηθείας τῶν Καρχηδονίων. Ὁ Σώκρατος ὁμῶς ἦτον ἐναντίος,

(α) Κατάφρατα πλοῖα ἐλέγοντο ὅσα εἶχον κατασρώματα, καὶ ἦσαν περιφραγμένα.

καὶ τέλος ἐνόησαν τὴν πανουργίαν πάντες, καὶ εἰδῶξαν τοὺς Καρχηδονίους, ἔπειτα ἔπεμψαν πρέσβεις πρὸς τὸν Πύρρον καὶ παρέδωκαν τὴν πόλιν. Οὗτοι οἱ πρέσβεις ἀπήντησαν αὐτὸν εἰς τὸν δρόμον, ὅτε ἤρχετο πρὸς τὴν Ἀκράγαντα. Ὄθεν ἐλθὼν ἐκεῖ παρέλαβε τὴν πόλιν, καὶ τὸ ῥηθὲν στρατεύμα τοῦ Σώστρατος, τὸ ὁποῖον ἦτον ὀκτὼ χιλιάδες πεζῶν καὶ ὀκτακόσιοι Ἴππεῖς. Τοῦτο τὸ στρατεύμα ἦτον ἔλεον ἐκλεκτὸν, καὶ ὄχι κατώτερον ἀπὸ τοὺς Ἡπειρώτας, καὶ μετὰ τούτῳ ἐπληρώθη ὁ ῥηθεὶς ἀριθμὸς τοῦ στρατεύματος. Ἐλαβε δὲ καὶ τριάντα πόλεις, τὰς ὁποίας ἐξουσίαζεν ὁ Σώστρατος. Ἐπειτα ἔπεμψε εἰς τὰς Συρακούσας καὶ ἔφερε τὰ σπαιτούμενα πολιορχητικὰ ὄργανα, καὶ οὕτως ἐστράτευσεν εἰς τοὺς τόπους τῶν Καρχηδονίων. Πρώτην πόλιν τῶν Καρχηδονίων ἐκυρίευσεν τὴν Ἡράκλειαν, ἔπειτα τοὺς Ἀζῶνας, Σελινουτίους, Ἀλιηναίους, Αἰγεσαίους καὶ ἄλλας πολλὰς. Ἐπειτα ἦλθεν εἰς τὴν Ἐρυκίην, ὅπου εἶχον φρουρὰν δυνατὴν οἱ Καρχηδόνιοι.

§. οε'. Ἡ πόλις αὕτη ἦτον ἐπίτινος ὄρους ἀποτόμου καὶ δυσβάτου (α), ὡς ἦτον ἀπο-

(α) Τὸ νῦν Sanquilliano· ἡ δὲ πόλις ἐνομάζεται τῶ-

λιόρκητος, και αδύνατος η ἄλωσις αὐτῆς. Ὅθεν ὁ Πύρρος ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ αὐτὴν με ἔφοδον Πρωῶτον περιεκύκλωσε τὴν πόλιν, και κατέκλεισε τὴν φρουρὰν τῶν Καρχηδονίων εἰς τὰ τεῖχη, ἔπειτα ἀφ' οὗ ἠτοίμασε τὰς μηχανὰς, και τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα, ἐφόρεσε τὴν πανοπλίαν, και προσευχήθη εἰς τὸν Ἡρακλεῖα, ὅς τις ἐκυρίευσε τὴν πόλιν ταύτην, ἐφόνευσε και τὸν κτίστην αὐτῆς Ἐρυκα, ὑποσχόμενος νὰ ἐορτάσῃ ἀγῶνα και θυσίας εἰς τιμὴν αὐτοῦ, ἀν βοηθήσῃ αὐτὸν, νὰ φανῇ εἰς τοὺς Σικελιώτας Ἕλληνας ἄξιός τοῦ γένους και τῶν προγόνων αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταῦτα ἔδωκε τὸ σημεῖον διὰ τῆς σάλπιγγος, και ἀρχισαν οἱ τοξόται νὰ τοξεύωσιν εἰς τὴν φρουρὰν τῶν Καρχηδονίων, ὡς ἐδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τὰς ἐπόλξεις (α), και ἔστησαν τὰς κλίμακας (β) εἰς τὸ τεῖχος, ὅπου ἀνέβη πρῶτος ὁ Πύρρος, μετὰ τὸ ξίφος εἰς τὰς χεῖρας, μιμούμενος τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον. Ἐπειδὴ δὲ ὠρμησαν ἐκεῖ οἱ Καρχηδόνιοι, νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἔφοδον, ἔδειξεν

ρη, Catafano· ὀνομάζετο δὲ Ἐρυξ και Ἐρυκίνη, και ἔδε περὶ τοῦ ὀνόματος τούτου ἐν τῇ Ὠγουγίᾳ.

(α) Μπιδένια.

(β) Σκάλας.

ἔμπρακτον τῆς ἐμπειρίας, ταχύτητος, ἀφοβίας
καὶ ἀνδρείας τὴν ἀρετὴν, μεταχειριζόμενος τὸ
ξίφος ἀμυντήριον, ὥστε ἐπεσώρευσε πολλοὺς νε-
κροὺς τῶν βαρβάρων· τοὺς δὲ λοιποὺς ἐξέπληξε
καὶ κατεσκόρπισε. Καὶ οὕτως ἀνέβησαν καὶ οἱ
ἄλλοι, καὶ ἐκυρίευσεν ἐκείνην τὴν ἀνάλωτον νο-
μιζομένην πόλιν, ἔλαβε καὶ τὴν φρουρὰν τῶν
Καρχηδονίων αἰχμάλωτον. Ἔπειτα ἀφ' οὗ διέ-
ταξε φρουρὰν, ἐθυσίασε κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν αὐ-
τοῦ, ἐώρτασε καὶ τὸν ἀγῶνα μεγαλοπρεπῶς.

§. ος. Ἐκεῖθεν δὲ ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἰε-
τινῶν, ἧτις ἦτον ὁμοίως ὄχυρὰ, καὶ εἰς τόπον ἀρμό-
διον πρὸς τὸν Πάνορμον λιμένα· οἱ Ἰετῖνοι ὁμῶς
παρεδόθησαν. Ὄθεν ἦλθεν εὐθύς εἰς τὴν Πάνορμον
πόλιν, ὅπου εἶναι ὁ κάλλιστος λιμὴν τῆς Σικελίας,
καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη Πάνορμος (α). Ἐκυρίευσ-
ε δὲ καὶ αὐτὴν, ἔπειτα καὶ τὸ φρούριον τῶν
Ἑρκτιῶν. Τοῦτο τὸ φρούριον ἦτον μεταξὺ Ἑρικύ-

(α) Ὄρμος λέγεται Ἑλληνιστὶ ὁ λιμὴν. Ὄθεν Πάνορμος,
ὁ μέγας καὶ πᾶν πλοῖον δεχόμενος ἀσφαλῶς, καὶ ὑπὸ πάν-
των τῶν ἀνέμων μὴ ἐνοχλούμενος. Ἡ πόλις αὕτη εἶναι
τὸ νῦν Παλέρμον· ἐπειδὴ οἱ Ἰταλοὶ μετέφερον τὸ Πάνορ-
μον εἰς Παλέρμον. Οὕτως ὀνομάζουσι καὶ τὸν Πάνορμον
τῆς Χαονίας.

νης καὶ Πανόρμου Ἐρικτὴ ἢ Εἰρικτὴ ὀνομαζόμε-
νον, ὄχυρόν καὶ δυσάλωτον. Καὶ οὕτως ἐκυρίευ-
σεν ὅλην τὴν Σικελίαν, καὶ ἐδίωξε πανταχόθεν τοὺς
Καρχηδονίους· Ἐμεινε δὲ μόνου ἡ πόλις Λιλύ-
βαιον εἰς τοὺς Καρχηδονίους, ἡ ἰσχυρωτάτη καὶ
δυσάλωτος, ἐπειδὴ ἦτον ὡς χερσονήσος, καὶ ἔπρε-
πε νὰ πολιορκηθῆ κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν. Οἱ
δὲ Καρχηδόνιοι προπαρασκεύασαν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα
εἰς πολιορκίαν· στρατεύματα, τροφὰς, μηχανὰς,
καὶ λοιπὰ, ὅλα ἄφθονα (α)· ἔπειτα προειτέγγισαν
καὶ ὠχύρωσαν μὲ πύργους καὶ χαρακώματα καὶ
τὸ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς μέρος, ὥστε ἦτον δύσκολος
ἡ πολιορκία. Ὅμως οἱ Καρχηδόνιοι ἐφοβήθησαν,
καὶ ἔπεισαν πρέσβεις πρὸς τὸν Πύρρον, ὑποσχό-
μενοι νὰ δώσωσι χρήματα πολλὰ, καὶ πλοῖα, ἂν
δεχθῆ εἰρήνην, καὶ ἀφήσῃ εἰς αὐτοὺς καὶ τὴν
πόλιν ταύτην. Ὁ δὲ Πύρρος χρήματα μὲν δὲν
ἐδέχετο, βλέπων δὲ τὴν δυσκολίαν, ἔκλιεν εἰς
εἰρήνην. Ἄλλ' οἱ Σικελιώται οἱ σύμμαχοι αὐτοῦ
εἶπον, νὰ μὴ ἀφήσῃ νὰ ἔχωσιν οἱ βάρβαροι πό-
λιν τοιαύτην καὶ λιμένα εἰς τὴν Σικελίαν, ἀλλὰ
νὰ τοὺς διώξῃ καὶ ἐκείθεν, νὰ τοὺς κατακ-

(β) Ἡ πόλις αὕτη ὀνομάζεται τῆρξ Μάρταλλα.

λείση εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ νὰ διορίσῃ σύνορον τὸ πέρασος. Ταῦτα λέγει ὁ Διοδώρος. Ὁ δὲ Πλούταρχος ἀναφέρει, ὅτι δὲν ἐδέχθη παντελῶς τὴν εἰρήνην, ἀλλ' εἶπεν, ὅτι τότε μόνου γίνεται εἰρήνη, ὅταν περάσωσιν εἰς τὴν Λιβύαν, καὶ ἔχουσι σύνορον τὴν Λιβυκὴν Θάλασσαν. Ὅθεν ἦλθε καὶ ἐπολιόρησε τὸ Λιβύαιου ὄνο μῆνας, μεταχειριζόμενος ὅλους τοὺς τρόπους τῆς πολιορκίας, τέχνης καὶ ἀνδρείας, ἀνωφελῶς· ἐπειδὴ οἱ Καρχηδόνιοι βοηθούμενοι διὰ θαλάσσης, καὶ ἐκ τῆς σκληρότητος τοῦ τόπου καὶ τῶν ὀχυρωμάτων, ἀνῆξαντο γειναίως, ὥς ἐφύευσαν ἱκανον ζράτευμα αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐτοιμάσῃ μέγαν στόλον, ἵνα θαλασσοκρατήσῃ, καὶ οὕτω νὰ περάσῃ εἰς τὴν Λιβύαν, ἵνα κόψῃ ἐκεῖ τὴν ῥίζαν τῶν Καρχηδονίων (α).

§. οζ. Ἐν τούτοις δὲ οἱ ἄγριοι Μαμερτινοὶ (β), οὔτινες ἐξουσίαζον τότε τὴν Μεσσηνήν

(α) Πολύβ. Α'. ζ'. κγ'. Γ'. κς'. Διοδ. ἀποσπ. μ. κτ. 490. κβ'. 492. 495. 496. 497. Πλούταρχ. Πύρ. Διονύσ. Ἑλλείπ. Ιθ'.

(β) Οὗτοι ἦσαν Καμπανοὶ καὶ μισθοφόροι τοῦ Ἀγαθοκλέους· ἔπειτα ἰδόντες τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Μεσση-

τῆς Σικελίας, καθυπέταξαν καὶ ἄλλας τινὰς Ἑλληνικὰς πόλεις, καὶ ἔπραττον πολλὰ κακὰ, φορολογοῦντες αὐσηρῶς, καὶ καταδυναστεύοντες τοὺς Ἕλληνας. Ὄθεν ἐπολέμησε καὶ τούτους, καὶ ἔλαβε πολλὰ φρούρια αὐτῶν, ἔσφαξε καὶ τοὺς δυνάστας φορολόγους. Μετὰ δὲ ταῦτα παρασκευάζων τὸν ζόλον, ἐπλεύσῃ εἰς τὴν Λιβύαν, συνήθροϊξε ναύτας δεσποτικῶς καὶ βιαιῶς, μετέβαλε τὸ πρότερον δημαγωγικόν, δημοτικὸν καὶ πρᾶον ἦθος, εἰς τυραννικὸν καὶ δεσποτικόν, καὶ ἀχάρισον πρὸς τὴν τοσαύτην εὐνοίαν καὶ προθυμίαν τῶν Σικελιωτῶν. Ἐκεῖνοι ὁμῶς ὑπέφερον ἢ ταῦτα, οἰκονομῶντες τὸν καιρὸν, βλέποντες καὶ τὴν ἀνάγκην. Κατεφρόνητε δὲ πολὺ καὶ τὸν Σώστρατον καὶ Θυνίωνα, τοὺς προθυμωτάτους φίλους, οἵτινες ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ ἔδωκαν, ἐσθήθησαν, καὶ συνήργησαν ὅσον εἶδύνατο εἰς αὔξησιν τῆς δυνάμεως καὶ δόξης αὐτοῦ, καὶ δὲν ἤθελε μήτε ἐὰν τοὺς λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν κατὰ Λι-

νης, πόλεως Ἑλληνίδος, εἰσηλθὼν εἰς τὴν πόλιν ὡς φίλοι δολίως. Ἐπειτα σφάζαντες τοὺς ἐγκατοίκους, ἐκράτησαν αὐτοὶ τὴν πόλιν, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι ὑπερωτέρων Ῥωμαίων ἔσφαζαν τοὺς Ῥηγίους, μιμούμενοι τούτους. Καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκείνων Δέκιος ἦτον Καμπανός. Πολύδ. Α'. ζ'.

θύας ἐκστρέλαιαν, μήτε εἰς τὴν Σικελίαν νὰ τοὺς ἀφήσῃ, ὑποπτευομένης βεβαίως μήπως ἐπαναστήσωσιν, ἢ ἄλλως πως διαφθαροῦν ἀπὸ τοὺς Καρχηδονίους, μὲ τοὺς ὁποίους εἶχον πρότερον γνωριμίαν. Ὅθεν ὁ μὲν Σώστρατος φρονηθεὶς ἔφυγε, τὸν δὲ Θυνίωνα ἐφόνευσε, ἐπειδὴ ἦτον σύμφωνος μὲ τὸν Σώστρατον, ὥς τὸ πρὸς αὐτὸν μίσος ἐγένε κοινὸν εἰς ὅλην τὴν Σικελίαν. Ὁ Διοτύσιος λέγει, ὅτι τὴν περιουσίαν τοῦ Ἀγαθακλεῖους ἔλαβον οἱ οἰκῆτοί αὐτοῦ· ὁ δὲ Πυρρῆς ἔλαβεν αὐτὴν παρ' ἐκείνων, καὶ τὴν ἔδωκεν εἰς τοὺς φίλους αὐτοῦ. Ἔτι δὲ διώρισε φρουράρχους καὶ διοικητὰς τῶν πόλεων τοὺς φίλους καὶ ὑπάσπιστος αὐτοῦ, οἷτινες μετεχειρίζοντο αὐστηρῶς τοὺς πολίτας, διὰ ἰδίου κέρδους. Καὶ τέλος μετέβαλλε δι' ὅλου τὸ ἀρχαῖον πολίτευμα τῶν πόλεων, καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο τὸ κοινὸν μίσος. Καὶ ὅτι ἤθελε νὰ φονεύσῃ καὶ τὸν Σώστρατον, αὐτὸν δὲν προελάμβανε νὰ φύγῃ, ἐπειδὴ ἐφόνευσε καὶ ἄλλους ἐπισήμους.

§. οἱ. Μετὰ δὲ τὴν ἀποσκίρτησιν τοῦ Σωστράτου καὶ τὸν θάνατον τοῦ Θυνίωνος, εὐθύς συνέβη ἐπανάστασις κατ' αὐτοῦ, ὡς ἐκ συνθήματος, εἰς ἅπασαν τὴν Σικελίαν, καὶ αἱ πόλεις ἔ-

κραζου εις βοήθειαν ἄλλαι μὲν τοὺς βαρβάρους Καοχηδονίους, ἄλλαι δὲ τοὺς ἀγρίους Μαμερτινούς. Τοιοῦτου ἔγινε τὸ μίσος πρὸς τὸν Πύρρον, ὥστε προέκριναν νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς ἐκεῖνους τοὺς πρότερον ἀδιαλλάκτους ἐχθρούς, παρὰ εἰς αὐτόν. Καὶ οὕτω κατεταράττετο ἅπασα ἡ Σικελία ὡς πλοῖον εἰς ἀγριαίνουσαν θάλασσον κυματιζόμενον· ὁ δὲ Πύρρος δὲν εἶδυτο νὰ ἀπαντήσῃ τὰ πανταχόθεν ὀρμῶντα κύματα, καὶ νὰ φέρῃ τὸ πλοῖον εἰς λιμένα ἀσφαλῆ καὶ γαλήνιον, ἀλλ' ἦτον ἠναγκασμένος νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τούτου τοῦ σαλευομένου πλοίου.

δ. οθ'. Ἐν ᾧ τοίνυν ἦτον εἰς τριαύτην κατάσασιν ἡ Σικελία, καὶ ὁ Πύρρος ἐσυλλογιζέτο νὰ εἶρῃ πρόφασιν εὐλογον, ὥστε νὰ μὴ δείξῃ ὅτι φεύγει ἀπὸ φόβου, ἔφθασαν πρέσβεις καὶ γράμματα τῶν Ταραντίνων καὶ Σαυνιτῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας, οἳ τινας ἔγραφον καὶ ἔλεγον, ὅτι ἐξενochώρησαν αὐτοὺς πολὺ οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ σχεδὸν τρεῖς πηλοσάρχου εἰς τὰς πόλεις κεκλεισμένους, ὅθεν νὰ προφθάσῃ εἰς βοήθειαν αὐτῶν, ὅσον τάχις αἰμπορεῖ. Ἦσαν ἔμως τῷ ὄντι εἰς ἄκρον ξενochωρημένοι, καὶ σχεδὸν ἀπηλπισμένοι. Ὅθεν ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Σικελίας τὸν 276 χρόνον πρὸ Χρι-

σου, και ἤρχετο πάλιν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἀναχωρῶν δὲ ἐκεῖθεν μετὰ τὸν σόλῳ, και βλέπων πρὸς τὴν Σικελίαν, εἶπε πρὸς τοὺς φίλους αὐτοῦ· ὦ φίλοι, ὁποῖαν παλαίεσαν ἀφύνομεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους και Καρχηδονίους. Αὕτη δὲ ἡ προφητεία ἐπληρώθη ὑστερον ἀπὸ ὀλίγους χρόνους· ἐπειδὴ ἐγνώριζεν, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι και οἱ Καρχηδόνιοι πρέπει νὰ πολεμήσωσιν εἰς τὴν Σικελίαν.

§. π. Μαθόντες δὲ οἱ Μαμερτῖνοι και Καρχηδόνιοι ὅτι ἀναχωρεῖ, παρεσκευάσθησαν νὰ τὸν ἀπαντήσωσιν εἰς τὸ στεῖνον. Και οἱ μὲν Καρχηδόνιοι ἐφύλαττον ἐκεῖ μετὰ τὸν σόλῳ, οἱ δὲ Μαμερτῖνοι ἐπέρασαν δέκα χιλιάδες εἰς τὴν Ἰταλίαν, νὰ ἐμποδίσωσιν τὴν ἀπόδασιν αὐτοῦ, ἂν ἀποφύγῃ τοὺς Καρχηδονίους. Ὅθεν ἀπαντήσας τοὺς Καρχηδονίους πρῶτον, ἐναντιμάχησε, και ἔχασε πολλὰ πλοῖα, ἐπειδὴ οἱ Καρχηδόνιοι τότε ἦσαν θαλασσοκράτορες και οἱ ἐμπειρότατοι εἰς τὴν ναυτικήν. Οἱ δὲ Ἡπειρώται ἦσαν παντάσῃν ἀγύμναστοι εἰς τὴν ναυτικήν. Ἐνικήθη μὲν τότε ὁ Πύρρος, ὁμοῦς ἐπέρασε μετὰ τὰ λοιπὰ πλοῖα εἰς τὴν Ἰταλίαν. Οἱ δὲ Μαμερτῖνοι εἰς μάχην μὲν δὲν ἐτόλμησαν νὰ παραταχθῶν, ἐφύλαττον

ὁμῶς εἰς τὰ ρεῖνᾶ, καὶ εἰς τοὺς δυσβάτους τόπους, καὶ κατετάραξαν ὅλον τὸ κράτευμα αὐτοῦ· ἐφόνευσαν πολλοὺς ὀπισθοφίλακας, καὶ δύο Ἐλέφαντας. Ταῦτα δὲ ἀκούσας αὐτὸς, ὅστις ἦτον ἔμπροσθεν, ἐπέσρῃψε, καὶ ἐκινδύνευσεν μαχόμενος μὲ ἐκείνους τοὺς ἀγρίους καὶ ἐμπείρους πολεμικοὺς, ἐπειδὴ ἐπλήγωσαν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ τὸ ξίφος. Ὄθεν ἀνεχώρησεν ὀλίγον ἐπίσω. Τοῦτο δὲ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς περισσοτέραν τόλμην. Εἰς δὲ τούτων μάλιστα, μέγας κατὰ τὸ σῶμα, καὶ λαμπρὰ ὄπλα ἔχων, ἔτρεξε πρὸς αὐτὸν, κράζων μὲ ἀγρίαν φωνήν, νὰ ἔλθῃ νὰ μονομαχήσωσιν, ἂν ζῆ καὶ δὲν ἀπέθανεν. Ὄθεν παροξυνθεὶς ὁ Πυρρὸς, ὤρμησεν πρὸς αὐτὸν μὲ τοὺς ὑπασπιστὰς αὐτοῦ, ἔχων τὸ πρόσωπον καταϊματωμένον, ἀγρίου καὶ φοβερόν, καὶ ἀφ' οὗ κατεσκόρπισε τοὺς ἄλλους, καὶ ἐφθασεν ἐκείνου τὸν θρασὺν καὶ ἀγρίου βάρβαρον, ἐκτύπησεν αὐτὸν εἰς τὴν μέσην τῆς κεφαλῆς μὲ τὸ ξίφος, μὲ τοιαύτην ἐμπειρίαν καὶ ὄρμην, ὥστε ἔσχισεν αὐτὸν εἰς τὴν μέσην, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἕως κάτω, καὶ ἔπεσον ἅμα καὶ τὰ δύο μέρη κενωρισμένα. Τοῦτο δὲ τὸ ἔργον τόσῳ ἐξέπληξε τοὺς βαρβάρους, ὥστε ἐνόμισαν ὅτι ἡ δύναμις

τοῦ Πύρρου ἦτον ὑπὲρ ἀνθρώπων. Ὅθεν ἐπίστρεψαν ὀπίσω (α).

§. πα'. Ἐνταῦθα δὲ συνέβη ἄλλο συμβεβηκὸς περίεργον. Ἦδη ἐπίστρεψον ἐκ τῆς Σικελίας, ἤλθε πάλιν εἰς τοὺς Λοκροὺς, καὶ ἐκεῖ ἐζήτησαν οἱ κρατιῶται αὐτοῦ τὸν μισθόν. Ἄυτὸς δὲ μὴ ἔχων χρήματα ἐξενοχωρεῖτο. Οἱ Λοκροὶ εἶχον ναὸν τῆς Περσεφόνης περικαλέσατον καὶ πολυτελέσατον, εἰς τὸν ὁποῖον ἦσαν ἄπειρα πλούτη ἀφιερωμάτων. Ὅθεν οἱ φίλοι τοῦ Πύρρου, Ἐυήγορος τοῦ Θεοδώρου, Βάλακρος Νικάνδρου, καὶ Δείναρχος τοῦ Νικίου, συνεβούλευσαν αὐτὸν, νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ ναοῦ τὰ ἱερά χρήματα, καὶ ἔλαβεν αὐτὰ, τὰ ἔβαλεν εἰς τὰ πλοῖα, καὶ τὰ ἔσειλεν εἰς τὰ Τάραντα. Συνέβη ὁμῶς ἄνεμος σφο-

(α) Τινὲς νέοι κριτικοὶ κατηγοροῦν τὸν Πλούταρχον, ἐπὶ ἐπλάσε μύθους, διὰ τοῦτο τὸ ἔργον καὶ δι' ἄλλα τινά. Γνώτωσαν ὁμῶς, ὅτι αὕτη ἡ ἐμπειρία σύζεται καὶ τῶρα, καὶ γυμνάζονται μάλιστα εἰς τοῦτο, καὶ ἠκολούθησαν πολλὰ τοιαῦτα ὅ καὶ νὰ μὴ νομιζῶσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει τελείως, ὅ,τι δὲν εἶδον αὐτοὶ, ἢ δὲν ἤκουσαν. Κρημῶσι πρόβατα ἐσφαγμένα ὀλόκληρα, καὶ ἐκεῖ γυμνάζονται, καὶ δοκιμάζουσι τὴν ἐμπειρίαν τῆς χειρὸς καὶ δύνάμιν, καὶ ἀρετὴν τοῦ ξίφους. Ὅθεν καὶ ὁ Πλούταρχος εἰδήμων ὢν τοῦ πράγματος, ἀποδίδει τὴν ἐνέργειαν εἰς ὅλα αὐτά.

δρὸς ὄλην τὴν νύκτα, καὶ ἐπιζέτινα πλοῖα, ἄλλα δὲ ἔρριψε κατὰ τὸ ρεῖον τῆς Σικελίας. Ὅσα δὲ εἶχον τὰ ἀφιερώματα καὶ τὰ χρήματα τῆς Περσεφόνης, ἐξέπεσον πάλιν εἰς τὴν χώραν τῶν Λοκρῶν, καὶ οἱ μὲν ἄνθρωποι ἐπιύγησαν, τὰ δὲ ἀφιερώματα ὅλα ἐξήλθον ἀβλαβῆ εἰς τὴν γῆν. Ὄθεν ὁ Πύρρος φοβηθεὶς τὴν ὀργὴν τῆς θεᾶς, ἀπέδωκεν αὐτὰ πάλιν ὀπίσω (α). Διὰ ταύτην τὴν ἀσέβειαν ἐδυσύχησεν ὁ Πύρρος, ὡς λέγει ὁ Διόνυσιος (β).

§. πβ'. Μετὰ δὲ τὴν τροπὴν τῶν Μαμερτινῶν, ὁ Πύρρος ἦλθε διὰ ξηρᾶς εἰς τὰ Τάραντα, ἔχων εἴκοσι χιλιάδας πεζοὺς στρατιώτας, καὶ τρεῖς χιλιάδας Ἴππεῖς. Προβλέπων δὲ καὶ προνοῶν τὰ πράγματα, ἔπεμψε πρῶτον γράμματα καὶ πρέσβεις πρὸς τοῦ Ἀντίγονου λέγων, νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰδὲ μὴ, αὐτὸς θέλει πληρώσῃ τὴν ζημίαν αὐτοῦ

(α) Ταῦτα τὰ ἱερὰ σούλησεν ὕστερον καὶ ὁ Πλημῆνιος ἢ Ἡγεμῶν τῶν Λοκρῶν, ἐπὶ Σκηπίωνος, καὶ οἱ Λοκροὶ κατετάραξαν τοὺς Ῥωμαίους, καὶ αὐτὸν τὸν Σκηπίωνα, διότι αὐτὸς διώρισεν τὸν Πλημῆνιον Ἐπαρχὸν τῶν Λοκρῶν. Τέλος δὲ ἐφυλακώθη ἢ Ἰερόσυλος εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ φυλακῇ.

(β) Ἐλλείπ. βιβλ. εἴ. ι'. ια'. Διόδ. ἀποσπασματ. κζ'. 570. 572. Τίτος Λίβιος, κθ'. 18.

ὑπερον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ. Ὁμοίως ἔπεμψε καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐν τῇ Ἀσίᾳ βασιλεῖς, ζητῶν βοήθειαν χρημάτων καὶ στρατοῦ. Ἐπειτα ἔλαβε καὶ τὸ ἐκλεκτὸν στρατεύμα τῶν Ταραντίων, καὶ ἐστράτευσεν εὐθύς κατὰ τῶν Ῥωμαίων, οἱ ὅποιοι ἐστρατοπέδευον τότε εἰς τόπον ὄχυρόν περὶ τὸ Βενιδέντον εἰς τὴν χώραν τῶν Σαυιτῶν (α), ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Ἰνα Ἰπατου, τὸν Μάνιον Κούριον. Ὁ δὲ ἄλλος Ἰπατος ὁ Κορνηλίος Λέντουλος ἦτον εἰς τὴν Λευκανίαν μετὰ τὸ ἄλλο στρατεύμα. Ἀυτὴ ἡ ἐκστρατεία τοῦ Πύρρου ἔγινε τὸν 27^ῳ χρόνῳ πρὸ Χριστοῦ. Οἱ Σαυιῖται ὅμως ἐταπεινώθησαν πολὺ, ἐπειδὴ ἐνίκηθησαν εἰς πολλὰς μάχας· ἐξέπεσε καὶ τὸ φρόνημα αὐτῶν τὸ ἐλευθέριον, ἐμίσησαν καὶ τὸν Πύρρον, διότι ἀφῆκεν αὐτοὺς, καὶ ἐστράτευσεν εἰς τὴν Σικελίαν. Ὅθεν ἔδειξαν ὀλίγην προθυμίαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔλαβε καὶ ἐξ αὐτῶν, ὅσους στρατιώτας ἐδυνήθη, ἐχώρισε τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς δύο μέρη· καὶ τὸ μὲν ἐν μέρος ἐπέμψεν εἰς τὴν Λευκανίαν κατὰ τοῦ Κορνηλίου, ἵνα κρατῇ αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ἀσχολίαν, ἐν ᾧ πολεμεῖ αὐτὸς μετὰ τοῦ Μάνιον. Ἐπειδὴ ὁ

(α) Ἡ χώρα αὕτη ἦτον ἀνωτέρω τῆς Νεαπόλεως, ὅπου εἶναι τὸ Βενιδέντον.

Μάνιος ἐμύνησε, νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, καὶ σχεδὸν περιέμενε αὐτὸν καθ' ἑκάστην ὥραν. Ἔτι δὲ τὸν ἐμπόδιζον καὶ οἱ μάντις, νὰ μὴ συγκροτήτῃ μόχλη· βεβαίως, ἕως νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ ἄλλος. Ὁ δὲ Πύρρος γνωρίζων ταῦτα πάντα, ἔσπευδε νὰ τὸν προκαταλάβῃ, πρὶν φθάσῃ ὁ Κορνηλίος. Ὅθεν λαβὼν τὸ ἐκλεκτότερον ζρότευμα, καὶ τοὺς μαχιμωτάτους Ἐλέφαντας, ὤρμησε τὴν νύκτα πρὸς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ.

· §. γ'. Ἐπειδὴ ὁμοῦς δὲν ἤρχετο κατ' εὐθείαν, ἀλλ' ἔλαβεν ἄλλον δρόμον μακρύτερον μεταξὺ δρυμῶν καὶ δασῶν, ἵνα μὴ τὸν ἐννοήσωσιν ἴσως, ἔτελείωσαν καὶ ἐσβέσθησαν οἱ φανοί, ὥς δὲν ἔδλεπον οἱ στρατιῶται τὸν δρόμον, καὶ περιπλανῶντο ἔνθεν κακεῖθεν, καὶ μόλις ὅτε ἔγινε ἡμέρα, ἐφάνη ἔμπροσθεν τῶν ἐχθρῶν. Ὅθεν ἐγίνε μὲν σύγχυσις μεγάλη καὶ θόρυβος πρὸς εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, ὁμοῦς τότε ἔγιναν καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ (α), καὶ ἡ πέρσις ἠνάγκασε τὸν Μάνιον νὰ ἀντισταῖῃ. Οἱ Ῥωμαῖοι ἔμαθον, ὅτι οἱ Ἐλέφαντες φοβοῦνται τὸ πῦρ. Ὅθεν κατεσ-

(α) Τὰ ἱερὰ ταῦτα καὶ οἱ Οἰκονοὶ ἐγίνοντο ποτε καλὰ, ποτε κακὰ, κατὰ τὴν γνώμην τῶν στρατηγῶν. Ὅρα περὶ τούτων ἐν τῇ Ἔργυρῳ.

κεύασαν βέλη τινα, και ἔρριπτον αὐτὰ μηχανικῶς, τὰ ὁποῖα εἶχον εἰς τὰς ἀκίδας ὑλῆν θειώδη και πισσώδη καιομένην, ὡς εἰ ἔπιπτον εἰς τοὺς πύργους, ἔκαίοντο οἱ πύργοι (α), και ἔπιπτεν ὕστερον τὸ πῦρ εἰς τὸ σῶμα τῶν Ἐλεφάντων, και κατετάραττεν αὐτούς. Ἄν πάλιν ἔπιπτον εἰς τὸ σῶμα, ἔκαμναν τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν ταχύτερον.

β. πδ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Μάνιος, και ἀπαντήσας τὰς προφυλακὰς τοῦ Πύρρου, ἐπέπεσε μετ' αὐτὴν ὀρμῆν, ὡς ἐφόδισεν αὐτὰς, και ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ὅπου ἐφρουεῦθησαν ἱκανοί, ἔμειναν και τινες Ἐλέφαντες ἀιχμάλωτοι. Αὕτη ἢ μικρὰ νίκη ἔδωκε πολὺ θάρρος εἰς τοὺς Ῥωμαίους, και δειλίαν εἰς τοὺς ἄλλους. Ὅθεν ἐτόλμησεν ἔπειτα και κατέβη εἰς τὴν πεδιάδα ὁ Μάνιος, ἐνθα συνεκροτήθη μάχη γενικὴ. Πρώτου μὲν ἔτρεψε τὸ ἐν κέρας τοῦ Πύρρου ὕστερον ὅμως ἐξενοχώρησεν αὐτὸς τὸ ἄλλο, ὅπου ἦσαν οἱ Ἐλέφαντες, και τὸν ἐδίωξεν ἕως εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ. Εἶχεν ὅμως στρατεύμα πολὺ, και

(α) Ἐπάνω εἰς τὴν βᾶχην τῶν Ἐλεφάντων εἶχον πύργους, και ἐκεῖθεν ἀμάχοντο ἱκανοὶ στρατιῶται.

τὸ μὲν ἐμάχετο, τὸ δὲ ἄλλο ἐκάθητο εἰς τὸ
 στρατόπεδον ἑτοιμον. Ὄθεν ἀναγκαζόμενος τότε,
 ἔκραξε καὶ ἐκείνο. Τοῦτο τὸ πρόσφατον στρατεύ-
 μα κατέβη πλαγίως ἀπὸ τῶν λόφων, καὶ ἔρριπ-
 του τὰ ρηθέντα βέλη εἰς τοὺς Ἐλέφαντας, αἵ-
 τινες κατεταράχθησαν, καὶ ἔφευγον ὀπίσω, καὶ
 πρὸς τὸ ἄλλο κέρας, ὅπου ἦτον τὸ συμμαχικὸν
 στρατεύμα, μὲ τοιαύτην ὀρμὴν, ὥστε κατετάρα-
 ξαν αὐτὸ, καὶ οὕτως ἔφερον εἰς ἀταξίαν ὅλην
 τὴν παράταξιν, καὶ πλείον δὲν ἦτον καιρὸς νὰ
 ἀντιταχθῆ. Τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς εὐίκτησε τὸν
 Πυρρὸν εἰς ταύτην τὴν τρίτην καὶ τελευταίαν
 κατὰ Ῥωμαίων μάχην. Ὄθεν λέγει ὁ Φλώρος,
 ὅτι δὲν εὐίκτησαν οἱ Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ἢ ἐφευρέσει
 τῶν μηχανικῶν βελῶν, ἔδωκε φανεράν νίκην εἰς
 τοὺς Ῥωμαίους· ἐπειδὴ εἰς τὴν πρώτην εὐική-
 θησαν φανερά· ἢ δὲ δευτέρα ἐμεινε ἀμφίλογος (α).
 Ὁ Ἄυτος λέγει, ὅτι ἐφόνευσαν ἐνταῦθα εἰκο-

(α) Sic caedem feræ, quas primam victoriam abstul-
 erant, secundam parom fecerant, Tertiam sine Con-
 troversia Tradidere. Α'. 18. Δηλαδή, οἱ Ἐλέφαντες,
 οἱ ἀρπάζσαντες τὴν πρώτην νίκην τῶν Ῥωμαίων, καὶ κα-
 τασχῆσαντες ἀμφίλογον τὴν δευτέραν, ἔδωκαν αὐτοῖς φανε-
 ρὰν τὴν τρίτην.

σι ἑξ χιλιάδας σράτευμα τοῦ Πύρρου, ἔλαβον
καὶ χιλίους τριακοσίους αἰχμηλώτους, καὶ ὀκ-
τῶ Ἐλίφαντας.

§. πβ. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Πύρρος ὄνε-
χώρησεν εἰς τὰ Τάραντα, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἦλθον
εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ, καὶ ἰδόντες τὴν τάξιν
καὶ κατασκευὴν τοῦ στρατοπέδου, ἔμειναν ἐκστατικοί.
Ἐπειδὴ αὐτοὶ ἕως τότε δὲν ἴξευρον πῶς γίνονται
τὰ στρατόπεδα προνοητικῶς εἰς ἀνάπαυσιν τοῦ στρα-
τοῦ, καὶ ἀσφάλειαν παντὸς ἐναντίου· ἀλλ' ἔζη-
ναν τὰς σκηναὺς ὡς οἱ ποιμένες ὅπως ἤθελεν ἕκα-
στος, χωρὶς ἄλλην προνοητικὴν προφύλαξιν, καὶ
οὕτως ἐστρατοπέδευον διεσπαρμένοι ὡς τὰ πρό-
βατα. Ὅθεν ἐθαύμασαν ὅταν εἶδον τὸ στρατόπε-
δον τοῦ Πύρρου, τὸ ὁποῖον ἦτον ὡς πόλις πε-
ριτειχισμένη, καὶ περικλείετο εἰς αὐτὸ ὅλον
τὸ σράτευμα, αἱ μηχαναὶ, ἡ ἀποσκευὴ, αἱ τρο-
φαί, καὶ πάντα τὰ ἀναγκαῖα. Ἐπειτα ἦτον διη-
ρημένου ἀναλογικῶς, εἰς διάφορα μέρη, καὶ ἕ-
καστου μέρους προσδιωρισμένου· ποῦ νὰ εἶναι ἡ
ἀποσκευὴ, ποῦ αἱ μηχαναὶ, ποῦ ὁ στρατηγός,
ποῦ τὰ διάφορα τάγματα τοῦ στρατοῦ, ποῦ αἱ
πύλαι, καὶ τὰ λοιπὰ, ὥστε νὰ εἶναι πάντα πρό-
χειρα καὶ εὐκόλα, καὶ διὰ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ

εὐκολίαν τοῦ στρατοῦ, καὶ διὰ τὴν εἰσοδὸν καὶ ἐξοδὸν, ὅταν τύχη χρεία, χωρὶς νὰ συμβαίῃ δυσκολία, ἢ ἀταξία. Ἐκτοτε λοιπὸν ἔμαθον οἱ Ῥωμαῖοι τὸν τρόπον τούτου τῶν στρατοπέδων, ὁ ὁποῖος ἦτον ἄγνωστος πρότερον εἰς τὴν Ἰταλίαν (α). Ὁ Πύρρος εἰδίδαξεν αὐτοὺς καὶ νὰ πολεμοῦν, καὶ νὰ γένουν κύριοι τῆς οἰκουμένης. Ἐπειδὴ ὁ Πύρρος ἦτον τότε ὁ πρῶτος στρατηγὸς τῆς οἰκουμένης, καὶ ἐνεκλήθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. Ὅθεν οἱ μὲν Ῥωμαῖοι ἐπῆρθησαν, τὰ δὲ ἔβη τῆς Ἰταλίας κατεπλάγησαν, καὶ ἐξενευρώθησαν, καὶ οὕτως ἐκλίναν τὸν αὐχένα εἰς τοὺς Ῥωμαίους, οἳ τινες εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐκυρίευσαν ὅλην τὴν Ἰταλίαν, ἔπειτα ἐπέρασαν καὶ εἰς τὴν Σικελίαν κατὰ τῶν Καρχηδονίων, καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν Λιβύαν.

§. πς'. Ὁ δὲ Πύρρος καθήμενος εἰς τὰ Τάραντα ἐσυλλογίζετο, πῶς νὰ ἀπατήσῃ τοὺς Ῥωμαίους νὰ μὴ τὸν διώξωσι, καὶ τοὺς συμμάχους αὐτοῦ, νὰ μὴ τὸν ἀφήσωσιν ἕως νὰ φύγῃ εἰς τὴν Ἥπειρον. Ἐν τούτοις ἐφθασαν οἱ πρίσβεις ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ Μακεδονίας μὲ τὰ γράμματα

(α) Φροντίν. Δ'. α'. 130.

τῶν βασιλείων, εἰς τὰ ὁποῖα ἔγραφον, ὅτι δὲν δύνανται νὰ πέμψωσιν οὐδεμίαν βοήθειαν. Αὐτὸς ὅμως εἶπε πρὸς τοὺς πρίσβεις, νὰ λέγωσιν ὅτι ἔρχεται βοήθεια· ἔπειτα καλίσσας τοὺς πρωτίτους τῶν Ἡπειρωτῶν καὶ Ταραυτίων, συνεκρότησε συνέδριον, καὶ εἶπεν, ὅτι ἔρχεται βοήθεια ἰκανὴ ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ Μακεδονίας, καὶ νὰ μὴ φοβῶνται, ἀλλὰ νὰ ἠσυχάζωσιν. Οὗτος ὁ λόγος διεδόθη πανταχοῦ, καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ῥωμαίων· ὅθεν οἱ μὲν Ῥωμαῖοι ἠσυχάζου. Αὐτὸς δὲ τὴν αὐτὴν νύκτα ἔβαλε τὸ στρατεύμα εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἡπειρον κατὰ τὰ Κεραύνια ὄρη. Ἄφηκε δὲ εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ταραυτίων, ὡς φρούραρχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἑλίου, καὶ τὸν σύμβουλον Μίλωνα· ἐπειδὴ ὑπεσχέθη νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν, καὶ ἀφήκεν αὐτοὺς δηλαδὴ εἰς βεβαίωσιν, καὶ φύλαξιν αὐτῶν (α).

§. πζ. Εἴρηται, ὅτι ἐπέρασεν εἴκοσι χιλιάδες πεζόν, καὶ τρεῖς χιλιάδες ἵππικόν στρατεύμα ἐκ τῆς Ἡπείρου εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἐπολίμησε δὲ ἐξ χρόνου εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἡπειρον, ἔχων ὀκτὼ χιλιά-

· (α) Πανσαντίας. Ἀττικ. ιγ. Ἰουστῖν. Κζ. 3.

δας πεζούς, καὶ πεντακασίους ἵππους· χρήματα ὅμως δὲν εἶχε νὰ θρέψῃ μὴτε αὐτούς. Τὸ δὲ ὕψος τῶν φρονημάτων, ἢ μεγαλοψυχία καὶ γενναιότης, ἦσαν πάλιν τὰ αὐτὰ, ἀναλόγωτα, ἀταπεινώτα καὶ ἀκλόνητα. Ὅθεν ἐζήτηε ἄλλου πόλεμον, ἵνα θρέψῃ τοὺς στρατιώτας. Πλησιέστερος δὲ τόπος διὰ πόλεμον τότε καὶ ἀρπαγὴν ἦτον ἡ Μακεδονία, εἶχε καὶ πρόφασιν καλήν, ἐπειδὴ δὲν ἔσειλεν ὁ Ἀντίγονος βοήθειαν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ὅθεν ἔλαβε καὶ μερικοὺς Γαλάτας μισθωτοὺς, καὶ ἄφ' οὗ ἀνέπαυσευ ὀλίγον τὸ στρατεύμα, ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου, καὶ ἐστράτευσευ εὐθύς εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀρπάσῃ καὶ νὰ λεηλατήσῃ μόνου· διότι ἡ δύναμις αὐτοῦ καὶ ἡ λοιπὴ παρασκευὴ δὲν ἦτον διὰ ἐπιχείρησιν μεγαλητέρων ἔργων. Ἐπειδὴ ὅμως ἔλαβεν εὐκόλως τινὰς πόλεις, ἔπειτα ἠύτομόλησαν καὶ δύο χιλιάδες στρατιῶται τοῦ Ἀντιγόνου πρὸς αὐτὸν, ἀπεφάσισε νὰ ἰσθμίσῃ καὶ πρὸς τὸν Ἀντίγονον, καὶ ἔφθασεν αὐτοῦ εἰς τὰ στενά τῆς Θεσσαλίας μεταξὺ Φερῶν καὶ Λαρίσης, ὅπου κατετάραξεν ὅλην τὴν φάλαγγα αὐτοῦ. Εἶχε καὶ ὁ Ἀντίγονος πολλοὺς Γαλάτας μισθοφόρους, καὶ ἑλέφαντας ὁμοίως, καὶ

οὔτοι ἦσαν ἢ ὀπισθοφυλακὴ τῆς φάλαγγος, ὅπου εἶχον καὶ τοὺς Ἐλέφαντας. Οἱ Γαλάται τοῖνυν ἀντεστάθησαν ἀνδρείως, καὶ ἔγινε μάχη σφοδρὰ, ὥστε κατεκόπησαν οἱ πλείστοι. Οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν Ἐλεφάντων ἀναγκασθέντες, παρεδόθησαν αἰχμάλωτοι ὁμοῦ μετὰ τοὺς Ἐλέφαντας. Ἐπειτα δὲ ὤρμησεν εἰς τὴν φάλαγκα τοῦ Ἀντιγόνου, ἣ ὅποια ἦτον τεταραγμένη καὶ πεφοβισμένη, διὰ τὴν δυσυχίαν τῆς ὀπισθοφυλακῆς. Ὄθεν καὶ δὲν εἰδέχτο μάχην, ἀλλ' ἔφευγεν. Ὁ δὲ Πύρρος ἀπλώνων τὴν χεῖρα, ἔκραζε κατ' ὄνομα τοὺς στρατηγοὺς καὶ ταξιάρχους τοῦ Ἀντιγόνου. Ταῦτα δὲ ἀκούοντες ἐκεῖνοι, ἠυτομόλησαν μετ' ὅλον τὸ πεζὸν στρατεύμα πρὸς αὐτόν.

§. πη'. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἔλθων ὁ Ἀντίγονος ἔφυγε πρὸς τὰ παραθαλάσσια, καὶ ἐκράτησε τινὰς πόλεις. Ὁ δὲ Πύρρος νομιζῶν ἔργον εὐδοξοῦ καὶ μέγιστον εὐτύχημα τὴν νίκην τῶν Γαλατῶν, ἀφιέρωσε τὰ κάλλιστα καὶ λαμπρότα ὄπλα αὐτῶν εἰς τὸ ἱερόν τῆς Ἡτωνίδος Ἀθηνᾶς, καὶ ἐπέγραψε τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα.

„Τοὺς θυρεοὺς ὃ Μολοσσὸς Ἴτωνίδι δῶρον
Ἀθῆνα

„Πύρρος ἀπὸ θρασέων ἐκρέμασεν Γαλατᾶν.

„Πάντα τὸν Ἀντιγόνου καθελῶν στρατὸν· οὐ
μείγα θαῦμα.

„Δίχμηται καὶ νῦν καὶ πάρος Διακίδαί.

Οἶον, „ Πυρρὸς ὁ Μολοσσὸς, φθείρας ὅλον τὸ
ζάτευμα τοῦ Ἀντιγόνου, ἀφείρωσε τὰς ἀσπίδας
ταύτας εἰς τὴν Ἰτωνίδα Ἀθηναῖν, τὰς ὁποίας ἔ-
λαβεν ἀπὸ τοὺς ἀνδρείους Γαλάτας. Τοῦτο ὅμως
δὲν εἶναι μείγα θαῦμα, ἐπειδὴ οἱ Διακίδαί ἦσαν
καὶ πρότερον καὶ τῶρα πολεμισταί^(α). Ἄλλοτε δὲ
ἀφείρωσε τὰς ἀσπίδας τῶν Μακεδόνων εἰς τὸν ἐν
Δωδώνῃ Δία, ἐπιγράψας καὶ τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα.

„Αἰ δὲ πετ' Ἀσπίδα γαίαν ἐπόρθησαν πολύ-
χρυσον,

„Αἰ δὲ καὶ Ἑλλάδι τὴν δουλοσύναν ἔπορον.

„Νῦν δὲ Διὸς ναῶ ποτὶ κίονας ὄρφανὰ κείται

„Τὰς μεγαλαυχίτου σκῦλα Μακεδονίας.

Οἶον αὐταὶ αἱ ἀσπίδες ἐπόρθησαν τὴν πολύχρυσον
Ἀσίαν. Αὐταὶ ἐδούλωσαν καὶ τὴν Ἑλλάδα, τῶ-
ρα ὅμως κρέμανται ἔρημοι εἰς τοὺς σῦλους τοῦ
ναοῦ τοῦ Διὸς, ἐπειδὴ ἐλήφθησαν λάφυρα ἀπὸ
τὴν μεγαλαυχὸν Μακεδονίαν (α).

§. πθ' Μετὰ δὲ ταῦτα ἐστράτευσε καὶ ἐκυ-

(α) Πausan. Ἄττικ. Ιγ'.

ρίευε τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Μακεδονίας, καὶ τέλος ἐκυρίευσε πάλιν τὰς Αἰγᾶς, καὶ ὀλίγον ἔλειπε νὰ κυριεύσῃ ὅλην τὴν Μακεδονίαν. Τότε ἀφῆκεν ἐκεῖ φρουρὰν τῶν Γαλατῶν, οἷτινες ἔσκαψαν, ὡς εἴρηται (α), τοὺς τάφους τῶν βασιλείων, καὶ ἐσύλησαν τὰ χρήματα· τὰ δὲ ὅσα αὐτῶν δισκόρπισαν. Ὄθεν ἐμίσησαν αὐτὸν πάλιν οἱ Μακεδόνες, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Γαλάτας. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεμψε καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν Ταράντων τὸν Μέλωνα καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἐλενον. Τὸν δὲ Πτολεμαίου τὸν προσδύτερον υἱὸν αὐτοῦ εἶχεν ὑποστρατηγόν. Τότε ἐνόμιζεν, ὅτι ἡ Μακεδονία εἶναι σχεδὸν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, καὶ ὠνειδίξε τὸν Ἀντίγονον, ὅτι δὲν ἐντρέπεται καὶ φορεῖ ἔτι τὴν βασιλικὴν χλαμύδα, ἡ ὁποία δὲν πρέπει πλεονεξ αὐτὸν, ὅς τις ἔπρεπε νὰ ἀφορῆ φόρεμα ἰδιωτικόν, καὶ ταπεινόν. Ὁ δὲ Ἀντίγονος διέτριβε τότε εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, συλλογίζομενος τί νὰ κάμῃ, καὶ συναΐζων μισθωτοὺς. Ὁ δὲ Πύρρος ἐπεμψε τὸν Πτολεμαῖον, καὶ ἐνέκνησεν αὐτὸν κατὰ κράτος, ὥς ἐφυγε μόνου μεδίσκα ἀνθρώπους. Πρὶν δὲ ὑποτάξῃ ἐντελῶς τὴν

(α) §. λδ'.

Μακεδουίαν, να ερευνῶσιν καὶ να διατάξῃ αὐτήν, ἔπεσεν εἰς ἄλλας ἐλπίδας ὀδεβαιωτέρας.

§. 4. Οἱ βασιλεῖς τῆς Σπάρτης τότε ὁ Ἄρρευσ καὶ Κλεώνυμος ἐσασίασαν, καὶ ἐμάχοντο (α)· ὁ Κλεώνυμος ἦτον βίαιος καὶ μοναρχικός, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶχον αὐτὸν εἰς ὑπόληψιν οἱ Σπαρτιάται, ὡς εἰσαίλευε μόνον ὁ Ἄρρευσ. Καὶ ὁ μὲν Κλεώνυμος εἶχε γυναῖκα πάγκαλου Χελιδωνίδα καλουμένην, ἣ ὁποία ἦτον ἐκ γένους βασιλικοῦ, θυγάτηρ τοῦ Λεωτυχίδου. Ὁ δὲ Ἄρρευσ εἶχε υἱὸν ἀκμάζοντα Ἀκρότατον καλούμενον (β). Ἡ δὲ Χελιδωνίς ἔπεσεν εἰς ἔρωτα βίαιον τοῦ Ἀκροτάτου, ὡς ἐγνώριζον τὸ πρᾶγμα ὅλοι οἱ Σπαρτιάται. Ὅθεν ὁ Κλεώνυμος μὴ ὑποφέρων οὔτε τὸ πολιτικὸν ὄνειδος, οὔτε τὴν οἰκιακὴν κατατασχύνην, ἔρχεται πρὸς τὸν Πύρρον, καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν να ἔλθῃ εἰς τὴν Σπάρτην, να κα-

(α) Ἡ Σπάρτη εἶχε πάντοτε δύο βασιλεῖς. Τὴν δὲ αἰτίαν τούτου, ὅρα ἐν τῇ Ἔργυρα περὶ Ἡρακλειδῶν. Τέμ. δ. Ὁ δὲ Κλεώνυμος οὗτος ἦτον ἀπόγονος τοῦ περιφήμου Παισανίου, τοῦ κρατηγῆσαντος ἐν Πλαταιαῖς κατὰ Μαρδονίου.

(β) Ἀκρότατος ὠνομίζετο καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Ἄρρωσ, καὶ πάππος τούτου τοῦ νέου Ἀκροτάτου.

ταγήσῃ αὐτὸν βασιλεῖα. Ὄθεν ὁ Πύρρος νομίζων, ὅτι δύναται νὰ κυριεύσῃ τὴν Πελοπόννησον μετὰ τὴν πρόφασιν ταύτην, ἀφῆκε τὴν Μακεδονίαν, ἐν ᾧ ἠτοιμάζετο νὰ στρατεύσῃ εἰς τὸ ἐνδότερον, καὶ ἐστράτευσε προθύμως εἰς τὴν Σπάρτην, ἔχων εἰκοσιπέντε χιλιάδας στρατιώτας πεζοῦς, Ἡπειρώτας, Μακεδόνας καὶ Γαλάτας· δύο χιλιάδας Ἴππεῖς, καὶ εἰκοσιτέσσαρας Ἐλέφαντας, καὶ ἐστρατοπέδευσεν εἰς τὴν Μεγαλόπολιν τῆς Ἀρκαδίας, ὡς κατατράχθη ἅπασα ἡ Πελοπόννησος, καθότι οὐδεὶς ἐπίστευεν, ὅτι ἦλθε διὰ τὴν αἰτίαν τοῦ Κλεωνύμου, ἀλλὰ δι' αὐτὴν τὴν Πελοπόννησον. Ἐθαύμαζον δὲ αὐτὸν τότε ὅλοι οἱ Ἕλληνας διὰ τὴν ἐκστρατείαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ διὰ τὴν κατὰ Ῥωμαίων καὶ Καρχηδονίων νίκην, ὡς λέγει ὁ Ἰουστίνος. Ἄυτὸς μὲν ἔλεγεν, ὅτι ἦλθε νὰ ἐλευθερώσῃ ὅλας τὰς πόλεις, ὅσας ἐξουσιάζει ὁ Ἀντίγονος. Οἱ δὲ Σπαρτιάται ἐπεμψαν πρέσβεις πρὸς αὐτὸν, νὰ ἐρωτήσωσι διὰ τὴν αἰτίαν τῆς ἐκστρατείας. Ἐκεῖνος δὲ εἶπε τὰ αὐτὰ καὶ πρὸς αὐτούς. Καὶ μάλιστα ἔλεγεν ὅτι θέλει νὰ ἔχῃ φίλαν καὶ εἰρήνην μετὰ αὐτούς, ἐπειδὴ ἐπιθυμεῖ νὰ σείλῃ τοὺς νεωτέρους υἱοὺς αὐτῆ ἐκεῖ, νὰ ἀνατραποῦν κατὰ τὰς νόμους τῆ Λυκούργου καὶ τὰ Λακωνικὰ ἤθη, ἀνδέχων

ται αὐτοὺς, ἵνα ὑπερτερῶσι κατὰ τοῦτο πάντας τῶς ἄλλους βασιλεῖς. Καὶ οὕτω καθυσύχασεν αὐτούς.

§. γα'. Ταῦτα λοιπὸν λέγων πρὸς ἅπαντας, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Λακωνίαν, καὶ ἤρξατο ἄρπάξαι καὶ λεηλατεῖν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων ἔλεγον αὐτῷ (α), ὅτι πρὶν κηρύξῃ πόλεμον, λεηλατεῖ ἀδίκως τὴν χώραν αὐτῶν, ἀπεκρίθη· Μήτε ἐσεῖς οἱ Σπαρτιάται προλέγετε εἰς ἄλλους, ὅτι ἔχετε σκοπὸν νὰ κάμητε. Ὅθεν μὴ ἀγανακτῆτε, εἰὰν μετεχειρίσθην Λακωνικὸν στρατήγημα ἐναντίου τῶν Λακωνίων. Ἐνας δὲ τούτων Μανδρικίδας καλούμενος, εἶπε Λακωνισί (β)· Αἰ μὲν ἐσσι τύγε θεὸς, οὐ δὲν μὴ πάθωμεν· οὐ γὰρ ἀδικεῖμεν. Αἱ δ' ἄνθρωπος, ἔσται καὶ τεῦ κάρρων ἄλλος. Δηλαδή· "Αὐ εἶσαι θεός, δὲν θέλωμεν πάθῃ κακὸν, ἐπειδὴ εὖεν σὲ ἠδικήσαμεν. "Αὐ ὅμως εἶσαι ἄνθρωπος, θέλει εὐρεθῆ καὶ ἄλλος ἰσχυρώτερος ἀπὸ ἐσέ. Μετὰ δὲ ταῦτα κατέβαιεν εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὸ

(α) Σπαρτιάται καὶ Λακεδαιμόνιοι εἶναι οἱ αὐτοί· ἐπεὶ δὴ Λακωνία ὀνομάζεται ἡ χώρα, καὶ Λακεδαιμόνων καὶ Σπάρτη ἡ μητρόπολις αὐτῶν.

(β) Οἱ Λάκωνες Δωριεῖς οὗτοι, ὠμίλου τὴν Δωρικὴν διάλεκτον.

εσπέρας εἰς τὴν πόλιν. Ὁ μὲν Κλεώνυμος ἔλεγε, νὰ ὀρμήσῃ εὐθύς, ἵνα κυριεύσῃ τὴν Σπάρτην μετ' ἑφοδόν. Καὶ μάλιστα οἱ οἰκιακοὶ τοῦ Κλεωνύμου παρεσκευάσαν καὶ δεῖπνον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἵνα δειπνήσῃ ἐκεῖ ὁ Πύρρος. Ἄυτὸς ὅμως ἐφοβήθη μήπως εἰς τὸ σκότος διαρπάσωσιν οἱ σφάτιωται τὴν πόλιν. Ὄθεν εἶπεν, αὔριον κυριεύομεν αὐτὴν τὴν ἡμέραν, νομίζων εὐκολοῦ τὴν ἄλωσιν, διότι οἱ Σπαρτιάται ἦσαν ὀλίγοι καὶ ἀνέτοιμοι, καὶ μάλιστα ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Ἄρευσ ἦτον τότε εἰς τὴν Κρήτην, καὶ ἐπολέμει μετὰ τοὺς Γορτυνίους (α). Καὶ οὕτως ἐσρατοπέδευσε, νομίζων, ὅτι οἱ Σπαρτιάται δὲν θείλου τολμήσῃ νὰ λάβουν ὄπλα.

§. 43'. Ἡ Σπάρτη ὑπέφερε καὶ πρότερον πολέμους καὶ πολιορκίας τοῦ Δημητρίου, καὶ ἦτον ἔκτοτε ὠχυρωμένη μετὰ χαρακώματα καὶ τείχη καὶ σφυρώματα εἰς ὅλα τὰ ἐπίμαχα μέρη. Τότε δὲ ἀφ' οὗ ἐνύκτωσεν, οἱ Σπαρτιάται συμβουλευθέντες ἀπεφάσισαν, νὰ στείλωσι τὰς γυναῖκας εἰς τὴν Κρήτην, καὶ νὰ μείνωσι μόνον οἱ ἄνδρες εἰς τὴν πόλιν. Αἱ γυναῖκες ὅμως ἀντεσθένησαν, καὶ μάλιστα

(α) Ἡ Γόρτυν ἦτον τὸ παλαιὸν πόλις ἐπίσημος τῆς Κρήτης. Νῦν δὲ, κόμη, Νόσι Κιασέλι ὀνομαζομένη ἔχει καὶ πολλὰ ἀρχαῖα εἰρηπία.

ἡ Ἀρχίδαμία θυγάτηρ τοῦ βασιλείως, λαμβάνει
 ξίφος εἰς τὰ χεῖρας καὶ ἔρχεται εἰς τὸ συνέδριον,
 εὖθα ἐπέπληξε τοὺς Ἐφόρους, λέγουσα· Νομί-
 ζετε, ὅτι πρέπει νὰ ζήσωσιν αἱ γυναῖκες, ἀφ' οὗ
 χαθῆ ἡ Σπάρτη; ὁ δὲ Πολύαινος (α) λέγει αὐτὴν
 Ἀρχίδαμιν, καὶ θυγατέρα τοῦ βασιλείως Κλεά-
 दा (β). Καὶ ὅτι ἔγινε πρότερον μάχη ἔμπροσθεν
 τῆς πόλεως, καὶ ἐνικήθησαν οἱ Σπαρτιάται, ἔ-
 πειτα ἀπεφάσισαν νὰ πέμψωσι τὰς γυναῖκας καὶ
 τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς τὴν Κρήτην. Μετὰ δὲ ταῦτα
 ἔσκαψαν τάφρον (γ) παράλληλον μετὸ στρατόπε-
 δον τοῦ Πύρρου, καὶ πρὸς τὰς ὄκρας ἔστησαν ἀ-
 μάξας κατὰ σειράν, καὶ τὰς ἔχωσαν εἰς τὴν γῆν
 ἕως εἰς τὴν μέσην τῶν τροχῶν, ἵνα ἔχωσιν αὐ-
 τὰς ὀπίσθεν ὡς τεῖχος καὶ ἔρεισμα, ὅταν τὰς βιάζωσιν
 οἱ Ἐλέφαντες. Εἰς τὴν τάφρον ταύτην εἰργάζον-

(α) Η'. μδ'.

(β) Ἄγνωστος ὅμως τίς ἦτον οὗτος ὁ Κλεάδας· ἐπειδὴ
 τοιοῦτον ὄνομα δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸν κατάλογον τῶν Λα-
 κωνικῶν βασιλέων. Ἀναφέρει δὲ καὶ ἀνωτέρω τουτο τὸ
 ὄνομα, Η'. λδ'. Ἄλλ' ἡ Λατινικὴ μετάφρασις λέγει αὐτὸν
 Κλεάνδρον. Ἄλλ' οὔτε Κλεάνδρος εὕρισκεται βασιλεὺς Λα-
 κεδαιμονίων, ἀλλὰ Κλεομβρότες.

(γ) Χαντάκι.

το οἰγίρουτες, ἔπειτα ἦλθον αἰγυυσαῖκες καὶ παρ-
θίνοι ἐνδεδυμένοι ὅπως ἐδυήθησαν, καὶ ἐδοή-
θουν, ὥστε κατεσκεύασαν αὐταὶ τὸ τρίτον μέρος
τῆς τάφρου. Τὸ μὲν μάκρος αὐτῆς ἔγινεν ὀκ-
τὼ πλέθρα (α), τὸ δὲ πλάτος ἕξ πηχῶν, τὸ δὲ
βάθος τεσσάρων. Οἱ δὲ νεώτεροι, ὅσοι ἔμελλον
να πολεμήσωσιν, ἠσύχαζον ὅλην τὴν νύκτα.

§. γγ'. Ἀφ' οὗ ἔγινεν ἡμέρα, καὶ ἤρξατο να
κινῆται ἡ φάλαγξ τοῦ Πυρρῶ, ἔφερον αἰγυυσαῖκες
τὰ ὅπλα καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τοὺς νέους, λέγου-
σαι, να φυλάξωσι τὴν τάφρον γευυαίως, σοχαζό-
μενοι, ὅτι εἶναι ἡδισον πρᾶγμα, να νικοῦν ἔμ-
προσθεν εἰς τὰ ὄμματα τῆς πατρίδος, καὶ ἔνδο-
ξον, να ἀποθνήσκωσιν ἀναμεταξὺ εἰς τὰς χεῖρας
τῶν μητέρων καὶ γυναικῶν αὐτῶν διὰ τὴν δόξαν
τῆς Σπάρτης. Τοιαύτη ἦτον ἡ προθυμία ὅλων
τῶν γυναικῶν τῆς Σπάρτης, καὶ ὁ διάπυρος πρὸς
τὴν πατρίδα ζήλος. Μόνου δὲ ἡ Χελιδωνίς ἀπε-
χωρίσθη, καὶ κατακληθθεῖσα εἰς τὸν θάλαμον αὐ-
τῆς, ἠτοίμασε τὸ σχοινίου να κρεμασθῆ, ἂν νι-
κήσῃ ὁ Πυρρῶς, να μη πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ

(α) Τὸ πλέθρον ἦτον τὸ ἕκτον μέρος τοῦ σταδίου, καὶ
εἶχε μήκος ἑκατὸν ποδῶν γεωμετρικῶν.

Κλεωνύμου. Ὁ δὲ Πύρρος ἐφώρμησεν εἰς τὴν τάφρον μὲ τοὺς ὀπλίτας καὶ ἠγωνίζετο, νὰ βιάσῃ τοὺς Σπαρτιάτας. Ἀλλ' ἡ γῆ ἦτον μαλακῆ, ὅπου ἔρριψαν τὸ γῶμα τῆς τάφρου, καὶ οἱ στρατιῶται αὐτοῦ δὲν εἶχον βάσειν σερεάν, νὰ μάχωνται καὶ νὰ προχωροῦν. Οἱ δὲ Σπαρτιάται ἀνθίσαντο συνασπιζόμενοι εἰς τὸ σῶμα τῆς τάφρου, ὥς ὁ ἀγὼν ἔγινε μέγας καὶ σφοδρός. Ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Πτολεμαῖος ἔχων δύο χιλιάδας Γαλάτας καὶ Χάονας ἐκλεκτοὺς, ὥρμησεν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου ἦσαν αἱ ἄμαξαι, καὶ ἠγωνίζετο νὰ περάσῃ τὴν τάφρον. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἄμαξαι ἦσαν πυκναὶ καὶ εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς ἐμπηγμέναι, ἐδυσκόλευον ὅχι μόνον τὴν ἐπιχείρησιν τούτων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπεράσπισιν καὶ ἀντίστασιν τῶν Σπαρτιατῶν. Τέλος δὲ ὑπερίσχυσαν οἱ Γαλάται, καὶ σχεδὸν ἐξέχωναν τοὺς τροχοὺς, καὶ ἔσυρον τὰς ἄμαξας πρὸς τὸν ποταμὸν (α), ὥς ἡνοιγον τὴν διάβασιν.

δ. γδ. Τοῦτου τὸν κίνδυνον ἰδὼν ὁ Ἀκρότατος, ὅς τις ἦτον εἰς τὸ ἄλλο μέρος, λαμβάνει

(α) Οὗτος ὁ ποταμὸς εἶναι ὁ Ἐυρώτας, τὸ νῦν βασιλικὸν ποταμὸν, ὃς τις ἔτραχε πλησίον τῆς Σπάρτης.

τριακοσίους Σπαρτιάτας, καὶ τρέχει διὰ μέσου τῆς πόλεως, νὰ ἔλθῃ ὀπισθεν τοῦ Πτολεμαίου. Ὁ δὲ Πτολεμαῖος δὲν εἶδεν αὐτὸν, διότι τὸν ἔκρυπτον τὰ κοιλῶματα τῆς τοῦ· καὶ οὕτως ἐπέπεσεν εἰς τὰς ὀπισθινούς Γαλάτας, καὶ ἠνάγκασεν αὐτοὺς νὰ ἐπι-
 σρέψωσι πρὸς αὐτόν. Ἐκεῖ ἐγινε πολὺς ὄθισμός καὶ ἀναθρασμός μεταξὺ τῶν ἀμαξῶν καὶ τῆς τάφρου, ὥστε ἔπεσον πολλοὶ. Τέλος δὲ ἀπέκρουσαν αὐτοὺς οἱ Σπαρτιάται, καὶ ἐμαιταίωσαν τὴν ἐπιχείρη-
 σιν τοῦ Πτολεμαίου. Ἄπαντες δὲ οἱ Σπαρτιάται ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἔβλεπον τὸν ἀγῶνα τοῦ-
 του, καὶ τὸ ἀριστούργημα τοῦ Ἀκροτάτου. Ὄθεν ὅτε ἐπέστρεφε διὰ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχετο πάλιν εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, καταϊματωμένος καὶ ἐπαιρόμενος διὰ τὴν νίκην, ἐφαίνετο πρὸς τὰς Λακαίνας μεγαλήτερος καὶ ὠραιότερος, ὥστε ἐ-
 ζηλοτύπησαν τὴν Χελιδωνίδα, ἣτις ἠξιώθη νὰ ἔ-
 χῃ τοιοῦτον ἐρασίην. Τινὲς δὲ γέροντες ἠκολού-
 θουν αὐτὸν κράζοντες μεγαλοφώνως· Πήγαινε,
 Ἀκρότατε, καὶ εὐφραίνου με τὴν Χελιδωνίδα,
 μόνου παιδάς ἀγαθοῦς νὰ γεννήσῃς εἰς τὴν Σπάρ-
 την. Κατὰ δὲ τὸ ἄλλο μέρος, ὅπου ἐσρατήγει ὁ Πύρρος τὴν προσβολὴν, ἀντετάθησαν ὡς λείον-
 τες οἱ Σπαρτιάται. Εἷς δὲ τούτων Φύλλιος

ὀνομαζόμενος ἀφ' οὗ ἐφόνευσε πολλοὺς ἐχθροὺς, καὶ κατετραυματίσθη πανταχοῦ, δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ σταθῇ ὄρθιος, ἀλλ' ἐκλονίζετο νὰ πέση. Ὅθεν ἀφήκεν ἄλλον εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἔπειτα ἀνεχώρησεν ὀλίγον πρὸς τὸ ἐνδοότερον, ὅπου ἴσαντο αἱ τάξεις τῶν Σπαρτιατῶν εἰς τὰ ὄπλα, καὶ ἐκεῖ ἔπεσε καὶ ἀπέθανε, ἵνα φυλάξωσι τὸ σῶμα αὐτοῦ οἱ συμπολίται, νὰ μὴ λάβωσιν αὐτὸ οἱ ἐχθροὶ, ἀλλὰ νὰ τὸ θάψωσιν εἰς τὴν φίλην πατρίδα κατὰ τοὺς νόμους αὐτῆς. Τέλος δὲ ἔφθασε τὸ σκότος τῆς νυκτὸς, καὶ τότε μόνον ἔπαυσεν ἡ μάχη.

§. 46. Ταύτην τὴν νύκτα ἠσυχάζου φυλάττοντες καὶ ἐτοιμαζόμενοι ἀμφοτέρωθεν, νὰ ἀρχίσωσι πάλιν τὸ πρῶτ' τὴν μάχην. Ὁ δὲ Πύρρος εἶδεν ὄνειρον, ὅτι ἔρριπτε κεραυνοὺς εἰς τὴν Σπάρτην, ὥστε ἀναψῆ καὶ ἐκαίετο ὅλη ἡ πόλις. Αὐτὸς δὲ ἐχαίρετο θεωρῶν τὴν φλόγα, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν χαρὰν ἐξύπνησε, καὶ ἐκέλευσε νὰ ἐτοιμάσωσι τὸ στρατευμα εἰς μάχην. Ἐπειτα διηγήθη τὸ ὄνειρον εἰς τοὺς φίλους αὐτοῦ, συμπεραίνων καὶ προλέγων μάλιστα, ὅτι μέλλει νὰ κωρευθῆ κατὰ κράτος τὴν Σπάρτην. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπίστευον ἅπαντες. Εἰς δὲ ταύτων Λυσίμα-

χος ὀνομαζόμενος, ἔλεγε τὸ ἐναντίου. Φοβοῦμαι, εἶπε, βασιλεῦ μήπως προσημαίνει ὁ θεὸς τὸ ἐναντίου· ἐπειδὴ ὅπου πέσῃ κεραυνός, ὁ τόπος ἐκεῖνος μένη ἄβατος, ἱερὸς τοῦ Διὸς νομιζόμενος. Ἴσως ἐννοεῖ τὸ ὄραμα, ὅτι καὶ ἡ Σπάρτη εἶναι ἄβατος καὶ ἀνάλωτος, καθὼς ἐκεῖνοι οἱ τόποι (α). Ὁ δὲ Πύρρος εἶπεν· αὐτὰ, ὦ Λυσιμάχε, τὰ οὐεῖρατα καὶ τὰ ἄλλα τὰ τριαῦτα, εἶναι λόγοι τῆς Πυλαϊκῆς (β) ὀχλαγωγίας καὶ ἀμαθίας. Ἐγὼ δὲ προσάζω, νὰ ἀρπάσῃ ἕκαστος τὰ ὄπλα γευναίως καὶ προθύμως, καὶ νὰ λέγῃ πρὸς ἑαυτὸν.

Ἰ, Εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ Πύρρου (γ). Οἶον, ἐν μόνου σημείου, ἢ οὐεῖρου εἶναι κάλλιρον, νὰ πολεμῶμεν διὰ τοῦ Πύρρου.

(α) Οἱ ἀρχαῖοι, ὅπου ἐπιπτε κεραυνός, περιέφραττον τὸν τόπον ἐκεῖνον, νὰ μὴ πλησιάζωσι πλέον μῆτε ἄνθρωποι, μῆτε ζῶα.

(β) Ἴσως ἀπὸ τῆς Πυλαϊκῆς, Ἀμφικτυονικῆς συνόδου, ὅπου ἐσυνάζοντο πολλοὶ ἄχρηστοι, καὶ καταφλυαροῦν ἐξῆσθαι τοῦ βουλευτηρίου. Σουῖδ. Βαχίν. Πυλ.

(γ) Παρώδησε τὸν ρίχον τοῦ Ὀμήρου·

Ἰ, Εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτριου.

§. 45'. Ἄφ' οὗ εἶπεν αὐτὰ, ἐσηκώθη καὶ παρεσκεύαζε τὴν προσβολὴν, καὶ εὐθύς ὅταν ἔλαμψε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἐπέπεσε πάλιν εἰς τὴν τάφρον. Ἄλλ' οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀνθίσταντο πάλιν μὲ τὴν αὐτὴν ἀφοδίαν καὶ προθυμίαν. Ἐδραμον δὲ καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ ἐδοθήθουν μὲ ὅ,τι ἐδύναυτο. Ἄλλαι μὲν ἔδιδον τὰ βίβλη εἰς τοὺς τοξότας, ἄλλαι δὲ ἔφερον φαγητὰ καὶ ποτὰ, νὰ φάγωσι καὶ νὰ πλώσιν οἱ μαχόμενοι· ἄλλαι πάλιν ἐλάμβανον τοὺς τετρωσκομένους καὶ ἐπεμελοῦντο τὰς πληγὰς αὐτῶν, καὶ ἄλλαι κατεγίνοντο εἰς ἄλλα, μὲ ζῆλου καὶ προθυμίαν ἀπερίγραπτου (α). Οἱ δὲ Μακεδόνες τοῦ Πύρρου ἠγωνίζοντο νὰ γεμῆσωσι τὴν τάφρον, φέροντες ξύλα, πέτρας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ ῥίπτουτες αὐτὰ ἐπάνω εἰς τὰ σώματα καὶ εἰς τὰ ἔπλα τῶν φρουραμένων, ὥς οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔτρεψαν τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐκεῖ, καὶ κατεγίνοντο νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐπιχείρησιν τῶν Μακεδόνων, μαχόμενοι καὶ ἀνθιστάμενοι ἰσχυρῶς. Ἐν ᾧ τοιούτων ἠγωνίζοντο αὐτοὶ ἐκεῖ, ἐφώρμησεν ὁ Πύρρος μὲ τὸ ἵππικόν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς τά-

(α) Πλάτων. Η'. μθ'. Πλούταρχ. Πύρ. κθ'.

φρου, ὅπου ἦσαν αἱ ἀμαξαι, καὶ βιάσας ἐκείνους, οἷτινες ἐφύλαττον ἐκεῖ, ἐπέρασε τὴν τάφρου, καὶ ἐχώρει μαχόμενος πρὸς τὴν πόλιν. Ὅθεν οἱ μὲν ἀνθιστάμενοι ἐκεῖ ἔκραζον τοὺς ἄλλους εἰς βοήθειαν· αἱ δὲ γυναῖκες ἔτρεχον ἔνθεν κακεῖθεν μὲ κραυγὰς καὶ ἀλαλαγμούς. Ὁ Πυρρὸς ὁμῶς προχωρῶν καὶ ἐξωθῶν τοὺς ἐναντιουμένους, ἐπλησίαζε πρὸς τὴν πόλιν. Ἐν τούτοις δὲ ἐπληγῶθη ὁ Ἴππος αὐτοῦ μὲ βέλος Κρητικὸν εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ κατεταράχθη τόσου ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς θανατηφόρου πληγῆς, ὥς ἐπήδησεν ἐξαίφνης, ταραττόμενος καὶ φρυάττων, καὶ ἔρριψεν αὐτὸν κατὰ γῆς εἰς τόπον κρημνώδη καὶ ὀλισθηρὸν. Τοῦτο δὲ βλέποντες οἱ φίλοι, ὑπασπίζουσαι καὶ δορυφόροι, ἔδραμον νὰ τὸν λάθωσι, καὶ ἔγινε θόρυβος πολὺς καὶ σύγχυσις περὶ αὐτὸν. Κατὰ ταύτην δὲ τὴν περίρυσσιν ὤρμησαν οἱ Σπαρτιάται τοξεύοντες, καὶ ἔτρεψαν αὐτοὺς ὅλους ὀπίσω. Μετὰ δὲ ταῦτα ἔπαυσε τὴν μάχην, σοχαζόμενος, ὅτι ἀναγκασίως πρέπει νὰ παραδῶσι οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐπειδὴ ἔπαθον πολὺ κακὸν, ὥς ἦσαν σχεδὸν ὅλοι καταπληγωμένοι, ἐφρονεῦθησαν καὶ πολλοί.

§. 45. Οἱ Σπαρτιάται τότε, ὡς ἐνόμιζε καὶ

ἔβλεπεν ὁ Πύρρος, ἦσαν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν. Ἄλλ' ἢ καλὴ τύχη τῆς πόλεως ταύτης, φαίνεται, ὅτι ἤθελε νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀρετὴν τῶν ἑκατοίκων, καὶ νὰ δείξῃ τὴν δύναμιν καὶ γενναιότητα αὐτῶν εἰς τοὺς μεγάλους κινδύνους καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν (α). Ἐπειδὴ ἀφῆκεν αὐτοὺς νὰ μάχωνται μόνοι, ἐν ὧσιν ἐδύνατον ἄφ' οὗ δὲ ἀπέκαμον, καὶ ἀπελπίσθησαν, ἔστειλεν εἰς αὐτοὺς βοήθειαν. Ἀφ' οὗ ἀφῆκεν ὁ Πύρρος τὴν Μακεδονίαν, ἐκυρίευσεν αὐτὴν πάλιν ὁ Ἀντίγονος. Ἐπειτα ἔτρεψε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν Πύρρον, σοχαζόμενος, ὅτι ἂν ἐξουσιάσῃ τὴν Πελοπόννησον, γίνεται ἰσχυρὸς ἐχθρὸς, καὶ δὲν ἐπιστρέφει πλέον εἰς τὴν Ἑπειρὸν, ἀλλὰ στρατεύει εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ὅθεν παρεσκευάζετο νὰ στρατεύσῃ κατ' αὐτοῦ. Ἐν ᾧ λοιπὸν ἦσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰς ἐκείνην τὴν ἀδυναμίαν καὶ ἀμηχανίαν, ἔφθασεν εἰς βοήθειαν αὐτῶν ὁ Φωκεὺς Ἀμεινίας στρατηγὸς τοῦ Ἀντιγόνου, ἐρχόμενος ἐκ τῆς Κορίνθου μετ' ἰσράτευμα ξενικόν. Εὐθύς δὲ μετὰ τοῦτον ἦλθε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Ἄρειος ἐκ τῆς Κρήτης, ἔχων δύο

(α) Πλούταρχ. κζ'.

χιλιάδας στρατιώτας. Ὄθεν ἐνεψυχώθησαν οἱ Σπαρτιᾶται, καὶ ἐπεμψαν τὰς γυναῖκας εἰς τοὺς οἴκους, καὶ τοὺς γέροντας, οἵτινες ἔλαβον τὰ ὄπλα ἐξ ἀνάγκης· ἔπειτα παρετάχθησαν εἰς τὴν μάχην μόνου οἱ νεοὶ καὶ ἄκμαστοι.

§. 47. Ὁ δὲ Πύρρος ἐφιλοτιμεῖτο τότε ἔτι μᾶλλον, νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν, ὅτε εἶχον οἱ Σπαρτιᾶται πολλὴν δύναμιν, διὰ μεγαλητέραν αὐτοῦ δόξαν. Ὄθεν ἐδοκίμασε πάλιν τὰς προσβολὰς, ἀλλ' ἀνωφελῶς· ἐπειδὴ ἀπεκρούετο μεφθοράν. Τέλος δὲ ἀφ' οὗ εἶδε τὸ ἀδύνατον, ἀνεχώρησε καὶ ἐλεηλάτει τὴν χώραν τῶν Λακεδαιμονίων, ἔχων σκοπὸν νὰ χειμάσῃ εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐπειδὴ ἐκεῖ ἔμελλε νὰ εὕρῃ τὸ πεπρωμένον τέλος. Οἱ δύο πρότεροι τοῦ Ἄργους τότε, ὁ Ἄριστίας καὶ Ἄρισιππος ἐσασίαζον, τῷ 271 ἔτι προ Χριστοῦ· καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἄρισιππος ἦτον φίλος τοῦ Ἀντιγόνου καὶ ἐκόλλεσεν αὐτὸν εἰς βοήθειαν, ὁ Ἄριστίας ἐκάλεσε τὸν Πύρρον. Ὁ δὲ Πύρρος ἀπὸ μίαν ἐλπίδα εἰς ἄλλην καταπτώων, καὶ προθυμούμενος νὰ ἀναπληροῖ ἄλλοθεν τὴν προτέραν ζημίαν καὶ ἀποτυχίαν, ἐσράτευσε εὐθύς εἰς τὸ Ἄργος, ὅτε ἤτοιμάζετο ὁ Ἀντίγονος νὰ στρατεύσῃ ἐκ τοῦ Ἄργους εἰς τὴν Λακε-

δαίμονα κατ' αὐτοῦ. Τότε ὁ Ἄρειος βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων, ἐσράτευσεν ἄλλοθεν, καὶ προφθάσας, κατέλαβε τὰ ξενὰ καὶ δύσβατα μέρη τοῦ δρόμου, καὶ ἔβλαπτε πολὺ τοὺς Γαλάτας καὶ Μολλοττοὺς, τοὺς ὀπισθοφύλακας τότε τῆς στρατίας. Πρὸ ὀλίγου ὅμως ἐθυσιάσεν ὁ Πύρρος, καὶ ἔγιναν ἄλοσα τὰ ἱερά (α), ὅθεν εἶπον οἱ μάντις, ὅτι μέλλει νὰ ἀποθάνῃ τις οἰκείος αὐτοῦ. Μεταξὺ δὲ ταύτης τῆς ταραχῆς, δὲν ἐνθυμήθη τὴν μαντείαν, καὶ ἔπεμψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πτολεμαῖον, νὰ ἀποκρούσῃ τὸν Ἄρεα ἐκ τῆς ὀπισθοφυλακῆς.

§. 49'. Ὁ μὲν Πτολεμαῖος λαμβάνει τὸ κράτευμα αὐτοῦ, καὶ ἐφορμᾷ προθύμως πρὸς τοὺς ἐχθροὺς, ὅπου συνεκρότησε μάχην κρατεράν. Ὁ δὲ Πύρρος ἐν τοῖτοις ἔσπευδε νὰ περάσῃ τὰ ξενὰ μὲ τὰ ἄλλα κράτευμα. Ὁ δὲ Πτολεμαῖος περιεπλέχθη μὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ ἐμάχετο λαμπρῶς, οἵτινες εἶχον στρατηγὸν τινα Εὐαλκον καλούμενον. Μεταξὺ δὲ τούτων ἦτον τις Κρητικὸς Ἄπτεραῖος (β) Ὀροισος

(α) Ὅρα περὶ τούτων ἐν Ὠγγ. τόμ. Α'. Θεομαντ.

(β) Ἡ Ἄπτερα ἦτον πόλις ἐπίσημος τῆς Κρήτης.

ὀνομαζόμενος, ἀνδρείος καὶ ταχύτατος. Οὗ-
 τος παρατηρήσας τὸν Πτολεμαῖον μαχόμενον,
 καὶ ἀγωνιζόμενον νὰ τρέψη τοὺς ἐχθροὺς, ἔδρα-
 μεν ἐξαίφνης κρυφίως καὶ πλαγίως, καὶ ἐφόνευ-
 σεν αὐτὸν ἀπροσδοκῆτως. Ὅθεν ἐτράπη τὸ στρα-
 τευμα αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἐκλεκτοὶ Λακεδαιμόνιοι
 διώκοντες αὐτοὺς, ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τὸ ἄλλο
 στρατευμα αὐτῶν, καὶ κατέβησαν εἰς τὴν πεδιά-
 δα πρὶν ἐννοήσωσιν, ὅτι ἀπέκοψον καὶ ἀπεχώρη-
 σαν αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς ἄλλους οἱ ὀπλίται τοῦ
 Πύρρου. Ἀκούσας δὲ ὁ Πύρρος τοῦ θανάτου τοῦ
 Πτολεμαίου, ἐλυπήθη μὲν, ἀλλὰ καὶ ἐξηριώθη
 εἰς ἐκδίκησιν. Ὅθεν λομβάνει τοὺς ἵππεῖς τῶν
 Μολοσσῶν, καὶ ὄρμα αὐτὸς πρῶτος εἰς τὸ πλῆ-
 θος τῶν Λακεδαιμονίων, ὅπου ἐχόρτασεν ἀπὸ
 φόνους καὶ αἵματα. Πάντοτε μὲν εἰς ὅλας τὰς
 μάχας ἐφαίνετο φοβερὸς καὶ ἀνίκητος, ὅπου ἐμά-
 χητο αὐτὸς μετὰ τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Τοιοῦτος ὅμως
 ἄγριος, τόσοσιν τολμηρὸς, καὶ τόσοσιν ὄξυς καὶ
 βίαιος δὲν ἐφάνη ποτὲ εἰς ἄλλην μάχην, καὶ εἰς
 ἄλλου κίνδυνον, ἔσον τότε, ἐρεθιζόμενος εἰς ἐκ-
 δίκησιν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐφόνευσε
 τοσοῦτους, καὶ κατεσκόρπισε τοὺς ἄλλους, ὥρ-
 μησεν ἐπ' αὐτὸν τὸν Εὐαλκεὺς τὸν στρατηγὸν αὐ-

τῶν. Ἐκεῖνος ὁμῶς ἐσάθη πλαγίως, καὶ σῦρας τὸ ξίφος πρὸς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα αὐτοῦ, ἔκοψε τοὺς χαλινούς, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ κόψῃ καὶ τὴν χεῖρα ἐκεῖ, ὅπου ἐκράτει τοὺς χαλινούς. Ἐν τούτοις δὲ ὁ Πύρρος ἐκτύπησεν αὐτὸν εὐθύς μὲ τὸ δόρυ, καὶ τὸν ἔρριψε νεκρὸν εἰς τὴν γῆν, ἔπειτα ἐπήδησε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ ἵππου εἰς τὴν γῆν, μὲ τοιαύτην ταχύτητα, ὥς ἐπάτησεν εἰς τὴν γῆν κατὰ τὸν αὐτοῦ καιρὸν, ὅτε ἔπεσε καὶ τὸ σῶμα ἐκείνου, καὶ ἐμάχετο πεζὸς ἕως οὗ ἐφόνευσεν ὅλους τοὺς ἐκλεκτοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ ὅποιοι ἔδραμον ἐκεῖ, καὶ ἠγωνίζοντο, νὰ λάθωσι τὸ σῶμα τοῦ Ἐυάλκρου. Αὕτη δὲ ἡ ἀνωφελὴς φθορὰ τῶν Σπαρτιατῶν ἐγένετο ἐξ αἰτίας τῆς φιλοτιμίας καὶ φιλεκδικήσεως, ἐπειδὴ ἠθέλησαν νὰ διώξωσι καὶ νὰ βλάψωσι τὸν Πύρρον, ὅτε ἔπαυσεν ὁ πόλεμος, καὶ ἐκεῖνος ἀνεχώρει ἐκείθεν. Τοῦτο ἔπρεπε νὰ γένη, ὅτε ἐσράτευε πρὸς αὐτοὺς, καὶ οὐχὶ ὅτε ἔφευγε.

δ. ρ. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκῆθευσεν ὁ Πύρρος τὸν Πτολεμαῖον μὲ ἐναγισμοὺς ἐπιταφίους, ἐώρτασε καὶ ἀγῶνα λαμπρὸν εἰς παρηγορίῳ τῆς λύπης αὐτοῦ, ἔπειτα ἐσράτευσεν εἰς τὸ Ἄργος. Ἐπειδὴ δὲ ἔμαθεν, ὅτι ὁ Ἀντίγονος ἐσρατοπέ-

δευεν εἰς λόφους ὑψηλοὺς ἀνωθεν τῆς πεδιάδος, αὐτὸς ἦλθε καὶ ἐσρατοπέδευεν εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Ναυπλίας (α). Τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν ἐπεμψε κήρυκα πρὸς τὸν Ἀντίγονον, καὶ ὠνείδιζεν αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἄρπαξ, βλαβερός, καὶ ἂν δὲν φοβῆται, νὰ καταβῆ εἰς τὴν πεδιάδα, νὰ πολεμήσῃ, καὶ ὅς τις νικήσῃ, ἐκείνος νὰ λάβῃ τὴν βασιλείαν τῆς Μακεδονίας καὶ Ἑλλάδος. Ὁ δὲ Ἀντίγονος ἀπεκρίθη, ὅτι αὐτὸς εἰς τοὺς πολέμους μεταχειρίζεται περισσότερον τὴν εὐκαιρίαν, παρὰ τὰ ὄπλα. Διὰ τὸν Πύρρον ὅμως εἶναι πολλοὶ δρόμοι τοῦ θανάτου ἀνοικτοί, εἰάν δὲν εὐρίσκη ἡσυχίαν νὰ ζήσῃ. Οἱ δὲ Ἀργεῖοι ἐπεμψαν πρέσβεις ἅμα πρὸς ἀμφοτέρους, καὶ παρεκάλουν, νὰ ἀναχωρήσωσι καὶ οἱ δύο, καὶ νὰ ἀφήσωσι τὴν πόλιν ἐλευθέραν, ἢ ὅποια ἔχει φίλιαν καὶ μὲ τὸν ἓνα καὶ μὲ τὸν ἄλλον. Ὁ μὲν Ἀντίγονος κατεπέισθη, καὶ εἰς βεβαίωσιν αὐτῶν, εἶδεν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐνέχυρον. Ὁ δὲ Πύρρος ἔλεγε μὲν ὅτι ἀναχωρεῖ, ὅμως ἐνέχυρον δὲν εἶδεν. Ὅθεν ἐφαίνετο ὑποπτος.

β. ρα'. Ἐν τούτοις δὲ ἐθυσίαζεν ὁ Πύρρος,

(α) Τῆς νῦν Νάπλι.

καὶ ἀφ' οὗ ἔσφραζον τοὺς βόας, καὶ ἐχώρισαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἀπὸ τὰ σώματα, αἱ κεφαλαὶ ἐξέβαλλον τὰς γλώσσας καὶ ἔγλυφον τὸ αἷμα. Εἰς τὸ Ἄργος πάλιν ἡ Ἰέρεια τοῦ Λυκείου Ἀπόλλωνος ἔτρεχε κράζουσα, ὅτι βλέπει τὴν πόλιν γεμάτην ἀπὸ αἵματα καὶ νεκρούς. Καὶ ὅτι ἕνας αἰτὸς ὤρμησε νὰ πολεμήσῃ μὲ τὰ ἄλλα ὄρυστα, ἔπειτα ἔγινεν ἄφαντος. Ταῦτα ὅλα ἦσαν κακὰ προμηνύματα διὰ τὸν Πύρρον κατὰ τὴν δόξαν τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Ὁ Πύρρος ὁμῶς ἐπέβουλε τὸ Ἄργος συμφύτως μὲ τὸν Ἄρισέαν, καὶ τὴν νύκτα, ὅτε ἦτον σκότος βαθύτατου, ἐπλησίασεν εἰς τὰ τείχη, καὶ εὗρεν ἀνοικτὴν τὴν πόλιν Διαμπερὲς ὀνομαζομένην, τὴν ὁποίαν ἠνοιξεν ὁ Ἄρισέας. Καὶ οἱ μὲν Γαλάται εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ κατέλαβον τὴν ἀγορὰν, πρὶν εὐνοήσωσιν οἱ Ἀργεῖοι. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πύλη ἦτον χαμηλὴ καὶ δὲν εἰσέβαινον οἱ Ἐλέφαντες μὲ τοὺς πύργους, κατέβαζον τοὺς πύργους, ἔπειτα ἀφ' οὗ εἰσῆρχοντο οἱ Ἐλέφαντες εἰς τὸ ἔσωθεν τῆς πύλης, ἀνέβαζον πάλιν τοὺς πύργους ἐπ' αὐτούς. Καὶ ἐπειδὴ ἦτον σκότος, ἐγένετο διατριβὴ καὶ θόρυβος πολὺς, ὥς ἐεὐνόησαν οἱ Ἀργεῖοι τὴν ἐπιβουλὴν. Ὅθεν ἔλαβον τὰ ὄπλα, καὶ ἐσυναΐζοντο

εἰς τὴν ἀκρόπολιν Ἀσπίδα ὀνομαζομένην, καὶ εἰς ἄλλους τοιοῦτους ὄχυρους τόπους. Ἐν τούτοις δὲ ἐπεμψαν καὶ πρὸς τὸν Ἀντίγονον πρέσβεις, παρακαλοῦντες νὰ προφθάσῃ. Ὅθεν ὁ μὲν Ἀντίγονος ἐπλησίασεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐσάβη εἰς μέρος ἀρμόδιον, ὅθεν παρετήρει τὰ κινήματα τοῦ Πύρρου· τοὺς δὲ στρατηγοὺς καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπεμψεν εἰς τὴν πόλιν μετὰ ζράτευμα ἰκανόν. Ἐν τούτοις δὲ ἔφθασε καὶ ὁ Ἄρειος βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων, ἔχων χιλίους Κρήτας, καὶ τοὺς ἐλαφροτάτους Σπαρτιάτας. Οὗτοι πάντες ὤρμησαν εἰς τὴν ἀγορὰν, ὅπου ἦσαν οἱ Γαλάται, καὶ κατεθροῦδῆσαν καὶ κατετάραξαν αὐτούς.

§. ρβ'. Ὁ δὲ Πύρρος ἀφῆκε τὸ περισσότερον ζράτευμα εἰς τὴν πύλην μετὰ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἐλενον, τὸ δὲ λοιπὸν ἔλαβεν αὐτὸς καὶ ἤτοιμάζετο νὰ εἰσβάλῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν, μετὰ τοὺς Ἐλέφαντας. Ἐν ᾧ τοίνυν ἐμάχοντο ἐκείνοι εἰς τὴν ἀγορὰν, παρεσκευάσθη καὶ αὐτὸς, καὶ ἤρχετο ἐκεῖ μετὰ φωνὰς καὶ ἀλαλαγμούς. Οἱ δὲ Γαλάται ἀκούσαντες τούτου τὸν ἀλαλαγμὸν, ἔκραζον καὶ αὐτοὶ ἀλαλάζοντες γοερῶς καὶ ἐλεινωῶς, ὥστε ἐνόησεν ὁ Πύρρος, ὅτι εἶναι εἰς ἀγῶνα καὶ κίνδυνον οἱ ἄνθρωποι. Ἦσαν δὲ τότε εἰς

ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς πόλεως, ὅπου ἦτον τὸ γυμνάσιον τοῦ Κυλαράβου ὀνομαζόμενον (α), ὅτε ἤκουσε τὸν ἀλαλαγμόν. Διὰ τοῦτο ἔσπευδε νὰ προφθάσῃ μετὰ τὸ Ἴππικόν. Ὅμως οἱ πολλοὶ καὶ συχνοὶ ὑδραγωγοὶ καὶ ὑπόνομοι (β) τοῦ Ἄργουσι, καὶ τὸ βαθὺ σκότος, ἐμπόδιζον τὴν πρόοδον, καὶ ἡ σπουδὴ ἐγένετο κινδυνώδης. Ἔτι δὲ αἱ φωναὶ καὶ ἀλαλαγμοὶ, καὶ ὁ τροσοῦτος θόρυβος, κατεσύγχισαν καὶ τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς στρατηγούς, ὥστε δὲν ἤκουον τὰ παραγγέλματα, καὶ ἐπλανῶντο ἔνθεν κακεῖθεν εἰς τοὺς ξυωποὺς δρόμους τῆς πόλεως, ὅπως εἶδοντο ἕκαστος, ἀναρχοὶ καὶ ἀσρατήγητοι. Ὅθεν ἐσάθησαν καὶ περιέμενον τὴν ἡμέραν ἀμφοτέρωθεν τὰ μέρη.

§. ργ'. Ἄφ' οὗ δὲ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ εἶδεν ὁ Πύρρος τὸ φρούριον, τὴν Ἀσπίδα, γεμάτην ἀπὸ σρότευμα ἐνωπλισμένον, κατεταράχθη. Εἶδε καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν, ὅπου ἦσαν πολλὰ καὶ διάφορα ἀφιερώματα, δύο ἀγάλματα λύκου χαλκοῦ καὶ ταύρου, εἰς σχῆμα τοιοῦτον, ὡς ἂν νὰ ἐμάχοντο, καὶ ἐδειλίασε καὶ ἐκ τούτου· ἐπειδὴ ἐνθυ-

(α) Ἀπὸ τοῦ Κυλαράβου υἱοῦ τοῦ Σθενέλου. Παν. σαν. Κορινθ. Ιη'. κβ'. (β) Κανάλια.

μήθη τινὰ χρησμον παλαίον, ὅς τις ἔλεγεν, ὅτι τότε θέλει ἀποθάνη, ὅταν ἰδῆ λύκον με ταύρον μαχόμενον (α). Διὰ ταῦτα ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐπειδὴ καὶ ἄλλως ἐφαίνετο ἀδύνατος ἡ ἄλωσις τοῦ Ἄργους, κατὰ τὸ σράτευμα καὶ τὴν προτοίμασίαν αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἡ πύλη τῆς πόλεως σενή, ἐμήνυσεν εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἐλενον, νὰ κρημνήσῃ τὸ τεῖχος, ἵνα ἐξέλθῃ τὸ σράτευμα με εὐκολίαν, ἂν τύχῃ καὶ ἀναγκασθῇ, καὶ νὰ βοηθῇ καὶ αὐτὸς, ἐναντιούμενος εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ἕως νὰ ἐξέλθῃ τὸ σράτευμα. Μεταξὺ δὲ τοῦ τοιοῦτου θορύβου καὶ τῆς τοιαύτης ταραχῆς, ὁ ἀπεσαλμμένος με αὐτὴν τὴν παραγγελίαν, ἢ περιπλανατῶ ἀπὸ δρόμου εἰς δρόμον, μὴ δυνάμενος νὰ ἐξέλθῃ, καὶ ἑφθασεν ἡ ἀγγελία διὰ μίσου ἄλλων μεταξεδλημένη, ἢ ἄλλως πῶς ἔσφαλε, καὶ ἔδωκεν ἔσφαλμένην εἰδῆσεν εἰς τὸν Ἐλενον. Ὄθεν κατ' ἐκείνην τὴν εἰδήσειν, ἔλαβεν ὁ Ἐλενος τοὺς λοιποὺς Ἐλέφαντας καὶ τοὺς καλλίστους σρατιώτας, καὶ ἔδραμε νὰ βοηθήσῃ

(α) Ταῦτα τὰ ἱαγᾶματα ἔχουσι τινὰ ἀρχαῖον λόγον, καὶ ὦρα ἐν τῇ Ἔγυγι, περὶ Δαναοῦ καὶ Γελάνωρος, ὡς καὶ περὶ τῆς Ἀσπίδος, ἐν τῷ Ἄδωντι.

τὸν πατέρα αὐτοῦ. Αὕτη ἡ ἐσφαλμένη βοήθεια ἔ-
γινεν αἰτία τῆς μεγίστης δυσυχίας.

§. ρδ'. Ἐν ὧσιν ἦτον ὁ Πύρρος εἰς τὴν ἀ-
γορὰν, ὅπου εἶχεν εὐρυχωρίαν, νὰ διοικῆ τοὺς
στρατιώτας αὐτοῦ, ἀνθίστατο καὶ ἀνεχώρει. Ἦσε-
ρον ὅμως ὅταν εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον τὸν στενὸν
δρόμον, διὰ τοῦ ὑποῖου ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃ εἰς
τὴν πύλην Δισμπερῆς, ἀπήντησε τὸν Ἐλεον,
ὅς τις ἔτρεχεν ὡς χεῖμαρος εἰς τὴν πόλιν μὲ πο-
λὺ κράτευμα, καὶ οὕτως ἔφραξαν αὐτοὶ τὴν ἐξο-
δὸν τοῦ Πύρρου. Μὴ ἰξεύrouτες δὲ τὸν σκοπὸν
τοῦ Πύρρου, μῆτε ἀκούοντες τὰ παραγγέλματα,
ἐβίαζον τοὺς ἄλλους, ἵνα εἰσχωρήσωσιν. Ἐκεῖ-
νοι πάλιν ἀπαντῶντες αὐτοὺς καὶ ἐμποδιζόμενοι,
καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὀπισθεν ἀναγκαζόμενοι, συ-
νεσρέφοντο καὶ κατεπατοῦντο εἰς τοὺς στενω-
πούς. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἀναβράσει, ἐπληρώθη καὶ
ὁ μέγιστος Ἐλέφας, καὶ ἔπεσεν ἔμπροσθεν τῆς
πύλης βρυχώμενος καὶ ταραττόμενος, ὥς ἐφρα-
ξε καὶ αὐτὸς τὴν πύλην. Ἄλλος δὲ Ἐλέφας, Νί-
κων ὀνομαζόμενος, ἔχασε τὸν ἐπιβάτην αὐτοῦ,
ὅς τις ἐπληρώθη καὶ ἔπεσεν· ἔθεν ἔτρεχε μεταξὺ
τοῦ πλήθους, καὶ ἐζήτει αὐτὸν, ἐξωθῶν, κατα-
πατῶν καὶ συνηλίδων τοὺς προσυχνάουτας οἰκείους

καὶ ἐχθροὺς. Τέλος δὲ ἤϊρεν αὐτὸν ἀποθαμίνου,
καὶ τὸν ἔλαβε μὲ τούς ὀδύοντας καὶ μὲ τὴν προ-
βοσκίδα, ἔπειτα ἐπέσρεψεν ὡς μαινόμενος, ἀνα-
τρέπων, καὶ καταπατῶν πάλιν ὅσους εὕρισκεν
ἐμπροσθεν αὐτοῦ. Οὕτω λοιπὸν θλιδόμενοι καὶ
ξυνοχωρούμενοι, δὲν εἶδύνατο νὰ μεταχειρισθῆ
ἕκαστος τὰς χεῖρας καὶ πόδας αὐτοῦ, νὰ κινηθῆ
ὅπως θέλει, καὶ νὰ ἀνθίςεται, ἢ νὰ ἀναχωρῆ,
ἀλλ' ἔγιναν ὅλοι ἐν σῶμα πεπυκνωμένου καὶ συ-
νεσφριγμένου, καὶ κινούμενου ὡς θάλασσα, ποτὲ
πρὸς τὸ ἐν καὶ ποτὲ πρὸς τὸ ἄλλο μέρος. Διὰ
τοῦτο δὲν εἶδύνατο νὰ ἐναυτιωθῶσιν εἰς τοὺς ἐχ-
θροὺς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔπαυον ὀρμῶντες, διώκον-
τες καὶ φρουεῦντες αὐτοὺς, ἀλλ' ἐφρουεῖοντο μά-
λιστα ἀναμεταξύ των, καταπατούμενοι καὶ συν-
τριβόμενοι, καὶ κατασφραζόμενοι. Ἐπειδὴ ἂν τὰ
ξίφη ἢ αἱ λόγχαι αὐτῶν ἐπιπτον πλαγίως πρὸς
τοὺς ἄλλους, ἦτον ἀδύνατον νὰ τὰ ὀρλώσωσιν,
ἵνα μὴ βλάπτωσι τοὺς πλησίον. Ὅθεν ἐκεῖνοι συ-
νωθαύμενοι καὶ ξυνοχωρούμενοι ἀπὸ τοὺς ἄλλους,
ἐκαρφώνοντο εἰς τὰς λόγχας καὶ εἰς τὰ ξίφη τῶν
πλησίον. Τοιαύτην ἰδέαν εἶχε τὸ κακὸν, καὶ εἰς
τοιαύτην κατάσασιν κατήνησε τὸ ἀνίκητον σρά-
τευμα τοῦ Πύρρου, ἐξ αἰτίας τοῦ ῥηθέντος σφολ-

ματος. Τὸ δὲ Ἄργος ἦτον τότε εἰς τοιαύτην τα-
ραχὴν καὶ θλιβερὰν κατὰσασιν, ὥς ε δὲν εὐμενεῖν
ἄνθρωπος ἀκίνητος καὶ ἡσυχος εἰς τὴν πόλιν. Ἄλλ'
οἱ μὲν ἄνδρες ἐμάχοντο εἰς τοὺς δρόμους, αἱ δὲ
γυναῖκες ἔβλεπον ἀπὸ τὰ παράθυρα, καὶ ἀπὸ τὰς
σκεπασὰς τῶν οἴκων, ρίπτουσαι πέτρας, ξύλα,
καὶ κεραμίδας εἰς τοὺς ἐχθρούς.

§. ρε'. Ὁ δὲ Πύρρος, ὅς τις ἦτον ὀπισθεν,
βλέπων ἀνάτονον τὸ κακόν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ
μεταχειρισθῆ τὸ κράτευσμα αὐτοῦ, ἔλυσε τὴν μί-
τραν ἐκ τῆς περικεφαλαίας, ἕνα μὴ γυναικίζηται,
καὶ ἔδωκεν αὐτὴν εἰς ἕνα ὑπασπιστὴν αὐτοῦ, ἔ-
πειτα, ἐπισηριζόμενος εἰς τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἴππου
αὐτοῦ, ἐπέσρεψε, καὶ ὤρμησεν εἰς τοὺς ἐχθρούς.
Ἐπειδὴ δὲ ἐπλήγωσεν αὐτὸν τις Ἄργεῖος ὀλίγον
μὲ τὴν λόγχην εἰς τὸ σῆθος διὰ μέσου τοῦ θώ-
ρακος, ἐπέσρεψε καὶ ἔδωκεν αὐτόν. Οὗτος ὁ
Ἄργεῖος ἦτον υἱὸς τινὸς πτωχῆς γυναικός· ἡ δὲ
μήτηρ αὐτοῦ ἔβλεπε τὸν κίνδυνον τοῦ υἱοῦ αὐ-
τῆς, ἀπὸ τῆς σκεπασῆς τοῦ οἴκου. Ὅθεν λαμβά-
νει μίαν κεραμίδα μὲ τὰς δύο χεῖρας καὶ ρίπτει
αὐτὴν μὲ δύναμιν πολλὴν καὶ ἄκραν ἀγανάκ-
τησιν ἐπὶ τοῦ Πύρρου, ἣτις ἔπεσεν εἰς τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ Ἴππου

ἐκεῖ, ὅπου ἦτον τὸ μνημεῖον τοῦ Λικυμνέου (α), καὶ ἐκεῖτετο ὥραν ἰκανὴν, ἐπειδὴ δὲν τὸν ἐγνώριζον. Μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ἀντιγόνου ἦτον τις Ζώπυρος ὀνομαζόμενος, ὃς τις ἐγνώριζε τὸν Πύρρον, καὶ ὑπωπτεύθη· ὅθεν ἤλθεν ἐκεῖ μετ' ἄλλους τρεῖς στρατιώτας, καὶ ἀφ' οὗ εἶδεν, ὅτι ἦτον αὐτὸς, τὸν ἔσυραν εἰς μίαν αὐλήν, καὶ ἐκεῖ ἄρχισε νὰ ἀναλαμβάνη, ἐπειδὴ δὲν ἦτον ἀποθνήσκων, ἀλλ' ἐσκοτίσθη σπὸ τὴν σφοδρότητα τῆς πληγῆς. Ὅθεν ὁ Ζώπυρος εἴλκυσε τὸ ξίφος, νὰ κόψῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Τότε ὁ Πύρρος, ἔτρεψε τὰ ὄμματα, καὶ εἶδε μετ' ἀγρίου καὶ φοβεροῦν βλέμμα πρὸς αὐτὸν. Ὅθεν ἐφοβήθη καὶ ἐθορυβήθη τόσον οὗτος ὅ ἄγριος καὶ βάρβαρος Ζώπυρος, ὥστε ἔτρεμον αἱ χεῖρες αὐτοῦ· καὶ διὰ τοῦτο ἀντὶ νὰ κόψῃ τὸν τράχηλον εὐθύς, ἠγωνίζετο ὥραν ἰκανὴν κόπτων τὴν κεφαλὴν τοῦ Πύρρου μεταξὺ τοῦ σώματος, καὶ τιμωρῶν αὐτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ φόβου καὶ τῆς δειλίας.

§. ρς'. Ἐν τούτοις δὲ ἔμαθον καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὸ συμβῆναι, καὶ ὁ Ἀλκυωνεὺς υἱὸς τοῦ Ἀν-

(α) Ὅρα περὶ τούτου ἐν Ἐγγυ. ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείδ. τόμ. δ'.

τειγόνου εἶδραμε καὶ ἐζήτησε τὴν κεφαλὴν, ἵνα
 ἰδῆ ἂν τῷ ὄντι εἶναι τοῦ Πύρρου· ἔπειτα ἔλα-
 βεν αὐτὴν, ἔτρεξεν εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ὁ δὲ
 Ἀντίγονος ἐκάθητο τότε μετὰ τὰς φίλας αὐτῆ, καὶ ὅφ'
 οὐ εἶδε τὴν κεφαλὴν τοῦ Πύρρου, ἐκτύπησε τὸν
 υἱὸν αὐτοῦ μετὰ τὴν ῥάβδον, καὶ τὸν ἐδίωξεν ἐ-
 κείθεν, ὀνομάζων αὐτὸν βάρβαρον καὶ ἀνόσιον·
 αὐτὸς δὲ ἐσκέπασε τὰ ὄμματα αὐτοῦ μετὰ τὴν χλα-
 μύδα καὶ ἔκλαιεν, ἐνθυμούμενος τὴν μεταβολὴν
 τῆς τύχης, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ πάππου αὐ-
 τοῦ Ἀντιγόου, καὶ τοῦ Δημητρίου τοῦ πατρὸς
 αὐτοῦ, οἵτινες ἔλαβον τοιοῦτον τέλος ὡς ὁ Πύρ-
 ρος· ἔπειτα ἐκένθησε τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλὴν
 τοῦ Πύρρου καὶ ἔκαυσεν αὐτὰ ἐντίμως. Ἐπει-
 δὴ δὲ ἔπεσεν ὁ Πύρρος πλησίον τοῦ Ἱεροῦ τῆς Δή-
 μητρος, ἔλεγον οἱ Ἀργεῖοι, ὅτι ἡ Δήμητρα ἐ-
 φόνευσε αὐτὸν, ὅπου ἔκτισαν καὶ μνημεῖον, καὶ
 οὕτως ἐκυρίευσεν ὁ Ἀντίγονος ὅλον τὸ στρατό-
 πεδον τοῦ Πύρρου. Μετεχειρίσθη ὁμῶς φιλαν-
 θρώπως ὅλους τοὺς φίλας τοῦ Πύρρου. Ὁ δὲ
 Ἀλκυωνεὺς ἤγαγε τὸν Ἑλεον ἐνδεδυμένον χλαμύ-
 διον ταπεινὸν καὶ λυπηρὸν, καὶ ἐπεριποιήθη αὐ-
 τὸν φιλοφρόνως, ἔπειτα τὸν ἔφερεν εἰς τὸν πα-
 τέρα αὐτῆ. Τότε ὁ Ἀντίγονος εἶπε πρὸς τὸν Ἀλ-

λωνία. Τοῦτο τὸ δῶρον, ᾧ τέκνον, τὸ ὅποιον μοι φέρεις τῶρα φιλανθρώπως, εἶναι μὲν καλήτερον παρὰ τὸ πρότερον (α), ὅμως καὶ τοῦτο δὲν τὸ ἕκαμες ὀρθῶς, ἐπειδὴ δὲν ἔλαβες τὸ φόρεμα τοῦτο, τὸ ὅποιον φέρει καταισχύνην εἰς ἡμᾶς τοὺς νικητὰς, καὶ νὰ δώσης αὐτῷ φόρεμα βασιλικόν, ἔπειτα νὰ τὸν παρρησιάσῃς εἰς ἐμὲ. Ἐδειξε λοιπὸν πολλὴν φιλοπροσύνην πρὸς τὸν Ἑλενον, ἔπειτα ἔπεμψεν αὐτὸν ἐντίμως εἰς τὴν Ἡπειρον. Ἐδωκεν αὐτῷ καὶ τὰ ὅσα τοῦ Πύρρου, νὰ τὰ θάψωσιν εἰς τὴν Ἡπειρον. Ἀπέθανε δὲ ὁ Πύρρος τὸ 272 ἔτος πρὸ Χριστοῦ.

§. ρζ'. Αὐτὸς ἦτον λοιπὸν ὁ Πύρρος, ὃς τις μὲ ὀλίγην δύναμιν, καὶ μὲ μικρὰν προπαρασκευὴν κατετάραξε τὴν Μακεδονίαν, Ἑλλάδα, Ἰταλίαν, Σικελίαν, καὶ αὐτὴν τὴν Λιβύαν ἐκ τῆς Σικελίας, καὶ τέλος ἔγινε τάφος αὐτοῦ τὸ Ἄργος. Τοιοῦτον ἄδικον θάνατον ἐδοκίμασαν τρεῖς μέγιστοι ἄνδρες τῆς γενεᾶς ταύτης, ὁ Ἀχιλλεὺς, Πύρρος ὁ πρῶτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ Πύρρος οὗτος ὁ τρίτος καὶ σχεδὸν ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Ἡπειροῦ· ἐπειδὴ ἡ Ἡπειρος μετὰ ταῦτα

(α) Δηλαδὴ, τὴν κεφαλὴν τοῦ Πύρρου

παρήκμασς δι' ὄλου, ὡς θέλομεν εἰπῆ μετ' ὀλίγον. Ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς ἐφρουεῖθῃ δολίως καὶ ἀπροσδοκῆτως εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅτε ἦτον ἄοπλος καὶ ἀμέριμνος. Ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Πύρρος κατεσφάγη ὁμοίως δολίως καὶ ἀπροσδοκῆτως εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Οὗτος δὲ ὁ Πύρρος ἐφρουεῖθῃ ὡσαύτως δολίως ὑπὸ γυναικὸς διὰ τῆς κεραμίδος πλησίον τοῦ Ἱεροῦ τῆς Δήμητρος, ὥστε ἢ ἀνδρεία, ἢ τόλμη, ἢ ἔμπειρος χρήσις τῶν ὄπλων, ἢ στρατηγικὴ σύνεσις, καὶ ἢ εὐνοια τῶν φίλων, τοῦ στρατοῦ, δὲν ἐχρησίμευσαν εἰς αὐτοὺς εἰς τὴν τελευταίαν ὥραν. Διὲν ἐδυνήθησαν νὰ μεταχειρισθῶν τὴν ἀκμάζουσαν στρατιωτικὴν καὶ ἰδίαν δύναμιν εἰς ὑπεράσπισιν τῆς ζωῆς αὐτῶν, ἀλλ' ἀπέθανον ὡς ἔρημοι καὶ δεδεμένοι χειρῶν καὶ ποδῶν, ὅτε ἦσαν ἀνίκητοι, καὶ ἡ δόξα καὶ δύναμις αὐτῶν ἤκμαζε, καὶ τὸ κράτευμα καὶ οἱ φίλοι αὐτῶν ἐθυσιάζοντο πολλάκις δι' αὐτοὺς.

§. ρη'. Διὰ τοῦτο ἐνόμισαν τινὲς ἀρχαῖοι ὄργην θεϊκὴν ταύτην τὴν παράδοξον μεταβολὴν τῆς τύχης· ἐπειδὴ λέγουσι διὰ ἐκείνους μὲν τοὺς προτέρους ἄλλας αἰτίας, τὸν δὲ Πύρρον τοῦτου, ὡς λέγει Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς (α), ὠργίσθη ἡ

(α) Ἑλλείπ. Ιθ'. Παιθαν. Ἀττικ. Ιγ'. Ιδ'. Ἰατρῶν. Κε'. 4. 5.

Δήμητρα καὶ Περσεφόνη, ἐπειδὴ ἔλαβε τὰ Ἱερά
 χρήματα τοῦ ναοῦ αὐτῆς ὡς εἶπομεν. Διὰ ταύ-
 την τὴν ἀσέβειαν, λέγει, ἐνικήθη ὑπὸ τῶν Ῥω-
 μαίων εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐπειδὴ ἄλλως ἦτον ἀδύ-
 νατον νὰ νικήσωσιν αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι, ὡς ἰ-
 σορεῖ ὁ Πρόξενος. Ἔτι δὲ τὰ αὐτὰ ἔγραψε καὶ
 αὐτὸς ὁ Πύρρος εἰς τὰ ὑπομνήματα αὐτοῦ. Τοιαῦ-
 τα συνέβησαν πολλὰ, καὶ δὲν εἶναι τὸ πρᾶγμα
 θαυμαστὸν· ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη ἀσέβεια παρακινεῖ
 τὸν λαὸν εἰς μῖσος. Ὅθεν τὸ, βροχὴ λαοῦ, ὄργη
 θεοῦ. Τὸν δὲ πρῶτον Πύρρον λέγουσιν οἱ Ὀρέης, ἐ-
 πιδὴ ἐξέδωκε λόγον, ἢ αὐτὸς μόνος, ἢ τὴν Πυ-
 θίαν διέφθειρε καὶ ἐκήρυξεν, ὅτι ὁ Πύρρος ἦλθε
 νὰ λεηλατήσῃ τὸν ναὸν· ὅθεν ὤρμησαν ἐπ' αὐ-
 τὸν πάντες οἱ Δελφοί. Καὶ διὰ τοῦτο εἶχεν ἕκα-
 στος τὴν ὄδειαν νὰ φονεύσῃ αὐτὸν ὡς Ἱερόσυλον,
 προσευχόμενον εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος,
 ὅπου ἦτον ἡ καλλίστη εὐκαιρία.

§. ρθ'. Ὁ Πύρρος εἶχε πρόσωπον βασιλι-
 κὸν καὶ φοβερὸν, πλὴν ἦτον περισσώτερον φοβερὸν
 παρὰ σεμνὸν. Ἦτον εἰς τὴν Λάρισσαν τῆς Θεσ-
 σαλίας τις μάγειρος Βατραχίων ὀνομαζόμε-
 νος, ὃς τις εἶχε τὴν μορφήν τοῦ Πύρρου, ὡς ε

φαίνετο ὁμοίος μὲ αὐτόν. Τινὲς δὲ κόλακες ἔλεγον πρὸς τὸν Πύρρον, ὅτι ἔχει ἀπαράλλακτον τὴν μορφήν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἐκεῖνος ὁμως δὲν ἐπίστευεν ἴσως, καὶ διὰ τοῦτο ὅτε ἦτον ποτὲ εἰς τὴν Λάρισσαν, ἔδειξεν εἰς μίαν γραῖαν γνωρῆμην γυναῖκα τὰς εἰκόνας τοῦ Φιλίππου, Ἀλεξάνδρου, Περδίκκου, Κασσάνδρου καὶ ἄλλων βασιλείων. ἔπειτα ἠρώτησεν αὐτὴν νὰ εἰπῇ τὴν ἀλήθειαν, μὲ ποίου ἀπὸ αὐτοῦ ὁμοιάζει. Ἐκείνη δὲ εἶπεν, ὅτι μὲ κανέναν ἀπὸ αὐτοῦ δὲν ὁμοιάζει, ἀλλὰ μὲ τὸν μάγειρον Βατραχίωνα ὁμοιάζει πολὺ (α). Οἱ δὲ ὀδόντες αὐτοῦ δὲν ἦσαν χωρισμένοι καθὼς εἶναι ὄλων τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἦσαν ὅλοι ἐν κόκαλον (β) συνεχῆς καὶ μονοφυῆς. Ἐφαίνοντο ὁμως ὡς διηρημένοι, ἐπειδὴ εἶχον ἀναμεταξὺ λεπτὰς γραμμάς ὡς ἐζωγραφισμένας. Ὁ δὲ μέγας δάκτυλος τῆ δεξιοῦ ποδὸς αὐτοῦ ἦτον ἰαματικός, καὶ ἔλεγον, ὅτι ἔχει θεῖαν δύναμιν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐκάη μόνον αὐτός, ὅτε ἔκαυσαν τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἀλλ' ἐφύλαττον αὐ-

(α) Λουκιαν. Πρὸς ἀπαίδευτ. κχ'.

(β) Εὐρέθησαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ μὲ τοιοῦτους ὀδόντας.

* Ὁρα Λεξικ. Γαλλικ. Παρὶ τῶν παραδόξ. τῆς φύσεως.

τὸν εἰς ἓνα ναὸν, ὡς λέγει ὁ Πλίσιος (α). Εἶχε λοιπὸν τριαύτην φήμην, ὅτι ἰάτρους τὴν σπληνα. "Ὅθεν ἤρχοντο εἰς αὐτὸν πάντες οἱ σπληνικοὶ, καὶ ἐδέχετο αὐτοὺς εὐμενῶς. Πρῶτον ἐθυσίαζεν ἄλεκτρούνα (β) λευκὸν, θυσίαν δηλαδὴ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τοῦ Θεοῦ τῆς ἰατρικῆς, ἔπειτα ἔβαλλεν αὐτοὺς κατὰ γῆς ὑπέριους, καὶ οὕτως ἔτριβεν ἡσυχῶς τὴν σπληνα αὐτῶν μετὰ τοῦ δάκτυλου ἐκείνου (γ), καὶ ἐθεραπεύουτο.

β. ρι. Ἡ δὲ ἡμερότης αὐτοῦ, ἡ μετριοφροσύνη καὶ δικαιοσύνη, δὲν ἔχει παράδειγμα, ὡς λέγει ὁ Ἰουστίνος. "Ἄλλος τοιοῦτος δὲν εὐρίσκειται, λέγει, οὔτε βασιλεὺς, οὔτε στρατηγὸς, οὔτε ἄλλως ἐπίσημος ἄνθρωπος. Ὁμοίως εἶναι ἀσύγκριτος καὶ ἡ πολεμικὴ αὐτοῦ ἐμπειρία, ὡς λέγουσίν τινες, ὅτι ἦτον ἐμπειρότερος καὶ τοῦ με-

(α) Ὁ παλαιός. Ζ'. 2.

(β) Παιτινόν.

(γ) Τριαῦτα εἶχον καὶ ἄλλαι βασιλεῖς, ὡς καὶ τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἀγγλίας. Καὶ ὁ Βεσπεσιανὸς ἰάτρουςεν ἓνα τυφλόν, καὶ ἓνα χωλόν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, πτόσας αὐτοὺς μόνον εἰς τὰ ἔμματα, ὡς λέγει ὁ Σφετώνας. Τοῦτο δὲ τὸ εἶδος τῆς Θεραπείας, τὸ τρίψιμον τῆς σπληνός, σώζεται ἔτι εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ διαφόρους τρόπους.

γάλου Ἀλεξάνδρου. Ὁ δὲ Ἀννίβας ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ Σκηπίωνος εἰς τὴν Ἔφεσον, ποῖος εἶναι ὁ μέγιστος στρατηγός, ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπεκρίθη· ἐπειδὴ ἐνίκησεν ἄπειρα στρατεύματα μὲ ὀλίγην δύναμιν· ἐκυρίευσεν, καὶ ἐσράτευσεν εἰς τοιοῦτους καὶ τσοῦτους τόπους, ὥς ἐφάνη ὑπὲρ ἀνθρώπου τὸ πρᾶγμα. Ἐρωτηθεὶς δὲ πάλιν, ποῖος εἶναι δεύτερος τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὁ Πύρρος, ἀπεκρίθη· ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἔδειξε πρῶτον πῶς νὰ κατασκευάζωμεν τὰ στρατόπεδα, πῶς νὰ ἐκλέγωμεν τὰς ὠφελίμους εἰς μάχην τοποθεσίας, καὶ πῶς νὰ διαίρωμεν τὸ κράτευμα. Τοῦτο δὲν ἐπενόησεν ἄλλος πρότερον. Ἔτι δὲ δὲν εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἰσορίαν ἄλλος ἐμπειρότερος, εἰς τὸ νὰ ἐφέλκῃ τὰς γνώμας τῶν ἀνθρώπων, καὶ νὰ ἀγαπᾶται τόσον, ὡς αὐτός. Διὰ τοῦτο κατ' ἄλλους ἐκάλεσαν αὐτὸν οἱ Ἰταλιῶται, ὄχι ὡς σύμμαχον, ἀλλ' ὡς βασιλέα. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἦσαν γείτονες αὐτῶν, πλην δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κατορθώσωσι τοῦτο. Ὅθεν ἐμισοῦντο ὑπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν. Τρίτον δὲ μετὰ τὸν Πύρρον ἔταξεν ἑαυτὸν ὁ Ἀννίβας. Ὅθεν γελάσας ὁ Σκηπίων εἶπεν· ἀλλ' ἂν ἐνικοῦσες καὶ ἐμὲ, τί ἔπρεπε νὰ εἰπῆς; Ἐπρεπε νὰ τάξω ἐμυτὸν πρότερον τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Πύρρου, ἀ-

πεκρίθη ὁ Ἀννίδας (α). Καὶ ὁ Λουκιανὸς λέγει τὸν Πύρρον δεύτερον τοῦ Ἀλεξάνδρου (β). Ὁ δὲ Πλούταρχος λέγει, ὅτι ὁ Ἀννίδας εἶπε τὸν Πύρρον πρῶτον στρατηγὸν κατὰ τὴν ἐμπειρίαν καὶ δεινότητα. Δεύτερον δὲ τὸν Σκηπίωνα, καὶ ἑαυτὸν τρίτον. Ὁ δὲ Ἀντίγονος ἐρωτηθεὶς, ποῖος ἦτον τότε ὁ κάλλιστος στρατηγός, ὁ Πύρρος, εἶπεν, ἄν γηράσῃ. Ἐμελέτησε δὲ πολὺ τὴν στρατηγικὴν, ὥστε ἔγραψε καὶ συγγράμματα περὶ τακτικῆς, καὶ ἐκεῖ ἐφαίνετο ἡ δεινότης τῆς στρατηγικῆς αὐτοῦ ἐπισήμης, τὰ ὅποια εἶδε καὶ ὁ Πλούταρχος, ὡς αὐτὸς μαρτυρεῖ. Ἔτι δὲ λέγει Ἀλλαχοῦ, ὅτι κατὰ τὴν πολεμικὴν ἐμπειρίαν, τὴν τόλμην καὶ ἀνδρείαν, καὶ δεξιότητα τῶν χειρῶν, ἔγινε πολὺ πρῶτος τῶν συγχρόνων αὐτοῦ βασιλέων. Ἦτον ὁμως πολὺ ὀρμητικὸς καὶ παράφορος πρὸς τὴν ἀληθινὴν δόξαν· ἤθελε νὰ νικᾷ μόνου, νὰ κυριεύῃ πόλεις καὶ τόπους, μόνου νὰ δείξῃ τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ, καὶ ὄχι νὰ διατάξῃ τοὺς κυριευομένους τόπους, νὰ τοὺς σερλώσῃ καὶ νὰ καρπο-

(α) Ἰουστίν. Κε. 5. Τίτ. Λιβ. Λβ. 14. Ταύτην τὴν ἀφορμὴν ἔχων ὁ Λουκιανὸς, ἔπλασε τὸν διάλογον ἐκεῖνον, ὅπου παρέταξε τὸν Σκηπίωνα ἀντὶ τοῦ Πύρρου.

(β) Προσαγορ. Ια'.

φορεῖται αὐτούς. Ὅθεν παρωμοίαζεν αὐτὸν ὁ Ἀντίγονος μὲ κυβευτὴν εὐσοχον, ὅς τις ἐπιτυχαίνει πολλοὺς ἀριθμοὺς, καὶ δὲν ἰξεύρη νὰ τοὺς διατάξη. Τοῦτο ὅμως δὲν ἦτον μόνον τοῦ Πυρρῶν ἰδέωμα, ἀλλ' ὅλων τῶν τοιούτων πάσης τάξεως, ὀξυνόων, μεγαλεπιδόλων καὶ ἐμπείρων τῶν πραγμάτων, ἀνθρώπων, οἵτινες καταφρονοῦσι τὰ πρότερον ἔργα αὐτῶν ὡς οὐδὲν, ἐπειδὴ γνωρίζουσι, ὅτι δύνανται νὰ κατορθώσωσι μεγαλήτερα καὶ ἐνδοξότερα, καὶ σχεδὸν προβλέπουσι καὶ τὰ πράγματα, καὶ τοὺς τρόπους πῶς νὰ τὰ κατορθώσωσι, καὶ διὰ τοῦτο παραβλέπουσι τὰ πρότερον. Τοῦτο νομιζουσι οἱ τοιοῦτοι δόξαν καὶ εὐδαιμονίαν. Τοιοῦτοι ἦσαν καὶ οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς, πλούταρχος, Ἀριστοτέλης, Δημόκριτος καὶ ἄλλοι. Οἱ δὲ Ἰσωκράτης ἔξυε δεκαπέντε χρόνους τὸν Πανηγυρικὸν λόγον, ὡς καὶ ὁ Ἀπολλώνιος τὰ Ἀργοναυτικὰ, ὡς λέγει ὁ Λογγῖνος, ὅτι ὁ μὲν Ἀπολλώνιος εἶναι ἄπταιστος κατὰ τὴν σιχουργίαν, ὁ δὲ Ὅμηρος ἐσφαλμένος. Ἐπειτα ἐρωτᾷ τὸν ἀναγνώστην, τί θέλει νὰ εἶναι, Ὅμηρος ἢ Ἀπολλώνιος. Δηλαδή, πολυπειρος, μεγαλόνοστος καὶ πολυμαθής, ἢ μόνου σιχουργὸς καλός. Οἱ τοιοῦτοι δὲ στρατηγοὶ σφάλλουσι πάντοτε ὡς τὸ εἶθε-

μεν καὶ προχθῆς, καὶ ἔτι πρότερον. "Ὁμως αὐτοὶ δὲν νομιζουσι τούτο σφάλμα καὶ δυσυχίαν, ἐνθυμούμενοι τὰς νίκας καὶ τὰ ἄθλα αὐτῶν. Καὶ οὐ λυποῦνται ὀλίγον, λυποῦνται, ἐπειδὴ δὲν ἔχουσι τὰ μέσα, νὰ στρατεύωσι πάλιν μεγαλοπρεπῶς, ἵνα νικήσωσι καὶ ἄλλους. "Ὁχι ὁμοίως διὰ ἄλλην πλεονεξίαν, νὰ κυριεύσωσι τόπους, καὶ νὰ καθήσωσι νὰ διατάξωσιν αὐτούς. Ὁ Ἀλέξανδρος παιδίου ἔτι ὢν, ἐλυπέετο, ὅτε ἤκουε τὰς νίκας καὶ ἀποκτήσεις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, φοβούμενος μήπως κυριεύσῃ ἐκεῖνος ὅλου τὸν κόσμον, ὥστε αὐτὸς δὲν θείλει εὖρη σάδιον δόξης. Τοιοῦτοι μὲν γίνονται οὗτοι οἱ πρὸς τὴν ἀληθινὴν δόξαν πλεονέκται. Ἀληθινὴν δὲ δόξαν λίγω, διότι οἱ τοιοῦτοι ζητοῦσι τὴν δόξαν διὰ τῆς ἄρετῆς, μὲ ἐπίδειξιν τῶν προτερημάτων αὐτῶν. Ὁ δὲ Προκλῆς ὁ Καρχηδόνιος ἔλεγε, τὸν μὲν Ἀλέξανδρον τυχερότερον, τὸν δὲ Πύρρον στρατηγικώτερον, καὶ τακτικώτερον, καὶ εἰς τὸ ἐπινοεῖν στρατηγήματα προχειρότερον (α).

§. ριά. Ἐτι δὲ ἔτιον καὶ εὐσεβῆς, καὶ πάντοτε ἐθυσίαζε καὶ προσήχετο ὁ πλὴν δὲ ἐζήτη-

(α) Πανσκν. Μεσσην. λβ'.

σε ποτε ἀπὸ τοὺς Θεοὺς, μήτε βασιλείαν μεγα-
 λητέραν, μήτε πλοῦτον, μήτε νίκην, ἄλλὰ μό-
 νον υἱείαν. Αὕτη ἦτον ἡ μόνη εὐχὴ καὶ ἡ μόνη
 ζήτησις, τὴν ὁποίαν ἐζήτηει ἀπὸ τοὺς Θεοὺς· ἐ-
 πειδὴ ἐνόμιζεν ἴσως, ὅτι δύναται νὰ κατορθώ-
 σῃ τὰ ἄλλα αὐτὸς, ὅταν ἔχῃ υἱείαν (α). Ἔ-
 τι δὲ ἦτον καὶ πρὸς τοὺς φίλους εὐγνώμων, καὶ τα-
 χὺς εἰς τὰς χάριτας καὶ ἀμοιβὰς, ὥς ἐλυπήθη
 μεγάλως, ὅτε ἤκουσε τὸν θάνατον τοῦ φίλου
 αὐτοῦ Ἀερόπου, ὃχι διότι ἀπέθανεν, ἄνθρωπος
 ὢν, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τὸν ἀνταμεί-
 ψῃ. Ὅθεν ἔλεγε, τὸ μὲν χρεῖος πληρῶνουςι
 καὶ οἱ κληρονόμοι, τὴν ἀμοιβὴν ὁμῶς δὲν πλη-
 ρῶνουςι, καὶ οὕτω λυποῦνται καὶ πικραίνονται οἱ χρη-
 σοὶ καὶ δίκαιοι ἄνθρωποι, ὅταν δὲν ἀνταμείδωνται.
 Εἰς τὴν Ἀμβρακίαν ἦτον ἓνας κακολόγος ἄνθρω-
 πος, καὶ ἔλεγε πολλὰ κακὰ κατ' αὐτοῦ. Οἱ δὲ
 φίλοι ἔλεγον, νὰ τὸν διώξῃ ἐκεῖθεν. Ἄλλ' ἐκεῖ-
 νος εἶπεν, ὅτι εἶναι καλῆτερον νὰ μὲ κατηγορεῖ
 ἐδῶ μόνον εἰς μίαν πόλιν, παρὰ νὰ περιέρχηται ἀ-
 πὸ πόλεως εἰς πόλιν, καὶ νὰ μὲ κατηγορῇ εἰς
 ὅλον τὸν κόσμον. Ὅτι δὲ ἦτον κόσμιος, σεμνο-

(α) Λυτέθ.

λόγος καὶ φιλομαθῆς, τὸ ἔδειξαν αἱ περὶ φιλοσοφίας συνομιλῆαι, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο εἰς τὴν τράπεζαν αὐτοῦ. Ἄλλοτε δὲν πάλιν εἰς ἓν συμπόσιον, ὅπου εἶχον δύο ἐπισήμους αὐλητὰς, τὸν Πύθωνα καὶ Καφισίαν, ἠρωτήθη, ποῖος τούτων εἶναι καλῆτερος αὐλητής. Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη, Πολυσπέρχων ὁ στρατηγὸς· δεικνύων, ὅτι οἱ βασιλεῖς καὶ στρατηγοὶ δὲν πρέπει νὰ ὁμιλοῦν περὶ αὐλῶν καὶ φαγητῶν, ἀλλὰ νὰ σπουδαιολογῶν περὶ πολιτικῶν, καὶ στρατηγικῶν, καὶ ἄλλων τοιούτων σπουδαίων πραγμάτων εἰς τὰς διατριβὰς αὐτῶν.

§. ριβ'. Γυναῖκας δὲ ἔλαβε πρῶτον μὲν τὴν Ἀυτιγόνην θυγατέρα τῆς Βερενίκης. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῆς ἔλαβε τὴν Λάνασσαν τοῦ Ἀγαθοκλέους, ἔπειτα καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ Αὐτολείουτος βασιλέως τῶν Παιόνων, καὶ τὴν Βίρκευαν θυγατέρα τοῦ Βαρδύλλιος βασιλέως τῶν Ἰλλυριῶν. Ἐγέννησε λοιπὸν ἐκ τούτων τρεῖς υἱοὺς, τὸν Πτολεμαῖον ἐκ τῆς Ἀυτιγόνης· τὸν Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς Λανάσσης, καὶ τὸν Ἐλενον τὸν νεώτατον ἐκ τῆς Βιρκέυνης. Ἐγέννησε καὶ μίαν θυγατέρα Ὀλυμπιάδα ὀνομαζομένην· δὲν ἰξεύραμεν ὅμως ἐκ παῖδας γυναικός. Ἀνέθρεψε δὲ

αὐτοὺς ἐπιμελῶς, καὶ τοὺς ἰδιδάξε μάλις μικρόθεν τὴν τακτικὴν καὶ πολεμικὴν ὡς ἰδιαίτερον καὶ οἰκεῖον αὐτοῖς μάθημα. Διὰ τοῦτο εἶχεν αὐτοὺς ὅλους εἰς τὰς ἐκστρατείας ὑποστρατηγούς. Καὶ μάλις ὡς λέγει ὁ Ἰουστῖνος, ὅτι ἦσαν εἰς τὴν Ἰταλίαν ὁ Πυρρός, ἐκήρυξε τὸν Ἀλέξανδρου βασιλέα τῆς Ἰταλίας. Ἐπειτα δὲ, ἀφ' οὗ ὑπέταξε καὶ τὴν Σικελίαν, ἐκήρυξε καὶ τὸν Ἐλεονου βασιλέα τῆς Σικελίας, ὡς διαδοχὸν δηλονότι τοῦ μητροπάππου αὐτοῦ Ἀγαθοκλέους, ἐπειδὴ ὁ Ἰουστῖνος λέγει, ὅτι ἐγέννησε τὸν Ἐλεονοῦ ἐκ τῆς Λανόσσης. Ὅτι δὲ ἤθελε νὰ γένουσι πολεμικοὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, τὸ ἔδειξε καὶ εἰς μίαν ἀλλήν περιέσσειν. Τὸν ἠρώτησέ ποτε ἓνας ἀπὸ τοὺς υἱοὺς του, ὅς τις ἦτον ἔτι παιδίον, ποῖον υἱόν του σκοπεῖ νὰ ἀφήσῃ διαδοχόν. Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι, ὅποιος ἔχει τὴν μάχαιραν ὀξύτεραν, ἐκεῖνος θέλει μείνῃ διαδοχός μου. Ὁ Πτολεμαῖος, ὡς λέγει ὁ Ἰουστῖνος, ἦτον πολὺ ἀνδρεῖος, τολμηρὸς καὶ ὀρμητικὸς, ὥστε ἐκυρίευσεν τὴν Κέρκυραν ἔχων μόνον ἐξήντα στρατιώτας. Εἰς μίαν ναυμαχίαν πάλιν, ἐπήδησεν εἰς μίαν πεντήρη τῶν ἐχθρῶν ἀπὸ ἓν μικρὸν πλοιάριον, μὲ ἑπτὰ στρατιώτας, καὶ ἐκυρίευσεν τὴν πεν-

εήρη. Διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ Πύρρος, ὅταν ἔμαθε τὸν θάνατον αὐτοῦ, ὅτι ἔζησε περισσότερο ὅπῳ ὅσον ἤλπιζε· διότι ἤλπιζεν, ὅτι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ ἔτι πρότερον, κατὰ τὴν τόλμην καὶ ὀρμὴν αὐτοῦ. Αὕτη λοιπὸν εἶναι καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ Πύρρου· ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτοῦ Δηϊδάμεια, τὴν ὁποίαν ἔλαβε γυναῖκα ὁ Πολιορκητὴς Δημήτριος, δὲν ἔζησε πολὺν καιρὸν, ἀλλ' ἀπέθανε μετ' ὀλίγου ἀπὸ ἀσθενείαν τινα.

Μ Ε Ρ Ο Σ Ε.

Περὶ τῆς νέας Ἰσολίας καὶ Γεωγραφίας τῆς Ἠπείρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῆς Ἰσολίας.

§. α'. **Μ**ετὰ δὲ ταῦτα οἱ Ῥωμαῖοι ἤνωσαν τὴν Ἠπειρὸν μὲ τὴν Ἰλλυρίαν καὶ ὠνόμαζον αὐτὴν ἀπλῶς Ἰλλυρίαν. Ἐπειτα δὲ ἀφ' οὗ ἔκτισαν τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ μετεκόμεσαν ἐκεῖ τὸν θρόνον ἐκ τῆς Ῥώμης, συνέβησαν ἄλλως αἱ διαιρέσεις. Τότε ἤνωσαν καὶ ἄλλα μέρη, καὶ τὴν Μακεδονίαν, καὶ εἶχον τὴν Θεσσαλονίκην μητρόπολιν τῆς Ἰλλυρίας, ἀφ' οὗ διεχώρισαν τὸ βασίλειον εἰς δύο εἰς ἀνατολικὸν καὶ δυτικόν. Καὶ οὕτως εἶχον τότε τὴν Ἰλλυρίαν, Ἑλλάδα, Θράκην καὶ Μυσίαν, ἐπαρχίας τοῦ ἀνατολικοῦ βασιλείου εἰς τὴν Εὐρώπην. Ὅτε δὲ ἐκυρίευσαν οἱ Λατῖνοι τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἡ Ἠ-

πειρος διεχωρίσθη, καὶ αὐέλασε πάλιν τὸ ἀρχαῖον ἔθνος αὐτῆς. Ἐν τούτοις ὁμοίως εἰσέβαλον διὰ ῥοῖα βάρβαρα ἔθνη εἰς τὴν Ἑλλάδα, Θράκην καὶ Μακεδονίαν, καὶ μετέβαλον τὰς ὀνομασίας τῶν πύλων, ποταμῶν καὶ λοιπῶν, ὥστε μετεβλήθησαν οἱ τόποι εἰς ἄλλο σχῆμα. Ὅθεν θέλωμεν εὖρη εἰς τὸ ἐξῆς νεωτέρας πόλεις καὶ εἰς τὴν Ἡπειρον.

§. β'. Ἀφ' οὗ δὲ ἐδέχθησαν οἱ ἄλλοι Ἕλληες τὸν χριστιανισμόν, ἐδέχθησαν αὐτὸν καὶ οἱ Ἡπειρώται. Τοῦτο ὁμοίως συνέβη κατ' ὄλεθρον, καὶ μάλιστα μετὰ πολλοὺς χρόνους ὕστερον ἐξερεώθη πανταχοῦ ἡ μεταβολὴ αὐτῆ· ἐπειδὴ εὐρίσκοντο πανταχοῦ λείψανα τῆς εἰδωλολατρίας, τὰ ὅποια ἀνεκαίωσεν ὁ Ἰουλιανὸς ὕστερον. Τότε ἔλεγε ὁ Ἰουλιανὸς Ἱερία ἡγαπημένου τὸν θρυλούμενον Ποῖσαν τὸν Ἡπειρώτην, τὸν εὐθερμον ζηλωτὴν τῆς εἰδωλολατρίας. Ἐν ὅσῳ δὲ ἠκμαζεν ἡ δύναμις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλείου, ἦσαν ἀδιάκοποι οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι. Ὅθεν δὲν ἔλειπον πανταχοῦ τὰ βράσια τῶν στρατολογιῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν τοῦ πολέμου. Ὅτε δὲ παρήκμαζεν, εἰσέφθον ὡς χεῖμαροι πανταχοῦθεν ἐκεῖνα τὰ ἄγρια καὶ βάρβαρα ἔθνη, καὶ κατετάραττον ἀπα-

σαν τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῶν φύων καὶ λεηλασιῶν. Ἐν τούτοις δὲ δὴν ἔλειπον πάλιν καὶ οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι, καὶ αἱ θρησκευτικαὶ αἰρέσεις. Καὶ οὕτως αἱ οὐνάαι καὶ οὐρμοὶ ἦσαν ἀδιάκοποι, αἱ ὁποῖαι κατεστάρησαν ὅλον τὸ βασίλειον. Μετὰ δὲ ταῦτα ἠκολούθησαν ἄλλα ἔτι ὀλεθριώτερα.

§. γ'. Πρῶτον ἐφώρμησαν οἱ Σαρμάται εἰς τὴν Θράκην τῷ 322 μετὰ Χριστὸν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου· ἔπειτα οἱ Γότθοι καὶ Ταϊφάλοι τῷ 328. Τῷ δὲ 329 ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις. Ἐπειτα δὲ ὁ Ἀλαρίκος βασιλεὺς τῶν Γόθων ἐφώρμησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 390 μετὰ Χριστὸν, σπάζων καὶ σφάζων τοὺς προσυγκύνας, διὰ τῆς Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Βοιωτίας, Ἀττικῆς καὶ Πελοποννήσου. Τότε κατηδάρισεν ἐκ Θιμελίων τὸν ναὸν τῆς Ἀθήνης εἰς τὴν Ἐλευσίαν, ὅπου ἐφώλευεν ἔτι ἡ εἰδωλολατρεία· ἐσφραξε καὶ τινας Ἰερεῖς· τινὲς δὲ ἀπέθανον ἀπὸ τῆν λύπην ὡς καὶ ὁ ῥήθεις Πρίσκοσ ὁ Ἡπειρώτης. Διωχθεῖς δὲ ἐκ τῆς Πελοποννήσου, ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἡπειρὸν καὶ Ἰλλυρίαν, σφάζων καὶ λεηλατῶν, ἐνθα ἔμεινε τέσσαρας χρόνους, ὡς στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων. Αὕτη δὲ ἡ μίξις πρῶτον μὲν τῶν Ῥωμαίων, ἔπειτα δὲ καὶ τούτων τῶν βαρβάρων

μετεμόρφωσε καὶ τὰ ἦθη καὶ τὴν γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων.

§. δ'. Τὸ δὲ κράτευμα τοῦ Ἀτίλα, τὸ ὁποῖον ἦτον σύνθετον ἐκ διαφόρων Σκυθῶν τῆς Ταρταρίας, διελύθη μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, καὶ διεσκορπίσθη εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης. Οἱ δὲ Σαρμάται καὶ Οὔνοι ἦλθον εἰς τὴν Ἰλλυρίαν τῷ 450, καὶ ἔμειναν ἐκεῖ. Τῷ δὲ 462 ἐκυρίευσεν ὁ Μπαρκελῶς τὴν Ἰλλυρίαν, ὅς τις εἶχε κράτευμα τῶν Ὀστρογόθων, καὶ κατέστησεν αὐτὴν βασιλείου ἀνεξάρτητον. Τῷ δὲ 473 ἐφώρμησεν ὁ Θεοδεμύρης, ἄλλος βασιλεὺς τῶν Γότθων μέχρι τῆς Θετταλίας, ἐπολιόρκησε καὶ τὴν Θεσσαλονίκην, τὴν μητρόπολιν τῆς τότε Ἰλλυρίας. Ὁ δὲ Θεοδερίκος, ἄλλος ἡγεμὼν τῶν Γότθων, εἰσέβαλεν εἰς τὴν κυρίως Ἰλλυρίαν, καὶ ἐκυρίευσεν τὸ Δυρρᾶχιον, τὴν μητρόπολιν τῆς νείας Ἠπείρου. Τὸ δὲ 502 ἐφώρμησαν οἱ Βούλγαροι εἰς τὴν Ἰλλυρίαν. Τῷ 551 ἐφώρμησαν οἱ Οὔνοι διὰ ξηρᾶς ἀρπάζοντες καὶ λεηλατοῦντες. Ὁ δὲ Τοτίλας ἐπεμψεν ἐκ τῆς Ἰταλίας σὸλον Γοιθικὸν εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἠπείρου. Οὗτοι δὲ οἱ βάρβαροι ἐλεηλάτησαν πρῶτον τοὺς Κερφούς καὶ τὰς ἄλλας περακειμένας νήσους, ἔπει-

τα ὤρμησαν εἰς τὴν Ἠπειρὸν καὶ ἀνέβησαν μέχρι τῆς Δωδώνης σφάζοντες καὶ λεηλατοῦντες. Τὸ δὲ μέγιστον κακὸν ἔπαθεν ἡ Νικόπολις καὶ ὁ Ὀρχισμός. Τῷ δὲ 782 ἐκυρίευσαν οἱ Σλαβῶνοι ὅλην τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἑλλάδα, ἔπειτα συνεδιώχθησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ τέλος ἐμειναν ἐκεῖ περὶ τὸ Ταῦγετον ὄρος, ὅτε οἱ Μανιάται ἦσαν ἔτι εἰδωλολάτραι. Τῷ δὲ 831 ἔφραρον ὁ Θεόφιλος, βασιλεὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀποικίαν Περσῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἡ ὁποία ἔμενεν πρὸς τὰ σύνορα τῆς Ἠπείρου μεταξύ τῆς Ἀχρίδος καὶ τοῦ Ἀξιῶ ποταμοῦ. Ὀνομάζοντο δὲ οὗτοι Βαρδάρῳται, ἢ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ἢ αὐτοὶ ὠνόμασαν τὸν ποταμὸν Ἀξιῶν Βαρδάρει.

§. ε'. Κατὰ δὲ τὸ 1081 ὁ Ῥοβέρτος ἐπέμψεν σὺλον καὶ ἐκυρίευσεν τοὺς Κορροῦς, ἔπειτα ἐπέσασεν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Ἰλλυρίαν μὲς τριᾶντα χιλιάδας Νορμάνδας, καὶ ἐκυρίευσεν πολλὰς πόλεις, καὶ τὸ Δυρράχιον. Ὁ δὲ στρατηγὸς αὐτοῦ Βασμουῦδος ἦλθε καὶ ὠχυρώθη εἰς τὰ Ἰωάννινα τῷ 1082, καὶ κατερῆμωσε τὰ πέριξ. Ἐκεῖθεν δὲ ἦλθε καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Ἄρταν τῷ 1083, ἔπειτα ἀνέβη καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Ἀχρίδα, καὶ τέλος κα-

τατρέχων τὴν Μακεδониαν, ἐχείμασε τὸν αὐτῶν
 χροῖον εἰς τὴν Κασορίαν. Ἐκείθεν δὲ κατέβη εἰς
 τὴν Θεσσαλίαν καὶ ἐπολιόρχησε τὴν Λάρισσον τῷ
 1084, ὅπου ἐνικήθη, καὶ ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν
 Κασορίαν, ἔπειτα ἀναχώρησεν εἰς τὸν Αὐλῶνα,
 καὶ ἐκείθεν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἄλλ' Ἀρῆτι
 φρουρὸν εἰς τὴν Κασορίαν. Ἀνέλαθεν ὁμῶς μετ' ὀ-
 λίγῳ ὁ Ἀλέξιος τὴν Κασορίαν, ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς
 Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ δὲ Ροβέρτος ἐπέστρεψε
 πάλιν εἰς τὴν Ἡπειρον, καὶ ἐλευθέρωσε τοὺς Κερ-
 φουῖς, ἐκ τῆς πολιαρκίας τῶ Ἐνετῶν, συμμάχων
 τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν, καὶ ἐχείμασεν εἰς τὸν
 Γλυκὸν λιμένα τῆς Ἡείρου. Τέλος δὲ ἐπι-
 γη τὸ Σηρίον ἐκεῖνο, ὁ Ροβέρτος, καὶ οὕτως
 ἠτύχασεν ὁ Ἀλέξιος, ὅς τις καταταράττειτο σχί-
 δω πέντε χρόνους, νικῶμενος πανταχοῦ. Ἡ μά-
 χη τοῦ Δυρραχίου, Ἰωαννίνων, Ἄρτας καὶ Λα-
 ρίσης, εἶναι ἔργα πολλῆς περιεργείας ὄξια (α).
 Εἰς τοῦτον τὸν πόλεμον ἐδουλήθησαν πολὺ οἱ Ἐνε-
 τοὶ (β), καὶ διὰ τοῦτο ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Ἀλέξιος

(α) Ἡ ἱστορία τούτων ἀναφέρεται εἰς τὴν καινὴν ἱστο-
 ρίαν τῶν Βυζαντινῶν.

(β) Εὐσταθίου.

πολλὰ ἐικαιώματα ἐμπορίου καὶ λοιπῶν. Ἦ Τσερου
 διέλαθε τὸ Δυρράχιον ὁ Βοδίνος βασιλεὺς τῶν
 Σέρβων.

§. 5. Κατὰ δὲ τοὺς Σταυροφορικοὺς πολέ-
 μους ἐξῆλθεν ὁ Βοιμουῶδος εἰς τὴν Ἰλλυρίαν τῷ
 1107 ἔχων ζράτευμα τῆς Εὐρώπης ἐκ διαφόρων
 ἐθνῶν συγκεκοιτημένον, Ἄγγλων, Γάλλων, Ἰ-
 τάλων καὶ Γερμανῶν, ἐπὶ σκοπῶ, νὰ λεηλατήσῃ
 τὰς πόλεις μέχρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅθεν
 ἐρύλαττον ἐκεῖ οἱ εὐλογοὶ τοῦ Ἀλεξίου, ἀπὸ τῆς
 Χειμάρης μέχρι τοῦ Δυρράχίου. Ἦλθε μὲν καὶ
 ἐπολιορκήσας τὴν ὄχυρὰν πόλιν τότε, τὸ Δυρ-
 ράχιον, ἕνα χρόνον εἰς μάτην. Κατὰ δὲ τὸ 1172
 ἔγανον οἱ Ἕνδοι ἐχθροὶ, καὶ ἐκυρίευσαν τὰς
 παραθαλασσίας πόλεις καὶ τὰς νήσους, ἐλθόντες
 μέχρι τῆς Λήμωνος καὶ Χίου, ἀλλ' ἐδιώχθησαν
 πάλιν. Τῷ δὲ 1185 ἦλθον οἱ Σικελοὶ εἰς τὴν
 Ἰλλυρίαν καὶ ἐκυρίευσαν τὸ Δυρράχιον, ἔπειτα
 ἦλθον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἐκυρίευσαν αὐτήν
 μὴ πολιορκίαν αὐστηράν. Τότε ἀρχιεράτευσεν ἐκεῖ
 ὁ Εὐστάθιος, ὁ σχολιαστὴς τοῦ Ὀμήρου. Ἐπειτα
 ἦλθον μέχρι τῆς Ἀμφιπόλεως, ὅπου ἐνικήθησαν
 καὶ ἐδιώχθησαν πάλιν εἰς τὴν Σικελίαν. Ὅτε δὲ
 κτείδανεν ὁ τελευταῖος Σταυροφορικὸς εὐλογο

τῶν Λατινῶν τῷ 1203, καὶ κερδαίνει τὴν Κωνσταντινουπόλιν, ἐκυριεύσει πρῶτον τὸ Δουβρόχιον ἔπειτα τοὺς Κισσρούς.

§. ζ. Μετὰ δὲ τὴν ὑπὸ τῶν Λατινῶν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ ἠγεμόνες τῆς βασιλικῆς γενεᾶς διεσκορπίσθησαν εἰς διάφορα μέρη, καὶ ἐκράτησεν ἕκαστος ἑσῶν μέρος ἐδουλήθη. Τότε ὁ μὲν Λάσκαρις ἔσχεν τὸν Αυτοκρατορικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας. Ὁ δὲ Ἀλέξιος ἔσχεν ἄλλο βασίλειον εἰς τὴν Τραπεζοῦνταν. Ὁ δὲ Βουιράτιος ἔφυγεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ἔχων καὶ τὸν Μεγαλὸν Ἀγγελικὸν τὸν Κομνηνόν, υἱὸν υἱοῦ τοῦ Ἰωάννου Ἀγγέλου, καὶ θυγατέρα τοῦ Ἀλεξίου, τοῦ πρώτου τῆς γενεᾶς τῶν Κομνηνῶν. Οὗτος οὖν ὁ Μεγαλὸς στρατηγὸς ἔμπειρος καὶ πολιτικὸς αὐτῶν, ἔφυγε κρυφίως ἐκ τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Δουβρόχιον τῆς Ἰλλυρίας. Ἡ πόλις αὕτη ἦτον τότε τοῦ βασιλείου, καὶ εἶχε διοικητὴν Ἑλληνα χριστιανόν, ὃς τις εἶχε καὶ θυγατέρα εἰς ὧσαν γάμου. Ὅθεν ἔλαβεν αὐτὸν ὁ Μεγαλὸς γυναῖκα, καὶ ἐπίωξε τὸν πενθερὸν αὐτοῦ. Ἐπειτα ἐκυριεύσει καὶ ἄλλους τόπους, τὴν Ἡπειρον, Διτωλίαν, Ἀκαρναντίαν, καὶ μέρος τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἐκ-

χηματίας βασιλείου ἰκνυόν ἀπὸ τοῦ Δυρράχίου
 μέχρι τοῦ Κιρριθιακοῦ κόλπου, τὸ ὁποῖον ἔμει-
 νεν εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ, Δεσπότης καλου-
 μένους. Τότε οἱ Λατῖνοι ἐκυρίευσαν ὅλην τὴν
 Ἑλλάδα μέχρι τῆς Πελοποννήσου. Οἱ δὲ Ἔνε-
 ττι, τὰ παραθαλάσσια καὶ τὰς νήσους τοῦ Αἰ-
 γαίου πελάγους, καὶ τὸ Δυρράγιον. Οἱ Λατῖ-
 νοὶ ὡς ἐδέχθησαν καὶ εἰρήνην μετὰ τοῦ Μιχαῆλ,
 ἐγνώρισαν αὐτῶν καὶ Δεσπότην τῆς Ἡπείρου,
 τῷ 1209, ἔλαβεν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ γυ-
 ναικα ὁ Εὐστάθιος Κόμης τῆς Βουλωνίας, καὶ ἀ-
 εὐλὸς τοῦ Ἑρζίκου βασιλέως τότε τῆς Κων-
 σταντινουπόλεως.

§. η'. Ὁ Μιχαῆλ ὁμοίως κατέτρεχε καὶ ἐλεγε-
 λότει τοὺς τόπους τῶν Λατίνων, ἦλθε καὶ μέ-
 χρι τῆς Κορύνθου εἰς βροθήειαν τοῦ ἐκεῖ Δεσπότη
 Θεοδώρου, καὶ ἤρπασεν ἐκεῖθεν ἓνα μέγαν
 ἀξιωματικὸν (α) καὶ ἑκατὸν στρατιώτας καὶ ἀξιω-
 ματικούς Λατίνους, καὶ ἄλλους μὲν ἐκράβασεν,
 ἄλλους δὲ ἐφυλάκισεν. Ἐφόνευσεν καὶ ἓνα Ἀρχιε-
 ρεῖα καὶ πολλοὺς ἱερεῖς τῶν Λατίνων, ἔχων μί-
 σος ἀσπονδῶν κατ' αὐτῶν. Ὄθεν ἠτοιμάζετο ὁ

(α) Connetable.

Ἐρρίκος καὶ κρατεύτη κατ' αὐτοῦ μὲ ὅλας τὰς
δυναμείαις τῶν Λατίνων. Ἐν τούτοις δὲ δούλος
τις πειρὸς ἐφώνησε δολίως τὸν Μιχαὴλ κοιμώμε-
νον εἰς τὴν κλίνην. Ὁ Μιχαὴλ εἶχε μὲν ἑνα υἱό-
θιον οὐκ ὀνομαζόμενον καὶ ἑκαῖνον, ὁ-
πως ἦτον ἔτι νεὸς, καὶ ἀνάξιος ἐκείνου τοῦ βα-
ρανοῦ. Ὅθεν διώρισε διάδοχον πρὶν τοῦ θανάτου
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Θεόδωρον.

§ 9. Ὁ δὲ Θεόδωρος ἦτον ὁμοίως ἐπι-
χειριστικὸς καὶ δραστήριος ὡς ὁ Μιχαὴλ, καὶ κα-
τετάραξεν οὐχὶ μόνον τοὺς Λατίνους, ἀλλὰ καὶ
τοὺς Ἑστέους, καὶ τοὺς γείτονας αὐτοῦ Βουλ-
γάρους, ὡς ἐλάσει τὴν Ἀχρίδα καὶ Πριλιπίον
πόλεις τῶν Βουλγάρων· ἔτι δὲ καὶ τὸ Δυρρά-
χιον, τὸ ὁποῖον εἶχαν οἱ Ἑστέοι, καὶ τὴν Ἀλ-
βανοῦπολιν τῶν Λατίνων. Ὅθεν ἐςρῆτευσεν καὶ
κατ' αὐτοῦ ὁ Ἐρρίκος, ἀλλ' ἐφρονεῦθη καὶ ἐκεῖ-
νος δολίως εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Μετὰ δὲ τὸν
θάνατον τοῦ Ἐρρίκου, οἱ Λατῖνοι ἐκήρυξαν βα-
σιλέα τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸν Πέτρον Κωνσ-
ταντάλην ἐκ τῆς Γαλλίας, τὸν ὁποῖον διεβίβασεν
εἰς τὸ Δυρράχιον ὁ γάμος τῶν Ἑστέων, τῷ
1217. Αὐτὸς δὲ ἀντὶ τούτου, ὑπεσχέθη πρὸς
αὐτοῦς, καὶ ἐλευθέρωσεν τὸ Δυρράχιον, ἐκ τῶν

χειρῶν τοῦ Θεοδώρου, ὅπου ἦτον κεκλεισμένος καὶ ὁ Θεόδωρος. Ὅθεν ἐπολιόρησεν αὐτὸν πολὺς ἡμέρας, καὶ εἰς ταύτην τὴν πολιόρκειαν ἀνελήθη ὁ Πέτρος καὶ τὸ κράτευμα αὐτοῦ ἐκ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, ὥστε συμπεραίνουσι διάφορα οἱ Ἱστορικοὶ περὶ τῆς καταστροφῆς ταύτης. Ταῖς μὲν, ὅτι ἐφρουρέθη εἰς μόχλην· ἄλλοι δὲ, ὅτι ἐφρουρέσεν αὐτὸν ὁ Θεόδωρος δολίως εἰς τὴν πόλιν, ἢ εἰς τὰ στενά τῆς Ἰλλυρίας, ὅπου κατέκοψε καὶ τὸ κράτευμα αὐτοῦ. Ἄλλοι δὲ, ὅτι ἔλαβεν αὐτὸν αἰχμάλωτον.

§. ι. Εἶχε δὲ καὶ ἓνα Καρδινάλην ὁ Πέτρος, τὸν Ἰωάννην Κολώνην, καὶ ἐκεῖνος μόνον εὐρέθη αἰχμάλωτος. Ὅθεν ὁ Πάπας Ὀυόριος ἔγραψε πρὸς τὸν Θεόδωρον, νὰ ἀπολύσῃ τὸν Καρδινάλην, φροσέριζων, νὰ τὸν ἀφορίσῃ· ἔπειτα παρεκίνησεν ὅλους τοὺς ἡγεμόνας σχεδὸν τῆς Εὐρώπης, καὶ αὐτοὺς τοὺς Ἑλληνας ἡγεμόνας, διότι ἐνόμιζον καὶ ἐκεῖνοι ὡς ἀποστάτας τούτους τοὺς ἀποκαιρητάς ἡγεμόνας, νὰ κρατεῦσῶσι κατ' αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς συνηθροίζοντο τὰ κράτευματα εἰς τὴν Βενετίαν καὶ Ἀγκῶνα, ὅπου παρεσκευάζοντο καὶ οἱ σόλοι, ὥστε καταστράττετο ἡ Εὐρώπη. Διωρίσθη καὶ ἀρχικράτης ὁ ἀδελ-

φρὸς τοῦ Πέτρου Ῥοδότοιο καλούμετος. Ἐν ταῖς τοῖς δὲ ἐπεμψεν ὁ Πάπας εἰς Ἐπίσκοπον καὶ εἰς ἐρημίτην, πρέσβεις πρὸς τὸν Θεόδωρον, λέγων, ὅτι ἂν θέλῃ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ, νὰ ἀφήσῃ τὸν Καρδωάλην, καὶ νὰ γυωρίξῃ τὴν δουτικὴν ἐκκλησίαν. Ὅθεν ὁ Θεόδωρος ἔκρινε συμφερότερον νὰ ὑπεκαυθῆ τοῦτο, παρὰ νὰ ὑποβῆ τὸν τοιοῦτον πόλεμον. Καὶ οὕτως ἐξώπλισεν ὁ Πάπας τοὺς ἡγεμόνας, ἔπαυσεν τὴν ἐκστρατείαν, ῥοδοδοξίαν καὶ ἀπειλῶν, μὲ κατάρτας καὶ ἀφωρισμοὺς, ἂν στρατευοῦντες κατὰ τοῦ Θεοδώρου. Καὶ οὕτως ἔκλεισαν οἱ ἑκατοὶ πέντε χρόνοι εἰρήνης μὲ τοῦ Θεοδώρου. Ὁ δὲ ἄλλος βασιλεὺς ὁ Ῥοδότοιο, ὅστις ἐκλέχθη ἀντὶ τοῦ Πέτρου, δὲν ἐπέρασε διὰ τῆς Ἡπείρου, ἀλλὰ διὰ τῆς Οὐγγαρίας κατέβη εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν.

§. ια'. Τῷ δὲ 1222 ἀβιτήσας ὁ Θεόδωρος τὴν πρὸς τοῦ Πάπαν ὑπόσχεσιν, ὡρμητὸς πάλιν ὡς κεραινοῦς, καὶ κατεστράφη πανταχόθεν τοὺς Λατίνους, ὅστις παρηγάλασαν τὸν Πάπαν νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ. Ἐγραψεν μὲν πρὸς αὐτὸν ὁ Πάπας περὶ εἰρήνης, ἀλλ' ἀνυφελῶς. Τέλος δὲ ἐκαθίευσεν καὶ τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἐκκηρύχθη Ἄυτοκράτωρ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μητροπολίτης τῆς

Θεσσαλονίκης δὲν ἔθελε νὰ τὸν κλέψῃ, ἔσειψεν αὐτὸν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀχρίδος. Καὶ οὕτως εἶχε τότε τὸ βασίλειον τῶν Βυζαντιῶν τέσσαρας Αὐτοκράτορας, τῆς Ἰωνσαντινουπόλεως τῶν Λατίνων, τῆς Νικαίας τῶν Ἑλλήνων, τῆς Τραπεζοῦντος, καὶ τῆς Θεσσαλονίκης. Νόμιμος ὅμως ἐνομίζετο ὁ τῆς Νικαίας. Ὅθεν ὁ Βατάκης, ὁ τότε Αὐτοκράτωρ τῆς Νικαίας, μὴ ὦν εἰς κατάστασιν νὰ ἐναυτιωθῇ, παρεκάλεε σχεδὸν τὸν Θεόδωρον, νὰ ἔχῃ μὲν τοὺς τόπους ὅλους, ὅσους ἐκυρίευσε, μόνον Αὐτοκράτωρ νὰ μὴ κηρυχθῇ, καὶ διασχεσθῇ τὸ βασίλειον. Ἄλλ' ἐκβύτος ἀπέβηκεν τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ στρατεύσας πρὸς τὴν Θράκην, ἐκυρίευσε τὰς Σέρρας, καὶ ὅλας τὰς ἐπισήμους πόλεις, καὶ τὴν Ἀδριανούπολιν, πανταχοῦ νικῶν καὶ Θραμβεύων, καὶ τέλος ἔφθασε μέχρι τῶν πυλῶν τῆς Ἰωνσαντινουπόλεως, ἀφ' οὗ ἔλασεν αἰχμαλώτους πολλοὺς καὶ διαφόρους στρατηγούς τῶν Λατίνων. Διὰ τοῦτο ἀφώρισεν αὐτὸν ὁ Πάπας τῷ 1229.

§. ιβ'. Ἐκεῖθεν δὲ ἐπέστρεψε κατὰ τοῦ Ἀσάν βασιλέως τῶν Βουλγάρων, τοῦ ὁποῦρου τὴν θυγατέρα εἶχε γυναῖκα ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰμμυρουήλ, καὶ διὰ τοῦτο εἶχον φίλιν καὶ εἰρήνην

ἔγγραφον. Ὅτι οὗτος ὁ Ἄσαν δικαιολογούμενος, ὅτι τὸν ἀδικεῖ ὁ Θεόδωρος, ἐκρέμασε τὰς συνήκας τῆς εἰρήνης εἰς μίαν σημαίαν, ἵνα βλέπωσιν αὐτὰς οἱ κρατεῶνται αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἐξήλθεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ Θεοδώρου, ὅπου συνέδη μάχη σφοδρά, καὶ ὁ Θεόδωρος νικηθεὶς, ἐλήφθη ἀχιμάλωτος, μετὰ ὄλους τοὺς υἱοὺς καὶ θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐπισήμους κρατηγούς, τῷ 1230. Ἐσώθη δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ὁ δὲ Ἄσαν ἐκურίσθη τὸν εἰς τὴν Θράκην τόπους αὐτοῦ, εἰσεβὰς καὶ εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ Ἡπειρὸν ὀρπάζων καὶ λεηλατῶν. Ἐμενε τοίνυν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ διάδοχος, Δεσπότης γυναιζόμενος, καὶ εἶχε τὴν καθέσθραν αὐτοῦ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅς τις εἶχε γυναῖκα μίαν υἱοῦ θυγατέρα τοῦ Ἄσαν. Συνεμάχησε καὶ μετὰ ὄλους ἡγεμόνας, καὶ τέλος ἐζήτησε τὴν προεσσίαν τοῦ Πάπα, ἵνα κρατεῖσθῃ, τὸ ὅποιον οὖν ἐσῆν ἀρετῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἡγεμόνας, καὶ εἰς τὸν τότε Πατριάρχην, Γερμανὸν ὀνομαζόμενον.

δ. γ'. Ὁ μὲν Ἄσαν μετεχειρίσθη φιλαυθρόπως τὸν Θεόδωρον, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀνήσκη

χος ὧν, συνεκρίθησιν συνωμοσίαν κατ' αὐ-
 τοῦ. Ὄθεν ἐτύφλωσεν αὐτὸν, ἔπειτα τὸν μετε-
 χειρίζετο πάλω φιλανθρώπως. Εἶχε δὲ ὁ Θεό-
 δωρος ἐκ τῆς νομίμου γυναικὸς αὐτοῦ δύο υἱοὺς,
 τὸν Ἰωάννην καὶ Δημήτριον, καὶ δύο θυγατέ-
 ρας, τὴν Ἄνναν καὶ Εἰρήνην. Ὁ δὲ Ἄσαν βλέ-
 πων τὰ προτερήματα τῆς Εἰρήνης, ἔλαβεν αὐ-
 τὴν γυναῖκα τῷ 1237, καὶ οὕτως ἠλευθέρω-
 σε τὸν Θεόδωρον, καὶ ἐδοθήθησεν αὐτὸν, καὶ
 λάβη πάλιν τὸ βασίλειον αὐτοῦ. Ὁ δὲ Θεόδω-
 ρος ἦτον τυφλὸς, εὐεδύθη καὶ ὡς ἐπαίτης,
 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν, ζητῶν ἐλεη-
 μοσύνην, καὶ ἔπειτα ἐφανερώθη εἰς τοὺς φίλους
 καὶ ὀπαδοὺς αὐτοῦ. Καὶ οὕτω συνεκρότησεν ἐπα-
 νάσασιν, καὶ ἐδίωξε τὸν Ἐμμανουήλ. Ἐπειδὴ
 ὁμως ἦτον τυφλὸς, κατέστησε τὸν υἱὸν αὐτοῦ
 Ἰωάννην εἰς τὸν θρόνον, καὶ αὐτὸς ἦτον μόνου
 σύμβουλος. Ἄλλ' ἐξηπάτησεν αὐτοὺς ὁ Βατάκης
 ὕσερον, καὶ παραίτησαν τὸν Αὐτοκρατορικὸν
 τίτλον, ὥστε ὠνομάζετο μόνου Δεσπότης ὁ Ἰωάν-
 νης. Ὁ δὲ Ἐμμανουήλ ἐκυρίευσεν τὴν Θεσσαλίαν
 ὕσερον, καὶ μετὰ θάνατον τῷ 1241, ἀφῆκε
 διάδοχον τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Μιχαὴλ Ἄγγελον
 τὸν Κομνηνὸν, υἱὸν υἱοῦ τοῦ ῥηθέντος Μι-

γηλ τῆς Ἠπείρου. Ὁ Ἰωάννης ὁμοίως ἀπέθανεν
 ὄντως τῷ 1246, καὶ εὖςινε διάδοχος ὁ ἀδελ-
 φὸς αὐτοῦ Δημήτριος, υἱὸς ἔτι ὢν καὶ ἀπειροσ
 πραγμάτων πολιτικῶν. Ὅθεν ὁ Βατάκης κα-
 τεσκεύασε συνωμοσίαν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ
 ἐκურύευσεν αὐτήν· τὸν δὲ Δημήτριον κατέκλει-
 σεν εἰς ἓν φρούριον τῆς Ἀσίας. Ὁ δὲ πατὴρ αὐ-
 τοῦ Θεόδωρος ὁ τυφλὸς, ὁ μέγας ἐκείνος στρα-
 τηρὸς καὶ πολιτικὸς, ἀνεχώρησεν εἰς τοὺς πα-
 λαιούς τόπους αὐτοῦ ἔτι πρότερον, καὶ κρα-
 τήσας τὴν Ἠπείρον, καὶ μέρος τῆς Θεσσαλίας
 καὶ Μακεδονίας, εἶχε τὴν καθέδραν αὐτοῦ εἰς
 τὰ Βοδενά, Δεσπότης ὀνομαζόμενος.

§. ιθ'. Τότε εἶχον οἱ Λατῖνοι καὶ Ἕνετοὶ
 ἔλκην τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, καὶ τὰ παραθαλάσ-
 σια, ἐκτὸς τῆς Πελοποννήσου, τῆς Ἠπείρου, καὶ
 μέρος τῆς Θεσσαλίας. Ἐτι δὲ ἦτον ἔν ἐθνος ἀνε-
 ξάρτητον, Βλάχοι ὀνομαζόμενοι, πρὸς τὰ ὄρη τῆς
 Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας. Ὁ δὲ Βατάκης
 θελον να θιώξῃ καὶ αὐτοὺς ἐκείθεν, ἐστράτευσε
 καὶ ἐκურύευσε τὰ Βοδενά τῷ 1251. Ὁ Θεό-
 δωρος ὁμοίως ἔφυγε πρὶν τῆς πολιορκίας εἰς τὴν
 Θεσσαλίαν πρὸς τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Μεγαλὴ. Με-
 τὰ δὲ ταῦτα ἀπεσάτησεν πολλὰς πόλεις τῆς

Μακεδονίας καὶ Ἠπείρου, ὥστε ἠναγκάσθη ὁ Μιχαὴλ νὰ ζητήσῃ εἰρήνην, καὶ νὰ δώσει ἐνέχυρον εἰς τὸν Βατάκην τὸν Θεόδωρον τὸν τυρζλὸν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικηφόρον. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Βατάκου, ὁ Νικηφόρος ἔλαβε γυναῖκα τὴν Μαρίαν θυγατέρα τοῦ Λασκάρεως διαδόχου τοῦ Βατάκου τῷ 1258· καὶ τότε ἠναγκάσθη καὶ παρέδωκε τὸ Δυρρᾶχιον καὶ ἐν φρούριον εἰς τὸν Λάσκαριν, ἵνα ἐλευθερώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὸν Νικηφόρον· ἐπειδὴ ἦλθον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην νὰ λάβωσι τὴν νύμφην, ὁ δὲ Λάσκαρις ἐκράτησεν αὐτοὺς, ὡς αἰχμαλώτους, καὶ ἐζήτησεν ἐξαγορὰν τὰς πόλεις ταύτας. Ἐμείνω τοίνυν ὁ Μιχαὴλ τότε Δεσπότης τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας, καὶ μετ' ὀλίγου συνεμάχησε μετὰ τοὺς Σέρβους, καὶ ἐζήτησε τὸ Δυρρᾶχιον. Ἐπειτα ἐκυρίευσεν τὴν Ἀλβανούπολιν, τὴν Βέροιαν, Βαδεια, τὸν Πριληπέν, τὴν Βασορίαν καὶ Ἀχρίδα. Ἐξερῶν ὁμως τὸν ἐπρόδωκεν ὁ νύμφος υἱὸς αὐτοῦ εἰς μίαν μάχην καὶ ἐνικήθη, ὥστε ἐκυρίευσαν οἱ ἔχθροὶ αὐτοῦ πολλοὺς τόπους, τὴν Ἄρταν, καὶ ἄλλους, ἐπολιόρκησαν καὶ τὰ Ἰωάννινα. Οὗτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὠνομάζετο Ἰωάννης· εἶχε δὲ καὶ ἄλλον υἱὸν

τὸν Νικηφόρον, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ὑποστρατηγοὶ αὐτοῦ. Τὸν δὲ Ἰωάννην ἐπέπληξε πρότερον διὰ τινὰ ἀταξίαν. Ὅθεν ἐκεῖνος ἀγανακτήσας, συνεζώησε τὴν προδοσίαν μὲ τοὺς ἐχθρούς, καὶ συγκροτηθεὶς τῆς μάχης τῷ 1260 πλυσίου τῆς Ἀχαιῶς, ἐπανεστῆσε μὲ τὸ στρατεύμα του, καὶ ἐπολέμηε τὸν πατέρα αὐτοῦ ἐπίσθεν. Διὰ τοῦτο συνέβη ἀταξία, καὶ ἐφρονεύθησαν πολλοὶ ἐπίσθημοι σύμμαχοι καὶ οἰκείοι τοῦ Μεγαλή. Ἐπειδὴ εἶχε καὶ Σικελούς καὶ Πελοποννησίους ἡγεμόνας συμμάχους. Ὁ δὲ Μεγαλή ἐμβήκεν εἰς μερικὰ πλοιάρια, καὶ περιέπλεε τὴν Λευκάδα καὶ Κεφαλληνίαν, μὴ θυνάμενος νὰ σταθῇ εἰς τὴν ξηρὰν. Μετ' ὀλίγου δὲ μετενόησεν ὁ προδότης, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν μὲ τὸ στρατεύμα αὐτοῦ, νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν. Τότε ὁ Μεγαλή αὐτὴ νὰ ὀργισθῇ, ἐγάσῃ ἀμέτρως διὰ τὴν ἐπιστροφὴν ταύτην. Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης ἦτον μέγας στρατηγός, εἶχεν ὁπωσοῦν καὶ μερικὸν στρατεύμα, χρησιμώτατον εἰς ἐκείνην τὴν θλιθερὰν περίστασιν. Ὅθεν ἐξῆλθεν εἰς τὴν Ἰππεῖραν, καὶ ἀνέλασεν πάλιν ὅλους τοὺς τόπους αὐτῶν.

δ. ιε'. Ὁ δὲ Λάσκαρις ἔπεμψε κατ' αὐτοῦ ἄλλο στρατεύμα, καὶ στρατηγὸς τὸν διαβόη

του Στρατηγόπουλου, καὶ συνεκροτήθη ἄλλη μά-
 χη εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ἐνθα ἐνικήθη κατὰ κρά-
 τος ὁ Στρατηγόπουλος, ἐλήφθη καὶ αἰχμάλω-
 τος· ἠλευθερώθη ὁμως μετ' ὀλίγου. Ἐβασίλευσε
 δὲ τότε Μεγαῆλ ὁ Παλαιολόγος εἰς τὴν Νί-
 καιαν, καὶ ἐπερὶς πάλιν τὸν Στρατηγόπουλον
 κατὰ τοῦ Μεγαῆλ με' ὀλίγου κράτευμα, ἐπει-
 δὴ εἶχον ἄλλο ἔτοιμον κατὰ τὴν Θράκην καὶ
 Θεσσαλίαν. Παρήγγειλεν ὁμως, νὰ περάσῃ πλη-
 οῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ νὰ παρατηρή-
 σῃ τὴν θειαιὴν καὶ τὰ κινήματα τῶν Λατίνων·
 πλὴν νὰ μὴ ἐπιχειροῦν τι. Ὁ δὲ Στρατηγόπου-
 λος παράκουσε τὴν παραγγελίαν, καὶ αὐτὶ νὰ
 κατασκοπεύσῃ τοὺς Λατίνους, καὶ νὰ πολυετή-
 σῃ τοῦ Μεγαῆλ, ἐκυρίευσε τὴν Κωνσταντινουπό-
 λιν τῷ 1261 Ἰουλίῳ 25, τὴν ὁποίαν ἐκρά-
 τησαν οἱ Λατῖνοι 57 χρόνους. Οὗτοι οἱ βασι-
 λεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἦσαν Γάλλοι, ἀλ-
 λά διὰ τὸ ὄσγμα ἔλεγον αὐτοὺς Λατίνους. Τοὺς
 δὲ γνησίους ἄυτοκράτορας τῆς Κωνσταντινουπό-
 λεως ὠνόμαζον Ἕλληνας, διότι ἦσαν Ἕλληνας,
 καὶ κατὰ τὸ γένος καὶ κατὰ τὸ ὄσγμα· ὅθεν
 ὠνόμαζον καὶ ὠνομάζουσιν ἔτι οἱ Εὐρώπαιοι τὸ
 ὠνατολικὸν ὄσγμα, ὄσγμα τῶν Ἑλλήνων, ἐπει-

ἐπὶ οἱ Ἕλληες ἐδέχθησαν καὶ ἐσερίωσαν αὐτό. Τὸ δὲ σχίσμα ἐγένετο ἔτι πρότερον, καὶ ἐγένοντο συνεχῶς ὁμιλίαι καὶ συνελεύσεις ἀπρακτοὶ περὶ ἐνώσεως.

§. ις'. Ἡ μὲν διαφωνία καὶ ἀδυναμία τῶν προτέρων Βυζαντίων, ἀπώλεσε τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὄλεσε σχεδὸν τὸ βασίλειον· ἡ δὲ διαφωνία τούτων τῶν νεωτέρων, ἡ πολιτικὴ, ἡ δημοκρατικὴ ἢ Ἑλληνικὴ, καὶ ἡ τέχνη ἢ στρατηγικὴ, ἀνέλαθε πάλιν τὸ βασίλειον καὶ τὴν ἀρχαίαν δόξαν. Ἐπειδὴ δὲν ἐξευρωθήσαν εὐθύς μετὰ τὴν ὄλωσιν, οὐκ ἐταπεινώσαν τὸ φρόνημα, οὐκ ἀφῆκαν τὸ γένος εὐαρεσθῆναι, καὶ εὐψυχουθῆναι, οὐκ ἀληθινότητι τὴν χρῆσιν τῶν ὀπλων, καὶ εὐσεβεῖν τὴν δουλείαν καὶ χαμέρπειαν, ὥστε εὐφροῦνται τὰ ὄπλα καὶ τὸν πατροπαράδοτον εὐδοξον ὑπὲρ πατρίδος καὶ ἐλευθερίας θάνατον· ἀλλ' ἐν ὅσῳ ἤτεν ἔτι θερμόν, καὶ εἶχε τὰ ὄπλα ἀνὰ χεῖρας, ἔδραμον καὶ ἐκράτησαν τοὺς ἐπιτηθείους τόπους, ὅθιεν ἐδύναντο εὐαρεσθῆναι τὸ γένος, εὐμάχωνται ἀσφαλῶς κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ εὐαξάνωσι κατ' ὀλίγον τὴν δύναμιν αὐτῶν. Ὁ μὲν Λάσακρῖς ὁ πρῶτος ἐστὶν εὐθύς τὴν Αὐτοκρατορικὴν θρόνον εἰς τὴν

Νίκαιαν, καὶ ὠμίλει ἐξ ἴσου μὲ τὸν Λατίνου
 τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔχων καὶ Πατριάρχην
 καὶ Σύνοδον Ἀρχιερέων, καὶ πᾶσαν τὴν Αυτοκρα-
 τορικὴν λαμπρότητα. Ὁ δὲ Ἀλέξιος, ἄλλου εἰς τὴν
 Τραπεζοῦντα. Ὁ Θεόδωρος εἰς τὴν Ἡπειρον,
 ἄλλος εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ἄλλοι εἰς τὴν Πε-
 λοπόννησον, ὡς ἀντὶ ἐνὸς, ἐσηθῆσαν πέντε
 εὐλοὶ εἰς τὸ βασίλειον, ὡς πέντε Ἥλιοι Δερ-
 μαίνοντες καὶ παρηγοροῦντες πανταχόθεν τὸ γέ-
 νος, καὶ κατακαίοντες τὰς χεῖρας καὶ πόδας τῶν
 Λατίνων, ὡς κατέκλεισαν αὐτοὺς πανταχόθεν
 μόνον εἰς τὰ πέριξ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τέ-
 λος ἐξέβαλεν αὐτοὺς καὶ ἐκείθεν εἰς μόνος στρα-
 τηγὸς μὲ ὀλίγην δύναμιν, οὐνεκ προσαγῆς καὶ
 προετοιμασίας βασιλικῆς. Ἐμάχοντο μὲν πρὸς
 ἀλλήλους, ἀλλὰ τὸ κέρδος τοῦ ἐνὸς καὶ ἡ ζη-
 μία τοῦ ἄλλου, ἦτον ἀείποτε ζημία τῶν Λα-
 τίνων. Ἐπειδὴ προβλέπουτες τὴν ἀδυναμίαν αὐ-
 τῶν, πρὸς τρέπιζον τὴν μοναρχίαν τῆς Κωνσταν-
 τινουπόλεως. Ὅθεν ἐδοκίμαζεν ὁ εἰς νὰ ταπει-
 νώσῃ τὸν ἄλλον, ἵνα εὐρεθῇ αὐτὸς ἕτοιμος. Οἱ
 δὲ Λατῖνοι ἐνόμιζον ἴσως, ὅτι ἀδυνατοῦσαν αὐ-
 τοὺς οἱ ἐμφυλοὶ πόλεμοι, καὶ διὰ τοῦτο ἐκά-
 θητο ἄργοι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐπίστε

δὲ καὶ ἐβουλήθησαν τότε τὸν ἕνα καὶ τότε τὸν ἄλλου κατὰ τὰς περιστάσεις, σκάπτουτες καὶ αὐτοὶ τοῦ λαύκου, εἰς ὃν ἐμελλον νὰ πύσωσι.

§. ιζ'. Ἐνῶ δὲ ὁ Παλαιολόγος διέταττε τὴν Κωνσταντινουπόλιν, καὶ ὁ Στρατηγόπουλος ἐθριάμβευεν, ὁ Μιχαὴλ τῆς Ἡπείρου ἐκυρίευε τὰς ἐκεῖ πόλεις. Ὄθεν ἐπέμφθη κατ' αὐτοῦ ὁ Στρατηγόπουλος κατὰ τὴν προτέραν παραγγελίαν, καὶ εἰκήμενος ἐλήφθη πάλιν αἰχμάλωτος, ὅς τις ἦεν πανταχοῦ ἀτίκητος. Τέλος δὲ συμφωνήσαν εἰρήνην τῷ 1264, καὶ ἡσύχασεν ὁ Μιχαὴλ γέροντος ἔτη ὡς, ἔλαθε καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Νικηφόρος τὴν ἀδελφὴν τοῦ Παλαιολόγου, ἐπειδὴ ἀπέθανεν ἡ πρώτη γυνὴ αὐτοῦ. Ἀπέθανε καὶ ὁ Μιχαὴλ τῷ 1267, ὅς τις εἶχε καὶ ἄλλου υἱὸν νεώτερον Δημήτριον καλούμενον. Διαιρέσασεν ὁμως τοὺς τόπους αὐτοῦ εἰς δύο μέρη, εἰς Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίαν, καὶ ἀφῆκε τῆς μὲν Ἡπείρου διάδοχον τὸν Νικηφόρον, τῆς δὲ Θεσσαλίας τὸν υἱὸν Ἰωάννην. Τοῦτου δὲ μητρόπολις ἦτον αἰ νεαὶ Πύρραι τῆς Θεσσαλίας. Ἡ μὲν Ἡπείρος ἦτον ἀπὸ τῶν Ἰεραυτικῶν ὄρων, μέχρι τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ, περιέχουσα καὶ τοὺς Δόλοπας, καὶ τὰς παρακειμένας ἐκείνης. Ἡ δὲ Θεσσαλία, ἀπὸ τοῦ

Ἰολύμπου μέχρι τοῦ Παρνασσοῦ. Οἱ δὲ ἄλλοι δύο υἱοὶ αὐτοῦ μὴ εὐχαριστούμενοι εἰς τοῦτο, ἔφυγον εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν, καὶ ὕστερον ὁ μὲν Ἰωάννης ἔλαβε γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ Σιδασοκράτορος Τορνίκου, ὁ δὲ Δημήτριος, ὅς τις μετωνομάσθη Μιχαήλ, ἔλαβε τὴν θυγατέρα τοῦ Παλαιολόγου.

§. γ'. Ἐπειδὴ δὲ ἀπεσάτησεν ὁ Ἀνδρόνικος διοικητὴς τῆς Ἀνδριανουπόλεως, καὶ ἐκάλισσε τοὺς Ταρτάρους νὰ ἀφανίσωσι τὴν Θράκην, ἔπειτα ἔφυγεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτοῦ Ἰωάννην τὸν νότον, ἐπεμψεν ὁ Παλαιολόγος τῷ 1271, στρατιὴν διὰ ξηρᾶς ἔκβασις, καὶ στρατηγὸν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰωάννην, νὰ πολεμήσῃ τὸν Ἰωάννην. Τότε ὁ Ἰωάννης μὴ δύστηνος νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν τοσαύτην δύναμιν, ἐπολιορκήθη αὐστηρῶς εἰς τὰς νείας Πάτρας, ὅπου δὲν εἶχε τροφὰς ἱκανάς. Ὅθεν ἐνδύεται ὡς ἐσθλός, λαμβάνει μάστιγα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἐξέρχεται τὴν νύκτα, προσποιούμενος ὅτι ζητεῖ τὸν Ἴππου τοῦ αὐθέντος αὐτοῦ, λυπούμενος καὶ κρᾶζων μὲ μισοδάρδαρον φωνήν, ἂν εἶδε τίς που τοιοῦτον Ἴππου. Οἱ δὲ στρατιῶται γελῶντες ἔκβριζοντες διὰ τὴν τοιαύτην ἀγροικίαν, τὸν ἀρῆκαν ἔ

ἐπέβρασαν ἔλθον τὸ στρατόπεδον. Ἐκείθεν δὲ ἦλθον εἰς τὸν μοιαστήριον, καὶ ἐφανερῶθαι εἰς τὸν Ἡγούμενον, ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ πέντε Ἴππους, καὶ δούλους ὁμοίως, καὶ οὕτως ἦλθεν εἰς τὰς Θήβας, ὅπου ἦτον ὁ Δούξ τῶν Θησῶν καὶ Ἀθηναίων Ἰωάννης Ροῦλης καλούμενος, καὶ ὑπεσχέθη αὐτῷ μίαν Συγγιέρα αὐτοῦ γυναικα, ἃν δώσῃ βεβήθειαν. Ὅθεν ἔδωκεν αὐτῷ πεντακοσίους Ἰαπεῖς Ἀθηναίους ἀνδρείους καὶ ἔμπειρους. Οἱ μὲν ἐχθροὶ ἐπικλιόρχουν τὴν πόλιν, νομίζοντες ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦτον εὐδυν, καὶ προφυλάττοντες μάλιστα εἰς τὴν φύλαξ. Ἐν τῇ πόλει δὲ μόνον ὁ διοικητὴς ἔξευρε τοῦτο τὸ μυστήριον. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐπιπεσὼν ἐξαίφνης καὶ ἀπροσδοκίτως, κατέκοψε καὶ κατεσκόρπισε κατὰ κράτος τὸ τριάντα χιλιάδων εὐρίτευμα, μὲ πεντακοσίους Ἀθηναίους, ὡς ἐγέμυσον αἱ παρθέναι ἀπὸ σώματα καὶ λάφυρα. Τοῦτο δὲ τὸ εὐρίτευμα ἦτον τὸ πλεῖστον μέρος Τούρκων καὶ μεθαρῶρων καὶ Κομάρων.

§. 17. Τῷ δὲ 1273 ἐπεμψεν ὁ Παλαιολόγος δύο στρατηγούς κατὰ τοῦ Ἰωάννου, μὲ εὐρίτευμα πολλύ. Ἀλλ' ἐναντήσαν καὶ αὐτοὶ μὲ τόσῃ φθορᾷ καὶ βίαν, ὡς ὁ μὲν εἰς ἐλήρη αἰχμάλωτος, ὁ δὲ ἄλλως φεύγων, ἐκτόπησε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς

ἐν δένδρον, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Αὕτη ἡ μάχη ἐδόξασεν πολὺ τὸν Ἰωάννην, ἐπειδὴ εὐίχως μόνον διὰ στρατηγήματος, ἐπιπεσὼν ἀπροσδοκῆτως εἰς τόπον ἀρμόδιον, ὅπου ἐκῆνοι ἦσαν ἀμέριμνοι. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους κατεγίνοντο ἐνθέρμως ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ Ῥώμη, νὰ ἐνώσωσι τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ σχεδὸν ὁ Παλαιολόγος καὶ ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔδειξαν, ὅτι δέχονται τὴν ἔνωσιν, καὶ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ Πάπα.

§. κ'. Ὁ δὲ Νικηφόρος ὁ Δεσπότης τῆς Ἡπείρου, καὶ ὁ Ἰωάννης τῆς Θεσσαλίας διὲν ἐδέχοντο τὰ τοιαῦτα, μὴτε ἤθελον νὰ γνωρίσωσι τὸν Πάπαν κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ὅμοίως διὲν ἐδέχοντο καὶ τὸ πλῆθος, καὶ ἔφρουρον σωρηδὸν εἰς τὴν Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίαν, καὶ εἰς ἄλλα μέρη, νομίζοντες μεμολυσμένῃ τὴν γῆν ἐκείνην, ὅπου ἐδέχθησαν τὴν τοιαύτην ἔνωσιν. Ἄλλοι πάλιν περιεφύροντο ἀπειλοῦντες καὶ οὐνειδίζοντες, ὥστε ἠναγκάσθη ὁ Πατριάρχης νὰ συνάξῃ Σύνοδον, καὶ νὰ ἀναθεματίσῃ ὅλους τοὺς ἐναντίους· ἀφώρισεν ὄνομασί καὶ τὸν Νικηφόρον καὶ Ἰωάννην. Ἀφ' οὗ δὲ ἐδοκίμασαν μετὰ διαφόρους τρόπους, καὶ διὲν ἐδυνήθησαν νὰ καταπίσωσι τοὺς τοὺς

ηγεμένους, οὔτε μὲ τοὺς ἀφωρισμοὺς, οὔτε μὲ τοὺς φοβηρισμοὺς, ἐπεμψεν ὁ Παλαιολόγος μετὰ τῶν στρατιῶν κατ' αὐτῶν. Ἀλλ' οἱ στρατηγοὶ ἐμήνυσαν πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὅτι διὸ δέχονται καὶ αὐτοὶ τὴν ἐνέουσαν, καὶ νομίζουσι τὸν Παλαιολόγον αἰρετικῶν. Ὅθεν ὁ Ἰωάννης ἐστράτευσεν ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ ἐκράτευσέ τινας πόλεις. Μαθὼν δὲ τὴν προδοσίαν ὁ Παλαιολόγος, ἐξείλεν ἄλλους στρατηγούς, καὶ ἐφυλάκισεν τοὺς προτε-
ρους. Ἐνικήθησαν ὁμῶς. Τέλος δὲ καταστράχθη τὸ βασιλεῖον ὅλον, καὶ αἱ προδοσίαι ἦσαν πανταχοῦ. Ἐλάσει μερικῶς ὁ Παλαιολόγος, καὶ ἠρώτησεν αὐτούς, διὰ τί γίνονται προδοταί· ἐκεῖνοι δὲ ἀπεκρίθησαν, ὅτι δικαιότερον νομίζομεν, νὰ προδώσωμεν τὸν βασιλεῖα μας, παρὰ τὴν πίσω μας.

§. κα'. Ἐν τούτοις δὲ ὁ Ἰωάννης συνάξας ὀκτὼ Ἐπισκόπους τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας, πολλοὺς κληρικοὺς, καὶ ὡς ἑκατὸν Ἱερομυ-
νίχους, συγκροτεῖ Σύνοδον εἰς τὴν Θεσσαλίαν τῷ 1277, ὅπου ἐξηρέτυνθησαν θεολογικῶς τὸ δυτικὸν δόγμα, καὶ ἐκήρυξαν αὐτὸ αἰρετικόν. Ἐπιτα ἀνεθεμάτισαν τὸν Πάπαν, τὸν Δυτῆρατῆρα Μετῆλ τὸν Παλαιολόγον, τὸν

Πατριάρχην, τοὺς Ἀρχιερεῖς, καὶ ἅλους τοὺς λοιποὺς, ὅσοι ἰδέχθησαν τὸ δόγμα τοῦτο. Ἐφυλάκωσεν καὶ τὸν Ἐπίσκοπον Τρίκης, καὶ τὸν Νέων Πατρῶν, ἐπειδὴ συγκατένευσαν εἰς τοῦτο. Καὶ οὕτως ἐμπόδισεν ὁ Ἰωάννης τὴν ὁρμὴν ἐκείνην τῆς ἐνώσεως. Τῷ δὲ 1282, ἔλαβεν ὁ Παλαιολόγος πολὺ ζράτευμα Ταρτάρων, καὶ ἐζράτευσε μὲ αὐτοὺς νὰ πολεμήσῃ τὸν Ἰωάννην, ἀλλ' ἀπέθανεν εἰς τὸν δρόμον, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Ἀνδρόνικος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

§. κβ'. Ἀπέθανε καὶ ὁ Ἰωάννης, καὶ ἔμεινε διάδοχος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μιχαὴλ, ὁμοίως πολιτικὸς καὶ πολεμικός. Διὰ τοῦτο ὁ Ἀνδρόνικος ἤθελε μὲν νὰ ἐλευθερωθῇ ἐκ τοῦ τοιοῦτου ἐναντίου, ὁμως εὐθύς δὲν ἐδύνατο νὰ τὸν πολεμήσῃ ἀναφανδόν. Ὄθεν ἐξεῖλε ζράτευμα εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Θεσσαλίας μὲ πρόφασιν, νὰ πολεμήσῃ τοὺς πειράτας. Τὸ ζράτευμα τοῦτο ἐστρατοπεδεύσεν εἰς τὴν Δημητριάδα, καὶ ὠχύρωσεν τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἐκεῖθεν παρετήρει τὰ κινήματα τοῦ Μιχαὴλ. Συνέβη ὁμως νόστος ἐπιδημική, καὶ ἐφθάρει ὅλον τὸν ζράτευμα, καὶ αὐτὸς ὁ στρατηγός. Τέλος δὲ ἡ Ἄννα ἑξαδέλφη τοῦ Ἀνδρονίκου, καὶ γυνὴ τοῦ Νικηφόρου

Δεσπότου τῆς Ἠπείρου, φοβουμένη καὶ αὐτὴ τὸν Μιχαήλ, ἐκάλεισεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἠπείρου, ἐὰν λάσῃ γυναῖκα τὴν θυγατέρα αὐτῆς, καὶ εὐεῖ ἐδέχθη αὐτὸν μὲν τοιαύτην ἀπάτην τῷ 1284, ἔπειτα τὸν ἐπέλωσεν εἰς τὴν Ἀνδρῶνικον, ὡς αἰχμαλώτου. Εἶχε καὶ ἀδελφὴν εἰς ἡλικίαν γάμου, καὶ ἔλαβεν καὶ αὐτήν. Ὁ δὲ Ἀνδρῶνικος τοὺς ἐφύλαττεν εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν ἐπιτόμως, ἀλλ' ἐκείνος δὲν ἠσυχάζει, κατακρυβύμενος ἐν φύγῃ. Ὅθεν ἐκάλεισεν αὐτὸν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅπου μὲν τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. Ὁ φύλαξ τῆς φυλακῆς ταύτης ἦτον ἄγγλος Ἑρρίκος οὐρομαζόμενος, καὶ πρὸς τοῦτον ὑπεσχέθη ὁ Μιχαήλ ἄλλα τε πολλά, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ γυναῖκα, ὅν τὸν ἐλευθερώσει. Ὅθεν ὁ Ἑρρίκος φρονεῖ μίαν νύκτα τοὺς δύο φυλακὰς κρατούτας, καταβαίνει μὲν τοὺς αἰχμαλώτους εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου εἶχε πλοῖον προητοιμασμένον, εἰσέρχονται εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀπεπλευροῦσιν εὐτυχῶς. Ὁ σκοπὸς ἦτον ἐὰν φύγῃ εἰς τὴν Ἑβρίπον, τὴν ὁποίαν ἐξουσίαζε τότε ὁ Δουξ τῶν Θεσῶν, ὅστις εἶχε γυναῖκα, ὡς εἴρηται, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Μιχαήλ. Συνέβη ὅμως τριακομὶα μεγάλη, καὶ περιέφερεν αὐτοὺς εὐθὺν λακείην.

καὶ τέλος μετὰ πολλὰς ἡμέρας ἐναυάγησαν πλησίον τοῦ Ῥαιδεσσοῦ εἰς τὴν Θράκην, ὅπου ἐγνωρίσθησαν, καὶ ἐκομίσθησαν πάλιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τότε ὁ Ἀυδρόνικος ἐκλείσεν αὐτοὺς εἰς ἓνα πύργον τοῦ παλατίου, πλησίον τοῦ κριτώνας αὐτοῦ. Τὸν δὲ Ἑρρίκου ἐτιμώρησε κατ' ἀξίαν τοῦ πταίματος. Ἔμεινε τοίνυν φυλακισμένος ὁκτὼ χρόνους, ὡς ἀπελπίσθη. Ὄθεν μίαν νύκτα ἔσπασε τὸν πύργον, νὰ κατῆ καὶ ὁ Ἀυδρόνικος μετ' αὐτόν. Ἐυόχσαν ὁμῶς τὴν πυρκαϊάν, καὶ ἔδραμε πρῶτος ὁ Εὐνούχος Κάρδας, ὅς τις συντρίψας τὴν θύραν τοῦ πύργου, εἰσῆλθεν. Ὁ δὲ Μιχαὴλ ἐφόρευσε αὐτόν, ἔπειτα ἐφουτύθη καὶ ἐκείνος ἐναντιούμενος εἰς τοὺς στρατιώτας (σ). Τοιοῦτου τέλους ἔδωκεν ὁ Μιχαὴλ νόσος ἔτι ὦν, πρὶν μεταχειρισθῆ τὰ προτερότητα αὐτοῦ. Ὁ Ἀυδρόνικος εἶπε πρὸς αὐτόν ἔτι πρότερον, ἂν θέλῃ νὰ μείνῃ μετ' αὐτόν, νὰ τὸν δώσῃ τὴν ἀντιπάλιν αὐτοῦ γυναῖκα, ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ εἶναι ὑποκείμενος εἰς ἄλλον.

§. κγ'. Ἐμεινε δὲ διάδοχος ὁ νεώτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης Δουξ Ἀγγελος Κομνηνός.

ἐνομαζόμενος, εἰς τὴν Θεσσαλίαν, Ἄλλ' ὁ Στίφανος βασιλεὺς τῶν Σέρβων ἐκυρίευσε τὴν Θεσσαλίαν καὶ ἄλλους τόπους τῆς Μακεδονίας, καὶ ἐδίωξε τοὺς Κομνηνοὺς ἐκεῖθεν. Ἀυτῆσι δὲ πάλιν αὐτὴν τῷ 1337 ὁ Νικηφόρος Ἄγγελος υἱὸς τοῦ Ἰωάννου. Ἐπανεστράτησαν ὅμως οἱ Ἄλβανοὶ κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐρρουεῦθη εἰς τὴν μάχην πλησίον τοῦ Ἀγελῶου ποταμοῦ (α). Ἐπειτα ἀρ' οὐ ἐληψεν ἐκεῖσε οἱ μεγάλοι ἄνδρες, ὑπετάχθησαν καὶ ἡ Θεσσαλία καὶ ἡ Ἠπειρος εἰς τὴν αὐτὴν μοναρχίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

§. αδ'. Ὁ Νικηφόρος τῆς Ἠπείρου καὶ Αἰτωλίας, Ἄγγελος Δούξ Κομνηνὸς καὶ αὐτὸς ἐνομαζόμενος, ἀφῆκεν ἓνα υἱὸν Θωμᾶν, καὶ μίαν θυγατέρα Θάμαρ καλουμένην. Ὁ δὲ Ἀνδρόνικος ὁ δεύτερος, Αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξήγαγε τὴν Θάμαρ γυναῖκα εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μιχαὴλ τῷ 1295· ἀλλ' ἡ σύνοσος εἶν ἐδόκειν ἀθέτη, ὅτι ἦσαν συγγενεῖς πλησιέστατοι. Ὅθεν ἔλαβεν αὐτὴν ὁ Φίλιππος ἡγεμὼν τῶν Τσεκῶτων, καὶ ἀδελφὸς Καστοῦ τοῦ δευτέρου, βασιλέως τῆς Σικελίας. Ἡ δὲ

(α) Πεντακωβ. Δ'. μδ'.

μήτηρ αὐτῆς Ἄννα ἔδωκε καί τινας πόλεις τῆς Ἠπείρου πρῶτα (α). Ὁ δὲ Ἰωάννης Κομῆς Παλατῖνος τῆς Ζακύνθου καὶ Κεφαλληνίας, καὶ γαμβρὸς τοῦ Ἀνδρονίκου, ἐφένευσε τὸν Θωμᾶν, καὶ ἔλαβεν αὐτὸς τοὺς τόπους ἐκείνου. Μετ' ὀλίγου ὅμως ἐφαρμάκωσεν αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ἔμενευ ἐκείνη διοικήτρια, Ἄννα καλουμένη, ἔχουσα καὶ δύο τέκνα ἀνήλικα, ὧν ὁ πρωτότοκος ὠνομάζετο Νικηφόρος. Κατὰ ταύτην τὴν περίστασιν ἐπεμψε πρέσβεις εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν Ἀνδρόνικος ὁ τρίτος, Ἀυτοκράτωρ τῆς Κομισσαυτικουπόλεως τῷ 1336, καὶ παρεκίνει τοὺς Ἀκαρνανίαν, νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τὴν κοινὴν μακαρχίαν. Ἀλλ' ἐκεῖνοι εἶχον διαφοροὺς τὰς γνώμας, ὥστε διηρέθησαν εἰς δύο μέρη. Τίλος δὲ ἐπεισέχθησαν, καὶ ἦλθεν ὁ Ἀνδρόνικος εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, ὅπου ἦτον ἡ αὐλὴ τῆς Ἄννης τότε, καὶ ἐθελώρησε τὸν τόπον καὶ τὰς πόλεις τῆς Ἀκαρνανίας, Ἠπείρου καὶ Αἰτωλίας, καὶ διεταξέ διοικητάς. Τινὲς δὲ τούτων μὴ εὐχαριστούμενοι, ἔλαβον τὸν Νικηφόρον καὶ τὸν διδάσ-

(α) Παχυμέρ. β'. 17'.

καλεσθαι αὐτὸν Ροχρόν οὐνομαζόμενον, καὶ ἐφυ-
γον εἰς τὰ Τάρταρα (α).

§. κβ. Τὰς νήσους τῆς Ἰπείρου εἶχον οἱ
Λατῖνοι, ὡς εἶρηται, καὶ ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ὁ
Δούβας ὁ τελευταῖος ἡγεμὸν τῶν Κορρων τῷ
1386, οἱ ἐγκάτοικοι τῆς νήσου ταύτης οὖν
ἐδέχθησαν ἄλλον ἡγεμόνα, ὅλλ' ἐκάλεσαν τοὺς
Ἑνετοὺς, ἐπειδὴ ἐπεβούητο τοὺς Τούρκους, οἱ
ταῖς ἐκστρίψαν τότε τὴν Θρόκην καὶ Μακεδονί-
αν, καὶ ἄλλους τόπους. Ἐκτοτε λοιπὸν ἔμει-
ναν οἱ Κορρωνί ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν Ἑνετῶν,
μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Γάλλων. Ἐν τού-
τοις δὲ τῷ 1392 δέκα χιλιάδες Ἰλλυριοὶ πεδού-
μενοι τοὺς Τούρκους, ἐφυγον σὺν γυναίξιν καὶ
τέκνοις εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὅπου ἦσαν ἐπι-
χρισσασι ἡγεμόνες, καὶ ἐδέχθη αὐτοὺς εὐμενέ-
στατα Θεόδωρος ὁ Παλαιολόγος, ὁ τότε ἐκεῖ
Δεσπότης. Ὁ δὲ Κιόρλος ὁ δεύτερος, Κόμης
τῆς Κεφαλληνίας, ἀφῆκε τοεῖς νήσους νήσους, καὶ
εὐθέως ἐτόμμον. Ὅθεν ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Κιόρ-
λος ἐξῆλθε τὴν διαδοχὴν. Εἶχον δὲ οἱ ἡγεμόνες
οἱτοὶ τότε καὶ πολλοὺς τόπους τῆς Ἰπείρου. Οἱ

(α) Διων. Ἰστορ. Κωνσταντ. 262. Κωνσταντ. β. λγ΄.

·οἱ υἱοὶ ἐξήγγισαν βεβήθειαν παρὰ τῶν Τούρκων, οἱ τῶες κατατάσσονται τότε ἄπαντα τῆν Ἐυρῶ-
 πην, ἐκχυρίσσαν καὶ τῆν Θεσσαλονίκην πρὸ ὀ-
 λήθου τῶ 1431. Ἐδέχθη τοῖσιν τῆν παρασα-
 σιασ ταύτην ὁ τότε Σουλτάνος Ἀμούρατ, καὶ
 ἐπέψε στρατεύμα εἰς τῆν Ἡπειρον, ἡ ἀ κρήνη
 τῆν διαπορᾶν. Τῶ μὲν Κασρόλῳ εἶδικε τῆν Ἡ-
 πειρον καὶ Ἀκαρνανσίαν, μὲ συυρῶντον ὀμως,
 ἐὰ εἶτα ὑποκείμενος αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀ πληρωῶνη
 εἰς τὸν παραδειωρισμὲνν. "Ἐδέικε καὶ εἰς τοὺς
 υἱοὺς αὐτῶς τότε μόνον τὰ Ἰωάννινα, δι:ὰ
 Ἐλάσι καὶ αὐτὸς τότε μόνον τὰ Ἰωάννινα, δι:ὰ
 τὸ εἶσοδα τοῦ πολέμου, τῆν Ἄρταν καὶ τὸ Ἄγ-
 γηλάστρον, ἐξήλασθη τὰς μητροπόλεις καὶ τὰ
 ὄργανώματα τῆς Ἡπέρου. Καὶ οὕτως ἐυχερῶς ἤ-
 θησαν ἄπαντες (σ). Τότε τοῖσιν ἤλθον οἱ Τούρ-
 κες το πρῶτον εἰς τῆν Ἡπειρον τῶ 1431,
 εἰς τῆν εἰρηθεῖσσαν αἰείαν, πρὶν κυρεῖστωσε τῆν
 Κωνσταντινούπολιν. Ἐπειτα κατ' ὀλήθου ἐκχυρίσ-
 σαν καὶ τοὺς ἄλλους τόπους, παραμούντες μὲ
 τῆν διαβόητην Τεώργιον τὸν Κασριώτην, πολ-
 λούς χροῖόνους ὕστερον. Οὗτος ὁ ἡγεμὼν εἶχε κα-

(σ) Χρονικὸν οἰκ. Ε'. 126, 127.

θείδρου τῆν Ηρώων πόλιν τῆς Ἰλλυρίας, τῆν τῶν
 ἄνω Ἀλβανίας, καὶ ἔδειξε σεβασμότητα ἀπίστου-
 του κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ τοιαύτην τόλμην
 καὶ ἀνδρείαν, καὶ φρόνησιν σεπτηγικὴν, ἐπὶ
 πᾶσι δὲ τούτοις εὐσίθειαν ἄκραν καὶ δικαιοσύ-
 νην, ὡσε φαίνεται ἀπαραδειγματιστος. Ἀλλὰ τὸ
 πλεῖστον τῶν Τούρκων ἦτον ἀτελεύτητον. Μὲ πέν-
 τε χιλιάδας ἐφύετο καὶ διεσκόρπιζεν εἰκοσι-
 ἄλλ' εἰς τοὺς ἐφύετο πενήντα. Μόλις δὲ διε-
 σκόρπισε τοὺτους, καὶ ἀπέφυγον διπλάσιαι. Ὅθεν
 δὲν ἐδυνάστη νὰ αὐξήσῃ τοὺς τόπους καὶ τῆν δε-
 ναμὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ἔδραπε μόνον πῶς νὰ κρατή-
 σῃ τοὺς ὑπάρχοντας, φυλάττων ἀείποτε τὰ ἐπι-
 βετα ὄρη καὶ σενα. Τοῦτου τοῦ Ἡρώος τῆν Ἰ-
 σορίαν ἐγραψαν οἱ Ἱστορικοὶ ἰδιαίτερος, ἧτις εἶ-
 ναι πολλῆς περιεργίας ἀξία· μεταφράσθη ἐκ τοῦ
 Γαλλικοῦ καὶ εἰς τὸ Γερμανικόν, καὶ εἰς τὸ ἡ-
 μέτερον ἰδίωμα. Ἐπωνομάζετο δὲ βασιλεὺς τῆς
 Ἀλβανίας, καὶ Πριγκιπὸς τῆς Ἡπειροῦ· οἱ δὲ Ἀλ-
 βανοὶ τραγυδοῦσαν εἰς τοὺς ἀθλοὺς αὐτοῦ.

§. 25. Τοιαύτην καταστροφὴν, τοσαύτας
 μεταβολὰς, καὶ τοιοῦτους κατακλισμοὺς τῶν
 ἀγρίων καὶ βαρβάρων ἐθνῶν ὑπέφερεν ἡ Ἑλλὰς,
 καὶ ἡ Ἡπειρος ὁμοῦ, μετὰ τῆν ὑπὸ τῶν Ῥω-

μοίων ἄλωσιν. Διὰ τοῦτο βλέπομεν ἄλλην μορ-
 φὴν τῆς Ἑλλάδος παράδοξον καὶ ἀλλότριον ἐν
 τῇ Ἱστορίᾳ τῶν Βυζαντιῶν. Ἄλλους ποταμούς,
 ἄλλας πόλεις, ἄλλα ἔθνη, καὶ ἄλλα ἦθη. Συ-
 εῖθη μὲν καὶ ἐπὶ Μακεδόνων μεγάλη μεταβολή,
 ἀλλὰ δὲν εἴωνη ξένη, βάρβαρος καὶ ἀλλόκο-
 τος, ἐπειδὴ οἱ Μακεδόνες ἦσαν Ἕλληες. Ὁ-
 θω μετωνομάσθη μὲν ἡ Θέρμη, Θεσσαλονίκη, ἡ
 Παλλήνη Κασσανδρεία, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Προ-
 σείτεθσαν καὶ νέα, Δημητριάς, Ἀυτιγούεια,
 Στρατονίκη, καὶ ἄλλα, ἀλλὰ ταῦτα εἶναι πάν-
 τα τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς ὀνόματα. Ἐν δὲ τῇ Βυ-
 ζαντία Ἱστορίᾳ εὐρίσκομεν τὸ Κιέλεθρον μεταβε-
 βλημένον εἰς Κασορίαν· τὸ Δυρράχιον εἰς Δου-
 ράτζου, τὸν Ἄξιον εἰς Βαρδάρην, Γιανιτζά,
 Βαδινά, Πριληπίον, Σπότιον, καὶ τόσα ἄλλα
 πανταχοῦ, ὥστε εἶναι ἀνάγκη εἰς ἕχωμεν ἄλλην
 ἰδιαίτεραν Βυζαντιάν γεωγραφίαν. Διὰ τοῦτο
 εἶναι πολὺ παράδοξον καὶ περίεργον, πῶς δὲν
 ἐσδίσθη τὸ θερμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους, πῶς
 εἶν ἐπιτέγη ἡ γλῶσσα αὐτοῦ κατὰ κράτες μετα-
 ξὺ ἐκείνου τοῦ φοικτεῦ καὶ πολυειδοῦς κατακλυσ-
 μῶ, τῶν Ῥωμαίων, Γότθων, Σκυθῶν, Ταρτάρων,
 Οὐτιῶν, Ἀλλάνων, Σλαβῶνων, Σέρβων, Βουλ-

γέρων, Καταλλάνων, Ἰταλῶν, Γάλλων, Ἄγγλων, Γερμανῶν, Ἀλβανῶν, Δακῶν, Σαρακηνῶν, Τούρκων, Νορμανδῶν, οἱ ὅποιοι κατεπλημύριζον τὴν Ὀρβίκτην, Μακεδονίαν, ἠπειρὸν ἔπασαν τὴν Ἰοαννῶν Ἑλλάδα, τεσσούτους αἰῶνας, ἀλλ' ἐπέγρησαν ἐκεῖνα τὰ γένη μεταξὺ αὐτοῦ, καὶ ἔμενε πάλιν αὐτῷ μὲ πολὺ ὀλίγην μίξω καὶ διαθορὰν τῆς γλώττης, οὐχὶ πανταχοῦ, ἀλλ' εἰς μερικὰ μέρη μόνον. Κατὰ τὰ Ἀνατολικὰ παραθαλάσσια τῆς Μακεδονίας, ὅπου ἦταν ἡ χώρα Χαλκιδικὴ καλυμμένη, ὠνομάζονται ἔτι κωμοπολεις, καὶ κώμαι, καὶ ὄρη, καὶ ὄλλα τοιαῦτα, μὲ ὀνόματα Βουλγάρων· Ἰσθμῶς, Στανῶς, Νεβροτσέλον καὶ λοιπὰ σώζονται καὶ τινες λέξεις, καὶ τραγούδια εἰς γλώσσῃ Ἑλληνικῇ, περιέχοντα ὀνόματα Βουλγάρων· εὐρίσκονται καὶ ὀνόματα τῶν ἀρχαίων ἐγκατοίκων Βουλγάρων. Ψυχὴ Βουλγάρου ὅμως ἤδη δέν ὑπάρχει, καθὼς εὐρίσκονται περὶ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ ἀλλαχοῦ, οὔτε ἄλλου ἔθνους, οὔτε γλώσσης, ἐκτός τινων Λατικῶν, μανίμα, κελίγας, καὶ τῶν ἄλλων. Ἐκ τούτων οὖν φαίνεται ὅτι ἦσαν καὶ ἐκεῖ Βούλγαροι ἐγκατοικοὶ, πλὴν ἐξἑλληνίσθησαν, ἀεταγαζόμενοι μάλιστα ὑπὸ τῆς Ἑκκλησίας, καὶ

τῶν ἐκεῖ ἐθίμων· ἐπειδὴ δὲν εἶχον οὔτε Ἱερεῖς, οὔτε βιβλία ἐκκλησιαστικά εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν. Τὰ δὲ ἔθιμα τοῦ γένους ἐκτελοῦνται ἐκεῖ μετὰ πολλῆς παύρησις καὶ ἐλευθερίας· ἔτι δὲ εἶναι καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος πλησίον, καὶ δὲν ἐλείψαν ποτε, οὔτε λείπουσιν ἐκεῖθεν Πατέρες ἐκκλησιαστικοί, Πνευματικοί καὶ Κατηχηταί.

§. κζ. Τέλος δὲ ἔμειναν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐκείνου τρία ἀλλόγλωσσαι ἔθνη οἱ Ἀλβανοί, Βουλγαροί, Σέρβοι καὶ Βλάχοι. Οἱ δὲ Τούρκοι εἶναι οἱ κρατοῦντες· καὶ ταῦς Ἴταλοι εἰς τὰ παραθαλάσσια καὶ νήσους. Ταῦτα τὰ ἔθνη εὐρίσκονται καὶ εἰς τὴν Ἠπειρὸν ἤδη. Οἱ δὲ Ἑβραῖοι καὶ Ἀρμένιοι εὐρίσκονται εἰς πόλεις τε καὶ μέγαν, τεχνῖται καὶ ἔμποροι, μέρους γῆς ὅμως ἐν κατέχουσιν, ὅτε ἀριθμοῦνται ὡς ἐγκάτοικοι. Τοιοῦτοι ἴσως εὐρίσκονται καὶ ἄλλοι. Πρὸς τὴν Ἰλλυρίαν δὲ εὐρίσκονται καὶ Κροάται καὶ Σλαβῶνοι, ἔξω τῆς Ἑλλάδος. Ταῦτα τὰ ἔθνη εἶχον ὅλα τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, ἐκτὸς τῶν Ἀλβανῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐξητάσαμεν τὰ ἀρχαιότατα ἔθνη τῆς Ἠπειροῦ, ὅσον ἦτον δυνατὸν, πόσα ἦτον καὶ πόθεν καὶ πότε ἦλθον, δὲν εἶναι ἀλλότριον τῆς σειρᾶς τοῦ λόγου, καὶ τῆς Ἰστορίας τῆς Ἠπειροῦ,

εὐὰ ἐξεδάσωμεν καὶ τὰ νεώτερα, πᾶσαν ἧλθον, καὶ πᾶσα ἐφάνησαν εἰς τὴν Ἑπειρὸν. Τὰ ἔθνη διακρίνεται μόνον ἐκ τῆς γλώσσης· ὅθεν τὰ μὲν πλεῖστα ἀρχαῖα ἔθνη τῆς Ἑπειρῶν διεκρίνετο μόνον ἐκ τῶν τοπικῶν ὀνομασιῶν, διότι ἤσαν ὁμόγλωσσα, Πελασγικὰ ὄντα. Τὰ δὲ τῶν ἔχουσι διάφορον τὴν γλῶσσαν, τὸ μόνον χαρακτηρίζον τῶν ἔθνων. Ἡ δὲ Θρησκαία δὲν διακρίνει τὰ γένη, διότι οἱ Εὐρωπαῖοι ἔχουσι τὰς αὐτὰς μὲν Θρησκαίας, γλώσσας δὲ διαφόρους, καὶ ἐκ τούτων διακρίνονται, Ἀγγλοὶ, Γάλλοι, Γερμανοὶ, Ἰταλλοὶ καὶ Λατῖνοι. Διὰ τοῦτο ἡ Θρησκαία δὲν εἶναι χαρακτηρικὸν τοῦ γένους, ἀλλ' ἡ γλῶσσα.

§. κγ'. Οἱ μὲν Ἀλβανοὶ ἐφάνησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1180 μετὰ Χριστοῦ, καὶ ὡς λέγει ὁ Καλακαυδύλης, ἐκυρίευσαν πρῶτον τὴν Ἐπεὶρσον πάλω τῆς Ἰλλυρίας, εὐν δὲ Δουβρόν τῆς ἄνω Ἀλβανίας. Εἶναι ὅμως ἀδηλον, πᾶσαν ἧλθον ἐκεῖ· ἐπειδὴ πρότερον ἦσαν τρία γένη Ἀλβανῶν, καὶ τρεῖς τόποι Ἀλβανίαι καλούμεναι, εἰς διάφορα μέρη, τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας. Τὸ μὲν ἐν ἦσαν εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν πλησίον τῆς Κισπίας Θαλάσσης, οἱ τρεῖς, ἔλεγον, ὅτι ἦσαν ἀποικία τῶν Θεσσαλῶν, καὶ ἔμεταν ἐ-

καὶ ἐκ τῆς ἐκστρατείας τῶν Ἀργουαυτῶν, ὡς ἔμει-
 σαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ τότε. Τὴν ὑπαρξιν τοῦτου
 τοῦ ἔθους μαρτυροῦσι πολλοὶ ἀρχαῖοι: Γεωγρά-
 φοι καὶ Ἱστορικοὶ, καὶ τέλος ἀναφέρει αὐτὸ καὶ ἡ
 Βυζαντία Ἱστορία κατὰ τοὺς 575 χοόνοὺς μετὰ
 Χριστῶν (α). Ὅθεν λέγουσιν τινες, ὅτι ἐκείθεν ἤλ-
 θον εἰς τὴν Ἑλλάδα (β). Ἡ διαίτα ὁμως καὶ
 ὁ βίος ἐκείνων τῶν Ἀλβανῶν κατὰ τὴν περιγρα-
 φὴν τοῦ Στραβῶνος, εἶναι τρόπον τινα ἀνόμοιος με-
 τὰ τοῦ βίου τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι Ἀλβανῶν, θεωροῦμε-
 νος ἐκτὸς τοῦ θρησκευτικοῦ, τὸ ὅποιον μετεβλήθη
 ὕστερον. Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ ἦσαν εἰδωλολάτραι, εὐταῦθα
 εἶ εἰσιν, οἱ μὲν Τούρκοι, οἱ δὲ Χριστιανοί. Ἦσαν
 λέγει, ἄπειροι τῶν μέτρων, σταθμῶν, πολιτείας,
 γεωργίας καὶ πολέμου τακτικοῦ. Περισσότερον
 τῶν ἑκατὸν δὲν ἴξευραν νὰ ἀριθμῆσωσω. Ἡ δὲ
 ἀλλαγὴ τοῦ ἐμπορίου ἐγένετο μετὰ τὰ ρορτώματα.
 Τιοῦτοι ἦσαν καὶ οἱ Τούρκοι, ὡς λέγει ὁ Φραν-
 τῆς, ὅταν ἐκυρίευσαν τὴν Κωνσταντινούπολιν,
 οἵτινες ἐχάραττον τοὺς λογαριασμοὺς εἰς ξύλα,
 ῥαμπύσια λεγόμενα, καὶ ἐκτοτε ἔμεινεν ἡ συνή-

(α) Διονύ. Περιγηγ. 731. Ἀγαθήμερ. ζ'. Στραβῶ.
 Ια'. ἐν Ἀλβαν. Τάκτ. Σρονκ. ζ'. 28'. Πλιν. ζ'. 1γ'.

(β) Le Beau. istoir. du Bas empir. Τόμ. 27.

θεια καὶ εἰς ἡμᾶς, ἀφ' οὗ ἐγίνετο καὶ ἡμεῖς τοιοῦτοι. Ὅσον ἡ παρρημία, γραμματικῶς μὲ τὸ βασιλεύει. Διὰ τοῦτο ἐλάδω τοῖς γραμματικῶς, ἔσθ' ἄλλους, Χριστιανούς ἐκ' τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅμως ἦσαν ἀνδρείοι, οἱ Ἄλβανοί, καὶ τολημαῖοι στρατιῶται, μαχομένοι καὶ πεζοὶ καὶ ἀπὸ τῶν Ἰσπανῶν. Ὁ δὲ βίσις αὐτῶν ἦτον θυκλώπειρος, εἶπετι εἶναι ἦτον αἰόγη καὶ καλλιεργῶσι τὴν γῆν, ἦτις ἔστρεψεν αὐτομάτους τοὺς καρπούς. Ποτὲ οὖν ἐσκαπτον τὰς ἀμπέλους, ἐκλάδουν αὐτὰς μένου κατὰ περσιανῶν. Διὰ τοῦτο ὁ βίσις αὐτῶν ἦτον μέντοι ποιμενικῶς καὶ νομαδικῶς, οὐχὶ ὁμῶς ἀγρῶν τῶν γὰρ βίσις ἐξαργυρῶναι μάλις ἢ ἐλλείψῃς τῆς ἡμέρου τροφῆς. Ἦσαν ὁμῶς ἀκραιώνητοι πρὸς ἄλλήλους, καὶ διὰ τοῦτο εἶχον εἰκοσιῆξ γλώσσας, ὡς ἐτηρέθησαν εἰς εἰκοσιῆξ γίνη, καὶ εἶχον εἰκοσιῆξ βασιλεῖς. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πορπηίου ὁμῶς, ὅς τις ἐπολεμήσεν αὐτοῦς, ἦσαν ἡρωμένοι, ἔχοντες μένου εἰς βασιλεία (α). Ἐσίδοντο μὲν πολλὰ οὐχὶ μένου τοὺς γονεῖς, ἀλλ' ἀπλῶς

(α) Ἐν τῇ ἀκραιώνι τοῦ Πορπηίου ἦτον Θεοφάνης ὁ Λέσβιος, ὁ Ἰσραηλῆς, ὅς τις ὑγρῶς τῆς Ἰσραηλῆς ἀκραιώνι τοῦ Πορπηίου, καὶ ἄλλα παρρημία τῶν τῶν ἀκραιῶν, εἰς λέξιν καὶ ὁ Στραβῶν.

πάντας τοὺς πρεσβυτέρους. Ὅταν δὲ ἀπέθνησκον οἱ γονεῖς, ἔθαπτον μὲ αὐτοὺς καὶ τὴν χορηματικὴν παρουσίαν αὐτῶν, ἵνα μὴ μείνη σημεῖον ἐνθρονώσεως· καὶ διὰ τοῦτο ἦσαν ἀείποτε πτωχοί. Πρὸς τὸ βόρειον μέρος εἶχον τὰ Καυκάσια ὄρη, καὶ μία ἄκρα τούτων πρὸς τὴν Κασπίαν θάλασσαν ἐκτεινωμένη, ὠνομάζετο Κεραῦνια ὄρη. Ἄν λοιπὸν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐκείθεν ἤλθον εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, εὗρον καὶ ἐκεῖ Κεραῦνια ὄρη, καλαιόθεν ὠνομαζόμενα (α).

§. κθ'. Ἡ δὲ Ἄλλη Ἀλθανία ἦτον εἰς τὴν Ἰταλίαν πλησίον τῆς Ῥώμης, ὅπου ἦτον τὸ ἔθνος ἀρχαιότατον, καὶ ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς Ἀλθανυῦ, βασιλείως αὐτῶν, ὅς τις ἐβασίλευσε μετὰ τὸν Λατίνου (β). Ὅθεν λέγουσιν ἄλλοι, ὅτι ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐπέρασαν εἰς τὴν Ἰλλυρίαν. Ἄλλη δὲ ἦτον εἰς τὴν Σκωτίαν τῆς Ἀγγλίας, καὶ σχεδὸν ὅλη ἡ Σκωτία ὠνομάζετο πρότερον Ἀλθανία. Ἄλλ' ὡς λέγει ὁ Περκερτῶν (γ), οἱ Γότθοι ὠνομάζον alb, ἢ alr τὸ ὄρας· καὶ ἐπειδὴ ἡ Σκω-

(α) Στρίβ. Λυτσίθι.

(β) Διονύσιος Ἀλεξανδρῆς. Α'. 178.

(γ) Sur l'orig. des Scythes ou Gothos. 57. 355.

τία εἶναι βουναῶδες, ὠνομάσθη (Albania), Ἄλ-
 θανία. Κατ' αὐτὸν τὸν λόγον, οὕτως ὠνομάσθη-
 σαν καὶ αἱ Ἄλπεις Γοθικῶς ἀπὸ τοῦ αἱρ. Ἐ-
 πεῖτα λέγει ὅτι δὲν ἔχουσιν ὁμοιότητα ταῦτα
 τὰ τρία γένη. Εὐρίσκονται δὲ καὶ εἰς τὴν Γαλ-
 λίαν κωμοπέλεις Ἄλσαι, καὶ εἰς τὴν Ἰσπανίαν,
 ὅπου διεπέρασαν τὰ Γοθικὰ γένη. Ἄλλοι δὲ λέ-
 γουσιν, ὅτι κατάγονται ἐκ τῶν Ἰλλυριῶν, ἐπει-
 δὴ ἔχουσιν λέξεις Ἰλλυρικὰς εἰς τὴν γλῶσσαν αὐ-
 τῶν. Ἐπεῖτα ἐκτίσαν πόλιν εἰς τὴν Ἰλλυριῶν τὴν
 Ἄλθανούπολιν, καὶ ἐκεῖθεν ὠνομάσθησαν Ἄλθα-
 νοὶ. Αὐτοὶ δὲ οἱ Ἄλθαυοὶ καυχῶνται, ὅτι κατά-
 γονται ἐκ τῶν Γαλλῶν, ὡς λέγει ὁ περὶ ηγηγῆς
 Πουκεβίλ, ἐπειδὴ ἔχουσιν τινὰς γαλλικὰς λέξεις εἰς
 τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, καὶ ἄλλας ὁμοιότητας.

§. λ'. Κατὰ δὲ τοὺς τελευταίους χρόνους
 τῶν Βυζαντιῶν, οἱ Ἄλθαυοὶ ὤρμησαν ἐκ τῆς Ἐ-
 πεδαμῶν, ἔχοντες κρατηγόν τινα Σπύρον καλοῦ-
 μενον, ἀνδρείον καὶ τολμηρὸν, πρὸς τὴν Ἡπει-
 ρον, Ἀχαρνανίαν, Πελοπόννησον, Θησσελίαν
 καὶ Μακεδονίαν, ὅτε εἶχον τὰ παραθαλάσσια τῆς
 Ἡπέρου ἐκεῖνοι οἱ ἀδύνατοι ἠγεμόνες τῶν Λα-
 τίνων, καὶ νικήσαντες τοὺτους, διεπέρασαν καὶ
 ἐαυρέυσαν πόλεις καὶ τόπους, ὡς καὶ τὴν Ἄρ-

ταν, καὶ ἔμειναν πανταχοῦ. Τότε εἶχον καὶ οἱ
 Τριβαλλοί, οἱ Βούλγαροι, τὴν Αἰτωλίαν. Ὁ δὲ ἡ-
 γιμῶν αὐτῶν ὠνομάζετο Πριαλοῦπας. Ἐκ τοιαύ-
 των ὀνομάτων ἄρα ὠνομάσθησαν αἱ νεώτεραι
 πόλεις, ὡς τὸ Σποτόν, Πριληπίς καὶ αἱ Λαι-
 παί. Ἐδοκίμασαν ὁμῶς μεγάλην δυσκολίαν οἱ
 Σουλτάνοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πολλήν
 φθορῶν, πολεμοῦντες μὲ αὐτοὺς, καὶ τέλος δὲν
 ὑπέταξαν αὐτοὺς ἔτι, καθὼς ὑπέταξαν τὰ ἄλλα
 μέρη, ἐπειδὴ ὁ τόπος εἶναι τραχύς, δύσβατος
 καὶ βουνώδης, ἔχει καὶ πολλὰ ξενὰ (α). ὅπου
 ὀλίγοι ἐμποδιζοῦσι πολλοὺς. Ὁ δὲ Λαόνικος
 λέγει, ὅτι τὸ ἔθνος τοῦτο εἶναι Μακεδονικόν.
 Τοιαῦτα εὐρίσκονται περὶ τῶν Ἄλβανῶν, ὅτι-
 νες συνεμίγησαν καὶ συνεκραθήσαν ἐκεῖ μὲ τοὺς
 Ἕλληνας, ὥς πολλοὶ αὐτῶν ἐξηλληνίσθησαν,
 ὁμιλοῦντες μόνον τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, μαν-
 θάνοντες καὶ γράμματα Ἑλληνικά. Οἱ δὲ Ἕλλη-
 νες, ὅπου εὐρέθησαν ὀλεγώτεροι ἐκείνων, ἐσυ-
 νετίσαν τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, ὡς καὶ εἰς τὴν
 Ἰδρίαν, ἔνθα ἐπέρασαν βεβαίως ἐκ τῆς Πελα-
 πωνήσου κατὰ τὴν ἀλωσιν τοῦ τόπου τούτου,

(α Δεξβήκη, . . .

ὅπου συνέδρασαν ἄπειρα καὶ ἀπερίγραπτα κακὰ, καὶ διὰ τοῦτο εἶσι ἐδυνήθησαν ἐφυγόντες εἰς τοποὺς ἀσφαλεῖς, ὡς καὶ κατὰ τὴν Μάτην.

§. 42. Οἱ δὲ Βούλγαροι ἦσαν ἔθνος Σκυθικὸν τῆς Σαρματίας περὶ τὸν Βόλγαυ ποταμὸν, ἀφ' οὗ ὠνομασθήσαν Βούλγαροι. Τοῦτον τὸν ποταμὸν ὠνομάζουσι οἱ Ἕλληες Βορυσθένην. Πρῶτερον δὲ ὠνομάζοντο Οὐρογουνδούροι, καὶ τοῦτο φανερῶς, ὅτι ἡ ἀρχὴ αὐτῶν εἶναι ἐκ τῶν Οὐρων τῆς μεγάλης Ταρταρίας. Ἐκείθεν δὲ πρὸς τὰ ἐσπέρια χωροῦντες, ἐγνωρίσθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅτε εἶχον τὴν κατοίκησιν περὶ τὸν Βόλγαυ ποταμὸν. Ἡ τροπὴ αὐτῶν τότε ἦταν τὸ γὰρ τῶν φροσῶν. Ἐκείθεν τοῖσιν ἐξεκόπη ἐν μέσσοις, τῷ 485 μετὰ Χριστοῦ, καὶ ὤρμησεν πρὸς τὴν Θράκην. Ἀλλ' ὁ Θεοδοῦς ἐμπέδισεν τὴν ἕρμην αὐτοῦ πέραν τοῦ Ἰσρου. Μετὰ δεκατέσσαρας χρόνους εἰσέβαλον εἰς τὴν Θράκην, καὶ ἐλεγκάτησαν αὐτὴν ἐπὶ Ἀυγασαίου Αυτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅς τις ἐπλήρωσεν αὐτοὺς, διὰ τὸν κόπον τῆς λεηλασίας, καὶ οὕτως ἐπέσειψαν πάλιν πέραν τοῦ Ἰσρου. Τότε ἔκτισεν τὸ μακρὸν τεῖχος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἰς φελαξίαν αὐτῆς μέγαν. Οἱ δὲ Βούλγαροι μετὰ ταῦτα ἤνω-

θησαν μὲ τοὺς Ἀθάρους καὶ Σλαβῶνους, οἱ ὁποῖοι εἶχον τότε τὰ πέραν τοῦ Ἰσρου, τὴν Παυρουίαν καὶ Δακίαν, μέχρι τοῦ Εὐξείνου Πόντου, καὶ ὑπετάχθησαν εἰς αὐτούς. Ἐπειτα δὲ ἐν μέρῳ ταύτων ἦλθεν εἰς τοὺς τόπους τῶν Γάλλων, καὶ μετὰ ἐκεῖ. Ἄλλ' ὁ τότε βασιλεύων Δαγοθέριος ἔσφαξεν ἑννία χιλιάδας τοιῶν, ἀνδρας, γυναικας καὶ τέκνα, εἰς τὴν Παβαρίαν. Τῷ δὲ 538 ἐπίρασαν πάλιν τὸν Δούναβιν ἐπὶ Ἰουσιναυῶν, καὶ ἐλεηλάτουσιν τὴν Μοισίαν, ὑποκείμενοι ὄντες τῶν Ἀθάρων, ἀλλ' ἐδιώχθησαν πάλιν. Τῷ δὲ 597 ἐφάνησαν πάλιν ἔχοντες ἴδιον βασιλείαν, ὑποτελῆ ὅμως εἰς τὸν Χάνην τῶν Ἀθάρων. Ἐπειτα δὲ ἐδιώξαν τοὺς Ἀθάρους ἐκείθεν, καὶ ἔμειναν αὐτοὶ κύριοι τῶν τόπων ἐκείνων, ἔχοντες τότε βασιλείαν τὸν Κουβράτον, ὅστις ἔκαμε συμμαχίαν μὲ τὸν Ἡράκλειον Αυτοκράτορα τότε τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐτιμῆθη μὲ τὸν τίτλον τοῦ Πατρικίου. Ὁ δὲ Κουβράτος ἀφῆκε πέντε υἱούς, καὶ παρήγγειλε, νὰ εἶναι πάντοτε ἠνωμένοι, ὡς καὶ ὁ Σκίλλουρος πρότερον, ὅστις ἦτον πρὸς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Ἄλλ' ἐκεῖνοι ἐχωρίσθησαν, καὶ ὁ μὲν πρεσβύτερος Βασιάνος, ἢ Βαρβαίας ὀνομαζόμενος, ἔμει-

κειν ἐκεῖ περὶ τὸν Βάλχαν, ὅπου ὠνομαζέται ἔτι ἡ γῶσα Βουλγαρία, εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Κιζικίου τῆς Ῥωσσίας. Ὁ δὲ δευτέρως Κοτράγος ὠνομαζόμενος, ἐπέρασε τὸν Δάναϊν ποταμὸν, καὶ ἔκεινεν ἐκεῖ ἀντίπερην τῆς παλαιᾶς Βουλγαρίας. Ὁ δὲ τρίτος, Ἀσπαρῦχος καλούμενος, ἐπέρασε τὸν Βαρυσθίνην, καὶ ἔμενε πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἰστροῦ, ὅθεν εἰς τὴν νῦν Βασσαράβην. Ὁ δὲ τέταρτος ἠνώθη μὲ τοὺς Ἀδάρους. Ὁ δὲ πέμπτος, νομίζουσιν οἱ Ἰστορικοὶ, ὅτι ἦτον ὁ Ἀλξέκης, ὅστις ἦλθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἠνώθη μὲ τοὺς Λομβάρδους εἰς τὸ Δουκάτον τῆς Βενετίας, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Γριμοῦλδου.

§. λβ'. Ὁ Ἀσπαρῦχος λοιπὸν, ὅς τις ἔμενεσιν εἰς ἐκείνων τὸν ὀρμηθῆσον τόπον, ἐξάβη ἢ μάξιζ τῶν Βυζαντινῶν, καὶ ὁ πατὴρ τῶν νῦν Βουλγαρῶν. Ἐκεῖθεν διέβηκεν συνεχῶς τὸν Ἰστρον, καὶ ἐλεγκάτοισιν τὴν Θράκην. Ὅθεν ἐσράτευσε Κωνσταντῆς ὁ Παγινάτος τῷ 679 πέρου τοῦ Ἰστροῦ, καὶ ἀπόβη τὴν ρίζαν ταύτην· ἐδυεύχησεν ὁμοίως ἢ ἐαφρατεία ἐκ τῆς ἀπειρίας τοῦ ἀρχηγοῦ, καὶ τότε ἐπέρασαν οἱ Βούλγαροι τὸν Ἰστρον, ἐαφρίευσαν τὴν Βάσσαν τῆς Μοισίας, καὶ ἔμεναν ἐκεῖ. Ἐν τῇ Μοισίᾳ ἦσαν τότε ἑπτὰ εἰληγῆ τῶν Σλαβόνων,

καὶ οἱ ἀρχαῖοι Τριβαλλεῖ. Ἰπέταξαν λοιπὸν καὶ τοὺτους, καὶ κατέσκησαν τὸ βασιλεῖον αὐτῶν εἰς τὴν Μοισίον, ἣτις ὠνομάσθη καὶ ὀνομάζεται ἔτι Βουλγαρία, ἔχουσα τεῖχος πρὸς βορρᾶν τοῦ Δούναβιου, κατὰ τῶν Ἀθάρων, πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Εὐξείνου πόντου, καὶ πρὸς μεσημβρίαν τῶν Λίμων, κατὰ τῶν Βυζαντιῶν· ἔσκησαν καὶ τὸν Θρύσον αὐτῶν ὑξερην εἰς τὸν μέγαν Τύρμαδον, εἶχον καὶ βασιλέα ἡγεμόνα, τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν Κράλλην. Καὶ οὕτως ἐπολέμου ὑξερην ἄκαταπαύτως μὲ τοὺς Βυζαντιοὺς, ἐχθροὶ ἀείποτε ἀσπουδοὶ οὗτες, ἀρπάζοντες καὶ λεηλατοῦντες πανταχόθεν, καὶ μάλιστα τὴν Θράκην κατέτρεχον συνεχέσμερον, Ἐκείθεν ταῦντι διεσκορπίσθησαν εἰς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. (α)

§. λγ'. Μεταξὺ τούτων τῶν ἀγρίων ἐθνῶν, ἐσάθησαν οἱ Ἄβαροι Ἀγριώτατοι καὶ βαρβαρώτατοι, οἵτινες ἄλλθεν ὁμοίως ἐκ τῆς Ἀσιατικῆς Σκυθίας. Ὅτε δὲ ἦτον ἔτι περὶ τὸν Τάναϊν ποταμὸν, ἐπεμψαν πρεσβείαν πρὸς τὸν Ἰουστινιανὸν, καὶ ἐζήτησαν μισθὸν ἐτήσιον, καὶ τόπον καλὸν ὑπὲρ κατοικήσασιν. Ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἐννοήσας

τοὺς σαρκουὺς αὐτῶν, ἐκρίτους τοὺς πρόσθεις τρεῖς
 χροῖους, ἀναβάλλον τὴν ἀπόκρισιν, καὶ ἐν τοῖς
 τοῖς ἐπεμψε κράτευμα, καὶ ἐμποδίσθη τὴν πρό-
 δον αὐτῶν. Ἄλλ' εἰς μάτην· ἐπειδὴ ἐκυρίευσαν
 τὰ πέραν τοῦ Δουναίσεως, τὴν Βλαχίαν καὶ Μπογ-
 δαίαν, τὴν τότε Δακίον λεγομένην, ἐπέρασαν
 εἰς τὴν Μοισίαν, ἀπέκτευσαν καὶ εὐλοῦν, ἐκυρίεу-
 σαν καὶ μίαν νῆσον τῆς Θράκης, καὶ κατετάρα-
 ξαν τὴν Κωνσταντινουπόλιν, κατερήμωσαν καὶ τὴν
 Δαλματίαν, τὴν Δακίαν, οὐκ Μοισίαν καὶ Παι-
 εῖον. Τέλος δὲ ἐξωλεθρεύθησαν κατὰ κράτος. Σώ-
 ζονται δὲ ἐτι, ὅσοι ἔμεναν εἰς τὰ ὄρη τῆς Σιρκασίας,
 καὶ τινὲς μὲν εἶναι ὑποκείμενοι τῶν Ῥώσων,
 τινὲς δὲ περιπλανῶνται εὐμαθῶς εἰς τὰ ὄρη (α).

§. 15. Οἱ δὲ Κροάται, εἶδος Σλαβῶν κεν, κωροφῶνται ἐν τῇ Βυζαντιᾷ Ἰστορίᾳ ὀνομαζόμενοι, κατακῦσαν τότε πέραν τῶν Καραθαλιῶν ὄρων, εἰς πολλὰς ἡγεμονίας διηρημένοι, τὰς ὁποίας ὠνομαζον Ζαρπουίας Σλαβωνίσι· οἱ δὲ ἡγεμόνεις ὠνομαζοντο Ζαρπάνοι (β). Ἐκείθεν λοιπὸν ἐβω-

(α) Αὐτόθι. Τόμ. Ια'. 73. — 19. 177. —

(β). Ἐκείθεν ἀρχὴ ἔμελλε καὶ εἰς τὴν μὲν ὁ Τζέπκους· δη-
 λαδὲ ὁ παρὴν. Παρμένους; λαὸν ὀνομαζέει καὶ ὁ Ὀμηρῶς

θίντες πάντες Ζουπάνοι, ἀδελφοὶ οὖντες, ἀπεσπά-
 θησαν ἀπὸ τῶν ἄλλων, καὶ καταβάντες, ἐπέρασαν
 τὸν Δούναβιν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Δαλματίαν,
 ἕθθα ἐπολέμου πολλοὺς χρόνους μὲ τοὺς Ἀθά-
 ρους, ἕως οὗ ἐξωλόθρευσαν αὐτοὺς ἐκείθεν, καὶ
 ἔμειναν αὐτοὶ. Ἐβασίλευε δὲ τότε ὁ Ἡρόκλητος
 εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐδὲχθη αὐτοὺς
 εὐμενέστατα, ἐπειδὴ τὸν ἠλευθέρωσαν ἐκ τῶν ἀγ-
 ρίων Ἀθάρων, καὶ ἐξάθησαν ἐκεῖ ὡς τεῖχος τοῦ
 βασιλείου. Καὶ ἐπειδὴ ἦσαν εἰδωλολάτραι, πα-
 ρεικίησε τὸν Πάπαν, νὰ κατηγήσῃ αὐτοὺς εἰς
 τὴν ὀρθόδοξον πίσω, ὡσπερ καὶ ἐγένετο. Ἄλ-
 λοι δὲ λέγουσαν, ὅτι Κωνσταντῖνος ὁ Πρωγονάτης
 παρεκίησε τὸν Πάπαν εἰς τοῦτο. Ἐβαπτίσθησαν
 τοῦνυ οἱ Χωροβάται τῷ 620 μετὰ Χριστὸν, ὅτε
 δὲν ἦτον εἰς τὸ σχίσμα, ὑπὸ τῶν πνευματικῶν
 τοῦ Πάπα κατηγηθέντες. Ὅθεν μετὰ τὸ σχίσμα
 ἔμειναν εἰς τὸ δυτικὸν δόγμα. Εἰαὶ οὕτως ἐξηπλώ-
 θησαν κατ' ὀλίγον ἀπὸ τῆς Ἰσρίας μέχρι τοῦ Δυρ-
 ραχίου, ἔχοντες μητρόπολιν τὸ Σπάλατρον (α).
 Οὗτοι εἶναι λοιπὸν οἱ ἐγκάτοικοι τῆς Δαλματίας,

τῶς ἠγεμόνας καὶ βιοπαίης· ἕως δὲν ἦτον ἀνάρμοστοι ἢ
 πρσισηγορία τῶν Σλαβῶνων.

(α) Αὐτόθ. 13'. 181 —.

Ῥαγούζης, Κιατόρρου, καὶ τῆς ἀρχαίας Ἰλλυρίας, μέχρι τῶν συνόρων τῆς ἀνω Ἀλβανίας.

§. λδ'. Οἱ δὲ Σέρβοι ἦσαν καὶ αὐτοὶ ἔθνος Σλαβωνικὸν ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς καταγόμενοι, οἷον ἐκ τῆς Ἀσιατικῆς Σαρματίας. Ὁ Πτολεμαῖος ἀναφέρει ἐν ἔθνος Σέρβους καλούμενον, περὶ τὸν Βελλαν ποταμὸν. Καὶ αὐτως ἦλθον εἰς τὴν Εὐρώπην ὁμοῦ μὲς τοὺς γείτονας αὐτῶν Βουλγάρους. Οὗτοι δὲ ἔμενον πρὸς τὴν κάτω Οὐγκουρίαν, εἰς τόπον ρεῖν, ὅπου ἦσαν καὶ οἱ ἄγριοι Ἄδαροι. Ὅθεν ἐκχρήσθησαν, εἰς δύο μέρη, καὶ ἐπειδὴ ἤκουσαν, ὅτι ὁ Ἡρόκλητος ἐδέχθη εὐμένως τοὺς Χριστιανούς, ἐξήτησαν καὶ αὐτοὶ τόπον, ὑποχόμενοι νὰ εἶναι πιστοί. Ὅθεν ἐδόκεν αὐτοῖς ἐν μέρος πλησίον τῆς Θεσσαλονίκης ἄλλ' ἤταν καὶ τοῦτο πρὸς ρεῖν, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιστρέψωσι πάλιν εἰς τὴν προτέραν κατοικίαν. Μετενόησαν ὁμως, καὶ ἐξήτησαν ἄλλου τόπον, καὶ τότε ἐδόκεν αὐτοῖς ὁ Ἡρόκλητος τὴν ἐντεύθεν τοῦ Δουναβίου Ἀσιάν, τὴν Δαρδανίαν, καὶ τὴν ἀνω Μαισίαν, ὅπου εἶναι τῶρα ἡ Βόσνα καὶ Σερβία. Ἐβαπτίσθησαν ταῦτα καὶ αὐτοί, κατηγγήγετες ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἔμενον πιστοὶ ὑποτελεῖς τῶν Βυζαντινῶν μέχρι τέλους,

ὡς καὶ οἱ Χωροβάται, ἔχοντες ἰδίους ἡγεμόνας ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν. Τῶν Σέρβων ὁ ἡγεμὼν ὠνομάζετο Δεσπότης ὕψερων, καὶ μητρόπολιν εἶχεν τὴν Σεμενδρίαν.

§. λς'. Οἱ δὲ Βλάχοι κατὰγονται ἐκ τῆς Δακίας. Δακία δὲ ὠνομάζετο τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπερ περιέχει τὴν Μολδαβίαν, Βλαχίαν, Τρανσυλβανίαν καὶ μέρος τῆς Οὐγγαρίας. Οἱ Ἄρχαῖοι ἐγκάτοικοι τοῦ τόπου τούτου ἦσαν Γέται ἢ Γότθοι, ἔθνος σκυθικόν. Τοιοῦτοι ἦσαν καὶ εἰς τὴν ἄνω Θράκην τότε. Τοῦτο τὸ ἔθνος ἦεν ἰσχυρὸν καὶ πολεμικόν, καὶ εἶχε βασιλεία τὸν Δεκέβαλον, ὅτε ἐκυρίευσαν αὐτὸ οἱ Ῥωμαῖοι. Ὁ δὲ Καρακάλας εἰδὼς αὐτοῖς τὸ δίκαιωμα, εὐὰ ὠνομάζονται πολῖται τῶν Ῥωμαίων. Ὅθεν κολακευθέντες, ἔλαβον τὰ ἥθη τῶν Ῥωμαίων, καὶ τὴν γλῶσσαν, φιλοτιμούμενοι εὐὰ ὠνομάζονται καὶ Ῥωμαῖοι, ὡς ὠνομάζον καὶ τὸν τόπον αὐτῶν Ῥωμανίαν. Ὁ δὲ Τραϊανὸς ἐπεμψε καὶ ἀποικίαν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐκεῖ, ἵνα κατηγῶσιν αὐτοῖς εἰς τοῦτο, εὐὰ διοικῶσι καὶ τὰς πόλεις. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Αὐρηλιανὸς ἐπεμψε ἐκ τούτων ἀποικίαν πέραν τοῦ Δουνάβεως, πρὸς τὴν ἄνω Μοισίαν καὶ πλησίον τῶν Τριβαλλῶν. Ὅθεν

ὠνομάσθη καὶ τὸ μέρος ἐκείνου Δακία. Ἄφ' οὗ
 εἰς ἐφώρμησαν τὰ ῥηθιέντα ἔθνη ἐκεῖ, οἱ Σλα-
 βῶνται, Ἄβαροι, Βουλγαροὶ, Βαυδάλοι, Οὐνοί,
 Γεπίδες καὶ ἄλλα, αὐτοὶ ἐφυγον πρὸς τὸ ἄρη,
 καὶ ἔζων τομαδικῶς. Κατὰ δὲ τὸν δωδέκατον
 αἰῶνα κατέβη ἐν μέρος τούτων πρὸς τὰς πε-
 διαδάς, καὶ ἔκτισε τὸ Τεργόδισον, Βουλκουρέ-
 ρισον, καὶ Πετέρισον. Δὲν ὠνομάζοντο ὁμῶς τό-
 τε Δάκες, ἀλλὰ βλάχοι. Καὶ οὕτως ἐγίετο ὁ
 κερσον τὸ γένος τοῦτο, τὸ ὅποιον εἶναι εἰς τὴν
 Βλαχίαν, Μαλδαβίαν, Βουλκοδίαν, Τρασιλθα-
 τίαν, καὶ μέρος πρὸς τὴν κάτω Οὐγγαρίαν. Εἴ-
 πεν δὲ πολλὰ οἱ Ἰσλαμικοὶ κατὰ συμπέρασμα,
 πόθεν ἔγινε τὸ ὄνομα τοῦτο. Ταῖς μὲν ὅτι εἶ-
 ναι ἐκ τοῦ Λαταϊκοῦ flaccis· ἄλλοι δὲ ὅτι εἶ-
 ναι Γοθηκόν. Καὶ ἄλλοι ἄλλως. Οἱ δὲ ἄλλοι ὅ-
 σοι ἐπέρασαν εἰς τὴν Μοισίαν ἠεώθησαν μὲ τοὺς
 Μοισσοὺς καὶ Τριβαλλοὺς, καὶ ἐν μέρος τούτων ἤλ-
 θεν ἐπὶ Ἀνδρόνικον τοῦ δευτέρου, τῷ 1284, καὶ
 ἐζήτησεν ἀδελφίαν καὶ κατοικήσῃ πλησίον τῆς Κων-
 σταντινουπόλεως. Ἐπειδὴ ὁμῶς ἐφώρμησαν οἱ
 Σκύθαι τότε εἰς τὴν Θράκην, ἐφωδίσθη ὁ Ἀν-
 δρόνικος, μήπως ἐνωθῶν καὶ αὐτοὶ μὲ τοὺς
 Σκύθας, ἐπειδὴ τὰ ἔθνη αὐτῶν ἦσαν τὰ αὐτά.

Ὅθεν οὐκ εἰδῶσι αὐτοὺς μὲ μεγάλην βίαν εἰς
 τὴν Ἀσίαν, ὥς δὲ ἐδυνήθησαν νὰ λάβωσιν ὅ-
 λα τὰ πράγματα καὶ τὰ ζῶα αὐτῶν· μάλιχα δὲ
 κατὰ τὴν διάβασιν ἐφθάρησαν πολλὰ ζῶα, τὰ
 ὅποια ἦσαν ἢ μίτη περιουσία αὐτῶν, ἐπειδὴ ἦ-
 σαν νομαῖδες. Ἐκρυσθύντο ὅμως αὐτοὺς καὶ εἰς
 τὴν Ἀσίαν, μὲπως ἐπανασατήσωσι, καὶ διὰ
 τοῦτο τοὺς ἐπεφόρτισαν μεγάλα βάρη φόρου καὶ
 λογῶν, ὥς ἀπέκαμον οἱ ἄνθρωποι, ἀπέθανον
 καὶ οἱ πλεῖστοι ὑπὸ τῆς κλοπαθείας, καὶ διὰ τοῦτο
 ἐξήτησαν ἄδειαν, νὰ ἐπιστρέψωσι πάλιν εἰς τὴν πα-
 τρίδα αὐτῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐφάνησαν
 καὶ οἱ ἄλλοι εἰς τὸν Πένδον μεταξὺ Ἠπείρου
 καὶ Θεσσαλίας, ὡς εἴρηται. Πλὴν εἶναι ἀδελφὸν
 πόθεν καὶ πότε ἦλθον ἐκεῖ, Ὅθεν ἀπορεῖ καὶ
 Λαόνικος ὁ Χαλακκοκυδύλης, λέγων, ὅτι ὠνο-
 μάζονται Βλάχοι καὶ οὗτοι τοῦ Πένδου, καὶ ἐ-
 κείνοι τῆς Δακίας, ὥς ἀγνοῶ, λέγει, ἂν οὗτοι
 ἦλθον ἐκ τῆς Δακίας, ἢ ἐκεῖνοι ἐκ τοῦ Πένδου
 ἀπέβησαν εἰς τὴν Δακίαν. Ἄλλ' οἱ πρότερον Ἰ-
 σθητικοὶ δὲ ἀναφέρουσι τοιοῦτον ἔθνος εἰς τὸν
 Πένδον. Δακίαν δὲ εἰνοεῖ τὴν ἐν τῇ Μοισίᾳ, ὡς
 νομίζουσι καὶ ἄλλοι, ὅτι ἐκ τῶν Τριβαλλῶν κα-
 τήγνυται οὗτοι οἱ Βλάχοι. Τοὺς δὲ ἄλλους τῆς

μεγάλης Δακίας, ονομάζει Δάκας ὁ Λαούικος
καὶ οὐχὶ Βλάχους. Τοιαύτη ἄρα ἀναρίσται ἡ
ἀρχὴ τῶν ἔθνων τούτων.

§. λζ'. Ἴσως εἶναι τριτοῦ, καὶ ἀνα-
φέρω εἰς τὰ ἔθνη, ποῖα ἦσαν ἡ αἰτία, καὶ
ἐφ' ᾧ ἐκινήθησαν κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ταῦτα τὰ
βόρεια ἔθνη, καὶ ἐξέρχον τῆν τεσσαύτην δευτηρίαν
εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην. Κατὰ τὰς μαρτυ-
ρίας τῶν ἀρχαίων Ἰστορικῶν καὶ Γεωγραφῶν, καὶ
κατὰ τὰς ἐξετάσεις τῶν νεωτέρων, τὰ ἔθνη ταῦ-
τα εἶχον τὰς κατακλίσεις αὐτῶν, ἀπὸ τῆς με-
γάλης Ταρταρίας, ἀπὸ τῆς Κίνας, μέχρις ἄ-
ναθεν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, καὶ τῆς νῦν Πο-
λωνίας. Εἰς ταύτην τὴν ἄπειρον ἕκτασιν ἦσαν
εἰσάρξα ἔθνη Σαρθικά εἰσφόρως ὀνομαζόμενα.
Τάρταροι, Οὐνι, Σαρματάι, Γόιθοι, Σαρμά-
ται, καὶ ἄλλα. Ἀπὸθεν δὲ τῆς Κίνας ἦσαν οἱ
Οὐνι καὶ Μογγόλοι, εἰς μέγιστα ἔθνη τῆς Ταρ-
ταρίας, τὰ ὅποια εἶχον πάλαι ποτε με-
ταξύ Σίνης, (Κινέζου), καὶ τέλους ἐκινήθησαν
87 χρόνους πρὸ Χριστοῦ. Μετὰ δὲ ταῦτα δι-
σπάρθησαν οἱ Οὐνι εἰς δύο μέρη, καὶ ἐμάχησαν
ἀναμεταξύ τιν, ὥστε ἐκινήθη τὸ ἕν μέρος, καὶ
ἐδύναστο ἐκείθεν. Ὁθεν δισπάρθη καὶ τούτο εἰς

δύο μέρη, καὶ τὸ μὲν ἐν ὤρμησε πρὸς τὴν Περσίαν, τὸ δ' ἄλλο πρὸς τὴν Εὐρώπην, ὡς κατετάραξε τὰ ἔθνη ὅλα, ὅπου διέβαινε· καὶ ἄλλα μὲν ἐφευγον πρότερον πρὸς τὴν Εὐρώπην, ἄλλα δὲ ἠνώθησαν μὲ ἐκείνους, καὶ οὕτως ἐγένετο τὸ πλῆθος βασιῶν, τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπλημμύρησε τὴν Εὐρώπην, τὸ ἐκ διαφόρων ἔθνων συγκεκρατημένου. Τὸ δὲ ἄλλο μέρος, τὸ πρὸς τὰ σύνορα τῆς Περσίας κατελήθον, διηρέθη εἰς πολλὰ μέρη, καὶ ἐπλημμύρησε τὴν κάτω Ἀσίαν. Ἐν μέρει οὖν τούτων εἶναι οἱ Τούρκοι. Τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ταρταρίας νομίζεται τὸ πολυανθρωπότατον αἷμα τῆς οἰκουμένης, ὡς γίνεται δῆλον καὶ ἐκ τῆς Κίνας. Καὶ τίς οἶδευ ἂν δευ δοκιμάσῃ ἢ Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν καὶ ἄλλοτε τοιοῦτον κατακλυσμένον, ὡς νὰ καταβαρβαρωθῇ πάλιν, ὡς ἐβαρβαρώθη καὶ τότε ἢ Ἑλλὰς καὶ Ἰταλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τῆς νέας Γεωγραφίας τῆς
Ἠπειροῦ.

§. α'. Ἡ Ἠπειρος, κατὰ τὴν νῦν πολιτικὴν διαίρεσιν, ἐμπροσθεταί εἰς τὴν Ἀλβανίαν. Ἡ δὲ

Ἰαλλυρία διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, εἰς τὴν ἄνω καὶ κάτω Ἰαλλυρίαν. Καὶ ἡ μὲν ἄνω εἶναι ἡ πάλαι Ἑλληνικὴ Ἰαλλυρία καλουμένη, μητρόπολιν ἔχουσα τὴν πόλιν μὲν Ἐπίδαμου, ἔπειτα Δυρράχιον, ἤδη δὲ Δουράτζου καλουμένην. Ἡ δὲ κάτω εἶναι ἡ κυρίως Ἡπειρος, ἔχουσα μητρόπολιν τὰ Ἰωάννεα, πόλιν νεωτέραν. Ὄθεν λέγουμεν μόνον περὶ τῆς Ἡπείρου, διότι αὐτὴ εἶναι τὸ ἡμέτερον ὑποκείμενον.

§. 3. Εἴρηται, ὅτι ἡ Ἡπειρος μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἄλωσιν ἔλαβεν ἄλλας μεταβολὰς· μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Λατίνων ἄλλας, καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἄλλας, καὶ αὐταὶ αἱ τελευταῖαι ἐσώζονται μέχρι τῆς Γαλλικῆς ἐπανάστασις, καὶ τῆς Ἡγεμονίας τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ, τοῦ τοῦ Ἡγεμόνος αὐτῆς. Περιεῖχε δὲ πάλιν πολλὰς Ἡγεμονίας καὶ διάφορα εἶδη ἀνεξάρτητα, σχεδὸν καθὼς τὸ πάλαι, εἰς τοὺς αὐτοὺς τόπους, τὰ ὅποια μόνον ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς ἐδουλόγη, ἐκ ἐνώσει πρώτων χρόνων ὑπὸ μίαν ἐξουσίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκάστη Ἡγεμονία, ἡ πόλις, ἡ τόπος, ἔχει τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ὡς μάζονται αἱ ἐργαταίαι ἀπὸ τῆς πύλεως, ἡ τοῦ τόπου, καὶ διακρίνεται πάλιν ὡς καὶ τὸ πάλαι.

εἰς πολλὰ καὶ διάφορα ἔθνη, τὰ ὅποια κατέχουσιν ὅλους τοὺς παλαιούς τόπους τῆς Ἡπείρου, καὶ εἶναι τὰ ἑξῆς.

Ἄργυροκασρῖται.

Λουριῶται.

Ἄριηνοί.

Μοργαριτηνοί.

Βελάται.

Μεσσοβῖται.

Βλαχοχωρῖται.

Παραμυθιῶται.

Βουθρώτιοι.

Παργαῖοι.

Γαρδικιῶται.

Προβέζαῖοι.

Δελβινακιῶται.

Σουλιῶται.

Δελβινῖται.

Τζάμεδες.

Ζαγορῖται.

Τεπελεγγῖται.

Ἰωννῖται.

Φυλῶται.

Κατζανόχωρῖται.

Χειμεραῖοι.

§. γ'. Οἱ μὲν Χειμεραῖοι κατέχουσι σχεδὸν ἅλην τὴν παραθαλασσίαν Χαονίαν. Οἱ δὲ ὀπίσθην αὐτῶν Τεπελεγγῖται, τὴν Ἀντιτανίαν. Οἱ δὲ κατωτέρω αὐτῶν Ἄργυροκασρῖται καὶ Γαρδικιῶται εἶναι πρὸς τὰ ὀπίσθην τῆς μεσαιᾶς Χαονίας. Οἱ δὲ Δελβινακιῶται καὶ Δελβινῖται, εἰς τὴν Ἐλαιότιν, σχεδὸν μεταξὺ Χαονίας καὶ Θεσπρωτίας. Οἱ Ζαγορῖται εἰς τὴν χώραν τῶν Αὐταριατῶν ἐν τῇ Ἐλλοπίᾳ. Οἱ Βλαχοχωρῖται καὶ οἱ Μεσσοβῖται εἰς τὴν χώραν τῶν Παργυαίων. Οἱ δὲ Ἰωννῖται

εἰς τὴν Κασσωπείαν, ἢ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ἑλλάδας. Ἐκεῖ πλησίον εἶναι καὶ οἱ Κατξανωχωρίται. Οἱ δὲ Σουλιῶται καὶ Τζάμιδες ἐν τῇ Κασσωπείᾳ. Οἱ δὲ Βουθρώτιοι, ἐν τῇ Θεσπρωτίᾳ. Οἱ Φυλίται, ἐν τῇ Κασρίνῃ. Οἱ Παραμυθῶται, Μαργαριτηναί, καὶ Παργαῖοι εἰς τὴν Κασσωπείαν. Οἱ δὲ Λουριῶται, Ἄρταροι καὶ Πρεθεζαῖοι εἰς τὴν Μολοσσίδα. Αὗται εἶναι αἱ ἐπισημότεραι πόλεις, τὰ ἐπισημότερα ἔθνη, καὶ αἱ ἐπισημότεραι Ἡγεμονίαι τῆς νῦν Ἠπείρου. Ἡγεμονίας δὲ λέγω, διότι ἦσαν πρότερον διηρημένῃ εἰς διαφόρους Ἡγεμονίας (α), εἰσὸς καὶ Ἡγεμονίας ἰδιαιτέρους, ὡς τὸ Ἀργυρόκασρον, Δίλδρον, ἢ Ἄρτα καὶ ἄλλαι. Τιτις δὲ τούτων κατοικοῦσαν εἰς κώμας μένου, ὡς οἱ Κατξανωχωρίται, Γασθικῶται, καὶ ἄλλοι, ὡς ἐν τῆς ἐξῆς ἐροῦμεν, ἀπὸ τῆς μητροπόλεως ἀρχόμενοι, ἧτις εἶναι τὰ Ἰωάννενα.

§. δ. Ἰωάννενα. Εἶναι εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν τῆς Ἠπείρου, Πλάτ. 39°, 42'. Μήκ. 18°, 43'. Εἴρηται ὅτι εἶναι πλησίον τῆς Ἀχερουσίας λίμνης, εἰς τόπον εὐφροῦ καὶ τροπότητου, καὶ

ἔχει αἶρα εὐκρατον καὶ υγιέστατον. Ἀγνοοῦμεν ὅμως πότε ἐκτίσθη, καὶ τίς ἔκτισε ταύτην τὴν ὠραιοτάτην πόλιν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐγρημάτισαν τοιοῦτοι Ἡγεμόνες ἐκεῖ, εἶναι δῆλον, ὅτι ἔκτισεν αὐτὴν Ἰωάννης τις καλούμενος, Δεσπότης τῆς Ἠπείρου. Ἄλλ' οἱ Δεσπότες ἠγεμόνισσον ἐκεῖ μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Λατίνων ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὴν δὲ πόλιν ἀναφέρουσιν ἐτι πρότερον οἱ Ἱστορικοὶ τῶν Βυζαντινῶν. Τίτις δὲ εἶπον, ὅτι ἔκτισεν αὐτὴν ὁ Μιχαὴλ, καὶ Θωμᾶς. Ἀλλὰ διὰ τί ἐνομάσθη Ἰωάννεια; Λέγουσι δὲ μάλιχα, ὅτι ἡ πέριξ αὐτῆς γῶρα ἦτον καλλιεργημένη, ἔχουσα καὶ ἀμπελώνας, ὅτε ἔλαβεν αὐτὴν ὡς εἶρηται, ὁ Βασίλευστος, τῷ 1082. Λέγουσι δὲ αὐτὴν πόλιν τῆς Αἰτωλίας, καὶ ὅτι εἶναι ἐκεῖ, ὅπου ἦτον ἡ Κασσώπη. Τῆς Αἰτωλίας λέγουσι, διότι κατὰ τὴν τότε διαίρησιν, οὕτως ἐνομαζέτο ἀδιαφόρως ἡ Ἡγεμονία ἐκεῖνη, πότε Ἠπειρος, πότε Αἰτωλία, καὶ πότε Ἀκαρνανία, περιέχουσα τὰς γῶρας ταύτας (α). Ἄν ὅμως εἶναι εἰς τὸν τόπον τῆς Κασσωπίας, τοῦτο εἶ-

(α) Παρρυρολόγητ. Ιζ· Καντζεσῶ. Β· 28. Ἰωάν. Αἰταγῶς. Ιη'. Λαόνικ. α'. Κομνην. 125. 133.

και ἀμφότερον, ἐπειδὴ δὲν εὐρίσκονται ὄργανα
 σχηματῶν. Ἐκταρτίσσαν δὲ αὐτὴν αἰεὶ πολέμου οἱ
 Τούρκοι ἐκ τοῦ Κασόλου, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ
 1431, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἔπαθι ζημίαν, ἀλλ'
 ἐρύλαξεν ἅπασαν τὴν προεῖραν αὐτῆς λαμπρότητα.
 Ἦδη δὲ ἐλάμπρυνεν αὐτὴν ἔτι μᾶλλον ἢ ἐκεῖ τοῦ
 Ἄλλῃ Πασιᾶ, τοῦ τῆς Ἰπείρου Ἡγεμόνος διατρι-
 βῆ, ὅστις ἔκτισε πολλὰς οἰκοδομὰς, φρούρια καὶ
 ὄχυράματα. Εἴρηται ὅτι ἡ Λίμνη εἶναι μεγάλη,
 καὶ ἐκτείνεται κατὰ μῆκος ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς
 βορρᾶν· τὸ δὲ πλάτος αὐτῆς εἶναι ἑξῆς ὑπὲρ
 τὸ ἡμισυ τοῦ μήκους. Ἡ δὲ πόλις εἶναι πρὸς
 δυσμὸς τῆς Λίμνης, ὅπου εἶναι καὶ μία γλῶσ-
 σα ὡς ἀκρωτήριον προεβλημένη εἰς τὴν Λίμ-
 νην, καὶ εἰς αὐτὴν εἶναι τὰ Παλάτια τοῦ Ἡγε-
 μόνος. Οἱ Ἐγκαταίκοι νομίζονται ὑπὲρ τὰς σα-
 ρνίτα χιλιάδας, Χριστιανοί, Τούρκοι καὶ Ἐ-
 θναῖοι, οἱ πλείστοι ὅμως εἶναι Χριστιανοί, οἵτι-
 νες ἔχουσι Θρόνον Μητροπολίτου καὶ ὀκτώ Ἐκ-
 κλησίας. Οἱ πλείστοι τῶν ἐγκαταίκων εἶναι ἔμ-
 ποροι, καὶ ἐμπορεύονται εἰς ἕλας σχεδὸν τὰς
 ἐμπορικὰς πόλεις τῆς Τουρκίας, Ἀουστρίας,
 Ῥωσσίας καὶ Ἰταλίας. Ἐχουσι καὶ δύο σχολεία,
 ὅπου διδάσκονται πρὸ πολλοῦ ἡ Ἑλληνικὴ γί-

λολογία, φιλοσοφία καὶ μαθηματικὴ, σχολαρχούων τῶν περικλεῶν Μπαλλόνων, ἔπειτα καὶ τοῦ νῦν Ἀθανασίου Ψαλῖδα. Ὅθεν λέγουσιν οἱ περιηγηταὶ (α), ὅτι εὖρον εἰς τὰ Ἰωάννεια πολιτας πεπολισμένους, καὶ Ἰατροὺς, καὶ διδασκάλους, καὶ ἄλλους Ἑλλήνας ἀξίους τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ ὀνόματος, ὥς ἡ ὑπό τῶν λεγομένη βαρβαρότητος δὲν ἔχει χώραν μεταξὺ τῶν πολιτῶν ἐκείνων. Εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν σχολείων τούτων ἔδειξαν πολλὴν ζήλον, καὶ μεγάλην μεγαλοπρίπειαν οἱ περιώνυμοι Ζωσιμάδες, καὶ ὁ Ζώης Καπλάνης, οἵτινες συνήθρυσαν καὶ βιβλιοθήκας καὶ ὄργανα ἐπισημονικά, ἱκανὰ εἰς τὴν παροῦσαν χρείαν. Ἐκ τῶν Ἰωαννίνων ἐξέρχονται τέσσαρες λεοφόροι δρόμοι. Ὁ μὲν πρὸς βορρῶν, καὶ κατὰ τὴν ἄκρην τῆς λίμνης διαίρεσται εἰς δύο, ὧν ὁ μὲν ἔρχεται πρὸς τὴν Θεσσαλονικήν, ἔχων κατὰ τὸ βορειανατολικὸν τὴν διεύθυνσιν· ὁ δὲ πρὸς τὸν Αὐλῶνα, κατὰ τὸ βορειοδυτικόν. Ὁ δὲ δεῦτερος ἔρχεται πρὸς τὸ Δελφῶνα κατὰ τὸ δυτικὸν ἔχων τὴν διεύθυνσιν. Ὁ δὲ τρίτος πρὸς τὴν Παραμυθίαν κατὰ τὸ

(α) Πενκτέλ. Α'. 42.

δυσημειομηδριών. Ὁ δὲ τέταρτος κατὰ μεσημέριον, καὶ πρὸς τὸ κατώτερον μέρος τῆς λίμνης διαιρείται εἰς δύο, ὧν ὁ μὲν ἔρχεται πρὸς μεσημέριον εἰς τὴν Ἄρταν, ὁ δὲ πρὸς ἀνατολὰς, εἰς τὴν Λάρισσαν διὰ τοῦ Μεσσόδου.

§. ε'. Περιέχωρα τῶν Ἰωαννίνων. Πρὸς τὸ δυτικωτέρου εἶναι ἡ παιδιὰς Ἠλύσια παιδιὰ καλουμένη, ὡς εἴρηται. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ εἶναι τὸ ὄρος μικρὸς Πύθως, ἢ μικρὸν βουνὸν τοῦ Μεσσόδου καλουμένου. Πρὸς τὸ βόρειον δὲ, ὡς δύο ὄρας ἀνωτέρω τῆς Λίμνης, εἶναι ἡ κώμη Ρεδοτέπας ὀνομαζομένη. Κατ' εὐθείαν δὲ ταύτης πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν εἶναι ἄλλη κώμη Ἡρωτοπαπᾶς καλουμένη, τὴν οὕτω ἀπέραςον ἔχουσα ἀπὸ τῆς Λίμνης, καὶ ἐκείθεν διέρχεται ὁ πρὸς τοῦ Δυλῶνα ὄρομος. Ἀμφοτέρω δὲ εἶναι εἰς τοὺς πρόποδες τῆς Τζουμέρκας. Ὡς δύο ὄρας δὲ πρὸς τὸ δυτικὸν τοῦ Ἰωαννίνων, ὅπου τελειῶσαι ἡ παιδιὰς, εἶναι ἄλλη κώμη Καρακαλόπουλου ὀνομαζομένη, ὅπου εἶναι καὶ Παλάτια τοῦ Ἡγεμόνος, καὶ ἐκείθεν διέρχεται ὁ πρὸς τὸ Δελτίου ὄρομος. Περαιτέρω δὲ ταύτου εἶναι ἡ Βελλίτζα. Ὡς μίαν ὄραν δὲ πρὸς τὸ μεσημῆριον τοῦ Ἰωαννίνων εἶναι ἡ

Κωμόπολις Βουλγα, ὅπου εἶναι Παλάτια καὶ οἱ ὠραιοτάτοι κήποι τοῦ Ἡγεμόνου. Οἱ δὲ ἐγκατασκευαεῖ εἶναι Βούλγαροι ὁμιλοῦσιν ὁμοίως καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἰαὶ ἐκεῖθεν διέρχεται ὁ ὁδὸμος τῆς Ἄρτης. Ὡς δύο ὥρας δὲ κατωτέρω ταύτης εἶναι τὸ Χάνι (καταχώγιον), Ἄγιος Δημήτριος καλούμενον, πρὸς τοὺς πρόποδας τοῦ Κασσωπαίου ὄρους. Κατωτέρω δὲ ὡς δύο ὥρας εἶναι ἡ κώμη Βουρτζὰ εἰς τὸν ὁδὸμον τῆς Ἄρτης. Ὡς δύο ὥρας δὲ κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ δυτικὸν ταύτης καὶ ὡς τέσσαρας ἀπὸ τῶν Ἰωαννίνων, εἶναι ἡ κώμη Δερβιγυιάννα εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τῶν Σουλιωτῶν. Ἄπαντα δὲ ἡ περιγραφή αὕτη εἶναι καλλιεργημένη, ἐκτὸς τὸ πρὸς ἀνατολὰς τῆς λίμνης μέρας, τὸ ὅποιον εἶναι βουνώδες καὶ τραχύ. Τοῦτο τὸ ἔρος ὀνομάζουσιν ἄλλοι Ματζουκέλι, τὸ ὅποιον κατέρχεται πρὸς τὴν Ἄρταν. Ὁμοίως τάττουσι καὶ τὴν Τζιουμέρικαν εἰς ἀνωτέρω τοῦ Ζαγορίου πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ Κελυδουῦ.

§. ς. Βλαχοχωρῖται. Πρὸς ἀνατολὰς τῶν Ἰωαννίνων ὡς ὀκτὼ ὥρας μακρὰν, εἶναι τὰ Βλαχοχώρια λεγόμενα, μετὰξὺ τοῦ δυτικῶν ὑπερειῶν τοῦ Πίνδου, καὶ τοῦ Ἀρσίνθου ποτα-

μα. Ταῦτα τὰ γυμνάσια εἶναι μὲν πολλὰ, ἀλλ' οὐ
 εὐκταῖον εἶναι τὸ ἐξυμνεῖν αὐτῶν. Δὴ οὐκ εἰς ἑωμεροπέλειος
 εἶναι γυμνασίους· καὶ τούτων τὰ πρῶτα εὐκταῖα
 τῶν εἰρημῶν, ἡ Καλαμίου, Πιπάρ. 39^ο, 40^ο. Μὲν
 19^ο, 10^ο. ἔη ἡ Βαυβυλωνία· Οἰκιστὴν αὖτις εἶναι Βαβυ-
 λῶν, ἔη οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν ἐγγυμνασίου· ὑπέκεινται οὖν
 εἰς τὸν ἡγεμόνα τῶν Ἰωνανῶν. Πρῶτος ταύτην ἀ-
 μείνου γαίμενος, εἶτε καταβάλλουσαν τὸ πρῶτον οἱ Βαβυ-
 λῶν, καὶ εἰς τὸν ἑξῆς οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν ἐγγυμνασίου
 τῶν οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν ἀείπει· Ἄνυσ ἡ Κορυμφή, Βαβυ-
 λῶν τὸν ἑγγυμνασίου τῶν Νουμπίων τῶν. Ἐκαὶ οὐκ ἐκαστοὶ
 τῶν ἑγγυμνασίων εἶναι εἰρημῶν, Βαβυλῶν τῶν οὐκ ἐκαστοὶ
 αὐτῶν καὶ εἰρημῶν οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν. Φαίνεται οὖν εἶτε ἡ
 αὐτῶν καὶ εἰρημῶν οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν. Οἰκιστὴς εἶτε πλείον-
 οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν τὸ μέγιστον εἰρημῶν
 οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν, ὡς ἀείπει ὁ Παχυμύτης, ὅτι ὁ
 Ἰωναντὸν τὸν ἑγγυμνασίου Μεγαλοβλαβύτην τῶν ἑγγυμνα-
 σίων, τῶν οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν εἰρημῶν τῶν πλείων ὁ ἄρχηγος
 (α). Ἡ δὲ εἰρημῶν πλείων εἰρημῶν καὶ εἰρημῶν
 εἰρημῶν οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν πλείων, καὶ πλείων
 οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν πλείων, τὰ οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν
 οὐκ ἐκαστοὶ αὐτῶν. Χορηγεῖται Καὶ εἰρημῶν

νο τὸ μέρος, ἢ ὀλίγον ἀνωτέρω, πηγάζει ὁ Αὐρὸς ποταμὸς, ἀπ' οὗ ὠνομάσθησαν αἱ Παραναίτι.

§. ζ. Μίεσσοβου. Ἀνωτέρω δὲ τούτων κατ' εὐθείαν πρὸς βορρᾶν, καὶ πρὸς τὸ βορειανατολικὸν, καὶ δεκατέσσαρας ὥρας μακρὰν τῶν Ἰωαννίνων, εἶναι τὸ Μίεσσοβου πρὸς τὰς δυτικὰς ὑψωματίας τοῦ Πύδου, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἄλλου τῶος πρὸς τὴν δύσιν ὄρους, μικροῦ Πύδου καλουμένου, Πλάτος 39°, 58'. (α) Μῆκ. 19°, 10'. Αὕτη ἡ πόλις ἔχει 1500 οἴκους, καὶ ὡς 7000 σχεδὸν ἐγκατοίκους ὅλους Χριστιανούς, αἵτινες ὁμιλοῦσι τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Βλάχικην γλῶσσαν, καὶ καταγίνονται ἐπιμελῶς εἰς τὸ ἐμπόριον, ὥστε εἶναι πεπολισμένοι καὶ χρυσοθήεις, ὡς δεκνύουσιν οἱ πανταχοῦ εἰς τὰς ἐμπορικὰς πόλεις τῆς Εὐρώπης διατρίβοντες. Διαικεῦνται δὲ καὶ οὗτοι δημοκρατικῶς, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἡγεμόνος τῆς Ἠπείρου. Ἐκεῖ πλίσσιον πηγάζει ὁ Ἄραχθος ποταμὸς, ὁ οὖν τῆς Ἄρτης λεγόμε-

(α) Ὁ Πίναξ τοῦ Μουαβὲλ ἔχει τὴν πόλιν ταύτην περιλλήθρον τῶν Ἰωαννίνων. Ἄλλα δὲ πύνακες ἔχουσιν αὐτὴν κατὰ τὴν ἀνταῦθα τεθείσαν θέσιν, ὡς λέγουσι μάλιστα καὶ αἱ ἱστορίαι.

υος. Ἀυτὴ εἶναι ἡ τελευταία πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος πάλιν ἐπίσημος τῆς Ἡπειροῦ, ἔπειτα ἡ κορυφή τοῦ Πύθου, ὅθεν ὄρχεται ἡ Θεσσαλία, ὅπου εἶναι ἡ κρήνη Μαλακίας· καλουμένη, δι' ἧς ἔρχεται ὁ ὁδὸς εἰς τὴν Λάριссαν, Διὰ τοῦτου τοῦ ὁδοῦ μου εἰσέβαλλον τὰ στρατεύματα ἐκ τῆς Ἡπειροῦ εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ἐκ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Ἡπειρον. Ἀνωτέρω δὲ τοῦ Μεσσόβου πρὸς βορρῶν ὡς τρεῖς ὥρας, εἶναι τὸ ξυθόν, δι' οὗ ἐξέρχεται ὁ δρόμος εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ διὰ τῶν Γρεσσῶν καὶ Βεροίας εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Διὰ τοῦτου τοῦ ξυθῶ (α) εἰσέβαλλον αἱ Μακεδονικαὶ φελαγγες εἰς τὴν Ἡπειρον, καὶ αἱ Ἡπειρωτικαὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν.

§. ἡ. Ζαγορί. Ἀνωθεν τῶν Ἰωαννίνων πρὸς βορρῶν, καὶ ὡς ἐξ ὥρας μακρᾶν, ἀνωτέρω τοῦ ὄρους Τομοῦρου, καὶ πλησίον τοῦ Λάκμουρος, εἶναι ἡ ἐπαρχία τῶν Ζαγοριτῶν, ἧτις περιέχει σαρᾶτα κώμας, καὶ ἡ πρωτίστη αὐτῶν ὀνομαζέται Καπίτσου. Κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ ὄρους Τομοῦρου, τῆς σὺν Τζιουμέρκας, τάττουσιν τινας τῶν Δωδώνην, καὶ εἰς ἕνα λόγον τοῦ ὄρους τοῦ-

(α) Δεξέσθαι νῦν λεγόμενον.

του εἶναι τὸ μενασνριον τοῦ Προφήτου Ἰησοῦ.
 Οἱ ἐγκάτοικοι εἶναι ὁμοίως Χριστιανοί, δημοκρα-
 τικῶς πολιτευόμενοι, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἡ-
 γεμόνας τῆς Ἠπείρου. Ἐχουσιν ὁμῶς πολλὰ
 προνόμια, διότι ὑπετάχθησαν ἐθελουσίως εἰς τὸν
 Ἄλῃ Πασσῶν. Εἶναι χρηστοὶ βίαι, καὶ φύσει ὀξύ-
 νοες, ὡς ἐκεῖ γίνονται οἱ αὐτόματοι Ἴατροί, κα-
 λοὶ Ἴατροὶ λεγόμενοι, ἔχοντες κατὰ διαδοχικὴν
 παράδοσιν, γυνῶσιν ὀλίγης χειρουργικῆς, καὶ τῆς
 χρήσεως τινῶν χόρτων, ἅπερ συναθροίζουσιν αὐ-
 τοὶ, καὶ κατασκευάζουσι τὰ Ἴατρικὰ. Ἐμπαρτυέν-
 ται καὶ οὗτοι πανταχοῦ, ἀλλ' οἱ πλείους κατα-
 γίνονται εἰς τὴν ποιευσικὴν, διότι ἡ χώρα αὐτῶν
 εἶναι κτηνοτρόφος. Τοῦτο εἶναι τὸ ὑψηλότερον
 μέρος τῆς Ἠπείρου, ὅθεν πηγάζουσιν οἱ πρὸς
 ὅλα τὰ μέρη ῥέοντες ποταμοί, ὡς ὁ Κελυθῶδης
 ποταμὸς διαχωρίζει τοὺς Ζαγορίτας ἀπὸ τῶν
 ἀνωτέρων τόπων, ὅπου εἶναι τινὲς κῶμαι τῆς
 ἐπαρχίας τοῦ Βελαῖ, καὶ ἀνωτέρω τούτων εἶναι ἡ
 Κόνιτζα, ὅπου κατοικεῖ καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Βελαῖ·
 ἡ Κόνιτζα ὁμῶς εἶναι εἰς τόπον τῆς Μακεδονίας·
 ἐπειδὴ τὴν κυρίως Ἠπειρὸν διεχώριζεν ἐκεῖθεν
 ὁ ῥιθιεύς ποταμὸς.

§. 9. Ἄνω πρὸς τὸ Τεπελέγγι. Πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν τοῦ Ζαγορίου εἶναι ἡ Κώμη Καλοδύκη, καὶ ἀνωτέρω αὐτῆς ἡ Ραβίνα. Ἀνωτέρω δὲ καὶ πλησίον τοῦ ῥηθέντος ποταμοῦ εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην, εἶναι ἡ κωμόπολις Ὁσατίτζα, Πλάτ. 40, 4'. Μήκ. 18°, 30' (α). Ὀλίγον δὲ κατωτέρω ἕως τεσσαρὰς ὥρας πρὸς τὸ δυτικομεσημέριον αὐτῆς, εἶναι ἄλλη ταιαύτη, Λίπαρον καλούμενη. Πρὸς τὸ βόρειον δὲ τῆς Ὁσατίτζης εἶναι ἄλλη Κώμη Παλούμενα, καὶ ἄνωτέρω αὐτῆς ἡ Ποργουιστή, ἡ Βαδελιόνη, ἔπειτα εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, Πλάτ. 40, 28'. Μήκ. 18°, 29', εἶναι ἡ Πρεμεβή, ἡ Πρεμετή, πάσαι μὲν διώστμοι, οὗν δὲ ταπεινωτάτη. Ἀνωτέρω δὲ ταύτης εἶναι Κώμαι ἡ Κορβῶ, ἔπειτα ἡ Ἀργουβία, καὶ πλησίον τοῦ ποταμοῦ ἡ Λάδοβα. Ἀνωτέρω δὲ τοῦ ποταμοῦ εἶναι ἡ Κλεισοῦρα ἐκτὸς τῆς Ἠπείρου. Πρὸς τὸ δυτικότερον δὲ ταύτης εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ εἶναι τὸ Τεπελέγγι, Πλάτ. 40, 29'. Μήκ. 18°, 8', καὶ ὡς δεκαπέντε ὥρας πρὸς τὸ βορειοδυτικόν

(α) ἕκτα τῶν νεωτέρων; Πάνας τοῦ Βουδαπέστη.

τῶν Ἰωαννῶν (α). Ἡ πόλις αὕτη εἶναι ὄχυρά ἐκ φύσεως, καὶ διὰ τῆς τέχνης, διότι εἶναι μεταξὺ βράχων καὶ πετρῶν. Ἦσαν ὁμῶς πρότερον Ἠγεμονία ἰδιαιτέρα (β) τῶν πέριξ αὐτῆς, καὶ ἐκεῖ ἠγεμόνευε πρότερον ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς, ἔχων πατρόθεν τὴν ἀξίαν ταύτην. Αὕτη εἶναι λοιπὸν ἡ πόλις, ἣτις ἐγέννησε τὸν Ἀλῆ Πασσᾶν, τὸν Ἠγεμόνα ἡδὴ τῆς Ἠπείρου. Κατωτέρω δὲ ὀλίγον εἶναι Κῶμαι, τὸ Λέγι, ἔπειτα τὸ Μουλίνου, κατωτέρω, τὸ Φρέδουκι. Πλησίον δὲ τοῦ Μουλίνου εὐρὺς τὸ ὄρυκτον εἶναι ἡ Σουζάτη, καὶ τὸ Γαρδίκι. Ἀπὸ τοῦ Τεπελίγγι κατέρχεται τὸ ὄρος Μερτζέκι, ὁ Λάκιων, μέχρι τῆς Νιτζῆς Κώμης ἀνωτέρω τῶν Ἰωαννῶν. Ταῦτα εἶναι τὰ ἐπισημότερα μέρη τῆς βορείας Ἠπείρου. Νῦν δὲ λίγα μὲν περὶ τῶν παραθαλασσίων καὶ μεσογείων ἄμα, ἀπὸ τοῦ βορείου μέρους ἀρχόμενοι, ἦτοι ἀπὸ τῶν Χειμαζαίων (Χειμαζιωτῶν).

§. εἰ. Χειμεραῖοι. Τὰ βουνὰ τῆς Χειμέρας, τὰ Κεραῦνια ὄρη, ἐκτείνονται πρὸς

(α) Ὁ δὲ Πουκεβιά. τίττει πρῶτον τὸ Βοιάτι, ἔπειτα τὸ Τεπελίγγι. 64, 65. Ἐδὸ ἡ αὐτὴ ἀρχὴ, ἢ οἱ ἄλλοι δὲ πρὸς τὸν ἀναστρέφει περὶ τὸν, ἀλλὰ εἶναι τινα πλησίον.

(β) Πασσαλία.

μεσημβρίον, ἀπὸ τοῦ Αὐλώϊος μέχρι τοῦ Δελ-
 εΐου καὶ Βουθρωτοῦ κατὰ τὴν μεσημέριον τῆς
 Ἠπειροῦ, καὶ ἔχουσι τόπους οἰκησίμους πρὸς βορ-
 ράν καὶ δύνω, διότι ἔχουσι κοιλάδας πρὸς ἀμφοτέ-
 ρα τὰ μέρη. Τὸ δὲ βορρειατολικὸν βουνῶδες μί-
 ρος, ὅπερ διορίζει ὁ ποταμὸς μέχρι τοῦ Τεπε-
 λίγγι εἶναι ἀκατοίκητον, ἢ ὄγνωσον ἡμῶν, ἐπει-
 δὴ οἱ πέποιτες δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν Κώμην ἐκεῖ.
 Εἰς αὐτὰ τὰ μέρη λοιπὸν εἶναι διασπαρμέναι οἱ
 Χειμεραῖοι ἀπὸ τῆς Καυῆς μέχρι τοῦ Πα-
 νόρου. Ἡ μὲν Καυῆα εἶναι πρὸς τὰς βορείας
 κοιλάδας πλησίον τοῦ Αὐλώϊου. Ὁ δὲ Πάνορ-
 ρος, ἀνωτέρω τοῦ Δελεΐου. Αἱ Κῶμαι αὐτῶν
 εἶναι πολλαί, πληρὸν ὄγνωσον τὸν ἀριθμὸν, ἐκ-
 τὸς τῶν παραθαλασσίων καὶ μεσημέριων. Ὅθιν
 λέγομεν μέσον περὶ τούτων.

§. ια'. Πόλις. Μετὰ τὴν Καυῆαν εἶναι
 ἡ Ὀρχα, κατὰ τῆς εἰς καλουμένη, ὃ πάλαι
 Ἐρακίς, εἰς τὸν αὐτὸν κόλπον. Κατωτέρω δὲ
 ταύτης, μετὰ τὸ Ἀρρωερατίου ἀρωγήριον εἶ-
 ναι λιμὴν μικρὸς, καὶ Κώμη Ἐριχθὶ καλου-
 μένη. Κατωτέρω δὲ ταύτης εἶναι ἡ Χειμερά
 ἐπὶ τῆς πετρώδους λίθου, ἔχουσα καὶ λιμέ-
 να μαρῶν, Πλάτ. 40, 18'. Μήκ. 17°, 30'.

Ἡ πόλις αὕτη ἦτον τὸ πάλαι ὄχυρά καὶ ἐπίσημος, εἶχε καὶ Θερμὰ λουτρά. Νῦν δὲ εἶναι ταπεινὴ καὶ ἄσημος. Ἠνωτέρω δὲ ταύτης εἶναι ἄλλη Γραμμάτα καλουμένη, καὶ ἔτι κατωτέρω, τὸ Σποτόν, καὶ μετὰ τοῦτο εἶναι ὁ Πάτορμος λιμὴν καὶ Κωμόπολις ἐπίσημος, Πλάτ. 40, 7'. Μῆκ. 17°, 45'. Τὰ διαστήματα ἀπὸ τῆς Χειμέρας μέχρι τῆς Γραμμάτας, Σποτό καὶ Πανόρμου, εἶναι σχεδὸν ἴσα. Αὕτη εἶναι ἡ ἐπισημοτέρα Κωμόπολις, ὅπου γίνεται ἐμπόριον ἰκανὸν, καὶ συχνάζουσι καὶ ἄλλα ἔθνη. Ὅθιεν καὶ οἱ περὶ αὐτὴν ἐγκαταίκοι εἶναι ὀλίγον τι πεπολισμένοι. Πρὸς τὸ ἐνδότερον δὲ ταύτης εἶναι ἄλλη Ἀλανδριανὰ ἑνομαζομένη, καὶ ἔτι ἑνωτέρω ἄλλαι, Παλαίτρα, ἄγιος Θεόδωρος, καὶ ἄλλη Βουρὸν, καὶ ἄλλαι. Ἄλλοι ὅμως ἑνομαζοῦντο ἄλλως αὐτάς. Δουκάτας, Δουμάτας, καὶ ἄλλας ἄλλως, ὥς εἰς ἐξεύρομεν ποῖα εἶναι τὰ ὀρθότερα. Ἄλλοι δὲ τάττουσι τὰ Ἀλανδριανὰ κατωτέρω τοῦ Βουρῶτου. Πρὸς τὸ ἐνδότερον δὲ ἀπὸ τῆς Κανίνης ὁμοίως πρὸς τὰ κάτω εἶναι, ἡ Χάρμοδα, Βουδέπιον, Πεσκιέρα, Νεβιζατιόψιον, Τραγία, Κολωνία, Ταζίδεις, Κατιζήδεις, Βερρι. Αὗται εἶναι πρὸς τὴν μεσόγειον.

εἰς τὸ ὄρει. Πρὸς τὴν καλιὰν εἰ μεταξὺ τῶν
 Κερκυραίων ὄρειν, καὶ τοῦ Κελυβίου ποταμοῦ,
 τῆς οὖν Βογυούξας, ὁμοίως ἀπὸ τῆς Κιανίτης
 καὶ κάτω, εἶται ἡ Κιανούξη, Λουκίξη, ἡ
 Βιούξη κατωτέρω τοῦ Τεπελίγγι πρὸς ὄνομας.
 Ἐπειτα εἶται τὸ Γαρδίκιον κατωτέρω, καὶ οἱ
 Προγυαίδεις, Βραμκεκούριον, καὶ Σλεπίξη,
 Καλλιότρα καὶ Λαζουράκι, πρὸς ὄνομας τῆς
 Ἐπισκοπῆς, καὶ κατωτέρω τοῦ Ἀργυροκάστρου.

Ἡ θη. Πάντες οἱ Χεμεραῖοι εἶναι Χριστιαν-
 οὶ, ἔχουσι καὶ Ἀρχιερίαν, ἐκτὸς ὀλίγων τῶν
 Τούρκων. Πρὸς τὸ μέρος εἰ τοῦ Αὐλώνος ἐν-
 ρίσσονται καὶ Λατῶσι. Ἡ μὲν διαίτησις αὐτῶν
 εἶναι ὀρεοκρατική, ἀλλ' οἱ πλείους, καὶ μάλι-
 στα οἱ πρὸς τὸ βόρειον, καταγίνονται εἰς βίον
 ληστρῶν. Τὴν εἰς αἰτίαν τούτου ἀπερίθωτον οἱ
 Περιηγηταὶ (α) εἰς τὴν ἀμίλειαν τῶν Ἰερέων
 ἐπειδὴ εἶναι ἀκατήχητοι οἱ ἀνθρώποι εἰς τὰ εἴγ-
 ματα τῆς πίστεως, ὅθεν πηγάζει ὁ ἡθικὸς, ἡμε-
 ρος καὶ κραινακὸς βίος. Καὶ μάλισα μᾶς κατη-
 γροῦν, λέγουτες, ὅτι οἱ εὐτυχεῖ πέμπουσι κα-
 τηχητῶς εἰς τὴν Κίον καὶ Ἰαπωνίαν, καὶ εἰς τὰ

(α) Παλαιὰ. Τόμ. γ'. 91.

πέρατα τῆς Οἰκουμένης, καὶ ἀγωνίζονται μὲ τόν-
 σους κόπους, ἐξοδα καὶ κινδύνους, νὰ ἐξημερώ-
 σωσι τὰ ἄγρια ἔθνη. Ἡμεῖς δὲ ἀμελοῦμεν καὶ
 ἀδιαφοροῦμεν, ἔχοντες ἔμπροσθεν εἰς τὰ ὄμμα-
 τα ἡμῶν τοιαύτους. Καὶ ἴσως ἔχουσι δίκαιον.
 Ἐπειδὴ ἔχουμε τοὺς τρόπους, καὶ οὖν γνωρίζο-
 μεν τὴν χροῆσιν καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν. Δὲν
 εἶναι ἄρα δυνατόν νὰ περιπέρωται ἐκεῖ πατέρες
 τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἢ καὶ ἄλλων Μοναστηρίων,
 μὲ ἅγια λείψανα καὶ ἄλλα τοιαῦτα Ἰσραὴ, ἅπερ
 αἰδεῖται καὶ τιμᾷ τὸ γένος; ἴσως οὖν εἶναι δύσ-
 κολον νὰ τοὺς παρακινήσωσι καὶ εἰς φιλομάθειαν
 αὐτῶν πρὸς τὰ δόγματα καὶ ἱερὰν ἀκροασίαν,
 ὥστε νὰ συζητήσωσι καὶ ἰσχυροῦσιν ἐπὶ τούτῳ, ἕως
 νὰ γλυκανθῶσιν ὀλίγον, ἔπειτα ἐκεῖνοι εὐρίσκου-
 σι τοὺς τρόπους καὶ τὰ μέσα διὰ τὰ περὶ τῶν
 μαθημάτων, ὅταν φώτισθῶσιν ὀλίγον, καὶ γνω-
 ρίσωσι τὴν ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν. Ἡ προσκείμενον
 νὰ ἀρπάσωσιν ἄλλοι καὶ αὐτοὺς. Δὲν ἀκούομεν
 τί γίνεται εἰς τὴν Συρίαν; Ἡ νομιζομεν μικροῦν
 ζημίαν τὸ πρῶτον. Διὰ τοῦτο συνειθίσασαυτες τὸν
 βίον τοῦτον, δὲν ὑποφέρουσιν ἄλλον, ἀλλὰ γί-
 νονται ζητιῶνται, οἱ μὲν Χριστιανοὶ ὅπου εὐρω-
 σαι μισθόν· οἱ δὲ Τούρκοι, τῶν Ἀφρικανῶν ἠγε-

μύτων, τῶν Βαρβαρίζων καλουμένων· οἱ δὲ Λατίνοι, τῆς Νεαπλεως, ὅπου εἶχον παλαιότερον ἐν τὰγμα Μακεδονικόν καλούμενον ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἰταλίας καὶ Ἠπείρου συγκεκοσμημένον. Οἱ Χιμεραῖοι ἐυθρομῶνται ἔτι τὸν Γεώργιον Βασιλέω, καὶ τραγωδοῦσι συνεχῶς μὲ πολλὸν ἐνθουσιασμὸν τοὺς ὄγκους καὶ τὸν Ἡρώδη αὐτοῦ.

Προξόστα. Τὰ προϊόντα αὐτῶν εἶναι Γενήματα, Ἐλαίαι, Μαλλίον, Βαλακίδιον, Ῥητίση, Δέρματα, Σουμάριον, ἢ τὸ Ῥούδιον (α) λεγόμενον, καὶ ξυλακή. Τὰ πλείστα τούτων πωλοῦνται εἰς τὸν Πανόρμον ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸν Αὐλῶνα, καὶ εἰς ἄλλους μακροὺς λιμένας, τοὺς ὁποίους ἀνοράζουσι Σκαλώματα. Ἀπὸ τούτων δὲ λαμβάνουσι τουρῆικα καὶ πιζόλια τῆς Βρετανίας, καὶ κητότα τῆς Βαλαβρίας. ἔτι δὲ καὶ χυμῶτα, ὅταν εἶν ἔχωσι χυμῶν ἀλλαγῆς.

§. β. Ἀργυρόκασρον. Κατώτερον τοῦ Πανόρμου, καὶ πρὸς τὸ ἐσώτερον, καὶ πέραν τῶν βουνῶν τῆς Χειμάρως τάττουσιν οἱ Γεωγράφοι τὸ

(α) Ῥεῦς ἐλέγχετο τούτο Ἑλληνικῶς. Ὅθεν ἐγένετο Ῥούδιον.

Ἄργυροκάστρου, Πλάτ. 40. '7. Μήκ. 18^ο,6', πλησίον τινὸς ποταμοῦ τοῦ Ἄργυροκάστρου καλουμένου. Ἄλλοι δὲ ἐνομάζουσι Δρίνου τὸν ποταμὸν τοῦτου, ὃς τις ἐνώσεται μὲ τὸν Κελυδόνον πλησίον τῷ Τεπελέγγι, καὶ σχηματίζουσι μεσοποταμίαν τὴν μεταξὺ χώραν ἀπὸ τοῦ Δελθινάκη μέχρι τῆς Κλεισοῦρας, ὅπου γίνεταί τὸ κόλπωμα τοῦ Κελυδονοῦ. Καὶ ἐπειδὴ τὸ Ἄργυροκάστρου εἶναι ἔξω τοῦ ποταμοῦ, δὲν ἀναφέρεται ἐκεῖ. Ἀπέχει δὲ ἀπὸ τῶν Ἰωαννίνων πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν ὡς δέκα λέγας, ὡς λέγει ὁ Πουκεβίλ. Ἀπὸ δὲ τῆς Θαλάσσης εἶναι πλησιέστερον. Ἡ θάλασσα εἶναι κοιλίαι μεγάλη μεταξὺ τῶν βουνῶν τῆς Χειμάρρας, καὶ τοῦ Μερτζίκου, ἧτις ἐκτείνονται μέχρι τοῦ Αὐλῶνος εἰς διάστημα δεκαπέντε λεγῶν. Ἐκείθεν διαβαίνει ὁ δρόμος ἀπὸ τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὸ Τεπελέγγι, τὸ ὅποιον εἶναι ὡς ἕξ λέγας κατ' ἐπιπέδον πρὸς τὸ βόρειον. Ἡ πόλις αὕτη εἶναι ὀχυρὰ καὶ μεγάλη, ἔχει ὡς τέσσαρας χιλιάδας οἴκους, καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἐγκατοίκους, καὶ Ἀρχιερεῖα τῶν Δρυϊνουπόλεως καὶ Ἄργυροκάστρου. Πρῶτον μὲν ἦτον Ἡγεμονία ἰδιαιτέρα, ἣ δὲ ὑπόκειται εἰς τὸν Ἡγεμόνα τῶν Ἰωαννίνων. Κατωτέρω δὲ εἶναι ἡ Κώμη Ἐπισκοπῆ, ἣ ἐκ κατωτέρω

τὸ Δελφικόν, δεξιόθεν τοῦ ποταμοῦ. Πρὸς ὄψομας δὲ ἀριστερῶθεν τοῦ ποταμοῦ εἶναι ὡς εἴρηται ἡ Λαζουράτη, ἑκαπτα ἢ Νισίτζα, καὶ ἄλλαι. Τιτίεις δὲ γράφοισι καὶ μίαν Κώμη Φραυίκην, πρὸς ὄψομας τῆς Νισίτζης ταύτης. Κατωτέρω δὲ εἰς τὸ παραθαλάσσιον, καὶ ἀνωτέρω τῶν Ἁγίων Σαρῶντα, γράφοισι καὶ ἄλλην Νισίτζαν.

§. εγ'. Ἁγιοὶ Σαρῶντα. Κατωτέρω δὲ τοῦ Πανόρμου εἶναι ἄλλος μικρὸς Πάνορμος καλούμενος. Ὀλίγων δὲ κατωτέρω τούτου εἶναι ἄλλος, ὅπου εἶναι ἡ Κώμη Ἁγιοὶ Σαρῶντα καλούμενη, εἰς ἓνα ὕψωμα τραχὺ καὶ κατάξηρον. Ἐκεῖ σφίζονται τὰ ἔρειπια δύο παλαιῶν πύργων, οἵτινες ἐκτίσθησαν εἰς φύλαξιν τοῦ λιμένος, ἡ τῆς Κώμης. Ὁ περίξ αὐτῆς τόπος εἶναι τραχὺς καὶ ἀκαρπός. Ἐστάνθα νομίζουσι ὅτι ἦτον ἡ Ἐλίπεια.

§. εδ'. Δέλφειον. Κατωτέρω δὲ ταύτης καὶ πρὸς τὴν Μεσόγειον εἶναι τὸ Δέλφειον ἐπιτύπος λόφος εἰς τὰς ἀκρας τῶν Κερτυνίων ὄρων, Πλάτ. 39°, 50'. Μήκ. 18°, 4'. Ἡ πόλις αὐτῆ εἶναι ὄχυρά καὶ εἰς θίσσον ἀρμεδίου, ἔχει καὶ ὡς ἄντ' ἡλιείδας ἐγκαταίους, καὶ πρότερον ἦτον Ἁγερωνία ἐδιατέρα, ἥδη δὲ ὑπὸκειται εἰς τὸν

Ἡγεμόνα τῶν Ἰωαννίνων, εἰς τὰ πέριξ δὲ ταύτης κατοικοῦσι τινὲς Ἄλβανοι εἰς μικρὰς κώμας. Τὰ δὲ προϊόντα τοῦ τόπου τούτου εἶναι ξυλική, Βαλακίδειον, καὶ Κατράνι. Μετὰ δὲ τὸ Δελεβινον πρὸς τὰ Ἰωάννινα εἶναι τὸ Δελεβανάκι εἰς κοιλάδα ἔσθρον. Ἐπεὶτα ἡ Δρίτζα, Κωμόπολις, ὅπου κατοικοῦσιν Ἄλβανοι Χριστιανοί, ἔχοντες πολλὰς Ἐκκλησίας, καὶ ἓν μοναστήριον. Ἐκεῖ γίνεται καὶ κάλλιστος οἶνος. Ἐπεὶτα εἶναι τὸ Καρκαλόπουλον.

§. ιε'. Βουθρωτόν. Κατωτέρω δὲ τῶν Ἀγίων Σαράντα εἶναι τὸ Βουθρωτόν, Πλάτ. 39°, 42'. Μήκ. 17°, 57'. Αὕτη ἡ πόλις λαμπρὰ πόλις ἔπαθε πολλὰς δυστυχίας πολέμων, καὶ τέλος ἔμεινε τῶν Ἑνετῶν. Ἐπεὶτα δὲ ἔλαβον αὐτὴν οἱ Γάλλοι τῷ 1797, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀφῆκαν αὐτὴν πάλιν, καὶ ἤδη ὑπόκειται εἰς τὸν Ἡγεμόνα τῶν Ἰωαννίνων. Ἀγνωστὸν πόσοι εἶναι οἱ ἐγκάτοικοι, ὅμως φαίνεται ὅτι εἶναι πολλοὶ Χριστιανοί, ἔχουσι καὶ Ἀρχιερεῖα. Ὁ λιμὴν αὐτῆς εἶναι κάλλιστος, ὁ δὲ κήπος ἑχθροτρόφος, ὥστε γίνεται καὶ χανγιάριον ἱκανόν, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἐμπόριον αὐτῶν, ὅπου δὲν λείπουσι ποτὶς πλησιάρια τῶν Κερκυραίων, διότι ἡ Κέρκυρα εἶναι ἀντίπερσον.

δ. ες. Κονίσπολις. Κατωτέρω δὲ τοῦ Βευθρωτοῦ εἶναι ἡ Κονίσπολις, Κωμόπολις παραθαλασσία, ὅπου κατοικοῦσι Τούρκοι, ὡς ἐξάκρῃσι φαίνεται. Πρὸς τὸ ἐνδότερον τούτων φαίνεται ὅτι εἶναι καὶ οἱ Βεργκαλίται.

δ. ς. Φυλάται. Κατωτέρω δὲ τούτων εἶναι ἡ Κερασία, Κώμη καὶ λιμὴν τῶν Φυλάται. Ἡ δὲ Κωμόπολις αὐτῶν Φυλάτη καλουμένη εἶναι εἰς τὸ ἐνδότερον, Πλάτ. 39°, 40°. Μήκ. 18°, 5'. Οὗτοι εἶναι ὡς ὀλίγῳ χιλιᾶδες καὶ κατοικοῦσιν οὐκ ὀλίγῃ Κώμῃ, ἔχοντες κωμῶν δημοκρατικὸν σύστημα, καὶ τρόπον τινα εἶναι ἐλευθέραι, πληροῦντες μέσῳ τῶν σιυτήθῃ φόρῳ εἰς τὸν Ἡγεμόνα τῶν Ἰωαννῶν. Εἶναι μὲν γείτονες τῶν Σουλτανῶν, ὥπως ποτὲ εἶναι συνεμάχησαν με αὐτοῦς, καταπυρόμενοι νὰ φυλάξωσι μόνον τὴν ἑδίαν ἐλευθερίαν. Ἡ γῶρα αὐτῶν εἶναι εὐφορῆς καὶ μάλα εὐλαστέρους.

δ. γη. Γουμειτζα καὶ Σαυᾶδες. Κατωτέρω δὲ τούτων εἶναι ἡ Κώμη Γουμειτζα, καὶ λιμὴν μαρῆς, καὶ εἰ κατωτέρω ἄλλη Κώμη καὶ λιμὴν Σπαᾶδες καλουμένη, ὅπου οἱ ἐγκατανοιοὶ κατοικεῖσθαι εἰς τὴν ἀλιευτικὴν. Περὶ αὐτοὺς εἶναι καὶ ἄλλαι Κῶμαι.

§. 19. Μαργαρίτα. Κατωτέρω δὲ τούτων καὶ ὀλίγον πρὸς τὸ ἐνδότερον εἶναι ἡ Κωμόπολις Μαργαρίτα, Πλάτ. $39^{\circ}, 25'$. Μήκ. $18^{\circ}, 15'$. Ἐχει καὶ φρούριον, ὅπου κατοικοῦν Τούρκοι. Ἡ περιοχὴ τῆς χώρας ταύτης εἶναι ἰκονη περιέχουσα πολλὰς Κώμας, τὰς ὁποίας ἐξουστίζον οἱ ἐκτὶ πρωτεύοντες Τούρκοι. Οὗτοι εἶχαν πόλεμον μὲ τοὺς Σουλῶτας, εἴτινες ἐλάβον ἀπ' αὐτῶν τὰς εἰς Κώμας.

Ἄρτζαι.

Κελλίον.

Βερμπέτζαν.

Κολούριον.

Γαανῆν.

Λουγκανίους.

Γλυκὺ.

Μουτζακάτας.

Γορίτζαν.

Μπεμπήλιον.

Γιανούτζην.

Μπουτάριον.

Γρόπας.

Νεμίτζαν.

Ζαβροῦχον.

Νιακάτας.

Ζαροβίταν.

Ποταμιόν.

Κατζανοχώριον.

Περιγάτας.

Κίλεισούραν.

Παλιοκετζιάτας.

Κοῖνον.

Στάνισον.

Κορυτσιανῆν.

Σπαθάριον.

Κορώνην.

Σαλέσσιον.

Κορωνόπουλον.

Σαούδαλον.

Τζακούριον.

Λαίανον.

Τουρκοπαλόλαιον.

Ταύτας τὰς Κώμας εἶχον οἱ Μαργαριτῆται πρὶν εἰσευθῆναι οἱ Σουλῶται. Φαίνεται ἔτι οὖν ὅτι ἦσαν μικραὶ αἱ Κώμας αὗται, διότι ἀπὸ τοῦ Σουλῶ: ἕως εἰς τὴν Μαργαρίταν εἶναι ἕξ ὠρῶν ὁδός, καὶ οἱ Σουλῶται εἶχον τὸ τεσσάρων ὠρῶν ὄμασμα.

§. α'. Παραμυθία. εἰρήνην τε πρὸς τὸ ἀνατολικὸν τῆς Μαργαρίτης εἶναι ἡ Παραμυθία, ἔχουσα καὶ αὐτὴ ἰκανὴν περιουσίαν, καὶ Κώμας πολλὰς, τὰς ἐπιείκας ἐξουσιάζουσι εἰς αἰὶν ἡμετέρας Τούρκου. Ὅσον εἶλαθον καὶ ἐξ αὐτῶν τόπων ἰκανὸν οἱ Σουλῶται: Ἡ Παραμυθία ὠνομάζεται καὶ Κίζριον τοῦ Δουάτου. Οἱ δὲ Τούρκοι ὠνομάζουσι αὐτὴν Ἀϊδουά. Αὕτη ἦτον ἡ μητροπόλις τῶν Τζακούριων, ἡ Ουάμιδων, ὡς νομίζουσι τινες, ἐπειδὴ ἦσαν περὶ τὸν Ουάμιω ποταμῶν. Εἶναι ὅμως οἱ πλείους: Χριστιανοί, ἔχουσι καὶ Ἀρχιερεῖα.

§. α'. Σουλῆ. Πρὸς ἀνατολὰς τῆς Παραμυθίας εἶναι τὸ ὑψίστην ὄρος Σουλῆ καλούμενον, Πλάτ. 39°, 24'. Μῆκ. 18°, 36'. Ἀπὸ τὸ Σουλῆ μέχρι τῶν Ἰωαννῶν πρὸς Ἄρκετον, εἶναι δεκατεσσάρων ὠρῶν ὁδός. Μέχρι τῆς Παραμυ-

θίας ὑπὸ· μέχρι τῆς Μαρμαρίτης ἕξ· μέχρι τῆς Πόργας ὑπὸ· μέχρι τῆς Ἄρτης δεκατέσσαρς· μέχρι τοῦ Δούρου ἑπτὰ· μέχρι τῆς Πρεδέζης δεκατριεὶς (α). Πάρχῃ τοῦτου τοῦ διαδοχικοῦ γένους εἶναι ἀγνωστος, πῶς καὶ πόθεν ἀνέβη, καὶ ἐξ-ριζώθη εἰς ἐκεῖνο τὸ ἡλιόβατον ὄρος· ἐπειδὴ ὅσα εἶπον μέχρι τοῦδε εἶναι ἀπίθανα· ὅσα δὲ εἶλεγον αὐτοὶ ἐκ παραδόσεως, εἶναι ταῦτα. Τινὲς Ποιμεῖτες ἐκ τῆς ἐκεῖ πλησίον Κώμης Γαρδικίου καλουμένης (β), ξενοχωρούμενοι ὑπὸ τῶν Τούρκων, αἰεθίσαν εἰς τὸ ὄρος & ἔμειψαν ἐκεῖ εἰς ἀσφαλείαν. Ἰδόντες δὲ καὶ οἱ περίοικοι τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφαλείαν τοῦ τόπου, συνῆρσαν ἐκεί κατ' ὀλέγον, καὶ ἠύξανεν ὁ ἀριθμὸς. Τούρκος δὲ τις Σούλης ὀνομαζόμενος, ὤρμησε νὰ διώξῃ αὐτοὺς ἐκεῖθεν, καὶ ἐφρονεῦθη εἰς τὴν μάχην. Ὄθεν ὠνόμασαν τὸ ὄρος Σούλι, ὅπου ἔπεσαν ὁ Σούλης (γ).

(α) Κατὰ τὸν αὐτίπτην συγγραφέα τῆς Ἱστορίας τῶν Σουλτανῶν, ἔθεν ὄχλον τὰ παραστατὰ ταῦτα.

(β) Ἄλλη ὁμοίως εἶναι ἡ ἐπιθεσία ὁμώνυμος Κώμη τῶν Τούρκων πλησίον τοῦ Τοπελέγγι οὐσα. Αὕτη δὲ ἦτον τῶν Σουλτανῶν.

(γ) Ταῦτα ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων εὐρίσκονται πολλά· ἐπειδὴ τὸ, Σουλμάνης, ὑπεκαρτέλευσαν εἰς τὸ Σούλι· Ὅθεν πᾶς Σουλμάνης ὀνομάζεται Σούλης παρ' αὐτοῖς.

Ἡ δὲ ὄρχη αὐτῆ εἶναι εἶσα, διότι ὡς λέγουσι, πρὸ ἐδεδραγησῶτα χρόνων μάλιστα εὐρίσκοντο εἰς τὸ Σουλί διαπέσει ἀνδρες ἰσῶροι καὶ φέρωσαν ὄπλα. Ἦσαν ὁμῶς ἀεὶ ποτε ὑποκείμενοι τῆς Πόριτας, γνωρίζοντες ἀντίετον εἶσα Σπαχῶν τῶν Ἰαυνίτων Μπακίρ Μπίω ἀναμαζόμενον, ὅς τις ἤρχετο εἰ καὶ ἀπᾶξ τοῦ χρόνου, καὶ ἐλάμβανε τὸν συνηθῆ φέρων τῆς ὑποταγῆς. Κατ' ὀλίγον τοῦτων συνηθραίσθησαν πολλοὶ, καὶ μὴ ἔχοντες τροφῆς ἰκανοῦς, ἤρπαζον ἐκ τῶν γειτόνων Ἀγαθῶν τὰς Κώμας, δικαιολογούμενοι, ὅτι δεῖν ἀρπάζουσιν ξένα, ἀλλὰ τὰ ἴδια, τὰ ὅποια αὐτοὶ ἀναμαζόμενοι ἀρῆσαν, καὶ ἐφύγον εἰς τὸ κατόξηρον ὄρος. Καὶ οὕτως εἶχε τὸ πρῶτον· ἐπειδὴ εὐρίσκοντο κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, ὅτε ἤμαζον οἱ Σουλιῆται, πεντακόσιαι ἐξήντα γενεαί, ἥτοι φαμίλια, τῶν ὁποίων ἡ ἀρχὴ ἦτον γνωστὴ, ὅτι κατὰ γένοντα ἐκ τῶν περὶ οἴκων τόπων καὶ χωρίων τῆς Ἠπειροῦ. Μόνον οὖν γενεῶν ἡ ἀρχὴ διὸν εὐρέθη, καὶ ἐνύμιζον, ὅτι αὐταὶ ἦσαν αἱ ὀρχαιόταται. Διὰ τοῦτο λοιπὸν εἶχον πολέμους συνεχεῖς μὲ τοὺς γείτονας Ἀγαθῶν τῆς Μαργαρίτης, Παραμυθίας, καὶ Ἰωαννίνων, καὶ εὐδοκίμουτες ἤρπαζον, ἀρπάζοντες τὰς Κώμας αὐτῶν,

ὡς συνεκρότησαν διοίκησιν δημοκρατικῇν, ἣτις περιεῖχεν ἐξήντα ἑξ ἑκάστων, καὶ γιλιούς πεντακοσίους πολεμισίας. Ἀπὸ μὲν τοῦς Μαργαριτηνοῦς ἐκέρειυσαν τὰ ῥηθέντα χωρία, ἀπὸ δὲ τοῦς Παραμυθιώτας καὶ Ἰωαννίτας Ἀγάδας ἔλαβον τὰ ἐξῆς.

Ἄρδύσιον.	Κουτότας.
Ἄλσοχώριον.	Κουτζιανόπουλαν.
Βύλιαν.	Κλεπάδην.
Γλύδιτζαν.	Λύβον.
Γορύναν.	Μπέσιαν.
Γευάλαν.	Μακοβίαν.
Γιοργάνην.	Μουλιαράτας.
Γολύμην.	Μπάλαν.
Δραγοσέζην.	Νικολισίους.
Ζεγάρων.	Παλαιοχώριον.
Ζερλίαν,	Ῥουμανάτας.
Ζίρμην.	Σίεσσων.
Ζερλίκιον.	Συερούων.
Ζεσιάναν.	Σεριζιάναν.
Κολιούς.	Σμάδαν.
Κορσιανήν.	Τερδουζιάναν.
	Τόσκησιν.

Τὰ πρώτιστα καὶ ἀρχαιότατα χωρία τῶν Σουλιωτῶν ἦσαν τέσσαρα. Τὸ Σούλι, Γκιόζας,

Ἄσθιας καὶ Σαρκενίδα. Ἄρ' οὐ δὲ ἐπληθύνησαν,
 καὶ ἐκυρίευσαν καὶ τοὺς ῥηθύντας τόπους, ἔπειμασαν
 ἐπὶ ἀποικίας ἕξω εἰς τοὺς κυριεύοντας τόπους, εἰς
 τὸν ἠϊόν Τζακούριον, Περυχάτην, Βύλιαν, Ἄλ-
 σολύριον, Κουτάτας, Γιουάλαν, Ζερλίτικον. Ἡ ἐ-
 πιπολίτευμα αὐτῶν ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς βορρᾶν ἦτον
 εὐθεία ὠρῶν· τὸ δὲ πλάτος μάλιστα τριῶν. Λίθι ἀ-
 ποικίαι ἀπέχον ἀπὸ τοῦ Σούλι, ἄλλη μὲν δύο, ἄλ-
 λη δὲ τρεῖς ἢ τέσσαρας, ἢ τέρας πέντε ὠρας. Οἱ
 δὲ συνείδαντες πόλεμους, οἱ αὐτοκρατέστεροι ἐκ τούτων
 τῶν ἀποικιῶν ἤρχοντο εἰς τὴν μητρόπολιν, δη-
 λαδὴ εἰς τὸ Σούλι, ὅπου ἦτον τὸ κρατοπέδιον καὶ
 ἡ ἀποσκευῆ, καὶ ἐκεῖθεν ἐστράτευον κατὰ τὰς περι-
 ρασίας. Οἱ δὲ ἄλλοι εἰσγάζοντο τὴν γῆν ἀνεό-
 χληστοί· εὐτίμην ὅσω ἔλαμπεν ἡ ἀκτίς τοῦ Σου-
 λίου, ἐφώτιζε πάντα τὰ περίχωρα, ὥστε οἱ ἐχ-
 θροὶ εἰς ἐπληθύνοντο εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν.
 Οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐδοκίμαζον πάντοτε νὰ κυριεύσωσι
 τὸ Σούλι, ἵνα κείρωσι τὴν ρίζαν, τὸ ὅποιον ἦ-
 τον ὄντας αὐτοῖς, εἶχε καὶ κρατὰ εἰς τοὺς πρόποδας
 δυσπέραστα. Οὗτοι οἱ γειναῖοι ἄνδρες ἐσυνείθισαν
 οὕτως εἰς τὰ ὄπλα, εἰς τὴν ἀφοσίαν καὶ εἰς τὴν
 καταφρόνησιν τοῦ θανάτου ὑπὲρ πατρίδος, ὥ-
 στε εὐδείκην τεράσια ἀμείλιτα εἰς πολλοὺς πολέ-

μους, και εις πολλὰς περιπτώσεις, μίνουσι ἀ τῆς φυσικῆς ἀγγικίας και ἐπιτηδειότητος, τὰ ὅποια δὲν διαφέρουσι παντελῶς ἀπὸ τὰ κατορθώματα τῶν προγόνων αὐτῶν Ἑλλήνων. Οἱ πόλεμοι αὐτῶν εἶναι πολλοὶ και εὐδαξοι, τοὺς ὁποῖους ἔγραψαν διάφοροι Ἱστορικοὶ, και εἶναι ἰδιαιτέρα πραγματεία. Ἐἰς δὲ τούτων τῶν Ἱστορικῶν ἐπαινεῖ αὐτοὺς μάλα, διότι ἐπολέμου με Ἑλληνας, τοὺς Ἄλβανούς, οἱ ὅποιοι εἶναι ὅλο: Ἑλληνας, και ἐτορκεύθησαν· ἐπειδὴ εὐθυμοῦνται ἔτι, ὅτι ἐτορκεύθησαν και νεωστὶ φαιμία: ὀλόκληραι. Ἐἰς δὲ ἐνίκησεν αὐτοὺς ἡ δύναμις ἄμα και πολιτικῆ τοῦ Ἀλή Πασσᾶ τῷ 1803, και ἐρνεύθησαν οἱ πλεῖστοι εἰς τὸν φρικτὸν ἐκεῖνον πόλεμον· ὅσοι δὲ ἐσώθησαν, ἐφυγον εἰς τοὺς Ἱορρούς, και εἰς τὰς λοιπὰς Ἰονικὰς νήσους.

§. κβ'. Πάργα. Κατωτέρω δὲ τῆς Μαργαρίτης ὡς δύο ὥρας και μισήν, εἶναι ἡ Πάργα, Πλάτ. 39', 18'. Μῆκ. 18', 16', ἐπὶ τινος πέτρας ἐκτενωμένης εἰς τὴν θάλασσαν εἰς εἶδος χερσονήσου. ἔχει και φραγύριον ὄχυρόν, ὅπερ ἔκτισαν οἱ Ἑνετοί. Ἀπασα δὲ ἡ περιφέρεια αὐτῆς, ἣτις ἔχει δύο λιμένας, χερσονήσος οὐσα, εἶναι ὡς ἔν μίλιον, περιέχουσα ὀκτακοσίους

οἴκους, ὧν οἱ μὲν τετρακόσιοι εἶναι ἐν τῷ φρου-
 ρίῳ, οἱ δὲ ἄλλοι ἕξω. Ἔσονται ὁμῶς πανταχόθεν
 ὄχυρά καὶ θυροπέδιλατος. Κατὰ τὰς ἐκεῖ σωζο-
 μένας μαρτυρίας, ἡ πόλις ἐκτίσθη πρὸ τετρακο-
 σίου χρόνου ἀνωτέρω τῆς θολάσσης ὡς μίαν
 ὥραν, ἔπου ὠνομάζεται εἰτι ὁ τόπος Παλαιό-
 παργα, πλησίον τῆς Πώμης Ἀγείας καλουμέ-
 νης. Ἐκεῖ εἶναι καὶ ἄλλη κώμη Σινίτζα. Ἐπει-
 τα δὲ μετετέθη ἐκεῖ, διὰ τὴν ὄχυρότητα τοῦ
 τόπου ἴτιος. Ὁ δὲ Μελέτιος καλεῖ αὐτὴν Ἰ-
 ποργου Ἑλληνικώτερον. Ἡ ἐπικράτεια αὐτῆς εἶσι
 ὡς εἶχα μιλίων Ἰταλικῶν περὶ τὴν πόλιν εἰς
 σχῆμα ἡμικυκλίου, ἐν ἧ ἔμπορεύονται Ἑλαιώ-
 νες, Ἀμπελώνες καὶ Κήποι κάλλιτροι, λειμωνῶν
 καὶ ἄλλων τοιούτων καρπῶν. Οἱ δὲ Ἑλαιῶνες σχη-
 ματίζουσι θάσση θείας ἀξία. Ἐχει καὶ ὀλίγη γεωρ-
 γήσιμον γῆν. Οἱ δὲ Ἑγγώριοι καταγίνονται εἰς
 τὴν καλλιέργειαν τούτων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον,
 ἐπειδὴ ὁ λιμὴν αὐτῶν ὄν εἶναι καλός. Ὅθεν
 μόλις ἔχουσι καὶ ὡς δεκαπέντε πλοῖα, καὶ ἐμ-
 προρεύονται θαλασσοποροῦντες. Πρώτον μὲν ἦ-
 σαν εἰλεύθεροι δημοκρατικῶς πολιτευόμενοι, ὡς
 καὶ οἱ Σουλκῶται, καὶ ἄλλοι πολλοί. Ἐυοχλοῦ-
 μενοι δὲ ἀείποτε ὑπὸ τῶν γειτόνων, ὑπέπεσαν

ὑπὸ τῆν προεδρίαν τοῦ Εὐσείου τῷ 1401, διὰ
 συνθήκης, ἣτις ἐγένετο εἰς τοὺς Μοσχοῦς, καὶ
 τῷ 1447 ἐπεκυρώθη ἐν τῇ Πρωσίᾳ. Κατὰ δὲ
 τοὺς 1571 ἐπαύθη πάλιν πόλεμος κατὰ ὑπὸ τοῦ
 γαιτάνου Τούρκου, καὶ διὰ τοῦτο ἔκτισαν τῆν
 νῦν πόλιν τῷ 1575, καὶ μετώκησαν ἐκεῖ. Κα-
 τὰ τοῦ αὐτοῦ καιροῦ ἐκτίσθη καὶ ἡ Μαρμαρίτσα.
 Ἐξήντηται δὲ γενεαί, ἡ βασιλεία εἰς τὴν Πάργαν
 ἐμάκρυνται καὶ μίση. Ἄλλὰ συνέβη ποτὲ πικρῆς
 νόσου, καὶ ἐβλήθη τὰς δεκατέσσαρας. Ὅθεν ἐ-
 μειναν ὑπερὸν μίσην δεκάεπτα, ἐξ ὧν συμπο-
 σοῦνται ὡς χίλιοι ἴκανοὶ σίρειν ὄπλα. Πρώτηρον
 μὲν ὑπερέβητο ὁπασσῶν τὰ δευτ., ἐν ὧσ' ἦσαν
 ὀλιγώτεροι ἐκεῖ οἱ Τούρκοι, καὶ περισσότεροι οἱ
 Χριστιανοί, ὅτινες ἐμάχοντο ἀδαικρόπως, ὡς εἴ-
 ρηται, ὅτι ὁ πόλεμος οὐδὲν ἔπαυσέ ποτε εἰς τὴν
 Ἰπείρου. Ἄλλ' ὑπερῶτερον ἀρ' οὗ ἐτουρακιζή-
 σαν καὶ πολλοὶ Χριστιανοί, ἐπλήθυναν οἱ ἐχθροὶ αὐ-
 τῶν, καὶ τὰ δευτ. ὁμοίως. Ὅθεν ὑπέβησαν πολιορ-
 κίας, καταδρομῆς ἢ λεηλασίας συνεχεῖς. Ἀνθίσταν-
 το ὁμοῦς γενναίως βοηθούμενοι καὶ ὑπὸ τοῦ Εὐσε-
 ῖου. Διὰ τοῦτο παρεκίνουσαν αὐτοὺς οἱ Εὐσεῖοι, νὰ
 ἀφίσωσι ταύτην τὴν περιμάχητον πόλιν, καὶ νὰ
 μετακινήσωσιν εἰς τὴν ἀντίπεραν νῆσον Παξοῦς

καλουμένου, καὶ δεκαεπιπὼ μίλια ἀπέχουσαν τῆς
 ἑξῆς. Ἄλλ' ἐκεῖνοι εἰς ἤθειον εὐὰ ἀφῆσαν
 τὴν γῆν ἐκείνην, ὅπου ἦσαν τὰ ὄσα τῶν γουέων
 αὐτῶν. Τέλος δὲ ἀφ' οὗ ὑπέβησαν τοσεύτους πο-
 λίμους καὶ πολυχρονίους πολιορκίας, ὑπέπεσαν
 καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Γάλλων, καὶ μετὰ
 τὴν καταστροφήν τῆς Πρεσβείτης, συνεμάχησαν
 μὲ τὰς Σουλιώτας, φοβούμενοι τὸν Ἡγεμόνα
 τῶν Ἰωαννίνων, ἔχοντες εἰς καὶ ὀλίγην φρου-
 ρὴν τῶν Γάλλων. Τεσσρον δὲ, ἐπειδὴ ἤρχετο ὁ
 εὐόλος τῶν Ῥώσων καὶ Τούρκων τῷ 1798, κα-
 τὰ τῶν Γάλλων, παρεκάλεσαν τοὺς Γάλλους,
 καὶ ἀνεχώρησαν εἰς τοὺς Κορρούς, ἵνα μὴ πο-
 λεμωθῶν ἐξ αἰτίας ἐκεῖνων. Τέλος δὲ ὑπετάχ-
 θησαν εἰς τὴν Πόρταν, μὲ συνθήκην, καὶ αὐ-
 τως ἦλθεν ἐκεῖθεν διοικητῆς τῷ 1801. Ἄλλὰ
 κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις ἐσθήτην τῷ 1815,
 συμπεριελήφθη καὶ ἡ Πάργα μὲ τὰς Ἴονικὰς νή-
 σους ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἀγγλων. Τῷ δὲ
 1819 ἐπώλησαν αὐτὴν οἱ Ἀγγλοι εἰς τὸν Ἡγε-
 μόνον τῆς Ἡπείρου. Τότε οἱ ἐγκάτοικοι ἔδειξαν
 τὸν διάπυρον πρὸς τὴν πατρίδα πόθον, καὶ τὴν
 πρὸς τοὺς γραιεῖς αὐτῶν εὐσεβείαν. Ἐπειδὴ ἦ-
 τον ἀνάγκη εὐὰ φύγωσαν ἐκεῖθεν, ἀνάψαντες πυ-

ρᾶν εἰς τὴν ἀγορὰν, εἰς τὴν Ἑστῆαν τῆς πό-
 λεως, καὶ κομίσαντες ἐκεῖ τὰ ὅσα τῶν πραγμά-
 των, ἕκαυσαν αὐτὰ πάντα, ἔπειτα ἀνεχώρησαν
 εἰς τοὺς Κορροῦς, καὶ περιπλανῶνται, ζητοῦν-
 τες ἄλλην πατριᾶν, ὡς καὶ οἱ περισηθέντες Σου-
 λιῶται. Οἱ Ἑνετοὶ ὠνόμαζον τὴν Πάργαν ἑμ-
 μα καὶ ὠτίου τῶν Κορρῶν, ἐπειδὴ εἶναι ἀντι-
 κρῶν σχεδὸν τῆς κατωτέρας ὄψεως τῶν Κορρῶν.
 Τοὺς δὲ ἐγκατοίκους αὐτῆς λέγουσιν ὡς τέσσα-
 ρας χιλιάδας.

§. κγ. Φανάρειον. Κατωτέρω δὲ τῆς Πάρ-
 γας, ὅπου εἶναι μικρὸς τις λιμὴν, εἶναι τὸ Φανά-
 ρειον, πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Θυσάμιος ποταμοῦ,
 ὡς νημερίζει ὁ Μελέτιος. Ὁ δὲ ποταμὸς ὀνομά-
 ζεται τῶρα Γλυκὺς.

§. κδ. Ῥηνιάσσα. Κατωτέρω δὲ τοῦ
 Φαναρίου, καὶ μετὰ αὐτοῦ καὶ τῆς Πρεβέζης
 εἶναι ἡ Ῥηνιάσσα, Κώμη παραθαλασσίαν, ἔχου-
 σα καὶ φρούριον παλαιόν, ὅπου κατοικοῦσι δε-
 κα φαμίλιαι Τούρκων. Ἐξώθεν δὲ εἶναι ὡς
 τριάντα Καλύσαι, καὶ κατοικοῦν Χριστιανοί. Με-
 τὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Σουλίου κατέφυγον εἰς
 τὴν Κώμην ταύτην ὡς εἴκοσι φαμίλιαι τῶν Σου-
 λιῶτων, γυναῖκες μόνον μὲ τὰ τέκνα αὐτῶν. Ἐπει-

δὴ δὲ ὄρμησι τὸ κράτειμα ὕδατων καὶ ἐκεῖ, ἡ φα-
 μιλία τοῦ Σουλῳῶτου Γεωργίου Μπότζη κα-
 λουμένου, ἐφωτίθη τὸν θάνατον καὶ τὴν αἰχ-
 μαλωσίαν, ἣτις εὐρέθη εἰς ἓνα Πύργον Κουλά
 τοῦ Δημουλά οὐραζόμενον. Ὅθεν ἡ Πρεσβυτεία
 τῆς φαμίλιας Δίσπος καλουμένη, εἶπε πρὸς τὰς
 θυγατέρας, υἱάδας καὶ ἐγγονοὺς αὐτῆς, τί
 προτιμῶσι, τὸν θάνατον, ἢ τὴν αἰχμαλωσίαν.
 Μυριάκις τὸν θάνατον, ἀπεκρίθησαν. Ὅθεν εἶσα-
 λεν εἰς τὴν μέσην τοῦ οἴκου τὸ κιβώτιον, τὸ
 ὁποῖον ἦτον γεμάτον φουσέκια· ἔπειτα παρέτα-
 ξε περὶ αὐτὸ ὡς χορὸν κηλοειδῆ τὰ ἰσοεῖα τῆς
 θυσίας, τὰ ὁποῖα ἦσαν δέκα, καὶ μετὰ αὐτὴν ἑν-
 δεκά ψυχαί, θύματα λογικά. Αὐτὴ δὲ ἐπιτελοῦ-
 σα τὴν ὑποργίαν τῆς Ἱερείας, καὶ παρασκευά-
 ζουσα τὴν θυσίαν, ἀφ' οὗ ἠτομήθησαν ὅλα,
 καὶ ἠσπάζθησαν τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν, ἔλα-
 βε τὸν ὄαυλον εἰς τὰς χεῖρας, ἔπειτα ἐσάθη καὶ
 αὐτὴ εἰς τὴν τάξιν τοῦ χορῶν. Ἐκείθεν τοῖον
 ἐξέψε τὸν ὄαυλον εἰς τὸ κιβώτιον, καὶ οὕτως
 ἐθυσιάθησαν εἰς ἀπαφυγὴν τῆς αἰχμαλωσίας.

§. 28. Λούρον. Πρὸς τὸ εὐδότερον τῆς
 χώρας ὡς ἐξ ὄρας ἀνωτέρω τῆς Πρεσβυτείας, καὶ
 ἐπὶ κατωτέρω τοῦ Σουλίου, εἶναι τὸ Λούρον,

πρὸς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Σούλι, καὶ πλησίον τινὸς μικροῦ ποταμοῦ, Λαῦρα καλουμένη. ἔχει περίχωρα ἱκανά, ὥστε σχηματίζει περιοχὴν ἀρκετήν, τὴν ὁποίαν ἔγραφον οἱ Ἑνετοὶ εἰς τοὺς πύνακας αὐτῶν ἐπαρχίαν τῆς Κασσώπειας χώρας. Ἐκεῖ τοίνυν κατοικοῦσιν οἱ Λουριῶται, οἵτινες ἦσαν πρότερον ὑποκείμενοι τοῦ Ἡγεμόνος τῆς Ἄρτης, νῦν δὲ ὑπόκειται καὶ ἡ Ἄρτα εἰς τὸν Ἡγεμόνα τῶν Ἰωαννίνων. ἔχουσι καὶ οὗτοι ὀλίγον ἐμπόριον μὲ τὴν Πρέβεζαν καὶ Σαλαγόρον.

§. κς'. Πρέβεζα. Κατωτέρω δὲ τῆς Ρηγιᾶσσης εἶναι ἡ Νικόπολις, ὅπου σώζονται ἔτι πολλὰ Ἐρείπια, καὶ ὠνομάζεται ὁ τόπος Παλαιοπρέβεζα. Κατωτέρω δὲ αὐτῆς ὡς μίαν ὥρην εἶναι ἡ νῦν Πρέβεζα εἰς τὸ βόρειον ἀκρωτήριον, καὶ εἰς τὸ ἔξω σῶμα τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, Πλάτ. 38°, 58'. Μῆκ. 18°, 29'. Πρωτον εἶχον αὐτὴν οἱ Τούρκοι, καὶ ἔκτισαν καὶ φρούριον εἰς φύλαξιν τοῦ σευαῦ. Κατὰ τὴν εἰρήνην δὲ τοῦ Παταροσίου, ἔλαβον αὐτὴν οἱ Ἑνετοὶ τῷ 1684, ὁμοῦ μὲ τὴν Πάργαν, Βουθρωτὸν καὶ Βονιτζαν τῆς Ἀκαρναυίας, καὶ τῷ 1701 κατηράρισαν τὸ φρούριον κατὰ τὴν συνθήκην. Ὁ κόλ-

πας τῆς Ἀμφρακίας διαιρεῖται εἰς δύο, εἰς μί-
 γρον καὶ μικρόν. Ἐπαρμένως ἔχει καὶ δύο εἴδη
 τα, ἔσω καὶ ἔξω, ὅπου σχηματίζεται ὡς χερ-
 σούητος. Ἡ Πριεξίξια ἄρα εἶναι εἰς τὸ ἔξω εἶ-
 ος τοῦ μικροῦ κόλπου, κτισμένη εἰς σχῆμα ἡ-
 μικυκλίου, καὶ βλέπουσα πρὸς τὸ εἶνον, καὶ πρὸς
 τὸ ἀντιπέρας ἀκρωτηρίου τῆς Ἀκαρυντίας, ὅπου
 ἦτον ἡ πόλις Ἀνακτόριον καλουμένη, τῶν πα-
 λαιοῦν. Τὸ δὲ πλάτος τοῦ εἶνου τούτου εἶναι
 τεσσαράντα σταδίων, καὶ ἔτι ὀλίγον τι κατὰ Στρα-
 βωνα. Ὁ δὲ κόλπος τοῦ κόλπου ὅλου, τριακο-
 σίων σταδίων. Ὅθεν ὁ μικρὸς κόλπος λέγεται τώ-
 ρα κόλπος τῆς Πριεξίξης, καὶ εἰς τοῦτον ἔργων
 ἡ διαδόητος νυμφαχία, ὅπου εὐκλήθη ὁ Ἀυτώ-
 νης. Ὁ δὲ ἄλλος κόλπος λέγεται τῆς Ἄραγης.
 Ἐλαστον τοῦτον καὶ τὴν Πριεξίξαν οἱ Γάλλοι τό-
 τε, ὡς καὶ τὰς ἄλλας πόλεις τῶν Ἑυετιῶν, ὡς
 εἴρηται, καὶ εὖρον τὸ διοικητήριον τῶν Ἑυετιῶν
 ἐρείπειον, δύο καλύβας αὐτῶν, καὶ ἐν παρεκκλη-
 σιῶν, ὅλα κρημνισμένα. Τρία κανόνια σιδηρᾶ
 εἰς τὴν γῆν κείμενα, καὶ δύο ὄρεα στρατιώτας φρου-
 ρῶν. Τριαίτη ἦτον τότε ἐκεῖ ἡ κατάσσις τῶν
 κρατούντων. Ἐκυρίευσε δὲ αὐτὴν ὁ Ἠγεμὼν τῶν
 Ἰωαννινοῦν, τῷ 1798, ὅπου ἔπαθον πολλὴ κα-

κὸν ἢ φρουρὰ τῶν Γάλλων, καὶ οἱ Ἐγκατοικοί. Οἱ μὲν Γάλλοι ἦσαν τριακίσιοι, καὶ οἱ μίνδικακίοιοι ἐλήφθησαν αἰχμάλωτοι, οἱ δὲ ἄλλοι ἐφρουρεύθησαν. Οἱ δὲ ἐγκατοικοὶ ἦσαν ἑξακίσιοι μόρου εἰς τὰ ὄπλα. Ἐκ πάντων δὲ τῶν ἐγκατοίκων ἐφρουρεύθησαν ὡς πεντακίσιοι, καὶ ὡς χίλιοι ἐλήφθησαν αἰχμάλωτοι· ὅσοι δὲ ἐσώθησαν εἶναι τῶρα ὑποκείμενοι εἰς τὸν Ἡγεμόνα τῶν Ἰωαννίνων. Ἡ Πρίδριζα ἔχει λιμένα καλὸν, καὶ ἐμπόριον ἰκανὸν, γεννημάτων, Ἐλαιῶν, Ἐλαιῶν, δερμάτων καὶ ἄλλων. Οὗτος ὁ λιμὴν εἶναι ἀποθήκη ἐμπορικῆ τῆς πέρ·ξ Ἰπείρου, καὶ ἐκεῖ γίνονται αἱ κήλικαι Ἐλαῖαι. Τοὺς δὲ ἐγκατοίκους αὐτῆς λέγουσι δώδεκα χιλιάδας.

§. κζ'. Σαλαγόρα. Ἡ καλοὴ τοῦ κόλπου τούτου εἶναι ἀπερίγραπτος ὡς λέγουσιν αἱ περιηγηταί, ἐκ τῶν πλοίων θεωρουμένη, ὅταν εἰσέρχωνται καὶ ἐξέρχωνται. Ἐπειδὴ αἱ πλευραὶ αὐτοῦ ἔχουσι πολλὴν ποικίλειαν, κωμῶν παραθαλασσίων, κρηλαδῶν, λόφων, καὶ ἄλλων τοιοῦτων· ἔτι δὲ φαίνονται καὶ αἱ χιονοσκεπασαὶ κορυφαὶ τοῦ Πίνδου, καὶ ἄλλων πλησιέστερων ὄρων. Πρὸς τὴν μέσην σχεδὸν τῆς βορείας πλευρᾶς, ὅπου γίνονται ὁ ποταμὸς Χύραδρος·

υῶν δὲ Βιλιτρῶν καλούμενος, ἢ κατ' ἄλλους, τῶν Ῥωμῶν, εἶναι λεγὸν καλῶς καὶ Κόνη Σα-
 λογόρα καλούμενη, ἕκαστ' πλησίον ἕνθα ἦσαν ὁ
 Ἄμφρατος. Οὗτος ὁ λεγὸν εἶναι ἡ ἐμπορικὴ ἀ-
 παύθησι τῆς Ἄρτης, τῶν Ἰωαννῶν, καὶ τῆς
 ἄλλης μεσημβριωτῆς Ἠπειροῦ.

§. κη'. Ἄρτα. Ἀνωτέρω δὲ τοῦ κόλπου
 ὡς εὐδοκεῖ μέλας Ἰταλικὰ, εἶναι ἡ Ἄρτα κατὰ
 τὴν ἀνατολικὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Ἀράχθου,
 ἢ τῆς Ἄρτης υἱὸν καλουμένου, καὶ πρὸς τὰς ὑ-
 περθεῖς τοῦ Πασσωπαίου ὄρους, Πλάτ. 39^ο,
 8'. Μῆκ. 18^ο, 54', εἰς τόπον χαριέζαιον,
 καὶ πρωτοχρόθιον τῶν ὀρίζοντα ἐλευθέρου ἔχουσα.
 Αὕτη ἡ πόλις εἶναι ὠραία καὶ μεγάλη, ἔχουσα
 ὡς εἰκὼ γλιάνδας ἐγκαταστάτους, ὧν μάλιστα τὸ
 τέταρτον εἶναι Τουρκοί. Οἱ δὲ ἄλλοι εἶναι Λα-
 ρισσαοὶ, οἷτινες ἔχουσι καὶ θρόνον Μητροπολί-
 του. Εὐρίσκονται δὲ καί τινες Ἑβραῖοι. Πρῶτε-
 ρον μὲν ἦσαν Ἠγεμονία ἰδιαιτέρα, υἱὸν δὲ ὑπέ-
 καταστέλλετο τῆν ἐξουσίαν τοῦ Ἠγεμόνος τῶν Ἰωαν-
 νῶν. Ἡ γέφυρα τῆς Ἄρτης καὶ μία Ἐκκλησία
 παλαιὰ, εἶναι: ὑπερθεῖται τῶν Δεσποτῶν τῆς Ἠ-
 πείρου, περιουσίας ἀξίας. Αἱ πέριξ αὐτῆς πε-
 ριουσίας εἶναι εὐφρονώταται, οἱ δὲ γῆλοφοι πλη-

ρεις ἀμπελώνων, ἔπου γίνεται οἶνος καὶ ταμπάκος
 κάλλισος, καὶ ἄλλοι διάφοροι καρποί. Ἡ Ἄρτα ἔ-
 χει ἐμπόριον σχεδὸν μὲ ὅλην τὴν Ἑπειρον, καὶ
 μὲ τὴν Λάρισσαν καὶ Θεσσαλονίκην. Τὸ δὲ ἐμ-
 πόριον αὐτῆς εἶναι γευυήματα, ὄσπρια, πωρικά
 διάφορα, βαμβάκειον, λιναρίου, μαλλίου, ἐσφ-
 ματα, βαλκανίδιον, ῥοῦχα, ὑφάσματα μετα-
 ξωτὰ καὶ ἄλλα, οἶνος, ῥακίη, ταμπάκος, ζῶα,
 βώδια, πρόβατα, χοῖροι καὶ ξυλική. Ἔχει καὶ
 δύο ἐργόχειρα, καὶ εἰς μὲν τὸ ἓν κατασκευάζουσι
 ῥοῦχα, ἐξ ὧν γίνονται τὰ φορέματα τῶν ἐγγω-
 ρίων, καὶ περιρῆκων, τὰ καπὸτα λεγόμενα. Εἰς
 τὸ ἄλλου δὲ, ὑφαίνουσι ὑφάσματα ποικίλα, τοὺς
 ἀλατζιάδας λεγομένους, καὶ ἐκείθεν λαμβάνου-
 σιν εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ἐκείθεν ἔ-
 λάμβανεν ἡ Μάλτα τὴν ναυπηγήσιμον καὶ οἰκο-
 δομήσιμον ξυλικήν. Πρὸ ἐνὸς αἰῶνος ὁμοῦς ἔλα-
 βον οἱ Γάλλοι τὸ ἐμπόριον τοῦτο διὰ τὸ ναυ-
 πηγεῖν τοῦ Τολουέου, ὥς εἶχον ἐμπορείου ἐπὶ
 τούτῳ εἰς τὴν Ἄρταν. Καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐγγώραιοι
 οὖν ἐγνώριζον τὴν ἀκμάζουσαν ἡλικίαν τῶν δέν-
 δρων, καθ' ἣν πρέπει νὰ κόπτονται, ἐφρόντιζον
 αὐτοὶ περὶ τούτου, πληρώνοντες εἰκοσι χιλιάδας
 γούσια ἐτησίως εἰς τὴν διαίτησιν. Καὶ οὕτως ἔ-

καπτεν τεσαύτην ξυλικήν τῶν χορῶν, ὡς ἡ τιμη ἐκάστου κωσικοῦ ποδός, εἰς τὴν οὐκαθουμὴν θεωρουμένου, ἐγίνετο τρισύτα παραδίων.

§. κθ'. Τὰ Ἰωάνικα εἶναι κατ' ἐπιείαν πρὸς ἄρατον τῆς Ἄρατης, καὶ εἰς τὸν ὄρμον τοῦτου, ὅς τις εἶναι ἀμικροῦτον τοῦ Ἀράχθου ποταμοῦ, εἶναι διάφορα Κῶμαι, ὡς ἡ Κουμαζιάδαις, Μουλιότα, Πέντε Πηγάδια, Βρόντζα, ἔπειτα τὸ Χίον, ὁ ἅγιος Δημήτριος ὡς εἴρηται. Πρὸς δυσμῶν δὲ τοῦ μέρους τοῦτου εἶναι τὰ βουναὶ καὶ αἱ Κῶμαι τοῦ Σουλίου.

§. λ'. Νέα γῆ. Πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ποταμοῦ, καὶ τῆς Ἄρατης, εἶναι ὁ Ἰσαγος ποταμός, ὅς τις χωρίζεται εἰς δύο μέρη ἀνωτέρω τοῦ Ἀμβρακικοῦ κελποῦ, καὶ σχηματίζει ἐν Δέλτα ὡς τοῦ Νείλου. Εἰς τοῦτο τὸ Δέλτα εἶναι τινὲς Κῶμαι, καὶ ἡ πρωτεύουσα αὐτῶν ὠνομάζεται Τέρτα Νόσσα, οἶον ἐπὶ γῆ. Οἱ μὲν ἐγγάτοιχοι τῆς γῆς ταύτης εἶναι Χαισιανοὶ, Ἑσραῖοι καὶ τινὲς Ἑσραῖοι ἐξωρισμένοι ἐκ τῆς πατρίδος αὐτῶν. Ἡ δὲ γῆ εἶναι ἀγροτρόφος καὶ εὐφορος παντοίων καρπῶν, οἴνου, ἐλαίου, βαμβάκου, ταμπάκου καὶ ἄλλων. Ὅθεν οἱ ἐγγεῖροι καταγίνονται εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦτου. Ἐκεῖ γίνονται οἱ πλι-

τανοι θαυμασίου μεγέθους, εὐρίσκονται καὶ ὕδα-
 τα θερμά, ἀλλ' ἢ χρήσις αὐτῶν εἶναι ἀγνώστως.
 Ὁ δὲ ποταμὸς Ἰναχος εἶναι ἐχθροτρόφος, ἀλλ'
 ἀνεπιμήλητος καὶ ἀπλευστος.

§. λα'. Τρίκαλα. Μεταξὺ δὲ τῆς Νέας
 γῆς καὶ τῆς Ἄρτης πλησίον τοῦ κόλπου τῆς
 Ἀμβρακίας, εἶναι ἓνα παλαιὸν φρούριον εἰς τὸ
 ὕδωρ βυθισμένον, Φειδόκασρεν ἤδη ὀνομαζό-
 μενον. Ἀνωτέρω δὲ τούτῳ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ
 τῆς Ἄρτης εἶναι δύο κῶμαι, καὶ ἡ μία ὠνομά-
 ζεται Χαορυσία, ἡ δὲ ἄλλη ἡ ἀνωτέρω, Μαν-
 ρίλειον. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ τούτων εἶναι ἓν μο-
 ναστηρίον τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ. Ἀνωτέρω δὲ
 τοῦ Μοναστηρίου ὡς δύο ὥρας εἶναι τὰ Τρίκαλα,
 ὡς δύο ὥρας πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἄρτης, ὅπου
 ἦεν ἡ Ἀπεραντία τὸ πάλαι. Ἡ κῶμη αὕτη εἶ-
 ναι εἰς τὰς ὑπωρείας ἐνὸς ὄρους, καὶ ἔχει ὡς
 τριακοσίους οἴκους, πάντας καταγεύους. Οἱ δὲ
 ἐγκάτοικοι εἶναι Χριστιανοί, καὶ καταγίνονται εἰς
 τὴν γεωργικὴν καὶ ποιμνειακὴν. Γίνονται Ἐλαιοῦ,
 Ταμπάκος, καὶ Βαμβάκιον, ἔχουσι καὶ ἐργόχει-
 ρα ποιητῶν ὑφασμάτων. Ἄλλα ὁμως εἶναι τὰ
 Τρίκαλα τῆς Θεσσαλίας.

§. λθ'. Ἀνωτέρω δὲ τούτων κατ' εὐθείαν
 πρὸς ἄρκτον ἕως εἰς τὸ Μέσσειον, εἶναι πολλά
 καὶ διαφόροι κῆρυκα. Κατ' ἐκείνῳ τὸ μέρει εἶναι δὲ
 τὸ ὑψέστατον Ζελοργεον, ὅπου εἶναι ἓν μεταστή-
 ριον, καὶ ὡς δεῖκα οἶκον. Ἐκεῖ κατέφυγον τινὲς
 Σουλιῶται μετὰ τῆν καταστροφὴν αὐτῶν, καὶ
 παλινοκηλεύετε, ἤνυγκάσθησαν τῶσιν, ὡς ἐξήντα
 γυναῖκες αὐτῶν, ἐρήψαν πρῶτον τὰ τέκνα εἰς
 τὸν κορυμνόν, ἔπειτα ἔπεσαν καὶ αὐταὶ καὶ ἐφου-
 νεύθησαν, ἵνα μὴ ληθῶσιν αἰχμαλώτοι. Οἱ δὲ
 λοιποὶ ἀσθεῖς καὶ γυναῖκες, ὠρμησαν τὴν νύκτα,
 εὐ φάσκει πολεμῶντες, καὶ ἐφουδύθησαν πολ-
 λοι. Οἱ δὲ ἄλλοι διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ δάση
 κατακλιθέμενοι, ὡς ἐφύευν οἱ γυναῖκες καὶ αἱ
 μητέρες τὰ τέκνα αὐτῶν, ἐπειδὴ ἔκλαιον, καὶ
 ἤκουον οἱ ἐχθροὶ τὰς φωνάς. Τέλος δὲ ἐσώθη-
 σαν ὡς ἑκατὸν πενήντα εἰς τὴν Πάργον, οἱ δὲ
 ἄλλοι ἐλήθησαν αἰχμαλώτοι, καὶ ἐκομίσθησαν
 εἰς τὰ Ἰωάννηνα. Ὁ Ἄλῃ Πασσῆς ὅμως θέν τοὺς
 ἐβλάψεν, ἀλλὰ τοὺς ἔσειλε εὐὰ κατοικήσωσιν εἰς
 μέσσω Πώμη Βουργαρέλι καλουμένην κατὰ τοὺς
 πρόποδας τῆς Τζομέρας. Ὅθεν ἂν εἴεν ἐφου-
 νεύοντο καὶ οἱ ἄλλοι πολεμῶντες ἀπελαπισμένως,
 ὡς καὶ αἱ γυναῖκες, εἶν ἐπαθῶσιν κακόν.

§. λγ'. Οὕτω ταύτην χωροῦντες πρὸς Ἄρ-
 τεν, εὐρίσκομεν τὴν Κώμην Θεσσωριανὸν, ἔπειτα
 τὸ Γαρδίκι, τὴν Κάσπειαν, Φούρειαν, καὶ τὴν
 Ζαρακσεϊτζαν, ἣ ὁποία εἶναι πλησίον τοῦ Ἀράχ-
 θου ποταμοῦ, καὶ πρὸς τὸ ἀνατολικὸν τῆς ῥη-
 θείσης Κώμης, πέντε Πηγᾶδια καλουμένης. Ἀ-
 νωτέρω δὲ ταύτης εἶναι τὰ Βλαχοχώρια, ἔπειτα
 ἡ Καλαριτή, ἔθεν διαβαίνει ὁ μικρὸς ὁρὸς ἀ-
 πὸ τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὰ Τριζαλα, ὥστε ἡ Κα-
 λαριτή εἶναι μεταξὺ Ἰωαννίνων καὶ Τρικάλων.
 Ἀνωτέρω δὲ ταύτης εἶναι καὶ ἄλλαι Κῶμαι, ἔπει-
 τα ἡ Σαράκουσα. Ἐτι ἀνωτέρω ἡ Κληνὸβα, ἔπειτα
 τὸ Μέσσουρον. Αὗται εἶναι πρὸς ἀνατολὴν τοῦ
 Ἀράχθου ποταμοῦ ἐπισημότεραι Κῶμαι. Οὗτοι
 λοιπὸν εἶναι οἱ ἐπισημότεροι τόποι, Ἠγεμοῖαι,
 πόλεις καὶ Κῶμαι τῆς νέας Ἠπείρου, τὰς ἑποίας
 ἐξουσιάζει ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς, ὁ νῦν Ἠγεμὼν τῆς
 Ἠπείρου, ὅστις ἐξουσιάζει καὶ ἄλλα πολλὰ μέρη
 τῆς Ἑλλάδος, Θεσσαλίας, Μακεδονίας καὶ Ἰλ-
 λυρίας. Καὶ σχεδὸν, ὅσους τόπους ἐξουσιάζει ὁ
 Πύρρος, καὶ Μεγαλὸν ὁ Δεσπότης, αὐτοὺς καὶ
 ἔτι πλείονας ἐξουσιάζει ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς ἡδὴ.
 Ἄλλ' ἐλείψω ἡ Γεωγραφία ἀνήκει εἰς τὰς οἰκίας
 ἐπαρχίας.

§. λδ'. Ταῖς νεώτεροι λέγουσαι, ὅτι αἱ ποταμοὶ, οἵτινες ἐκίονται εἰς τὸ Τεπελέγγι, εἶναι ὁ Ἄωος καὶ Κιλοδύος τῶν παλαιῶν, καὶ πλησίον τοῦ Τεπελέγγι ἦσαν ἡ πόλις Ὀμφαλίων ἢ δὲ Κιλοσοῦρα εἶναι ἐκεῖ, ὅπου ἦσαν τὰ θρυλλούμενα περὶ τοῦ Ἄωου καλούμενα. Ἡ δὲ Περεμτῆ εἶναι ἡ Ἀυτογόνεια, ἡ δὲ Παλαιαπωγωνιστῆ, ἣτις εἶναι κατωτέρω τῆς Περεμτῆς, εἶναι ἡ Ἐκατομπεδών. Τὸ δὲ Ἀργυροκάσρον, ἡ Φανωτῆ, ἣτις ὑπεράσθη ὑπερῶν Ἀδριανοῦπολις. Ταῖς δὲ Ἰωάννα εἶτασιν ὁ Καντακουζηνὸς Ἰωάννης, συγγενῆς τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνῶ. Ἡ δὲ Κάντζα εἶναι ἡ παλαιὰ Στύβερρα. Ἡ δὲ Δωδώνη ἦσαν ἐκεῖ, ὅπου εἶναι ἤδη τὸ μετασθένον τοῦ Μερμήτου Ἠλιοῦ εἰς τὸ ὄρος κατωτέρω τοῦ Ζαγορίου. Ἡ δὲ Μαργαρίτα εἶναι ἡ Γοτάση ἢ Παραμυθία, αἱ Βαθίνα ἢ Πόργα, Γέρυρα. Τὸ Διέσκων Ἐλευθός. Ταῦτα καὶ περὶ τῆς νείας Γεωγραφίας.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Π Α Ρ Α ' Ρ Τ Η Μ Α.

Περίεχον Νῆς Πίνακας Ὀδοιπορικῆς.

Ἐπειδὴ ἀνερέθμεν περὶ παλαιᾶς καὶ νέας Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας, ἐν αἷς περιπλέκονται πολλοὶ τόποι καὶ πόλεις, ἔχουσαι ἀναφορὰν μὲ τῆς νέας, εἶναι εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ κατατάξωμεν καὶ τῶν πινάκας Ὀδοιπορικοῦς, οἱ ὅποιοι συντείνουσι πολὺ εἰς γνῶσιν τῆς τε παλαιᾶς καὶ νέας Γεωγραφίας, καὶ τῆς μεταβολῆς τῶν ὀνομάτων. Ἐπεὶ θελομεν εἰπεῖν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐφύλαξέ τῶν παλαιᾶ ἐνόματα, τὰ δὲ ἄλλα μέρη καὶ μάλιστα τῆς ἀνω Μακεδονίας, Μοισίας, Ἰλλυρίας καὶ Ἠπειροῦ, μετέβαλεν αὐτὰ δι' ὅλου, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται, ἐκτὸς ὀλίγων τιμῶν, καὶ τούτων παντάπασι διεσθαρμένων. Ἔτι δὲ οἱ Πίνακες οὗτοι ὠφελούσι πολλοὶ καὶ τοὺς Ἐμπόρους τοῦ γένους, οἱ ὅποιοι περιφέρονται ὅτεποτε ἐμπορευόμενοι ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, καὶ ἀπὸ πανηγύρεως ἐμπορικῆς εἰς πανηγύριον. Οἱ Πίνακες μετεφράσθησαν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ (α), καὶ ἐνδέ-

(α) Ἐκ τοῦ Guillaume de Vaudoencourt. Muncie. 1818.

Ἐξεδέθησαν δὲ μὲ Χάρταν τῆς Τευρκίας, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ

χεται ἐὰν εὐρεθῶν ἐσφαλμένοι, ἢ εἰς διαστρέψασα, ἢ εἰς ὀνόματα, τόπων ἀπὸ νέων πόλεων. Ὅθεν παρακολούησαν τοὺς Ἑκπότες καὶ τοὺς ἄλλους ἐπιεικτέρας, ὅπου εὐρεται ταυῦτα, ἐὰν τὰ σημειώσωσι, καὶ ἐὰν μᾶς τὰ κωνολογῶσι, ἐὰν τὰ ὀνομάσωμεν, ἐπειδὴ ἄλλου τρόπου ἔξω ἔχομεν εἰς διέκρισιν τῆς Γεωγραφίας τῶν τόπων μας, ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦτο θεωρουμένης. Οὕτως εὐθὺς καὶ ἅπασι γίνονται ἀσφαλτα καὶ ἐντελῆ τὰ τοιαῦτα. Ὅθεν ἔχει καὶ ὁ συγγραφεὺς ταυῦτα, ἀπὸ διέκριστος, ὅπου γνωρίζω, ὅπου δὲ ἀγνοῶ, λέγω ὅτι ἀπορῶ, διότι τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ αὐτοῦ τόπου μένον.

Ἐπειδὴ λοιπὸν οἱ πύραυλοι εἶναι μέγιστα εἰς χρῆσιν τῶν Ἑκπότεων κωνῶν, σφῆρα τὰ ὀνόματα ὡς ὁμιλοῦνται κακῶς ἤδη, σημειώσω μόνον τὰ ἀνεπισημαίνετα παλαιὰ, προσθέτων καὶ τὴν μήκη καὶ πλάτη τῶν ἐπισήμων καὶ ὀλίγων ἐγνωσμένων πόλεων, εἰς εὐκολωτέρον κατὰ τὴν τῶν εἰδέτων τὰ τοιαῦτα. Τὰ δὲ μήκη καὶ πλάτη ἐλήφθησαν κατὰ τὴν Χάρτην τοῦ ῥηθέντος συγγραφέως.

καυτάτη τῶν τόπων τούτων ἔργον παρεβλήμεθα ἰσοδοῦν κατὰ καὶ μετὰ ἄλλοις κάρτησι, καὶ μέγιστα μὲν τῶν τοῦ Πικροῦ.

ΠΙΝΑΚΩΝ ὈΔΟΙΠΟΡΙΚΩΝ.

Α΄.

Ἐκ τῶν Ἰωννύων εἰς Θεσσαλονίκην, 54
ῥαί.

Ἐκ τῶν Ἰωννύων εἰς τὴν Ἰωννέχην (α)
εἶναι 3 ῥαί. Ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὸ Βαλδύνα
Χάνι, 2. Καὶ οὕτω καθέξης. Πουρνάρι 3. Κρα-
τίαν 3. Γέφυραν Βενίτικην 7. Γρεβινά 2. Σαρ-
γγιολί 4. Κοζάνην 3. Σελίγι 4. Βέροιαν 5. Κα-
ρυσμάκ 6. Βαρδάρ Ημευρι 2. Γουδύγραν 1.
Δεπλί 1. Θεσσαλονίκην 2.

Β΄.

Ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης εἰς Κωνσταντινουπό-
λιν, 108 ῥαί (β).

(α) Εἰσὶν ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς τῆς Αἰωνίας τῶν Ἰωννύων,
τὴν ὁποῖαν δὲν ἔχει ἡ Κάρτα τοῦ Πουκεσίδη. Ἄλλαι δὲ
γέγραπται αὐτῶν Ἰωννύων. Τούτων τὸν πίνακα ἔχει ὁ
συγγραφεὺς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως. Ἐγὼ δ' ἀνέγραψα
αὐτῶν ἀπὸ Ἰωννύων.

(β) Οὕτω λέγει ὁ συγγραφεὺς· ἀλλ' εἰς τὸν πίνακα
αὐτοῦ γέγραπται 89 μίλια Πάριουσα, ὅν ἔχει λέγει εἶναι μί-

Λογαριῶν 4. Κίλησολι 4. Μπεσάκια 4. Ρε-
 δία Μπουγαζί 4. Τζαὶ ὄγξι 5½. Ὀρράτι 1½.
 Μουσανιά 2½. Πράουσαν 3½. Καθάλαν 3. Κα-
 ρὲ σσὺ 4. Γενιζῆ 5. Μπορῶν Καλεσι 3. Μι-
 κλῆν 2. Κιουμουριζῆσαν 3. Κιουπεκλι 4. Μάζερω
 4. Φερετζικ 8. Μορίτζαν 1. Χαυλάρ 2. Κισ-
 ζόν 3. Μιγαλγάρ 3. Γενιζῆ 7. Ραδουζόν 4.
 Τουρμακλι 5. Ἐρκλι 2. Ἐσκι Ἐρκλι 1. Πα-
 πασλι 1. Σηλυμβρίας 2. Κομπουραζ 4. Βου-
 γιουκ Τζικμετζῆν 2. Κουτζουκ Τζικμετζῆν 3½.
 Κουσαντιουπόλω 2½.

Γ'.

Ἄπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἰσμουλί 131 ὄρ.

Μέγα: Σηλυμβρίας 12. (ὄρ. Β'). Κεντή 2½.
 Κωνιλι 1½. Τζουρλου 4. Καρρίτσραν 4. Τζα-
 τάλ Μπουραζ 4 (9). Σαράντα Ἐκκλησ. 10.

τῶν 79, καὶ κατ' ἐκείνην τὸν ἀριθμὸν ἀκολουθοῦν καὶ εἰ
 ἐκείθεν ἐξαρτῶμεθα. Ἐπι δὲ καὶ ἡ φυσικὴ θῆσις τῆς περι-
 τῶν Στραμῶνα πλευρῆς τῶ κλίτου ἐκείνου, εἶναι ἐτραλ-
 μῶση. Διωρθωσι τῶν αὐτῶν κατὰ τὴν Χάρτην τῶ
 Κιουρδῶν.

(9) Μεταξὺ Μπουραζῆ καὶ Καρρίτσραν εἶναι ὁ λόφος,
 (Τεπέε), ὃν ὕψους Σουλτῶν Μουράτ' ὁ α', ὅτε ἐστράτευε
 κατὰ Σέρβων τῷ 1389.

Ἐρεκλέρ 4½. Κοτζὰ Ταρλάν, μένει εἰς τὰ δεξιά
 2. Καναρόν 2. Φακὴν 4. Ἐντεῦθεν εἰς τὸ πλη-
 αῖον τῆς Μαύρης Θαλάσσης Μπουργάζ ὥραι 10
 (α). Ἀπὸ τῆς Φακῆς εἰς τὸ Καρα Μπουναρ 4.
 Δούς Κασρί, μένει ἀριστερά, 3. Μπευλῆ 1½.
 Ἄϊδός 3. Ναδὶρ Δερβέν, μένει ἀριστερά, 3. Ἐν-
 τεῦθεν ἢ εἰς τὸ Μπολκάν, Αἷμον, ἀνάβασις δύο
 ὥρων. Ζύγγαν, εἰς τὸν ποταμὸν Κλουτζούκ Χαμ-
 τζικ, 6. Γενὶ Κιοῖ, εἰς τὸν ποταμ. Μπουγρούκ
 Καυτζικ 3. Παρασαδὶ, ἢ Παραδαδαίαν 3. Ἐν-
 τεῦθεν εἰς Βάρναν 6 ὥραι. Ἀπὸ δὲ τοῦ Παρα-
 σαδὶ εἰς Κοζλίσκαν 4. Οὐζεβλή 2. Χατζεογ-
 λου Παζάρ 4. Καραμπακί 4½. Μαγκαλίαν 8. Κο-
 ρεντζέν 8. Καργελικ 4½. Πελιτελή 1½. Ἐντεῦθεν εἰς
 τὸ Καρα Κερμάν 1½. Ἀπὸ τοῦ Πελιτελή εἰς τὸ
 Κασαπλή 3. Καμποτάγ 5. Κεζιελμπασί 4. Τουλ-
 τζαν 2. Ἰσμαῖλ πέραν τοῦ Ἰσρού 4. (β) Μεταξὺ
 Τζούρλας καὶ Ἰσρού ἦτον ἡ πάλαι νῆτος Πεύκη.

(α) Οὕτω λέγει εἰς τὸν Πέριαν, ἀλλ' εἰς τὴν Χάρταν
 αὐτῶ ὄγα ἀπὸ τοῦ Καραμπουναρ τὸν δρόμον εἰς τὸ
 Μπουργάζ, κατὰ τὴν Χάρταν τοῦ Κουραΐδου.

(β) Ὁ Δούνασις κἀποθῆν τῆς Ἀξιουπόλεως, τῆς ἡδὴ
 Ῥασιόβας, ἀνεμάξτε Ἰσρού, καὶ ἀνωθεν αὐτῆς ὄως τὰς
 πηγὰς αὐτοῦ, Δάουσις.

Δ.

Ἐκ τῆς Βίβλου εἰς Γαλιταίαν 57½.

Ἐκ τῆς Βίβλου, (ἔργα Γ.) εἰς Ἀσσημῶν
2. Σαρραμῶν 2. Σισαμῶν 2. Γιλωνία 2. Κα-
ρραπακί 2. Καρὰ Γρασακίτι 2. Ἐρμανογλοῦ
κροχουσοῦ 1. Γκιζουλίαν 4 (α). Οὐζουτλάρκκι
Γκι Μαχαλίαν 2½. Ὀσμακίτι 1 (β). Μου-
ρατλάρ 2. Καρὰ Μουράτ 4 (γ). Ἰσραῖ 2. Κο-
ζιπαλάρ 2 (δ). Ποτούρ 4. Ἰσραῖ 4½. Γκιζα-
λίαν ½. Μπαμπαντῶν 2. Ἰσακίτι 8. Ρεῖ 4.
Γαλιταίαν 4.

Ε.

Ἐκ τῆς Βίβλου εἰς Ρουσιζιούκι 41 ὄρ.

Ἐκ τῆς Βίβλου εἰς Παραβαδίον 6. Σιύμλα 10.
Ἐστραγγῶν 10. Ρουσιζιούκι 15.

(α) Ἐστρέβον εἰς Ράσσουαν ὄρκα 7. δηλαδὴ * εἰς Κα-
βιάν 3. Ἀσσημῶν 2. Ράσσουαν 2. Καὶ εἰς Μαγα-
λίαν 4. ἀπὸ τοῦ Γκιζουλίου.

(β) Ἐστρέβον πάλιν 8 εἰς Ράσσουαν. Μπουλπουλίαν
1. Οὐζουτλάρκκι 3. Ράσσουαν 4.

(γ) Ἐστρέβον δὲ εἰς Ράσσουαν 8. Μπουλπουλίαν 2. Κα-
ζακίτι 2. Ράσσουαν 4.

(δ) Ἐστρέβον δὲ εἰς Ἰσραῖν 8. Καζακίτι 1. Σισαμῶν
2. Καζακίτι 1. Ἰσραῖν 4.

ΣΤ'.

Ἄπο Κωνσταντινουπόλεως εἰς Σουλίσραν διὰ τοῦ Παραβαδίου. 102½ ὥρ.

Ἄπο Κωνσταντινουπόλεως εἰς Παραβαδίον 76½. (ὄρα Γ'). Σοῦμλα 10. Καῦναρτζίκι 10. Σουλίσρα 6.

Ζ'.

Ἄπο Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἀδριανούπολιν 45 ὥρ.

Ἄπο Κωνσταντινουπόλεως εἰς Τζατάλ Μπουργάς 28, (ὄρα Γ'). Γερμάν Ἀσσαλι 1½. Ἀλπελοῦ 1. Βαλι ἄγιν 1. Ἐσκι Μπαμπάν 2½. Κουλελή 2. Χασιά 2½. Γκουθλίρ 2. Ἀδριανούπολις 4½.

Η'.

Ἄπο Ἀδριανουπόλεως εἰς Ἰσάρ Γράδ, 53 ὥρ.

Ἄπο Ἀδριανουπόλεως εἰς Ἰάμπολιν διὰ τοῦ Γενι Κιζιλ Ἀγάτζ 16. Καρναμπάτ 12. Μορζέ Μπουγάς 3. Μετὰ ταῦτα διαβαίνουσι τὸ Μπαλκάνι. Καζάν 3. Ἐπειτα διαβαίνουσι τὸ Κιουτζίενη Καρτζίκι. Γιατάν 3. Μπεῖ Μαχαλεσί, 6. Πλησίον τοῦ μεγάλου Καρτζίκι. Ὀσμὸν Βαζόρ 3. Ἐσκι Τζουμαρά 2. Ἰσάρ Γράδ. 5.

Θ'.

Ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως εἰς Σιζοῦς, 56½.

Ἀπὸ Ἀδριανουπόλ. εἰς Γάμπωλον 16. Σλήμου 10. Δερὶο Ηπει, εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Μπαλκῶν, 3. Σιταρίκων 3. Μαιῖδουῶν 5. Σλαταριτζίου 4. Λεουσίτζων 3. Νικοπί 7 Νικόπολιν 3½. Ἰεσιτζων 5. Σασιγιά 2½. Σιζοῦς 1½.

Γ.

Ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως εἰς Τατάρ Παζάρ διὰ τοῦ Χαζωνλίκ, 54 ὥρ.

Ἀπὸ Ἀδριανουπόλ. εἰς Μουσαργά Πασσῶν 6. Ἰσιὰ γὰν 8. Τζιρπῶν 3. Δερὶο 2. Τζιλαλιμαλίρ 2. Ἐσκι Ζαγαρῶν 5. Χαζωνλίκ 7. Ημιουζοῦκ Ὀσίου 4. Χατπερι 1. Λύων 4. Πάυλων 2. Ἐρμεδλίρ 2. Χαρά Μουσαργαλάρ 2. Δορωιῶν 1. Τζιρατζιόων 3. Τατάρ Παζάρ 2.

ΙΑ'.

Ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως εἰς Σιζοῦς διὰ τοῦ Χαζωνλίκ, 59½.

Ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως εἰς Χαζωνλίκ 33, (ὄρα Γ.) Εἰς Γατίροῦσαν 6½. Τύροῦδον 8. Νικόπων 3. Σιζοῦς 9. (ὄρα Θ'.)

ΙΒ'.

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλ. εἰς Μπελεγράδη 154½.

Ἄπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἀδριανούπολιν
 45. (ὄρα Ζ.) Μαγιατζὶ 1½. Ἰσμαλιδα 1½.
 Δαοῦτ Πασσᾶν 1½. Τζῆρ Μουσαρᾶν 1½. Ἐδῶ
 διαβαίνουσι τὸν ποταμὸν Μαρίτζαν. Ἐμπιτζέν
 3. Ἀσσαρλί Ηιοῦ 1½. Ἐρμανλή 1½. Κοτζενδιλ
 1. Οὐζουτζὶ Ὄδῶν 1½. Σεμιζίτζαν 1½. Σου-
 γλιὰ 2. Δεχέρ Μαχαλᾶν 1. Κορῶ Τζεσμέν 1.
 Κοτζιαλῶν 1. Γενί Μαχαλᾶν 1. Ἀλατζὰ Τζε-
 κμιλίτ 2. Παπασλή 1. Δουαντζιὰ 2. Κουράμ-
 πασι 1. Φιλιππούπολιν 3. Γραδογιάν 4. Τατόρ
 Παζάρ 3. Σαριμπέτ 3¼. Κίς Δερβέν 1¾. Γιαμ-
 πρδοιτζ 1¾. Γεφύραν τῆς Μαρίτζας 2. Ἴκτιμῶν
 2¾ (α). Βοκρσίτ 4. Γενί χᾶν 1¾. Γρουβλιάν
 3½. (β). Σοφίαν 2¾. Ὄσηλὸν 1¾. Σλιθνίχ 6.
 Σαριβρῶδ 6. Τζιαρκιοῦ 4½. Μουσαρᾶ Πασσᾶ
 Παλόγαν 6. Κοριτυιὰκ 5. Νύσσην 1¾. Ἀλε-
 ξέουκι 4½. Ρασνίαν 6¼. Παρακίω 3¾. Μοράβα
 Τζούπραν 2. Γιαγοδίαν 2. Δεδιμπαγαρδᾶν 4.
 Μπατουτζίαν 4½. Ρακζιὰ 3. Χασᾶν Πασσᾶ Πα-
 λάγαν 3. Ὀλάρ 4. Στολυάτζ 5. Μπελεγρᾶδ 6.

(α) Μεταξὺ τῆς Γεφύρας καὶ τοῦ Ἴκτιμῶν διαβαίνου-
 σι τὸ Μπαλκίαν.

(β) Ἐπειτα διαβαίνουσι τὸν ποταμὸν Ἐσκιᾶ.

II'.

Ἄπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Μπόσια Σαρὰ (α) 239 ὄρ.

Ἄπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς Τσάρο Παζάρ 83. (ὄρ 13). Εἰς Δερβέν 5. Μπανὰ 4. Σαμαρὰ 4. Δουπιζω 10. Βλακασόων 1. Παρσουλ 3 (β). Κομιζω 1. Κωσεντὶλ Παρσουλ 4. Ζεδιζω 2. Κωσενδὶλ 2. Δερμαὶ 2. Ἐγριδερὲ Παλάων 6. Στροζὶν Χίν 6. Κομάν Ὀσάν 7. Βρακὰ 12. Ἔως εἰς τὴν διάστασιν τῆς Μορμάρας 9. Γροὺλ χάν ἢ Μορμάρας 3. Πριζίων 8. Βουτζιτρὸν 4. Μιρσδιζω 2 (γ). Μπαϊσταν 4. Γεσι Παζάρ 9. Τξωιζω 9. Πριπάλων 8. Τατσίζω 6. Τξωιζω 8. Γαρνύσων 3 (δ). Ἄτζιατὴ 3. Μιρσίζω 3. Τξερμάρτε Χάν 4. Μπόσια Σαρὰ 4.

III'.

Ἄπὸ τοῦ Μπόσια Σαρὰ ἔως εἰς τὸ Κουρέρνι τῆς Κωνσταντινῆς (ε) 61 ὄρ.

(α) Μετὰ πρὸς τῆς Μπόσιας.

(β) Ἐδὲ φυλάττειται φύλακτι.

(γ) Ἐδὲ διαβιάνται τὸ ποταμὸν Ἰβίρ.

(δ) Ἐδὲ διαβιάνται τὸ ἄρην ποταμὸν.

(ε) Πρὸς τὴ σύνεμα τῆς Κωνσταντινῆς, Πλάτ. 45°, 30'. Μόρ. 14°, 18'.

Ἄπο τὸ Σαράϊ εἰς Ῥακοβίτζαν 2. Γραμμα-
σοῦ 4. Μπουζ Σοδὰτζ 6. Βιτέσην 2. Τραυνικ 2.
Βιτοβίτζ 8. Σαενδέρ Βακίπ 8. Μπαγιά Λου-
κῶ 9. Γραδίτσαν 8. Δαμπόσκαν 8. Κωσανίτζαν 4.

Ἄλλως. Ἄπο τοῦ Μπαγιά Λουκῶ εἰς Κο-
ζαράτζ 7½. Κωσανίτζαν 6½.

ΙΕ΄.

Ἄπο τοῦ Μπόσνα Σαράϊ εἰς τὴν Ζάραν τῆς
Δαλματίας 65 ὥρ.

Ἄπο τοῦ Σαράϊ εἰς Σκόπια, τὰ καίω, ἢ
Οὐσκόπολω, 6. Προυσατζ 2. Κουπρέν 6. Λιό-
νον, ἢ Λιούνον 7. Τζερνι Λουγγ, 9. Τὸ Γλα-
μότηζ μένει δεξιὰ. Παλόγκαν τοῦ Γραχέσου 7
(α). Κων 4½. Ηιζάνη 5 πός. ὥρ. 8. Ὅσρο-
βίτζαν 2 πός. ὥρ. 3½. Μπευκοβὰτζ, 2 πός.
ὥρ. 3½. Σαμουίκου 2 πός. ὥρ. 3½. Ζόραν,
3 πός. ὥρ. 5.

ΙΣΤ΄.

Ἄπο τοῦ Μπόσνα Σαράϊ εἰς τὸ Σπαλάτρου
τῆς Δαλματίας, ὥρ. 38.

Ἄπο τοῦ Σαράϊ ἕως εἰς τὸ Λίβουαν ὥρ. 21.

(α) Σύνολον τῆς Δαλματίας, ὅθεν αἱ πύξαι εἶναι εἰς
τὸ ἐξῆς τεκταινέαι.

(ἔρ. Ιθ'.) Χάρι τοῦ Προλόγ. 3. Βιλμδρίγ. 5
(α). Χάρι καὶ γέφυραν τοῦ Μπέντα ποταμοῦ 1.
Σίγνι. 1. Σπολάτρων 7.

ΙΖ.

Ἄπο τοῦ Μπέντα Σαραῖ εἰς τὸ Ὀπουῖς (α) τῆς
Δαλακτίας, 32 ὥρ.

Ἄπο τοῦ Σαράϊ εἰς Ῥακοβίτζαν 2. Χάρι
Τερτζῶν 1½ Χάρι Βραδίαν 1½. Κορβίτζ 1.
Βουρὸν Πεδπορίν 5. Πεδπορίν 3. Σουτίνα 3.
Μεσάρ 3. Κορτζεσίτζ 5. Γαπλίαν 2. Γαίμ-
πελαν 2. Μητροβίτζ 1. Ὀπουῖς 2.

ΙΗ.

Ἄπο τοῦ Μπέντα Σαραῖ εἰς τὴν Ῥαγούζαν
4½ ὥρ.

Ἄπο τοῦ Σαράϊ εἰς Μεσάρ 20 (ὄρα Ιζ'). Σιτο-
λάιζ 4. Γάιρουμπόγνι 4. Σλάου 10. Ῥαγούζαν 6.

ΙΘ.

Ἄπο τοῦ Μπέντα Σαραῖ εἰς τὸ Χατόρων
65 ὥρ.

Ἄπο τὸ Σαραῖ εἰς τὴν Γορούσαν, ἡ

(α) Πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ναρέντα ποταμοῦ, ἀνω-
τόρω τῆς Σαλλίστης καὶ τοῦ Ναρέντα κήλου, Πλάτ.
43°. 19. Μήκ. 15°, 18'.

Γρούσσαν 14 (ὄρα Ιγ'). Ξενίτζαν 4. Φώτζαν
6 (α). Ξενίτζαν 5. Γάτζικον 12. Κορίτταν 3.
Βιλλίχιον 3. Ποριενίτζ 5. Λεδηνίτζου 8. Ρε-
ζάνον 2. Χατάρου 4.

Κ'.

Ἐκ τῆς Γενι Παζάρ εἰς Χατάρου 61½ ὥρ.

Ἐκ τῆς Γενι Παζάρ (β) εἰς Τασλίτζαν 23,
(ὄρα Ιγ'). Γέφυραν τοῦ Τούρα 5. Γεζερὸν 3.
Δροπνάχην 4. Νεζιτζι 10. Τρουπγίδου 2½. Ὀ-
μουτίσκου 1½. Κερβαδάν 1½. Γράχοδου 1. Δδάρ-
σου 2. Λεδηνίτζαν 2. Χατάρου 6.

ΚΑ'.

Ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς Σκούταριον (γ)
197 ὥρ.

Ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἕως εἰς τὴν
Ῥωμανόσαν (δ), (ὄρα Ιγ') εἶναι ὥραι 140.

(α) Πλησίον δὲ τοῦ ποταμοῦ Δρίου καταστάσει τις εἰς
4 ὥρας ἀπὸ τῆς Ξενίτζαν εἰς τὴν Φώτζαν.

(β) Πρὸς τὸ σύνορον τῆς Βόσνας καὶ Σερβίας, Πλάτ.
43°, 29'. Μήκ. 18°, 5'.

(γ) Πόλις μεγάλη καὶ Μητροπόλις τῆς νῦν Ἄνω Ἀλβανίας,
Πλάτ. 42°, 18'. Μήκ. 17°, 9'.

(δ) Κομόπολις τῆς ἄνω Μακεδονίας, Πλάτ. 43°, 11'.
Μήκ. 19°, 51'.

Ἀπὸ τῆς Ῥωμαίας εἰς Οὐσμολία, (Σκόπια, 7. Κολκὸν Δριόν 8. Βέλουαν 4. Πριζιόταν 8. Πρώτην γέφυραν τοῦ Δριόνου 3. Δευτέρου καὶ Νέου, Ημεροῖ 4. Ἄραπ Ναυί 15. Τρίτην πλουσὴν διάβασον τοῦ Δριόνου 6. Σκουτάριον 2.

ΚΒ΄.

Ἀπὸ τοῦ Σκουτάρι: εἰς τὸ Κατάρον 25 ὥρ.

Ἀπὸ τοῦ Σκουτάρι εἰς τὸ Ἀυτίδαρι 8. Σπίτζου 4. Λάστουαν 2. Καζέλι τοῦ Ἁγίου Στεφάνου 2. Ρουθολίω 2. Κατάρον 7.

ΚΓ΄.

Ἀπὸ τοῦ Σκουτάρι: διὰ τῶν ὄρεων εἰς τὸ Μασόνα Σαρσί 71 ὥρ.

Ἀπὸ τοῦ Σκουτάρι: εἰς Δριμάσαν 4. Γκουερόνην 14. Πλάξου 8. Ἄκ Ὀσῶν ἢ Βιλοπόλ 6. Βαρδὸρ Ὀσῶν 4. Πριέπολιω 4. Νιπόνα Σαρσί 31. (ὥρ 17½) τὰ μετὰ τὴν Πριέπολιω.

ΚΔ΄.

Ἀπὸ τῆς Ημεροστυλοπέλαως εἰς τὸ Οὐσμολία (α) ἢ Σκόπια, διὰ τῶν Σερβίων ὥρ. 140½.

(α) Πάλαι τῆς Ἄνω Μακεδονίας, Πλάτ. 42°, 11'. Νεῦν. 19°, 50'.

Ἄπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἕως εἰς τὴν
 Πράουσαν ἔσται ὥραι 79. Ἀγγίσαν 6. Ἐδῶ
 διαβάνουσι τὸν Στρυμόνα ποταμόν. Ραχόνα 2.
 Σέρρας 6 (α). Δαυλὸν Ἴσθρον 4. Ἐως εἰς τὴν γέ-
 φυραν 2, ἔπου διαβάνουσι τὸν Στρυμόνα. Πε-
 τρικά 4. Χάνι 3. Γενικιὸν 3. Ὀσρόμξαν 6.
 Ραδοβίχ 4. Ἰσιβ 6½. Κρυπριλί 7. Καπλανλή
 4. Σκόπια 4.

ΚΕ΄.

Ἄπὸ τὰ Σκόπια εἰς τὸ Μουατζήρι, ἢ Μπι-
 τελία (β) ὥρ. 28.

Ἄπὸ τὰ Σκόπια ἕως εἰς τὸ Κρυπριλί 8.
 Δεύτερον 3. Ὀρχισάρ 1. Βαβουζσαν 2. Δροβένι
 3. Ἐδῶ φυλάττουσι φυλακίς. Περλιπέν 3. Με-
 νατζήρι 8.

ΚΕΤ΄.

Ἄπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἀθήνας
 ὥρ. 19½.

Ἄπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Θεσσαλονίκην
 ὥρ. 108, (ὄρα Α΄). Ἐως εἰς τὴν διάστασιν τοῦ

(α) Ὅρα ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἕως εἰς τὰ Σέρ-
 ρας ἔσται ὥραι 92. Καὶ ἀπὸ τὴν Πράουσαν 14.

(β) Πόλις τῆς Μακεδονίας Πλάτ. 41°, 18'. Μῆκ.
 25°, 19'.

Καρσμάκ, $5\frac{1}{2}$. Λητοχώριον $4\frac{1}{2}$. Πέτρον $1\frac{1}{2}$.
 Πατερώνη 3. Πλάταμωνα 6. Γέφυραν τοῦ Πη-
 σιοῦ καὶ Χάσι Παρυατῶν 3. Ἀμπελόκια $1\frac{1}{2}$.
 Μέρουσα ἀριστερά. Χασῶν Μπασιῶν $1\frac{1}{2}$. Λόρισ-
 σα 4. Χαλκηδόνων 3. Τζαταλιτζιὰ καὶ Φύρ-
 σα, 3. Θουμακῶν (α) $4\frac{1}{2}$. Χάσι Βερβιλλί $4\frac{1}{2}$.
 Ζητιῶν 3. Γέφυραν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Σπερ-
 χειῶν 1. Θερμοπόλας 3. Νόσσα, $\frac{1}{2}$. Μολιῶν
 $1\frac{1}{2}$. Τευροχώριον, 6 (β). Κάπρητον 3 (γ). Λα-
 βῶδι 3. Διμοσίον 4. Οἰθῆας 4. Γέφυραν τοῦ Ἀ-
 σωποῦ 2. Κήσιων 6. Ἀθήνας 4.

ΚΖ.

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν Λεπάν-
 τιν (δ) ἄρ. 183 $\frac{1}{2}$.

Ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἕως εἰς τὸ
 Ζητιῶν ἄρ. 156 $\frac{1}{2}$ (ὄρσ Κς). Γέφυρον τῆς
 Ἑλλάδος 1. Λευτοχώρι 6. Χάσι Γράβια 5.
 Σάλωνα 6. Ησράβαρ: 4. Λεπάντιν 5.

(α) Αὕτη εἶναι ἡ Θουμάκη ἡ πατρὶς τοῦ Φιλκλήτου,
 εἰς τὸν αὐτὸν τόπον.

(β) Αὕτη δὲ εἶναι ἡ Ἐλίτια τῆς Φωκίδος.

(γ) Καπρόνια πατρὶς τοῦ Μωυτέρχου. Ὁ δὲ Σερβίος,
 (Ορχμενός) μένει ἀριστερά.

(δ) Ὁ Πάππ Ναυπάκτος, εἰς τὸν Κερκεβικὸν Κόλπον,
 ἔπει ἐναυπήγησαν τὸν στόλον εἰς Ἡρακλειίδα.

ΚΗ'.

'Αλλος δρόμος ἀπὸ τὸ Ζητοῦνι εἰς τὸν Σά-
λωνα διὰ τῶν Δελφῶν, ὥρ. 33½.

'Απὸ τὸ Ζητοῦνι εἰς Λειβάδ: 18. (ὄρα Κς):
'Αράκοσαν 7½. Κιασφι, ἢ Δελφούς 4. Σάλωνα 4 (α).

ΚΘ'.

'Απὸ τῶν Οἰθῶν εἰς τὸν Εὐριπον ὥρ. 5½:

'Απὸ τῶν Οἰθῶν εἰς τοὺς Σπαχίδας 2½.
Εὐριπον 3 (β).

Λ'.

'Απὸ τῶν Ἀθηνῶν εἰς Εὐριπον ὥρ. 18½.

'Απὸ τῶν Ἀθηνῶν εἰς Κηφισίου 3. Μαρα-
θῶνα 3. Ὀρωπὸν 6. Σκόμιστον ἢ Ταναῖον 1½.
Λιμὴν Βαθῦς 2. Εὐριπος 3.

ΛΔ'.

'Απὸ τῶν Ἀθηνῶν εἰς Κόρινθον ὥρ. 19.

'Απὸ τῶν Ἀθηνῶν εἰς Λευσίαν (Ἐλευσίνα)
4. Μέγαρα 5. Δερβίνοι 4. Κόρινθον 6.

ΛΒ'.

'Απὸ τῶν Οἰθῶν εἰς Κόρινθον ὥρ. 20.

(α) Ὁ δὲ Σάλων, εἶναι ἢ πάλαι Ἄμφισσα.

(β) Εὐριπος δὲ καὶ Ἐγριπος νῦν λεγόμενος, εἶναι ἢ
νησος Εὐβεία.

Ἄπο τῶν Οὐβῶν εἰς τὴν Γέρουαν τοῦ Ἄσωπου 1. Περουγερῶν, ἢ Περουκῆς 3. Κορδαίρων 2. Μέγαρα 4. Γέρουαν 10.

ΑΓ΄.

Ἄπο τῆς Κορδαίου εἰς Τριπολιζάν ὤρ. 19.

Ἄπο τῆς Κορδαίου εἰς Εὐάγριον 4. Δερβίου 1½. Κορδαίου 1½ (α). Ἄργος 2. Πιλι 2. Ἄγιντίζου 2. Στενὸν τῆς Βιαζῆς Σκόλας 1½. Ἄρπὲ 1½ (β). Τριπολιζάν 3.

ΑΔ΄.

Ἄπο τῆς Τριπολιζᾶς εἰς τὴν Πάτραν ὤρ. 32½.

Ἄπο τῆς Τριπολιζᾶς εἰς Ἄρπὲ 3. μίσις ὄρη. Βοῦ 1½. Μέγαρα 3. Κατελι 5. Τριποτάμι 1. Πύργος 3. Καλαβρίτιον 3. Νεζερῶ 4. Τριπὲ 3. Πάτραν 6.

ΑΕ΄.

Ἄπο τῆς Θεσσαλονίκης εἰς Σέρρας ὤρ. 20.

Ἄπο τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Πήλαλο, ἢ Σπρίτα Ἑλληνίας 8. Σωγὸν 3. Σηλιτζαν 4½. Μασσαρά 1. Σέρρας 3½.

(2) Πάτριον τῶν Ἑλλήνων τῶν Μυκηνησῶν.

(3) Πάτριον τῶν Ἑλλήνων τῆς Μακεδονίας.

ΛΣΤ΄.

Ἄπο τῆς Θεσσαλονικῆς εἰς Μαυτενοχώρια,
ῶρ. 18.

Ἄπο τῆς Θεσσαλονικῆς εἰς Βασιλικὰ 6. Γα-
λάτισαν 2. Ῥεσιτυίγια 2. Διαρίκουδην 5. Κά-
σρου εἰς Μαυτενοχώρια 3.

ΛΖ΄.

Ἄπο Μαυτενοχώρια εἰς τὰς Καραῖς τοῦ Ἁ-
γίου Ὄρους ῶρ. 18.

Ἄπο τὸ Κάσρου εἰς Ἱερισσὸν 5. εἰς Χιλι-
τάρων 7. εἰς Καραῖς 6.

ΛΗ΄.

Ἄπο τῆς Θεσσαλονικῆς κατ' εὐθείαν εἰς τὸ
Ἅγιον Ὄρος ῶρ. 55.

Βασιλικὰ 6. Γαλάτισαν 2. Ῥεσιτυίγια 2.
Ῥεσιτίγια 7. Γουμάτευ 2. Ἱερισσὸν 3. Χι-
λιαντάρων 7. Καραῖς 6 (α).

ΛΘ΄.

Ἄπο τῆς Θεσσαλονικῆς εἰς τὰ Σκόπια
ῶρ. 47 $\frac{1}{2}$.

(α) Τούτους τοὺς τορεῖς πίνακας δὲν ἔχει οὕτω ὁ ῥηθεῖς
Γεωγράφος, οὕτω ἄλλοις τις* οὕτω αἱ Κάρται ἔχουσι τοὺς
τόπους τούτους, ἀπὸς ἄλλων πινῶν, καὶ τούτων ἐσφαλ-
μένον.

Ἄπο τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Ἄκ Μπουναρ
 2. Βελιζό 1½. Φιλκιζ 4½. Τοῦρο 6. Ὀ-
 λουριζ 1. Κασουραῦ 4. Ὀσσορέζου 5. Σκόπια
 25½. (Ὅρα Εἰδ. περί τῶν λοιπῶν.)

Ν'.

Ἄπο τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Σκούταρι διὰ
 τοῦ Μουατζι: ὤρ. 89.

Ἄπο τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Τεπελί 2.
 Γετιζέ 6 (α). Βορέα 4. Κασραιτζαν 4. Φι-
 λορίταν, ἢ Φλωρίταν 5. Μουατζι: 6. Χάνε
 Πηγὰν 3. Ρίσιαν 3 (β). Ὀχριδαν 6. Σιραῦ-
 γαν 2. Γέφυραν τοῦ Ἰσκούμι 5. Κοκῦ σοῦ 1.
 Γουῆραν 1 (γ). Χάνε καὶ ἄλλην Γέφυραν τοῦ
 Ἰσκούμι 7. Ἐλμπαζὰν 2. Πηγὰς δυτικὰς τοῦ
 Ἰσκούμι πατακῦ 4. Πειρελλαν 2. Μένει ἀρι-
 στερά. Τύρατα 2. Χάνε καὶ διόδοισι τοῦ Ἰαμου
 4. Ἄλλο Χάνε 1½. Ἰσκιῦ 1½. Μένει δεξιὰ. Ἄλ-
 λο Χάνε 1. Διόδοισι τοῦ Μὰτ 1. Ἀλέσσιαν 3.
 Ζαῦρι 3 (δ). Μποζατζέρ 3. Σκούταρι 3.

(α) Μοτὰ δύο ὄρα: διαβαίνουσι τὸ Βαρδάρ.

(β) Ἐντεῖθεν διαβαίνουσι τὸ Ὅρα Βορέα.

(γ) Ἐδὴ διαβαίνουσι τὰ ὄρη Κωνδίσια.

(δ) Ἐντεῖθα διαβαίνουσι τὴν Δριτὴν παταμίν.

ΜΔ'.

Ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς Θεσσαλονίαν 108. Ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς Ἰωάννινα 54. Γίνονται ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἰωάννινα ὥραι 162. (Ὅρα Α'. Β').

ΜΒ'.

Ἐκ τῶν Ἰωαννίνων εἰς Λάρισσαν ὥρ. 40.

Ἐκ τῶν Ἰωαννίνων εἰς Πουρνάρι 8. (Ὅρα Α). Μέσσαβαν 6. Χάνι Ζυγῆς 2. Χάνι τοῦ Μαλακῆς 2. Χάνι Μοκάσι 2. Χάνι Κουκουλιον 1. Δερβῆνι 2. Ἐδῶ διαβαίνουσι τὸν Πηγεῖον. Χάνι τῶν Μαιτέρων 1. Καλαμπάκα ἢ Σταγούς $1\frac{1}{2}$. Τρίκαλα $2\frac{1}{2}$. Κουρβόλι 2. Κουκουτῶν 2. Σουτῆν 1. Ζάριον 1. Κουτζουκέδον 2. Ἐδῶ διαβαίνουσι πάλιν τὸν Πηγεῖον. Λάρισσαν 4 (α).

ΜΓ'.

Ἐκ τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὸ Ζηγοῦνι ὥρ. 52.

Ἐκ τῶν Ἰωαννίνων εἰς Τρίκαλα ὥρ. 28.

(α) Ἐκ τῶν Ἰωαννίνων εἰς Λάρισσαν εἶναι καὶ ἄλλη δίοδος ἀπὸ τῆς Ἰωννιτικῆς εἰς Καλαρίτην, καὶ ὅπαντα εἰς τὴν κώμην Ματζούκην, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τρίκαλα. Οὗτος ὁ δρόμος εἶναι ὡς δεκαπεντὸ ὥρῶν.

(ὄρα MB). Εἰς Φόρσα, ἢ Φόρσαία 12. Ζη-
τούς: 12. (ὄρα τὰ λοιπὰ Ης').

MA.

Ἄπὸ τῶν Ἰουδαίων εἰς Μουατζήρ, διὰ
τοῦ μεγάλου ὁδοῦ ὄρ. 56.

Ἄπὸ τῶν Ἰουδαίων εἰς Γρεβενὸν ὄρ. 26.
(ὄρα A'). Σιάτης 8. Καλλὶς 8. Φλωρίαν 8.
Μουατζήρ: 6.

ME.

Ἄπὸ τῶν Ἰουδαίων εἰς Μουατζήρ δι' ἄλ-
λου ὁδοῦ καὶ διὰ τῆς Βαρυρίας, ὄρ. 51.

Εἰς Γρεβενὰ 26. Ασπαχίτου 4. Γέρουρον
τοῦ Νυχῶρ: ἢ Βυζαίτου 5. Κατορίου 3½. Λού-
ζαν 1. Παλιὸν Δορὶ 1. Μουατζήρ 5. Ἐπὶ ἀπο-
βαίτους: τὸ Καρὰ τοῦ ἢ Βίτριζαν. Φλωρίαν
1½. Μουατζήρ: 6.

NET.

Ἄπὸ τῶν Ἰουδαίων δι' ἄλλου ὁδοῦ εἰς
Γρεβενὰ ὄρ. 29.

Εἰς Ἰουδαίαν 3. Χόσι καὶ μουατζήρην τῆς
Βαρυρίας 6. Βαδύσαν 6½. Τίταν 9. Μαύρον
ὄρος: 3. Γρεβενὰ 1½.

NZ.

Ἄπὸ τῶν Ἰουδαίων εἰς Σκαυίαν ὄρ. 79.

Ἀπὸ τῶν Ἰωαννίνων εἰς Χόνι τοῦ Λουτζῶ
 3. Χόνι τοῦ Σαλδάρ: 4. Γρεβουῖαν 2. Ὁσάνι-
 ξαν 5. Γέφυραν τῆς Βοϊούσττας ἢ τοῦ Κελευδουῦ,
 ὅπου εἶναι καὶ τὸ Δερβένι 1 (α). Χόνι Τερρά
 1½. Δευτέραν γέφυραν τοῦ ποταμοῦ τούτου 4.
 Πρωμετήν 2. Πηλιοσύραν 5. Χόνι τοῦ Γεπίθου
 2. Χόνι τῆς Πυθίας 3. Χόνι τοῦ Ἄλλῃ 4. Χά-
 νι τοῦ Ἰαπυρῶνι 1. Διάσεις τοῦ ποταμοῦ Λῶμ,
 ἔπειτα εἰς Βεράτι 5 (β). Ἀπὸ τοῦ Βεράτι δια-
 βάνουσι πάλιν τὸν Λῶμ, καὶ ἕως εἰς τὸ Χόνι
 Κορρόη 1½. Χόνι τοῦ Μουσακιά καὶ διάβασιν
 πάλιν τοῦ Λῶμ 2½. Καρδουύρι: 2. Λουσμῖαν
 1. Διάβασιν τοῦ Ἰσμουῦ 4. Καδαγιάν 3. Δου-
 ρότζου. μίαι ἄμπερα 3. Γρακόν 2. Αλαγι ἢ
 Λουδέου 4 (γ). Χόνι καὶ διάβασιν τοῦ Ἰσμου
 1½ (δ). Χόνι ἄλλο 3. Χόνι ἄλλο καὶ διάβασιν τοῦ
 Μουσακιά 1. Ἀλέσιου 3 (ε). Σκούταρι: 9. (ὄρ. Αζ').

(α) Ὁ Συγγραφεὺς λέγει ὅτι ἐνομαζέται ὁ τόπος αὗτος
 κρητόπεδον τοῦ Πύρρου. *Castra Pyrrhi*. Ἄλλοι ἔμως ἀνα-
 γέρουσι καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον τὸ ὄνομα τοῦτο.

(β) Οὗτος εἶναι ὁ πάλαι Λῶος ποταμός.

(γ) Ὁ πάλαι Λιῦδες.

(δ) Ὁ πάλαι Πελίνας.

(ε) Τὸ Ἀλέσιον εἶναι ἡ πάλαι Λισσὸς τῆς Ἰλλυρίας.
 Ἐκεῖ εὐρίσκειται ἔτι ὁ τόπος τοῦ Γεωργίου Κασριώτου.

ΜΗ'.

Ἐκ τῶν Βερῶν εἰς Κασορίαν ὤρ. 40½.

Ἐκ τῶν Βερῶν εἰς Κουζοβίτζαν 2. Περιστερῶν 6. Δουμπρίν 4. Δουσερλί 6. Βουσκόπολην 3 (α). Ἐκτὶ διαβαίνουσι τὸ ὄρος Τόμαρ, ἢ Γεόργιον. Γεόργιαν 4. Πλίαν (ἢ πάλαι Πήλιον) 3. Σαπρονᾶ Κιουρσί 4, ὅπου διαβαίνουσι τὸν Ἄξιον. Βικλιτζαν 2. Σλιβάνι 4½. Κασορίαν 2.

ΜΘ'.

Ἐκ τῆς Ὀχρίδος εἰς Κασορίαν ὤρ. 24½.

Ἐκ τῆς Ὀχρίδος εἰς τὸ Μουσσηρίον τοῦ Ἁγίου Νικολᾶ 6. Γεόργιαν 3. Κασορίαν 15½. (ἔρα Μη.) τὰ μετὰ τὴν Γεόργιαν.

Ν'.

Ἐκ τῶν Γεωργιῶν εἰς τὸ Ἐλμπαζάν ὤρ. 50½ (β).

Ἐκ τῶν Γεωργιῶν εἰς Βερῶν 33½. (ἔρα ΜΖ.) Ἐκ τῶν Βερῶν εἰς Ἐλμπαζάν 12 κατ' εὐθείαν πρὸς βορρῶν.

(α) ἢ πάλαι ἐκτοβρίσι, πάλαι τῆς Μακεδονίας, Πλατ. 40°, 50°. Μῆκ. 18°, 43°.

(β) Πάλαι ἐκτοβρίσι τῆς Ἄνω Ἀλβανίας, Πλάτ. 41°, 20°. Μῆκ. 17°, 50°.

ΝΑ΄.

Ἄπο τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὸν Αὐλῶνα ὥρ.
39½. (α).

Ἄπο τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὸ μοναστήριον τῆς
Ζητιζας 4. Χάνι 1½. Γέφυραν τοῦ Καλαμά 1.
Γιαροσίαν 1½. Δελβινάκι 2. Γέφυραν τοῦ Δρι-
νου 1. Ἐπισκοπὴν 3. Τὸ μίον Ἀργυρόκαστρον μέ-
νει ἄριστερά, τὸ δὲ Λιπόχωρον δεξιά. Χάνι τοῦ
Βαλέρα 5. Δευτέραν Γέφυραν τοῦ Δρίνου 3.
Τεπελέγγι 2. Λευνίτζι 4. Καμινίτζαν 4½. Ἐν-
τευθεν ὁ ποταμὸς Κελυδονὸς μένει δεξιά, ὅ-
που σώζονται καὶ τὰ εἶρηπια τῆς πάλαι Ἀμα-
τρίας. Σελσινίτζαν 1½. Αὐλῶνα 4½.

ΝΒ΄.

Ἄπο τοῦ Αὐλῶνος εἰς Βερῆτι ὥραι 14½.

Ἄπο τοῦ Αὐλῶνος ἕως εἰς Στέραιον 5. Ἐ-
ὄ διαβαίνουσι τὸν Κελυδονόν. Τανταικράτην 7.
Βερῆτι 2½.

ΝΓ΄.

Ἄπο τῶν Ἰωαννίνων εἰς Βουθρωτὸν ὥρ. 25.

Ἄπο τῶν Ἰωαννίνων εἰς Δελβινάκι 10, (ἄ-
ρα Νά.) Νισίτζαν 4. Δελβινον 4. Βουθρωτὸν 7.

(α) Οἱ Πίνακες τοῦ συγγραφέως ὀχρυσικτὰ λάθος 50½.

ΝΔ.

Ἄπὸ τῶν Ἰωννίων εἰς Κορροῦς ὤραι 21½.

Ἄπὸ τῶν Ἰωννίων εἰς Ῥοδότυπον 2.
Βιλιγέσαν 2. Γέρουσαν τοῦ Καλαμά εἰς τὴν Ῥαῖ-
νον 1½. Ἀρκεσίταν 1½. Φυλίτας 7. Κερρασιάν,
σιόλων τῶν Φυλίταν 3½. Βασιθιν εἰς Κορροῦς
διὰ θαλάσσης 4.

ΝΕ.

Ἄπὸ τῶν Ἰωννίων εἰς Ἄριαν καὶ Ασπί-
την ὤρ. 47½.

Ἄπὸ τῶν Ἰωννίων εἰς εἰς τὸ Νέον τοῦ
Ἄριου Δημητρίου 3. Πέριε Πηγῶδια 3. Μου-
λιανά 2. Κουατζαδεις 1. Ἄριαν 3. Σολιγύραν
4. Ἰουσιθιν διαπλεύσει τὸν κόλπον εἰς Λουτρού-
κι, Κόμην παραθαλάσσιαν τῆς Ἀκαρνανίης, 4.
Δερβίσι 1½. Κιρκίον 1½. Μεγαλὸν 4. Πρί-
θρασαν 2½. Γουρίαν ἢ Ἰθουρίαν 5. Ἀρατολικὸν
5. Μεσοπέγγι 2. Ασπίτην 6.

ΝΕΤ.

Ἄπὸ τῆς Ἄστις εἰς Τρίκαλα ὤρ. 16.

Ἄπὸ τῆς Ἄστις εἰς τὴν Θεωριάνην 6.
Βαρβίσι 2. Βουρῆσαν πλησίον τοῦ Ἀχελώου 2.
Φαράσι 2. Γέρουσαν τοῦ Περσικοῦ 2. Τρίκαλα 2.
Καὶ ἐπιπέλα κατὰ τὴν Νίρταν ἀπὸ τοῦ τῆς εἰς

σημα ἀπὸ τοῦ Φανῶρι ἕως εἰς τὸν Πηγειὸν εἶναι τεσσαράων ὠρών. Ἄπορον δὲ εἶναι καὶ μὲ τοῦ Ροδότοπου, ἐπειδὴ ὁ Πουκεβιλ ὁ διατριψας εἰς Ἰωάννεια, καὶ περιελθὼν τὰ μέρη τοῦτα, λίγη, ὅτι ὁ Ροδότοπος εἶναι ὡς τεσσαρας ὠρας σχεδὸν πρὸς βορρῶν τῶν Ἰωαννίνων, εἰς τόπον ἔρημον καὶ βουνώδη. Ὁ δὲ ρηθεὶς τάττει αὐτὸν πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν τῶν Ἰωαννίνων, καὶ δύο ὠρας μακρὸν. Ποῖον νὰ πισύσωμεν; Ἐπεὶ δὲ ὁ Πουκεβιλ τάττει τὸ Μέσσοβον παράλληλον τῶν Ἰωαννίνων κατ' εὐθείαν πρὸς ἀνατολὰς. Οἱ δὲ ἄλλοι τάττουσιν αὐτὸ πρὸς τὸ βορρ. ανατολικόν, ὡς ἂν ἐκείνη ἡ γραμμὴ ἐκ τῶν Ἰωαννίνων πρὸς ὀρθὰς κατὰ τὸ βορρ. καὶ ἄλλη πρὸς τὸ Μέσσοβον, ἢ γωνία γίνεται περὶ τὸς 55°. Ὁ Πουκεβιλ ὁμῶς λέγει, ὅτι τὸ σχῆμα δὲν ἔγινεν ἐκ τῶν ἰσθίων παρατηρητέον (α). Ὅθεν ὀφθαλμοῦμεν ποῖον νὰ πισύσωμεν; Τοιαῦτα σφάλματα εὐρίσκονται παντοχού, καὶ νὰ μὴ τὰ παροξενεῦθαι ὁ εἰδημῶν διαγνώσης, ἀλλὰ νὰ διορθώνη καὶ νὰ τὰ κτεροποιή.

(α) Dressé sur differenté Memoires, par J. D. Barbic du Bocage.

ΠΥΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ.

Μ Ε Ρ Ο Σ Α΄.

Περὶ Γεωγραφίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

	Σελ.
Περὶ ὀνομασίας, θέσεως, τῶν συνόρων, καὶ διαστάσεως τῆς Ἡπείρου.	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.	
Περὶ διαστάσεως αὐτῆς.	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.	
Περὶ Ὀρίων.	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.	
Περὶ Λιμενῶν.	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.	
Περὶ Ποταμῶν.	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.	
Περὶ Ἀμύμων καὶ Ἀκρωτηρίων.	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.	
Περὶ Νήσων.	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Σελ.

Περὶ Πέλτων. 21

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄.

Περὶ Ἐθῶν. 26

Μ Ε Ρ Ο Σ Β΄.

Περὶ τῆς Ἰσορίας τῶν πρώτων Ἐγκαταίκων
τῆς Ἠπείρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῶν μέγαρι τοῦ Πύρρου υἱοῦ τοῦ Ἀ-
χιλλέως Ἐγκαταίκων. 35

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τοῦ Πύρρου τοῦ πρώτου, υἱοῦ τοῦ
Ἀχιλλέως, καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ. 60

Μ Ε Ρ Ο Σ Γ΄.

Βίος Πύρρου τοῦ μεγάλου βασιλέως τῆς
Ἠπείρου. 109

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ΄.

Περὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Πύρρου, τῆς καταστά-
σεως τῆς Ἠπείρου, τοῦ Πολιτεύματος τῶν Ἠ-
πειρωτῶν, ἐθῶν, ἡθῶν καὶ ἄλλων ἀξιολόγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Σελ.

Περὶ τῶν Ἀπογόνων τοῦ Πυρρῶου, καὶ τῆς
καταστάσεως τῆς Ἡπείρου. . . . 264

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ πολιτεύματος τῶν Ἡπειρωτῶν, ἐθι-
μῶν, γῆνι καὶ ἄλλων ἀξιολόγων. - 301

Μ Ε Ρ Ο Σ Ε΄.

Περὶ τῆς ἐξέως Ἰσσορίας καὶ Γεωγραφίας τῆς
Ἡπείρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῆς Ἰσσορίας. . . . , . . . 317

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τῆς ἐξέως Γεωγραφίας. 371

Παράρτημα περιέχον Νεὺν πίνακα Ὀδοι-
πορικῶν. 417

Π Ι Ν Α Ξ Κ Α Θ Ο Λ Ι Κ Ο Σ

Α΄.

Α΄βαντες. 46.

Α΄βαντία. 46.

Α΄βερι, η΄ Αβίρια. 361. 362. 363. 365. 366. 368.

Α΄βερίας, Πύλη. 409.

Α΄γαθολής, Βασιλεύς Συριακων. 134. 155. 154. 193.
194. 209. 261.

Α΄γαμέμνων. 52. 40. 66.

Αγγελοκρον. 394.

Αγγλο. 325. 352.

Αγγία, Πύλη. 412.

Αγγια Σαρύνα. 19. 372. 593.

Αγγον Όρος. 353. 389.

Αγγος Δημήτριος. 579.

Αγγος Θεόδωρος. 587.

Αγγος, ερατηγ. Ταρυντί. 158.

Αγγων, πάλ. 327.

Αγγρεώται. 50.

Αγγισση, λίμνη. 16.

Αδης. 13. 52. 53. 58. 62.

Αδμητος. Βασιλ. 76.

Αδμανούπολις. 539. 392.

Αδριατική Θάλασσα. 4. 15.

- Αἰθέριος:** κλίμα. 44. Μυθός. 265.
Αἰθίοπες: 269.
Αἴθρῃ: 567. 201.
Αἰθρία: 55. 284. 288. 311.
Αἰθρια: 25. 284. 288.
Αἶμα: 116. 170. 221. 223.
Αἶμα: 71. 73. 80. 315.
Αἶμα: 31. 51. 52. 72. 75. 77. 78. 105. 146.
 185. 267. 284. 288. 297. 391. 340.
Αἶμα: κλίμα. 25.
Αἶμα: κλίμα. 46.
Αἶμα: 116. 170. 222. 274.
Αἶμα: 12. 68. 79. 81. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 102. 103. 108. 109. 115. 116. 171.
Αἶμα: 27. 62. 68. 170.
Αἶμα: 47. 41.
Αἶμα: κλίμα. 82. 135. 277.
Αἶμα: Πέλαγος. 325.
Αἶμα: 60.
Αἶμα: κλίμα. 25.
Αἶμα: 119. 119. 305. 306. 309.
Αἶμα: 33. 45.
Αἶμα: 26. 29. 54. 59. 311.
Αἶμα: 25.
Αἶμα: 51. 58.
Αἶμα: 363.
Αἶμα: 56.
Αἶμα: 39. 51. 56. 99. 131. 324. 346. 347.
 359. 375.

- Ἀκινδοί. 25.
 Ἀκινδύων. 50.
 Ἀκτινική. 5. 18. 28. 34. 50. 72. 77. 99. 113.
 127. 267. 268. 269. 271. 295. 299. 300. 323.
 347. 375. 407. 408.
 Ἀκτις. 64. 65.
 Ἀκτιζαί. πάλ. 199. 200. 276.
 Ἀκτιχάντιον. 193. 200.
 Ἀκτιχίταις. 224. 230. 231.
 Ἀκτιον. 300.
 Ἀκτιοκιστῶν. Ἀκτιότης. 7. 44. 53. 386.
 Ἀλκονδριανός. 23. 387.
 Ἀλξάνια. 5. 350. 354. 357. 358. 372.
 Ἀλξάνια. 346. 352. 353. 354. 355. 358. 359.
 393. 401.
 Ἀλξάνιος, βασιλ. 357.
 Ἀλξάνουπόλις. 326. 333.
 Ἀλξέκης. 362.
 Ἀλξέξανδρος ὁ μέγας. 28. 59. 83. 85. 86. 93. 95.
 96. 97. 103. 115. 117. 130. 134. 140. 148.
 149. 182. 195. 202. 254.
 Ἀλξέξανδρος Ἡπειρώτης. 40. 81. 83. 84. 87. 88. 90.
 130.
 Ἀλξέξανδρος, υἱὸς τοῦ μεγάλου Ἀλξέξανδρου. 117.
 Ἀλξέξανδρος υἱὸς τοῦ Πύρρου. 261. 262. 267. 276.
 Ἀλξέξανδρος υἱὸς τοῦ Κασσιάνδρου. 126. 127. 129. 148.
 Ἀλξέξανδρος τοῦ Ἀλαίτου. 103. — 105. 106. 107. 108.
 Ἀλξέξανδρου. 86. 120.
 Ἀλξέξανδρῆς, οἰνοχόος τοῦ Πύρρου. 125.

Αλιζή: Κουκουρά: 322. 323.

Αλιζή: Σαλα. Τριταξέουα 324. 323.

Αλι, Παρτί: 372. 376. 383. 285. 401. 414.

Αλιότι: α'. 76. 78. 80.

Αλιότι: β'. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 108. 116

Αλιουρούα 350. 251.

Αλιουρίον, 50.

Αλιου: 11. 358.

Αλιουχόρα. 399.

Αλιουτία. 22. 46. 48.

Αλιουτία, 6. 7. 8. 25. 39. 42. 55. 77. 81. 269.
403. 413.

Αλιουτιούα κώμα: 3. 5. 6. 8. 16. 18. 407. 412.

Αλιουτιούα, 26. 28. 35. 42. 72. 73. 76. 271.
272. 273. 282. 285. 288. 300.

Αλιουτιούα, πάλι 16. 239. 300. 410.

Αλιουτία, Σαλα. 236.

Αλιουτία, 265.

Αλιουτία, Σαλα 12. 39.

Αλιουτία, Σαλα. 349.

Αλιουτιούα, Σαλα. 284. 285. 288.

Αλιουτία, Σαλα. 26. 33.

Αλιουτία, Σαλα. 26. 30

Αλιουτία, 50.

Αλιουτιούα 73. 127.

Αλιουτιούα, Σαλα 3. 35. 50.

Αλιουτιούα, Σαλα.

Αλιουτιούα, 323.

Αλιουτία, 305.

- Ἀνακτόριον, πόλις. 408.
 Ἀναξίσιος. 360.
 Ἀνδραγαθία. 109.
 Ἀνδραγαθίων. 110.
 Ἀνδρομάχη. 64. 65. 67. 69.
 Ἀνδρόνικος. 339. 343. 344. 345. 346. 347. 368.
 Ἀνθίστην. 40.
 Ἀνίκος, Ῥωμα. 290. 292. 293. 295.
 Ἀντίβας. 256. 257.
 Ἀντιγόνη, πηλ. 23. 24. 278. 350.
 Ἀντιγόνη, γυνὴ Πύρρ. 120. 124. 125. 134. 261.
 Ἀντίφωτος. 24. 29. 93. 94. 118. 202. 220. 221.
 222. 223. 225. 236. 237. 240. 241. 243. 249.
 250. 257. 258. 267. 269. 277.
 Ἀντίφωτος. 287. 291. 192.
 Ἀντίφωτος. 74. 108. 269. 283.
 Ἀντίπατρος. 94. 95. 96. 126. 127. 128. 131. 300.
 Ἀντιπία. 373.
 Ἀντίφωτος, Ἡρακλείδης. 46. 47.
 Ἀντίφωτος. 229.
 Ἀξίως, ποταμ. 321. 351.
 Ἀζωτος, λίμνη. 14. 52.
 Ἀζωτία. 367.
 Ἀπεραντία. 413.
 Ἄπικος, Ἡρακλείδης. 181. 183.
 Ἀπέλλων. 242. 252. 253. 301. 302.
 Ἀπέλλωνος. 5. 15.
 Ἀπέλλωνιάται. 281.
 Ἀπέλλων. 184.

Ἀπυλῆαι. 189.

Ἀπυρῆαι. πῶλ. 258.

Ἄρατοι. 282.

Ἄραχος, ποταμ. 16. 18. 379. 381. 410. 412.

Ἄραβη, ἡ.μ. 384.

Ἄραβίς. 45.

Ἄραβια, Ἄραβιαχοι. 18. 50.

Ἄραβια Πελοποννήσου. 241. 242. 248. 250.

Ἄραβιῶν ἄρ. 29.

Ἄραβῶται. 45. 355.

Ἄραβωνταί. 258.

Ἄραξ Ἀμφιλοχίαν. 28. 50. 72. 73. 300.

Ἄραξ Ὀρεζιαν. 49.

Ἄραξ Πελοποννήσου. 237. 240. 242. 244. 245. 248.
251. 305.

Ἄραυῶται. 26. 33.

Ἄραυῶταρχοί. 377.

Ἄραυῶταρχον. S. 18. 33. 388. 390. 391.

Ἄραβισον, ἡ.μ. 399.

Ἄραυς, βραχ. 224. 227. 236. 238. 243.

Ἄραυς Ζαυ. 75.

Ἄραβίαι. 95.

Ἄραβεία. 237. 242.

Ἄραβιστοι. 2. 37.

Ἄραβίδαι. 38. 39. 41.

Ἄραβία. 31. 38. 39. 41. 42. 43. 49. 97.

Ἄραβίαις. 26. 33.

Ἄραβία. 353. 354.

Ἄραβια, γυν. ἡ.μ. 5. 55.

- Ἀρσινόη. 269.
 Ἄρτα. 17. 40. 321. 322. 333. 359. 374. 378. 399.
 410. 411. 412.
 Ἄρταμοι. 273. 274.
 Ἄρτηνος. 373. 374.
 Ἀρύβα. 81. 94. 101. 313.
 Ἀρχιδάμοι. 228.
 Ἀχίβη. 25.
 Ἀσίον βασιλ. Σέρβων. 329. 330.
 Ἄσια. 29. 69. 82. 83. 85. 218. 219. 222. 265.
 266. 267. 285. 290. 332. 369. 370. 371.
 Ἀσιατικὴ Σκυθία. 365. Σαρματία. 366.
 Ἀσληπεδοί. 255.
 Ἀσλων, πῶλ. 184. 186. 188.
 Ἄσσοι. πῶλ. 60.
 Ἀσπαρῶχοι βασιλ. 362.
 Ἄσπις. φρούρον. 243. 244.
 Ἀσύρην. 57.
 Ἄσωποι. 60.
 Ἄταροι. 97.
 Ἀτλίας, στρατηγ. 98.
 Ἄτλις. 320.
 Ἀπυτάνος. 26. 28. 38. 74. 279. 281.
 Ἀλυτάνος Ὀκεανός. 55.
 Ἄττις. 319.
 Αὐλός, Ἰωλ. 281.
 Αὐλῶν, 12. 15. 322. 377. 378. 386. 388. 391.
 Αὐός, ποταμ. 16. 30. 380.
 Αὐρηλιανός. 367.

- Αὐταριάται. 26. 28. 29. 30. 373.
 Αὐτολήων. 29. 261. 262.
 Α'φειδάουτος. 26. 31.
 Α'φειδίας. 31.
 Α'φρικανοὶ ἡγεμόν. 387.
 Α'φρικῆ. 205. 265. 266.
 Α'φροδίτη. 276.
 Α'γαιοί. 269. 279.
 Α'γελως. 18. 48. 338. 346.
 Α'γερουσία λίμνη. 13. 15. 17. 19. 39. 40. 44. 374.
 Α'χέρων. 4. 14. 15. 17. 20. 39. 40. 43. 86. 87.
 88. 90.
 Α'χιλλεύς. 27. 35. 47. 55. 63. 68. 98. 108. 113.
 132. 171. 251. 252. 380.
 Α'χρίς, πάλ. 321. 326. 333. 334.
 Α'ώς, ποταμ. 15.

B.

- Βατάκη. 23.
 Βαδιλύωνη. Κώμ. 384.
 Βαλανθίδιον, 390. 393.
 Βαλακρός 211.
 Βανδαλοί. 368.
 Βαρθαρσίου. 390.
 Βαρδάρ. 321. 331.
 Βαρδύλιος. 261.
 Βάρνα. 362.
 Βαρσίνη. 25. 59.
 Βασαρχία, 362.

- Βασιάνος. 361.
 Βατάκης, 329. 331. 332. 333. Βατάκην λέγει τοῦ.
 τον ἢ Βυζαντία ἑσθρία.
 Βαταί. 24. 41.
 Βατραχίων. 253. 254.
 Βαλάς. 383.
 Βαλιερή. 17. 410.
 Βαλίτζα. 378.
 Βάντζα. 388.
 Βενεθέντον. 213.
 Βενετία. 327. 403.
 Βενόλ. 387.
 Βερβνίκη. 25. 119. 120. 125. 126. 261.
 Βερμπάζα. 395.
 Βερρόη. 115.
 Βέρρα. 139. 140. 141. 333. 382.
 Βιθυνία. 324.
 Βίρκαννα, γυνὴ Πύρρ. 261.
 Βλαχία. 364. 368. 376. 380.
 Βλάχοι. 332. 353. 368. 369. 370. 380.
 Βλαχοχώρια. 379.
 Βλαχοχωρῖται. 319. 373.
 Βοδανά. 332. 333. 351.
 Βοδίνος. 383.
 Βοσμούνδος. 321. 323. 375.
 Βεωτία. 319.
 Βεωτοί. 47. 308.
 Βοϊτσῶσα, ποταμ. 5. 16. 66. 388.
 Βόλγας, ποταμ. 360. 362. 366.

Βονίλκ. Κώμ. 379.

Βόνιτζκ. 407.

Βονιφάτιος. 324.

Βορυσθένης. 362. 363.

Βρόντζκ. 379. 412.

Βουβός, ποταμ. 18.

Βουδέσιον. Κώμ. 387.

Βυθρότιοι. 373. 374.

Βυθρωτόν. 2. 3. 8. 10. 16. 20. 21. 31. 70. 275.

386. 387. 393. 394.

Βουκοβίνα. 368.

Βουκουρέσιον. 368.

Βουλγαρία. 362. 363.

Βούλγαροι. 312. 320. 326. 329. 351. 352. 353.

359. 360. 366. 368. 379.

Βουλένκ. ποταμ. 16.

Βουλίνη 69.

Βουλυσί. 69.

Βουλέων. 69.

Βουλωνία. 325.

Βουλωρός. 24. 25. 59.

Βούνεμα. πόλ. 25.

Βούχαιτα, ἢ Βουχάτιον. 9. 24. 41. 81. 285.

Βραγκυλάται. 394.

Βραμυσκούριον 388.

Βρέσκια. πόλ. 399.

Βρεντήσιον. πόλ. 299.

Βρέττιοι. 86. 87.

Βρυάντιον. 25.

Βυζάντιοι. 39. 301. 302. 312. 329. 336. 358.
 363. 366.
 Βύβλα. Κώμα. 399. 400.

Γ.

Γάιος Φαβρίκιος. 173. 175. 191. Φελούτιος. 281.
 Γαλάται. 220. 221. 222. 223. 225. 230. 237. 238.
 242. 243. 270. 275. 276. 278.
 Γαλλία. 326. 358.
 Γάλλοι. 323. 335. 348. 352. 361. 393. 404. 408.
 409. 411.
 Γαρδικίον. 385. 388. 397.
 Γαρδικιώται. 373. 374.
 Γέλων. 121. — 223. 271.
 Γεννουαίοι. 32.
 Γέπιδες. 368.
 Γερμανοί. 323. 330.
 Γέται. 357. 362. 370.
 Γεωργάκης Μπότζης. 406.
 Γεώργιος Κασριώτης. 349. 390.
 Γηρυδόνης. 55. 56. 59. 215.
 Γιανιτζά. 351.
 Γιαννούτζη. 395.)
 Γοργάλα. 400.)
 Γιαννί. 395.) Κώμα.
 Γκιόφας. 399.)
 Γκινούλα. 399.)
 Γλαυκίας. 113. 117.
 Γλύδριτζα. 390.

Γλυκύς. 10. 24. 395. ποταμ. 17. 405. Αιμὴν. 17.
 20. 332. Κόλπος. 23.
 Γλώσσα Ἀκρωτήρ. 4.
 Γολύμη. 379)
 Γόργανον. 399.) Νῆμαι.
 Γόργανη. 399.)
 Γόργος. 41. 42.
 Γουμνίτζα, 394.
 Γότθον. 319. 320. 358. 368.
 Γραμμάτζα. 22. 387.
 Γρεβονά. 382.
 Γριμονάλδος. 362.

Δ.

Δάκες. 352. 368. 370.
 Δακία. 361. 364. 366. — 370.
 Δαλαματία. 5. 364. — 365.
 Δαρδανείς. 283.
 Δαρδανία, 366.
 Δείναρχος. 211.
 Δεινίς. 105.
 Δεκέβαλος. 367.
 Δέκιος. 185. 197. 198.
 Δελβινάκη. 23. 391. — 393.
 Δελβινκιώται. 373.
 Δελβινίται. 373.
 Δέλβινον. 8. 24. 374. 377. 378. 392.
 Δελφί. 67. 101. 253.
 Δεζαμενοί. 26,

- Δεξάριοι. 26.
 Δεξός. 166.
 Δερβιγιάνα. 377. 393.
 Δεσπότηι. 325. 330. 331. 341. 348. 367. 375. 410.
 Δευκαλίων. 36. 37.
 Δηϊδάμεια. 63. 97. 101. 117. 118. 130. 263. 271—274.
 Δημητριάς. 343. 351.
 Δημήτριος, πολιτοκτητ. 118. — 148. 222. 250.
 Δημήτριος του Ἀντιγόνου. 267. — 281
 Δημήτριος Δεσπότη. 332.
 Δημήτριος του Μιχαήλ. 338. 339.
 Δημήτρ. 57. 58. 250. 253.
 Δημόκριτος. 258.
 Διαμπερές, Πύλη. 242. 246.
 Διονύσιος ὁ Τύραννος. 101.
 Δοκάται. 387.
 Δόκνα. πέλ. 23.
 Δολοβέλλας. 175.
 Δόλοπος. 338.
 Δορύμαχος. 283.
 Δευκάτον Βενεθένης. 362.
 Δούνασις. 361. 363. — 365.
 Δούρας. 348.
 Δουράτζου. 351. 354.
 Δρακοβέτση. 399.
 Δρέπανον. 50.
 Δρίτζα. 393.
 Δρίνος, ποταμ. 5. 391.
 Δρυμάται. 387.

460

Δρύοπας. 26. 31. 41, 42.

Δρύοψ. 41. 42.

Δρυοπόλις. 10. 32.

Δρύς, πόλ. 31. 43.

Δρύς, δένδρον. Ἰερὰ τοῦ Διός. 143.

Δυοῦράχιον. 320. — 326. 333. 351, 365. 372.

Δωδωναῖοι, 36.

Δωδωναῖον χλακίδον. 308.

Δωδωναῖοι Ζεὺς. 305.

Δωδώνη. πόλ. ποταμ. πηγῆ. 11. 18. 25. 28. 43. 51.

52. 59. 86. 222. 305. 306. 309. 321.

Δωριεῖοι. 26. 32.

Δωριεῖς. 47.

E.

Εἰβραῖοι. 353. 376. 410. 412.

Εἰγχελεῖς. ἔθν. 26. 30. 55.

Εἰδεσσα. 135. 147.

Εἰρήνη. γυνὴ. 331.

Εἰκτομπεδών. πόλ. 23.

Εἰκτορ. 64.

Εἰλαία, πόλ. 24.

Εἰλαίαται. 26.

Εἰλαίον. 390. 409.

Εἰλαῖονες. 402.

Εἰλαῖται. 24. 41. 81.

Εἰλαῖτις, χωρ. 10. 24.

Εἰλαῖος. 23.

Εἰλαῖος. 16. 64. 65. 68. — 79. 219. 243. 245.

250. 261. 262. 246.

- Ἐλέφαντες. 167. 171. 172. 177. 186. 187. 196.
 210. 214. — 217. 220. 228. 242. 243. 245.
 Ἐλέφας. 246.
 Ἐλεφάντωρ. 21. 46.
 Ἐλενοί. 26. 50.
 Ἐλλάς. 35. 36. 42. 45. 53. 60. 62. — 64. 70.
 77. 78. 82. 85. 92. 118. 126. 139. 145. —
 147. 154. 170. 178. 194. 195. 222. — 318.
 Ἐλληνες. 269. 281. — 314. 401.
 Ἐλληνική Ἰατρική. 22. Ἀλβανία. 5. Γλώσσα. 72. 379.
 381. πόλις. 138. 206. 277. 280. Αυτόκρατορία. 265.
 Γράμματι. 359. Φιλολογία. 377. Δραστηριότης. πολι-
 τική, στρατηγική. 336. Νόμοι. 65. 77. Ὄνοματι.
 108.
 Ἐλλοπία. 10. 32. 51. 52. 373. 374.
 Ἐλλοί. 26. 32. 52. 306.
 Ἐλλόπιος. 57.
 Ἐλλοποί. 26. 32. 51. 52.
 Ἐλλοψ. 51. 52.
 Ἐλλός. 52.
 Ἐλίμανον. 23. 279.
 Ἐλυμα. 22. 43. 50.
 Ἐλυμιώτις. 10.
 Ἐλυμιώται. 26. 30.
 Ἐμμανευήλ. 330. 331.
 Ἐνστοί. 322. 325. 326. 332. 348. 393. 403. 405.
 407. 408. 412.
 Ἐπιδάμνισι. 281.
 Ἐπιδάμνος. 281. 354. 372.

- Ἐπικουρείαι. 178.
 Ἐπισκοπή. Κώμ. 388. 391.
 Ἐπισκοπὸς Τράκκης. 343.
 Ἐρατή, φρούρ. 204.
 Ἐρμιόνη. 65. — 68.
 Ἐρρίκος, Ἄγγλος. 225. 326. 345.
 Ἐρύθη, γυνή. 56.
 Ἐρύθαια. πεδιάς. 56.
 Ἐρμάνη. φρούρ. 201. 203.
 Ἐρύξ. 276.
 Ἐρώτις. 51.
 Ἐτρούριαι. 174.
 Ἐυαλκός. 238. — 240.
 Ἐύβεια. 46. 49. 51.
 Ἐύβειαι. 22.
 Ἐυήγορος. 211.
 Ἐυέπη. 310.
 Ἐυμενίς. 96.
 Ἐυνοῦχος. 345.
 Ἐύξεινος πόλις. 363. 370. 371.
 Ἐυφειδίκη. 52. 95. 96.
 Ἐυρίπος. 51. 344.
 Ἐυρύαλος. 310.
 Ἐυρυμενά. 105.
 Ἐυρυσθεύς. 58.
 Ἐύρυτις. 42. 56.
 Ἐυροπαῖαι. 335.
 Ἐυρύπη. I. 145. 265. 266. 320. 323. 327. 366.
 370. 371. 381.

Εὐσεβίος. Σχολιας. Ὀμήρ. 323.

Εὔφροσ. 256.

Εὔφροσ. 39.

Εὔφροσ. 40. 41.

Εὔφροσ. 41.

Εὔφροσ. 59.

Εὔφροσ. 2.

Z.

Ζαβροῦχον. 395.

Ζαγόρι. 12. 382.

Ζαγορίτα. 373. 379. 382. 383. 384.

Ζάλογκον. 414.

Ζάλευκος. 302.

Ζάμοξις. 302.

Ζαροβίνα. 395.

Ζαρία. 399.

Ζεζμη. 399.

Ζεσιάνη. 399.

Ζεύς. 52. 60. — 62. 222. 233. 302. 303. — 307. 309.

Ζεφλίκιον. 399. 400.

Ζήνων. 60. 61.

Ζιγάρις. 399.

Ζεραβίνα. 395.

Ζευπανία. 364.

Ζευπάνοι. 364. 365.

Ζώης. 377.

Ζώπυρος. 249.

Ζωσιμάδες. 377.

Η΄.

- Η'λύσια. πεδία. 13. 14. 378.
 Η'ράζα. 118.
 Η'ράκλεια. 55. 161. 201.
 Η'ράκλειδης. 65. 66. 200. 312.
 Η'ράκλειος. 361. 364. — 366.
 Η'ράκλῆς. 27. 46. 55. — 59. 77. 178. 202
 Η'σιωνεύς. 107.

Θ.

- Θάλας. 314.
 Θάμας. 346.
 Θάραπος. 70. 74. 77.
 Θεοδεμύτης. 320.
 Θεοδηράτας. 320. 360.
 Θεόδωρος. Δεσπότης. 348. 330. Παλαιολόγος. 328.
 Θεόδοτος. 291. 292. Μάντις. 129.
 Θεμιστοκλῆς. 71. 76. 311.
 Θεόφιλος. 321.
 Θέρμη. 351.
 Θεσπαιά. 51.
 Θεσπρωτικά. 6. 10. 16. 17. 19. 20.
 Θεσπρωτικά. 2. 9. 26. 28. 35. 41. 56.
 Θεσπρωτός. 38. 39. 56. 57.
 Θεσσαλία. 5. 9. 10. 12. 29. 30. 33. 319. 342.
 Θεσσαλία. 29. 47. 54. 55. 69.
 Θεσσαλονίκη. πόλις. 5. 97. 223. 317. 320. 323. 366
 Θεσσαλονίκη. Συγκλήτηρ. Φιλίππου. 93. 97. 103. 126.
 Θεσσαλός. 48. 52.

Θαυταλικόν. ἑπικικόν. 168.
 Θεσσαλῶν ἀποικία.
 Θετίς. 63.
 Θῆβαι. 55. 131. 305. 306. 340.
 Θεσσαίς. 51. 57.
 Θύας. 53. 54.
 Θύμη. 49. 145. 465. 377. 528. 360. 364. 496.
 Θύαις, ποταμ. 171. 68. 396.
 Θυάμιδες. 396.
 Θυνίων. 194. 199. 206. 207.
 Θουρῶν, 300.
 Θωμάς Δεσπότης. 345. 347.

I.

Ἰαπωνία. 44.
 Ἰαπωνίαν. Ἀκρωτήρ. 156. 157.
 Ἰαπωνία. 398.
 Ἰάτων. 33. 78. 79.
 Ἰατρῆς. 191. 192. 377. 383.
 Ἰέρσαι. 242. 305. 309.
 Ἰέρων. 272.
 Ἰερώνυμοι. 168.
 Ἰεῖνοι. 202.
 Ἰθάκη. 310.
 Ἰκσοί. 310.
 Ἰλλυρία. 11. 24. 30. 44. 45. 55. 69. 81. 100. 113.
 116. 117. 390. βαρβαρική. 5.
 Ἰλλυρίας ἐναντί. 327.
 Ἰλλυριοί. 44. 101. 103. 107. 261. 278. 314.

Ιλλυριός. 5. 55.

Ινναχός. ποταμ. 18. 50. 412. 415.

Ινδία. 265.

Ιονική Θάλασσα. 4. 5. 59. 149.

Ιονικαὶ νῆσοι. 401. 404.

Ἰσπίς. 110.

Ἰουλιανός. 318.

Ἰουστιανός. 363.

Ἰταλία. 51.

Ἰσρος. 265.

Ἰταλιῶται. 151. 161. 256. 289. 220. 215. 317.

400.

Ἰταλός. 323.

Ἰωάννουα. 12. 52. 396. 410. 412. 417.

Ἰωάννης Αεσπότης. 331. 234. 350.

Ἰωαννῆται. 373.

Ἰωνες. 514.

Ἰων. 51. 70. 514.

Ἰωνία. 311.

Κ.

Καδμεία. γυνή. 123.

Κάδμος. 25. 55. Ποταμ. 27.

Καδιζίδης. 388.

Καζάνιον. ἑπαρχ. 362.

Καίσαρ. 300. 301.

Κακοροσία. 413.

Καλαθρία. 390.

Καλαμῆς. ποταμ. 17.

- Καλαρίτη. 380.
 Καλλίαισα. 388.
 Καλλιδρόμος, ὄρις. 4.
 Καλλούτζη. 388.
 Καλυδών. 56. Καλυδώνιοι. 56.
 Καλύβαι. 405. Καλυδαΐκη, Κίω. 384.
 Καλόνης. 327.
 Καμπανία. 174. Καμπανοί. 174.
 Κανόνα. 386. 388.
 Καπέσουβον. 382.
 Κάπρος. 129.
 Καπύα. 173.
 Καρκαλάς. Γωμ. 367.
 Κάρβας. 345.
 Καρδιναλής. 327. 328.
 Κάρρι. 32. Κάρρι. 147.
 Καρχαλόπουλον. 393.
 Κάρριος. 349. 376. Β'. 346. 348.
 Καρπάθια, ὄρη. 364.
 Καρχηδόνιοι. 193. — 376. Καρχηδών. 154.
 Κασπία, Θάλασσα. 354.
 Κασσάνδρου. 351.
 Κασσανδρος. 29. 59. 93. 96. — 254.
 Κασσιώπη. 9. 19. 41. 375.
 Κασσιωπαίοι. 8. 9. 26. 28. 35. 41.
 Κασσιωπίων. ὄρις. 9. 12. 379. 410.
 Κασσιώπια. 6. — 8. 24. 81. 104. 374. 307.
 Κασσώπια. 322. 333. 351.
 Κασσώπιζα. 9.

- Κατακλισμός, Δουκαλ. 36, 38. 41.
 Καταλάνα. 352.
 Κατάνη. 198.
 Κατράνη, ποῦ γίνεται. 393.
 Καυκάσια, ὄρη. 358.
 Καψοσίας, ἀλητηρῆς. 261.
 Κεδραϊ, πόλ. 23.
 Κελαθαι, ὄθν. 27. 30.
 Κέλαθρον. πόλ. 351.
 Κελλέον. Κώμ. 395.
 Κελυδόνες. ποταμ. 16. 379. 383. 388.
 Κερασία λιμ. 394.
 Κεραύνια, ὄρη. 4. 11. 19. 33. 69. 219. 338.
 Κέρκυρα. 7. — 9. 19. 21. 39. 45. 50. 79. 134.
 153. 162. 169. 280. 281. 393.
 Κερκυραῖοι. 78. 125. 281. 393.
 Κερκυραίων μάζεξ. 308.
 Κεσρώνη. 10. 17. 18. Κεσρώνιοι. 27. 31.
 Κεσρώνος. 17. 68.
 Κεφαλληνία. 4. 334.
 Κέφαλλος. 288. 292.
 Κιμέρια, ὄρη. 12.
 Κίονα. 371. 388.
 Κινέας. 152. 154. 155. 158. 167. 178. 196.
 Κίτρον, πόλ. 97.
 Κίχυρος, πόλ. 17. 19. 23. 40.
 Κλαύδιος. 181.
 Κλαύδα. 228.
 Κλαυδύρα. 384. 391. 395.

- Κλεαρχίδης. 66.
 Κλεομένης. 282.
 Κλεοπάτρα. 82. 93. 94.
 Κλεπάδης. Κώμ. 399.
 Κλεώνυμος. 224. — 230.
 Κλυταιμνήστρα. 66.
 Κλόδρος. 71. 185.
 Κλόιντος, Ρωμ. 175. 191.
 Κλοιά. Κώμ. 399.
 Κλούριον, Κώμ. 395.
 Κουλάς του Δημοσίου. 406.
 Κόλχοι. 33. 45. 53.
 Κολχίς. 45. 46.
 Κομάνοι. 340.
 Κόμπος. 20. 24.
 Κόμης. 347- 348.
 Κομνηνοί. 324. 346.
 Κομισπολις. 394.
 Κόμπζα. 52. 383.
 Κοντάταις. 399. 400.
 Κορβώ. Κώμ. 384.
 Κόρη. 58.
 Κόρινθιοι. κόλπ. 325.
 Κορίνθιοι. 42.
 Κόρινθος. 39. 236. 285. 325.
 Κορσικινή Κώμ. 399.
 Κορυθίαις. 175. 214.
 Κορυτιάνη. Κώμ. 395.
 Κοτράγος. 553.

470

- Κορροί. 320. 324. 348. 401. -- 405.
 Κουδράτες. 391.
 Κουμφιάδες. 412.
 Κούνης. 395.
 Κούριος. 213.
 Κουρτενάλης. 327.
 Κουρώνια. 25.
 Κουτζανούπολον. 399.
 Κράθις, ποταμ. 11.
 Κράναι πολ. 25.
 Κράλης. 365.
 Κρήτες. 243.
 Κρήτη. 227. 236. 302.
 Κρητικόν βέλος. 235. 236.
 Κροάται. 353. 364.
 Κρότια. πολ. 350.
 Κρουίων εορτή. 179.
 Κυλάβιας. 244.
 Κυκλώπειος βίος. 357.
 Κυψέλος. 420.
 Κῶσι. 46. 47.
 Κῶς, νῆσος. 47.
 Κωνσταντίνος. 319. 362. 365

Λ.

- Λάβροβα. 384.
 Λαζουράτη. 388. 392.
 Λαβίνος. 161. 167. 173. 174. 183. 184.
 Λακεδαιμόνων. 238.

- Ανεδευμένα, 71. — 243.
 Ανώγει, 226. Ανωικωτό ἦθη, 225. Ανωικω, εἴρη-
 γημ, 226. Ανώικωτα, 231.
 Ανώικων, ποταμ. 12, 15, 45, 382, 385.
 Ανώισσα, 47, 66, 135, 138, 195, 261, 262.
 Ανώικη, 315.
 Ανώισσα, 5, 220, 232, 254, 378, 382, 411.
 Ανώικη, 324, 335, 334, 336.
 Ανώικη, 317, 326. = 348, 388, 390.
 Ανώικη, 213.
 Ανωικίττα, 164, 265.
 Ανωικίτα, 195, 200.
 Ανώικη Ἰθάκη, 184.
 Ανωικηία, 84, 161, 213.
 Ανωικηί, 84, 91, 151.
 Ανωικίς, 300, 334.
 Ανώικη, 298.
 Ανώι, 385.
 Ανωικηίττα, 224.
 Ανώικη, 323.
 Ανώικη, 54, 154, 195, 205. — 207, 218, 251,
 305, 306.
 Ανωικὴ Σάλασσα, 205.
 Ανώικη, 249.
 Ανώικη, 204, 205.
 Ανωίκου, 384.
 Ανωί, 46, 198, 211, 212.
 Ανωίκα, 362.
 Ανωίκα, 32.

472

- Λοπεσοί. 32.
Λουγκίονι. 395.
Λουρέζη. 388.
Λούρα, ποταμ. 407.
Λουριώται. 375. 374. 407.
Λούρον. 397. 406.
Λύβα. 399.
Λύγκον. 25.
Λυδία. 147.
Λυκίων. 38. 41.
Λυκίσκος. 99. 103. 104. — 106.
Λυκείος Ἀπόλλων. 242.
Λυκομαίδη. 63.
Λυκούργος. 225. 302.
Λύσανδρος. 105.
Λυσίμαχος. 93. 127. — 130. 137. 140. 141. 144.
147. 148. 232. 233.

M.

- Μακεδρία. 23.
Μακεδόνες. 22. 24. 81. — 183. 222. — 317. 351.
Μακεδονία. 9. 10. 23. — 194. Ἄνω. 138. 139. Κά-
τω. 139. 140.
Μακεδονικά ἑνόματα. 108.
Μακεδόν. 117. 129. 164.
Μιλακίσι. 382.
Μαδικὸς κήπος. 284.
Μαμερτίνοι. 197. 205. 212.
Μαυδοκίδης. 226.

- Μάνης. 260.
 Μανιάται. 321
 Μάνιος. 213. — 315. 284.
 Μαντεῖον Λαδών. 32. 36.
 Μαρμαρίτα. 8. 397. 398. 401. 409.
 Μαρμαριτηνοί. 373. 374. 396. 399.
 Μάρδονες. 27. 33.
 Μάρια. 333.
 Μαρκελῖνος. 320.
 Μάρκος. 288. 289. 298.
 Ματζοκάλι. 379.
 Μαυρίδιον. 413.
 Μαχατάς. 286. 287.
 Μεγακλής. 162. 165. 166.
 Μεγαλοβλαχίται. 380.
 Μεγαλούπολις. 225.
 Μεγάρι. 25. 110.
 Μέδων. 25.
 Μελανεύς. 41.
 Μεγάλας. 41. 65. 66. 67.
 Μενέστρατος. 284.
 Μένων. 100.
 Μερτζίκι. ὄρ. 385. 391.
 Μεσοάπιοι. 87. 151. 158.
 Μεσοήνη. 197. 205. 277.
 Μεσοβίται. 31. 373.
 Μεσοβον. 4. 12. 31. 378. 381. 382. 414.
 Μέτωγ. 150. 151. 223.
 Μηδαίη. 33. 45.

47½

Μίκυθος, ερμην. 105.

Μιλτιάδης, 60.

Μιλων, 175. 219. 273. 274.

Μίνως, 302. 316.

Μιχαήλ, Ἄγγελ. Κομν. 324. 331.

Μιχαήλ, Δεσπότης, 325. 326. 333. 334. 338. —

343. 345. 375.

Μιχαήλ Πολιολόγ, 335. 339.

Μνηστήρες, 59.

Μουγγάλοι, 370.

Μοβούνη, 377.

Μοισί, 317. 361. — 369.

Μοισοί, 868.

Μολδαβία, 367. 368.

Μολοσις, 6. 7. 8. 10. 23. 25. 68. 70. 71. 75. 121.

290. 374.

Μολοσσοί, 2. 25. 27. 28. 31. 32. 54. 58. 65. 71.

74. 75. 79. 101. 102. 109. 117. 182. 283. 289.

288. 291. 310. 313. 316.

Μολοσσός, ἢ Μαλοττός, 67. 68. 69. 221. 316.

Μολοττων βούς, 311.

Μοναστηριον τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, 313. — 389.

Μουλιανά, 412.

Μουλικράται, 385.

Μουλέν, 383.

Μουτζακάται, 393.

Μπάλα, Κώμ, 399.

Μπαλλάνοι, 377.

Μπερμπήλιον, 395.

Μπάσια. 399.
 Μιπογδανία. 364.
 Μιποντάριον. 395.
 Μυγδονία. 25.
 Μυκηναῖαι. 49.
 Μύλαιες. 27. 33. 45.
 Μυρμηδόνες. 64. 69.
 Μυρτίλος. 122. 123.
 Μυτίλος. 268.
 Μύρτων. 296. 268.

N.

Ναυπλία. 241.
 Ναύπακτος. 234.
 Νέαι Πάτραι. 338. 339. 343.
 Νέα γῆ. 412. 413. 414.
 Νεάνδρος. 110.
 Νεάπολις. 174.
 Νεῖλος. 412.
 Νεκυομάντειον. 52.
 Νεμίτζα. 395.
 Νεοπτόλεμος. 16. 64. 79. 30. 81. 108. 109. 117.
 120. — 125.
 Νέσωρ. 273.
 Νηρηΐς. 63. 271.
 Νῆσος. πόλ. 194.
 Νιακίται. 395.
 Νιβασέλον. 352.
 Νισίτζαν. 392.

Νιβιτζατιόφιν. 387.

Νικάνδρα. 307.

Νίκανδρος, 41.

Νικάνωρ. 73. 96. 108. 296.

Νίκαια. 94. 289. 324. 329. 335. 337.

Νικηφόρος. Δεσπότης. 333. 334. 338. 341. 343. 346.

347.

Νικίτζ. 289.

Νικολήσιοι. 399.

Νικεπόλις. 25. 300. 301. 301. 407.

Νιρεύς. 53. 54. 63.

Νισσαϊοί. Ἴτασοί. 140.

Νίτζα. 385.

Νομπίδες. 380.

Νορμάδες. 321. 352.

Νυμφαίον. 127.

Ξ.

Ξάνθος. ποταμ. 16.

Ξυλική. 393.

Ο.

Οἰχισμός. 19. 23. 321.

Οἰδουσσέυς. 59. 310.

Οἰνέυς. 56.

Οἰβαίη. 100.

Οἰνοτρία. 50.

Οἰνοτρος. 38. 42.

Οἰνοπικίς, μήτηρ Ἀλεξάνδρου. 81. 82. 92. 95. -- 98.

Ὀλυμπιαίς, Συγάτηρ Πύργου. 261. 267. — 171.

Ὀλυμπιάδας. 102.

Ὀλυμπιαί. 339.

Ὀμφάλιον. 23.

Ὀψώνιος. 327.

Ὀπλιτικός. 166.

Ὀρέηλιος, ἔρος. 29.

Ὀρέεια. 24. 30. 32. 35. 48. 74. 108. 255.

Ὀρέετης. 33. 49. 57. 256.

Ὀρέεις. 10.

Ὀρθίωνος. 46.

Ὄρειος. 74.

Ὄρειος. 238.

Ὄρευσ. 52.

Ὄρχα. 22. 386.

Ὄςάνιτζα. 384.

Ὄςρογοίθου. 320.

Ὄύγγαζα. 328. 367.

Ὄύνη. 320. 368. 370.

Ὄύουουινδύρα. 360.

II.

Παθία. 361

Παίτης. 29. 30. 33. 261

Παιονία. 134. 164. 364.

Παλαιόθενεια. 24.

Παλαιολόγος. 338. 340.

Παλαιόπαγα. 23. 402.

Παλαιοπρόσηφα. 407.

- Παλαίερα. 387.
 Παλατινοί. Ζακύνθου. 347.
 Παλατιογράφων. 399.
 Παλλήνη. 351.
 Παλούμδα. 384.
 Πανονία. 361.
 Πανδοσία. 24. 39. — 41. 43. 81. 86. — 88.
 Πανόρμος. 19. 23. 203. 204. 386. 387. 390. 392.
 Πάνταρχος, ερμηνεύ. 131. — 134.
 Παζοί. 21. 403.
 Πάππος. 327. — 330. 342. 365.
 Παρκελάμων. 8.
 Παρμενίδης. 24. 377. 396. 398.
 Παρμενιδεύς. 373. 374. 399.
 Παρναύτις. 27. 30. — 32. 55. 74. 337. 381.
 Πάρρις. 8. 397. 401. 403. — 405. 407. 414.
 Παργαίτις. 373. 374. 401. —
 Παρμενίων. 82.
 Παρνασσός. 339. — 343.
 Παρωρική. 27. 49.
 Παρωρική. 49.
 Πασαροβίτις. 407.
 Πασσαρών. 25. 75. 121. 290. 293.
 Πατριάρχης. 333. 337. 341. 343.
 Παιρίδης. 57. 312.
 Πελαγονία. 27. 30.
 Πελία. 64.
 Πέλλα. 135.
 Πελαγονία. 32. Πελαγονίς. 42.

- Πελασγικός κόλπος. 63.
 Πελασγοί. 36. — 42. 49. 52. 303. 304. 306. 309.
 310. 315.
 Πελασγός. 36. 37. 52.
 Πελοπόννησος. 35. 36. 44. 55. 97. 118. 127. 225.
 236. 237. 277. 319. 321. 325. 332. 337. 359. 366.
 Πελοποννησιακός πόλεμος. 71. 76. 77.
 Πέντα πηγάδια. 412.
 Πενθίλις. 49.
 Πέργυμος. 67. 69.
 Περδικκας. 93. 64. 254.
 Περιχάται. 394. Περιχάτη. 400.
 Πέρσαι. 313. 321. Περσία. 371.
 Περσεύς. 288. — 290. 293.
 Περσίς, γυνή. 59.
 Περσεφόνη. 57. 58. 211. 212. 253.
 Πεσκιόρα. 387.
 Πέτρας, Κουρτενάλης. 326. — 328.
 Πευκέτιος. 38.
 Πηλεύς. 27. 62. 63.
 Πηλώδης, λιμνή. 16. 20. 21.
 Πενελόπη. 310.
 Πηνειός. 5. 51. 35.
 Πιάλος. 67. 69. 70.
 Πίνδος, όρος. 4. 15. 312. 369. 382. 409. Ὁρωσ. II.
 ποταμ. II.
 Πίνος, ποταμ. 18.
 Πίσριτζα, ποταμ. 16.
 Πιτέριον. 368.

- Πάριος. 27. 34.
 Παιονικήτι. 395.
 Πολύκλεια. 47. 48.
 Πολυσπέρχων. 59. 96. 261.
 Πολωνία. 370.
 Ποσειδών, ἄκρωτήρ. 20. 23.
 Ποσειδών. 34. 59. 309.
 Ποσειδώνες. 281.
 Πρακινέση. 174.
 Πρέβεζα. 376. 404. — 409.
 Πρεβεζαῖοι. 373. 374.
 Πρεμετή. 384.
 Πρασινός. 27.
 Πριαλούπας. 359.
 Πριάμος. 16. 43. 64.
 Πριπίς. 326. 333. 355. 358.
 Πρίσκος. 318. 319.
 Πρίκις. 316.
 Πριλλής. 259.
 Πριμάνεια. 307.
 Πριξάνος. 253.
 Πρωτεσίλαος, 47.
 Πτολεμαῖος, 93. 94. 119. 120. 126. 128. 137. —
 140. 182. 194. 223. 230. 231. 238. 240. —
 261. 262. 267. 271. 272,
 Πύδνα. 97,
 Πυθία. 253. 308.
 Πύθων, αὐλητής. 261.
 Πυλαϊκή, ὀχλαγωγία. 233.

Πυρρόδαι. 68.

Πυρρός, α'. υἱὸς τοῦ Ἀχαιῶος. 60. — 68.

Πυρρός, β'. 67.

Πυρρός, γ'. ὁ μέγας. 109. — 263. 266. 267.

Πυρρός, δδ'. υἱὸς τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου.
267. 271. 272.

Πωγωνάτες. 362.

Πωγωνιανή. 384.

P.

Ρ'αβέννη. 384.

Ρ'αγούζα. 366.

Ρ'ηγύοι. 198.

Ρ'ήγιον. 197.

Ρ'ητιάσσα, κούα. 405. 407.

Ρ'ητινή, πού γίνεται. 399.

Ρ'ιχάρδος. 348.

Ρ'οβέρτος. 321. 322. 378.

Ρ'όδιαι. 288.

Ρ'ούδιον, πού γίνεται. 399.

Ρ'ουμανάται. 399.

Ρ'ώγα. 18. 410.

Ρ'ωμαῖοι. 149. 151. — 153. 158. — 209. 213. —
219. 225. 256. 269. — 301. 314. 319. 350. 351.

Ρ'ωμανιά. 367.

Ρ'ώμη. 84. 169. 173. 174. 181. — 184. 269. 270.

280. 286. 287. 289. 292. 295. 298. 314. 317.

Ρ'ωζάνη. γυνὴ Ἀλεξάνδρου. 97.

Ρ'ωσσία. 376.

Ρ'ώσσοι. 364. 404.

- Σαβίλλυθος. 74.
 Σαῦνδες. 394.
 Σαλαγόρα. 410. 412.
 Σαλαμδρία. 55.
 Σαλαμίς. 62.
 Σαλλέσσιον. 395.
 Σαμογέται. 370.
 Σάμων. 124.
 Σαμουσίβα. 400.
 Σαράκω. 380.
 Σαρακηνοί. 352.
 Σάριδες. 94.
 Σαρμάται. 319. 320. 370.
 Σαρματία. 360.
 Σασόν, νῆσος. 20.
 Σαυνίται. 84. 151. 169. 178. 183. 188. 189. 192.
 208. 213.
 Σέλευκος. 137.
 Σελλοί, ἔθν. 27. 32. 51. 52. 306.
 Σελήνη. 304.
 Σεμένδρια. 367.
 Σεφίτι. 366.
 Σέρβα. 323. 353. 351. 366. 367.
 Σεραζάνη. 399.
 Σέρβιας. 329.
 Σικελία. 50. 57. 84. — 86. 101. 103. 134. 153. 172.
 194. — 199. 204. 206. — 213. 217. — 219.
 262. 271.

- Σικελιώται. 107. 193. 195. 196. 202. 204. 206.
 Σικελοί. 323. 334.
 Σιμέσις, ποταμ. 16.
 Σίρα. 370.
 Σιριτζα, κόμ. 402.
 Σίποντος, πόλ. 87.
 Σίριος, ποταμ. 161.
 Σιρκυσία, κόμ. 364.
 Σκαλόματ. λιμένας, 390.
 Σκάνδαλον, κόμ. 395.
 Σκερδιλιάδα. 278. 279.
 Σκηπών. 250. 257. 285.
 Σκιάδα, κόμ. 399.
 Σκόλλουρας. 361.
 Σκόνδρα. 292.
 Σκόθα. 320. 351. 368. 370.
 Σκύρα, ποταμ. 66.
 Σκύρος, νῆσος. 63. 66.
 Σκωτία. 346.
 Σλαβόνι. 351. 353. 361. 364. 366. 368. 381.
 Σλεπέζη, κόμ. 388.
 Σούλι, κόμ. ἔτος. 9. 12. 396. 398. — 400. 407.
 Σουλίου, Κομμα. 412.
 Σούλις, πόλις. 405. 406.
 Σουλιώται. 373. 374. 394. 395. 396. 398. 399. 402.
 404. 405. 414.
 Σουλπίκιος. 185.
 Σουμάκιον, τέ. 390.
 Σπαθάριον, κόμ. 395.

- Σπάλατρον. 365.
 Σπάρτη. 66. 224. — 226. 228. 229. 231. 232.
 Σπικριάται. 224. — 228. 230. 231. 235. 237.
 240. 243.
 Σπάτια. κρατηγ. 358.
 Σπαχής. 398.
 Σποτόν. 23. 351. 359.
 Στάνοδον. Κίμ. 395.
 Σταυροφορικός. πόλιμ. 323.
 Στέφανος, βασιλ. 346.
 Στησικλής. 78.
 Στρατηγόπουλος. 335. 338.
 Σύβοτα. νησ. 21.
 Σύγλητος, Ρωμ. 159. 180. 189. 293. 298.
 Συλλίονες. 27. 30.
 Σύμη, νησ. 53.
 Συρακούσαι. 154. 197. 199. 200. 201.
 Συρακούσιοι. 193. 194. 199. 272.
 Συρία. 147. 269. 289.
 Συερόνι. 399.
 Σώτιμος. 90.
 Σώστρατος. ἢ Σωσίστρατος. 194. 799. 200. 201. 206. 207.

T.

- Ταζίδαι. 387.
 Τάϊφάλοι. 319.
 Τάλαροι. 27. 29.
 Τάραντα. 44. 84. 158. 159. 175. 196. 198. 211.
 212. 217. 218. 223. 348.

- Ταρχοῦται. 86. 87. 149. 150. 155. 158. 159. 160.
 169. — 171. 175. 180. 183. 192. 196. 208.
 213. 219.
 Ταρταρίαι. 320. 371.
 Τάρταροι. 359. 351. 370.
 Τρεῖς. 367.
 Ταύρετον. 321.
 Ταυρομένιον. 198.
 Ταῦρος. 129.
 Τεγέα. 97.
 Τειρεσίης. 59.
 Τέκμων. 290. 292.
 Τεκνών. 25. 290.
 Τελαμών. 62.
 Τεπιδέγγι. 384.
 Τεπελεγγίται. 373. 385. 386. 388. 391.
 Τερβιζάνια. 399.
 Τεργέβισον. 368.
 Τερίαι. 87.
 Τετρανήσια. 21.
 Τεύκρος. 87. 104. 105. 107.
 Τεῖτα, βασιλεῖς. 277. 278. 280. 281.
 Τζακούριον, κῆρυ. 396. 400.
 Τζαμάδες. 383. 374. 396.
 Τζουμέρκα. 12. 378. 379. 382. 414.
 Τιμωρέτη. 307.
 Τιμόθεος. 79.
 Τίτος, Ῥωμαῖοι. 284. 286.
 Τληπόλεμος. 57.

Τόμυρος, ὄρος. 11. 22. 382.

Τόμυραι, ἔθν. 306.

Τορνίκοι. 399.

Τόσκησις, κώμ. 399.

Τοτίλας. 320.

Τούρκου· 340. 348. — 353. 371. 376. 388. 389. 394

— 396. 403. — 405. 407. 410.

Τουρκενπάλουκον· κώμ. 396.

Τρυγασσά 10.

Τρυγασσάδοι. 27. 34.

Τρυγασσοί. 34.

Τρυγία, κώμ. 387.

Τρυμπύα. 25. 59.

Τρανσουλδανία. 367. 368.

Τραπεζούς. 324. 329. 337

Τριβάλλοι. 359. 363. 367. 368. 369.

Τριέσιον. 5.

Τρίκαλα· 51. 413

Τρικώλωνος. 49.

Τρωαδίται. 55. 64. 69. 80. 171.

Τρωάς. 16. 21. 22. 46. 53. 64. —. 66. 80. 170.

171.

Τρωάσις, γυνή. 101.

Τρωικός πόλεμος. 46. 47. 50. 53. 58. 63. 66. 269. 309.

Τυμφάδοι. 27. 31. 59. 317.

Τύμφη. 12. 31.

Τυνδαρίων. 198.

Τυρράμοι. 309.

Τυρρήνιαι. 52.

Υ.

Υἷδα πολυκέφαλος, 160. 359.

Υἷπαλοχοι, 27. 32.

Υἷπύτη, 56.

Φ.

Φανάριον, 20. 24. 405.

Φανωτή, 25. 290.

Φαιναρόστη, 124.

Φαιδιππος, 46. 47.

Φαιδοκαστρον, 413.

Φαρσί, 220.

Φθία, γυν, 100. 267. 268. χῶρ, 380.

Φίλιππος, ὁ Μέγας, 81. 82. 83. 93. 95. 103. 254.
265. 270.

Φίλιππος, στρατηγ, 99. 100.

Φίλιππος, 120.

Φίλιππος, υἱὸς τοῦ Κασσάνδρου, 126.

Φίλιππος, ἄλλος βασιλ, 282. 284. — 286.

Φίλιππος, Ἡγεμ. Ταρναντῶν, 346.

Φιλότις, γυν, 296.

Φιλόχι, 28.

Φιλοτέρα, γυν, 273.

Φιντίας, 200.

Φοίνικες, 199. 305.

Φοινίκη, πόλ, 16. 22. 24. 275. 275. — 280. 284.
289. 297. 392.

Φοινίξ, ποταμ, 16.

Φορμίων, 72.

Ἐρῶθουκι. 385.
 Ἐρυγία. 118.
 Φυλάκη. 25. 290. 292.
 Φυλάται. 373. 374. 394.
 Φυλεύς. 57.
 Φύλλιος. 231.
 Φωκίς. 69. 236.
 Φωκίς. 69.
 Φώτιος. 70.

X.

Κάνης. 361.
 Κάνι. 379.
 Χίον, ὄρος. 43.
 Κάονες. 27. 28. 35. 42. 43. 75. 74. 79. 108. 182.
 250. 313.
 Καονία. 6. 7. 8. 10. 16. 18. 19. 21. — 25. 30.
 40. 42. — 44. 69. 315. 373.
 Κάραθρος, ποταμ. 18. 409.
 Κάροβα. 387.
 Κάροψ. α'. 283. 286. 286. 287.
 Κάροψ. β'. 287. 289. 290. 295. 296. — 298. 314.
 Κάρουι. 89. 27. 31. 33.
 Κάων. 69.
 Χειμάρα, ἢ Χιμαίρα, ἢ Χιμάρα. 22. 48. 323. 385.
 386. 387. 390. 391.
 Χειμαρῶται, ἢ Χειμαραῖοι. 373. 385. 386. 388. 390.
 Χελιδωνίς, γυνή. 224. 229. 231.
 Χερσονήσος Ἰπείρου. 126.

Κεϊμέριον, ἢ Χιμέριον ἀκρωτήρ. 12.

Χίος. 323.

Κοΐκη. 396.

Κωροβάται, ἢ Κωρβάται. 364. 367.

Ψ.

Ψαλίδαζ. 377.

Ω.

Ὠκεανός. 60.

Ὠρική. χώρα. 22. 44.

Ὠρική. Τερεβυθος. 22. 46.

Ὠρικός. πελ. 5. 22. 33. 44. — 46. 294.

Τὰ τῶν Ὀδαιπορικῶν πινάκων ὀνόματα δὲν ἀναφέρονται εἰς τὸν πίνακα τοῦτον, εὐσύννοπα οὗτα.

Π Ι Ν Α Κ Ε Σ.

Τῶν ἐν τῷ κειμένῳ καὶ ἐν τοῖς σημειώμασι
ἀναφερομένων συγγραφέων. ἐξ ὧν ἔλαβον τὴν
ὑλὴν καὶ τὰς μαρτυρίας τῶν Ἱσορουμένων.

Ἑ λ λ η υ ε ς.

- Ἀγιαθήμερος. 355.
 Ἀθανάδης. 4.
 Ἀθικανός. 10. 315.
 Ἀντίπατρος. 300.
 Ἀντώνιος Λιβεράλης. 41. 42.
 Ἀπολλέδωρος. 45. 50. 59.
 Ἀπολλόνιος. 45.
 Ἀριστοφάνης. 304.
 Ἀριστοτέλης. 312. 313. 314. 315.
 Ἀρποκρατῶν. 41.
 Ἀρρίωνός. 29.
 Βυζαντιῶν Ἱστορία. 322. 355.
 Δημήτριος Κωνσταντῖνος, ἐν τῷ προοίμῳ.
 Δημοσθένης. 78. 82. 152. 309.
 Διογένης Λαέρτιος. 312.
 Διόδωρος. Σικελιώτης. 29. 51. 53. 83. 85. 92. 94.
 96. 99. 100. 101. 102. 104. 107. 136. 181. 189.
 193. 194. 197. 206. 212. 223. 224. 285. 287.

- Διονύσιος Ἀλικαρνησσεύς. 36. 176. 190. 194. 197.
 212. 357.
 Διονύσιος περιηγητής. 45. 355.
 Δούκας. 348.
 Εὐπόλις. 33.
 Εὐρύθιος. 56.
 Ἡρακλείδης. 312.
 Ἡράκλειτος. 30.
 Ἡρόδοτος. 48. 70. 83. 305.
 Θεοφάνης Ἀσάσιος. 356.
 Θεόπομπος. 26.
 Θεουκυδίδης. 10. 15. 23. 25. 48. 50. 72. 73. 74.
 Ἰερώνυμος. 129. 130.
 Ἰωάννης Ἀναγνώς. 375.
 Καλλίμαχος. 59.
 Καντακουζην. 340. 348. 375.
 Κουμνηνὴ. 375. 380.
 Κύλλος. 58.
 Λαόνικος Καλλοκοκινδύλης. 349. 354. 359. 369. 370.
 375.
 Λαγγίνος. 258.
 Λευκιανός. 254. 257.
 Λυκόφρων. 33. 46. 50. 53. 54. 59.
 Μελέτιος. 7. 10. 17. 22. 32. 34. 84. 102. 284.
 Νίκανδρος. 41. 44.
 Νικόλαος Δαμασκηνός. 29.
 Ξενοφών. 78. 314.
 Ὀμηρος. 2. 13. 14. 40. 53. 59. 172. 233. 309. 364.
 Παρθένιος. 2. 40. 310.

- Πανσενικῆς. 14. 15. 31. 40. 43. 45. 49. 53. 66.
 67. 69. 75. 78. 92. 99. 100. 107. 125. 129.
 130. 169. 170. 172. 219. 222. 244. 252. 259.
 260. 271. 274. 316.
 Παχυμέρις. 345. 347. 380.
 Πένοντος. 59.
 Πλάτων. 314.
 Πλωτάρχης. 38. 58. 67. 71. 76. 78. 92. 109. 145.
 169. 190. 164. 199. 205. 234. 236. 299.
 Πολύαινος. 48. 228. 230. 274.
 Πολύβιος. 23. 155. 170. 196. 206. 207. 277. 280.
 282. 283. 287. 289. 292. 295. 299.
 Πορφυρογέννητος. 375.
 Πτολεμαῖος. 23.
 Ρῆγας Πίνακας. 18.
 Ρίανός. 30. 31. 32. 312.
 Σαύλαξ. 7. 19. 20. 41. 104.
 Σκύμνος. 46. 51.
 Σουίδας. 233.
 Στέφανος Βυζάντιος. 12. 23. 30. 33. 34. 39. 40. 46.
 49. 50. 51. 70. 75. 83. 104. 110. 140.
 Στραβών. 7. 9. 12. 16. 19. 21. 23. 26. 33. 41. 42.
 48. 49. 50. 51. 67. 92. 126. 295. 355. 356. 357.
 Σχολίας. Ὀμηρέων. 40. 53.
 Τζετζής. 46. 50. 53.
 Φαβιανός. 53. 233.
 Φιλαστέφανος. 41.
 Φιλόχορος. 58.
 Φραγκιῆς. 355.

Λ α τ ι ν ο ι .

- Βέσσασις. 38.
 Γουερίνος. 115. 252. 257. 262. 269. 274. 282;
 Πλίνιος. 255. 355.
 Σφρατώσις. 255.
 Τάκιτος. 355.
 Τίτος Λίβιος. 84. 92. 212. 257. 295.
 Φαβρίκιος. 312.
 Φλώρος. 216.
 Φροντίδης. 218.

Γ α λ λ ο ι .

- Βεαυ. 355.
 Βονδουάρτ. 417.
 Δανβλ. 3.
 Πιγκερτών, μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. 357. 363.
 364. 365.
 Πευκεβλ. 6. 11. 13. 14. 17. 19. 377. 381.
 Ρ'αούλ. 38. 43. 44. 47. 50. 51.
 Ρ'ολλίνος. 159. 178. 189. 282.
-

Π α ρ ο ρ ά μ α τ α.

- Σελ. 3. 40. ἀντί 4^ο.
- 11. ὀνομάζετο.
- 63. φθιόντων.
- 112. εἶπεν.
- 226. μέρος.
- 141. Μηδείας, σχολ.
- 149. ναῦ ὑπερέβωσαν, ἀντὶ καὶ ὑπερέβ.
- 154. εὐφρακινόμεθα.
- 179. ταύτης, σχολ.
- 180. αἰχμαλώτην.
- 180. διαθήσειν.
- 189. Ἀπούλειαι.
- 222. πληρώσει.
- 223. φερῆ.
- 233. ἐδύνατο.
- 296. αὐτῆς.
- 309. εὐδοκμηθήσει.
- 343. ἐφραταπέδισαν.
- Ἀυτόθ. τὸ κράτευμα.
- 345. παισίματος.
- 350. τῆς νῦν.
- 353. τέσσαρα. ἀντ. τρία. ἄλλοι λωσι: ἕθνη
- 362. Τόναϊς, ἀντὶ Δάναϊς.
- 380. ἐξουσίαις.
- 428. ἡ σημαίωσις: εἶναι τοῦ Ὀποῦς, ἡ δὲ ἀνωτέρω
ἔμεινε κατὰ γλῶσσαν.